༄༅། །དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་པའི་གསུང་འབུམ་ལས་གླེགས་བམ་གཉིས་པ་བཞུགས་སོ།།

མཛད་པ་པོ།

སྒོམ་ཆེན་ངག་དབང་གྲགས་པ།

༄༅། །དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་ངག་དབང་གྲགས་པ་གཞན་ལ་ཕན་པའི་སྡེ་ཞེས་བྱ་བའི་གསུང་འབུམ་
ལས་གླེགས་བམ་གཉིས་པ་
བཞུགས་སོ།།

མཛད་པ་པོ།

སྒོམ་ཆེན་ངག་དབང་གྲགས་པ།

དྲུས་རབས་བཅོ་ལྔའི་ནང་གི་མཁས་དབང་ཐུབ་རབས་གཉིས་པ་

སྒོམ་ཆེན་ངག་དབང་གྲགས་པ་ལ་ནམ།

༈ གནམ་ས་བླ་འོག་ལྟ་བུའི་འཛམ་གླིང་འཕོ་འགྱུར་གྱི་དུས་སྐབས་ཏེ་བརྡ་འཕྲིན་གྱི་དུས་རབས་དུ་འབོད་པའི་སྐབས་འདིར། གུས་པས་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་བཀའ་བསྟན་འགའ་རེ་དུས་དང་བསྟུན་ནས་འཕྲུལ་དེབ་སྟེང་བཟོས་ཁུལ་བྱས་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་དགེ་རྩས་༸གོང་ས་༸མཆོག་གི་ཐུགས་དགོངས་ཟབ་མོ་ལེགས་པར་འགྲུབ་པ་དང་། ཁྱེད་ཅག་གི་སློབ་གཉེར་གྱི་མཐུན་པའི་རྐྱེན་དུ་གྱུར་ཅིག་གུ རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་གི་ཀློག་པ་པོ་རྣམས་ལ་ཞུ་རྒྱུ་ཞིག་ལ། གུས་པས་གང་ཐུབ་ཅི་ནུས་ཀྱི་བསྒྲིགས་ཁུལ་བྱས་མོད། འདིའི་ཐད་ཉམས་མྱོང་ཞན་པ་དང་། ཉིན་རེའི་སློབ་གཉེར་ཐན་ཐུན་གྱི་ཁྲོད་ནས་དུས་ཚོད་ཡང་དཀོན་པས་ནོར་སྐྱོན་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཡོད་ངེས་བས་དཔྱོད་ལྡན་གྱི་ཀློག་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་སློབ་ལམ་སྟོན་གང་མང་ལྷུགས་སྩོལ་ཡོང་བར་ཞུ་ཞུ། གུས་བཀུར་དང་བཅས་བསྐྱར་བཅོས་ཞུ་ངེས་ཡིན།

གཡུ་སྒང་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོ།

སྐད་འཕྲིན། pencil1772
ཁ་པར། +919845863630

ཀུན་བཏུས་འཕྲུལ་དེབ་ཁང་ནས། མངྒ་ལཾ། །

དཀར་ཆག་བཞུགས་སོ།།

A

དཀར་ཆགདཔར་བསྐྲུན་གྱི་གཏམ་བཤད།���B རྗེ་སྒོམ་ཆེན་པའི་རྣམ་ཐར་སྙིང་བསྡུས།���I ཐུབ་པའི་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ། ��1 གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་ཆོ་ག��107 བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྨོན་འགྲེལ། ���������������������������������������167 རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པའི་འགྲེལ་པ། �� 269 བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ། �� 319 ལྷག་བསམ་རབ་དཀར་གྱིས་དྲིས་ལན། ������������������������������������380 ལྟ་སྒོམ་དྲིས་ལན། �� 433 ཇོ་ནང་པའི་འདོད་པ་བརྗོད་པ། �� 496 པར་བྱང་སྨོན་ཚིག��515

དཔར་བསྐྲུན་གྱི་གཏམ།

དཔར་བསྐྲུན་གྱི་གཏམ་བཤད།

འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་མ་འདྲིས་པའི་མཛའ་བཤེས་ཆེན་པོ་མཉམ་མེད་ཤཱཀྱ་སེངྒེས་དང་པོ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་བར་དུ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས། མཐར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་མོས་པ་བཞིན་གཟིགས་ཏེ་ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གསུངས་པར་མཛད། རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པ་བཞིན་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམ་གསུམ་དང་མཁས་གྲུབ་གྲངས་ལས་འདས་པ་ཞིག་གིས་བཀའ་ཡི་དགོངས་པ་སོ་སོར་བཀྲལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བསྟན་པ་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟ་བུར་གྱུར། དེ་ནས་ལོ་དུ་མའི་རྗེས་སུ་ཆོས་གྲྭ་ཆེན་པོ་ནཱ་ལན་དང་བི་ཀྲ་མ་ལ་ཤི་ལ་སོགས་ ྄པ་གཙུག་ལག་ཁང་གྲངས་ལས་འདས་པ་ཞིག་གཞན་སྡེས་མེར་སྲེག་པ་སོགས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཤིན་ཏུ་ཉག་ཕྲ་བར་གྱུར། འོན་ཀྱང་བོད་ཀྱི་ཙྪའི་མེས་པོ་འཇམ་དབྱངས་མི་ཡི་གར་བསྒྱུར་ཐོན་མི་སམ་བྷོ་ཊས་གཙོས་ལོ་ཙྪ་རིམ་བྱོན་རྣམས་དང༌། མཁན་སློབ་ཆོས་གསུམ་དང༌། ཇོ་བོ་ཡབ་སྲས་སོགས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་བཀའ་དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་བསྟན་ཚང་ལ་མ་ནོར་བ་གངས་རིའི་ལྗོངས་སུ་བསུ་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད། དེའི་རྗེས་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་སླར་བྱོན་པ་ལྟ་བུའི་འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་བསམ་བཞིན་ཕེབས་ཏེ་བསྟན་པ་ལ་གད་དར་ལེགས་པར་མཛད་དེ་དགེ་ལྡན་རིང་ལུགས་གཙང་མའི་བསྟན་པ་གསེར་གྱི་ཡང་ཞུན་ལྟ་བུ་འདི་ཉིད་སྲོལ་ཕྱེ་བས་འཇམ་དབྱངས་གཙང་པ་བདུན་ལ་སོགས་པ་དངོས་སློབ་ནམ་མཁའི་སྐར་ཚོགས་ལ་འགྲན་པར་གྱུར། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་

དཔར་བསྐྲུན་གྱི་གཏམ།

སློབ་དགེ་ལྡན་པའི་གསེར་ཁྲི་བདུན་པ་ཆོས་རྗེ་སྨྲ་བའི་ཉི་མ་བློ་གྲོས་བརྟན་པ་མཆོག་ལ་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའ་གླེཊ་བམ་ཞིག་གནང་སྟེ། ལྷོ་ ིདྭགས་ཁུལ་དུ་སོང་འདིའི་བསྟན་པ་སྤེལ་དང་རྒྱ་ཆེར་དར་བར་འགྱུར་ཞེས་ལུང་བསྟན་མཛད། ཆོས་རྗེ་མཆོག་ནས་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་དང་བྱམས་ཆོས་སྡེ་ལྔ་ལ་སོགས་པ་གཞུང་ཆེན་དུ་མ་ཞིག་ཐུགས་བཤད་མཛད་པས་བསླབ་གསུམ་ངུར་སྨྲིག་འཛིན་པ་བློ་གསལ་གྱི་གདུལ་བྱ་དོན་གཉེར་ཅན་མང་དུ་བྱུང་སྟེ་པདྨའི་མཚོ་ལ་ངང་པ་འདུས་པ་ཇི་བཞིན་གྱུར། ང་འཆི་ན་བྱམས་ཆོས་འཆི་ཞེས་པའི་གསུང་ཡང་ཕེབས། སྐབས་དེར་རྗེ་སྒོམ་ཆེན་ངག་དབང་གྲགས་པ་མཆོག་ཀྱང་ཆོས་རྗེ་གང་གི་དངོས་སློབ་ཏུ་གྱུར་ནས་མཁས་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ། ཆོས་རྗེ་མཆོག་དགའ་ལྡན་ཁྲི་པར་ཕེབས་ལ་ཉེ་བ་ན་སྒོམ་ཆེན་མཆོག་དྭགས་པོ་གྲྭ་ཚང་གི་བླ་རབས་གཉིས་པར་བཀོད། སྒོམ་ཆེན་མཆོག་ནས་ཀྱང་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་དུ་མ་ཞིག་ལ་སྲེག་བཅད་བརྡར་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་རྩོམ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་དེ་བསྟན་པ་ལ་ཞབས་འདེགས་རླབས་ཆེན་བསྒྲུབས། དུས་ཕྱིས་ཀློང་བརྡོལ་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་ནས་སྒོམ་ཆེན་གྱི་གསུང་འབུམ་ཐོར་བུར་གྱུར་པ་རྣམས་པོད་དུ་བྲིས་ཏེ་གྲྭ་ཚང་འདིར་ཕུལ་ནས། ཨ་ཕའི་ཕོར་པ་བརྩིས་སྤྲོད་བྱས་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པར་གྲགས། དེ་ནས་མཁན་རབས་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་པ་ཀོང་པོ་ངག་དབང་སྐལ་བཟང་ངམ་མཚན་གཞན་ལྷ་བཞི་སྐུ་གཞོན་པ་མཁན་པོའ་ལས་གནས་སྐབས་ ིསྒོམ་ཆེན་གྱི་གསུང་འབུམ་དཔར་དུ་བསྐྲུན་པ་དང༌། དཔར་བྱང་སྨོན་ཚིག་ཀྱང་ྋསྐྱབས་རྗེ་ཁྲི་བྱང་རྡོ་རྗེ་འཆང་མཆོག་ནས་མཛད། མཁན་ཐོག་བརྒྱ་དང་བཅུ་དྲུག་སྐབས་བོད་དུ་དུས་འགྱུར་གྱི་ཡོ་ལང་ཚབ་ཆེན་ཞིག་བྱུང་

དཔར་བསྐྲུན་གྱི་གཏམ།

བས་ཤིན་ཏུ་རྩ་ཆེའི་ཁྱད་ནོར་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་ཚད་ལས་བརྒལ་བ་ཞིག་ང་ཚོས་མཐོང་དང་མཐོང་བཞིན་དུ་ང་ཚོའི་མིག་ལམ་དང་བྲལ་བར་གྱུར། དེའི་རྗེས་དགོན་སྡེ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཚུགས་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་བཞིན། ྋརྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་དང་ྋསྐྱབས་རྗེ་དྭགས་པོ་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་ཐུགས་རྗེ་བཀའ་དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་རང་རེའི་གྲྭ་ཚང་འདི་བཞིན་ཆོས་འཆད་ཉན་གྱི་བྱ་སྒོར་ཞུགས་པའི་སྐལ་བཟང་མངོན་དུ་གྱུར། དེང་སྐབས་བོད་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀར་སྒོམ་ཆེན་གྱི་གསུང་འབུམ་དཔེ་རྒྱུན་དཀོན་པོར་སོང་བས་དྭགས་གྲྭ་ཕྱག་ཁང་གིས་བཀའ་མངགས་ལྟར་གསུང་འབུམ་དཔར་བསྐྲུན་གྱི་ལས་གཞི་སྟ་གོན་བྱས། འདི་གར་སྒོམ་ཆེན་གྱི་གསུང་འབུམ་དཔར་བསྐྲུན་ཆེད་ཞུ་དག་གཏོང་བཞིན་པ་ན་བོད་དུའང་སྒོམ་ཆེན་གྱི་གསུང་འབུམ་དཔར་བསྐྲུན་ཆེད་ཞུ་དག་གཏོང་བཞིན་པ་རེད་འདུག་པས་མ་བསྒྲིགས་སྟབས་ལེགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཆེན་པོར་ཚོར་སྣང་སྐྱེས། ད་ཡོད་སྒོམ་ཆེན་གྱི་གསུང་འབུམ་ནང་༼ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཁར་ས་པཱ་ནའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང༌། རྒྱང་གླུའི་རྟ་ལ་དྲངས་ཏེ་དཔེ་གསུམ་དོན་གཅིག་མ་དང༌། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའ་དམར་ཁྲིད་མདོར་བསྡུས་ ིདང༌། གདམས་པའི་དཔེ་དོན་ཡོད་ཅེས་པ་རྣམས་སྒོམ་ཆེན་གྱི་གསུང་མིན་པར་སྣང་སྟེ། མཛད་བྱང་དུ་མཻ་ཊིས་མཛད་པར་གསུང་༼ཕ་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ་གང་དེ་ལ༽ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་ཁག་ལ་བརྟགས་ན། ཉེ་བར་འཁོར་བསོད་ནམས་དོན་གྲུབ་ལ་གདམས་པ་དང༌། ྋརྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་ཕུལ་བའི་ཞུ་ཡིག་དང་འབྲུག་པའི་རྩོད་ལན་རྣམས་ཀྱང་རྩོམ་པ་པོ་གཅིག་ལྟ་བུར་སྣང་ཞིང་མཛད་བྱང་ལྟར་ན་མཻ་ཊིས་མཛད་པར་མངོན། ཉེ་བར་འཁོར་བསོད་ནམས་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་བསྐུལ་བའི་ངོར་ཕྱོགས་མེད་

དཔར་བསྐྲུན་གྱི་གཏམ།

རྒྱལ་ཁམས་པ་བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་དབང་པོས་ཆབ་མདོ་བྱམས་པ་གླིང་གི་རྒྱལ་བའི་ཕོ་བྲང་དུ་སྨྲས་པའོ་ཞེས་པ་དང༌། ཆགས་མེད་ཞེན་མེད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁམས་པ་མཻ་ཊིས་སྐྱབས་གནས་དམ་པའི་དྲུང་དུ་བྲིས་ཏེ་ཕུལ་ཞེས་པ་ལ་བརྟགས་ཚེ་བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་དབང་པོ་ཞེས་པ་རྗེ་མཻ་ཊི་པ་ཡིན་པར་སྣང་ཞིང་མཚན་ཡང་ྋརྒྱལ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོས་བཏགས་པར་མངོན། ༼དཔལ་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ་གངས་ཅན་མགོན༽དཔལ་ཁྱབ་བདག་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་ཞབས༽ ཞེས་སོགས་གང་གི་མཚན་ནས་སྨོས་ཏེ་མཆོད་ཚུལ་ལ་བསམས་ན། མཁས་གྲུབ་བྱམས་བརྟན་ྋརྒྱལ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་སློབ་མ་ཡིན་པར་འཆར། མདོ་ཁམས་སོགས་སུ་ཕེབས་ཏེ་འགྲོ་དོན་རྒྱས་པར་མངོན། རྗེ་འདིའི་རྗེས་ཏག་ཏག་གི་མཁན་པོ་རྒྱལ་སྲས་དོན་ཡོད་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་མདོ་སྨད་ཀྱི་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་དགོན་ལུང་ཕྱག་འདེབས་མཁན་ཡང་ྋརྒྱལ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་སློབ་མ་ཡིན་ནོ། །༼བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་ཞུགས་ཀྱང་༽ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་ ིཁག་ཀྱང་མཻ་ཊིས་མཛད་པ་དང༌། རྒྱལ་གྱི་མཚོ་མཇལ་ལ་ཐེག་དུས་གཟིགས་སྣང་བྱུང་ཚུལ་གྱི་ཚིགས་བཅད་དེ་ཡང་སྒོམ་ཆེན་གྱི་མཛད་པ་མིན་ཏེ། སྒོམ་ཆེན་ཞལ་བཞུགས་དུས་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་གྱི་གནས་སྒོ་ཕྱེ་རྒྱུ་ཡིན་པས་སོ། །ལྷག་པར། གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་ཐར་པའི་རྒྱལ་མཚན་དང། །ལྷན་ཅིག་ཚོགས་ཀྱི་མཆོད་པ་བགྱིས་པའི་ཚེ། །ཞེས་སོགས་ལྟར་ན་ཁ་གྲུབ་ཆེན་ཐར་པའི་རྒྱལ་མཚན་དང་དུས་མཉམ་ཡིན་པས་སྒོམ་ཆེན་ནམ་ཡང་ཡིན་ཐབས་མེད་དོ། །ཆབ་མདོར་བཞུགས་དུས་དང་འོལ་ཁར་བཞུགས་དུས་ཀྱི་གཟིམ་ལམ་ལས་བྱུང་བའི་ཟིན་བྲིས་ཞེས་པའང་སྒོམ་ཆེན་གྱི་མཛད་པ་མིན་ཏེ། རྗེ་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ་ཞབས་པད་དེ།། ཞེས་སོགས་ྋརྒྱལ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱ་

དཔར་བསྐྲུན་གྱི་གཏམ།

མཚོ་ལ་བྱིན་རླབས་ཞུས་ཡོད་པས་སོ། །ཤམ་བྷ་ལའི་ཆོས་རྒྱལ་དང་རིགས་ལྡན་གྱི་བསྟོད་པ་ཡང་བཙུན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པར་གསལ། གསུང་འབུམ་པོད་གསུམ་པ་འདིའི་ནང་སྒོམ་ཆེན་གྱི་གསུང་མིན་པ་ཁ་ཤས་ཡོད་པ་རྣམས་སྔོན་ལས་ཀྱི་སྣེ་མོ་བ་ཚོས་བོར་བརླག་ཏུ་མི་འགྲོ་བའི་ཆེད་གསུང་འབུམ་དུ་བླུག་པ་ཙམ་ལས་ཀུན་སློང་གཞན་མེད་པར་སེམས་སོ། །གང་ལྟར་ཀྱང༌། ད་ཡོད་ཀྱི་གསུང་འབུམ་ནང་སྒོམ་ཆེན་རང་གི་གསུང་བྱིན་རླབས་ཅན་བཅུ་ཕྲག་བཞི་ལྷག་བཞུགས་ཡོད་པ་འདི་ངེད་ཅག་ཚོའི་ཆོས་སྐལ་ལྟར་བུར་སྣང་བས་ཕ་མེས་ཀྱིས་བཞག་པའི་གཅེས་ནོར་དག་ཐལ་རྡུལ་གྱི་ཁྲོད་དུ་འོ་རྒྱལ་བཞིན་མི་འཇོག་པར་གཅེས་སྤྲད་ཀྱི་ཚོར་འདུ་ཟབ་མོས་ཞིབ་དཔྱོད་ཀྱི་འཇུག་པའི་དུས་ལ་སླེབས་ཡོད་པས་ནམ་ཡང་ཕྱི་ཤོལ་གྱི་གོམ་པ་སྤོང་བར་མཛོད། རང་རེའི་འདུལ་བ་དང་རྣམ་འགྲེལ་དྲང་ངེས་སོགས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་རྣམས་ཀྱང་དེང་སྐབས་མཇལ་དུ་མེད་ཅིང་ངེད་ཅག་གི་ཆོས་སྐལ་ཞིག་ངེད་ཅག་གི་ལག་པ་ནས་ཐལ་བ་མ་ཡིན་ནམ། དེས་ན་ཕྱིས་འགྱོད་མི་དགོས་པ་ཞིག་ལ་འབད་དགོས་པས་ད་རེས་དཔར་བསྐྲུན་གྱི་བྱ་བ་འདི་ཡིད་སྤྲོ་བཞིན་དང་དུ་བླངས་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཕྲན་གྱིས་བགྱིས་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པ་ཡིན་མི་སྲིད་ལ་ཕྲན་གྱི་བསམ་པ་བཞིན་དུས་དབང་གི་རྐྱེན་པས་སྒྲུབ་ཐབས་མི་འདུག ནོར་བའི་ཆ་ཅི་མཆིས་གཞན་གྱི་ནོར་བ་མ་ཡིན་པས་བདག་ཁོ་ནས་དགོངས་དག་ཞུ་བཞིན་ཡོད།གལ་པོ་ཆེ་ལ་ནན་ཏན་གྱི་ཞུ་རྒྱུརསྐུ་ཞབས་གཉེར་ཚང་ལགས་དང༌། གུང་བྱམས་པ་ཡོན་ཏན་ལགས། གཞུང་བཟོད་པ་རྒྱ་མཚོ་ལགས། བྱ་དཀོན་མཆོག་རྒྱ་མཚོ་ལགས་བཅས་ལ་རེ་བསྐུལ་ཞུས་པ་ལྟར་སྔ་ཕྱི་བར་གསུམ་དུ་ཞུ་དག་གི་བྱ་བ་ལེགས་པར་གནང་བས་ཁོང་རྣམས་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་ཐུགས་རྗེ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་

དཔར་བསྐྲུན་གྱི་གཏམ།

དང༌། སྒོ་མང་དཔེ་མཛོད་ནས་དཔར་རྩ་བསྒྲིགས་པ་དང་དེབ་གཟུགས་བཟོས་པ་དང༌། དྭགས་པོ་སློབ་གཉེར་བ་ཚོས་ཀྱང་སྐབས་རེ་ཕྱག་རོགས་གནང་བ་ལའང་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་བ་ལགས། མི་སྣ་མང་པོ་ཞིག་གི་རྒྱབ་སྐྱོར་འོག་དཔར་བསྐྲུན་གྱི་བྱ་བ་རེ་ཞིག་མཇུག་རྫོགས་པ་ལགས་ཀྱང༌། སླད་ཕྱིན་མ་ནོར་ལམ་སྟོན་གྱི་བཀའ་སློབ་ཡོད་ཚེ། ཐད་དཀར་ཁ་པར་བརྒྱུད་ལམ་སོགས་ནས་འབྲེལ་བ་གནང་བར་མཛོད། པོད་གསུམ་པའི་ནང་ཞར་བྱུང་གི་ཤོག་ལེ་གསུམ་ཚང་མེད་རྐྱེན་བོད་དུ་འབྲེལ་བ་ཞུས་ཏེ་བསྐུར་རྒྱུའི་རེ་བ་ཞུས་ཀྱང་རྒྱ་མཚོའི་ནང་རྡོ་གཡུག་པ་ཇི་བཞིན་གྱུར་པས་བློ་ཡིད་འཕངས་པ་ལས་མ་འདས། འོན་ཀྱང་རྒྱ་ཆེའི་ཀློག་པ་པོའ་ཆེད་དུ་དཔར་བསྐྲུན་ཞུ་རྒྱུར་ཐག་ ིབཅད་པར་བརྟེན་དྭགས་པོ་ལྷ་རྗེའི་སློབ་མ་ལོ་རས་པའི་ཡང་སྤྲུལ་དུ་བྱོན་པ་ལོ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཚན་ནས་གཏོང་བའི་སྒོ་འཕར་ཕྱེས་ཏེ། གསུང་འབུམ་དཔར་བསྐྲུན་གྱི་འགྲོ་གྲོན་ཆ་ཚང་གནང་རྒྱུའི་ཞལ་བཞེས་བྱུང་བས་ཁོང་ཉིད་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་བ་དང༌། ལྷག་པར་གསུང་འབུམ་པོད་བཞི་པ་འདིའི་ནང་སྔགས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐོར་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་རྐྱེན་སྒོ་མང་སྔགས་ཀྱི་འཛིན་གྲྭ་གསུམ་ལ་གཟུར་ལྟའི་ཆེད་བྱུང་ན་ཞེས་སྒོ་མང་དཔེ་མཛོད་འགན་འཛིན་གྱིས་རེ་འབོད་ཞུས་པ་བཞིན་དམིགས་བསལ་དེབ་གྲངས་འཕར་མ་བརྒྱ་ཐམ་པ་དཔར་བསྐྲུན་གྱི་སྤྱིན་བདག་ལོ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་གང་ཉིད་ནས་མཛད་པར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་བ་ལགས།དཔར་བསྐྲུན་གྱི་དགེ་རྩ་ཡོད་དོ་ལྕོག་ལ་བརྟེན་ནས་ྋསྤྱི་ནོར་ྋགོང་ས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མཁན་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་བླ་རབས་བརྒྱ་དང་བཅུ་བདུན་པ་ྋརྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་དང༌། ྋསྐྱབས་མཆོག་དྭགས་པོ་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་འཇམ་དཔལ་

དཔར་བསྐྲུན་གྱི་གཏམ།

བྱམས་པ་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་གི་དབུས་རིས་མེད་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་བུ་རྣམས་སྐུ་ཚེ་མི་འགྱུར་རི་དབང་ཇི་བཞིན་བརྟན་ཅིང་ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་རྒུ་ཇི་ཡོད་འབད་མེད་ཡིད་བཞིན་འགྲུབ་པ་དང༌། མཛད་འཕྲིན་གྱི་འོད་སྣང་ཕྱོགས་བརྒྱར་འཕྲོས་ཏེ་སྐྱེ་འགྲོའ་དུཿཁ་མཐའི་དག་ཞི་བ་དང༌། ལོ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་གང་ཉིད་དང་དགེ་བཤེས་ཐུབ་བསྟན་ལགས་ཀྱི་ཚེ་ལྷག་དོན་ལྡན་ཡོང་བ་དང༌། བུ་སྟོབས་རྒྱལ་དང༌། བུ་བློ་བཟང༌། བུ་བསོད་ནམས། བུ་བསྟན་འཛིན། བུ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱིམ་ཚང་ཉེ་འབྲེལ་འཁོར་བཅས་ཀྱི་བསམ་དོན་ཆོས་བཞིན་འགྲུབ་པ་དང་ཚེ་འདས་ཕ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་འབར་དང་མ་ཟླ་བ་ལྷ་སྒྲོན། དགེ་སློང་སྐལ་བཟང་ཡེ་ཤེས། བུ་མོ་ཆོས་སྐྱིད། བུ་མོ་ལྷ་མོ། བུ་མོ་བློ་བཟང་སོགས་ཀྱི་སྡིག་ལྟུང་མཐའ་དག་བྱང་ཞིང་དག་ནས་རྣམ་མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་ས་ལ་མྱུར་དུ་རེག་པ་དང༌། མདོར་ན་གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེ་འདིས་གཙོས་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་རྣམས་ཐུགས་མཐུན་ཁྲིམས་གཙང་དང་བཤད་སྒྲུབ་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱ་སྒོ་རྣམས་ལེགས་པར་འགྲུབ་པའི་སྨོན་ལམ་ཚད་མེད་བཅས། དཔར་བསྐྲུན་འགན་ཁུར་བ་མཁར་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་གྱིས། ཉིས་སྟོང་བཅུ་གསུམ་ལོའ་ིཟླ་བའི་དྲུག་པའི་ཚེས་བཞི་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་སྐོར་བའི་ཉིན་མོར་རང་ཤག་ཏུ་བྲིས་སོ།།

མཛད་རྣམ་མདོར་བསྡུས།

I

རྗེ་སྒོམ་ཆེན་པའི་རྣམ་ཐར་སྙིང་བསྡུས།

མཁན་བརྒྱུད་གསོལ་འདེབས་ལས། །
ང༵

ག་གི་དབ༵

ང་ཕྱུག་བརྟན་པའི་འཁོར་ལོ་ཡིས། །
རྗེས་བཟུང་འཆད་རྩོད་རྩོམ་ལ་མི་འཇིགས་པའི། །
སྤོབས་པ་ཐོགས་མེད་སྙན་གྲ༵

གས་རབ་འབར་བ། །

མཚུངས་མེད་དམ་པ༵

འི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །
ཞེས་བྱུང་བ་བཞིན་རྗེ་འདི་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་དང་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་ལ་མི་འཇིགས་པའི་སྤོབས་པ་ཐོབ་ནས་གངས་ཅན་མཁས་དབང་གི་དབུས་ན་སྙན་གྲགས་འོད་སྣང་རབ་ཏུ་འབར་བ་ཞིག་ཡིན། གཙང་པ་ངག་དབང་གྲགས་པ་ཞེས་ཞུ་སྲོལ་ལ་དཔགས་ན་གཙང་ཕྱོགས་སུ་འཁྲུངས་པར་མངོན་ཞིང༌། རྗེ་བློ་གྲོས་བརྟན་པ་དང་སྨོན་ལམ་དང་ཐུགས་དགོངས་གཅིག་པས་གཙང་དུ་འཁྲུངས་པ་ཡིན་ཞེས་དགེ་འདུན་བགྲེས་པ་ཚོའི་ཞལ་ནས་ཐོས། མཁན་ཆེན་ཉིད་ཀྱི་གསུང་འབུམ་ལས། དངོས་སྟོབས་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་ཚབ་པ། །མདོ་སྔགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་མཁས་གྲུབ་པ། །སྨྲ་བའི་གཙུག་རྒྱན་བློ་གྲོས་བརྟན་པ་སོགས། །མཚུངས་མེད་བླ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་པ་ལ་བརྟགས་ན། རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་རྗེ་དང༌། མཁས་གྲུབ་ཆོས་རྗེ་དང༌། ཆོས་རྗེ་བློ་གྲོས་བརྟན་པ་སྟེ་ཆོས་རྗེ་རྣམ་གསུམ་གྱིས་གཙོས་བླ་མ་དུ་མ་ཞིག་བསྟེན་ཏེ་རྒྱལ་བའི་རིང་ལུགས་འཚོལ་བ་ལ་ཞུགས་སོ། །སྨྲ་བའི་གཙུག་རྒྱན་བློ་གྲོས་བརྟན་པ་སོགས་ཞེས་སོགས་སྒྲ་བྱུང་ཚུལ་ལ་བསམས་ཚེ་ཆོས་རྗེ་རྣམ་གསུམ་མིན་པའི་བླ་མ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་

མཛད་རྣམ་མདོར་བསྡུས།

II

པར་སྣང་སྟེ། མཉམ་མེད་ཇོ་བོ་རྗེ་དང༌། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལ་བླ་མ་བཅུ་ཕྲག་འགའ་ཡོད་པས་སོ། །གསུང་འབུམ་ལས། རྗེ་བཙུན་ཀུན་དགའ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་མན་ངག་གི་རྣམ་པར་རྒྱན་པ་སྒོམ་ཆེན་ངག་གི་དབང་པོས་སྤང་ཁ་གསེར་ཁར་སྦྱར་བའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ན། རྗེ་འདིའི་བླ་མའི་གྲལ་དུ་རྗེ་བཙུན་ཀུན་དགའ་བཀྲ་ཤིས་ཞུ་བ་ཞིག་ཡོད་པར་འཆར་བས་དཔྱད་པར་མཛོད། གསུང་འབུམ་ལས། བདག་གི་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་བློ་གྲོས་བརྟན་པའི་ཞབས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང༌། ཡབ་གཅིག་བློ་གྲོས་བརྟན་པ་ཞེས་བྱའི་ཐུགས་ཀྱི་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་ཉེར་བསྐྲུན་ཡང་ཞེས་སོགས་ལྟར་སྒོམ་ཆེན་རང་ཉིད་ལ་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་བདུད་རྩི་ལྷུག་པོར་མྱོང་དུ་འཇུག་མཁན་གྱི་བླ་མའི་གཙོ་བོ་ནི་རྗེ་བློ་གྲོས་བརྟན་པ་ཉིད་ཡིན་པར་སེམས་སོ། །སྔོན་གྱི་མཁས་པ་རིམ་བྱོན་བཞིན་དབུས་ཀྱི་གྲྭ་ས་ཆེན་པོ་དྲུག་སྟེ་བདེ་གསང་གུང་གསུམ། དགའ་སྐྱོར་ཟོལ་གསུམ་སོགས་དང་དགེ་ལྡན་པའི་མ་དགོན་དང་པོ་དགའ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་དུའང་བྱོན་ཏེ་ཐོས་བསམ་གྱི་དགའ་སྟོན་ལ་ཞུགས་པ་ཅིས་ཀྱང་ཡིན་སྲིད། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ཆོས་རྗེ་བློ་གྲོས་བརྟན་པ་མཆོག་ལྷོ་དྭགས་ཁུལ་དུ་གནང་ངེས་མེད་ལྟ་བུར་བྱོན་ཏེ་རྒྱལ་བའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྤེལ་དང་སྤེལ་བཞིན་པའི་སྙིང་སྟོབས་ཀྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་ཟབ་མོ་ལ་དང་བ་ཆེན་པོ་འཁྲུངས་ནས་གནས་ཀྱི་བླ་མར་གསོལ་བ་བཏབ་ཏེ་ཕྱོགས་གང་ཕེབས་ལ་ལྷན་དུ་བཅར་ཞིང་སྒོ་གསུམ་གྱི་ཞབས་ཏོག་སྒྲུབ་བཞིན་དུ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ལ་འགྲུས་པ་སུ་ཞིག་གིས་འགོག་མི་ཐུབ་སྟེ། དཔེར་ན། སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་རྣམ་གཉིས་ཀྱང་རྗེའི་ཞབས་ཕྱིར་འབྲངས་ཏེ། བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཆོས་རྗེ་བློ་བརྟན་མཆོག་ནས་དྭགས་པོ་གྲྭ་ཚང་གི་མཁན་ཁྲི་དང་པོ་མཛད་པ་དང༌། སྒོམ་ཆེན་

མཛད་རྣམ་མདོར་བསྡུས།

III

མཆོག་ནས་དབུ་མཛད་དང་པོ་གནང་བ་དང༌། རྗེ་བཙུན་ཆོས་དཔལ་བས་དགེ་བསྐོས་དང་པོ་གནང་སྟེ། དྭགས་པོ་གྲྭ་ཚང་ཐོག་མར་བརྒྱད་གྲྭ་ཞིག་ནས་རིམ་བཞིན་འཕེལ་རྒྱས་ཕྱིན་ཏེ་བརྒྱ་ཕྲག་བདུན་ལྷག་ཏུ་འཕེལ་བས་དྭགས་པོ་གྲྭ་ཚང་ཞེས་ཆོས་འདུལ་བའི་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་ཅིང༌། ཐོས་བསམ་སློབ་གཉེར་དང༌། འདོན་རྟ་དབྱངས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པའི་བསྔགས་བརྗོད་ཀྱི་གསེར་རྔ་ཡུལ་གྲུ་གང་སར་གྲགས་པ་འདི་བྱུང་ངོ༌། །ཆོས་རྗེ་བློ་གྲོས་བརྟན་པས་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཐུགས་ཐོག་ནས་བཤད་པ་ཟབ་ཅིང་རྒྱས་པ་གནང་བས། རྗེ་འདིས་ལམ་རིམ་གྱི་ཟིན་བྲིས་བཏབ་མཚན་ལའང་༼ལམ་རིམ་རྟགས་གསལ་མ༽ཞེས་གྲགས། མཚན་འདི་ལྟར་ཐོགས་དོན་ནི་ལམ་རིམ་འདིའི་ནང་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་གི་ལམ་འཆད་པའི་ཚེ་སྦྱོར་ངག་དུ་མའི་ལམ་ནས་འཆད་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་རེད། ལེགས་གསུངས་ཉིང་ཁུ་ལས། བསླབ་གསུམ་ལུང་རྟོགས་མཛད་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས། །རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་འཛིན་ནུས་པའི། །སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དེ་ཡི་རྗེས་ཞུགས་ནས། །མདོ་སྔགས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཉམས་སུ་བླང༌། །ཞེས་སོགས་ལྟར་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སྟེ་སྨྲ་བའི་ཉི་མ་ཆོས་རྗེ་བློ་གྲོས་བརྟན་པ་གང་གི་ཞབས་པད་སྤྱི་བོའ་རྒྱན་དུ་མཆོད་དེ། མདོ་སྔགས་ཀྱི་ལམ་རིམ་ལ་ནང་བྱན་ཆུད་པ་མཛད་ ིདེ་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་དུ་མ་ཞིག་བརྩམས་ཏེ་ཕྱི་རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ཚོའི་གོ་སྐལ་དུ་འཕངས་མེད་གནང༌། ལྷག་པར་༼ལེགས་གསུངས་ཉིང་ཁུ༽འདི་བྱིན་རླབས་ཀྱི་ཚན་ཁ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འོད་བརྒྱ་ཀུན་ཏུ་འཕྲོ་བ་ཞིག་ལགས་པས་ལམ་རིམ་གྱི་བླ་མ་སྐུ་བགྲེས་གཞོན་བར་གསུམ་དང༌། གྲྭ་ཚང་འདི་དང་གྲྭ་ཚང་གཞན་གྱི་དགེ་འདུན་ཚོས་ཀྱང་ཐུགས་གཉེར་མཛད་ས་ཞིག་ཆགས་ཡོད། ཀུན་མཁྱེན་བླ་མ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས་

མཛད་རྣམ་མདོར་བསྡུས།

IV

ཀྱང་བསམ་གཟུགས་ཆེན་མོའ་ནང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་ ིལ་མི་ལྕོགས་མེད་འཇོག་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། སྒོམ་ཆེན་ངག་གི་དབང་པོས་ལམ་རིམ་ཆུང་ངུའི་དོན་བསྡུས་ལས། དེ་ཡང་ཕྱི་ནང་གཉིས་དང་ནང་པ་ཡི། །ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་འབྱོར་པ་ཀུན་གྱི། །ཞེས་སོགས་དྲངས་ཡོད་ལའང༌། ཡིད་བྱེད་བདུན་གྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པའི་སྐབས་སྒོམ་ཆེན་ངག་གི་དབང་པོའ་ལུང་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་ ིའཐད་ལྡན་དུ་འཛིན་ཡོད། ཀུན་མཁྱེན་མཆོག་ནི་རྒྱ་གཞུང་གི་ལུང་འདྲེན་གཙོ་བོར་མཛད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་སྒོམ་ཆེན་གྱི་ལམ་རིམ་འདི་ལ་ཐུགས་ཡིད་འཕྲོགས་ནས་བོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཤིག་ལུང་འདྲེན་གནང་བ་རེད། ད་ལྟ་གསུང་འབུམ་དུ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་དང༌། རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པ་དང༌། ལམ་རིམ་བསྡུས་དོན། འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་དང༌། དུས་འཁོར་དང་གསང་འདུས་ཀྱི་ཊིའཀྐ་རྣམས་ཀྱང་ལེགས་པར་གནང་བས་དེ་དག་ལ་ཞིབ་ཏུ་གཟིགས་པའི་རེ་བ་ཡོད། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཕྱིས་འབྱུང་གི་སྒོམ་ཆེན་པ་རྣམས་ལ་སྒོམ་ཇི་ལྟར་བྱ་དགོས་པའི་དྲི་བ་ལྷག་བསམ་རབ་དཀར་ཞེས་པར་དྲིས་ལན་ཐོག་མར་འབུལ་མཁན་ཡང་རྗེ་འདི་ཡིན་གསུང༌། དེ་བཞིན་དུས་རབས་བཅོ་ལྔའི་ནང་བྱོན་པའི་རྗེ་བཙུན་འཕགས་པ་ལྷ་ལ་ཡང་དྲིས་ལན་དུ་མ་གནང་ཡོད། སྒོམ་ཆེན་ནི་སྐབས་དེ་དུས་མཁས་དབང་ཚོས་དྲི་བ་ཞུ་ཡུལ་གྱི་མཚན་སྙན་ལྡན་པའི་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་ཞིག་རེད་སྙམ། བརྡ་དག་སྨྲ་བའི་རྒྱན་དང༌། སྙན་ངག་གི་ཞུས་ལན། ཇའི་བསྟན་བཅོས་སོགས་ལ་བརྟགས་ཚེ་བོད་ཀྱི་བརྡ་སྤྲོད་སྙན་ངག་དང་སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་རིག་གནས་རྣམས་ལའང་མཁས་པར་འདོད། མདོར་ན། སོ་ཐར་བྱང་སེམས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ཡི། །རྣམ་དག་བཅས་

མཛད་རྣམ་མདོར་བསྡུས།

V

པའི་བསླབ་པ་ཕྲ་མོ་ལས། །རྨི་ལམ་དུ་ཡང་འདའ་བར་མི་བྱེད་ཅིང༌། །རྒྱལ་བའི་བཀའ་བཞིན་བདག་གིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། མདོ་སྔགས་ཀྱི་བསླབ་སྡོམ་ཁག་ཁས་ལེན་པ་ལ་དཔའ་བ་ཙམ་མ་ཡིན་པར། ཚུལ་ཁྲིམས་གཡག་རྔ་བཞིན་སྲུང་བའི་མང་ཐོས་འདུལ་བ་འཛིན་པའི་སློབ་དཔོན་ཞིག་ཡིན་པར་ད་ཡོད་ཀྱི་གསུང་འབུམ་པོད་བཞི་ལ་གཟིགས་ན་མཁྱེན་པར་ངེས། དྭགས་སྟོད་བྱེ་ཉིལ་དུ་ཟེ་གདོང་ཉི་ཤར་དགོན་པ་དེ་རྗེ་འདིས་ཕྱག་བཏབ་པར་གྲགས་ཤིང་ལམ་རིམ་ལེགས་གསུངས་ཉིང་ཁུ་ཡང་གནས་དེར་མཛད་པ་མཛད་བྱང་དུ་གསལ། དེ་མིན་ཨེ་ཕྱོགས་སུ་རི་སྒོ་ཆོས་སྡེ་ཞེས་པའི་དགོན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་རྗེ་འདིས་ཕྱག་བཏབ་པ་མངོན་ཏེ། སྡེ་སྲེད་ཀྱི་བཻ་སེར་ལས། གཙང་པ་ངག་དབང་གྲགས་པས་བཏབ་ཅེས་བྱུང་ངོ༌། །རི་བོ་ལྷ་སྡིངས་དང༌། པད་སྟེང་དགོན་དང༌། རྫམ་ལྷ་ས་སྟེང༌། ཟེ་གདོང་དགོན། རི་སྒོ་ཆོས་སྡེ། སྤང་ཁ་གསེར་མ་སོགས་སུ་གནས་ངེས་མེད་ལྟ་བུར་བཞུགས་ནས་སྐུ་ཚེ་དང་སྒྲུབ་པ་མཉམ་པ་མཛད་པར་སེམས་སོ། །སྤང་ཁ་གསེར་མ་ཞེས་པ་འདི། སྔོན་དྭགས་གྲྭའི་ཉེ་འགྲམ་གྱི་སྤང་ཁ་སྟེང་དུ་དགོན་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་རྗེས་ཤལ་མཇལ་རྒྱུ་གླེང་བས་ཕལ་ཆེར་དེ་ཡིན་པར་ཚོར་སྣང་སྐྱེས། དྭགས་པོ་བློ་གྲོས་མཐའ་ཡས་དང༌། གྲགས་པ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་རྗེ་འདིའི་སློབ་མ་ཡིན་སྲིད་ཅིང་རྗེ་བཙུན་ཆོས་དཔལ་བ་ཡང་རྗེ་འདིའི་སློབ་མ་ཡིན་སྲིད་མཐའ་ཡས་རྣམ་གཉིས་ལའང་ཆོས་རྗེ་བློ་བརྟན་དང་སྒོམ་ཆེན་གྱི་མཚན་ཟུར་ཀྱང་ཚང་འདུག་པས་རྟེན་འབྲེལ་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད་བསམ། གཅིག་བྱས་ན་ཁོང་གཉིས་པོས་མཚན་རེ་རེ་བཏགས་པ་སུ་ཞིག་གིས་འགོག་ཐུབ། སློབ་མ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་ཞེས་པ་ཡོད་པ་གསུང་འབུམ་དུ་གསལ་ཞིང་བསླབ་བྱ་ཡང་ནན་པོ་གནང་འདུག གསུང་འབུམ་དུ་ཡོད་པའི་མཻ་

མཛད་རྣམ་མདོར་བསྡུས།

VI

ཊི་ཞེས་པ་ནི་སྒོམ་ཆེན་མ་ཡིན་ན་ཉེ་བར་འཁོར་དགེ་འདུན་གྲགས་པ་ཡང་རྗེ་འདིའི་སློབ་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རྗེ་འདིའི་མཚན་ལ་སྣང་སྟོང་སྒྱུ་མའི་སྒོམ་ཆེན་གཞན་ལ་ཕན་པའི་སྡེ་དང༌། བྱ་མིག་རིག་པ་འཛིན་པའི་དགེ་སློང་ངག་དབང་གྲགས་པ་དང༌། དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་དང༌། དྭགས་པོ་ངག་དབང་གྲགས་པ་ཞེས་མཚན་འབོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད། འོན་ཀྱང་དྭགས་པོ་ནམ་མཁའ་གྲགས་ཞེས་རྒྱུད་སྨད་དུ་རྡ་ལག་བརྒྱུད་མར་གྲགས་པའི་གསང་འདུས་བསྐྱེད་རྫོགས་མཛད་པ་པོ་དེ་བླ་མ་རྗེ་བཙུན་པ་དང༌། རྒྱུད་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་བཟང་པོ་དང༌། ཆོས་སྐྱོང་རྒྱ་མཚོ་སོགས་བསྟེན་ཏེ་མཁས་པར་སོན་ཞིང་དུས་རབས་བཅུ་དྲུག་ནང་གི་མི་སྣ་ཡིན། དྭགས་པོ་ངག་དབང་གྲགས་པ་ནི་དུས་རབས་བཅོ་ལྔའི་ནང་གི་མི་སྣ་དང་དྭགས་པོ་གྲྭ་ཚང་ཐོག་མར་བྱུང་དུས་ཀྱི་མི་སྣ་ཡིན་པས་ཁོང་རྣམ་གཉིས་གཅིག་པ་མིན། རྗེ་ནམ་མཁའ་གྲགས་ནི་དྭགས་པོ་གྲྭ་ཚང་གི་མཁན་ཐོག་བདུན་པའི་རྗེས་སུ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ། བོད་ཀྱི་གྲགས་ཅན་མི་སྣའི་ལོ་རྒྱུས་དང་དུང་དཀར་ཚིག་མཛོད་སོགས་སུ་འདི་གཉིས་ཀྱི་མཛད་རྣམ་ནོར་ནས་བྲིས་འདུག་པས་འདི་འདྲ་ལ་མ་འཁྲུལ་བར་གཟབ་པར་འཚལ་ལོ། །མཁས་གྲུབ་འདི་ལྟ་བུའི་འཁྲུངས་གཤེགས་དང་མཛད་རྣམ་གསལ་ཞིང་རྒྱས་པ་ཞིག་མེད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་འཕངས་པ་ཞིག་རེད་འོན་ཀྱང་ཉིད་ཀྱི་གསུང་འབུམ་ལ་གཞི་བཅོལ་ཏེ་མདོ་ཙམ་བརྗོད་པའི་དགེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས།དལ་བའི་རྟེན་བཟང་ཤིན་ཏུ་རྙེད་དཀའ་ཞིང༌། །དེ་ལ་སྙིང་པོ་ལེན་འདོད་དེ་བས་དཀོན། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་དར་བའི་ས་ཕྱོགས་སུ། །ཉམས་ལེན་གནད་ལ་སྒྲིམས་ཤིག་ཤེས་རབ་ཅན། །ཞེས་སོགས་གདམས་པ་བཞིན་འགྲུབ་པའི་སྨོན་ལམ་བཅས་མཁར་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་གྱིས་རང་ཤག་ཏུ་ལྷུག་པོར་སྨྲས་པའོ།། །།

ཐུབ་པའི་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ།

1

༄༅། །ཐུབ་པའི་སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་ཕྲེང་བ་སོ་བཞི་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ཐུབ་པའི་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ།

༈ ན་མོ་མཉྫུ་གྷོ་ཥཱ་ཡ།
ལེགས་བྱས་སྤྱོད་པ་རྨད་བྱུང་གིས་བསྐྲུན་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དེའི། །སྔོན་གྱི་རྣམ་དཀར་རིམ་པ་རང་གི་བཀའ་ཡིས་ངེས་པ་ལ། །
དྲི་མེད་མཁྱེན་ཅན་མངའ་བ་གང་གིས་རབ་ཏུ་བརྒྱན་གྱུར་པ། །
གསལ་བར་མཐོང་ཚེ་དད་པའི་སྤུ་ལོང་མི་གཡོ་ཤེས་ལྡན་སུ། །

ཟླ་ཟེར་ཀུན་དའི་ཚལ་དུ་འཇུག་པ་དང༌། །
པདྨོ་དགའ་བའི་དཔལ་གྱིས་མཁས་དབྱིངས་བཞིན། །
ཐུབ་པའི་སྔོན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཕུལ་བྱུང་གཟུགས། །
གང་བློའ་རིམ་པས་ཆེས་ཆེར་གསལ་བར་བྱ། ། ིདེ་ལ་འོ་སྐོལ་ཀྱི་སྟོན་པ་འདི་སྔོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཉམས་སུ་བསྟར་བའི་དུས་ན། ངོ་མཚར་བའི་གནས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལས་སྐྲའི་རྩེ་མོས་རྒྱ་མཚོའི་ཟིལ་མངར་ཆ་ཙམ་བླང་བ་ལྟར། བློ་དམན་དག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ལ་དད་པ་དང༌། སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་མ་མཐོང་ནས་ཚིག་གི་སྤྲོས་པ་གཙོ་བོར་མི་བགྱིད་པར་དོན་གྱི་སྙིང་པོ་རྣམས་གོ་བདེ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

2

དེ་ཡང་འདི་སྐད་དུ་ཐོས་ཏེ༑བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་སྔོན་བྲམ་ཟེར་གྱུར་པ་ན། ཁྱིམ་གྱི་འདུ་འཛི་ལ་སྐྱོ་ཞིང་རྙེད་པ་དང་བཀུར་བསྟི་ལ་མི་དགའ་བར་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་གནས་རི་སུལ་གྱི་ལྗོངས་ཡིད་སྤྲོ་བ་ཞིག་ཏུ་བྱོན་ཏེ་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་མགུ་བའི་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱིས་གནས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་ཚེ་རི་ཁྲོད་དེར་སྟག་མོ་ཕྲུ་གུ་འབྲངས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་བཀྲེས་ཏེ། ཕྲུ་གུ་རང་གི་བུ་ཡིན་ཀྱང་ཁ་ཟས་བཞིན་བལྟ་བ་ཞིག་གཟིགས་པ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྙིང་རྗེའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པས་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་མ་བཟོད་པའི་ཐུགས་ཀྱིས། མཐོང་ངམ་ཐོས་སམ་རྗེས་སུ་དྲན་ཀྱང་རུང༌། །རེག་གམ་གཏམ་དུ་བརྗོད་པར་གྱུར་ཀྱང་རུང༌། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་ལ་ཕན་པ་ནི། །བདེ་དང་ལྡན་པ་རྟག་ཏུ་བྱེད་གྱུར་ཅིག།
ཅེས་བའི་དོན་ངེས་བར་བྱས་ཏེ། བདག་གི་ལུས་སྟག་མོ་དེའི་ཟས་ཀྱི་ཕྱིར་དེའི་མདུན་དུ་བོར་རོ། །དེ་ནས་སྟག་མོ་དེས་རང་གི་ཕྲུ་གུ་ཟ་བའི་གྲབས་དེ་བཏང་ནས་མིག་གཉིས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལུས་ལ་བལྟ་ཞིང༌། སྲོག་དང་བྲལ་བར་མཐོང་མ་ཐག་བཟའ་བར་བརྩམས་ཏེ། ཤ་དང་རུས་པ་སོགས་ལ་ཅི་བདེར་ལོངས་སྤྱད་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཞེད་པ་བཞིན་ཤ་ཁྲག་གིས་ཚིམས་པར་བྱས་སོ། །དེ་ནས་དེའི་སྤྱོད་པ་རྨད་དུ་བྱུང་བས་ངོ་མཚར་བར་གྱུར་ཏེ། དཀར་པོའ་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྲེང་བ་ན་བཟའི་རྒྱན་དང་ཙན་དན་གྱི་ཕྱེ་མ་སོགས་ཀྱིས་ཆར་ཕབ་ནས། དེའི་སྐུ་གདུང་བཟུང་བའི་ཤལ་གྱིས་གཞི་ཁེབས་པར་བྱས་སོ། ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ལས་སྟག་མོ་ལ་ལུས་སྦྱིན་པའི་རབས་ཏེ་དང་པོའོ། །། །
༈ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡུལ་ཤི་པི་སའི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པ་ན། སྦྱིན་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་དགའ་བས་ཕོ་བྲང་གི་ཁོར་ཡུག་ཏུ་སྦྱིན་པའི་ཁང་པ་ནོར་གྱི་ཁྱད་

ཐུབ་པའི་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ།

3

པར་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་གང་བ་བྱེད་དུ་བཅུག་སྟེ། སློང་མོ་བ་རྣམས་ལ་ཅི་དང་ཅི་འདོད་པ་བཞིན་སྦྱིན་པས། རེ་ཞིག་ན་སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཕལ་ཆེར་གཏུགས་ཤིང་ཟད་པ་ན། དེས་བསམས་པ། བདག་གི་ལུས་འདི་སློང་བ་ཞིག་བྱུང་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་སྟེ། འོན་ཀྱང་སློང་བ་རྣམས་ནི་ནོར་ཙམ་ལ་ཡང་བདག་བག་བརྐྱང་སྟེ་སློང་མི་ནུས་ཏེ། འདི་དག་གི་སློང་བའི་ཚིག་གིས་བདག་སྦྱིན་པའི་ཚད་ལ་ཐུག་པར་མི་འགྱུར་སྙམ་དུ་སེམས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་དེས་ས་གཡོས་ཤིང་རི་རབ་ཀྱང་འགུལ་བས། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ཡ་མཚན་པར་གྱུར་ནས། བྲམ་ཟེ་རྒན་པོ་ལོང་བ་ཞིག་གི་གཟུགས་སུ་བསྒྱུར་ནས་དེར་འོངས་ནས། རྒྱལ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པའི་རྗེས་སུ།རྒྱལ་པོའ་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་ཅི་འདོད་ཅེས་དྲིས་པ་དང༌། ིདེས་བདག་ནི་རྒྱལ་པོ་དམ་པ་ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱན་སློང་བའི་ཕྱིར་མི་མཐོང་བཞིན་དུ་ཐག་རིང་ནས་འོངས་བས། ཁྱོད་ཀྱི་པདྨོའ་སྤྱན་ཡ་གཅིག་གིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ ིབགྱི་བ་འགྲུབ་ན། ཡ་གཅིག་གིས་བདག་དོན་དང་ལྡན་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཅེས་སྨྲས་སོ། །དེ་སྐད་ཐོས་མ་ཐག་རྒྱལ་པོ་བསམ་པ་བཞིན་སྨོན་པ་འགྲུབ་པས་ཤིན་ཏུ་ཡང་དགའ་ཞིང་སྤྲོ་བར་གྱུར་ཏེ། བློན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མཛངས་པའི་ཚིག་དུ་མས་བཀག་ཀྱང་མ་གནང་བར། མིག་ཡ་གཅིག་སྨན་དཔྱད་ལས་བྱུང་བ་བཞིན་དུ་མ་སྣད་པར་སར་བྱུང་སྟེ་དེ་ལ་སྦྱིན་ནོ། །དེས་ཀྱང་རང་གི་མིག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་པར་བསྟན་པ་རྒྱལ་པོས་མཐོང་སྟེ་སླར་ཡ་གཅིག་ཀྱང་དེ་ལ་སྦྱིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མིག་གཉིས་བྱིན་པའི་འོག་ཏུ་བརྒྱ་བྱིན་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་ནས། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་འདི་ལྟ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་འོ་བརྒྱལ་དུ་མི་རུང་བས་རིགས་པའི་ཐབས་ཀྱིས་འདིའི་མིག་སླར་སྐྱེ་བ་ཞིག་བྱའོ་སྙམ་ནས། རྒྱལ་པོ་ལ་སྨྲས་པ། སློང་བ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ལྟ་བུའི་སྡུག་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

4

བསྔལ་བར་བྱས་ནས་འགྱོད་པར་མ་གྱུར་ཏམ། རྒྱལ་པོས་སྨྲས་པ། བདག་ཁྱོད་ལ་ངོམ་པ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱང༌། བདག་གིས་མིག་སྦྱིན་པའི་དུས་དེ་དང༌། ད་ལྟར་ཡང་སློང་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསླང་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚིག་སྨྲས་པ་རྣམས་ལ། ཤིས་པ་བརྗོད་པའི་ཚིག་གིས་བོས་པ་བཞིན་དུ་བདག་དགའ་བར་གྱུར་ན། བདག་གི་མིག་ཡ་གཅིག་མཐོང་བར་ཤོག་ཅིག། ཅེས་བརྗོད་པས་མིག་ཡ་གཅིག་མཐོང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཡང་སེམས་རབ་ཏུ་དགའ་སྟེ་ཡང་སྨྲས་པ། གང་ཡང་བདག་ལ་མིག་ཡ་གཅིག་བླངས་བ་ན། སླར་ཡང་མིག་ཡ་གཅིག་བྱིན་པ་ལ་སྤྲོ་ཞིང་རྩེ་གཅིག་པའི་སེམས་སུ་གྱུར་པ་ན། མིག་ཡ་གཅིག་ཀྱང་བདག་ལ་ཡོད་པར་ཤོག་ཅིག། ཅེས་སྨྲས་མ་ཐག་མིག་ཡ་གཅིག་ཀྱང་སྔར་བཞིན་ཡོད་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་སྨྲས་པ། རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་མིག་འདི་གཉིས། །ཁྱོད་ལ་དེ་ལྟར་སྦྱིན་པ་ན། ། དཔག་ཚད་བརྒྱ་ནི་ཁོར་ཡུག་ཏུ། །བྲག་རི་རྣམས་ཀྱིས་མ་ཆོད་པར། །ཐོགས་པ་མེད་པར་མཐོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་སྨྲས་ནས། བརྒྱ་བྱིན་དེ་ཉིད་དུ་མི་སྣང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་བློན་པོ་རྣམས། བྲམ་ཟེ་དང་ཕོ་བྲང་འཁོར་གྱི་མི་རྣམས་ལ་མིའི་མིག་སྦྱིན་པས་ལྷའི་མིག་ཐོབ་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡང་སྦྱིན་པའི་ཕན་ཡོན་དུ་སྟོན་པ་སོགས་ཆོས་ཀྱི་གཏམ་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་ནས་མགུ་བར་བྱས་སོ། །ཤི་པི་སའི་རྒྱལ་པོས་མིག་སྦྱིན་པའི་རབས་ཏེ་གཉིས་པའོ། །། །
༈ ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྔོན་ཀོ་ས་ལའི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པ་ན། རང་གི་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་དྲན་ནས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་གཉིས་ཡང་དང་ཡང་སྨྲ་བར་བྱེད་དེ༑བདེ་བར་གཤེགས་ལ་བཀུར་བསྟི་བྱས་པ་ཆུང་ངུ་ཡང༌། །འབྲས་བུ་འབྱོར་བ་ཆུང་མེད་ཅེས་པ་སྔོན་ཐོས་ཀྱི། །ཟན་དྲོན་ཁེངས་པ་རྩུབ་མོ་ལན་ཚྭ་མེད་པ་ཡི། ། འབྲས་བུ་འབྱོར་བ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟར་གྱུར་ལ་ལྟོས། །ཤིང་

ཐུབ་པའི་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ།

5

རྟ་སྣ་ཚོགས་རྟ་དང་གླང་པོ་འགྱིང་བ་དང༌། །བདག་གི་དམག་ཚོགས་ཆེན་པོ་འདི་དང་ས་ཆེན་འདི། ། ནོར་མང་དཔལ་ཡང་རྗེས་ཆགས་བཙུན་མོ་རྒྱ་ཆེ་ལྡན། །
ཟན་དྲོན་ཆངས་གཅིག་འབྲས་བུ་གྲུབ་པ་བཟང་པོ་ལྟོས། །ཞེས་པའོ།
རེ་ཞིག་གཅིག་ན་རང་གི་བཙུན་མོས་གསོལ་བ། འདི་ལྟ་བུའི་ཚིག་ཡང་ཡང་གསུང་བ་དོན་ཅི་ལ་དགོངས་ཏེ་བཀའ་སྩལ། རྒྱལ་པོས་སྨྲས་པ། འདི་ནི་ཁོ་བོ་གཉིད་སད་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་དྲན་ཏེ། སྔོན་གྲོང་ཁྱེར་འདིར་གླ་མི་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་ན། གཞན་གྱིས་བརྙས་ཤིང་ལས་ངན་པ་ལས་བསྒྲུབ་པའི་གླ་ཅུང་ཟད་ཐོབ་པ་དེས། དབང་པོ་དུལ་བ་དགེ་སློང་ཞིག་མིག་ལམ་དུ་མཐོང་ནས་དེ་དག་ལ་ཡིད་དང་བས་ཕྱག་བྱས་ཏེ། ཟན་དྲོན་ཙམ་ཞིག་བདག་གིས་གུས་པས་ཕུལ་བས་དེའི་རྐྱེན་གྱིས་བདག་གིས་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་དཔལ་འདི་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་དེ་དྲན་ནས་དེ་ལྟར་སྨྲས་སོ། །དེ་ལྟར་བརྗོད་མ་ཐག་བཙུན་མོ་དེས་ཀྱང༌། སྔོན་གྱི་སྐྱེ་བ་དྲན་ཏེ་རྒྱལ་པོ་ལ་སྨྲས་པ༑ལྷ་བདག་གིས་ཀྱང་གཉིད་སད་པ་བཞིན་འདི་ལྟར་དྲན་ཏེ། བདག་སྔོན་བྲན་མོ་བགྱིས་བའི་དུས་གཅིག་ན། ཟན་ཆངས་པ་གཅིག་ཐུབ་པ་ཟག་པ་ཟད་པ་ལ་ཕུལ་བས། དེའི་མཐུས་ཁྱོད་ཀྱིས་བཙུན་མོར་གྱུར་པས་ཡུལ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་སེམས་དང་བས་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྲུན་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཆུང་ཞེས་བྱ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་སྨྲས་སོ། ། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་དེས་འཁོར་རྣམས་ལ་སེར་སྣའི་ཉེས་དམིགས་དང༌། སྦྱིན་པའི་ཕན་ཡོན་གྱི་གཏམ་རང་གི་མྱོང་བ་ཉིད་མཐུན་དཔེར་བྱས་ཏེ་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་ཏོ། །ཀོ་ས་ལའི་རྒྱལ་པོ་དང་བཙུན་མོས་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་དྲན་ཏེ་སྦྱིན་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པའི་རབས་ཏེ་གསུམ་པའོ། །། །
༈ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ཉིད་སྔོན་ཚོང་དཔོན་དུ་གྱུར་པ་ན། དེ་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

6

རང་གི་ཁྱིམ་དུ་ཟན་ཟ་བའི་དུས་ཀྱི་ཚེ། དེའི་སྒོ་དྲུང་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་བུད་ཤིང་མ་ལུས་པར་བསྲེགས་པའི་རང་སངས་རྒྱས་ཤིག་འོངས་སོ། །དེ་ཚོང་དཔོན་གྱི་མཐོང་མ་ཐག་རང་གི་ཆུང་མ་ལ། འཕགས་པ་ལ་བསོད་སྙོམས་ཕུལ་ཅིག་ཅེས་བསྒོ་བ་ལྟར། ཆུང་མས་ཀྱང་བཟའ་བ་དང་བཅའ་བ་མང་པོ་ཁྱེར་ཏེ་སྒོ་དྲུང་དུ་འོངས་པ་དང༌། བདུད་སྡིག་ཅན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱིན་པ་ལ་བར་ཆད་བྱེད་པའི་བསམ་པས། ཆུང་མ་དེ་དང་འཕགས་པའི་བར་དེར་སེམས་ཅན་དམྱལ་བའི་མེ་ཆེན་པོ་འཇིགས་སུ་རུང་བ་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་གཡོ་བས་གང་བ་ཞིག་མངོན་པར་སྤྲུལ་ལོ། ། དེ་དེས་མཐོང་མ་ཐག་སྐྲག་ནས་ཚོང་དཔོན་ལ་སྦྲན་པ་དང༌། ཚོང་དཔོན་དེས་འདི་སྙམ་དུ་བདག་གིས་འཕགས་པ་ལ་བསོད་སྙོམས་ཕུལ་བ་མ་བཞེས་པར་སླར་བཞུད་ན་ག་ལ་རུང་སྙམ་སྟེ། བཟའ་བ་དང་བཅའ་བ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱེར་ནས་སྒོ་དྲུང་དུ་ཕྱིན་པ་དང༌། དམྱལ་བའི་མེ་མཐོང་བ་ན་འདི་ཅི་ཡིན་སྙམ་དུ་ཅུང་ཟད་རྟོག་པའི་རིང་ལ་བདུད་སྡིག་ཅན་ཁང་བའི་ངོས་ཀྱི་རྩིག་པའི་ཁོག་ནས་བྱུང་སྟེ། ཕན་པ་བཞིན་དུ་འདི་སྐད་སྨྲས་ཏེ། ཀྱཻ་འདི་ནི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་འབོད་སྒྲོགས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ཁྱེད་ཅག་སྦྱིན་པ་ལ་ཞུགས་ན་ནོར་ཆུད་བཟན་པར་མ་ཟད་དམྱལ་བ་འདིར་ལོ་སྟོང་ཕྲག་དུ་མར་སྡུག་བསྔལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྨྲས་སོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བདུད་ཀྱིས་སྨྲས་པ་སྦྱིན་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་བསླུ་ཐབས་སུ་ཁོང་དུ་ཆུད་ཚམ་ཚོམ་མེད་པར་སྦྱིན་པ་གཏོང་བའི་བློ་ཤགས་དྲག་པོས་དམྱལ་བའི་མེ་དེའི་ནང་ན་ཕར་སོང་བ་དང༌། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་པདྨོའ་སྟེགས་བུ་ ིརང་བཅས་སུ་བྱུང༌། དམྱལ་མེ་ཡང་ཞི་བར་གྱུར་ཏེ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ནས། དང་ཞིང་དགའ་བའི་སེམས་ཀྱི་དེ་ལ་བསོད་སྙོམས་ཕུལ་ལོ། །

ཐུབ་པའི་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ།

7

ཇི་སྐད་དུ། དེ་ནས་དེ་ཡིས་བསོད་ནམས་མཐུ་ལས་དེར། །འདམ་རྫབ་མེད་པར་འདམ་ལས་སྐྱེས་པ་བྱུང༌། །ཟེ་འབྲུ་དཀར་པོ་སོ་ཡི་ཕྲེང་བ་དག། བདུད་ལ་འཕྱ་བ་བཞིན་དུ་རྒོད་པར་གྱུར། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་དགེ་སློང་དེས་ནམ་མཁའ་ལ་ལྡིང་ཞིང༌། མེ་འབར་བ་དང༌། གློག་དང་བཅས་བའི་ཆར་འབེབས་པ་སོགས་རྫུ་འཕྲུལ་དུ་མ་སྟོན་ཞིང་དེ་དག་དད་པར་བྱས་སོ། །བདུད་ནི་བསམ་པ་མ་འགྲུབ་པས་ཉམས་དམའ་ཞིང་ངོ་ཟུམ་ནག་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་བས་ན་སྙིང་སྟོབས་ཅན་ནི་བསྡིགས་ཀྱང་མི་རིགས་པའི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་པར་བྱའོ། །། ཚོང་དཔོན་གྱིས་བསོད་སྙོམས་ཕུལ་བའི་རབས་ཏེ་བཞི་པའོ། །
༈ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་སྔོན་ཚོང་དཔོན་དུ་གྱུར་པ་ན། སེར་སྣས་ཟིལ་གྱིས་མི་ནོན་པས། དེའི་མིང་ཟིལ་གྱིས་མི་ནོན་པ་ཞེས་བཏགས་སོ། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་སྦྱིན་པ་རླབས་པོ་ཆེ་ལ་ཞུགས་པས། སློང་བ་པོ་རྣམས་ཆེས་ཆེར་ཚིམ་པར་བྱས་པ་དང༌། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ཡ་མཚན་པར་གྱུར་ཏེ། དེ་སྦྱིན་པ་ལ་བརྟན་མི་བརྟན་བརྟག་པའི་ཕྱིར། ཉི་མ་རེ་རེ་བཞིན་དེའི་ནོར་རྣམས་མི་སྣང་བར་བྱས་ཀྱང༌། སྦྱིན་པའི་ཕངས་མ་ཞུམ་པར་མཐོང་སྟེ། རེ་ཞིག་ན་དེའི་ནོར་གཅེས་པ་ཐམས་ཅད་ནུབ་གཅིག་མི་སྣང་བར་བྱས་ནས། ཐག་པ་གཅིག་དང༌། ཟོར་བ་གཅིག་བཞག་གོ། ནམ་ལངས་པ་དང༌། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རང་གི་ཁྱིམ་སྲིན་པོས་བཅོམ་པ་བཞིན་དུ་སྡུག་སྡུག་ལྟར་གྱུར་བ་མཐོང་སྟེ་ཀུན་ཏུ་མྱུལ་བ་ལས། ཟོར་ཐག་ཙམ་ཞིག་ལུས་པ་དེ་མཐོང་བ་ན། ནོར་རྣམས་ངོ་མི་རྟག་པ་ནི་བདག་གིས་སྔ་ས་ནས་ཤེས་ཟིན་ཀྱང་མཚོ་སྐམས་པའི་དྲུང་དུ་སྐོམ་པས་འོངས་བ་བཞིན་དུ་བདག་གི་ཕོངས་པ་སློང་མོ་བ་དེ་དག་ཡིད་མི་དགའ་བར་འགྱུར་སྙམ་དུ་སེམས་སོ། །

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

8

དེ་ནས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་སློང་བ་ལ་མ་གོམས་པས། ངོ་ཤེས་ཀྱང་གཞན་ལ་སློང་མ་ཕོད་དེ། སློང་བ་ཆེས་དཀའ་བ་ཞིག་གོ་སྙམ་ནས་སློང་མོ་བ་འོངས་པ་རྣམས་ལ་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་མེད་ཀྱང༌། འོངས་པ་ལེགས་སོ་ཞེས་པ་ཙམ་སྨྲ་ཞིང༌། བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཐག་པ་བསྡོགས་པ་དང༌། ཟོར་བ་བླངས་ཏེ། ཉིན་རེ་བཞིན་རྩྭ་བརྔས་ཤིང་བཙོང་བའི་རིན་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་སྐྱེ་བོ་ཕོངས་པ་རྣམས་ལ་མགུ་བར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཚེ་དེ་ལ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་སྨྲས་པ། འབྱོར་བའི་ཚེ་ན་སྦྱིན་པ་ཅུང་ཟད་བཏང་བ་ལ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱང་མི་འོས་བར་མི་འཛིན་མོད། ཁྱོད་གནས་སྐབས་འདི་ལྟ་བུར་གྱུར་ཀྱང༌། རྩྭའི་རིན་གྱིས་སློང་མོ་སྐྱོང་བ་འདི། འདབ་གཤོག་མ་རྫོགས་པར་མཁའ་ལ་འཕུར་བ་བཞིན་དུ་སྦྱིན་པ་འབའ་ཞིག་འདོད་པས་བདག་ཉིད་བརླག་པར་འགྱུར་ན། བརྟུལ་ཞུགས་ངན་པ་འདི་ཐོང་ལ། རེ་ཞིག་ནོར་གསོག་ཤིག་ཅེས་སྨྲས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ལན་གསུངས་པ་དབང་པོ་གསོན་ཅིག། གང་གི་གཞན་ལས་བདག་ཆེས་ཆེར་གཅེས་པར་འཛིན་པ་དེས་ཀྱང༌། སྦྱིན་པ་གཙོ་བོར་བརྟེན་དགོས་ཏེ། ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་ནི་སྦྱིན་པས་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང༌། བདག་ལྟ་བུའི་ནོར་གློ་བུར་དུ་རླག་པ་ཡང་སེར་སྣའི་སྐྱོན་གྱིས་བྱས་ལ། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་གཏོང་བ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་རྣམས་ནི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་བདེ་བ་ལས་བཏང་བས་ཐོབ་བའི་བདེ་བ་ལྷག་པར་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ནོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བཞིན་དུ། ཚེའི་གནས་པ་མི་བརྟན་པས། སློང་བ་དག་ལ་ཕན་ཐོགས་པ་འདི་ཉིད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་དོན་དུ་གནས་པས་ན། བདག་ནི་སྦྱིན་པའི་ལམ་བདེ་བ་འདི་བོར་ནས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ལམ་དེར་འཇུག་པར་མི་དགའ། དེ་ནས་བརྒྱ་བྱིན་ཤིན་ཏུ་དད་པར་གྱུར་ཏེ༑ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །ཨེ་མའོ་རླབས་ཆེན་སྦྱིན་པ་ཡིས། །སེར་སྣའི་མུན་པ་བསལ་བར་གྱུར། །

ཐུབ་པའི་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ།

9

གངས་རི་རླུང་གིས་མི་སྐྱོད་བཞིན། །སྦྱིན་ལ་དགའ་བ་སྐྱོད་མ་ནུས། །ཁྱོད་ཀྱི་ནོར་འདི་རྣམས་ནི་བདག་གིས་སྦས་པ་ཡིན་གྱི། ད་ནི་སློང་མོ་བ་རྣམས་ལ་སྙིང་རྗེ་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྲིན་ལས་སྦྱིན་པའི་ཆར་ཆེན་པོ་ཕོབ་ཅིག་དང༌། ཁྱོད་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་མི་ཟད་པར་བདག་གི་རྗེས་སུ་བཟུང་གི་རེ་ཞིག་སྤྱོད་པ་དེ་ཡང་བཟོད་པར་མཛོད་ཅིག། ཅེས་བརྗོད་དེ་བརྒྱ་བྱིན་དེ་ཉིད་དུ་མི་སྣང་བར་གྱུར་ཏོ། །ཚོང་དཔོན་ཟིལ་གྱིས་མི་ནོན་པའི་རབས་ཏེ་ལྔ་བའོ། །། །
༈ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་སྔོན་རི་བོང་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ། རྩྭའི་མྱུ་གུ་སྔོན་པོས་སེམས་མགུ་ཞིང་སྙིང་རྗེ་ཆེ་བ་དང་བློ་སྒོམ་པས་གཅན་གཟན་ངན་པས་ཀྱང་གླགས་ལྟ་བར་མི་ནུས་པས། སྲམ་དང༌། ལྕེ་སྤྱང་དང༌། སྤྲེའུ་གསུམ་དང་འགྲོགས་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་ཡིད་དགའ་བས། ཕྱི་དྲོའ་དུས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རི་བོང་གི་གཟུགས་ཅན་དེའི་དྲུང་དུ་ཆོས་ཉན་པ་ལས། ཚེས་བཅུ་བཞིའི་དགོང་མོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཟླ་བ་ཤར་བ་ལ་བལྟས་ནས་གྲོགས་པོ་རྣམས་ལ་སྨྲས་པ། སང་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ལ་གསོ་སྦྱོང་གི་དུས་སུ། གྲོགས་པོ་གློ་བུར་བ་དག་ཀྱང་འོང་སྲིད་པས་ཁྱོད་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རགས་པར་རྙེད་པའི་ཁ་ཟས་ཀྱིས་མགྲོན་བྱ་བར་རིགས་སོ། །ཁྱོད་རྣམས་ལྟོས་ཤིག།འདུ་བ་གང་ཡོད་མཐའ་ནི་འབྲལ་བར་འགྱུར། །དར་བ་ཡོད་ན་ངན་དང་རྒུད་པའི་མཐའ། །ཚེ་ཡང་གློག་བཞིན་འགྱུར་ཞིང་མི་བརྟན་ཏེ། །
དེ་ཕྱིར་བག་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་པར་གྱིས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་ནས་སློབ་མ་རྣམས་ལ་མགུ་བར་བྱས་ཏེ་རང་རང་གི་གནས་སུ་སོང་ངོ༌། །དེའི་ཚེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཅིག་པུར་གནས་པ་འདི་སྙམ་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

10

དུ་སེམས་ཏེ། གལ་ཏེ་སང་གློ་བུར་དུ་ལྷགས་པའི་མགྲོན་པོ་འོངས་ན། བདག་གི་ལུས་འདི་སྦྱིན་དུ་རུང་བའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཡིན་སྙམ་ནས། རྙེད་པའི་མཆོག་རྙེདཔ་བཞིན་དུ་དེ་ན་འདུག་གོ། དེ་ཡི་སྙིང་ལ་རྣམ་རྟོག་པ། །ཁྱད་པར་ཅན་དེ་སྐྱེས་གྱུར་པས། ། མཐུ་དང་རབ་ཏུ་དང་བ་དག།
ལྷ་རྣམས་ལ་ནི་བསྟན་པར་གྱུར། །དེ་ནས་ས་གཞི་རི་དང་བཅས་པ་གཡོས་པས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ངོ་མཚར་བར་གྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱི་དེ་ཉིན་པར་ཉི་མ་ཕྱེད་ཀྱི་དུས་སུ་བབ་པའི་ཚེ་བྲམ་ཟེའི་གཟུགས་སུ་བསྒྱུར་ནས། ལམ་ནོར་བ་བཞིན་དུ་བྱས་ཏེ། མགྲིན་པ་འགགས་པ་ལྟ་བུའི་སྐད་ངན་པས་ངུ་ཞིང༌། བཀྲེས་ཤིང་སྐོམ་པས་གཅིག་པུར་གར་འགྲོ་ཕྱོགས་བསླད་པ་ནི་སྐྱོབ་པའི་སྙིང་རྗེ་ཅན་སུ་ཞིག་ཡོད་ན་སྐྱོབ་པའི་དུས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བོས་པ་དང༌། དེའི་སྒྲ་སྙིང་རྗེ་དེ་སྐད་ཟེར་བ་དེས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྙིང་རྗེའི་ཤུགས་ཀྱིས་སྙིང་འདར་བར་གྱུར་ཏེ༑རིངས་པར་དེའི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ཏེ། ཁྱོད་དེ་ལྟར་དགོན་པར་འཁྱམས་སྙམ་པའི་མྱ་ངན་མ་བྱེད་པར་སྟབས་པའི་སྐད་སྨྲ་བ་དེ་ཐོང་ཞིག། དེ་རིང་ཁྱོད་ལ་བདག་ཅག་གིས་བཀུར་བསྟི་བྱ་ཡི། སང་ཇི་ལྟར་འདོད་པར་བས་ཉམས་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྨྲས་པས། མགྲོན་བོས་བར་ཁས་བླངས་པ་དང༌། སྲམ་དང༌། ལྕེ་སྤྱང་དང༌། སྤྲེའུ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གིས་ཇི་ལྟར་རྙེད་པའི་ཟས་དག་དེ་ལ་སྦྱིན་ནོ། ། དེ་ནས་རི་བོང་གིས་དེའི་མདུན་དུ་སླེབ་སྟེ་སྨྲས་པ། བདག་ལ་མགྲོན་དུ་བྱ་བ་གཞན་མེད་དེ་ཕན་པའི་ཐབས་འགའ་ཞིག་ཟུར་ནས་བཙལ་འོང་གི་དེའི་བར་དུ་བདག་ལ་ཕན་གདགས་པའི་སླད་དུ་རེ་ཞིག་ཁྱོད་འདི་ན་བཞུགས་ཤིག། དེ་ནས་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་དེའི་བསམ་པ་ཤེས་ནས་མདག་མེའི་ཕུང་པོ་གསེར་བཙོ་མའི་མདོག་འདྲ་བ་ཅུང་ཟད་འབར་དུ་བ་མེད་པ་གཅིག་སྤྲུལ་ལོ། །རི་བོང་གིས་དེ་

ཐུབ་པའི་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ།

11

མཐོང་བ་དང༌། བྲམ་ཟེ་ལ་སྨྲས་པ། བདག་ལ་ཕན་གདགས་པའི་ཕྱིར་བདག་གི་བསམ་པ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པར་མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྗེས་སུ་མེ་དེའི་ནང་དུ་ནོར་འདོད་པ་བདག་གིས་གཏེར་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་དགའ་བར་ཞུགས་སོ། ། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་བདག་པོས་དེ་མཐོང་བ་ན་ལྷག་པར་ཡང་ངོ་མཚར་སྐྱེས་ཏེ། བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་སུ་བསྟན་ནས། ལྷའི་མེ་ཏོག་གི་ཆར་ཆེན་པོ་ཕབ། ཚིག་རྣར་སྙན་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་དུ་མས་བསྟོད་དེ། རང་གི་ལག་པ་སོར་གདུབ་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་བླངས་ནས་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་གནས་སུ་ཁྱེར་ཞིང༌། ལྷ་རྣམས་ལ་བསྟན་ནས་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའ་ལུས་འདི་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་སྨྲས་ཏེ། འཇིག་ ིརྟེན་ལ་ཕན་གདགས་པའི་བསམ་པས་ཁང་བཟང་མཆོག་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ། ལྷའི་མདུན་ས་ཆོས་བཟང་གིས་ཁང་པ་བརྩིགས་པ་དང༌། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རི་བོང་གི་གཟུགས་བརྙན་གྱིས་བརྒྱན་ཏེ་བཞག་གོརི་བོང་གི་སྐྱེས་བའི་རབས་ཏེ་དྲུག་པའོ། །། །
༈ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྔོན་བྲམ་ཟེར་གྱུར་པ་ན། ཁྱིམ་གྱི་ཉེས་དམིགས་ཆེས་ཆེར་རིག་ནས། སེམས་རབ་ཏུ་དབེན་པ་ལ་དགའ་བའི་ཕྱིར། ཀ་ར་ཞེས་བྱ་བའི་གླིང་ལྷོ་ཕྱོགས་རྒྱ་མཚོའི་ནང་ན་འདུག་པ། ས་གཞི་ལྗོན་ཤིང་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་མཛེས་པར་བྱས་པ་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་གནས་ཤིག་ཏུ་འཁོད་པར་གྱུར་ཏོ། ། དེ་ལྟ་བུའི་གནས་སུ་དཀའ་ཐུབ་སྤྱོད་པའི་དུས་ནའང་གློ་བུར་དུ་འོངས་པ་རྣམས་ལ་ནི་རྩ་བ་འབྲས་བུས་རྙེད་པ་དང༌། ཆུ་གཙང་མ་དག་སྦྱིན་ཞིང༌། འོངས་པ་ལེགས་སོ་ཞེས་སོགས་བརྗོད་ནས། མགྲོན་བྱས་བའི་ལྷག་མ་ནགས་ཚལ་ནས་བྱུང་བ་རང་གི་འཚོ་བའི་ཕྱིར་ཟ་ཞིང་གནས་སོ། །དཀའ་ཐུབ་སྤྱད་པས་དེ་ཡི་ལུས་ཟད་དེ། །རིད་པར་གྱུར་མོད་བརྟུལ་ཞུགས་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

12

ཀྱིས་གདམས་པས། །ཡོན་ཏན་རྒྱན་གྱིས་མཁའ་ལ་ཟླ་བཞིན་མཛེས། །སྤྱོད་དང་དབང་པོ་ཞི་ཞིང་དུལ་བ་དེར། །
བྱ་དང་རི་དྭགས་རྣམས་ཀྱང་དགའ་ཞིང་འཁོར། །དེའི་ཚེ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་དེ་ལ་སེམས་མགུ་བར་གྱུར་ནས། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་བརྟན་མི་བརྟན་བརྟག་པའི་ཕྱིར། གནས་དེའི་རྩ་བ་དང་འབྲས་བུ་ཟར་རུང་པ་ཐམས་ཅད་མི་སྣང་བར་བྱས་ཀྱང༌། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ནི་ཆོག་ཤེས་བ་ལ་གོམས་པ་དང༌། ཁ་ཟས་ལ་ཞེན་པ་མེད་པས་ཤིང་ལོ་གཞོན་ནུ་དག་བཙོས་བས་ཟས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱས་ཏེ་བློ་བདེ་བར་གནས་སོ། །ཆོག་ཤེས་ངེས་བའི་བདག་ཉིད་ཅན། །འཚོ་བ་གང་ནའང་འཚོ་མི་དཀའ། །རྩ་དང་ལོ་མ་ཆུ་ཡི་གནས། །གང་ནའང་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ནགས་ཚལ་དེའི་ཤིང་ལྗོན་པ་ཐམས་ཅད་དཔྱིད་ཀའི་རླུང་གིས་བཏབ་པ་བཞིན་དུ་ལོ་མ་མེད་པར་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བྱས་སོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤིང་ལོ་ལྷགས་ཤིང་ཅུང་ཟད་རློན་པ་རྣམས་བཏུས་ཏེ་བཙོས་ནས་ཟ་ཞིང༌། མི་དགའ་བ་མེད་པར་ལྷའི་བདུད་རྩིས་མངོན་པ་བཞིན་དུ་གནས་སོ༑དེ་ནས་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཁྲོས་བ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས། བྲམ་ཟེའི་ལུས་སུ་བསྒྱུར་ནས་ཉི་མ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དྲུང་དུ་འོངས་པ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བྲམ་ཟེ་དེ་ལ་ལེགས་སོ་ཞེས་བརྗོད་དེ། ཟས་ཀྱི་དུས་ལ་བབས་པ་ན་སྔར་གྱི་ཤིང་ལོའ་ཟས་དེ་ལྟ་བུའི་མགྲོན་དུ་བོས་སོ། །ཟས་ཀྱི་བྱ་བ་ཟིན་པ་དང༌། ིབསམ་གཏན་གྱི་གནས་སུ་ཞུགས་ནས་དགའ་ཞིང་མགུ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉིན་མཚན་འདས་སོ། །བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བསམས་པ། འདི་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་དཔལ་ཡང་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་འགྲུབ་པའི་དཀའ་ཐུབ་ཅན་ཞིག་གོ་སྙམ་ནས་སྐྲག་པ་དང་བཅས་བཞིན་དུ་རང་གི་ལྷའི་ལུས་སུ་བསྒྱུར་ནས་དེ་ལ་ཁྱོད་འདི་

ཐུབ་པའི་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ།

13

ལྟ་བུའི་དཀའ་ཐུབ་བྱེད་པ་དགོས་བའི་གཙོ་བོ་གང་མཐོང་ནས་བྱེད། དེས་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སྨྲས་པ། བདག་ནི་འགྲོ་བ་ཉིད་དག་སྐྱེ་རྒ་ན་འཆིའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྐྱོབ་པར་འདོད་ནས་འདི་ལྟར་དཀའ་ཐུབ་སྤྱོད་དོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །ཡང་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་སྨྲས་པ། ལེགས་པར་སྨྲ་བ་ཁྱེད་ལ་བདག་གིས་མཆོག་སྦྱིན་པར་བྱ་ཡི་གང་འདོད་པ་སློང་ཤིག་ཅེས་སྨྲས་པ་དང༌། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་གསུངས་པ། ལྷའི་དབང་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྩོལ་བར་ནུས་ན་འདི་དག་སློང་སྟེ། འདོད་པ་ལ་རྐམ་པའི་རླུང་དེ་བདག་གི་སྙིང་ལ་མེད་པ་དང༌། བདེ་བ་མང་པོ་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་ཞེ་སྡང་གི་མེ་དེ་བདག་ལ་མེད་པ་དང༌། འགྲོགས་པར་དཀའ་བའི་བྱིས་པའི་གྲོགས་དེ་ནམ་ཡང་བདག་ལ་མེད་པ་དང༌། གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་མཁས་ཤིང་བརྩེ་བའི་གྲོགས་པོ་དང་འགྲོགས་པ་དང༌། ལོག་པའི་འཚོ་བ་སྤོང་ཞིང་ཡིད་སྦྱིན་པ་ལ་དགའ་བ་དང༌། སློང་མོ་བ་རྣམས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་ལ་འགོད་ནུས་པ་དང༌། བདག་གི་དཀའ་ཐུབ་ཉམས་པའི་རྐྱེན་དུ་འགྱུར་གྱི་དོགས་པའི་ལྷའི་དབང་པོ་ཁྱོད་ཀྱང་བདག་གི་དྲུང་དུ་སླད་ཆད་མི་འབྱོན་པ་དང༌། དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བདུན་པོ་ཁྱོད་ལ་སློང་ངོ་ཞེས་སྨྲས་མ་ཐག་བརྒྱ་བྱིན་ཡ་མཚན་དུ་གྱུར་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཕྱག་བྱས་ཏེ་དེ་ཉིད་དུ་མི་སྣང་བར་གྱུར་ཏོ། །ཨ་ག་སྟའི་སྐྱེས་པའི་རབས་ཏེ་བདུན་པའོ། །།
༈ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་སྔོན་རྒྱལ་པོ་བྱམས་པའི་སྟོབས་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པ་ན། གཞན་གྱི་མདངས་འཕྲོག་པའི་གནོད་སྦྱིན་ལྔ་ཞིག་གནོད་སྦྱིན་གྱི་བདག་པོས་རང་གི་ཡུལ་ནས་སྤྲད་ནས་རྒྱལ་པོའ་ཡུལ་ ིདེར་ལྷགས་སོ། །རྒྱལ་པོ་དེའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆེ་བས། གནོད་སྦྱིན་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་འབད་ཀྱང༌། ཡུལ་དེའི་མི་གཅིག་ལའང་གནོད་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

14

པར་མ་ནུས་ཤིང་མདངས་འཕྲོག་པར་མ་ནུས་ནས་བ་གླང་རྫི་གཅིག་ལ་དྲིས་པ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཡུལ་འདིར་ཤ་ཟ་མ་རུངས་བས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་འཚེ་བར་མི་ནུས་བའི་བདེ་ལེགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འདི་ཅི་ཡིན་ཞེས་པ་དང༌། དེས་རྒྱལ་པོ་བྱམས་པའི་སྟོབས་ཀྱི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་རྨད་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་གནོད་སྦྱིན་རྣམས་ལ་བསྙད་པས། དེ་དག་གིས་རྒྱལ་པོ་སྦྱིན་པ་ལ་དགའ་བ་ཤེས་ནས། རིམ་གྱིས་རྒྱལ་པོ་དེའི་དྲུང་དུ་སོང་བཟའ་བ་རྣམས་བླངས་སོ། །དེར་ཁ་ཟས་བཟང་པོ་རྒྱལ་པོ་ལ་འོས་པ་རྣམས་ཁྱེར་ཏེ་འོངས་ནས་བསྩལ་ཡང༌། གཅན་གཟན་གྱི་མདུན་དུ་རྩྭ་སྤུངས་པ་ལྟར་དེ་དག་མི་ཟའོ། །འོ་ན་ཁྱེད་ཅག་རྣམས་ལ་ཁ་ཟས་ཅི་ལྟ་བུ་འདོད་ཅེས་དྲིས་པས། བདག་ཅག་རྣམས་ལ་མིའི་ཤ་དྲོན་མོ་དང༌། ཁྲག་དྲོན་མོ་དག་པདྨའི་སྤྱན་དང་ལྡན་པ་ཁྱེད་ཀྱིས་སྩོལ་ཅིག་ཅེས་སྨྲས་ནས། རང་གི་གནོད་སྦྱིན་གྱི་ལུས་མི་སྡུག་པ་བསྟན་པ་དང༌། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བསམས་པ། འཕོངས་ཏེ་སློང་དུ་འོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་གདོང༌། །རེ་བ་བཟློག་པས་ངོ་ཟུམ་གནག་འགྱུར་བ། །བུ་ཡུག་རླུང་གིས་པདྨ་རྙིངས་པ་བཞིན། །
མི་དགར་བྱས་པ་ནམ་ཡང་མི་དྲན་པ། །དེ་བས་ན་གདོན་མི་ཟ་བར་
བདག་གི་ལུས་ཤ་དང་ཁྲག་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱིན་པར་བྱའི་གཞན་གྱི་གང་དུ་བཙལ་སྙམ་སྟེ་གདོང་གི་མདངས་བཟང་པོར་བྱས་བའི་རང་གི་ལུས་གནོད་སྦྱིན་རྣམས་ལ་བསྟན་ནས། རྩ་བཀྲོལ་བའི་ཕྱིར་སྨན་པ་རྣམས་བོས་ཤིག་ཅེས་བཀའ་བསྩལ་ཏོ། དེ་ནས་བློན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་རང་གི་ཤ་ཁྲག་སྟེར་བར་རིག་ནས་རིགས་པའི་ཚིག་དུ་མས་ནན་གྱིས་བཀག་ཀྱང་མ་གནང་བར། ཚིག་འཇམ་པོས་སྨན་པ་རྣམས་ལ་བོས་ཏེ། རང་གི་ལུས་ལ་རྩ་བོ་ཆེ་

ཐུབ་པའི་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ།

15

ལྔ་བཀྲོལ་ནས། གནོད་སྦྱིན་རྣམས་ལ་སྨྲས་པ༑ངའི་ལུས་འདི་ཁྱེར་ནས་ཆོས་ཀྱི་གྲོགས་བྱ་བ་འདི་ལ་ང་ཡང་རབ་ཏུ་དགའ་བས། ཁྱེད་ཅག་ཐེ་ཚོམ་མ་ཟ་བར། ད་དེའི་དུས་ལ་བབ་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཅེས་སྨྲས་པ་ན། དེ་དག་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བགྱི་འོ་ཞེས་སྨྲས་ནས། རྒྱལ་པོའ་ཁྲག་ཙན་དན་དམར་པོའི་ཁུ་ིབ་འདྲ་བ་གནོད་སྦྱིན་དེ་དག་སྐོམ་པའི་གདུང་བ་ཞི་བར་མ་གྱུར་བ་དེ་སྲིད་དུ་འཐུང་དུ་བཅུག་སྟེ། ལེགས་པར་ཚིམ་ཞིང་ངོམས་པ་ན། ད་ནི་འཚལ་ལོ་ཞེས་རྒྱལ་པོ་ལ་སྨྲས་སོ། །དེ་དེ་ལྟར་མཐོང་བས་རབ་ཏུ་དགའ་ནས། སླར་ཡང་ཨུཏྤལ་མཐིང་ཀའི་འདབ་མ་ལྟ་བུའི་རལ་གྲིས་བདག་གི་ཤ་བཅད་ཅིང་དེ་དག་ལ་སྦྱིན་ནོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་བྱམས་པའི་ཤགས་ཀྱིས་གནོད་སྦྱིན་རྣམས་སེམས་རྩུབ་མོ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་གྱུར་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་བཟོད་པར་གསོལ་བ་བྱས་སོ། །རྒྱལ་པོས་སྨྲས་པ། ཆོས་ཀྱི་ལམ་ལ་འདི་ལྟར་གྲོགས་བྱེད་པ། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ནས་བརྗཻད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །རྣམ་པར་ཐར་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩི་ནི། །
ཁྱེད་ཅག་ཉིད་ལ་ཐོག་མར་བསྒོ་བར་བྱ། །ཞེས་སྨྲས་ཏེ། དེ་ལ་བསླབ་པའི་ཚིག་ལྔ་སྦྱིན་པས། དེ་དག་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བགྱིའོ་ཞེས་ཉན་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཕྱག་དང་བསྐོར་བ་བྱས་ནས། དེ་ཉིད་དུ་མི་སྣང་བར་བྱས་སོ། ། བྱམས་པའི་སྟོབས་ཀྱི་སྐྱེས་བའི་རབས་ཏེ་བརྒྱད་པའོ། །། །༈ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་སྔོན་ཡུལ་ཤི་བིས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཀུན་ཏུ་རྒྱལ་བའི་སྲས་རྒྱལ་བུ་ཐམས་ཅད་སྒྲོལ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པ་དེ་སྦྱིན་པ་རླབས་པོ་ཆེ་ལ་དགའ་བས། རྒྱལ་པོ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲགས་པའི་གོ་སྐབས་འཕྲོགས་པ༑དེ་དག་གིས་མ་བཟོད་ནས། ཉི་འོག་གི་རྒྱལ་པོ་གཞན་ཞིག་གི་བསམ་པ། འདི་སྦྱིན་པ་ལ་དགའ་བའི་དབང་གིས་བསླུ་བར་ནུས་སོ་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

16

སྙམ་སྟེ། རྒྱལ་བུ་ཐམས་ཅད་སྒྲོལ་ལ་གླང་པོ་ཆེ་གངས་རི་འདྲ་བ། མགྱོགས་པ་དང་སྙིང་སྟོབས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། ཕ་རོལ་གྱི་སྡེ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་ནུས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་སློང་བའི་ཕྱིར། བྲམ་ཟེ་གཅིག་བཏང་ནས་རྒྱལ་པོས་བསམས་པ། བྲམ་ཟེ་འདི་ལ་ཅང་མི་དགོས་ཀྱི། འདི་ནི་རྒྱལ་པོ་གཞན་ཞིག་གི་ཕྲག་དོག་པས་སློང་དུ་བསྩལ་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེའི་བསམ་པ་རྫོགས་པས་དེ་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །རི་ལ་བསྒྲེང་བཞིན་པས། གླང་པོ་ཆེའི་མཆོག་དེ་བྲམ་ཟེ་ལ་སྦྱིན་ནོ། །དེར་ཤི་བི་སའི་མི་རྣམས་བློ་མ་དགའ་བས། ཡབ་རྒྱལ་པོ་ཀུན་ཏུ་རྒྱལ་བའི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ནས། ལྷ་ཁྱོད་ཀྱི་སྲས་འདི་ཆོས་ལ་ཞེན་པས་སྙིང་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་གནས་སུ་གཞག་པར་འོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་བཟུང་བར་མི་འོས་ཏེ། གླང་པོའ་མཆོག་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་རང་ ིགི་འགྲན་ཟླ་རྒྱལ་བར་བྱས་པས་ཧ་ཅང་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བའི་མཚམས་ལས་བརྒལ་ཞིང༌། རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་བྱ་བ་ཕྲ་མོ་ཉམས་པ་ཙམ་ནི་གསོ་བར་སླ་མོད་ཀྱི། གཙོ་བོ་ཉམས་པ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདི་བྷམ་ག་ལའི་ནགས་སུ་བཏང་བར་འོས་སོ་ཞེས་འཛེར་ཏོ། །དེར་རྒྱལ་པོ་ཤགས་ནར་བྱེད་ཅིང་དེ་དག་གི་ངོར་མ་ཕོད་པར། ཁྱེད་ཅག་ཚུལ་ཉམས་ཀྱིས་དོགས་པ་ཡང་བདེན་པས། སང་ནང་བར་ཁྱེད་ཀྱི་བསམ་པ་གཞིན་ཐམས་ཅད་་སྒྲོལ་བྱེད་དུ་གཞུག་གོ་ཞེས་ཁས་བླངས་ནས། དེ་མ་ཐག་ཕོ་ཉ་བ་བཏང་སྟེ། དོན་དེ་དག་བསྙད་དུ་བཅུག་གོ། ཕོ་ཉ་བ་ཐམས་ཅད་སྒྲོལ་ལ་ལོ་རྒྱུས་དེ་དག་གོ་བར་བྱས་པ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྙིང་བརྩེ་བས་སྨྲས་པ། ཤི་བི་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མི་ཤེས་ཏེ། ། ལུས་འདི་འཇིག་རྟེན་དོན་དུ་དེས་བཟུང་ན། །མིག་དང་མགོ་ཡང་བཏང་ལ་བདག་མི་ཞུམ། །
ཕྱི་རོལ་ནོར་ལ་མི་བལྟ་སྨོས་ཅི་དགོས། ། གཏོང་བས་སྐྲག་ནས་

ཐུབ་པའི་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ།

17

མི་སྦྱིན་སྙམ་སེམས་པ། །བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་མི་བརྙན་སྟོན་དུ་ཟད། །ཤི་བི་ས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །ང་ནི་བསད་དམ་སྤྱུགས་ཀྱང་རུང༌། །མི་གཏོང་བར་ནི་ང་མི་བྱེད། །དཀའ་ཐུབ་ནགས་སུ་བདེ་བར་འགྲོ། ཞེས་དང༌། རང་གི་བཙུན་མོ་མཱ་ཏྲི་ནི། ། རྟག་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པ་ལ། །སྦྱིན་པ་བཀུར་སྟིས་བརྒྱན་པ་བྱིན། །ནོར་རྣམས་དེ་ལྟར་གཉེར་དུ་བཅུག།
རྗེས་སུ་འགྲོ་ཞིང་འཕྲོག་ཏུ་མེད། །ཅེས་པ་དང༌། གཞན་ཡང་བསླབ་པར་བྱ་བ་དུ་མ་ཞིག་བསྟན་ནས། དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་གནས་སུ་གཅིག་པུར་འགྲོ་བར་ཆས་སོ། །དེའི་ཚེ་མཱ་ཏྲི་སྙིང་རབ་ཏུ་གདུང་བར་གྱུར་ཀྱང༌། རྒྱལ་བུ་མི་དགའ་བ་སྤང་བའི་ཕྱིར་སྐད་དུ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་གཅིག་པུ་ཉིད་ནགས་སུ་གཤེགས་པ་ཆོས་མི་འཚལ་བས། ལྷ་གཅིག་གང་དུ་གཤེགས་པའི་གནས་དེར་བདག་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འགྲོ་བར་སྩོལ་ཅིག། དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། མི་བསྲུན་སྐྱེས་བོས་དབེན་པའི་ནགས་ཀྱི་དཔལ། ། བྱ་རྣམས་སྙན་པའི་སྒྲ་འབྱིན་རི་དྭགས་མང༌། །ནེ་གསིང་སྔོན་པོ་ཡིད་འོང་བཻཌཱུརྱ། །ཡིད་ཀྱིས་རྙོག་པ་སེལ་ནུས་ཆུ་གཙང་འབབ། །ནགས་ཚལ་ལྕུག་མའི་ཁྲོད་དག་ན། །ཐུབ་པའི་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ། །གཞོན་ནུ་འདི་གཉིས་ཕྲེང་བ་ཡིས། །བརྒྱན་ཅིང་བརྩེ་བ་གཟིགས་ན་ནི། །རྒྱལ་སྲིད་དག་ཀྱང་དགོངས་མི་འགྱུར། །ནགས་ཚལ་དག་ན་མཚན་མོའ་ཟླ་འོད་ནི། །རབ་དཀར་བཟང་པོས་གཡོགས་པའི་རྡོ་ ིལེབ་དང༌། །མེ་ཏོག་ཤིང་གིས་དྲི་ཞིམ་གོས་པ་ཡིས། །སིར་བུ་བསིལ་ཡབ་གཡོབ་པ་སྙིང་ལ་སིམ། །འབབ་ཆུའི་ན་ཆུང་གོར་མས་སྐྱོང་བ་ཡི། །ལྷུང་ལྷུང་འབབ་པའི་ཆབ་སྒྲ་རྣ་བར་སྙན། །རྒྱན་གྱི་སྒྲ་རྣམས་སིལ་སིལ་འཁྲོལ་བ་བཞིན། །
ཁྱོད་ཐུགས་དགྱེས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྩེད་འཇོ་ལགས། །ཞེས་སོགས་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

18

ཀྱི་ཡིད་བཞོས་པ་དང༌། རྒྱལ་བུ་ནགས་ཚལ་དུ་འཇུག་པ་ལ་སེམས་སྤྲོ་བར་གྱུར། དེ་ནས་རྒྱལ་བུ་དེ་ལྟར་བཏང་བ་ཐོས་ནས། རྒྱལ་པོའ་ཕོ་བྲང་ནི་ངུད་ ིམོ་ཆེན་པོས་གང༌། སློང་མོ་རྣམས་ནི་བདག་ཅག་མགོན་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་བློང་བློང་པོར་གྱུར། རིན་པོ་ཆེ་དང་གསེར་དངུལ་རྣམས་ནི་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་བྱིན། ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྐང་པ་གཉིས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ནས། བུ་ཆུང་གཉིས་དང་ཆུང་མར་བཅས་ཏེ་ཤིང་རྟའི་མཆོག་ལ་བཞོན་ཏེ་གྲོང་ཁྱེར་ནས་ཕྱིར་ཕྱུང་སྟེ། རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་འབྲངས་པའི་སྐྱེ་བོ་མྱ་ངན་གྱི་མཆི་མས་གདོང་ཁེབས་པ་རྣམས་ནན་གྱིས་སླར་སློག་ནས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྲབ་སྐྱོགས་བཟུང་སྟེ་རི་བོ་བྷམ་ག་ལ་ག་ལ་བ་དེར་སོང་ངོ༌། །དེ་ནས་བྲམ་ཟེ་འཁྱམས་པ་གཅིག་གིས་རྟ་བླངས་པས། དཔག་ཚད་དུ་མའི་བར་དུ་དེ་ཡི་ལུས། ། བུ་སྨད་བཅས་ཤིང་གྲོགས་ནི་མེད་གྱུར་ཀྱང༌། །སྦྱིན་ལ་དགའ་བས་ཕྱིར་རྗེས་མི་བལྟ་བར། །བྲམ་ཟེ་ལ་ནི་རྟ་བཞིན་སྦྱིན་པར་གྱུར། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཤིང་རྟ་འདྲེན་པར་ཆས་པ་ན། གནོད་སྦྱིན་གཞོན་ནུ་བཞི་རི་དྭགས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བསྒྱུར་ནས་རྒྱལ་པོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ཤིང་རྟ་གཉའ་བར་ཐོགས་པར་བྱས་ཏེ་ཁྱེར་བ་དང༌། མཱ་ཏྲི་དགའ་ཞིང་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བལྟ་ཞིང་གཅིག་ལ་གཅིག་སྙན་པར་སྨྲ་ཞིང་ལམ་དུ་དོང་བ་ལས། ཡང་བྲམ་ཟེ་གཅིག་འོངས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཤིང་རྟ་བླངས་སོ། །སློང་ལ་དགའ་བའི་གཉེན་གྱུར་པ། །བདག་གི་བདེ་ལ་མ་ཆགས་ཏེ། །ཤིང་རྟ་བྱིན་པས་བྲམ་ཟེ་དེའི། །
རེ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་གཞོན་ནུ་དྲ་བ་ཅན་པང་དུ་ཐོགས་ནས། རྐང་པས་ལམ་དུ་ཞུགས་སོ། །མཱ་ཏྲི་

ཐུབ་པའི་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ།

19

ཡང་མི་དགའ་བ་མེད་པར་གཞོན་ནུ་མཀྲི་ཥྞ་འཛིན་པང་དུ་ཐོགས་ཏེ་དེ་ལྟར་སོང་སོང་བ་ལས། རེ་ཞིག་གཅིག་ན་གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འདི་ལྟ་བུ་རྣམས་དག་མཐོང་སྟེ།
ལྗོན་པའི་ཤིང་རྣམས་འབྲས་བུ་བཟང་པོ་ཡིས། །རྩེ་མོ་བཏུད་ནས་མགྲོན་དུ་གཉེར་བ་བཞིན། །བསོད་ནམས་མཐུ་ཡིས་མངོན་དུ་ལྟ་བྱེད་ཅིང༌། །སློབ་མ་དུལ་བ་ཕྱག་ཀྱང་འཚལ་བ་འདྲ། །གང་དུ་ཆུ་འདོད་གྱུར་པ་དེ་དག་ཏུ། །ངང་མོའ་དཔུང་མགོས་པདྨ་བསྐྱོད་པ་ཡིས། །ཟེ་བ་ལྷགས་པས་སེར་ ིཔོར་གྱུར་པ་ཡི། །མཚོ་རྣམས་དེ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་གྱུར། །སྤྲིན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བླ་བྲེ་བཟང་པོ་བྲེས། །སེར་བུ་བདེ་བ་དྲི་ཞིམ་ངད་ཀྱང་ལྡང༌། །ངལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བ་མི་བཟོད་པས། །གནོད་སྦྱིན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཡི་ལམ་ཡང་བསྟུངས། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྐྱེད་མོས་ཚལ་དུ་འགྲོ་བ་བཞིན་དུ། འཆག་ན་དགའ་བའི་བདེ་བ་རྗེས་སུ་མྱོང་ཞིང་ལམ་གྱི་དུབ་པའི་སྡུག་བསྔལ་མ་མྱོང་བར་བུ་སྨད་དང་བཅས་ཏེ་ཕྱིན་ནས་བྷམ་ག་ལའི་རི་མཐོང་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ཡང་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་དང་ལོ་མས་བརྒྱན་པའི་ཤིང་ལྗོན་པ་སྣུམ་སྣུམ་ལྟར་འདུག་པ་རྣམ་པ་དུ་མས་གང་བ། བྱ་མང་པོ་འདོད་པས་མྱོས་ཤིང་དགའ་བའི་སྒྲ་འབྱིན་པ། རྨ་བྱ་མང་པོ་གར་བྱེད་པས་མཛེས་པར་གྱུར་པ། རི་དྭགས་ཀྱི་རིགས་དུ་མ་རྒྱུ་བ། མཚོ་ཆུ་སྔོན་མོ་གཙང་མས་ཆེད་དུ་བསྒོར་བ་ལྟར་འདུག་པ། མེ་ཏོག་གི་དྲིས་བགོས་བའི་སིར་བུ་ངད་ལྡང་བའི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ནགས་ཚལ་དུ། ནགས་ཚལ་ན་རྒྱུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་མཚོན་ཏེ་ཞུགས་པ་དང༌། ལས་སྣ་ཚོགས་པས་བཟོ་བས་ཆེད་དུ་སྤྲུལ་བ་འདྲ་བའི་ཤིང་ལོའ་ཁང་པ་མཐོང་ན་ཡིད་དུ་འོང་བ། དུས་ཐམས་ཅད་ ིདུ་བདེ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་གནས་བཅས་ཏེ་འདུག་གོ། ནགས་ཚལ་དེ་ན་ཡིད་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

20

འོང་ཆུང་མས་བཀུར་བསྟི་བྱས། །བདག་གི་བྱིས་པའི་སྙན་ངག་མ་སྒྲིབས་སྙན་པ་ཉན། །སྐྱེད་མོས་ཚལ་ན་འདུག་བཞིན་རྒྱལ་སྲིད་བསམ་པ་མེད། །ལོ་ཕྱེད་ལྷག་ཙམ་དེ་ནི་དཀའ་ཐུབ་སྤྱོད་པར་གྱུར། །དེ་ནས་རེ་ཞིག་གཅིག་ན་བཙུན་མོ་རྩ་བ་དང་འབྲས་བུ་འཚོལ་བར་སོང་བའི་འོག་ཏུ། རྒྱལ་བུས་བྱིས་པ་གཉིས་བསྐྱང་བ་དང་གནས་བསྲུང་བའི་ཕྱིར་འདུག་པ་ན། བྲམ་ཟེ་ལམ་གྱིས་ངལ་ཞིང་མདོག་མི་སྡུག་པ་མིག་རྩ་ཉམས་པ་ཆུང་མས་གཡོག་ཁྲིད་དེ་ཤོག་ཅིག་པར་ཆེད་ཆེར་སྤྲིང་པ་ཞིག་ཕྱོགས་དེར་འོངས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཤིན་ཏུ་དགའ་བར་གྱུར་ནས་དེ་ལ་བཀུར་བསྟི་བྱས་ནས་ཅིའི་ཕྱིར་འོངས་པ་དྲིས་སོ། །དེ་ནས་བྲམ་ཟེ་དེ་ཤིན་ཏུ་ཆུང་མ་ལ་བྱམས་པས་བརྟན་པ་དང་ངོ་ཚ་བོར་ཞིང༌། བསླང་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཆས་པས་དོན་འདི་ལྟ་བུ་སྨྲས་སོ། ། གང་ན་སྣང་ཞིང་མཉམ་པའི་ལམ་ཡོད་པ། །འཇིག་རྟེན་འདི་དག་དེར་འདོང་ཉམ་ང་མིན། །འགྲོ་བ་འདི་ནི་ཕལ་ཆེར་སེར་སྣས་སྒྲིབས། །བདག་གིས་གཞན་དུ་བསླང་བའི་ཚིག་མི་ཕྱིན། །སྦྱིན་ལ་དགའ་བའི་གྲགས་དང་དཔལ་དག་གིས། །མཐར་ཕྱུང་མ་ལུས་ཁྱེད་ཀྱིས་མཐར་ཕྱིན་པས། །དེ་ཕྱིར་བདག་ནི་སློང་མོ་བྱེད་པར་གྱུར། །དེ་བས་སྲས་གཉིས་གཡོག་ཏུ་བདག་ལ་སྩོལ། །དེ་སྐད་ཅེས་སྨྲས་པ་དང༌། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས། སྦྱིན་ལ་དགའ་བ་གོམས་བྱས་ཤིང༌། །སླར་བཟློག་པ་ནི་མ་བསླབ་པས། །རབ་ཏུ་སྡུག་པའི་བུ་གཉིས་ཀྱང༌། །
ཚམ་ཚོམ་མེད་པར་བྱིན་ཞེས་སྨྲས། །དེ་ནས་བྲམ་ཟེ་བདེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨྲས་ནས། ཁྱེའུ་གཉིས་ལ་བལྟས་ཏེ། ད་འདིར་མཆིས་ནས་ཅི་བགྱིད་ཅེས་བྱས་པ་དང༌། བུ་གཉིས་ཀྱི་སྦྱིན་པའིགཏམ་ཐོས་ནས་སྐྲག་པའི་མིག་གཉིས་པོ་རིག་རིག་པོར་གྱུར་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་

ཐུབ་པའི་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ།

21

སེམས་དཔའ་བྱམས་པའི་ཤགས་ཀྱིས་སྙིང་གདུངས་བར་གྱུར་པས་སྨྲས་པ། ཁྱོད་ལ་འདི་གཉིས་ངས་སྦྱིན་ན། །འདི་གཉིས་མ་ནི་ནགས་ཚལ་དུ། །རྩ་བ་འབྲས་བུ་འཚོལ་དུ་སོང༌། །དེ་ཡང་དེ་རིང་འདིར་འོང་གི། འདིར་ནི་ཞག་གཅིག་ངལ་གསོས་ལ། །དེ་ནས་ཕྲད་ནས་འོ་བྱས་པ། ། རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་ཅིང་ཕྲེང་བ་ཅན། །ང་ཡི་བུ་གཉིས་སང་ཁྲིད་ཅིག།བྲམ་ཟེས་སྨྲས་པ། བུད་མེད་རྣམས་ནི་མི་དྲང་བས། །མིང་ནི་གཡོ་ཅན་ཞེས་སུ་གྲགས། །ཁྱོད་ཀྱི་སྦྱིན་པའི་གེགས་བྱཻད་ཀྱི། །དེ་བས་ང་ནི་འདུག་མི་འདོད། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྨྲས་པ། དེ་ནི་ང་ཡི་ཆོས་སྤྱོད་པའི་གྲོགས་ཡིན་པས་སྦྱིན་པའི་གེགས་སུ་མི་དོགས་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ད་ནི་འདི་ལ་ཁྱོད་ཅི་དགར་ཟད་དོ། །གཞན་ཡང་བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོ། རབ་ཏུ་གཞོན་ཞིང་བྱིས་པ་ལ། །གཡོག་གི་བྱ་བ་མི་མཁས་པས། །འདི་གཉིས་ཁྱོད་ཀྱི་བྲན་བྱེད་ཀྱང༌། །ཇི་ལྟ་བུ་ན་མགུ་བར་འགྱུར། །འདི་གཉིས་འདི་ལྟར་གྱུར་མཐོང་ན། །ཤི་བི་ང་ཡི་ཡབ་རྒྱལ་གྱིས། །འདི་གཉིས་བསླུ་བའི་ནོར་དག་ནི། །ཅི་འདོད་ཁྱོད་ལ་ངེས་པར་སྟེར། །དེ་བས་དེ་ཡི་ཡུལ་དུ་ནི། །
འདི་གཉིས་ཁྲིད་ན་ལེགས་པར་འགྱུར། །བྲམ་ཟེས་སྨྲས་པ། རྒྱལ་པོས་ཆད་པས་གཅོད་པ་དང༌། འཕྲོག་པ་དག་ཀྱང་སྲིད་པས་རྔོ་མི་ཐོགས་ལགས་ཀྱི། དེ་བས་བྲམ་ཟེ་མོའ་གཡོག་ཉིད་དུ་ཁྲིད་དེ་མཆིའོ། ༌། ཞེས་སྨྲས་པ་དང༌། ིའོ་ན་ཁྱོད་ཅི་དགར་ཟད་ཅེས་སྨྲས་ནས་བུ་གཉིས་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་བཅས་པར་གཡོག་ལེགས་པར་བྱོས་ཤིག་ཅེས་རྗེས་སུ་གཏམས་ནས་ལེན་དུ་བཞུགས་པའི་ཕྱིར། བྲམ་ཟེའི་ལག་པ་རྐྱང་པ་ལ་རིལ་བ་སྤྱི་བླུགས་བཏུད་དོ། །དེ་ཡིས་བསྒྲིམས་པའི་མཐུ་དག་གིས། །རི་པ་ལ་ལས་ཆུང་འབྱུང་ཚེ། །མིག་ནི་པདྨ་དམར་འདྲ་ལ། །

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

22

མ་བསྒྲིམས་པར་ཡང་མཆི་མ་བྱུང༌། །དེ་ནས་བྲམ་ཟེ་ཧ་ཅང་དགའ་ཆེས་བས་ཤིས་པ་བརྗོད་པའི་ཚིག་མདོར་བསྡུས་སྨྲས་ནས། གཞོན་ནུ་གཉིས་ལ་ཚིག་དྲག་ཅིང་རྩུབ་མོས་བསྡིགས་ཤིང༌། དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་གནས་ཕྱིར་ཕྱུང་ངོ༌། །དེ་ནས་གཞོན་ནུ་གཉིས་ཀྱང་ཕ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ནས་མིག་མཆི་མས་གང་བཞིན་དུ་སྨྲས་པ༑ཡབ་གཅིག་ཡུམ་ཡང་སླར་རོལ་ཕྱུང་བ་དུག། ཁྱོད་ཀྱང་བདག་ཅག་བཏང་བར་བཞེད། །དེ་དང་མ་མཇལ་བར་དུ་ཞེས། །དེ་ནས་བདག་ཅག་ཁྱོད་ཀྱིས་སྩོལ། །དེར་བྲམ་ཟེས་བསམས་པ། འདི་གཉིས་ཀྱི་མ་མྱུར་དུ་འོང་ལ། ཕ་འདི་ཡང་བུ་ལ་བྱམས་པས་འགྱོད་པ་སྐྱེས་པ་སྲིད་དོ་སྙམ་ནས། པདྨའི་བམ་པོ་བཅིངས་པ་བཞིན་དུ། དེ་གཉིས་ལག་པ་ལྕུག་མས་བཅིངས་པ་དང༌། དེ་གཉིས་གཅིག་ལ་གཅིག་འཁྲི་ཞིང༌། ཡབ་ལ་བཞིན་སླར་ཕྱོགས་ཏེ་བལྟ་བ་རབ་ཏུ་ཞན་པའི་གཞོན་ནུ་གཞོན་ཤ་ཅན་དེ་གཉིས་བསྡིགས་ཤིང་ཁྲིད་དོ། །དེ་ནས་གཞོན་ནུ་མ་ཀྲིཥྞ་འཛིན་སྡུག་བསྔལ་མང་པོ་མྱོང་བ་དེས། སྐད་ཕྱུང་སྟེ་ངུ་ཞིང་ཕ་ལ་སྨྲས་པ། ཡབ་གཅིག་བདག་ལ་བྲམ་ཟེ་འདི། །བརྩེ་བ་མེད་པར་ལྕུག་མས་འཇུ། །བྲམ་ཟེ་ཆོས་དང་ལྡན་ཞེས་གདའ། །འདི་ནི་བྲམ་ཟེ་མ་ལགས་ངེས། །གནོད་སྦྱིན་བྲམ་ཟེར་བསྒྱུར་ནས་ནི། །ངེས་པར་བཟའ་བའི་ཕྱིར་ཁྲིད་དོ། །ཤ་ཟས་བདག་ཅག་ཁྲིད་གྱུར་ན། །ཡབ་ཀྱིས་ཅི་ཕྱིར་ཡལ་བར་འདོར། །དེ་ནས་གཞོན་ནུ་དྲ་བ་ཅན་ཡང་མའི་སྨྲེ་ངག་འདོན་ཞིང་སྨྲས་པ། བྲམ་ཟེས་བདག་ལ་རྡེག་པ་འདི། །དེ་ཙམ་སྡུག་བསྔལ་མི་ཆེ་ཡི། །དེ་རིང་ཡུམ་དང་མ་མཇལ་བ། །དེ་ཡིས་བདག་ནི་བཀས་པ་བཞིན། །དཀའ་ཐུབ་ནགས་ཚལ་སྟོང་པ་ན། །ཡུམ་ནི་ངེས་པར་ཡུན་རིང་བཤུམས། །ཉོན་མོངས་བུ་ཡི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས། །ཁྱེའུ་ཕྲུག་བསད་པའི་མ་མོ་བཞིན། །བདག་ཅག་ཕྱིར་ནི་ནགས་ཚལ་ནས། །རྩ་བ་ཤིང་ཏོག་མང་པོ་དག། བསྣམས་

ཐུབ་པའི་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ།

23

ཏེ་བྱོན་ནས་གནས་སྟོང་འདི། །གཟིགས་ནས་ཡུམ་ནི་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །བདག་ཅག་ཡུམ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང༌། །ཐུགས་ངན་མཛད་ལས་བཟློག་ཏུ་གསོལ། །ཅེས་པའི་འཕྲིན་གྱིས་ཡུམ་ལ་སྤྲིངས། ། ཡབ་གཅིག་ཁྱོད་དང་ཡུམ་དེ་ཡི། ། ཞལ་ནི་མཐོང་བར་རབ་ཏུ་དགའ། །ཀྲིཥྞ་ཚུར་ཤོག་བདག་ཅག་འདོང༌། །བྲམ་ཟེ་བྲན་གཡོག་འདོད་པ་ལ། །ཡབ་ཀྱི་བདག་ཅག་བྱིན་ཟིན་གྱི། །བདག་ཅག་གསོན་ཡང་ཅི་ཞིག་རུང༌། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ༑བདག་ནི་བརྟན་པར་བྱེད་འདོད་ཀྱང༌། །འདི་ལྟ་བུར་ནི་སྡུག་བསྔལ་ན། ། ང་བུ་བདེ་བར་བསྐྱེད་པ་གཉིས། །གནས་སྐབས་ཇི་ལྟར་གྱུར་ཅིང་འཁོད། །ཀྱེ་མ་ཧོ་བུ་དང་བྲལ་བ་ཡི། །སྡུག་བསྔལ་མེ་ནི་སེམས་བསྲེགས་ཀྱང༌། །དམ་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་དྲན་པ། །སུ་ཞིག་རྗེས་སུ་འགྱོད་པར་བྱེད། །ཅེས་བསམས་ཤིང་དེ་ཉིད་དུ་གཅིག་པུར་འཁོད་དོ། །དེ་ནས་རིང་ཞིག་ན་མ་ཡང་ནགས་ཁྲོད་ན་སྙིང་མི་དགའ་བར་གྱུར་ནས་འོངས་པ་དང༌། བུ་གཉིས་ཀྱི་བསུ་བར་མ་མཐོང་ནས། ཡབ་ལ་དྲིས་པས་ངོ་མ་ཕོད་པས་ཅང་མི་སྨྲ་བར་འདུག་པ་མཐོང་བ་དང༌། མཱ་ཏྲིས་བསམས་པ། འདི་འདི་ལྟར་མྱ་ངན་གྱིས་གདུངས་ནས་ཅང་མི་སྨྲ་བ་དང་སྦྱར་ན། བདག་གི་བུ་གཉིས་གདོན་མི་ཟ་བར་མ་རུངས་པར་གྱུར་ཏོ་སྙམ་ནས་མྱ་ངན་གྱིས་སྙིང་བསྲེགས་ཅིང་ལྕུག་མ་རྩ་བ་བཅད་པ་བཞིན་དུ་འགྱེལ་ཏེ། འགྱེལ་བ་དང་དེ་མ་ཐག་རྒྱལ་བུས་བསླངས་ནས། རྩའི་སྟན་ལ་བཞག་ནས་ཆུ་གྲང་མོས་བཏབ་ནས་སླར་སད་པ་དང༌། བྲམ་ཟེ་ལ་བསྩལ་བའི་ཚུལ་རྣམས་སྨྲས་པ། མཱ་ཏྲི་ཁྱོད་ལ་ང་ཡིས་ནི། །སྡུག་བསྔལ་མྱུར་དུ་མ་སྨྲས་སོ། །རྒས་ཤིང་དབུལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས། །ཉེན་པའི་བྲམ་ཟེ་ང་གན་འོངས། །དེ་ལ་ང་ཡི་བུ་གཉིས་བྱིན། །མྱ་ངན་མ་བྱེད་སྤྲོ་བསྲིངས་ལ། །བུ་ལ་མ་སེམས་ང་ལ་ལྟོས། །ང་ཡི་མྱ་ངན་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

24

གདུངས་སྙིང་ལ། །མཚོན་གྱིས་འདེབས་པ་བཞིན་མ་བྱེད། །སླང་བར་གྱུར་ན་སྲོག་དག་ཀྱང༌། །མི་སྦྱིན་པར་ནི་ཇི་ལྟར་ནུས། །དེ་བས་ང་ཡི་སྦྱིན་པ་ལ། །བཟང་མོ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བྱོས། །
མཱ་ཏྲིས་དེ་ལྟར་ཐོས་ནས་སུ། །བུ་ཤིར་དོགས་ཏེ་སྙིང་བཙོས་པ་ལ། བུ་གཉིས་གསོན་པའི་གཏམ་ཐོས་ནས་མྱ་ངན་ཆུང་བར་གྱུར་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མྱ་ངན་ཆུང་བའི་ཕྱིར་འཇམ་པའི་ཚིག་དུ་མས་བསྔགས་ནས་ཡི་རང་བར་བྱས་སོ། །དོན་འདི་དག་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་མཐོང་སྟེ། ནགས་ཁྲོད་དེར་འོངས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སྨྲས་པ། མཚོ་ཆེན་དག་ལ་ཆུ་ནི་མི་ཟད་བཞིན། །དམ་པ་རྣམས་ལ་སྦྱིན་པའི་ཆཽས་མི་ཟད། །དེ་བས་བདག་ནི་ཁྱོད་ལ་བཙུན་མོ་སློང༌། །འཕངས་བར་མི་བཟུང་མྱུར་དུ་བསྩལ་བའི་ཕྱིར། །དེ་ཐོས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་དགའ་བ་བཏང་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་སྨྲས་ནས་ལག་གཡོན་དུ་མཱ་ཏྲི་བཟུང༌། གཡས་པས་རིལ་བ་བཟུང་སྟེ་ཚམ་ཚོམ་མེད་པར་བརྒྱ་བྱིན་བྲམ་གཟུགས་སུ་བསྒྱུར་བ་ལ་བྱིན་ནོ། །དེའི་ཚེ་ལྷ་དབང་ཆེས་ཡ་མཚན་པར་གྱུར་ཏེ༑རང་གི་ལྷའི་ལུས་འོད་གསལ་བསྟན་ནས། བདག་ནི་བརྒྱ་བྱིན་ལགས་ཏེ། ཁྱེད་ཅག་བུ་དང་བྲལ་བ་དང༌། རྒྱལ་སྲིད་ཉམས་པའི་སྡུག་བསྔལ་མ་བྱེད་ཅིག། ཁྱེད་ཀྱི་ཡབ་ཚ་ཡུག་གཉིས་དང་འགྲོགས་པ་དང༌། ཤི་པིའི་རྒྱལ་སྲིད་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱིས་བགྱི་པར་བདག་གི་མཐུས་སྒྲུབ་པར་བགྱི་འོ་ཞེས་དམ་བཅས་ནས་བརྒྱ་བྱིན་དེ་ཉིད་དུ་མི་སྣང་བར་གྱུར་ཏོ། །ཐམས་ཅད་སྒྲོལ་གྱི་སྐྱེས་བའི་རབས་ཏེ་དགུ་པའོ། །༈། །ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་སྔོན་མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་པའི་ས་སྐྱོང་དུ་གྱུར་པ་ན། རྒྱལ་པོས་བགྱི་བར་འོས་བའི་ལས་དེ་དང་དེ་ཆོས་བཞིན་དུ་འཚལ་ཡང༌། ཆར་འབེབས་སུ་བསྐོས་བའི་ལྷའི་བུ་རྣམས་དང༌། རྒྱལ་པོའ་ི

ཐུབ་པའི་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ།

25

འབངས་རྣམས་ཀྱང་བག་མེད་པར་གྱུར་བའི་ཉེས་བས། ཡུལ་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཐན་པ་བྱུང་བས་ཆར་འབབ་པ་དང་བྲལ་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གནོད་ཅིང་འཁྲུགས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཚུལ་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་མ་བཟོད་ནས། མཁས་པར་བཀུར་བའི་བྲམ་ཟེ་རྒན་པ་དང༌། བློན་པོ་རྣམས་ལ་དེ་ལས་ཐར་བའི་ཐབས་དྲིས་པས། འདི་རིག་བྱེད་ལས་བྱུང་བའི་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་ཕྱུགས་དག་བསད་མཆོད་སྦྱིན་བྱས་ན་ལྷ་དགའ་བས་དེའི་རྐྱེན་གྱིས་ཆར་འབབ་བོ་ཞེས་གསོལ་ཏོ། །རྒྱལ་པོས་བསམས་པ། གཞན་གྱིས་དྲིང་ལ་འཇོག་ཅིང་བློ་ཆུང་ལ་དཔྱད་མི་ནུས་པས་ཆོས་ཐར་པའི་མིང་ཙམ་གྱིས་ཚིམ་ཞིང༌། དད་པ་སྐྱེ་བའི་འགྲོ་བ་འདི་དག་ནི་མ་ལེགས་པར་བསྟན་ཏོ། །ང་ནི་ངན་སྤྱོད་འདི་ལྟ་བུ་ཡང་བཟློག་ལ་ཆར་མེད་པའི་འཇིགས་པ་སེལ་བའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཐབས་ཤིག་ངེས་བར་བྱ་རིགས་སོ་སྙམ་དུ་ངེས་ནས། དེ་རྣམས་ལ་སྨྲས་པ། ཁྱེད་ཅག་གི་བདག་ལ་ཕན་པའི་ཐབས་བཙལ་བ་ནི་ལེགས་ཀྱི། དེ་བས་ན་བདག་གིས་མི་སྟོང་གི་མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་འདོད་ཀྱི། དེའི་དུས་དང་ཡོ་བྱད་དང་གནས་རྣམས་རྟོགས་ཤིག་ཅེས་བསྒོ་འོ། །བྲམ་ཟེ་འདུན་ན་འདོན་གྱིས་རྒྱལ་པོ་ལ་སྨྲས་པ། ཅིག་ཅར་མི་སྟོང་བཟུང་ན་ཁྱོད་ཀྱི་འབངས་རྣམས་ཧ་ཅང་ཡིད་འབྱུང་ནས་འཁྲུགས་པར་འགྱུར་བས། ཁད་ཀྱིས་མཁྱེན་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་གསོལ་ལོ། ། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་དེས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མི་རྣམས་བསྡུས་ནས་སྨྲས་པ། ཁྱེད་ཅག་ལས་ཉེས་པ་བྱེད་པར་མི་འདོད་པ་དག་ལ་ཕྱུགས་སུ་བྱ་བར་ངས་མི་ནུས་ཀྱི། རང་གི་རིགས་ལ་གནོད་པ་དང༌། ཡུལ་ལ་གནོད་པ་དང༌། ངའི་དཀའ་དང་འགལ་བ། ཚུལ་དང་བཅའ་ཁྲིམས་ལས་འགལ་བར་བྱེད་པ་རྣམས་ནི། ངས་ཕྱུགས་ཀྱི་གོར་བཟུང་ནས་མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་པས་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་སྨྲས་པ་ན། དེ་དག་གིས་སྨྲས་པ། ཁྱེད་ཀྱི་བཀའ་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

26

དང་འགལ་བར་མི་བགྱིད་དོ་ཞེས་ཁས་བླངས་སོ། ། དེ་ནས་སྡིག་བྱེད་པའི་མི་རྣམས་འཛིན་དུ་བཀྱེའོ། །ཕོ་ཉ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང༌། སྒོ་གསུམ་དགེ་ལ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་རྒྱལ་པོས་མི་འཇིགས་པ་སྦྱིན་པར་གྱི༑ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ནི་ཕྱུགས་སུ་བསྒྱུར་ནས་མཆོད་སྦྱིན་བྱ་བས། སྡིག་བྱེད་པའི་མི་རྣམས་ཀྱི་མིང་འཚོལ་དུ་འོང་ངོ་ཞེས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྒོ་ཐམས་ཅད་དུ་འཇིགས་འཇིགས་སྐད་དུ་འོངས་པ་དེ་མཐོང་ནས། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཚུལ་མ་ཡིན་པ་ལ་དགའ་བ་བཏང་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་སྡོམ་པ་དང༌། གུས་པ་དང༌། དུལ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དང༌། བླ་མའི་བཀའ་ཉན་པ་དང༌། བགོ་བཤའ་བྱེད་པ་ལ་བག་ཚ་བ་མེད་པ་དང༌། གློ་བུར་དུ་འོངས་པ་ལ་དགའ་བ་དང༌། ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་དགྲར་འཛིན་པ་ལས་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཏེ། རྫོགས་ལྡན་གྱི་དུས་བཞིན་དུ་བག་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་ཐབས་མཁས་བའི་ཁྱད་པར་དེས། དུས་ཚིགས་རྣམས་ཀྱང་དུས་བཞིན་མཐུན་པར་བདེ། །ས་གཞི་འབྲུ་རྣམས་སྣ་ཚོགས་སྐྱེས་པར་གྱུར། །ཆུ་གཞི་ཆུ་གཙང་སྔོན་པོ་པདྨར་བཅས། །འགྲོ་བ་ནད་ཆེན་དག་གིས་མི་ཐེབས་གྱུར། །སྨན་རྣམས་ཡོན་ཏན་དྲན་པ་བཞིན་དུ་བྱུང༌། །དུས་ཚིགས་དབང་གིས་བསེར་བུ་ངད་འཇམ་ལྡང༌། །བཟའ་རྣམས་ཀུན་གྱིས་ལམ་མི་བཟང་པོར་གྱུར། །གཞན་གྱི་དམག་གིས་འཇིགས་པ་མེད་གྱུར་ཞིང༌། །ཕན་ཚུན་གནོད་དང་འཚེ་བའི་འཇིགས་པའང་མེད། །སྐྱེ་བོ་ངེས་པར་ཆོས་སྤྱོད་དུལ་གྱུར་བས། །རྫོགས་ལྡན་དུས་བཞིན་དེར་ནི་ཕུན་ཚོགས་གྱུར། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་པོས་ཆོས་ཀྱི་མཆོད་སྦྱིན་བྱས་ཏེ། སྐྱེ་བོ་ཕོངས་བ་རྣམས་ཀྱི་གནོད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་ནི་ཞི། ས་གཞི་སྐྱེ་བོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་མང་པོས་གང་ཞིང་མངོན་པར་མཐོ་བ་ཉམས་སུ་དགའ་བ་ནི་སྣང༌། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ནི་རྒྱལ་

ཐུབ་པའི་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ།

27

པོས་ཤིས་པ་བརྗོད་པ་འབའ་ཞིག་ཁ་ཏོན་བྱེད། རྒྱལ་པོའ་གྲགས་པས་ནི་ ིཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པར་གྱུར་ཏོ། །མཆོད་སྦྱིན་གྱི་སྐྱེས་བའི་རབས་ཏེ་བཅུ་པའོ། །
༈། །ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་སྔོན་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་དུ་གྱུར་པས། དེས་ལྷའི་ཡུལ་དང་མིའི་ཡུལ་ལེགས་པར་བསྐྱངས་པ་ལས་གྱུར་པའི་གྲགས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐའ་ཀླས་པར་ཁྱབ་པའི་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་དེ་ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་ཀྱི་མ་བཟོད་ནས། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་ཡན་ལག་བཞིའི་དཔུང་གི་ཚོགས་དང་བཅས་ཏེ། བརྒྱ་བྱིན་ལ་དམག་རྒོལ་དུ་ལྷགས་སོ། ། དེའི་ཚེ་ལྷའི་དབང་པོ་ཡང་གསེར་གྱི་ཤིང་རྟ་དམ་པ་རྟ་བཟང་པོ་སྟོང་དང་སྦྱར་བ་མཛེས་བའི་བ་དན་དང་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བརྒྱན་པ། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་འོད་གསལ་བར་སྣང་བ། རྒྱན་གདགས་པའི་གོ་རིམ་ངེས་པར་བྱས་པ། ངོས་གཉིས་མཚོན་ཆ་སྣོན་པོ་སྣ་ཚོགས་པས་འབར་བ་ལྟར་བྱས་པ་ལ་ལྷའི་གོས་དཀར་པོ་གཡོགས་པའི་སྟེང་དུ་འདུག་ནས་དཔུང་གི་ཚོགས་ཡན་ལག་བཞིས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་ཏེ། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དམག་དེ་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་དུ་ཐུག་པར་བསུའོ། །དེ་ནས་རེ་ཞིག་གཡུལ་བསྲེས་པས། །སྡར་མ་རྣམས་ནི་སྐྲག་པར་བྱེད། །ཕན་ཚུན་མཚོན་འདེབས་ཕྱེ་མར་ལྷགས། །དེ་ནས་མཚོན་ཆ་འཁྲུགས་པ་ཡི། །སྒྲ་ཆེན་གཡུལ་དག་བསྲེས་པ་དང༌། །རྔ་བརྡུངས་སྒྲ་ནི་གྲགས་པ་ཡི། །ནམ་མཁའི་ངོས་ནི་རལ་བ་བཞིན། །བྲག་ལྟར་འཇིགས་པའི་གླང་ཆེན་དག། ཕན་ཚུན་འཐབ་མོ་འཐབ་པ་ཡི། །རྡུལ་གྱི་དྲི་ནི་མི་བཟོད་པས། །དུས་མཐའི་རླུང་གིས་གཡོས་བ་བཞིན། །གློག་ལྟར་འགྱུ་བའི་བ་དན་ཅན། །ཤིང་རྟའི་སྒྲ་ཆེན་གྲགས་པ་ནི། །ཕྱོགས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་གྱུར་པ། །སྤྲིན་ནི་གློ་བུར་ལངས་པ་བཞིན། ཕན་ཚུན་མདའ་རྣམས་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

28

འཕངས་བ་ཡིས། །ལྷ་དང་ལྷ་མིན་དཔའ་བོ་དང༌། །གདུགས་དང་རྒྱལ་མཚན་གོ་ཆ་དང༌། །ཅོད་པན་དག་ནི་འགྱེལ་བར་གྱུར། །
དེའི་ཚེ་རེ་ཞིག་ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་བརྟུལ་ཕོད་པས་མདའ་འཕངས་ཤིང་འདས་པ་དང༌། ལྷ་རྣམས་དཔུང་བྱེར་བས་ཤིང་རྟ་གཞན་རྣམས་བཅིལ་ནས་ལྷ་དབང་གཅིག་པུ་གཡུལ་ངོར་འཐབ་ཅིང་འཐོན་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ལྷ་མ་ཡིན་ཀྱི་དཔུང་རབ་ཏུ་དགའ་བས་ཤིན་ཏུ་བདེ་བར་གྱུར་ཏེ་ཅ་ཅོའ་སྒྲ་ ིསེང་གེའི་སྒྲ་ཆེན་པོ་བཞིན་དུ་སྒྲོགས་པ་མཐོང་བ་དང༌། ལྷའི་དབང་པོ་ལ་ཤིང་རྟའི་ཁ་ལོ་པ་མཱ་ཏ་ལིས་བདག་ཅག་གི་དཔུང་བྲཽས་པས་ང་ནི་སླར་ལོག་པའི་དུས་ལ་བབ་བོ་ཞེས་སྨྲས་ནས་ཤིང་རྟ་ཕྱིར་བཟློག་གོ། དེའི་ཚེ་ལྷའི་དབང་པོའ་མདུན་དེར། ཤིང་ཤཱལ་མ་ལི་ལ་ནམ་མཁའི་ལྡིང་གི་ཚང་བཅས་པ་ཞིག་ཤིང་རྟ་དྲངས་པའི་གཉའ་ཤིང་གི་རྩེ་མོར་ཕོག་པར་གྱུར་པ་ཞིག་ལམ་དེར་མཐོང་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྙིང་རྗེ་ལ་གོམས་པས། ཁ་ལོ་པ་མཱའ་ཏ་ལི་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །ཤིང་འདི་ལ་བྱིའུ་ཚང་བྱེ་ཕྲུག་མཚར་བ་མང་པོ་མཆིས་ན། ཅི་ནས་ཀྱང་གཉའ་ཤིང་གི་མི་ཕོག་པ་དེ་ལྟར་གྱིས་ལ་ཤིང་རྟ་དྲོངས་ཤིག། མཱ་ཏ་ལིས་སྨྲས་པ། ལམ་གཟུར་ས་གཉིས་པ་ནི་མི་སྣང་ལ། སླར་ལོག་ན་བྱ་རྣམས་ནི་ཐར་བར་འགྱུར་མོད། ལྷ་རྣམས་ནི་ལྷ་མིན་གྱིས་བརྫི་བར་འགྱུར་བས་གང་བྱ་བ་ལྷ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་ཤིག་ཅེས་སྨྲས་སོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྙིང་རྗེའི་དབང་གིས་རང་གི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཁྱདཔར་ཅན་དང༌། སྙིང་སྟོབས་ཁྱད་པར་ཅན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྨྲས་པ། སེམས་ཅན་འཇིགས་པས་ཉེན་པ་འདི་བསད་ཕྱིར། །སྨད་པའི་གཏམ་ངན་ཕོག་ཅིང་གསོན་པ་པས། ། ལྷ་མིན་མཚོན་གྱིས་ཕོག་སྟེ་ཤི་ཡང་སླ། །དེ་བས་ཤིང་རྟ་སླད་དུ་བཟློག་པར་བགྱིས། །ཞེས་སྨྲས་

ཐུབ་པའི་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ།

29

པ་ན། མཱ་ཏ་ལིས་ཤིང་རྟ་རྟ་སྟོང་དང་བཅས་པ་སླར་བཟློག་གོ། དེར་དགྲ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷ་དབང་དེའི་མཐུ་རྩལ་དང་ནུས་པ་སྔར་ཡང་མཐོང་ཞིང༌། ཤིང་རྟ་གཡུལ་ངོར་ལོག་པ་མཐོང་བས་ཤིན་ཏུ་སྐྲག་སྟེ་ཆར་སྤྲིན་ནག་པོ་རླུང་གིས་གཏོར་བ་བཞིན་དུ་བཏབ་ཅིང་ཕྱོགས་སུ་བྱེར་བར་འགྱུར་རོ། །གཅིག་པུར་གྱུར་ཀྱང་རབ་ཏུ་དཔའ་བ་དེས། །དགྲ་རྣམས་དྲེགས་པའི་དཔའ་ནི་གོང་བྱས་པས། །ལྷ་མིན་དཔུང་དེ་ཕམ་པར་གྱུར་མཐོང་ནས། །ལྷ་དབང་དམག་ཀྱང་དེ་ནས་བདེ་བར་འཚོ། །དེ་བས་ན་ལྷའི་རྒྱལ་སྲིད་དང་རང་གི་སྲོག་ཀྱང་དོར་ནས་སེམས་ཅན་བསྲུངས་ན། ཆོས་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཆོས་ཉིད་བསྲུང་བར་བྱའོ་ཞེས་སྦྱོར། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྐྱེས་པའི་རབས་ཏེ་བཅུ་གཅིག་པའོ། །། །
༈ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་སྔོན་བྲམ་ཟེར་གྱུར་པ་ན། བླ་མ་ཐོས་པ་དང་རིགས་བཙུན་པ་དང་སྤྱོད་ཚུལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་ལ་བཅར་ཏེ་གནས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་དེའི་མཁན་པོ་སློབ་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངང་ཚུལ་བརྟག་པའི་ཕྱིར། བདག་ཉིད་དབུལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཆེས་ཆེར་ཉམ་ཐག་པ་བཞིན་དུ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་སློབ་དཔོན་གྱི་དབུལ་བ་བསལ་བའི་བསོད་སྙོམས་རབ་ཏུ་མང་ཞིང་ཤིན་ཏུ་བཟང་པོ་དག་དབུལ་བ་བྱས་པ་དང༌། མཁན་པོས་སྨྲས་པ། བསོད་སྙོམས་ཀྱི་ཟས་ཙམ་གྱིས་བདག་གི་དབུལ་བ་སེལ་མི་ནུས་ཀྱི༑རིག་བྱེད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ལས། བྲམ་ཟེ་རྒུད་པའི་ཚེ་ན་བརྐུ་བ་ཆོས་སུ་བཤད་པས། ངོ་མཐོན་དུ་ནོར་འཕྲོག་པར་ནུས་ཀྱང་བདག་གི་གྲགས་པ་བསྲུང་བར་བྱ་དགོས་པ་དང༌། ཁྱེད་ཅག་ཀྱང་ཡ་རབས་ཀྱི་ཚུལ་ལས་ཉམས་འགྲོ་བས་ན་གཞན་གྱིས་མ་མཐོང་བར་བླང་ནུས་ན་སྐྱོན་དེ་གཉིས་མེད་ཅིང༌། ནོར་མེད་པ་ཡང་འཇིག་རྟེན་རྒུད་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

30

པའི་མཆོག་ཡིན་པས་དེ་སྤང་བའི་ཕྱིར་གཞན་གྱིས་མ་མཐོང་བར་ལེན་པ་ནི་མཆོག་ཏུ་ཕན་པའོ་ཞེས་སྨྲས་སོ། །དེ་ནས་སློབ་མ་གཞན་རྣམས་ནི་མཁན་པོའ་ཚིག་མ་ལྷོགས་པས། དེ་བཞིན་དུ་བགྱིའོ་ཞེས་ཉན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་ ིསེམས་དཔའ་ནི་དབུགས་བྱེད་ནར་ཅིང་ཅང་མི་སྨྲ་བར་འཁོད་དོ། །མཁན་པོས་བརྟག་པའི་ཕྱིར། ཀྱེ་ཉོན་ཅིག། བྲམ་ཟེ་འདི་རྣམས་ཁོ་བོ་རྒུད་པ་མི་བཟོད་པས་དཔའ་བོའ་ལམ་ལ་བརྟེན་པར་གྱུར་ལ། ཁྱོད་ནི་སྤྲོ་བ་མེད་ཅིང་ ིབླུན་པས་བདག་གི་སྡུག་བསྔལ་སྒྲགས་པ་ངོ་མཐོན་དུ་སྨྲས་ཀྱང་ཇི་སྙམ་དུ་མི་སེམས་པར་ཐ་མལ་བཞིན་དུ་བྱེད། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གུས་པ་དང་བཅས་ཏེ་མཁན་པོ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ནས་གསོལ་བ། མཁན་པོས་བསྟན་པའི་རིམ་པ་འདི་སྒྲུབ་པར་ནུས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་འདི་ལ་རྩོལ་བ་ལྷོད་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། སྡིག་པའི་ལས་རྣམས་བྱེད་པ་ན། །འཇིག་རྟེན་ན་ནི་དབེན་པ་མེད། །མི་སྣང་བ་ཡི་འབྱུང་པོ་རྣམས། །མི་རྣམས་ལ་ནི་བལྟ་བར་བྱེད། །ལྷ་ཡི་སྤྱན་ནི་ཕྱེ་བ་ཡི། ། ཐུབ་པ་བདག་ཉིད་སྦྱངས་པ་རྣམས། །དེ་ཡིས་མ་མཐོང་དབེན་སྙམ་ནས། །བྱིས་པ་སྡིག་པ་སྤྱོད་ལ་འཇུག།བདག་གིས་གང་ནའང་སྟོང་པ་ནི། །ཅུང་ཟད་མཆིས་པ་མ་མཐོང་སྟེ། །གང་ན་གཞན་དག་མི་སྣང་བ། །འདི་ནི་བདག་ལའང་སྣང་བ་མེད། ། གལ་ཏེ་བདག་ལ་སྣང་གྱུར་ན། །དེ་ན་གཞན་པའང་ཅིས་མི་སྣང༌། །བདག་ལ་མི་སྣང་ཕྲ་བའི་གནས། །གཞན་ལ་དེ་སྔོན་སྣང་ཕྱིར་དེ། །ཐུབ་པས་ཆོས་ཀུན་མངོན་གཟིགས་ཕྱིར། །ཁྱོད་ནི་ནོར་ཕྱིར་ཞུགས་པ་ཉིད། །བདག་གི་ཡིད་ལ་ངེས་མི་འཛིན། །སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་ལེགས་ཤེས་པ། །སུ་ཞིག་ནོར་ཕྱིར་བདག་ཆུད་གཟོན། །ལྷ་དབང་ཕྱིར་ཡང་ངོ་ཚ་བོར་ནས་ནི། །ཡིད་ནི་ཆོས་དང་འགལ་བར་བྱེད་པ་བས། །གྱོ་མོའ་སྣོད་ཐོགས་གོས་ངན་གྱོན་ནས་ནི། །དགྲ་ཡི་ཁྱིམ་ ི

ཐུབ་པའི་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ།

31

གྱི་འབྱོར་བ་མཐོང་ཡང་བླ། །ཞེས་སྨྲས་སོ། །དེ་ནས་མཁན་པོ་དེ་ཡིད་དགའ་ཞིང་ཡ་མཚན་དུ་གྱུར་ནས་སྨྲས་པ། བུ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །ཁྱོད་ནི་ཤེས་པ་རབ་ཏུ་ཞི་བས་བརྒྱན། ། བྱིས་པ་དག་ནི་མཚན་མ་ཅུང་ཟད་ལ། །བརྟེན་ནས་རང་གི་ཆོས་ལམ་འདོར་བར་བྱེད། །དཀའ་ཐུབ་ཐོས་དང་ཤེས་པའི་ནོར་ལྡན་པ། །དགེ་བ་རྣམས་ནི་ཕོངས་ཀྱང་མི་འགྱུར་རོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་རང་རིགས་དྲི་མེད་བརྒྱན་པ་འདི། །སྟོན་ཟླ་ཤར་བས་ནམ་མཁའ་བརྒྱན་པ་བཞིན། །ཁྱོད་ཀྱི་ཐོས་པ་རྣམ་གྲགས་དོན་དང་ལྡན། །ང་ཡི་འབད་པ་དོན་ཡོད་ལེགས་པར་བྱུང༌། །ཞེས་བསྔགས་སོ། །བྲམ་ཟེའི་སྐྱེས་པའི་རབས་ཏེ་བཅུ་གཉིས་པའོ། །། །
༈ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་སྔོན་ཡུལ་ཤི་པི་བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པའི་ཚེ། རྒྱལ་པོ་དེའི་བློན་པོ་ཆེན་པོ་ལ། བུ་མོ་མྱོས་བྱེད་མ་ཞེས་བྱ་བ། ལྷའི་བུ་མོའ་གཟུགས་ལང་ཚོ་ལ་འགྲན་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། འདོད་ཆགས་དང་མ་ ིབྲལ་བ་སུས་ཀྱང༌། དེའི་གཟུགས་མཐོང་བ་དེ་སྲིད་དུ། དེ་ལ་བལྟ་བ་བཟློག་པར་མི་ནུས་པས། བུ་མོའ་ཕས་རྒྱལ་པོ་ལ་གསོལ་བ། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བུད་ ིམེད་རིན་པོ་ཆེ་ཞིག་བྱུང་བར་གྱུར་ན། ཕྱག་ཏུ་བཞེས་སམ་མི་བཞེས་ལྷ་ཉིད་མཁྱེན་ཏེ་ཞེས་སྨྲས་སོ། །དེ་ནས་རེ་ཞིག་ཅིག་ན་བློན་པོ་ཆེན་པོ་དེའི་ཁྱིམ་དུ་བྲམ་ཟེ་དག་འོངས་པ་ལ། མྱོས་བྱེད་མས་བཟའ་བ་དང་བཅའ་བ་བྲིམས་པ་ན། བྲས་ཟེ་འདོད་པས་མྱོས་ནས་མི་གཡོ་བར་འཁོད་པ་ཙམ་ཡང་མ་ནུས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་བུ་མོ་དེ་མིག་ལམ་དུ་མི་སྣང་བར་བྱས་ནས་བྲམ་ཟེས་སྨྲས་པ། །ཁྱོད་ཀྱི་བུ་མོ་འདི་རྒྱལ་པོས་གཟིགས་གྲགས་པའི་དྲི་ང་བ། །བལྟས་ནས་ཆགས་སེམས་དབང་དུ་ང་མི་འགྲོ། །ཞེས་སྨྲས་པ་དང༌། རྒྱལ་པོ་དེ་ལྟར་བརྟན་ཚུགས་པ་མཐོང་བས་གུས་ནས། དེས་རྒྱལ་པོ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་དགེ་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

32

བར་གྱུར་ཅིག། ཅེས་སྨྲས་སོ། །མྱོས་བྱེད་མས་མ་གཡོས་པའི་རབས་ཏེ་བཅུ་གསུམ་པའོ། །། །
༈ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་སྔོན་ལེགས་པར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲུའི་ཁ་ལོ་བསྒྱུར་བར་གྱུར་པ་ན། ཡིད་གཞུངས་པ་དང༌། གསལ་བ་དང༌། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མཆོག་དུ་གྱུར་པས། ན་ཚོད་ཅུད་ཟད་རྒས་པར་གྱུར་ཀྱང༌། རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པའི་ཚོང་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ཙམ་གྱིས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་གྱུར་བའི་མཐུས། རེ་ཞིག་ཡུལ་བ་རུ་སྐད་རྩ་ནས་གསེར་གླིང་དུ་འདོང་བར་འདོད་པའི་ཚོང་པ་དག་ཡུལ་དེར་ལྷགས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེར་ཚོང་པ་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ནས་གསོལ་བ། ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་པདྨོ་ལ་བདག་བརྟེན་ནས་མཚོའི་ནང་ནས་བགྲོད་པར་དཀའ་བའི་གྲུ་འདི་བདེ་བར་ཐར་བའི་སླད་དུ་བདག་ཅག་ཁྱོད་ལ་སེམས་ཀྱི་རེ་བ་དང་བཅས་ན་དེ་མཁྱེན་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །དེ་ནས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་དག་ལ་སྙིང་བརྩེ་བས། ལུས་ཅུང་ཟད་རྒས་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་གི་ཚིག་མ་ལྷོགས་པར་གྲུ་བོ་ཆེ་དེ་དག་གི་ནང་དུ་ཞུགས་སོ། །དེ་ནས་ཚོང་པ་དེ་དག་བདག་ཉིད་ཀྱི་དོན་མཆོག་ཏུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ནས་སེམས་རབ་ཏུ་དགའ་བར་གྱུར་ཏེ། མཐར་གྱིས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའ་ཉའི་རིགས་སྣ་ཚོགས་རྒྱུ་བ། རླུང་གིས་བསྐྱོད་པའི་ཆུའི་རླབས་ཀྱི་ ིསྒྲ་རབ་ཏུ་དྲག་པ། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་པའི་ཁ་དོག་གིས་ཆུའི་ཁ་དོག་ཀྱང་རིམ་གྱིས་བསྒྱུར་བ་གཏིང་དཔག་པར་དཀའ་བའི་ཆུ་ཚད་མེད་པའི་ནང་དེར་ཞུགས་སོ། ། དེ་ནས་ཨིཎྜ་རྙིལ་གྱི་འོད་ལྟར་སྔོ༌། །ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་གནམ་སྔོན་བཞུ་བ་བཞིན། །ཁོ་ར་ཁོར་ཡུག་ཆུ་འགྲམ་ལྟར་མི་མངོན། །གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་མཚོ་རྫིང་ནང་དུ་ཞུགས། །དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ཕྱིན་པ་དང༌།

ཐུབ་པའི་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ།

33

ཕྱི་དྲོའ་དུས་སུ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་ཆུང་དུ་གྱུར། གློ་བུར་དུ་རླུང་ཆེན་པོ་ ིཞིག་བྱུང་སྟེ། ཆུ་ཀུན་ཐ་མལ་འཇུག་པ་རབ་ཏུ་གཡོས། །རླབས་ནི་རྣམ་པར་བསྐྱོད་ཅིང་ལྦུ་བ་འཐོར། །དྲག་པོའ་རླུང་གིས་བསྐྱོད་པའི་འཇིགས་སྒྲ་འབྱིན། ། ིགློག་ཕྲན་འགྱུར་བ་འབར་བའི་ལྕེ་གཡོ་བ། །སྦྲུལ་ནག་མགོ་མངས་བཞིན་དུ་མདོག་སྔོ་བའི། །སྤྲིན་གྱིས་ཉི་མའི་ལམ་ཡང་སྒྲིབས་པར་གྱུར། །ཆར་རྒྱུན་མདའ་ཡི་ལམ་ལ་ཕོག་པ་དང༌། །རྒྱ་མཚོའི་གཟིངས་ནི་གནམ་དུ་རྒལ་བ་འདྲ། །གྲུ་ཡང་འཇིག་པ་བཞིན་དུ་རབ་གཡོས་ནས། །དེ་དག་སྙིང་ལ་འཇིགས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད། །དེ་ནས་རླུང་དང་ཆུའི་ཤགས་ཀྱིས་གྲུབ་འདས་ནས། ཉིན་ཞག་དུ་མར་ཡང་ཆུ་འགྲམ་མ་མཐོང་ཞིང༌། རྒྱ་མཚོའི་མཚན་མ་ཇི་ལྟར་འདོད་འདོད་པ་ཡང་མ་མཐོང་བས་ཅི་བྱ་བའི་གཏོལ་མེད་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་རེ་ཞིག་ན་རྒྱ་མཚོའི་མཚན་མ་སྔོན་མ་མཐོང་བ་མང་པོ་མཐོང་སྟེ། ཚོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་འདི་དག་ཅི་ཡིན་ཞེས་ཇི་ལྟར་དྲིས་པའི་རིམ་བཞིན་དུ་ངོ་སྤྲོད་དེ། ནུབ་ཕྱོགས་ནས་རླུང་དྲག་པོ་གྲུ་མགྱོགས་པར་བསྐྱོད་པས་ཚོང་པ་དེ་དག་གིས་ལྷོག་པར་མ་ནུས་སོ། །ཚོང་པས་སྨྲས་པ། ཆུ་རྣམས་རང་གི་ལྦུ་བས་གཡོགས་པ་བཞིན། །རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་གོས་དཀར་གྱོན་པ་བཞིན། །ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་ཞུ་བ་འབབ་པ་བཞིན། །ངང་མོ་བཞིན་དུ་དཀར་བ་འདི་ཅི་ལགས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྨྲས་པ། འདི་ནི་འོ་མའི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་བཟློག་པར་ནུས་ན་འདི་ལས་ཐལ་ཏེ་འགྲོ་མི་རུང་ངོ༌། །དེ་ཐལ་ནས་ཚོང་བས་སྨྲས་པ། ཉི་མ་འཆར་ཀའི་ཁ་དོག་འདྲ་བ་ལ། །སྔོན་པོ་མ་ཡིན་ཆུ་རླབས་གནམ་དུ་རྒལ། །མེ་ཆེན་རབ་ཏུ་འབར་བ་འདྲ་བ་ཡི། །རྒྱ་མཚོ་འདི་མིང་ཅི་ཡིན་ཇི་ལྟར་འགྱུར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྨྲས་པ། འདི་ནི་མེ་ཕྲེང་ཅན་རྒྱ་མཚོ་བྱ་བ་ཡིན། བཟློག་ནུས་ན་ཁྱེད་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

34

ལ་རབ་ཏུ་ལེགས་སོ། །ཞེས་སྨྲས་སོ། །དེ་ཡང་ཐལ་བ་དང་ཚོང་པས་སྨྲས་པ། ཀུ་ཤ་སྨིན་པའི་ཁ་དོག་འདྲ་བའི་མདོག། དྲག་ཏུ་ལངས་པའི་རླུང་གི་བསྐྱོད་པའི་རླབས། །དབུ་མ་སྐམ་པ་མེ་ཏོག་བཅག་པ་བཞིན། །འདི་ལྟར་གདའ་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཅི་ཞིག་ལགས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྨྲས་པ། ད་ནི་སླར་བཟློག་པའི་ཕྱིར་དུ་འབད་པར་གྱིས་ཤིག། འདི་ནི་ཀུ་ཤའི་ཕྲེང་བ་ཅན་གྱི་རྒྱ་མཚོ་བྱ་བ་ཡིན་པས་འདི་ལས་ཐལ་ན་བཟོད་པར་དཀའ་བའི་ཆུ་འབབ་པས་བདག་ཅག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྲོག་ལ་ཤིན་ཏུ་ཉེན་ཏོ། །དེ་ལས་ཐལ་བ་དང་ཚོང་པས་སྨྲས། རིན་ཆེན་མར་གད་མདོག་ལྟར་སྔོ་བའི་ཆུ། །ནེ་གསིང་སྔོན་པོ་མཛེས་པ་བཞིན་དུ་གྱུར། །ཀུན་མུད་ཏ་དང་འདྲ་བའི་དབུ་བས་བརྒྱན། །དེ་ལྟར་གདའ་བའི་རྒྱ་མཚོ་འདི་གང་ལགས། །དེ་སྐད་ཟེར་བ་ཐོས་མ་ཐག་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཚོང་པོ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་དུ་གྱུར་པ་དེས་སེམས་གདུངས་ནས། ད་ནི་རབ་ཏུ་རིང་དུ་ཐལ། །འདི་ལས་རབ་ཏུ་བཟློག་པ་དཀའ། །འཇིག་རྟེན་ཐ་མར་བྱེད་པ་བཞིན། །རྒྱ་མཚོ་འདི་ནི་འདམ་བུའི་ཕྲེང༌། །ཞེས་སྨྲས་པ་དང༌། ཚོང་པ་དེ་དག་མི་དགའ་ཞིང་སེམས་ནི་ཞུམ། ལུས་ཀྱི་ཚིགས་ནི་ཤིག་པོར་གྱུར། ཤུགས་ནར་ཞེས་བྱེད་དོ། །རྒྱ་མཚོ་དེ་ལས་ཀྱང་ཐལ་བ་དང༌། ཉི་མ་རྒྱ་མཚོ་ནང་དུ་ནུབ་པ་འདྲ་ཞིང་རྒྱ་མཚོ་ཡང་བླ་འོག་བཟློག་པ་འདྲ་ཞིང་ཆུ་སྒྲ་ཡང་སེར་བ་དྲག་པོ་འབབ་པ་འདྲ་བ། སྙུག་མའི་ཚལ་མེས་ཚིག་པའི་ཏོག་ཡར་གྱིས་འགེངས་པ་ལྟར་སྒྲ་སྒྲོག་ཅིང་འཇིགས་པ་ཐོས་པས་བློང་བློང་པོར་གྱུར་ཅིང༌། སྙིང་ཡང་འཇིགས་པའི་དཀྲུགས་པ་བཞིན་དུ་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་རྒྱ་མཚོའི་ཀློང་དེ་གཟིགས་པ་དང༌།
སྨྲས་པ། གང་དུ་ཕྱིན་ནས་སླར་མི་ལྡོག། འཆི་བདག་ཁར་ནི་སྔོན་སོང་བཞིན། །བདག་ཅག་མ་རུངས་

ཐུབ་པའི་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ།

35

གྱུར་གྱིས་མེད། །རྒྱ་མཚོའི་ཀློང་དེ་འདི་ལེན་ནོ། །ཚོང་པ་རྣམས་དེ་ཐོས་པས། ད་ནི་རྒྱ་མཚོའི་ཀློང་གི་ཁར་སོང་ངོ་སྙམ་ནས་གསོན་དུ་རེ་བ་ནི་མེད། ཁ་ཅིག་སྐད་ཕྱུང་སྟེ་ངུ། ཁ་ཅིག་སྐྲག་ནས་སེམས་ཀྱང་གཏོར། ཁ་ཅིག་རང་གི་སྐྱབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བོད་ཅིང་བསྐུལ། ཁ་ཅིག་བྱང་ཆུབ་སམེས་དཔའི་དྲུང་དུ་འོངས་ནས་སྨྲེ་སྔགགས་འདོན་ཅིང༌། ཁྱོད་ཀྱི་མཐུ་ཆེན་ཁྱད་པར་བ་དེ་ནི་སྦྱར་བའི་དུས་ལ་བབ་བོ་ཞེས་བསྐུལ་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཚོང་པ་རྣམས་སྤྲོ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡང་བདག་གིས་བཅོས་སུ་རུང་བའི་ཐབས་འགའ་ཞིག་ཡོད་པར་མཐོང་སྟེ། དེ་དེ་རིང་སྦྱར་བར་བྱའོ་ཞེས་སྨྲས་ནས། བླ་གོས་ཕྲག་པ་ཅིག་ཏུ་གཟར་ནས། པུས་མོ་གཡས་པའི་ལྷ་ང་གྲུ་བོ་ཆེ་ལ་བཙུག། ལུས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཏུད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ནས་ཚོང་པ་དེ་རྣམས་ལ་སྨྲས་པ། ཚོང་པ་ཁྱོད་རྣམས་དང་རྒྱ་མཚོར་གནས་པའི་ལྷ་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་གསོན་ཅིག། བདག་ནི་ཤེད་བྱེད་ཚུན་ཆད་དུ། །ནམ་ཡང་ཆེད་དུ་བསམས་ནས་ནི། །སྲོག་ཆགས་རྣམས་ནི་གང་དུ་ཡང༌། །བསད་པར་བདག་ནི་ཡོང་མི་དྲན། །བདེན་པའི་ཚིག་ནི་འདི་དག་དང༌། །བདག་གི་བསོད་ནམས་མཐུ་དག་གིས། །རྒྱ་མཚོའི་ཀློང་དུ་མ་སོང་བར། །གྲུབ་འདི་བདེ་བར་སླར་བཟློག་ཅིག། དེ་ནས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེའི་བདེན་པའི་བྱིན་རླབས་ཀྱི་མཐུ་དང༌། བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུས་རླུང་དེ་ཆུའི་ཤགས་དང་བཅས་པ་སླར་ལོག་པ་དང་གྲུ་དེ་ཡང་སླར་ལོག་པར་གྱུར་ཏེ། ཚོང་པ་རྣམས་རབ་ཏུ་དགའ་ཞིང་བཞིན་གྱི་མདངས་གསལ་བའི་ལེགས་པར་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང༌། གླུ་སླར་ལོག་གོ་སླར་ལོག་གོ་ཞེས་སྨྲས་སོ། །སེམས་དཔའ་དེ་ཡི་བདེན་ཚིག་བསོད་ནམས་ཀྱིས། །འདོད་པའི་བསིར་བུ་ལྷུན་གྲུབ་བཞིན་དུ་བྱུང༌། །སྐྱེ་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

36

བོ་དགའ་བའི་སྒྲ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། །བ་དན་དཀར་པོས་ལེགས་པར་བརྒྱན་པའི་གྲུ། །རྒྱ་མཚོའི་ཀློང་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་གྱུར་ཏེ། །སེམས་དཔའ་ཆེ་དེའི་ནུས་པ་མངོན་པར་བྱས། །གྲུ་ཆེན་ནོར་བུས་གང་བ་མ་ཉམས་བཞིན། །འདོད་པའི་གནས་སུ་བདེ་བར་སོན་པར་བྱས། །ལེགས་པར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྐྱེས་པའི་རབས་ཏེ་བཅུ་བཞི་པའོ། །། །
༈ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་སྔོན་ཉ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་འཁྲུངས་པར་གྱུར་པ་ན། དེ་དག་ཐབས་ལ་མཁས་ཤིང་རིགས་པ་དང་ལྡན་ཉའི་ཆོས་ཚུལ་སྤྱོད་པ་མིའི་བདག་པོ་མཛངས་པ་བཞིན་དུ་འབངས་ཉ་རྣམས་བསྐྱངས་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ན་གནས་པའི་མཚོ་དེ་ཉིད་ཀྱང་མེ་ཏོག་དུ་མ་རྒྱས་ཆུ་གཙང་མ་མངོན་པར་འཕེལ་བས་གང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་རེ་ཞིག་དཔྱིད་ཀའི་དུས་ལ་བབས་པ་དང༌། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་རྣོན་པོས་ཆུ་དེ་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་འཐུངས་བས་མཚོ་དེ་ལྟེང་ཀ་བཞིན་དུ་སོང་སྟེ། ཉ་རྣམས་ལ་ཁྲ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གླགས་བལྟ་བར་འགྱུར་ན། ཆུ་འགྲམ་ལ་གནས་པའི་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་པར་གྱུར་ཏེ། ཡིད་མི་དགའ་བའི་དབང་དུ་གྱུར་ཅིང༌། ཁ་ཅིག་ཅུང་ཟད་འགུལ་ནུས་པ་ཙམ་དུ་སོང་བའི་ཚུལ་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་མངོན་དུ་བསྟན་པ་དང༌། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ལྷག་པར་སྙིང་རྗེའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ཏེ། ད་ནི་འདི་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་སྙམ་དུ་བརྟགས་པ་ན་བདེན་པའི་བྱིན་རླབས་བརྩམས་པ་འབའ་ཞིག་ཕན་ཐོགས་པར་མཐོང་སྟེ། གནམ་དུ་བལྟས་ནས་སྨྲས་པ། རབ་ཏུ་ཕོངས་པར་གྱུར་ཀྱང་བདག་གིས་ནི། །བསམས་བཞིན་སྲོག་ཆགས་བསད་པར་མི་དྲན་ཏེ། །བདེན་པ་དེ་ནི་ལྷ་ཡི་རྒྱལ་པོ་རྣམས། །ཆར་པ་འབེབས་ཤིང་མཚོ་ནི་གང་བར་གྱུར། །ཅེས་བརྗོད་མ་ཐག་བདེན་པའི་བྱིན་རླབས་དང༌། དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་ཀླུ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲིན་ཆུས་

ཐུབ་པའི་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ།

37

གང་བ་སྤྲིན་མགོ་སྔོན་པོ་རྒྱ་ཆེར་འཕྲོ་བ། འབྲུག་སྒྲ་ཟབ་མོ་གློག་དང་བཅས་པ་སྤྲིན་གྱི་རྩེ་མོ་རྣམས་ཕན་ཚུན་དུ་འདུས་པ་ནི་ལག་པས་འཁྱུད་པ་འདྲ་བ་རྣམས་འབྱུང་བར་གྱུར་ཏོ། །ནག་པོའ་སྤྲིན་རྣམས་རི་བོའི་གྲིབ་མ་བཞིན། ། ིཕྱོགས་ཀྱི་མཐའ་གྲུའི་ཚད་མི་འཇལ་བ་འདྲ། །སྤྲིན་མགོ་ནག་པོ་མུན་པ་སྤེལ་བ་བཞིན། །མེ་ལོང་ནང་བཞིན་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་ན་མཛེས། །རྨ་བྱ་རབ་དགའ་ཟེ་བ་སྦྲེལ་བ་རྣམས། །གླུ་གར་མཛེས་པ་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་བཞིན། །སྤྲིན་ཚོགས་དེ་དག་དཔའ་བོ་རྒོད་པ་བཞིན། །རྒྱུན་ཆགས་ཟབ་མོའ་སྒྲ་འབྱིན་རྣམ་ ིཔར་མཛེས། །དེ་ཡིས་ཆར་བབས་མུ་ཏིག་གཏོར་བ་བཞིན། །ཆུ་རྒྱུན་བབས་པས་རྡུལ་རྣམས་རབ་ཏུ་ཞི། །ཆར་སྤྲིན་ལངས་པ་རླུང་གིས་རྣམ་པར་བསྐྱོད། །ས་གཞི་དྲི་ཞིམ་ངད་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་གྱུར། །དབུ་བའི་ཕྲེང་བ་འཁྲིགས་པས་བསྐོར་བ་ཡི། །ཆུ་རྣམས་གཤོང་བུ་དམའ་བར་འབབ་པར་གྱུར། །འབྲུག་གི་རྔ་སྒྲས་རབ་ཏུ་དགའ་གྱུར་ནས། །གློག་ཕྲན་རྒྱུ་བ་བྲོ་གར་བྱེད་པ་བཞིན། །ཡང་དང་ཡང་དུ་གསེར་འོད་གསལ་བ་ཡི། །འོད་ཟེར་འཕྲོ་བས་ཕྱོགས་རྣམས་ཁྱབ་པར་གྱུར། །དེ་ནས་ཆར་པའི་མདོག་སྐྱ་བོ་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པར་གྱུར་བས་མཚོ་དེ་ཡང་ལེགས་པར་གང་ཞིང༌། ཉ་རྣམས་གསོན་དུ་རེ་བའི་བསམ་པ་གྲུབ་པར་གྱུར་ཏོ། །ཉའི་སྐྱེས་པའི་རབས་ཏེ་བཅོ་ལྔ་པའོ། །། །
༈ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་སྔོན་སྲེག་པའི་ཕྲུ་གུར་གྱུར་པ་ན། དེར་ཡང་ཆོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མ་ཉམས་པས་ཕ་མ་གཉིས་ཀྱིས་སྲོག་ཆགས་བསད་དེ་ཁྱེར་འོངས་པ་རྣམས་ཟར་མི་བཏུབ། རྩ་བའི་ས་བོན་དང༌། ཤིང་ནྱ་གྲོ་ཏའི་འབྲས་བུ་ཁྱེར་འོངས་པ་དེ་འབའ་ཞིག་ཟ་བར་བྱེད་དེ། ཕྲུ་གུ་གཞན་རྣམས་ཁ་ཟས་རྩིང་པོ་མང་པོ་ཟོས་པས་འདབ་གཤོག་རྫོགས་ཀྱང༌། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁ་ཟས་གཙང་མ་དེ་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

38

ཙམ་ལ་བརྟེན་པས་ཤཻད་ཆུང་ཞིང༌། འདབ་གཤོག་ཀྱང་མ་རྫོགས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་དེ་དག་གི་གནས་དང་མི་རིང་བ་ཞིག་ན་ནགས་ཚལ་མེ་ཆེན་པོས་ཚིག་སྟེ། དེ་ནི་རླུང་གིས་བསྐྱོད་པས་རྣམ་པར་འཕྲོ། །མེ་ལྕེ་འཁྱུག་པའི་ལག་པ་གར་མཛེས་བྱེད། །དུད་པ་འཁྲིགས་པའི་སྐྲ་ནི་གསིགས་པ་བཞིན། །དྲག་པོའ་རླུང་གིས་བསྐྱོད་པས་རབ་ཏུ་གཡོ། །ནགས་ ིཚལ་རྩྭ་རྣམས་འཇིགས་པས་ཉེན་པ་འདྲ། །མེ་དེ་རྔམ་པ་བཞིན་དུ་མངོན་པར་འོངས། །བྱ་ཚོགས་མང་པོ་སྐྲག་ནས་རབ་ཏུ་བྱེར། །རི་དྭགས་འཇིགས་པས་དཀྱུ་ཞིང་ཀུན་ཏུ་བྲོས། །དུད་པའི་ནང་ནས་མེ་སྒྲ་དྲག་པོ་གྲག། དེ་ཡིས་སྐྲག་ནས་ནགས་ཚལ་དུ་བ་འདྲ། །
དེ་ནས་སྲེག་པའི་ཕྲུ་གུ་གཞན་དེ་རྣམས་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་པས་འཁྲུག་པའི་སྒྲ་མི་སྙན་པ་འབྱིན་ཅིང་གཅིག་ལ་གཅིག་མི་བལྟ་བར་སྟབས་བཞིན་དུ་འཕུར་ཏེ་སོང་ངོ༌། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཉམས་ཆུང་བ་དང་འདབ་གཤོག་མ་རྫོགས་པས་འཕུར་མ་ནུས་སོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་མེ་དེ་ལ་ཚིག་འཇམ་པོས་སྨྲས་པ། བདག་གི་རྐང་པ་མ་རྫོགས་གཤོག་པའང་མེད། །བདག་གི་ཕ་མ་གཉིས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྲེགས། །ཁྱོད་ལ་མགྲོན་དུ་བྱར་རུང་འདིར་ཅིའང་མེད། །དེ་བས་མེ་ཁྱོད་སླར་ནི་བཟློག་པར་རིགས། །ཞེས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་བདེན་པའི་ཚིག་ཡོངས་སུ་བསྒོམས་པའི་གཏམ་དེ་སྨྲས་པ་དང༌། རྩྭ་སྐམ་པོའ་ཚང་ཚིང་འདབ་ཆགས་ ིསུ་ཡོད་ཅིང༌། མེ་དེ་ཡང་རླུང་གིས་བསྐྱོད་ཀྱང༌། འབབ་ཆུ་རླུང་ཆེན་དང་ཕྲད་པ་བཞིན་དུ། དེའི་ཚིག་དེ་ཐོས་མ་ཐག་དུ་ཞི་བར་གྱུར་ཏོ། །སྲེག་པའི་ཕྲུ་གུར་སྐྱེས་པའི་རབས་ཏེ་བཅུ་དྲུག་པའོ། །། །
༈ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་སྔོན་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་དུ་

ཐུབ་པའི་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ།

39

གྱུར་པ་ན། མིའི་འཇིག་རྟེན་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཛའ་བོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱལ་པོ་མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་དབང་དུ་སོང་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས། ཆང་འཐུང་བ་ལ་སྐྱོན་དུ་མི་བལྟ་བའི་ཕྱོགས་བཟུང་སྟེ། བློན་པོ་དང་འབངས་རྣམས་བག་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་དེ། ལྷའི་མིག་གིས་མངོན་པར་མཐོང་ནས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ལ་སྙིང་བརྩེ་བར་གྱུར་ཏེ། ཚངས་པའི་ལུས་སུ་མངོན་པར་སྤྲུལ་ནས། ཆང་གི་བུམ་པ་ཞིག་ལག་པ་གཡོན་དུ་ཐོགས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་ཆང་ལ་བག་མེད་སྤྱོད་པའི་གནས་དེའི་བར་སྣང་ལ་འདུག་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་མཐོང་ནས་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལངས་ཏེ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་རིམ་གྲོ་བསྐྱེད་དོ། །དེ་ནས་དེ་དག་ལ་ཚངས་པའི་གཟུགས་ཅན་དེས་སྨྲས་པ། མེ་ཏོག་ཕྲེང་བ་མགུལ་ན་བཀོད། །མགྲིན་པ་མན་ཆད་རབ་ཏུ་གང༌། །བུམ་པ་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ་ཡི། །སྣོད་འདི་སུ་ཞིག་ཉོ་བར་འདོད། །རྒྱལ་པོས་སྨྲས་པ། ངོ་མཚར་ཅན་ཁྱོད་སུ་ཞིག་ཡིན། ཚངས་པས་སྨྲས་པ། ཁོ་བོ་སུ་ཡིན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཕྱིས་ཤེས་པར་འགྱུར་གྱིས། ཐོག་མར་བུམ་པ་འདི་ཉོས་ཤིག་ཅེས་སྨྲས་སོ། །རྒྱལ་པོས་སྨྲས་པ། ཀྱེ་མ་ཁྱེད་ལྟ་བུ་ཚོང་གི་ཁེ་འཚོ་བ་ནི་མི་སྲིད་ན། འོན་ཀྱང་ཚོང་ཟོང་ཅི་ཡིན་མ་སྨྲས་པར་ཉོས་བ་ནི་རྔོ་མི་ཐོགས་ལགས་ཀྱིས་བུམ་པ་དེའི་ནང་ན་ལོངས་སྤྱོད་པར་བཟོད་པའི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་གསལ་བར་སྨྲོས་ཤིག། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་སྨྲས་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་གསོན་ཅིག། བུམ་པ་འདིའི་ནང་ཆུ་གཙང་མ་དང་འོ་མ་དང་མར་དང་སྦྲང་རྩི་སོགས་ཀྱིས་གང་བ་མ་ཡིན་གྱི། སྡིག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱིས་གང་བའི་བུམ་པ་འདིའི་ཡོན་ཏན་ཉོན་ཅིག། འདིའི་ནང་གི་བཏུང་བ་ནི་གང་ཟག་གང་གིས་འཐུངས་པ་ན༑ར་རོ་བཟི་ཞིང་གོམ་པ་འདོར་བའི་རང་དབང་མེད་བཞིན་དུ་ས་ཕྱོགས་མ་འདྲིས་པ་རྣམས་སུ་ལྡབ་འཕྱོ་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

40

ཞིང༌། དུག་དང་བདུད་རྩིའི་ཁྱད་ཀྱང་མི་ཤེས་པར་གདོང་དུ་གང་ལྷགས་ཟ་བ་དང༌། སེམས་ལ་རང་དབང་མེད་པར་བླ་འཁྱམས་པས་ཕྱུགས་དང་འདྲ་བར་བླུན་ཞིང་རེ་ཞིག་དགྲ་གཉེན་གང་ཡང་མི་ཕྱེད་ཅིང༌། དགེ་བ་རྣམས་སྤངས་སེམས་མུན་པར་ཞུགས་པ་ལྟ་བུར་སོང་སྟེ། ཁ་ནས་འབྲེལ་མེད་མང་དུ་སྨྲས་ཞིང་བྲང་ཡང་འཁར་རྔ་ལྟ་བུར་རང་གིས་བརྡུང་ལ། ངོ་ཚ་དང་བྲལ་ཞིང༌། ལུས་ལ་གོས་ཀྱང་བྲལ་བར་བྱས་ཏེ་ཁྱི་དང་ཚེར་མས་གཙེས་ཀྱང་མི་དགའ་མེད་པར་གྲོང་ཁྱེར་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བོ་མི་སྲུན་པ་ལ་ཡིད་རྟོན་ཅིང་འགྲོ་བ་དང༌། རང་གི་སྐྱུགས་པས་གོས་དང་གདོང་ཡང་གོས་པས་ཁྱི་རྣམས་ཀྱིས་གདུང་བའི་དོགས་པ་མེད་པར་ཁ་དང་ལག་པ་མི་གཙང་བ་ཟོས་པའི་ལྕེ་ཡིས་ཞིབ་མོར་ལྡག་ལ། དྲན་པ་ཉམས་པས་ལམ་པོ་ཆེར་ཡང་ཉལ་ཞིང༌། ཡོ་བྱད་བརླག་པ་དང་ཆུ་ཟོས་པ་ཙམ་ཡང་མི་ཤེས་པར་འདྲེ་ལྡོག་བྱས་པའི་ཚེ་འཇིགས་པའི་གཡང་ཁར་སོང་བས་སྲོག་འདོར་བ་དང༌། དྲིན་གཟོ་མི་ཤེས་བར་ཕ་མ་བདག་ཀྱང་ཤིང་ལ་འཆིང་ཞིང་ནོར་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམས་ཆུད་ཟོས་བར་དགའ་བས་སྤུན་དང་ཆུང་མ་སོགས་ལ་མཚོན་ཆས་བསྣུན་ཅིང་ནོར་དབྱིག་རྣམས་ཀྱང་གཅོག་ཅིང་འདོར། རྣམ་པར་མྱོས་པས་གདོན་གྱིས་བསྐྱོད་དེ་ངོ་ཚ་བསྣོལ་བ་ལ་ཡང་ཅིར་ཡང་མི་སེམས། དབྱུག་པ་ཐོགས་ཏེ་དགྲའི་སྒོར་ཡང་མ་བརྟགས་པར་རྒྱུ་ཞིང་ངན་སྤྱོད་གང་ལ་ཡང་བག་མེད་པར་འཇུག་པས་རང་གི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་འཕྲལ་དུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་དང༌། གློ་བུར་དུ་ངུ་ཞིང་རིགས་ཀྱང་ཉམས་པར་བྱེད་ལ་རང་སྤྱོད་ངན་པ་སྦེད་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་ལྷག་པར་སྡང་བ་དང༌། གདོན་གྱིས་ཟིན་པ་བཞིན་དུ་མིག་མཆི་མས་གང་ཞིང༌། གཞན་གྱིས་སྨད་ཅིང་བརྙས་པར་འགྱུར་བ་དང༌། བདག་ལ་ཕན་པའི་གཏམ་སྨྲས་པ་དང་ལེགས་པ་

ཐུབ་པའི་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ།

41

སྒྲུབ་པའང་བློ་ཉམས་པས་འཕྲལ་དུ་བརྗེད་འགྲོ་བའི་དྲིན་གཟོ་མ་ཤེས་ཤིང༌། སྔོན་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འདི་ཉིད་བཏུངས་པས་མྱོས་པས་ལྷའི་དཔལ་ཉམས་ན་རྒྱ་མཚོའི་ནང་དུ་སྐྱབས་འཚོལ་ཞིང་གབ་པའི་རྒྱུ་ཡང་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ། འདི་ཉིད་འཐུངས་པའི་མོད་ལ་མི་བདེན་པ་ཡང་བདེན་པ་བཞིན་དུ་ངོ་མཐོན་པོར་སྨྲས་པ་དང༌། བྱ་བར་སྨད་པའི་ལས་ཀྱང་དགའ་ཞིང་བྱེད་ལ་དྲིས་པའི་ལན་ཀྱང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འདེབས་པ་དང༌། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་རྩོད་པའི་གཞི་སྡིག་པའི་དམིགས་རྐྱེན་སྙིང་གི་སྨྱོ་ཆུ། ཕ་མ་དང་དཀའ་ཐུབ་ཅན་ཡང་གསོད་པ་ལ་དགའ་བའི་རྒྱུ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་བ། སྤྱོད་པ་ངན་པའི་རྐྱེན་ངན་སོང་དུ་གདོན་མི་ཟ་བར་འཁྲིད་པའི་ཞགས་པས། དེ་ལས་ཐར་ཏེ་མིར་སྐྱེས་པ་ན་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྟ་བ་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་སླར་ཡང་མནར་མེད་དུ་སྲེག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས། ཡི་དྭགས་དང་དུད་འགྲོ་ལས་ཀྱང་དམན་པར་འདྲེན་པ། ཚེ་འདིར་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པར་འགྱུར་ཞིང་གཏམ་ངན་གྱི་གཞི། བློ་གྲོས་དྲི་མ་ཅན་དུ་བྱེད་པ་མདོར་ན་འདི་འཐུངས་པ་ཙམ་གྱིས་ཡོན་ཏན་དེ་དང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་འདི་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཉོས་ཤིག་ཅེས་སྨྲས་པ་དང༌། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་རང་གི་སྙིང་ལ་འབབ་པའི་ཚིག་རྣམས་དང༌། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བརྩེ་བ་ཆེན་པོའ་བྱིན་ ིརླབས་ཀྱིས་ཆང་ལ་ཞེན་པ་མེད་པར་གྱུར་ནས་ཚིགས་སུ་བཅད་དེ་སྨྲས་པ། བྱམས་པའི་ཕ་འམ་ཉེས་བྱས་འདུལ་བས་བླ་མ་བཞིན། །ཚུལ་དང་ཚུལ་མིན་མཁས་པའི་ཐུབ་པས་སྨྲས་པ་བཞིན། །ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་ལ་ཕན་ཕྱིར་ལེགས་པར་གདམས་པ་དེས། །ངན་པའི་སྤྱོད་པ་ལས་བཟློག་ད་ནི་ཚུལ་བཞིན་སྤྱད་པར་བགྱི། །ཞེས་ཁས་བླངས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་བློན་པོར་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཆང་མི་འཐུང་བའི་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་གནས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

42

སྨྲས་པ། བདག་ནི་ལྷ་དབང་རྒྱལ་པོར་ཤེས་པར་གྱིས། །ཕན་པར་གནས་པ་སྨྲ་ལ་མཆོད་པར་བྱ་བ་ནི། །བསྒོ་བའི་ཚིག་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན། །གྲགས་དང་དཔལ་གྱི་ལམ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། །ཚེ་རབས་གཞན་དུ་བདེ་བའང་འདི་ཡིས་ཐོབ། །དེ་བས་ཆང་ལ་ཆགས་པ་རབ་སྤོང་ལ། །ཆོས་ལ་གནས་པས་ང་ཡི་ཡུལ་ལ་བསྟེན། །ཅེས་སྨྲས་ནས་བརྒྱ་བྱིན་དེ་ཉིད་དུ་མི་སྣང་བར་གྱུར་ཏོ། །ཆང་གི་བུམ་པ་ཅན་གྱི་སྐྱེས་པའི་རབས་ཏེ་བཅུ་བདུན་པའོ། །། །༈ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་སྔོན་ཁྱིམ་བདག་ཕྱུག་པོར་གྱུར་བ་ན། སྔོན་རབ་ཏུ་གོམས་པར་བྱས་པས་ཁྱིམ་ན་གནས་པའི་ཉེས་དམིགས་རྒྱ་ཆེར་རིག་ནས་ཕ་མ་གཉིས་ཀྱང་འདས་པས་སྙིང་མི་དགའ་བར་གྱུར་ཏེ། ཁྱིམ་གྱི་རྫས་རྣམས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་ལ་སྦྱིན་པའི་བགོ་བཤའ་བྱས་ཏེ། རབ་ཏུ་བྱུང་བར་གྱུར་ཏོ། ། དེ་བསམ་གཏམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་གོམས་པས་ཚུལ་འཆོས་མ་ཡིན་པ་དང༌། དབང་པོ་གསལ་བ་དང༌། ཁེངས་པ་དང༌། རྙེད་པ་ལ་ཧ་ཅང་བརྐམ་པ་མེད་པ་དང༌། ཞུམ་པ་ཡང་མེད་པ་སོགས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྤྱོད་ཚུལ་བཟང་པོས་ཡ་རབས་རྣམས་ཀྱང་མགུ་བས། སྐྱེ་བོ་རྟོག་དཔྱོད་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བཀུར་སྟི་ཆེར་བྱས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ཡུལ་གཞན་ཞིག་ཏུ་ཕྱིན་ཏེ། ནགས་ཁྲོད་ཡིད་དང་མཐུན་པར་གནས་བཅས་ཏེ་འདུག་པ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཕ་དེའི་མཛའ་བོ་ཞིག་དེར་འོངས་ནས། དེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་སྨྲས་པ། ན་ཚོད་འདི་ཙམ་གཞོན་པ་ནས་ཆོ་རིགས་ལ་མི་བལྟ་བར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་བཙུན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་བརྟན་པར་བྱས་ཏེ། ཁྱིམ་ན་འདུག་ཀྱང་ཆོས་ལེགས་པར་སྒྲུབ་ཏུ་རུང་ལ། ཁྱིམ་གྱི་དཔལ་བཏང་བ་འདི་ལ་ནི། གཞན་གྱི་དྲིང་ལ་ལྟོས་པ་དང༌། སློང་མོས་འཚོ་དགོས་པ་དང༌། སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ངན་པར་བརྙས་པ་དང༌། གོས་ཀྱང་ངན་པ་གྱོན་དགོས་ལ། གཉེན་

ཐུབ་པའི་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ།

43

བཤེས་རྣམས་དང་བྲལ་བ་དང༌། མཛེས་པའི་ལུས་དེ་བསྒྱུར་ནས་དབུལ་པོའ་ལུས་ཉེས་བར་བླངས་པས་ན། ཁྱོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་འདི་ལ་བལྟས་ན་ ིནི། དགྲའི་མིག་ཀྱང་མཆི་མས་གང་བར་འགྱུར་བས། དེ་བས་ཁྱོད་ཁྱིམ་དུ་འདོང་ལ་ཐོས་པའི་དོན་ཡོད་པར་བྱོས་ཤིག་དང༌། ཆོས་དང་ཡིད་ལ་བསམ་པ་གཞན་ཡང་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྨྲ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དབེན་པའི་བདུད་རྩིས་གོམས་པར་བྱས་པས། དེས་སྨྲས་པའི་ཚིག་དེ་དག་ལྟོ་འགྲངས་པ་ལ་ཁ་ཟས་ངན་པའི་གཏམ་ཟེར་བ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་བཞིན་དུ་གྱུར་ནས། སྨྲས་པ། ཁྱོད་ཀྱི་ཚིག་འདི་བྱམས་པ་ཡིས། །སྨྲས་པས་ཉེས་པ་ཆུང་མོད་ཀྱི། ། བཙོན་ར་འདྲ་བའི་ཁྱིམ་ལ་ནི། །ནམ་ཡང་བདེ་བར་མ་སེམས་ཤིག། ཕྱུག་གམ་ཡང་ན་དབུལ་ཡང་རུང༌། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ནད་དུ་ཆེ། །གཅིག་ནི་བསྲུང་བས་ཉོན་མོངས་ལ། །གཉིས་པ་ཚོལ་བས་ཤ་ཐང་ངོ༌། །གང་ན་བདེ་བ་མེད་གྱུར་པ། ། དེ་ལ་དགའ་བའི་གློ་ངན་ནི། །སྡིག་པའི་འབྲས་བུ་སྨིན་པ་ཉིད། །ཁྱིམ་ན་གནས་ཀྱང་ཆོས་བྱར་རུང༌། །ཟེར་བ་ཡང་ལྟོས་ཤིག། ཁྱིམ་གྱི་སོ་ཚིས་བྱས་ན་ནི། །བརྫུན་དུ་མི་སྨྲར་མི་རུང་ཞིང༌། །ཕ་རོལ་ཉེས་པར་བྱེད་པ་ལ། །ནན་ཏུར་མི་བྱར་མི་རུང་ངོ༌། །གལ་ཏེ་ཆོས་སྤྱོད་ཁྱིམ་གྱི་སོ་ནམ་འཆོར། །ཁྱིམ་ལ་ཕྱོགས་ན་ཆོས་ཀྱང་ག་ལ་འགྲུབ། །ཆོས་ཀྱི་ལམ་ནི་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཡིན། །ཁྱིམ་གྱི་དོན་དེ་དྲག་ཤལ་སྤྱོད་དང་མཐུན། །དེ་བས་ཆོས་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་ཕྱིར། །བདག་ལ་ཕན་འདོད་སུ་ཞིག་ཁྱིམ་ལ་གནས། །ཁྱིམ་གྱི་དཔལ་དེ་ངེས་པར་མཐའ་ངན་པས། །གདོན་མི་ཟ་བར་ཡིད་ལ་གདུང་བ་སྐྱེ། །གྲགས་པ་ཉམས་འགྱུར་ངེས་པར་ངན་འགྲོར་ལྟུང༌། །དེ་བས་ཆོས་དང་འགལ་བ་བདེ་བའི་ཐབས། །ཚུལ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ནི་མི་སྒྲུབ་བོ། །

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

44

གཞན་ཡང༌། སྒྲུབ་ཅིང་བསྲུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་དེ། །བཅིལ་ཞིང་བསྲུང་བའི་གཞིར་གྱུར་པ། །འབྱོར་བ་ཆོག་ཤེས་མི་ཐོབ་པས། །ཆུ་ཀླུང་འབབ་པས་རྒྱ་མཚོ་བཞིན། །རྨོངས་པས་འདོད་ཆགས་སྤྱོད་པ་ཡང༌། །རྨ་གཡའ་འཕྲུག་པའི་བདེ་བ་བཞིན། །འབྱོར་ན་ཕལ་ཆེར་རྒྱགས་པ་སྐྱེ། །རིགས་བཙུན་སྟོབས་ཀྱིས་སྙེམས་འགྱུར་ལ། །སྡུག་ན་ཁྲོ་ཞིང་ཞུམ་པར་འགྱུར། །ཁྱིམ་གྱི་རྒུད་པ་ཞིབ་པོར་མ་བསམས་ན། །འདི་ལ་ཞེན་ཞུགས་བདེ་བ་ག་ལ་ཡོད། །དྲེགས་དང་ང་རྒྱལ་གཏི་མུག་སྦྲུལ་གྱི་ཚང༌། །རབ་ཏུ་ཞི་ལ་དགའ་བའི་བདེ་བ་འཇིག།སྡུག་བསྔལ་མི་ཟད་མང་པོའ་གནས་གྱུར་ཁྱིམ། །ཁུང་དང་འདྲ་བར་སུ་ཞིག་ ིགནས་པར་བྱེད། །སྐྱེ་བོ་ཆོག་ཤེས་གནས་པའི་ས། །རབ་ཏུ་དབེན་པ་བདེ་བའི་ཚལ། །ཇི་ལྟར་སེམས་ནི་དགའ་འགྱུར་བ། །དེ་འདྲ་ལྷ་ཡི་ཡུལ་ནའང་མེད། །དེ་བས་ཚལ་ན་ངན་པའི་གོས་གྱོན་ཏེ། །གཞན་གྱི་དྲིང་ལ་འཇོག་ཅིང་ལུས་ངན་ཡང༌། །བདག་ལ་ཕན་འདོགས་དུག་ཅན་མི་ཟ་བཞིན། །ཆོས་མིན་འདྲིས་པའི་བདེ་བ་མི་འདོད་དོ། །ཞེས་སྨྲས་པས། དེ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལ་རབ་ཏུ་གུས་ཤིང་བཀུར་སྟི་བྱ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་མགུ་བར་བྱའོ། །ཁྱིམ་བདག་ཕྱུག་པོར་སྐྱེས་པའི་རབས་ཏེ་བཅོ་བརྒྱད་པའོ། །། །
༈ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་སྔོན་བྲམ་ཟེར་གྱུར་པ་ན། དེའི་ཕ་མ་གཉིས་ཚེའི་དུས་བྱས་ཏེ་ཤིད་བྱས་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་རང་གི་ནུ་བོ་དྲུག་དང༌། སྲིང་མོ་དང་བདུན། དེ་དག་གི་གྲོགས་པོ་གཅིག་དང་བྲན་ཕོ་གཅིག་དང་བྲན་མོ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཚོགས་པར་བྱས་པའི་དུས་གཅིག་ཏུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྨྲས་པ། ཡུན་རིང་ལྷན་ཅིག་འཁོད་བྱས་ཀྱང༌། །འཆི་བས་སོ་སོར་འབྲལ་གྱུར་ཅིང༌། །མྱ་ངན་ཆེན་པོས་གདུངས་གྱུར་པས། །དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ངེས། །བདག་ནི་ཁྱིམ་ན་ཆགས་བཞིན་དུ། །འཆི་

ཐུབ་པའི་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ།

45

བའི་དགྲ་ཡིས་དེའུ་རེ་བསད། །དེ་བས་ཕན་པའི་ལས་བཟང་པོར། །བདག་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་འདོད། །དེ་བས་ན་ཁྱེད་ཅག་གིས་ཁྱིམ་གྱི་བྱ་བ་དག་ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་ཁུར་གྱིས་ཤིག། ཅེས་སྨྲས་པ་དང༌། དེ་དག་གིས་སྨྲས་པ། ཁྱིམ་ནས་བྱུང་བ་དེ་བྱ་བར་རིགས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི། བདག་ཅག་དོར་ནས་ཉིད་ཁོ་ན་འབྱུང་བ་ནི་བརྩེ་བ་ཆུང་བས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཁྱེད་ཀྱིས་མཁྱེན་ཏམ། དེ་བས་ན་བདག་ཅག་ཀྱང་ཁྱེད་གང་ན་གནས་པ་དེར་འཁོད་དེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་ཅིས་མི་གནང་ཞེས་སྨྲས་ཏེ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བྱུང་ངོ༌། །དེ་ནས་དབེན་པའི་གནས་ནེའུ་གསིང་དང༌། བཟའ་ཤིང་དང༌། མེ་ཏོག་དང༌། ཆུ་དྭངས་ཤིང་བསིལ་བ་དང༌། བུང་བ་དང༌། བྱ་སྣ་ཚོགས་སྐད་སྙན་པར་སྒྲོག་པ་ཞིག་ཏུ་ཤིང་ལོའ་ཁྱིམ་རབ་ཏུ་གཙང་མ་ཕན་ཚུན་དུ་ཧ་ཅང་མི་རིང་བ་རེར་ ིབཅས་ཤིང༌། བརྟུལ་ཞུགས་དང་སྡོམ་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་ཞིང་འདུག་སྟེ། ཞག་ལྔ་ལྔ་ཞིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དྲུང་དུ་ཆོས་ཉན་པའི་ཕྱིར་འདུའོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དེ་དག་ལ་འདོད་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་སྐྱོ་ཞིང་ཡིད་འབྱུང་བའི་གཏམ་གྱིས་དབེན་པ་ལ་དགའ་བ་དང༌། ལོག་འཚོ་སྤོང་བ་དང༌། ཆོག་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་རབ་ཏུ་དང་བའི་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་དེ་དག་སྟོན་ནོ། །བྲན་མོ་དེ་སྙིང་ཉེ་བས་མཚོའི་ནང་ནས་པདྨོའ་རྩ་བ་ ིའདོར་ཏེ་མཚོ་འགྲམ་དུ་རྩ་གཙང་མའི་སྟེང་དུ་ཆ་མཉམ་པར་བགོས་ཏེ། ཏོག་རྡུང་བའི་སྒྲས་དུས་བསྟན་ནས་དེ་དག་བཟླས་བརྗོད་ཀྱི་བྱ་བ་ཟིན་པ་དང༌། པདྨའི་རྩ་བ་དེ་དག་ལ་ཁ་ཟས་ཀྱི་ཕྱིར་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང༌། སླར་རང་རང་གི་ཤིང་ལོའ་སྤྱིལ་བོར་ཆོས་སེམས་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཚེ་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་ ིབྱིན་ངོ་མཚར་བ་སྐྱེས་ཏེ༑གནས་དེར་མི་སྣང་བར་འོངས་ནས། པདྨའི་རྩ་བའི་ཆ་དང་པོ་མི་སྣང་བར་བྱས་སོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཟས་ཀྱི་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

46

དུས་ལ་བབ་པས་དེ་བལྟས་པ་དང༌། རང་གི་སྐལ་བའི་པདྨའི་རྩ་བ་མི་འདུག་པར་མཐོང་བས། བདག་གི་སྐལ་བ་དེ་ཡང་གཅིག་གིས་ཁྱེར་རོ་སྙམ་པ་ཙམ་ལས་སེམས་མི་འཁྲུག་པར་ཤིང་ལོའ་སྤྱིལ་བུར་བསམ་གཏན་བྱེད་དོ། །དེ་ ིབཞིན་དུ་ཞག་གཅིག་ནས་ལྔའི་བར་དུ་དེར་པདྨ་ལོངས་སྤྱད་རྒྱུ་མ་གྱུར་བས། ཞག་ལྔ་པའི་ཕྱི་དྲོའ་དུས་ལ་བབ་པ་ན། གཞན་རྣམས་ཆོས་ཉན་པའི་ཕྱིར་བྱང་ ིཆུབ་སེམས་དཔའི་དྲུང་དུ་ལྷགས་པ་ན། དེ་ལུས་རབ་ཏུ་རིད་ཅིང༌། བཞིན་དང་སྐད་ཀྱི་མདངས་ཤོར་ཞིང་ཉམས་དམས་པར་གྱུར་ཀྱང༌། བརྟན་པ་དང་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་ཡོན་ཏན་ཟླ་བ་ཚེས་པ་བཞིན་དུ་མཐོང་བས། སྟབས་བཞིན་དུ་དེའི་རྒྱུ་དྲིས་པ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དེའི་དོན་ཇི་ལྟར་གྱུར་པ་སྨྲས་སོ། །དེ་ནས་དེ་དག་ཤིན་ཏུ་མི་དགའ་བར་གྱུར་ཏེ། མཚར་ཞེས་གཅིག་ལ་གཉིས་སྨྲས་ནས་ངོ་ཚ་ཞིང་ངོ་སྨད་དེ་འཁོད་དོ། །ཤེས་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཡང་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་མཐུས་སྒྲིབས་པས་མ་ཤེས་སོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ནུ་བོ་འོག་མས། བདག་ཉིད་གཙང་མར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་མནའ་བོར་བ། བྲམ་ཟེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྩ་བ་སུས་ཁྱེར་བ། །འབྱོར་བའི་མཚན་མས་བརྒྱན་པའི་ཁྱིམ་དག་ན། ། ཆུང་མ་ཡིད་དུ་འོང་བ་རྙེད་པར་ཤོག། བུ་དང་ཚ་བོ་དང་ཡང་ལྡན་པར་ཤོག། ཅེས་སྨྲས་ཤིང༌། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་རྣམས་ཀྱང༌། རང་རང་གི་ཡིད་ལ་འདོད་པའི་ཁྱད་པར་ཏེ་འབྱུང་བར་ཤོག་ཅིག་པའི་གནའ་རེ་བོར་ཞིང༌། ནགས་ཚལ་དེ་ནས་ཆོས་ཉན་པར་འོང་པའི་གནོད་སྦྱིན་གཅིག་དང༌། གླང་པོ་ཆེ་དང༌། སྤྲེའུ་གཅིག་ཡོད་པས་ཀྱང་གཏམ་དེ་ཐོས་ནས་བདག་ཉིད་གཙང་མར་བྱ་བའི་མནའ་རེ་བོར་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དེ་དག་ལ་འཇམ་ཞིང་དུལ་བ་དང༌། བཟོད་པ་དང༌། ཟབ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྨྲས་པ། གང་ཞིག་མ་རླག་པར་ནི་རླག་ཅེས་པའམ། །གང་ཞིག་ཁྱེད་ལ་འདི་

ཐུབ་པའི་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ།

47

འདྲ་དོགས་གྱུར་པ། །འདོད་པའི་ཡིད་འོང་ཅི་བདེར་སྤྱད་ནས་སུ། །ཁྱིམ་ན་གནས་ཤིང་ཤི་བའི་དུས་བྱེད་འགྱུར། །དེ་ནས་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་དེ་དག་འདོད་པ་ལ་སྙིང་ནས་མི་དགའ་བར་མངོན་ནས་ཡ་མཚན་ཏུ་གྱུར་ཏེ་རང་གི་འབར་བ་གསལ་བར་བྱས་ནས་སྨྲས་པ༑གང་དག་བརྟགས་ན་ཡོན་ཏན་རྣམས། །རེ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར། །བརྟག་པའི་ཕྱིར་ནི་བདག་གིས་ནི། །པདྨའི་རྩ་བ་འདི་དག་གིས། །ཁྱེད་ཅག་རྣམ་དག་སྤྱོད་པ་བསྟན། །ཐུབ་པས་བདེན་པར་སྨྲས་པ་ཡིས། །འགྲོ་བ་མགོན་དང་བཅས་པར་མཐོང༌། །ཞེས་སྨྲས་ཏེ། དེ་ནས་པདྨའི་རྩ་བ་དེ་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཕུལ་ལོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བརྒྱ་བྱིན་ལ་འདོད་པའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་ཚིག་དག་བསྟན་ཏེ་དགའ་བར་བྱས་སོ། །བྲམ་ཟེར་སྐྱེས་པའི་རབས་ཏེ་བཅུ་དགུ་པའོ། །། །
༈ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་སྔོན་ཚོང་དཔོན་དུ་གྱུར་པ་ན། དེ་ཉིད་རྒྱལ་པོའ་ཕོ་བྲང་དུ་སོང་བའི་འོག་ཏུ། རང་གི་ཆུང་མའི་མ་དེ་ཉིད་དོན་ཞིག་ ིསྤྱོད་པའི་སླད་དུ་དེའི་ཁྱིམ་དུ་འོངས་སོ། །དེ་ནས་རང་གི་བུ་མོ་དང་ཕྲད་དེ་གཏམ་གླེང་བའི་སྐབས་ཤིག་ཏུ། དེས་བུ་མོ་དེ་ལ་སྨྲས་པ། བུ་མོ་ཞེས་བོས་ནས། ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱིམ་ཐབས་ཁྱོད་ལ་བྱམས་མི་བྱམས། ཁྱོད་ཀྱིས་བཀུར་སྟི་བྱས་པའི་དྲིན་དུ་གཟོའམ་མི་གཟོ། ཞེས་སོགས་དྲིས་པ་དང༌། དེས་སྨྲས་པ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྤྱོད་ཚུལ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་ཡང་མ་མཆིས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དང༌། དེའི་མ་རྣ་བ་ཅུང་ཟད་མི་གསང་བས་ཚིག་གཞན་རྣམས་མ་ཐོས་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་ཟེར་བ་ཉིད་ཐོས་ནས། བདག་གི་མག་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལྟ་ཞིག་སྙམ་ནས། མག་པ་ལ་ཆགས་ཤིང་བུ་མོ་ལ་བརྩེ་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་བས་སྨྲེ་སྔགས་འདོན་ཞིང་སྐད་ཕྱུང་སྟེ་ངུས་སོ། །དེར་བུ་མོས་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

48

བསམས་པ། བདག་གི་ཁྱིམ་ཐབས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གཏམ་ཐོས་ནས། བདག་གི་མ་འདིར་མྱ་ངན་གསང་བའི་ཕྱིར་འོངས་སོ་སྙམ་ནས་བུ་མོས་ཀྱང་སྐད་ཕྱུང་ནས་ངུས་ཤིང་བརྒྱལ་བར་གྱུར་ཏོ། ། དེ་ནས་ཁྱིམ་གྱི་གཡོག་འཁོར་དང༌། ཁྱིམ་མཚེས་དང༌། གཉེན་བཤེས་དང༌། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བྲམ་ཟེ་དང༌། ཁྱིམ་བདག་དང༌། ཕོ་བྲང་འཁོར་གྱི་མི་ཕལ་ཆེར་ཡང་དེར་འོངས་སོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་པོའ་ཕོ་བྲང་ནས་མར་ལོག་སྟེ་འོངས་པ་ ིདང༌། རང་ཁྱིམ་ཀུ་ཅོར་གྱུར་བ་དེ། དེས་མཐོང་ནས་བདག་གི་གཡོག་ཅིག་ལ་རྒྱུ་མཚན་དྲིས་པས། འདི་ནི་ཇོ་བོ་འབྱོར་བའི་ཁྱིམ་སྤངས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞེས་ཐོས་འདི་ལྟར་བྱེད་དོ་ཞེས་སྨྲས་སོ། །དེ་ཐོས་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་བཞིན་གྱིས་བསམ་པ་དག་པས་ཚིག་དེས་བསྐུལ་མ་བཏང་བ་བཞིན་དུ་གྱུར་ཏེ། ཨེ་མའོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་བདག་ལ་དེ་ལྟར་རེ་བ་ལེགས་སོ་སྙམ་ནས། དེ་མ་ཐག་རྒྱལ་པོའ་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ཏེ། ལྷ་བདག་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་ ིའཚལ་ན་གནང་བར་མཛོད་ཅིག། རྒྱལ་པོས་སྨྲས་པ། ང་འདྲ་བའི་གཉེན་དང་མཛའ་མཆོག་ཡོད་བཞིན་དུ་ཅི་ཕྱིར་འདི་སྐད་སྨྲ། དེས་སྨྲས་པ། སྦྲུལ་ནག་ཁྲོད་ན་གདེངས་ཁ་སྟེགས་འདྲ་བའི། །ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་རྩོད་པ་རྒྱས་གྱུར་པ། ། སྤང་རིགས་དེ་ནི་སྤོང་བར་བགྱིད་པ་ལ། །ལྷ་ཅིག་བདག་ནི་བཟློག་པར་མི་རིགས་སོ། །གུས་པར་མཁྱེན་ཁྱོད་འབངས་ལ་བྱམས་མོད་ཀྱི། །བདག་ནི་ངེས་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་ལགས་ན། །འདུ་འཛི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བགྱི། །ཞེས་གནང་བ་གསོལ་ནས། དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ནགས་ཚལ་དུ་འགྲོ་བར་ཆས་སོ། །དེ་ནས་དེའི་ཉེ་དུ་དང༌། མཛའ་བོ་དང༌། དེ་ལ་བརྟེན་པ་རྣམས་ལྷགས་ནས་མྱ་ངན་གྱིས་མིག་མཆི་མས་གང་བཞིན་དུ་རྐང་པ་ལ་འཇུས་ནས་འགྲོར་མི་སྟེར། ཁ་ཅིག་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་

ཐུབ་པའི་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ།

49

ཤིང་ལམ་བཀག། ཁ་ཅིག་མགུལ་ནས་འཁྱུད་ཚིག་འཇམ་པོས་འདྲི་ཅིང་ཁྱིམ་ལོགས་སུ་འཁྲིད། ཁ་ཅིག་ཚིག་རྩུབ་མོས་གཤེ། ཁ་ཅིག་ཚིག་འཇམ་པོས་ནང་མི་རྣམས་སྙིང་མི་རྗེའམ་ཟེར། ལ་ལ་ཁྱིམ་ན་གནས་པའི་དཀའ་ཐུབ་ཉིད་ཆོས་ཡིན་མོད་ཟེར། ཁ་ཅིག་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ནགས་ན་སྐྱོ་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་ཆེ་ཟེར། ཁ་ཅིག་ད་དུང་བྱ་བ་མ་ཟིན་པས་རེ་ཞིག་སྤྲོ་བསྲིང་དགོས་པ་སྐད་དུ་སྨྲ། ཁ་ཅིག་ནི་ཚེ་ཕྱི་མ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་གཏོལ་མེད་ཅེས་གཞུང་ལུགས་ངན་པ་སྲོང༌། དེ་དེ་ལྟར་འགོག་ཅིང་གདོང་མཆི་མས་གང་བ་རྣམས་ལ་བལྟས་ནས་འདི་ལྟར་སེམས་ཏེ། མཛའ་བོར་བྱས་ནས་མཛའ་བདེ་བག་མེད་པའི་ལམ་དུ་འཇུག་པར་མཐོང་ན་རྩུབ་མོས་ཀྱང་སྦྱང་རིགས་ན། ཕན་ཞིང་འཇམ་པར་སྨྲ་བ་ལྟ་ཅི་སྨྲོས་ཏེ། འདོད་ཡོན་ལ་གནག་པས་ཁྱིམ་ཉིད་དགའ་བར་སེམས་པ་འདི་དག་ཁོ་བོ་ཤི་བའི་ཆོས་ལས་ཉམས་པ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་བས་ངུ་བ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་རེ་ཞིག་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ལ་རག་མོད། རང་ཉིད་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞེན་པས་གཞན་གྱི་ཆོས་འགོག་པར་འཆོས་པ་འདི་དག་ལ་ཞིབ་ཏུ་བསྟན་པར་བགྱིའོ་སྙམ་ནས་སྨྲས་པ། ཁྱེད་ཅག་ཉོན་ཅིག། ཁྱེད་རྣམས་དང་བྲལ་བས་མི་དགའ་བ་བདེན་ན་ནི་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ནགས་སུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འཁོད། གལ་ཏེ་ཁྱིམ་ན་འཁོད་པ་དགའ་ན་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་པ་ངས་མ་བཀག་པས་ཅིའི་ཕྱིར་ངུ་བར་སེམས། གལ་ཏེ་ཁོ་བོ་དང་བྲལ་བ་མི་འདོད་ནས་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ནགས་སུ་མི་གཏོང་བར་ཁྱེད་གང་ན་གནས་པའི་ས་དེར་ཁོ་བོ་འདུག་དགོས་ན་ནི། དགྲ་དང་དམག་བྱེད་པ་ན་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འཛིན། འཕོངས་པའི་ཚེ་ན་ཕན་འདོགས་པའི་མཛའ་བོའ་ཕྱི་རྗེས་མི་འབྲང་ ིབར། སླར་བཟློག་པའི་དོན་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང༌། མགོ་བོ་བཏུད་དེ་ཕྱག་འཚལ་བ་ལྟར་ན། ཁོ་བོ་ནགས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་ཡང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

50

མི་བྱེད། གཞན་ཡང་ཡོན་ཏན་མེད་པ་འཕོངས་པའི་དུས་ན་མཛའ་བོ་གཉིས་གསུམ་གྱི་གྲོགས་རྙེད་ན། ཡོན་ཏན་ཅན་གྲོགས་མེད་པར་གཅིག་པུར་གཏོང་བ་ཡང༌། དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས་ན་གར་མཁན་གྱི་སྤྱོད་པ་བཞིན་དུ་མི་འགྱུར་རམ། ང་དང་བྲལ་བ་སྐྱོ་ཞིང་མི་ཕོད་ན། ང་ཉིད་གཅིག་པུར་ནགས་སུ་འགྲོ་བར་ཆས་པ་ན་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བ་ནི་ངོ་མཚར་མི་ཆེའམ། གླང་ཆེན་མྱོས་པའི་གཡུལ་ངོ་བཟློག་པ་ན་ངའི་སྔོན་དུ་ཕྱིན་ནས་ང་བསྲུང་ནུས་དེ་དག་ཀྱང༌། ནགས་སུ་ང་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དབེན་པའི་བདེ་བ་ལ་སྤྱོད་པ་ལ་འགྲོ་བར་རྡོ་མི་ཐོགས་པ་ཡང་ཇི་ལྟར་འགལ་བ་མ་ཡིན། གཞན་ཡང་བདག་ཁྱིམ་ན་གནས་པའི་རྗེས་འབྲང་ལ༑ནགས་ན་གནས་པའི་ཚེའི་བོར་བ་འདི། ནགས་ཀྱི་གནས་དེར་བདག་ལ་ཡོན་ཏན་གང་མ་ཚང་བ་ཤེས་ནས་འབོར་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། ཡོན་ཏན་གྱི་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་རྣམས་ནི་དེ་དང་འབྲལ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཁྱིམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བཙལ་བར་དགའ་ལ་དབེན་པའི་ཡོན་ཏན་མི་མཐོང་བའི་བློ་མིག་བཙུམ་པ་འདི་དག་དེ་རིང་ནས་བདག་འདོར་བ་ནི་གཏི་མུག་ཡིན་པར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་རྟོགས།
སྨྲས་པ། གང་ཞིག་བྱ་བ་ངན་ལ་མངོན་ཞེན་པའི། །འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་ཞི་བར་མ་གྱུར་པ། །དགའ་ཐུབ་ནགས་ཚལ་བརྟེན་པའི་མཐུ་ཆེན་གྱིས། །ཉེས་པ་དེ་དག་མངོན་དུ་གཞོམ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་ཡོན་ཏན་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་གྲགས་པ་ནི་སྐྱེས་བུ་དགེ་བ་རྣམས་ལ་བསྐུལ་མ་བཏབ་པ་དང་འདྲ་བར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་ཀྱང་བཟུང་ངོ༌། །ཚོང་དཔོན་གྱི་སྐྱེས་པའི་རབས་ཏེ་ཉི་ཤ་པའོ། །། །
༈ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་སྔོན་གཙུག་ཕུད་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བར་གྱུར་པ་ན། ཡོན་ཏན་ལ་གོམས་པའི་མཐུས་མཁས་ཤིང་གྲགས་པ་ཆེན་པོ་

ཐུབ་པའི་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ།

51

ཡང་རྒྱས་པར་གྱུར་པས། རྒྱལ་པོ་དང་འཇིག་རྟེན་པ་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་བཀུར་བར་གྱུར་ཏོ། ། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་གྲགས་པ་ནི། །མཁས་པ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་འཕེལ། །རིན་ཆེན་ཤེས་ལ་རིན་ཆེན་དང༌། །གཡུལ་ངོ་དག་ཏུ་དཔའ་བོ་བཞིན། །དེ་སྔོན་ཆོས་ལ་གོམས་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྗེས་སུ། དེའི་ཆུང་མ་དེ་ཡང་བདག་ཀྱང་རབ་ཏུ་འབྱུང་ཟེར་ཏེ། བཀག་ཀྱང་མི་ཉན་པར་དེའི་ཕྱི་བཞིན་དུ་འབྲངས་ཏེ། གཉིས་ཀས་ནགས་ཚལ་དབེན་པ་མེ་ཏོག་གི་སིལ་མ་བཀྲམ་པ་ཞིག་ཏུ་གནས་ཁང་ཐ་དད་དུ་འཁོད་ཅིང་བསམ་གཏན་ལ་བརྩོན་པར་འདུག་གོ། རེ་ཞིག་གཅིག་ན་ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་པོས་ནགས་ཁྲོད་དེར་འོངས་པ་ན་དེ་གཉིས་མཐོང་ནས། བུད་མེད་དེ་གཟུགས་བྱད་ཤིན་ཏུ་བཟང་བས་རྒྱལ་པོ་ཡིད་ཆགས་པར་གྱུར་ཏེ། འདི་ནི་འདིའི་ཆུང་མར་ངེས་ཀྱི། དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་མཐུ་འདུག་གམ་བརྟགས་ལ། དེ་འདི་ལ་སེམས་ཆགས་ན་ནི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་མཐུ་མེད་པར་ངེས་པས། འཕྲོགས་པར་བྱའི་སྙམ་ནས། དེའི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ནས་སྨྲས་པ། ཀྱེ་དཀའ་ཐུབ་ཅན་ལ་བུད་མེད་བརྟེན་ཅི་དགོས། ཆུང་མ་འདི་སྔོན་དུ་ཕྲོགས་ན་མྱ་ངན་ལས་གཞན་ཅི་བྱར་ཡོད། དེ་ལས་འདི་གྲོང་དུ་བཞག་པར་རིགས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྨྲས་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་སྐད་གསུང་བ་བདེན། །བདག་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་འདིར་བྱུང་ན། །ས་རྡུལ་སྟུག་པོ་ཆར་གྱིས་མནན་པ་བཞིན། ། བདག་ཉིད་གསོན་བཞིན་དེ་ནི་ཡོངས་མི་བཏང༌། །རྒྱལ་པོས་བསམས་པ། འདི་འདི་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་སོ་སྙམ་ནས། རང་གི་མི་རྣམས་ལ་བུད་མེད་དེ་ཕྲོགས་ལ་ཕོ་བྲང་དུ་ཁྲིད་ཅིག་ཅེས་བསྒོའོ། །དེ་ཐོས་ནས་བུད་མེད་དེས་སྨྲེ་སྔགས་མང་པོ་འདོན་བཞིན་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མིག་ལམ་ཉིད་ནས་ཤིང་རྟའི་སྟེང་དུ་བཞག་སྟེ་ཕོ་བྲང་དུ་ཁྲིད་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སོ་སོར་རྟོག་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

52

པའི་མཐུས་ཁྲོ་བའི་སྟབས་བཅིལ་ཏེ་སེམས་འཁྲུགས་པ་དག་མེད་པར་ཚིམ་བུ་དག་འདྲུབ་ཅིང་འདུག་གོ། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཐེ་ཚོམ་དུ་གྱུར་ཏེ་སྨྲས་པ། ཁྱོད་ཀྱིས་མི་བཟད་པའི་ཚིག་སྔར་སྨྲས་ཟིན་ནས། ད་འདི་ལྟར་ཕྲོགས་པ་ན་ཞུམ་ནས་འདུག། རང་གི་ཚོད་མ་ཤེས་པར་ཁས་ཆེན་བླངས་པ་བཞིན་ཁྱོད་གནོང་པར་མ་གྱུར་ཏམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྨྲས་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁོ་བོས་སྔར་སྨྲས་པའི་དོན་ནི། ཁྱོད་ཀྱིས་མ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཉིད་གསོན་བཞིན་དེ་ནི་ཡོངས་མི་གཏཽང༌། ཞེས་པ་སེམས་ཁྲོ་བའི་གཞན་དབང་དུ་མི་བཏང་བའི་དོན་ལགས་པ་བདག་ལ་སྔ་ཕྱི་འགལ་བ་ཡོད་པར་མ་མཐོང་ངོ༌། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་སྐྲག་པ་སྐྱེས་ཏེ་བྲམ་ཟེ་འདིས་ནི་གཞན་ཞིག་སྨྲས་པ་ལྟ་ཞིག་ན་བདག་གི་ངོ་མ་ཤེས་སྙམ་དུ་འགྱོད་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སྨྲས་པ། ཁྱོད་ཁྲོ་བའི་སྐབས་མི་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་ཅི་ཞིག་ཡིན་པ་བདག་ལ་བསྟན་དུ་རུང་ན་ཅུང་ཟད་གསུངས་ཤིག། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྨྲས་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་གསོན་ཅིག། ཁྲོ་བའི་མེ་ཡིས་བཞིན་བདོག་ཉམས་གྱུར་ན། །རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་ཀྱང་བཟང་པོར་ཡོངས་མི་སྣང༌། །མལ་སྟན་བཟང་པོ་དག་ལ་ཉལ་ན་ཡང༌། །ཁྲོ་བའི་ཟུག་རྔུས་སེམས་ནི་སྡུག་བསྔལ་འགྱུར། །བདག་ལ་ཕན་པའི་དོན་སྒྲུབ་བརྗེད་གྱུར་ཏེ། །ཁྲོ་བས་གདུངས་ནས་ལམ་ངན་འགྲོ་བར་འགྱུར། །ཕན་དང་གནོད་པ་སེམས་ལ་བློ་ཉམས་ན། །ཕལ་ཆེར་འགལ་ཞིང་སེམས་ནི་རྨོངས་པར་གྱུར། །ཁྲོས་པས་སྡིག་པའི་ལས་ནི་གོམས་བྱས་པས། །ངན་སོང་དག་ཏུ་ལོ་བརྒྱར་སྡུག་བསྔུལ་མྱོང༌། །ནང་གི་དགྲ་ཆེན་ཁྲོ་བ་འདི་ལྟ་བུ། །ཕྱི་རོལ་དགྲ་བོས་བྱ་བར་ག་ལ་ནུས། །བདག་ནི་དེ་ལྟར་ཤེས་ན་ནི། །དེ་ཡི་མཐུ་ནི་ཁྲོ་བ་དག། སྐྱེས་བུ་སུ་ཞིག་བཟོད་པར་བྱེད། །དེ་བས་བདག་ནི་གསོན་བཞིན་དུ། །ཁྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱང་མ་ཤོར་རོ། །ཕུང་བར་བྱེད་

ཐུབ་པའི་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ།

53

པའི་དགྲ་བོ་དེ། །སུ་ཞིག་ཡལ་བར་འདོར་བར་བྱེད། དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་དེའི་རང་བཞིན་རྨད་དུ་བྱུང་བ་དེ་རིག་ནས་སྨྲས་པ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྨྲས་པའི་རིམ་པ་འདི། །ཞི་བ་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་མཐོང༌། །མང་དུ་ཐོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཏེ། །བདག་ཉིད་ཁྱོད་དང་ཕྲད་པས་དགེ། །ཞེས་གསོལ་ཏེ། དེ་ལྟ་བས་ན་ཁྲོ་བ་ཐུལ་ན་དགྲ་ཐུལ་ལོ་ཞེས་ངེས་པར་བྱའོ། །བྲམ་ཟེ་གཙུག་ཕུད་ཀྱི་སྐྱེས་པའི་རབས་ཏེ་ཉེར་གཅིག་པའོ། །། །
༈ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་སྔོན་ངང་བའི་རྒྱལ་པོ་ཡུལ་འཁོར་སྲུང་དུ་གྱུར་པ་ན། དེ་ལ་བློན་པོ་མཁས་ཤིང་མཛངས་ལ་སྙིང་ཉེ་བ་བཞིན་བཟང་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་པར་གྱུར་ཏོ། །གསེར་བཙོ་མ་འི་ཁ་དོག་འདྲ་བའི་མཆོག། དཔལ་ལྡན་ལུས་ཅན་ཚིག་འབྲུ་བཟང་བར་སྨྲ། །དུལ་ཞིང་རིག་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལས་བྱུང༌། །ངང་བའི་ཚུལ་ཅན་དེ་གཉིས་གཞན་སུ་ལའང༌། །ཕྲག་དོག་མེད་པས་ཡོན་ཏན་གྲགས་པ་དང༌། །དེ་གཉིས་གྲགས་པ་ཕྱོགས་སུ་རྒྱས་གྱུར་པས། །རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལ་དད་པ་སྐྱེ། །གང་དུ་གནས་པའི་མཚོ་དེ་ཡང༌། །ཡིད་འོངས་ངང་པའི་འཁོར་བཅས་དེས། །པད་དཀར་རྒྱུ་བ་བཞིན་དུ་མཛེས། །ལ་ལར་སོ་སོར་གྱེས་ཤྀང་རྒྱུ། །ཁ་ཅིག་ཕང་ཕུང་བཅས་ཤིང་མཛེས། །མཁའ་ལ་སྤྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་ཡིས། །བརྒྱན་པའི་དཔལ་ཡང་ཟིལ་གྱིས་གནོན། །སྣ་ཚོགས་སྒྲ་སྙན་སྒྲོག་ཅིང་རྩེ། །དེའི་ཚེ་ཝ་ར་ཎ་སིའི་རྒྱལ་པོ་ཚངས་སྦྱིན་གྱིས་གཏམ་དེ་ཐོས་ནས་ངང་པ་དེའི་ངོ་མཚར་བལྟ་འདོད་པར་གྱུར་ཏེ། རང་གི་ཡུལ་ཉེ་བ་ཞིག་ཏུ་མཚོ་ཤིན་ཏུ་ཉམས་སྤྲོ་བ་ཆུ་གཙང་མས་གང་བ། ཤིང་དང་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པ་དག་བྱེད་དུ་བཅུག་སྟེ་བག་ཕེབས་པར་བྱ་བའི་བྱ་རྣམས་ལ་ཉིན་རེ་བཞིན་མི་འཇིག་པ་སྦྱིན་པའྀ་གཏམ་གྲག་ཏུ་བཅུག་གོ། ལྗོན་ཤིང་ལོ་མ་མེ་ཏོག་བཟང་ལྡན་ཞིང༌། །ཆུ་རླབས་འཇམ་པོས་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

54

པད་དཀར་བསྐྱོད་པ་ན། ། དེ་ལ་ཆགས་པའི་བུང་བ་གཡོ་ཞིང་འཕུར། །ཟླ་བའི་འོད་དཀར་གྱིས་ཕྱེ་ཀུན་ཏའི་ཚོགས། །ཆུ་རླབས་སོར་མོས་བསྐྱོད་ཚེ་ལྡིང་ཞིང་མགུལ། །གསེར་གྱི་རི་མོ་རིམ་པར་ཆགས་པ་ཡི། །པདྨ་བསྐྲུན་བྱེད་མཚོ་མཐའི་བྱེ་མ་ལ། །ལུས་བཟང་གསེར་མིག་གསལ་བའི་ཉ་ཡི་ཚོགས། །ཕུང་ཕུང་ཁྱིལ་ཞིང་ཁ་ཅིག་སྟེང་དུ་འཕྱོ། །རླབས་ཕྲེང་སྣ་ལས་མུ་ཏིག་འཕྲོ་བ་བཞིན། །རི་དང་ཤིང་ལ་ཕོག་པའི་ཆུ་ཟིལ་རྣམས། །བུང་བའི་ཚོགས་དང་ལྷན་ཅིག་བརྩེ་བ་བཞིན། །ཟླ་བའི་ན་ཆུང་སྐར་མའི་གཟུགས་བརྙན་རྣམས། །མཚོ་ཡི་མེ་ལོང་རྒྱན་དུ་བཤམས་པ་འདྲ། །མཚོ་འགྲམ་མངར་བའི་འབྲས་ལྡན་ལྗོན་ཤིང་གི། ཡལ་གའི་ཁྱོ་རས་བརྟེན་པའི་འདབ་ཆགས་དག། ཙན་དན་དྲི་ཞིམ་ཆུ་ལ་བཀུ་ཞིང་བརྩེ། །རྒྱལ་པོས་མི་འཇིགས་བཀུར་སྟི་བྱིན་པ་ཡིས། །པད་མཚོ་མཆོག་དེ་ངང་པ་བརྩེ་བའི་གཞི། །དེ་ནས་སྟོན་གྱི་དུས་ལ་བབ་པའི་ཚེ། ངང་པའི་ཚོགས་དེ་གནས་པ་དེ་ནས་ངང་པ་ཁྱོ་ཤུག་གཉིས་མཚོ་དེར་འཕུར་ཏེ་འོངས་པ་ན། དེའི་ཡོན་ཏན་སྔོན་མ་མཐོང་བ་འདྲ་བ་མང་པོ་དེས་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་ཏེ། སླར་ངང་པའི་རྒྱལ་པོའ་དྲུང་དུ་ ིབསྐྱོད་ཕྱིན་ནོ། །མཚོའི་ཁྱད་པར་རྣམས་དང་བྱ་རྣམས་ལ་རྒྱལ་པོས་མི་འཇིགས་པ་སྦྱིན་པའི་ཚུལ་རྣམས་བསྙད་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ཐོས་ནས་ངང་པ་གཞན་རྣམས་ནི་མཚོ་དེ་ལྟར་འདོད་ལ། བཞིན་བཟང་ན་རེ་དེར་གཤེགས་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་གནས་འདིར་ཡང་མ་ཚང་བ་ནི་གང་ཡང་མ་མཆིས་ཤིང༌། མི་རྣམས་ཀྱང་སྙིང་བཅོས་མ་མང་བས་རེ་ཞིག་ཚིག་འཇམ་པོས་མི་འཇིགས་པ་སྦྱིན་པ་སྐད་དུ་སྨྲ་ཡང༌། གནོད་པར་འདོད་ནི་མ་ཟིན་པར་བདེ་བར་འདུག་ཀྱང༌། དེ་ལ་རྀམ་གྲོ་བྱེད་ཅྀང་འདུག་པ་མཐོང་ནས་བཞིན་བཟང་ལ་སྨྲས་པ། བྱ་འདི་རྙི་ཡིས་ཟིན་པས་ན། །འཕུར་ཏེ་འགྲོ་བའི་

ཐུབ་པའི་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ།

55

མཐུ་རྩལ་མེད། །ང་ཡང་དྲུང་དུ་འོངས་བཞིན་དུ། །མཁའ་ལ་འཕུར་ཏེ་མི་འགྲོ་འམ། །ཁྱོད་ནི་མ་ཟིན་བདེ་བར་འདུག། བཞིན་བཟང་གིས་དེ་ཐོས་ནས་ཚིག་འབྲུ་གསལ་བར་མི་སྐད་དུ་དེ་ལ་སྨྲས་པ། ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་ཡི་རྐང་པ་གཉིས། །རྙི་ཡི་ཞགས་པ་ཆེན་པོས་བཟུང༌། །བདག་ཀྱང་འདི་ཡི་ཡོན་ཏན་གྱིས། །སྙིང་ནི་དེ་བས་དམ་དུ་བཟུང༌། །དེ་ནས་རྔོན་པ་སྤུ་ཟིང་བྱེད་ཅིང་རབ་ཏུ་ངོ་མཚར་བར་གྱུར་ཏེ། ང་ཡིས་འཇིགས་ནས་ངང་པ་གཞན། །འདི་བོར་ནས་ནི་གུང་དུ་སོང༌། །ཁྱོད་ནི་འདི་ལྟར་འདི་མི་གཏོང༌། །བྱ་འདི་ཁྱོད་ཀྱི་ཅིར་ཡོད་ཀྱེ། །བཞིན་བཟང་གིས་སྨྲས་པ། འདི་ནི་བདག་གི་སྲོག་དང་འདྲ་བའི་གྲོགས། །བདག་ལ་བརྩེ་ཞིང་འདི་ལྟས་ཉམས་ཉེས་གྱུར། །དེ་བས་བདག་གི་སྲོག་ནི་ཡལ་གྱུར་ཀྱང༌། །འདི་ནི་བོར་བར་བདག་གིས་མི་ནུས་སོ། །དེ་ནས་རྔོན་པ་དེ་ཡིད་མགུ་ཞིང་ཡ་མཚན་ཆེ་བར་གྱུར་ཏེ་སྨྲས་པ། ང་ནི་ཁྱོད་ལ་གནོད་མི་བྱེད། །ཁྱོད་ནི་ང་ཡིས་བཟུང་བའང་མིན། །དེ་བས་ཁྱོད་ནི་ཅི་བདེར་སོང༌། །གཉེན་དང་ཕྲད་ཅིང་དགའ་བར་གྱིས། །བཞིན་བཟང་གིས་སྨྲས་པ། བཟང་པོ་བདག་ཅག་སྨྲས་པ་ནི། །གལ་ཏེ་བདེ་བར་འབྱུང་འགྱུར་ཅིང༌། །དེ་རིང་བདག་ཅག་གཉིས་བཏང་ན། །ཆོས་དང་ལྡན་པའི་གྲགས་པ་ཐོབ། །བདག་གི་སྡུག་བསྔལ་མི་བཞེད་ན། །བདག་གི་གསོལ་བ་བཞིན་དུ་མཛོད། །གལ་ཏེ་གཅིག་གིས་མཉེས་གྱུར་ན། །འདི་ཐོང་ལས་ནི་བདག་བཟུང་ཅིག། བདག་ཅག་ཆུ་དང་ཞེང་ཡང་མཉམ། །ན་ཚོད་ལ་ཡང་རྒན་གཞོན་མེད། །འདི་ལྟར་བླུས་པར་གྱུར་བ་ལ། །ཁྱོད་དང་བདག་གཉིས་ཕམ་རྒྱལ་མེད། །བདག་ལ་ཐུགས་ཆེས་མི་འགྱུར་ན། །ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་འདིར་སྔར་བཟུང་ལ། །བྱའི་རྒྱལ་པོ་ཕྱི་ནས་ཐོང༌། །ཁྱོད་ཀྱི་རྙེད་པའང་དེ་བཞིན་ལ། །བདག་གིས་གསོལ་བའང་གནང་བར་གྱིས། །ངང་པ་མང་པོའང་དགའ་བར་གྱིས། །ཁྱོད་ཀྱིས་བཏང་ན་ཇི་ལྟར་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

56

འགྱུར་བ་གཟིགས། །ངང་པ་མང་པོའ་གྲགས་པའི་བདག་པོ་དེ། །ནམ་མཁའི་དང་བའི་ནང་ན་རྣམ་པར་མཛེས། །ལྷ་མིན་རྒྱལ་པོས་ཟླ་བ་བཏང་བ་བཞིན། །དེ་ནས་རྔོན་བ་དེ་སྙིང་སྲ་ཞིང༌། རྩུབ་པ་ལ་གོམས་ཀྱང་མཛའ་བོ་ལ་སྙིང་ཉེ་ཞིང་བྱམས་པ་དང་ངོ་ཚ་དང་ཁྲེལ་ལྟས་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱིན་དང་ལྡན་པ་དང༌། བརྟན་ཞིང་འཇམ་པོར་སྨྲ་བའི་ཚིག་དེས། སེམས་དུལ་བར་ནས་ངོ་མཚར་ཆེ་ཞིང་རབ་ཏུ་གུས་པའི་དབང་གིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་བཞིན་བཟང་ལ་སྨྲས་པ། ཁྱོད་ཀྱི་སྲོག་ལས་འཕངས་དེ་ལ། །གནོད་པ་བྱེད་པ་སུ་ཞིག་ཡོད། །དེ་སྐད་ཅེས་སྨྲས་ནས། རྔོན་པ་དེས་རྒྱལ་པོའ་བཀའི་མཉན་པར་ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་སྙིང་རྗེ་ཅན་དེ་ལ་རིམ་གྲོ་བྱས་ཏེ་རྙི་བཀྲོལ་ཏེ་བཏང་ངོ༌། །དེ་ནས་ངང་པའི་དེད་དཔོན་བཞིན་བཟང་དེ་བཏང་བས་སྙིང་རབ་ཏུ་དགའ་ནས་རྔོན་པ་ལ་དགའ་ཞིང་བྱམས་པའི་བལྟ་བས་བལྟས་ནས་སྨྲས་པ། ཁྱོད་ཀྱི་ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་དེ་བཏང་བས། །བདག་ནི་མཛའ་བོས་ཇི་ལྟར་དགའ་བར་གྱུར། །བཟང་པོ་ཁྱོད་ཀྱང་གཉེན་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། ། སྟོན་བརྒྱ་མང་པོ་དག་ཏུ་དགའ་བར་ཤོག། ང་དང་ངང་པ་མང་པོའ་བདག་པོ་གཉིས། །བདེ་བར་ཟུང་ལ་ཁུར་ ིགྱི་དོར། །གྱིས་དེ་གསོལ་དེ་ཁུར་ནས། །སྟོབ་སྟེ་ཕོ་བྲང་ནང་དུ་རྒྱལ་པོའ་ིསྤྱན་སྔར་འགྲིམས། །ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་གཡོག་དང་བཅས་གཟིགས་ན། །རྒྱལ་པོ་དེ་ནི་ངེས་པར་དགྱེས་པར་འགྱུར། །ཁྱོད་ལ་མགུ་བར་བྱེད་པའི་ནོར་ཆེན་རྣམས། །རེ་ཡང་མི་རེ་བ་དག་སྩོལ་བར་འགྱུར། །དེ་ནས་དེས་དེ་ལྟར་འཐད་པ་བསྟན་པ་དང༌། རྔོན་པ་ཡང་འདི་ལྟ་བུའི་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་པ་འདི་གཉིས་རེ་ཞིག་རྒྱལ་པོའ་སྤྱན་སྔར་འགྲིམ་མོ་སྙམ་ནས། ངང་པའི་མཆོག་དེ་གཉིས་ཁུར་ ིགྱིས་དོར་བསྡོས་ཏེ་བདེ་ཞིང་མ་བཅིངས་པར་ཁྱེར་ཏེ་སོང་ནས་རྒྱལ་པོའ་ིསྤྱན་སྔར་བྲིམ་མོ། །བདག་གིས་ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་འདི། །དེད་དཔོན་དང་

ཐུབ་པའི་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ།

57

བཅས་འཚལ་དེ་མཆིས། །རྨད་དུ་བྱུང་བའི་སྤྱན་གཟིགས་འདི། །རྒྱལ་པོའ་ིསྤྱན་སྔར་འགྲིམ་དུ་གསོལ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་དེས་ངང་པའི་མཆོག་གཤོག་པ་གསེར་གྱི་འདབ་མ་ལྟར་མཛེས་པ། གདོང་དང་རྐང་པ་གཉིས་ནི་གསེར་བཙོ་མ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པར་མདོག་བཟང་ཞིང་ལུས་ཀྱི་ཚད་བྱ་གཞན་དག་ལས་བགས་ཀྱིས་ཆེ་བ་དེ་གཉྀས་མཐོང་བས་སྙིང་རབ་ཏུ་དགའ་ཞིང་མགུ་བར་གྱུར་ཏེ། རྔོན་པ་ལ་སྨྲས་པ། །བྱ་འདི་གཉིས་མ་བཅིངས་མ་བསྣད་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཟིན་ནས་འདིར་སྐྱེལ་བར་ཐབས་གང་གིས་འོངས། རྔོན་པས་སྨྲས་པ། །མཚོའི་ལུ་མའི་འགྲམ་དུ་བདག་གིས་བྱ་རྙི་དམ་པོ་བཙུགས། བྱ་གཅིག་གི་རྐང་པ་ལ་ཟིན་པ་ལ། གཅིག་ནི་མ་ཟིན་ཀྱང་དེ་ལ་འཁོར་བས། དེས་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ། མི་སྐད་དུ་ཚིག་འབྲུ་འཇམ་ཞིང་གསལ་བས། འདི་ལྟར་བྱའི་རྒྱལ་པོའ་སྲོག་བླུད་དུ་བདག་གི་སྲོག་ཡོངས་སུ་བཏང་བས་བཞེས་ཤིག་ཅེས་ ིརྗེ་ལ་སྙིང་ཉེ་བའི་སྤྱོད་ཚུལ་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་དེས། བདག་རབ་ཏུ་མགུ་བར་གྱུར་ནས། བདག་གི་སུག་ལས་དོན་དང་ལྡན་པའི་སླད་དུ་ལྷའི་སྤྱན་སྔར་མ་བཅིངས་བར་ཁྲིད་དེ་མཆིའོ། །དེ་བས་ན་འདི་དག་བྱའི་གཟུགས་ཅན་ཆོས་དང་ལྡན་པ་གཞན་ཞིག་ལགས་པས། བདག་ནི་འདི་དག་མཐོང་མ་ཐག་སེམས་ཀྱང་འཇམ་ཞིང་མཉེན་པར་གྱུར་ནས་བྱའི་རྒྱལ་པོའ་རྙི་བཀྲོལ་ནས་ ིབཏང་ཡང༌། བདག་ལ་གཟོའ་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་བསྒོ་བ་ལས་མི་འདའི་བར་འདིར་ཡང་འོངས་སོ། །རྒྱལ་པོ་དེ་སྐད་ཐོས་ནས་ཤིན་ཏུ་ཡང་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་ཏེ། གསེར་གྱི་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེས་སྤྲས་པའི་སྟེང་དུ་ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་བཞུགས་སུ་གསོལ་ནས་བློན་པོ་ཆེན་པོ་ལ་འོས་པའི་སྟན་ཞིག་ལ་བཞིན་བཟང་བཞག་གོ། དེ་ནས་དགའ་མགུར་གཏམ་བྱ་བའི་དུས་ལ་བབ་བོ་སྙམ་ནས་དྲིལ་བུ་ལྟར་སྙན་པའི་སྒྲ་ཕྱུང་སྟེ་རྒྱལ་པོ་ལ་སྨྲས་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་གཟི་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

58

མདངས་དང་ལྡན་པའི་སྐུ་ལ་རྨ་མེད་དམ། བཀའ་ལུང་སྙན་པ་རྒྱ་ཆེ་བས་ད་ལྟར་ཐུགས་བདེ་འམ། ཕན་གདགས་ནན་ཏུར་གྱི་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱིས་འབངས་ཀྱི་སྐྱེ་དགུ་བསྲུང་པའི་དོན་དུ་དབང་བསྐུར་རམ། དཔའ་ཞིང་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཐུགས་རྗེས་རྒྱལ་ཕྲན་རྣམས་རྒྱལ་པོའ་བགྱི་བར་འོས་པའི་རིམ་པ་ལ་ ིསེམས་མགུ་འམ། དམ་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་དགྱེས་པས་བག་མེད་པར་མི་མནལ་ཞིང་ཆོས་དང་སྡེ་སྲིད་ཆེན་པོ་གཞི་མཐུན་ནམ། མངོན་པར་མི་དམན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་གྲགས་པས་འགྲན་ཟླ་རྣམས་ཤགས་རིང་དྲང་པའི་བྱ་བ་ཉིད་དུ་མཐུན་པར་འགྱུར་ལགས་གྲང༌། རྒྱལ་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་ཞིང་གུས་པས་སྨྲས་པ། ངང་པ་དེ་རིང་བདག་ཀྱང་བདེ། །སྐྱེ་དགུའང་རིམས་ནད་མཆིས་མ་གྱུར། །དམ་པ་དག་དང་ཕྲད་པ་འདི། ། ཡུན་རིང་བསམས་པ་འགྲུབ་པ་ཡི། །གནས་དེ་དེ་རིང་མངོན་པར་མཐོང༌། །ཁྱོད་ནི་རྙེ་ཡིས་ཟིན་པ་ན། ། རྔོན་པ་དགའ་བས་སེམས་གཡེངས་ནས། །དབྱུག་པས་བསྣད་པར་མ་བྱས་སམ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྨྲས་པ། མཁའ་དང་མཚོ་ལ་གནས་འཆའ་བའི། །བདག་ཅག་རེ་ཞིག་སེམས་བསྲེག་མོད། །འོན་ཀྱང་ཉམས་ཉེས་མ་བཟོད་ནས། །ཁྱོད་ཀྱི་བཀའ་སྒྲུབ་རྔོན་པས་ཀྱང༌། །གནོད་པ་ཅི་ཡང་མ་བགྱིས་སོ། ། བཞིན་བཟང་རྙི་ཡིས་མ་ཟིན་པའང༌། །བདག་ལ་བྱམས་པས་ཟིན་ཅིང་འཁོར། །དེ་ལ་རྔོན་པ་ཡ་མཚན་གྱུར། །བདག་ནི་འདི་ཡིས་རྙི་ལས་བཀྲོལ། །དེ་བས་འདི་ལ་དྲིན་གཟོའ་ཕྱིར། །བདག་ཅག་ལྷ་ཁྱོད་དྲུང་དུ་འོང། ། ིདེ་ནས་རྒྱལ་པོས་རྔོན་པ་དེ་ནོར་རབ་ཏུ་མང་པོས་མགུ་བར་བྱས་སོ། །ཡང་རྒྱལ་པོས་བཞིན་བཟང་ལ་བལྟས་ཏེ་སྨྲས་པ། སྐྱེ་བོ་གློ་བུར་དུ་བཤེས་པ་ཙམ་ལ་ཤ་ཆགས་པར་འདྲིས་པ་མེད་པས་རབ་ཏུ་སྤོབས་ཤིང་བག་དབབ་ཏུ་མི་རུང་ཡང༌། ཁྱེད་ཅག་གི་སྙན་པར་འོས་པའི་ཚིག་དག་གིས་དོན་ལ་སེམས་

ཐུབ་པའི་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ།

59

པར་བྱས་ནས། ཕྱི་ཕྱིར་མཛངས་པར་འདོད་པ་བདག་གི་བསམ་པ་དོན་ཡོད་པར་བྱ་བར་རིགས་སོ། །དེ་ནས་བཞིན་བཟང་གིས་སྨྲས་པ། བྱ་ཡི་བདག་དང་མི་རྗེའམ་བཀའ་མཆིད་ལ། །འབངས་ཀྱི་ཅི་རྡོལ་སྨྲ་བར་མི་རིགས་མོད། །འོན་ཀྱང་སྐབས་དག་གནང་ན་འདི་སྐད་གསོལ། །མི་རྗེས་ངང་པའི་བདག་པོ་དབང་བསྐུར་ཚེ། །ཁྱེད་ཀྱིས་མཛད་པར་འོས་བའི་ལམ་བརྟེན་པས། །འབྱུང་པོ་ཉེས་པའི་གཙོང་རོང་མི་འདོང་ངོ༌། །ཆོས་ཚུལ་དང་མཐུན་ཡོན་ཏན་གྱིས་བརྒྱན་གང༌། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་སྤྲོ། །གཞན་ཡང་རྒྱལ་པོ་ཆོས་ལ་དགའ་གྱུར་ན། །ཚེ་རབས་གཉིས་ཀར་བདེ་བའི་ལམ་འདི་ཡིན། །རྒྱལ་པོའ་སྤྱོད་པ་བཞིན་དུ་འབངས་ཀྱང་སྤྱོད། །དེ་ཕྱིར་ ིཆོས་བཞིན་ས་ཆེན་སྐྱོང་བ་སློབ། །སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་བདག་པོའང་ཁྱོད་ལ་བསྲུང༌། །ཁྱོད་ཀྱི་དྲུང་ན་བདག་ཅག་འདིར་གནས་ཀྱང༌། །བདག་གི་གྲོགས་མང་སྡུག་བསྔལ་འབོད་པ་བཞིན། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་བཀུར་སྟི་བྱས་ཏེ། ངང་པའི་གཙོ་བོ་གཉིས་སླར་བཀྱེའོ། །དེའི་དུས་ཀྱི་བཞིན་བཟང་ནི་འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོའོ། །ངང་པའི་རྒྱལ་པོའ་སྐྱེས་པའི་རབས་ཏེ་ཉེར་གཉིས་ ིཔའོ། །། །
༑ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་སྔོན་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་གྱུར་པ་ན། དེ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་འཇིག་རྟེན་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བརྩོན་པས་ཆོས་ཀྱི་གཙུག་ལག་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་མཁས་པ། སློབ་དཔོན་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། །བསོད་ནམས་གཞི་ལས་འབར་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས། །ནན་ཏན་འགྲུབ་པའི་བྱིན་གྱིས་དགའ་བར་འགྱུར། །དགྲ་ཡང་རང་གི་གྲགས་པ་བསྲུང་བའི་ཕྱིར། །ལྷག་པར་བཀུར་སྟི་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །དེ་ནས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རིམ་གྱིས་ཡུལ་རྒྱུ་བ་ན། རྒྱལ་པོ་ཞིག་གིས་གུས་པར་བྱས་ཏེ་དེའི་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

60

བློན་པོ་ཆེན་པོ་དང་མཁས་པའི་ཐབས་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་མང་པོས་བཀུར་སྟི་ཆེར་བྱས་པ༑ཡོན་ཏན་བཅོས་མས་བཀུར་སྟི་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་བཟོད་པར་ཕྲོག་པས་དེ་རིག་ནས་ཁྱིམ་པ་དང་བརྟེན་པ་སེམས་མི་བདེ་བ་སྤང་བའི་ཕྱིར། དགོན་པའི་གནས་ཤིག་ཏུ་བསམ་གཏན་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བས་རིང་པོ་མ་ལོན་པར་བསམ་གཏན་བཞི་དང་མངོན་ཤེས་ལྔ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་སྔར་གྱི་རྒྱལ་པོ་དེ་ཉིད་བློན་པོ་ལྟ་བ་ངན་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་རྣམས་ཀྱི་བག་ཆགས་ངན་པ་ལ་བཅུག་པར་མངོན་པར་ཤེས་པས་མཐོང་སྟེ་དེ་ལ་སྙིང་བརྩེ་བས་དེ་ལས་བཟློག་པའི་ཐབས་བསམ་པ། ཡོན་ཏན་གོམས་པའི་དགེ་བ་རྣམས། །ལེགས་པར་བྱས་པ་སེམས་ལ་གནས། །བདྨའི་འདབ་མར་ཆུ་བོ་བཞིན། །ཉེས་པར་བྱས་པ་མི་ཆགས་སོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རང་གི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ནགས་སུ་སྤྲེའུ་ཆེན་པོ་ཞིག་མངོན་པར་སྤྲུལ་ནས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་མཐུས་དེའི་པགས་པ་བཤུས་ཏེ༑གཞན་མི་སྣང་བར་བྱས་ནས་པགས་པ་དེ་གོན་ནས་རྒྱལ་པོའ་ཕོ་བྲང་གི་སྒོར་ཕྱིན་པ་དང༌། དེ་མ་ཐག་ཆབ་སྒོ་བས་རྒྱལ་པོ་ལ་ ིསྤྲན་ཏེ། རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་གོ་རིམ་མ་འཁྲུགས་པར་གནས་པའི་འདུན་སར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལ་མགྲོན་དུ་འོངས་བའི་བཀུར་སྟི་དང་སྟན་གཏིང་བ་བྱས་ནས་སྤྲེའུ་ལྤགས་པ་གོན་པ་ངོ་མཚར་བར་བཟུང་སྟེ། རྒྱལ་པོས་དེ་ལ་བལྟས་ཏེ་སྨྲས་པ། འཕགས་པ་སྤྲེའུའི་ལྤགས་པ་ཕན་ཆེན་པོ་བཏགས་པ་འདི་སུ་ཞིག་གིས་ཕུལ་བ་ལགས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྨྲས་པ། བདག་གིས་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ནགས་ཚལ་ན་སྤྲེའུ་འདུག་པ་མཐོང་སྟེ་དེ་མ་མཆིས་པར་བགྱིས་ནས་པགས་པ་འདི་ལ་འདུག་གམ་ཉལ་ན་ཆོས་སྒྲུབ་ནུས་པ་དང༌། རྒྱལ་པོའ་མལ་སྟན་བཟང་པོ་ལ་མ་ཆགས་པར་རང་རང་གི་ཆོ་ག་སྒྲུབ་པའི་ ི

ཐུབ་པའི་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ།

61

ཕྱིར་འདི་བཅངས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་དེ་ཅང་མི་སྨྲ་བར་གྱུར་ཏོ། །བློན་པོ་དེ་དག་སྔར་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་མི་བཟོད་པས་སྨྲ་བར་སྐབས་རྙེད་སྙམ་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་བལྟས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསྟན་ཏེ་སྨྲས་པ། ཨེ་མའོ་ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་སྒོམ་པའི་མཐུ་ཆེ་བས་ལུས་རིང་ཀྱང་སྤྲེའུ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་བུ་གསོད་པ་ངོ་མཚར་ཆེ་དཀའ་ཐུབ་གྲུབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་ཁྲོས་པར་དགོས་པའི་དབང་གིས་སྨྲས་པ། ཁྱེད་རང་གི་ལྟ་བ་བཟང་པོ་ལ་མི་བལྟ་བར་བདག་སྨད་པར་མི་རིགས་སོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་ནི་ཁྱོད་མཁས་པའི་གྲགས་པར་མི་འགྱུར་བས་གཟིགས་ཤིག།བདག་གི་ལྟ་ལ་གནོད་པའི་ཚིག། གང་གིས་གཞན་ལ་གནོད་སེམས་པ། །དེ་ནི་བདག་ལ་གནོད་པ་ཡིས། །གཞན་གྱི་མི་སྙན་སྒྲོག་པའི་གཞི། །ཞེས་སྤྱིར་སྨྲས་ཏེ། ཡང་སོ་སོར་སྨྲས་པ། བློན་པོ་རྒྱུ་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་ལ་ཁྱོད་འགྲོ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་མེད་ཅེས་འདོད་པས་ན། ཁྱོད་ལྟར་ན་སྤྲེའུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཤི་བས་བདག་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་སྡིག་ཏུ་འགྱུར། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་བསད་པས་སོ་སྙམ་ན། སྤྲེའུ་ཤི་བ་ཉིད་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་དང་རྒྱུ་མེད་དུ་སྨྲ་བ་ཉམས་སོ། །དེས་ན་སྤྲེའུ་ཤི་བ་རྒྱུ་དང་བཅས་པར་འདོད་བཞིན་དུ་སྤྲེའུ་རྒྱུ་མེད་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་སྨྲ། གཞན་ཡང་སྤྲེའུ་ཁྱོད་ལྟར་ན་སྤྲེའུ་བསད་པ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་པས་བདག་ལ་སྡིག་ཏུ་ཇི་ལྟར་གྱུར། གལ་ཏེ་པདྨའི་སྡོང་བུ་སོགས་སྐྱེས་བུའི་རྩོལ་བས་མ་གྲུབ་ཀྱང་སྐྱེ་བས་རང་གི་ངོ་བོས་བྱུང་ཞེ་ན། དེ་དག་ཀྱང་ཆུ་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པར་མཐོང་ངོ༌། །གཞན་ཡང་རྒྱུ་མེད་དུ་སྨྲ་བ་ནི་རང་གི་ཁས་བླངས་པ་སུན་ཕྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ཡོད་པ་ལ་གནོད་པའི་ཚད་མ་མཐོང་ན་ནི། ཁས་འཆེ་བ་ཙམ་གྱིས་འདི་ལ་ཅི་ཞིག་ཕན།

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

62

ཁ་ཅིག་རྒྱུ་མཚན་མ་མཐོང་བས་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་མེད་དུ་སྨྲ་ན་ནི་གཞན་དག་རྒྱུ་དང་བཅས་པར་མངོན་དུ་མཐོང་བས་དེ་ལ་སྡང་བས་འགལ་བའི་ཚིག་ངན་པ་སྨྲས་པར་འགྱུར་རོ། །དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རྒྱུ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་ནི། རྒྱུ་དེ་མེད་ཅེས་ཇི་ལྟར་ངེས་པར་སྨྲ་ནུས་པར་གྱུར་ཏེ། མེད་པར་ངེས་པའི་རྒྱུ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ཉི་མ་ནུབ་པའི་ཚེ་ཉི་མའི་འོད་ཆེར་ཡོད་པར་བཞག་མི་ནུས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཁྱེད་ཅག་བདེ་བ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཡུལ་མི་བསྟེན་པའི་ཕྱིར་རྒྱལ་པོ་དག་ལ་འབད་པས་བསྟེན་པ་ཡང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ་ཏེ་རྒྱུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་རྟག་ཏུ་སྨྲས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དངོས་རྣམས་དེ་ལྟར་ཡིན། །རྒྱུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་མཐོང་ལ། །རྒྱུ་མེད་སྤྲེའུ་བསད་པའི་ཚེ། །བདག་ལ་སྨད་དུ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །དེ་ལྟར་རྒྱུ་མེད་པར་སྨྲ་བ་དེ་དག་རྒྱུར་གསལ་བའི་རིགས་པས་སྤོབས་པ་མེད་པར་བྱས་ཏེ། དབང་ཕྱུག་རྒྱུར་སྨྲ་བ་ཞིག་ལ་བོས་ཏེ་སྨྲས་པ། ཐམས་ཅད་དབང་ཕྱུག་གིས་བྱེད་པར་འདོད་པ་དེ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་བདེན་ན་ནི། སྤྲེའུ་ཡང་དབང་ཕྱུག་གིས་བསད་པས་བདག་ལ་དེའི་ཉེས་པ་བསྒོ་བ་དང་མི་དགའ་བ་ཅིའི་ཕྱིར་བྱེད། སྤྲེའུ་སྙིང་རྗེ་བས་དབང་ཕྱུག་གིས་མ་བསད་ན་ནི་ཁྱེད་ཅག་ཐམས་ཅད་དབང་ཕྱུག་གིས་བྱས་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་སྒྲོག་པར་བྱེད༌། གཞན་ཡང་ཐམས་ཅད་དབང་ཕྱུག་གིས་བྱས་པ་ལྟར་ན། ཁྱེད་ཅག་དབང་ཕྱུག་ལ་རེ་བའི་ཕྱིར་ཕྱག་འཚལ་བ་སོགས་ཀྱང་ཁྱེད་ལ་དབང་ཕྱུག་དགའ་བའི་རྒྱུར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། མཆོད་སྦྱིན་དང་ཕྱག་འཚལ་བ་སོགས་དབང་ཕྱུག་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་ཀྱི་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་བྱས་ལ༑གང་གིས་བྱས་པ་དེ་དེའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་སྡིག་པ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དབང་ཕྱུག་གིས་བྱས་ན་ནི། དབང་ཕྱུག་ལ་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་མཐོང་ནས་གུས་པར་བྱེད། དབང་ཕྱུག་སྡིག་པའི་ལས་ནི་

ཐུབ་པའི་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ།

63

ནམ་ཡང་མི་བྱེད་ན་ནི་ཐམས་ཅད་དབང་ཕྱུག་གིས་བྱས་ཞེས་ཇི་ལྟར་སྨྲ་རིགས་པར་འགྱུར། གལ་ཏེ་དབང་ཕྱུག་ཀྱང་ཁ་ཅིག་ཏུ་དགེ་དང་ཁ་ཅིག་ཏུ་སྡིག་གཉིས་ཀ་བྱེད་ན་ནི་དེ་རང་བྱུང་གི་རྟག་པར་འདོད་པ་ཡང་ཉམས་སོ། །དབང་ཕྱུག་ཀུན་གྱི་བྱེད་པོར་གྱུར་པ་ཡང་ཆོས་ལས་བྱུང་བ་འམ་གཞན་ལས་བྱུང༌། དང་པོ་ལྟར་ཆོས་ལས་བྱུང་ན་ནི། དེའི་སྔ་རོལ་གྱི་དབང་ཕྱུག་ལ་རག་ལས་པས། དབང་ཕྱུག་དེ་ནི་དབང་ཕྱུག་སྔ་མའི་བྲན་དུ་གྱུར་པས་རང་དབང་ཅན་དུ་མི་འགྱུར། དབང་ཕྱུག་རྒྱུས་བྱས་པར་སྨྲ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གྱུར་ཀྱང་གུས་ཤིང་ཆགས་པས་རིགས་པ་དང་མི་རིགས་པ་དོར་ནས་དབང་ཕྱུག་འགྲོ་བའི་རྒྱུར་འདོད་ན་ནི། བདག་གི་སྤྲེའུ་བསད་པ་ལའང་ཁྱོད་ཀྱི་ཚུལ་དང་འགལ་བ་ཞིག་མཐོང་ནས་འཕྱས་གདགས། དེ་ལྟར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་དབང་ཕྱུག་རྒྱུར་འདོད་པ་དེ་རིགས་པ་བཟང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལན་མེད་པར་བྱས་ནས། སྔོན་གྱི་ལས་ཁོ་ནས་བྱས་པར་སྨྲ་བ་དེ་ལ་སྨྲས་པ། ཁྱོད་ཅག་ལྟོས་ཤིག་སྔོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་དགོན་པ་མེས་བསྲེགས་པ་ལ་ཁྱོད་ལ་སྡིག་པ་མེད་པ་ལྟར་སྤྲེའུ་སྔོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་བསད་པ་ལ་ཡང་བདག་ལ་སྡིག་པ་མེད་ཅེས་སྨྲས་ན་ཁྱོད་ལ་སྤོབས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྲེའུ་བསད་པའི་ལས་ཀྱང་སྔོན་གྱི་ལས་དག་རྒྱུར་བྱས་ནས་ཡིན་པས། ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་བྱས་པར་འགྲུབ་པོ་སྙམ་ན། དེ་ལྟ་ན་འཕྲལ་གྱི་ལས་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང༌། སྔོན་གྱི་ལས་ཀྱང་དེའི་སྔོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་བྱས་པར་སྨྲ་དགོས་པས། འགའ་ཡང་རྣམ་པར་མི་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཚེ་འདིའི་དགེ་སྡིག་གི་ལས་ཀྱང་རང་གི་འབྲས་བུ་དང་མི་ལྡན་པས་དགེ་སྡིག་གི་རྣམ་དབྱེ་ཉམས་པར་གྱུར་ཏེ། འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་སྔོན་གྱི་ལས་ཁོ་ནས་བྱས་པར་སྨྲས་པའི་ཕྱིར། སྔོན་གྱི་ལས་ནི་དགེ་སྡིག་གང་དུ་ཡང་མ་ངེས་པའི་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

64

ཕྱིར། གཞན་ཡང་ད་ལྟར་འཕྲལ་གྱི་ལས་མ་གྲུབ་ན་སྔོན་གྱི་ལས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པར་མཚུངས་ལ། དེ་ལྟར་མཐོང་ཡང་མངོན་པར་ཞེན་པས་ཐམས་ཅད་སྔོན་གྱི་ལས་ཁོ་ནས་བྱས་ཞེས་དམ་འཆའ་ན། སྤྲེའུ་བསད་པ་བདག་གིས་བྱས་པར་ཅིའི་ཕྱིར་བརྟག། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྲེའུ་བསད་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྔར་སྨྲས་པའི་ཕྱིར་སྙམ་ན། སྔོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་བསད་པར་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱིས་དོན་གྱིས་སྨྲས་ཟིན་པ་དང་བདག་གིས་སྤྲེའུ་མ་བསད་པར་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་ཁས་བླང་དགོས་པས། ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་པ་ནང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་བཟློག་ཏུ་མི་རུང་བའི་རིགས་པ་བཟང་པོས་མི་སྨྲ་བའི་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་དེ་བཀོད་ནས་ཆད་པར་སྨྲ་བ་དེ་དག་ལ་སྨྲས་པ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་དག་བདག་སྨོད་པ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་དགའ་མགུར་འགྱུར། གལ་ཏེ་ཆད་པར་ལྟ་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པ་ལེགས་ན། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མེད་ན་སུས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་སྤང༌། དགེ་སྡིག་ལ་ཅི་ཞིག་འབད་དུ་ཡོད། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་དགར་ཅི་བདེར་སྤྱོད་པར་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་བསམ་པ་ཡིན་ན་སྤྲེའུ་བསད་ཀྱང་ཕ་རོལ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་གཞན་གྱི་འཕྱས་གདགས་པར་འགྱུར་བས་དེ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་སྡིག་སྤོང་དགེ་བ་ལ་གནས་པར་འདོད་དོ་སྙམ་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་རང་གི་ཚིག་དང་འགལ་བའི་སྤྱོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་འགྲོ་བས་འཕྱས་མི་གདགས་པར་ཡང་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚུལ་དེ་ལ་གནས་ན་ནི། རང་གི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་བདེ་བ་མི་འཐོབ་པས་ཁྱོད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་སྨྲ་བ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གང་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་འདི་རྒྱུ་མེད་དེ། ཆུད་གསན་པ་རྣམས་ནི་སླར་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང༌། རྨ་བྱའི་བཀྲ་བ་སོགས་སྣ་ཚོགས་པ་འདི་དག་མ་བྱས་ཀྱང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་རིགས་པ་ཉིད་

ཐུབ་པའི་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ།

65

དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་མ་མཐོང་བ་ཙམ་ནི་མེད་པའི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཚད་མ་མིན་ཏེ། ཁྱེད་ལ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པས་མེད་དུ་མི་རུང་ལ། གལ་ཏེ་དེ་མེད་ན་ནི་སྤྲེའུ་བསད་པའི་སྡིག་པ་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་མཐོང་བས་མེད་པའི་ཕྱིར་བདག་ལ་སྡིག་དེས་ཅི་ཞིག་གནོད། དཔེར་ན་རི་བོང་རྭ་ཡིས་མི་གནོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཆད་པར་སྨྲ་བ་དེ་ལ་ལན་གདབ་པའི་སྤོབས་པ་མེད་པར་བྱས་ནས། རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ལ་མཁས་པ་དེ་དག་ལ་སྨྲས་པ། ཁྱེད་ཅག་སྲིད་ཀྱི་ཕྱིར་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་གང་བྱས་ཀྱང་དེའི་རྣམ་སྨིན་འགའ་ཡང་མི་སེམས་པར་ནོར་ཙམ་གྱིས་ཆོས་ཤིག་ཁོ་ན་སྒྲུབ་པར་འདོད་པ་དེས། ཕྱིས་ཀྱི་ཚེ་བསྲིང་འཕེལ་བ་འམ་རྒུད་པ་ན། མཛའ་བ་དང་གཉེན་བཤེས་ལ་མི་ལྟ་ན། སྤྲེའུ་བསད་པ་ཡང་ཁྱེད་ཀྱི་གཞུང་དང་འགལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། འོན་ཏེ་སྙིང་རྗེ་མེད་པས་ཞེས་སྨོད་པར་འགྱུར་བ་དང༌། སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་དེ་བྱར་མི་རུང་བའམ་རྒུད་པ་ན། མཛའ་བ་དང་གཉེན་བཤེས་ལ་མི་ལྟ་ན། སྤྲེའུ་བསད་པ་ཡང་ཁྱེད་ཀྱི་གཞུང་དང་འགལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། འོན་ཏེ་སྙིང་རྗེ་མེད་པས་ཞེས་སྨོད་པར་འགྱུར་བ་དང༌། སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་དེ་བྱར་མི་རུང་ན་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ངན་པ་ཡང་འབོར་དགོས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་གཞུང་ལྟར་བྱས་ནའང་སྨོད་པ་དང་བདེ་བ་དང་ཡང་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང༌། དེས་ན་ལྷ་ཁྱོད་ལོག་པར་ལྟ་བའི་མུན་པས་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་གཙུག་ལག་གི་ལམ་དུ་ཆོས་མ་ཡིན་པ་འདི་རྣམས་དར་བར་བྱས་པར་ཟད་ཀྱི། གཞུང་ལུགས་ངན་པ་འདི་དག་གི་ལུགས་ལྟར་ན་སྤྲེའུ་བསད་པ་ལ་ཉེས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་པ་སྨྲོས་ཤིག། དེ་ལྟར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་འཁོར་གྱི་ནང་དེར། བློན་པོ་སྤོབས་པ་ཆེ་བར་གོམས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཟིལ་གྱིས་མནན་ཏེ། རྒྱལ་པོ་འཁོར་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

66

བཅས་སེམས་རབ་ཏུ་མགུ་བར་ཤེས་པ་ན་སྤྲེའུ་བསད་པའི་སྙིང་ལ་ཆགས་པ་མེད་པར་གོ་བའི་ཕྱིར། བཀའ་མཆིད་ཀྱི་རིམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་སློང་བའི་སླད་དུ་སྤྲེའུ་ལྤགས་པ་འདི་བདག་གིས་གྱོན་པས་དེ་བས་ན་གཞན་དུ་མི་དགོངས་སུ་གསོལ། སྤྲེའུ་བཀུམ་པ་མ་ལགས་ཀྱི་འདི་ནི་སྤྲུལ་པ་ལགས་སོ་ཞེས་སྨྲས་སོ། །དེ་ནས་རྫུ་འཕྲུལ་འདུ་བྱས་པ་བཏང་ནས་རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་ཀྱི་སེམས་མགུ་བར་བྱས་སོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རྒྱལ་པོ་ལ་དྲིན་དུ་བཅགས་པའི་གཏམ་བྱས་པ། ད་ནི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་གཟིགས་སུ་གསོལ། རྒྱུ་མེད་སྨྲ་བ་རང་དབང་ལྟ་བ་དང༌། །ཡོད་པར་མི་བལྟ་རྒྱལ་སྲིད་གཞུང་ལུགས་ཅན། །འདོད་ཡོན་ཅུང་ཟད་ཕྱིར་ནི་ཞུམ་བྱེད་པ། ། ཤེས་རིག་ལྡན་པ་སུ་ཞིག་དེར་རྗེས་འཇུག། མི་ཡི་བདག་པོའ་ལྟ་བ་བཟང་ངན་ ིལས། །རིགས་མཐུན་ལས་ནི་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་དག་གིས། །དེ་དང་དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་ལེགས་བརྟགས་ན། །ཚིག་དང་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་མཐུན་འཇུག། དེ་བས་ལྟ་བ་བཟང་པོ་སྟོན་པའི་རིགས། །ལྟ་བ་ངན་ན་འཕུང་བར་འགྱུར་བས་སྤང༌། །དེ་ཡང་ངན་པའི་སྐྱེ་བོ་རིང་སྤངས་ནས། །དམ་པ་རྣམས་ལ་བསྟེན་ན་འདི་ཤེས་འགྱུར། །མི་སྡོམ་པ་ཡང་སྡོམ་པའི་ཚུལ་འཛིན་པ། །ས་ཡི་སྟེང་ན་དགེ་སློང་སྲིན་པོ་རྣམས། །ལྟ་བ་ངན་པས་སྐྱེ་བོ་བྱིས་པ་རྣམས། །གདུག་པ་སྦྲུལ་བཞིན་རླག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ། །རྒྱུ་མེད་སྨྲ་ལ་སོགས་པ་རྩུབ་མོས་བསྒོས། །དེ་དག་དྲེགས་པའི་ཁྱད་པར་ཅེ་སྦྱང་བཞིན། །ཚུལ་དེ་བརྟག་ཕྱིར་མཁས་པའི་རྗེས་ཞུགས་ནས། །རྣམ་དབྱེ་རང་གིས་ཕྱེད་ཕྱིར་དཔྱད་པར་རིགས། །མི་མཐུན་སྐྱེ་བོ་གྲགས་པ་ཆེར་གྱུར་ཡང༌། །ཕྲན་ཚེགས་ཀྱིས་བསླུས་མཛའ་བར་མི་བྱ་སྟེ། །དགུན་གྱི་ཡུལ་ངན་བྱུང་བས་བསྒྲིབས་པ་ན། །མཚན་མོའ་གསལ་བྱེད་ནུས་མེད་བྱེད་ལ་ལྟོས། །སྐྱེ་བོ་ཡོན་ཏན་སྤོང་བ་རྒྱང་ ི

ཐུབ་པའི་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ།

67

བསྲིངས་ནས། །ཡོན་ཏན་ལེགས་པར་སྟོན་མཁས་བསྟེན་པ་ཡིས། །སྐྱོན་དོར་ཡོན་ཏན་ཆོས་ལ་འབངས་གཞུག་བྱ། །བདག་གི་ཆོས་ལྡན་གྲགས་པ་གསལ་བར་མཛོད། །ཆོས་བཞིན་མཛད་ན་འཇིག་རྟེན་ཕལ་ཆེར་ནི། །ལེགས་སྤྱོད་ལ་དགའ་ཁྱོད་རྗེས་འབྲང་བར་འགྱུར། །ཁྱོད་ཀྱི་བརྩོན་པས་འགྲོ་འདི་རྗེས་བསྐྱངས་ཏེ། །འདུལ་བ་བཟང་པོའ་ཆོས་ལམ་བསྟེན་པ་དང༌། །ཚུལ་ ིཁྲིམས་ལམ་སྣང་སྦྱིན་པའི་གྲགས་པ་སྤེལ། །ཕྱི་མིའང་ནང་མི་བཞིན་དུ་བྱམས་པས་སྐྱོངས། །ས་ཆེན་ཆོས་ཀྱིས་རྒྱས་མཛོད་བག་མེད་སྤོངས། །གྲགས་དང་མཐོ་རིས་འབྲས་བུ་དེ་ཡིས་འབྱིན། །ཕལ་དང་བཙུན་མོ་ཞོ་ཤས་འཚོ་རྣམས་ལའང༌། །མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་ལྡན་པའི་ལྗོན་ཤིང་བཞིན། །རྒྱུ་རྩལ་དབུལ་བ་དེ་དག་མ་བསྐྱངས་ན། །མི་འདོད་བཞིན་དུ་བགྱི་བས་མ་རུངས་འགྱུར། །ཚོང་ཁེས་འཚོ་དང་ཕོ་བྲང་འཁོར་གྱི་མི། །དེ་བཞིན་ཤོ་གམ་སྤྱོད་ཅིང་བཅའ་འབུལ་བ། ། རྒྱལ་པོས་མ་བསྐྱངས་དཀོར་གྱིས་སྦྲེབ་པར་འགྱུར། །སྐྱོན་མེད་གཡུལ་ངོར་རབ་ཏུ་དཔའ་བ་དང༌། །མཚོན་ཆའི་དགྲ་ཐབས་མཁས་པ་དེ་ལྟ་བུ། །རྒྱལ་པོས་ཡལ་བར་བོར་ཞིང་མ་བཀུར་ན། །དགྲ་ཡིས་རྒོལ་ཞིང་དབུ་རྨོག་བཙན་མི་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཚུལ་ལྡན་མཁས་བྱའི་གནས་རིགས་དང༌། །ཡོན་ཏན་ཆེ་བར་གྲགས་པ་དགེ་བ་རྣམས། །རྒྱལ་པོས་བསླད་ཅིང་ཡལ་བར་བོར་ན་ནི། །མཐོ་རིས་འགྲོ་བའི་སྒོ་དང་འགལ་བར་འགྱུར། །འབྲས་བུ་མ་སྨིན་ཤིང་ལས་གང་ཐོབ་པ། ། ས་བོན་ཆུད་གསན་རོ་ཡང་དེས་མི་མྱོང༌། །དེ་བཞིན་རྒྱལ་པོས་ཆོས་མིན་བཅའ་ཕབ་ན། །ཡུལ་ཡང་ཕུང་ལ་དེས་ཀྱང་ཕན་མི་ཐོགས། །ཇི་ལྟར་ལྗོན་ཤིང་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས། །འབྲས་བུ་སྨན་རྣམས་རྒྱ་ཆེར་ལོངས་སྤྱོད་པ། །རྒྱལ་པོས་བསྲུངས་བའི་ཡུལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ། །ཆོས་དང་སྲིད་དང་བདེ་བ་འབྱོར་པ་བྱེད། །

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

68

མཛངས་ལ་བློ་ཉེའི་གྲོགས་དང་བློན་པོ་དང༌། །ནང་མི་རྣམས་ལའང་བྱ་དགའ་སྩལ་བ་དང༌། །དགའ་བར་སྨྲ་བས་སེམས་ནི་ཆགས་པར་མཛོད། །དེས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་ཚུལ་ལྷུར་བླངས་ཏེ། །བདེ་བ་ཐོབ་ཕྱིར་འབངས་རྣམས་སེམས་པར་མཛོད། །ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་མེད་པའི་ནན་ཐུར་གྱིས། །མངའ་རིས་སྐྱོངས་ལ་བདག་ནི་འཇིག་རྟེན་བསྲུངས། །དེ་ལྟར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེས་རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་ལྟ་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལམ་ངན་པ་དང་བྲལ་ནས། ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་བཙུད་དེ། དེ་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལ་ལྡིངས་པ་སྐྱེ་བོ་དེ་དག་གིས་གུས་པས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་མཆོད་པ་བྱས་སོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ནི་ཕན་བཏགས་པ་ལ་དྲིན་དུ་གཟོ་བ་དང༌། སྙིང་རྗེ་ལྷོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་ཀྱང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྐྱེས་པའི་རབས་ཏེ་ཉེར་གསུམ་པའོ། །། །
༈ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་སྔོན་སྤྲེའུ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་ན། དེར་ཡང་ཆོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མ་ཉམས་པས་སྙིང་རྗེ་ཆེ་ལ་བརྟན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བརྒྱན་གྱིས་མཛེས་པར་གནས་སོ། །ནགས་ཚལ་རི་མཆོག་རྒྱ་མཚོར་བཅས་པའི་སར། །དུས་མཐའི་རླུང་དང་ཆུ་དང་མེ་དག་གི། བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མར་རྣམ་པར་གཞིག་གྱུར་ཀྱང༌། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྙིང་རྗེ་ཡོངས་མ་ཉམས། །བདག་ཉྀད་ཆེན་པོ་དེ་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ནགས་ཤིང་ལོ་མ་དང་འབྲས་བུ་ཙམ་གྱིས་འཚོ་ཞིང་སྲོག་ཆགས་རྣམས་ལ་སྙིང་བརྩེ་བར་བྱེད་ཅིང་དགོན་པའི་ས་ཕྱོགས་དེར་གནས་པ་ན། མི་ཞིག་བསྟོར་བ་ཚོལ་བའི་ཕྱིར་ཀུན་ཏུ་གཞིག་ཅིང་སོང་བ་ལས་སྐབས་ཅིག་ནས་ལམ་སྟོར་ཞིང་ཕྱོགས་བསླད་དེ་འཁྱམས་ནས་ཕྱོགས་དེར་འོངས་སོ། །དེ་བཀྲེས་པ་དང་སྐོམ་པ་དང་ཚ་བ་སོགས་ཀྱིས་ལུས་རྒུད་ཅིང༌། ཡིད་མི་དགའ་བའི་མེས་ནི་ཁོང་པའི་ནང་ནས་

ཐུབ་པའི་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ།

69

གདུངས། མྱ་ངན་གྱི་ཁུང་བུར་ནོན་པ་བཞིན་དུ་ཤིང་ཏིན་དུའི་འབྲས་བུ་སྨིན་ནས་ལྷགས་པས་ཁ་དོག་སེར་པོར་གྱུར་པ་ཉུང་ཟད་གཅིག་མཐོང་ངོ༌། །དེས་དེ་མྱངས་ན་བཀྲེས་པས་ཉེན་རབ་ཏུ་ཞི་བར་རྟོགས་ཏེ། ཤིང་དེའི་རྩ་བ་གང་འདུག་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་ནས་བལྟས་པས། ཤིང་ཏིན་དུ་ཅིག་གད་པ་གཡང་ཟ་བ་ཞིག་གི་ཁ་ན་འདུག་པའི་ཡལ་ག་ལ་འབྲས་བུ་སྨིན་པའི་ལྕིད་ཀྱིས་དུད་པའི་འབྲས་བུ་རྣམས་སེར་པོར་སོང་བ་ཞིག་མཐོང་ངོ༌། །དེ་ནས་དེས་གད་པ་གཡང་ཟ་བ་དེ་ལ་འཛེགས་ཏེ་འབྲས་བུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཤིང་དེའི་ཐོར་ཐོ་ལ་ཐུག་པར་ཕྱིན་ཏོ། །དེ་ནས་དེའི་ཡལ་ག་འབྲས་བུའི་ལྕིད་ཀྱིས་ནོན་པ་དང༌། མི་དེའི་ལྕིད་ཀྱང་མནན་བས་མ་ཐེག་པར་སྟ་རེས་བཅད་པ་བཞིན་དུ་སྒྲ་དང་བཅས་པར་ཆག་སྟེ་ལྷུང་ནས་མཐའ་བྲག་འཇམ་པོས་བསྐོར་བའི་ཁྲོན་པ་འདྲ་བ་ཞིག་ཏུ་མི་དེ་ཤིང་གི་ཡལ་ག་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཚུད་ཀྱང༌། ཤིང་ལོ་མང་ཞིང་འཐུག་པ་དང་ཆུ་གཏིང་ཟབ་མོ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པས་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཀྱང་ཆག་གྲགས་སུ་མ་གྱུར་ཏོ། ། དེ་ནས་དེས་ཆུ་དེའི་ནང་ནས་ཁོ་ར་ཁོར་ཡུག་ཏུ་བསྐོར་ནས་བལྟས་ཀྱང༌། ཐར་པར་གྱུར་བའི་ལམ་མ་མཐོང་བ་དང༌། བདག་དེའུ་རེ་འདི་ཉིད་དུ་འཆིའོ་སྙམ་ནས་གསོན་དུ་རེ་བ་ནི་མེད། མྱ་ངན་གྱིས་གདུངས་པའི་མཆི་མས་ནི་གདོང་གཡོགས། ཡིད་རབ་ཏུ་མི་དགའ་བའི་ཟུག་རྔུའི་ནི་གཙུབ། །སེམས་དཔའ་གོང་ཅན་སྨྲེ་སྔགས་དེ་དང་དེ་དག་འདོན་པར་གྱུར་ཏོ། །ནགས་ཁུང་དགོན་པར་བགྲོད་དཀའབ། །སྐྱེ་བོ་འཁྲུལ་པ་ཡོང་མེད་པ། །འདི་ལྟ་བུར་ནི་བདག་ལྷུང་སྟེ། །གང་དུ་བརྟགས་ཀྱང་འཆི་ལས་མེད། །ཅེས་སོགས་སྨྲེ་སྔགས་སྣ་ཚོགས་འདོན་ཅིང་བདག་དང་ལྷན་ཅིག་ལྷུང་བའི་ཤིང་ཐོག་དེ་དག་ཟ་ཞིང་རེ་ཞིག་དེ་ན་འདུག་པ་ལས། དེ་ནས་སྤྲེའུ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེས་ཟས་ཚོལ་ཞིང་དེའི་ནང་དུ་སོང་བ་དང༌། དེ་ལྟར་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

70

སྡུག་བསྔལ་བའི་མི་དེ་མཐོང་ངོ༌། །དེར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ལ་སྙིང་ལྷག་པར་བརྩེ་བར་གྱུར་ཏེ། རང་ཉིད་ཟས་ཟ་བ་བཏང་ནས་མི་དེ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་བལྟས་ནས་མིའི་སྐད་དུ་སྨྲས་པ། མི་ཡིས་ཐར་བ་མ་ཡིན་པའི། །གཡང་ས་འདི་ན་འདུག་པ་ཁྱོད། །ཅི་ཕྱིར་འདིར་འོངས་སུ་ཞིག་ཡིན། ། དེ་ནི་ལེགས་པར་སྨྲ་བའི་རིགས། །དེ་ནས་མི་དེས་ཕྱག་བཙལ་ཏེ། སྔོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་ཏུ་གསོལ་བ་དང༌། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེས་བསམས་པ། ཉམས་ཉེས་གྱུར་ཅིང་གཉེན་བཤེས་རྣམས་དང་བྲལ། །ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་དམན་པས་གསོལ་ནས་ནི། །དགྲ་བོ་རྣམས་ཀྱང་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་འགྱུར་ཞེས། །སྙིང་རྗེ་ཅན་དེ་བརྩེ་བས་གཡོས་པར་གྱུར། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དེ་ལ་སྙིང་རྗེས་བལྟས་ཏེ་ཚིག་འཇམ་པོས་སྨྲས་པ། །ཁྱོད་དེ་ལྟར་མྱ་ངན་མ་བྱེད་ཅིག་ཁྱོད་ལ་གཉེན་གྱི་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་བདག་གིས་བྱའོ་ཞེས་སྨྲས་ནས། མི་དེ་དང་ལྕིད་མཉམ་པའི་རྡོ་བ་གཅིག་ཁུར་ནས་གོམས་སུ་གཞུག་པར་བྱས་ནས། སྟེང་དུ་འབྱིན་ནུས་པ་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཉམས་རྩལ་དང་སྦྱར་བས་ཤེས་པ་ན། མི་དེའི་རྩར་ཕྱིན་ནས། ཚུར་ཤོག་ངའི་རྒྱབ་ཏུ་ཞོན། །ཁྱོད་ནི་སྟེང་དུ་ཕྱིན་པ་དང༌། །རང་གི་ལུས་ལ་སྙིང་པོ་དག། ཕྱིན་གྱི་བར་དུ་ལེགས་པར་འཇུས། །མཁས་པ་གཞན་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར། །གྲུབ་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ། །སྙིང་པོ་མེད་པའི་ལུས་ལས་ནི། །སྙིང་པོ་དམ་པ་བླང་བར་འདོད། །དེས་ཀྱང་ཕྱག་བཙལ་ནས་དེ་ལྟར་བགྱིའོ་ཞེས་དེ་ལ་ཞོན་ནོ། །དེ་ནས་མི་དེ་མངོན་པར་བཞོན་པ་དེས། །རབ་ཏུ་ལྕི་བའི་ཁུར་གྱིས་ནོན་བཞིན་ཡང༌། །སྙིང་སྟོབས་ཆེ་བས་བརྟན་པ་མ་ཉམས་པར། །སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོས་དེའི་སྟེང་དུ་ཕྱིན། །དེ་ཕྱིན་ནས་ནི་རབ་ཏུ་དགའ་བར་གྱུར། །ངལ་ཞིང་ཆད་པས་གོམས་པ་འཁྱོར་ཞིང་འདོར། །ཆར་སྤྲིན་སྔོན་པོ་འདྲ་བའི་རྡོ་ལེབ་ལ། །ངལ་བ་སོས་པར་བྱ་

ཐུབ་པའི་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ།

71

ཕྱིར་ཉལ་བར་གྱུར། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་མི་དེ་ལ་ཕན་བཏགས་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་བྱས་སུ་དོགས་པ་མེད་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་རང་ཅག་གཉིས་ཀ་བསྲུང་བའི་བྱ་བ་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བསྒོས་ནས་རེ་ཞིག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ལུས་ངན་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་གཉིད་ལོག་པར་གྱུར་ཏོ། །སྐབས་དེར་མི་དེ་ངན་པར་བསམ་པ་བདག་དགོན་པ་བགྲོད་དཀའ་བ་འདི་ནས་ད་དུང་ཐར་པའི་ཐབས་གཞན་མི་རྙེད་ཀྱི། སྤྲེའུ་འདི་གཉིད་ལོག་པ་འདི་ལ་ལམ་རྒྱགས་སུ་རུང་ལུས་འདུག་པ་འདི་བསད་པར་བྱའོ་སྙམ་ནས། རྡོ་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་བཏེག་སྟེ་སྤྲེའུ་ཆེན་པོ་དེའི་མགོའ་སྟེང་དུ་འཕངས་སོ། །དེ་ནས་མི་དེ་ ིསྙིང་མི་བརྟན་པས་རྡོ་འཕངས་པ་དེ་སྤྲེའུ་གཉིད་བསད་པའི་ཕྱིར་འཕངས་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་པས། རྡོ་དེ་རིལ་གྱིས་ཕོག་པར་མ་གྱུར་པས། དེའི་མགོ་བ་ཡང་ཕྱེ་མར་མ་གྱུར་ཏོ། །རྡོ་དེའི་ཟུར་གྱི་དེ་ལ་རྨ་ཅུང་ཟད་བྱུང་བ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མྱུར་དུ་འཕོངས་ནས་བདག་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་སུ་ཞིག་སྙམ་དུ་བལྟས་པ་ན། མི་དེས་དེ་ལྟར་བྱས་བ་དེ་རིག་སྟེ། བདག་གི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྐྱབས་བྱས་པ་དེ་མ་ཐག་བརྗེད་ནས་མི་བཟད་པའི་ལས་བྱེད་པ་དེས་ཡིད་ཆད་ཅིང༌། སྙིང་རྗེ་བསྐྱེད་ནས་མིག་མཆི་མས་གང་བཞིན་དུ་མྱ་ངན་བྱེད་ཅིང་སྨྲས་པ། བཟང་པོ་ཁྱོད་ནི་མིར་གྱུར་ཀྱང༌། །འདི་འདྲ་བ་དག་ཁྱོད་ཀྱིས་བྱས། །བ་འདི་ལྟར་བསམས་ནས་ནི། །ཇི་ལྟ་བར་ནི་བརྩམས་པར་འགྱུར། །བདག་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་ནི། །གཞན་དག་འོངས་ན་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱིས། །བརྩོན་འགྲུས་རབ་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་སུ། ། མཐུ་རྩལ་ཆེན་པོས་བཟློག་པར་རིགས། །བདག་གིས་དཀའ་བ་སྤྱད་དོ་སྙམ། །ང་ནི་ང་རྒྱལ་སྐྱེས་པར་འགྱུར། །འཆི་བདག་ཁ་ཡི་ནང་འདྲ་བ། །འཇིག་རྟེན་གཞན་ནས་ལངས་པ་བཞིན། །གཡང་ས་འདི་ནས་ངས་ཕྱུང་ནས། །ཁྱོད་ནི་གཞན་དུ་ལྷུང་བར་འགྱུར། །སྤྱོད་པ་ངན་པ་ཁྱོད་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

72

ཅིར་རུང༌། །མི་ཤེས་བཞིན་དུ་མི་ཟད་པ། །འགྲོ་བ་བདེ་བ་འདོད་པ་རྣམས། །གང་གི་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་སུ་ལྷུང༌། །བདག་ཉིད་ངན་འགྲོ་རྣམས་སུ་ལྷུང༌། །ངལ་ཡང་མྱ་ངན་མེ་ཡིས་གཏོར། །གྲགས་པའི་དཔལ་ནི་མེད་པར་བྱས། །ཡོན་ཏན་དགའ་བའང་འགལ་བར་གྱུར། །ངན་པར་སྨྲས་པའི་གཞིར་ཡང་འགྱུར། །ཡིད་ཀྱང་བརྟན་དུ་མི་རུང་ངོ༌། །ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བྱས་པ་ཡིས། །དོན་ནི་ཅི་ཞིག་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །གྲོང་འདབ་ལམ་དུ་ཕྱིན་གྱི་བར། །ཞེན་མེད་བདེ་བར་ང་ཡིས་བསྐྱལ། །ཅེས་སྨྲས་ནས། །སྤྲེའུ་ཆེན་པོས་མི་དེ་གྲོང་དུ་ཕྱིན་པར་བྱས་སོ། །སྤྲེའུར་སྐྱེས་པའི་རབས་ཏེ་ཉེར་བཞི་པའོ། །། །
༈ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་སྔོན་རི་དྭགས་ཤ་ར་བྷར་གྱུར་པ་ན། རི་
དྭགས་གཟུགས་ལ་མི་ལྟར་བརྟན་པའི་སེམས། །དཀའ་ཐུབ་ཅན་བཞིན་སྲོག་ཆགས་རྣམས་ལ་བརྩེ། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་བཞིན་བརྩེ་མཆོག་དབང་ནི་མགུ། །དེ་ནས་རེ་ཞིག་ན་ཡུལ་དེ་དབང་བའི་རྒྱལ་པོ་རང་ཉིད་རི་དྭགས་ལ་འཕོང་སྐྱེན་མི་སྐྱེན་སད་པའི་ཕྱིར། རྟ་རབ་ཏུ་མགྱོགས་པ་ལ་བཞོན་ནས་མདའ་མདེའུ་རྣོན་པོ་ཅན་ཕྱུང་ནས་མགྱོགས་པར་རྒྱུགས་པ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་མཐོང་སྟེ། རབ་ཏུ་མགྱོགས་པའི་ཤགས་ཀྱིས་བྲོས་ཏེ་སོང་ངོ༌། དེ་ནས་རྟ་བཟང་པོ་དེས་བསྙེགས་པ་དང༌། ལམ་ཀ་ན་གྲོག་པོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་བ་ལ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་འཆོངས་ནས་གྲོས་པས། རྟ་དེས་ཀྱང་མགྱོགས་པར་བསྙེགས་པས་གྲོག་པོའ་འགྲམ་དེར་འཆོངས་མ་ནུས་ནས་ཐོན་པ་དང༌། དེ་ ིནས་རྟ་འི་ཐོག་ནས་དེ། །རྒྱལ་པོའ་མཚོན་ཆར་བཅས་པ་དེ༑། གྲོག་པོ་ཆེན་ ིཔོའ་ནང་དུ་ལྷུང༌། །ལྷ་མིན་དམག་ནི་མཚོར་ལྷུང་བཞིན། །དེ་ནས་རྟའི་རྨིག་སྒྲ་ ིམི་རྡོག་པས་རྒྱལ་པོ་ལོག་གམ་སྙམ་དུ་བལྟས་པ་ན། རྟ་དེ་བཞོན་པ་མེད་པར་གྲོག་པོའ་ཁ་དེར་འདུག་པ་མཐོང་ངོ༌། །ད་ནི་རྒྱལ་པོ་གྲོག་པོར་ལྷུང་བར་ངེས་ ི

ཐུབ་པའི་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ།

73

སྙམ་ནས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་རང་གསོད་དུ་འོངས་པ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལ་སྙིང་རྗེ་སྐྱེས་པར་གྱུར་ནས་སླར་ལོག་ཅིང་གཡང་ས་ཆེན་པོའ་འགྲམ་དེར་ ིཕྱིན་པ་དང༌། དེ་དེ་ན་མཐའ་བེར་ནི་རྔུལ་གྱིས་གཡོགས། ཐོད་བཅིང་བ་ནི་ཞིག་བསྣད་པའི་ཚོར་བས་ཁྱབ་པས་འགྲེ་ཞིང་འདུག་གོ། གྲོག་པོའ་ནང་ན་ ིའགྲེ་ཞིང་འདུག་པ་ཡི། །རྒྱལ་པོ་མཐཽང་ནས་མིག་ནི་མཆི་མས་གང༌། །སྙིང་རྗེའི་དབང་གིས་དགྲ་ཡི་འདུ་ཤེས་བརྗེད། །ཡ་རབས་ཚུལ་བཞིན་དེ་ལ་འདི་སྐད་སྨྲས། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བསྣད་པར་མ་གྱུར་ཏམ། །མི་ཡི་བདག་པོ་བདག་ནི་གཞན་མ་ལགས། །ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་ན་གནས་པའི་རི་དྭགས་ཏེ། །དེ་བས་བདག་ལ་བག་ནི་དབབ་པར་རིགས། །ཁྱོད་ནི་འདི་ནས་བདག་གིས་དབྱུང་བར་ནུས། །འོ་ན་བདག་མཆིས་མྱུར་དུ་བཀའ་སྩོལ་ཅིག། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཡ་མཚན་དུ་གྱུར་ཏེ་སྨྲས་པ༑བདག་ནི་ཕྱུགས་འདྲ་རི་དྭགས་ཁྱོད་ནི་མཛངས། །མཐའ་བེར་སྟུག་པོས་གོས་པས་ལུས་མ་བསྣད། །ལྷུང་བས་ཅུང་ཟད་སྡུག་པ་བདག་གིས་བཟོད། །གཟུགས་ཀྱི་རྐྱེན་གྱིས་རི་དྭགས་ལྟར། །མཐོང་བས་ཁྱོད་ཀྱི་ཚུལ་མ་ཤེས། །དེ་ནི་ཐུགས་ལ་མ་བབས་མཆིས། །དགེ་བས་བགྱིད་པ་ཁྱོད་ལ་ནི། །ནོངས་བགྱིས་སེམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ནི། །གཡང་སར་ལུས་ལྷུང་བས་ཀྱང་ཆེ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་འབྱུང་བར་འདོད་པ་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རིག་ནས། རྡོ་བ་མིའི་ལྕིབ་ཙམ་དུ་ལྕི་བ་གཅིག་ལ་དེ་ཁུར་བའི་ཉམས་ཚད་དེ་འབྱུང་ནུས་པར་ཤེས་པ་ན་རྒྱལ་པོའ་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ནས་སྨྲས་ ིཔ། བདག་ལ་ཕན་པར་གྱུར་པ་གཟིགས་ནས་དགོས་པའི་དབང་གིས་དེ་རིང་བདག་གི་རྒྱབ་ཏུ་འབྱོན་པ་བཟོད་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་སྨྲས་པ་དང༌། རྒྱལ་པོས་དེ་བཞིན་དུ་བགྱིའོ་ཞེས་རྟ་ལ་ཞོན་པ་བཞིན་དུ་དེའི་རྒྱབ་ཏུ་ཞོན་ནོ། །དེ་ནས་རོ་སྟོད་གྱེན་དུ་མངོན་བསྟོད་ནས། །མི་ཡི་བདག་པོས་ལེགས་པར་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

74

ཞོན་པ་དེ། །སྙིང་སྟོབས་ཆེན་པོའ་ཤིགས་ཀྱིས་འཕུར་བཞིན་འཆོངས། །རྟ་བབས་རྒྱན་བཞིན་སྟེང་དུ་བྱུང་བར་གྱུར། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་ཞིང་བདག་གི་སྲོག་སྦྱིན་པར་བྱས་སོ་ཞེས་ཕོ་བྲང་དུ་སྤྱན་དྲངས་པར་བཞེད་ཀྱང༌། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བདག་ཅག་རི་དྭགས་རྣམས་ནི་གྲོང་དུ་འགྲོ་བར་མ་གོམས་ཀྱི། ང་ནི་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་རི་དྭགས་རྣམས་ལ་སྙིང་བརྩེ་བར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་སོགས་ཆོས་མང་དུ་བསྟན་ཏེ་དབེན་བར་སོང་ངོ༌། །རི་དྭགས་ཤ་ར་བྷའི་སྐྱེས་པའི་རབས་ཏེ་ཉེར་ལྔ་པའོ། །། །
༈ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་སྔོན་རི་དྭགས་རུ་རུར་གྱུར་པ་ན། དེ་རང་གི་རང་ལུས་མཛེས་པས་སྐྱེ་བོ་རྣམས་དགྲར་ལྡང་བར་ཤེས་ནས། སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཕལ་ཆེར་མི་རྒྱུབའི་གནས་ནགས་ཁྲོད་དབེན་པ་ཞིག་ན་འདུག་པ་ལས། རེ་ཞིག་གཅིག་མི་ཆུས་ཁྱེར་བ་ཉམ་ཐག་པའི་སྐད་ཀྱིས་སྦྲོན་པ་ཞིག་མཐོང་བ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་མི་བཟོད་པར་སྙིང་རྗེ་བས་བདག་གི་སྲོག་ལ་ཡང་མ་བལྟས་པར་འབབ་ཆུ་དྲག་པོ་དེ་ལས་དེ་བཟུང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་མི་དེ་སྲོག་སྦྱིན་པ་དེ་རབ་ཏུ་དགའ་བར་གྱུར་པ་ལ་ལམ་ཡང་བསྟན་ནས་བདེ་བར་རང་གནས་སུ་བཏང་ངོ༌། །དེ་ནས་སྐབས་ཤིག་ཏུ་ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་པོའ་བཙུན་མོའི་རྨི་ལམ་དུ། རི་དྭགས་རུ་རུ་ཞིག་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་ ིསྟེང་ན་འདུག་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་ཀྱིས་ཆོས་ཉན་པ་ཞིག་རྨིས་ཏེ། དེས་རྒྱལ་པོ་ལ་རྨི་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་དེ་སྨྲས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་དེ་བཙུན་མོའ་རྨི་ལམ་རྣོ་བས་རི་དྭགས་དེ་ཉིད་མཐོང་བར་ངེས་སྙམ་ནས་ཡུལ་གྱི་སྐྱེ་ ིབོ་ཐམས་ཅད་ལ་རི་དྭགས་རུ་རུ་ཡིད་འཕྲོག་པའི་མདོག་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་པར་ངེས་པས་དེ་རྙེད་པ་གང་ཡིན་དེ་ནི་རྒྱལ་པོས་བྱ་དགའ་ཆེན་པོས་མགུ་བར་བྱའོ་ཞེས་དྲིལ་བསྒྲགས་པ་ན། སྔར་གྱི་མི་ཆུས་ཁྱེར་བ་དེས་རི་དྭགས་

ཐུབ་པའི་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ།

75

དེ་འདུག་པའི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱལ་པོ་ལ་བསྙད་དོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཡིད་རབ་ཏུ་དགའ་བས་ཕོ་བྲང་གི་འཁོར་ན་དམག་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པས་ཕྱིར་ཕྱུང་སྟེ། རི་དྭགས་དེ་འདུག་པའི་གནས་དེར་མི་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཆས་པར་གྱུར་ཏོ། །མི་དེས་ཀྱང་དེ་དག་དང་འགྲོགས་ཏེ་ལམ་སྲང་ནས་སྔར་གྱི་འདབ་ཆུའི་འགྲམ་ཉིད་ལ་སོང་སོང་བ་ལས་རི་དྭགས་དེ་མཐོང་བ་ན་རྒྱལ་པོའ་དྲུང་དུ་ ིཕྱིན་ནས་ལྷ་རི་དྭགས་ཀྱི་མཆོག་དེ་འདི་ལགས་ཏེ་ནན་ཏན་མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་སྨྲས་མ་ཐག་མི་དེ་ལག་པའི་མཁྲིག་མ་ཆད་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་མིའི་སྐད་དུ་རྒྱལ་པོ་ལ་སྨྲས་པ༑རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རེ་ཞིག་བཞེས། །སྐྱེ་བོའ་རྒྱུན་ལུགས་མེད་པ་ཡི། །ནགས་ཚལ་སྟུག་པོ་འདི་ ིཉིད་ན། །རི་དྭགས་འདི་འདྲ་གནས་སོ་ཞེས། །ཁྱེད་ལ་སུ་ཞིག་བསྟན་པར་འགྱུར། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ངོ་མཚར་བར་གྱུར་ཏེ། མདའི་རྩེ་མོས་མི་འདིས་བདག་ལ་ཁྱོད་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེས་སྨྲས་པ་དང༌། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་མི་དེ་ལ་སྨྲས་པ། ཆུ་ཡི་ཤགས་ཀྱིས་ཁྱེར་བ་ཁྱོད། །བདག་གིས་ཁྱོད་སྲོག་སྦྱིན་པའི་ལན། །བདག་ལ་ཕན་པ་མ་མཐོང་ན། །ཚུལ་མིན་བྱ་བར་ག་ལ་འོས། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་སྨྲས་པ། ཀྭ་ཡེ་མི་ཁྱོད་ཉོན་ཅིག། ཁྱོད་དེ་ལྟར་ཉམས་ཉེས་པ་ལ་རི་དྭགས་འདིས་ཕྱུང་བ་བདེན་ནམ་མི་བདེན་ནམ་མི་དེ་ངོ་ཚ་བས་དེ་ལྟར་མད་དོ་ཞེས་སྨྲས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་དེ་མདའ་ལྟོང་དུ་བཅུག་སྟེ། མི་ཁྱོད་སྡོད་ཅིག་རི་དྭགས་ཀྱི་མཆོག་འདིས་དེ་ལྟར་ཕན་པ་བྱས་ཀྱང་རང་གི་སེམས་མ་དུལ་བས་གཏམ་ངན་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཐོགས་པ་ལ་ཅིར་ཡང་མི་སེམས་ཁྱོད་གསོན་དུ་ཅི་ཞིག་རུང་ཞེས་གཞུ་བཀང་ངོ༌། །དེ་མཐོང་བ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་གདུང་སྟེ་རྒྱལ་པོ་ལ་སྨྲས་པ། མ་མཛད་མ་མཛད་རྒྱལ་པོ་ཆེ། །མི་འདི་རང་གི་ཉེས་པ་ཡི། །འདིར་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

76

ཡང་གྲགས་རྣམས་རྣམ་སྨིན་གྱིས། །སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བ་ཆེར་དགོངས་ལ། །ལྷ་ཁྱེད་ཁྲོ་བའི་སྐབས་མ་དབྱེ། །ཁྱེད་ཀྱི་བཀའ་བཞིན་བདག་གིས་འཚལ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་རི་དྭགས་ཀྱི་མཆོག་དེ་ལ་བལྟས་ནས་གུས་པ་དང་བཅས་བཞིན་དུ། རང་གི་ཕོ་བྲང་དུ་རི་དྭགས་ཀྱི་མཆོག་དེ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་རིན་པོ་ཆེའི་སེང་གེའི་ཁྲི་ཆེན་པོ་ལ་བཞག་སྟེ། བཙུན་མོ་དང་བློན་པོའ་ཚོགས་མང་ ིཔོས་བསྐོར་ཏེ། དགའ་ཞིང་ཞེ་ས་བསྐྱེད་ནས་ཞི་བར་ལྟ་ཞིང་ཆོས་དྲིས་པ། མི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ལྟ་བའི་ཕྱིར། །བློ་ནི་རྣམ་པ་མང་དུ་བྱས། །ཁྱེད་ནི་ཆོས་རྣམས་གཏན་ལ་འབེབས། །ཇི་ལྟར་ལགས་པ་བཤད་དུ་གསོལ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་སྙིང་བརྩེ་བས་སྨྲས་པ། རྒྱལ་པོ་ཆོས་ནི་མདོར་བསྟན་ན། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྙིང་རྗེ་བསྐྱེད། །གསོད་དང་རྐུ་ལ་སོགས་པ་སྤོངས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་བསྟན་པས། རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་ཀྱི་སེམས་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱས་ཏེ། རི་དྭགས་རྣམས་ལ་ཡང་མི་འཇིགས་པ་སྦྱིན་ནོ། །རི་དྭགས་རུ་རུར་སྐྱེས་པའི་རབས་ཏེ་ཉེར་དྲུག་པའོ། །། །
༈ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་སྔོན་སྤྲེའུའི་བདག་པོར་གྱུར་པ་ན། ཤིང་ནྱ་གྲོ་ཏ་འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཁྱད་པར་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་གནས་བཅས་ཏེ་སྤྲེའུ་མང་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འདུག་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཤིང་ནྱ་གྲོ་ཏའི་ཡལ་ག་འདིའི་འབྲས་བུ་རྣམས་ཟད་པར་མ་བྱས་ཀྱི་བར་དུ་ཁྱེད་སུ་ཡང་ཡལ་ག་གཞན་ལ་འབྲས་བུ་གཏོག་སྟེ་མ་ཟ་ཞིག་བསྒོའོ། །སྤྲེའུ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བགྱིའོ་ཞེས་དེ་ལྟར་བྱས་སོ། །དེ་ནས་ཡལ་ག་དེའི་འབྲས་བུ་མ་སྨིན་པ་ཧ་ཅང་མི་ཆེ་བ་ཞིག། གྲོག་མ་རྣམས་ཀྱི་ཤིང་ལོ་མ་བསྡུས་པས་གཡོགས་པ་སྤྲེའུ་རྣམས་ཀྱི་མ་མཐོང་

ཐུབ་པའི་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ།

77

ངོ༌། །དེ་མཐར་གྱིས་སྐྱེས་པ་དང་ཁ་དོག་དྲི་རོ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ཤིང་འཇམ་པོར་གྱུར་ནས། ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་དབང་གིས་རྩ་བ་སྙི་བར་གྱུར་ཏེ་འབབ་ཆུ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ནང་དུ་ལྷུང་ནས་འབབ་ཆུའི་རྒྱུན་གྱིས་ཁྱེར་ཏེ་སོང་བ་ལས། རྒྱལ་པོ་བཙུན་མོའ་འཁོར་དང་བཅས་ཏེ་ཆུ་དེའི་ནང་ན་བརྩེ་བའི་མཐའི་རྒྱ་མཚོས་བསྐོར་བའི་ངོས་ཤིག་ལ་ཆགས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ན་ཤིང་ནྱ་གྲོ་ཏའི་འབྲས་བུ། མུ་ལེ་གྲུ་ཤིང་གི་འབྲས་བུ་སྨིན་པ་བས་ཀྱང་ཆེ་ས་རྒྱལ་པོས་མཐོང་བ་ན་དེ་བླངས་ནས་སྨན་པ་ཡིད་ཆེས་པ་རྣམས་བརྟག་ཏུ་བཅུག་སྟེ༑དེ་རྗེས་རྒྱལ་པོ་རང་གི་རོ་མྱངས་སོ། །རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཁ་དོག་དྲི། །རོ་མཆོག་ལྡན་ཞིང་ཤིང་ཐོག་གི། སྔོན་མེད་ཁྱད་པར་དེ་མཐོང་བས། །རྒྱལ་པོ་ཆགས་ཤིང་ངོ་མཚར་སྐྱེས། །བདག་གི་རྒྱལ་སྲིད་གང་འདི་ལས། །ཤིང་ཐོག་འདི་ཟ་རྒྱལ་པོ་ཡིན། །སྙམ་དུ་བཟུང་ནས༌། ཤིང་ཐོག་བཟང་པོ་འདི་འབྱུང་བའི་ཤིང་དེ་ནི་འདི་ནས་མི་རིང་བ་ཞིག་ན་འབབ་ཆུ་དང་ཉེར་བར་འདུག་སྙམ་ནས། དཔུང་གི་ཚོགས་ཆེན་པོ་དང་བཅས་ཏེ་འབབ་ཆུ་དེའི་རྒྱུད་གང་ཡིན་ལ་སྙེགས་ཏེ་རྟོག་ཅིང་སོང་བ་ལས། ཤིང་ལྗོན་པའི་ནགས་ཚལ་མི་རྣམས་ཀྱིས་བགྲོད་དཀའ་ཞིང་སྔར་གྱི་ཤིང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་དང་ཡང་ཉེ་བར་གྱུར་པ་ཞིག་ཏུ་ཕྱིན་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ཨ་མྲའི་འབྲས་བུ་ཧ་ས་ཀ་ར་སྨིན་པའི་དྲི་བས་ཀྱང་ལྷག་པར་དྲི་ཞིམ་པ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་དྲི་ལྡང་བས་མདུན་ནས་བསུ་བ་བཞིན་དུ་བསུང་ཚོར་བ་དང༌། ད་ནི་ཤིང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་ཡིན་པར་གོར་མ་ཆག་སྙམ་ནས་དེའི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་པ་དང༌། སྤྲེའུ་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མ་ཤིང་དེའི་འབྲས་བུ་ཟ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཡལ་ག་ཁེབས་པར་མཐོང་ནས། སྤྲེའུ་རྣམས་ལ་རྒྱལ་པོ་ལྷག་པར་ཁྲོས་ཏེ་སྤྲེའུ་ངན་པ་འདི་རྣམས་ལ་རྒྱོབ་རྒྱོབ་ཅེས་ཚིག་ངན་ཞིང་རྩུབ་པས་རང་གི་མི་རྣམས་ལ་བསྒོ་བར་བྱས་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

78

སོ། །དེ་རྣམས་སྤྲེའུ་བསྐྲད་པའི་སྐད་ཐོས་པ་དང༌། མདའ་གཞུ་དང༌། རྡོ་བ་དང༌། དབྱིག་པ་དང༌། མཚོན་ཆ་མང་པོ་བརྡེག་པར་བཅས་ཏེ་དགྲའི་ཁར་སྒོ་ནོན་པ་བཞིན་ཤིང་དེའི་དྲུང་ལྷགས་པ་མཐོང་ནས། སྤྲེའུ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་བཀྲུག་ཅིང་སྐད་ངན་ནི་འདོན་ངོ་ཟུམ་ནག་མིག་གྱེན་དུ་ལྟ་བར་མཐོང་ནས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའ་སྟོབས་ལྷག་པར་འཕེལ་ཏེ། རང་ཉིད་ ིའཇིགས་ཤིང་སྐྲག་པའི་མྱ་ངན་བཏང་ནས་སྤྲེའུ་མང་པོ་དེ་རྣམས་དབུགས་ཕྱུང་ཞིང་སྐྱོབ་པའི་བློས། ཤིང་དེའི་རྩེ་མོར་འཛེགས་ཏེ། དེ་དང་ཉེ་བ་ན་འདུག་པའི་རི་ཞིག་གི་ཁར་འཆོང་བར་ཆས་སོ། རི་དེ་ཡང་འཆོངས་གཅིག་གིས་འཆོངས་ཏེ་ཕྱིན་པ་མ་ཡིན་ཀྱང༌། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་རང་གི་མཐུ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པས་བྱ་འཕུར་བ་བཞིན་དུ་དེར་འཆོངས་ཏེ་ཕྱིན་ནོ། །དེ་ནས་རི་དེའི་རྩེ་མོར་ཕྱིན་ནས་ཀྱང༌། སྤའི་ཐག་པས་ཁྱོན་དེ་ལས་རིང་བར་སྐྱེས་པ་རྩ་བ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་ཞིག་འདུག་པ་དེ་རང་གི་རྐང་པ་གཉིས་ལ་བཅིངས་ནས་སླར་ཡང་ཤིང་ཆེན་པོ་དེའི་ཁར་འཆོངས་པ་དང༌། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ཐག་རིང་ཞིང་རྐང་པ་གཉིས་བཅིངས་པས་ཟོ་མདོག་མི་བདེ་བའི་ཕྱིར་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཤིང་ཆེན་པོ་དེའི་ཡལ་ཁའི་རྩེ་མོ་དེ་ལ་དེའུ་མ་སླེབ་སྟེ་སླེབས་སོ། །དེ་ནས་ཡལ་ག་དེ་ལ་དམ་དུམ་དུ་འཇུས་སྤ་ཐག་དེ་ཡང་དམ་དུམ་དུ་སྒྲིམས་ཏི་རྒྱངས་ཤིང་འདེའི་ཁ་ནས་འདི་ལ་མྱུར་དུ་སོང་ཞིག་ཅེས་སྤྲེའུ་རྣམས་ལ་རང་གི་སྐད་ཀྱིས་སྦྲན་པ་དང༌། སྤྲེའུ་རྣམས་འཇིགས་པ་དང་བཅས་ཡོད་པ་དེ་འབྲོས་པའི་ལམ་རྙེད་ནས་རབ་ཏུ་སྟབ་པའི་འགྲོས་ཀྱིས་དེའི་ལུས་བརྫིབ་ལ་ཚམ་ཚོམ་མེད་པར་སྤ་ཐག་དེའི་སྟེང་ལ་རྒྱུགས་ཏེ་བྲོས་ནས་སོང་ངོ༌། །སྤྲེ་ཚོགས་དེ་དག་འཇིགས་པས་ཉེན་པ་ཡིན། །རྐང་ལག་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཡི་ལུས་བརྫིས་ནས། །བདག་གི་ལུས་དེ་ཤ་དང་བྲལ་གྱུར་ཀྱང༌། །རབ་ཏུ་

ཐུབ་པའི་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ།

79

བརྟན་པའི་སེམས་ནི་ཡོངས་མ་བྲལ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་ཀྱི་དེ་མཐོང་ནས་ཡ་མཚན་ཆེ་བར་གྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་དཔའ་ཞིང་བློ་ཡང་ཕུན་སུམ་ཚོགས། །བདག་ལ་མི་ལྟ་གཞན་ལ་སྙིང་བརྩེ་བས། །ཐོས་པར་གྱུར་ཀྱང་ངོ་མཚར་ཆེ་གྱུར་ན། ། མངོན་སུམ་མཐོང་བ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་དགོས། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་རང་གི་འཁོར་རྣམས་ལ་བསྒོ་བ། སྤྲེའུའི་བདག་པོ་འདི་སྤྲེའུ་འཇིགས་ཏེ་བྲོས་པའི་རྐང་ལག་གིས་བརྫིས་པས་ལུས་བསྣད་ལ་ཡུན་རིང་ལ་ཟམ་པ་བྱེད་ཅིང་འདུག་པ་ལས་དུབ་པའི་ཕྱིར་གདོན་མི་ཟ་བར་བདག་རང་གིས་ལྡང་མི་ནུས་ཀྱི། དེ་བས་འདིའི་འོག་ལ་རས་བརྒྱངས་ལ་བཟེད་ལ། སྦ་ཐག་འདི་ཤིང་ནྱ་གྲོ་ཏའི་ཡལ་ག་འདི་དང་དུས་གཅིག་ཏུ་མདའ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོད་ཅིག་ཅེས་བསྒོའོ། །དེ་ནས་མི་དེ་དག་དེ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་ཕབ་པ་ན། ལུས་བརྫིས་བས་རྨ་བྱུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་རྒྱལ་བར་གྱུར་པས་སེམས་མི་བརྟན་པ་དེ་མལ་སྟན་འཇམ་པོ་ཞིག་ལ་བཞག་ནས་སྨན་མར་སོགས་ཀྱིས་རྨ་རྣམས་ལ་བསྐུས་པ་ན་ཅུང་ཟད་དབུགས་རྒྱུ་བར་གྱུར་པ་དང༌། རྒྱལ་པོ་དང་ཆོས་ཀྱི་དྲི་ལན་མང་དུ་བྱས་སོ། །སྤྲེའུའི་བདག་པོར་སྐྱེས་པའི་རབས་ཏེ་ཉེར་བདུན་པའོ། །། །
༈ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་སྔོན་དྲང་སོང་བཟོད་པ་སྨྲ་བར་གྱུར་པ་ན།དེ་ནགས་ཚལ་གྱིས་ཕྱོགས་ཉམས་དགའ་བ་ཞིག་ཏུ་གནས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་རེ་ཞིག་གཅིག་ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་པོ་བཙུན་མོ་དང་བཅས་པ་དཔྱིད་ཀྱི་དུས་སུ་ནགས་ཁྲོད་དེར་བརྩེ་བའི་ཕྱིར་འོངས་སོ། །དགའ་བའི་ནགས་དེ་ཉམས་དགའ་མཛེས་པའི་ཚུལ། །དེའི་བཙུན་མོ་འཁོར་གྱིས་གང་བར་གྱུར། །ལོངས་སྤྱོད་ཅན་གྱི་ཚུལ་ལ་མཛེས་པ་ཡི། །ན་ཆུང་ཆགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་བཞིན། །འཁྲི་ཤིང་འཁྲིལ་བས་གཏིབས་པ་ལྡིང་ཁང་བཞིན། །མེ་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

80

ཏོག་རྒྱས་པའི་ལྗོན་ཤིང་རྒོད་པ་བཞིན། །པདྨ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པའི་མཚོ་འགྲམ་ན། །བཙུན་མོ་རྣམས་ནི་རབ་ཏུ་དགའ་ཞིང་རྩེ། །མེ་ཏོག་ཕྲེང་དང་ཁྲུས་ཀྱི་བྱུག་སྤོས་ཀྱིས། །བསུང་ཞིམ་ངད་ཀྱིས་བུང་བ་འདུས་རྣམས་ལ། །བཙུན་མོ་ཁ་ཅིག་ལྟད་མོ་ཆེར་བལྟ་བ། །ཡ་མཚན་ཆེར་གྱུར་བསྔགས་ཤིང་འཛུམ་པས་མཛེས། །སྐྲ་རྒྱན་བཏགས་པའི་ཕྲེང་བས་མཛེས་ལྡན་ཡང༌། །དེ་དག་མེ་ཏོག་འདོད་པས་ཚིམ་མ་གྱུར། །དེ་བཞིན་རྒྱལ་པོའང་བཙུན་མོས་སྙིང་མ་ཚིམ། །མེ་ཏོག་ཤིང་ལ་བུད་མེད་མིག་ལྟ་ཞིང༌། །གཞལ་མེད་ཁང་ལ་ལྟ་བས་ཆགས་གྱུར་པ། །པདྨའི་མཚོ་ན་བུང་བ་དར་བ་བཞིན། །རབ་ཏུ་མཛེས་པ་རྒྱལ་པོས་མཐོང་བར་གྱུར། །ཀོ་ཀེ་ལ་དག་མྱོས་པའི་སྒྲ་རྣམས་དང༌། །རྨ་བྱ་གར་བྱེད་བུང་བ་གླུ་ལེན་པ། །ན་ཆུང་ཚིག་སྨྲ་གླུ་ལེན་གར་བྱེད་པས། །དེ་དག་རབ་ཏུ་ན་ཆུང་མཛེས་བར་སྣང༌། །འབྲུག་སྒྲ་ཟབ་མོས་རྫ་རྔ་བརྡུངས་པ་བཞིན། །རྨ་བྱ་མང་པོ་ལྷང་ལྷང་སྒྲ་འབྱིན་ཅིང༌། །རང་གི་སྒྱུ་རྩལ་ཐབས་ཀྱིས་གར་བྱེད་པ། །རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་རྨ་བྱ་གསན་བྱེད་འདྲ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོའ་བཙུན་མོ་དེ་ ིདག་ནགས་ཚལ་ཉམས་དགའ་བས་སེམས་གཡེངས་བཞིན་དུ་མཐར་གྱིས་རྒྱུ་ཞིང་སོང་བ་ལས་བཟོད་པ་སྨྲ་བའི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་གནས་སུ་ཕྱིན་ཏོ། །དེ་ནས་ཐུབ་པའི་མཆོག་དེ་རབ་ཏུ་ཞི་ཞིང་དུལ་བར་སྣང་ཡང་རབ་ཏུ་ཟབ་པས་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་དཔལ་མེ་འབར་བ་བཞིན་དུ་གཉེན་པར་ནི་དཀའ། བསམ་གཏན་གོམས་པར་བྱས་བས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཡུལ་བཟང་པོ་ཉེ་བར་གྱུར་ཀྱང་དབང་པོ་དུལ་ཞིང་མ་འཁྲུགས་པས་ནི་མཛེས། ཆོས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་བཀྲ་ཤིས་ཤིང་བསོད་ནམས་དང་ལྡན་པ་དེ་ཤིང་དྲུང་དུ་སྟན་བཏིང་བ་ལ་འདུག་པ་མཐོང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་བཙུན་མོ་དེ་རྣམས་དེའི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་གཟི་བྱིན་གྱིས་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས། གཡེང་ཞིང་འཕྱར་

ཐུབ་པའི་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ།

81

བ་ཞི་བར་གྱུར་ཏེ། དྲང་སྲོང་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱས་སོ། །དེས་ཀྱང་འོངས་པ་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་ནས། ནད་དྲིས་པའི་སྐབས་ནས་གླེང་བླང་སྟེ། །མི་ཡི་ལུས་ཐོབ་དབང་པོ་རྣོ་ལྡན་ཡང༌། །འཆི་བདག་བརྩེ་མེད་དེ་ནི་ངེས་བར་འོང༌། །རབ་ཏུ་སྦྱིན་དང་ཁྲིམས་སོགས་མ་སྦྱངས་ན། །རིགས་གཟུགས་ལང་ཚོའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ་ཡང༌། །ཕྱི་མའི་ཚེ་ལ་བདེ་བ་ཡོང་མི་འཚལ། །ཞེས་སོགས་ཆོས་ཀྱི་གཏམ་བུད་མེད་ཀྱིས་གོ་སླ་བ་དཔེ་དང་བཅས་པ་ཉུང་ཟད་ཅིག་གིས་མགྲོན་བྱས་སོ། །དེ་ནས་བཙུན་མོ་དེ་དག་དབང་པོ་རྣོ་བས་ཆོས་དེ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ཕན་པར་མཐོང་ཞིང༌། སླར་ཡང་ཐོས་འདོད་པར་ཤེས་པས་ཡང་སྨྲས་པ། ཚོ་རིག་དམན་ཡང་སྡིག་པས་མ་གོས་ན། །སྦྱིན་དང་དུལ་བས་ཕྱི་མར་བདེ་འགྱུར་ཏེ། །དབྱར་གྱི་འབབ་ཆུས་རྒྱ་མཚོ་གང་བ་བཞིན། །སྟོབས་ལྡན་རིགས་གཟུགས་ནོར་གྱིས་འབྱོར་བ་ཡང། །ཡོན་ཏན་ལྡན་ལ་ཚེ་འདིར་རྒྱན་དུ་འགྱུར། །གསེར་ཕྲེང་གོན་པས་ཕྱུག་པར་བརྟེན་པ་བཞིན། །མེ་ཏོག་ལྗོན་པའི་རྒྱན་དུ་རུང་བ་ལྟར། །གློག་ཕྲན་འགྱུ་བའང་ཆར་སྤྲིན་རྒྱན་དུ་གྱུར། །དེ་བཞིན་བུང་བ་འདུ་བ་པད་མཚོའི་རྒྱན། །ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་རྣམས་ནི་ལུས་ཅན་རྒྱན། །ཡིད་ལ་ཞེ་སྡང་ཡོད་ན་རང་གཞན་ལ། །ཕན་པར་མི་འགྱུར་བཞིན་དུ་སྲེག་པར་བྱེད། །སྐྱེ་བོ་ཡ་རབས་སྡིག་ལ་འཛེམ་པ་རྣམས། །དེ་ཡི་གཉེན་པོ་བརྟེན་ལ་སྡིག་པ་སྤང༌། །དེ་ཡི་ཆོས་ལྡན་གྲགས་ཀྱང་རབ་ཏུ་འཕེལ། །ཆུ་ཡིས་མ་བཀྲུས་པར་ཡང་ཉེས་པ་འདག། ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ལྡན་མངོན་པར་དགའ། །གཞན་ལ་གནོད་པ་རྟག་ཏུ་ཡོང་མི་ཤེས། །སྙིང་སྟོབས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིད་དུ་འོང༌། །ཡོན་ཏན་མངོན་སྒྲུབ་བཟོད་པས་མཛེས་པའི་མི། །སྙིང་རྗེས་བཀའ་སྩལ་འཇིག་རྟེན་དོན་ལ་བརྩོན། །མཐུ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱན་ཀྱང་ཡིན། །

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

82

དཀའ་ཐུབ་ཅན་གྱི་སྟོབས་མཆོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས། །གནོད་སེམས་དགོན་པའི་མེ་ལ་ཆུར་རྒྱུན་འབེབས། །གཉིས་ཀའི་ཚེ་ལ་དོན་མེད་ཞི་བར་བྱེད། །དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་གོ་ཆ་བཟོད་པ་སྟེ། །སྐྱེ་བོ་ངན་པའི་ཚིག་གིས་མདའ་ཡང་གདུགས། །ཕལ་ཆེར་ཡོན་ཏན་བསྔགས་པའི་ཡོན་ཏན་འགྱུར། །དེ་ཡི་གྲགས་པ་ཡན་ལག་ཅན་དུ་འགྱུར། །ཆོས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམས་བཟོད་པས་འཇོམས། །རྣམ་པར་ཐར་པའི་བདེན་པ་བཟོད་པས་ཐོབ། །གང་ཞིག་བསྟན་ལ་ཕན་པ་ཀུན་སྒྲུབ་པ། ། བཟོད་པ་དེ་ནི་མི་བྱེད་སུ་ཞིག་ཡོད། །དེ་ལྟར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེས་དེ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་གཏམ་བྱས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་དེ་གཉིད་སད་པ་དང༌། འདོད་ཆགས་ལྷག་མ་ལུས་པས་མིག་བཅིལ་བར་གྱུར་ནས་ཆགས་པའི་དབང་གིས་བཙུན་མོ་རྣམས་གར་དོང་ཞེས་དྲིས་པར་གྱུར་ཏོ། །ལྷ་བཙུན་མོ་རྣམས་ཚལ་བཟང་པོ་ལྟ་ཞིང་ལོངས་སྤྱོད་བགྱིད་དུ་འཚལ་ལོ་ཞེས་གཟིམས་མལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གསོལ་བ་ཐོས་པ་དང༌། བརྩེ་བ་བལྟ་འདོད་པའི་ཕྱིར་མལ་ནས་ལངས་ཏེ། གདུགས་དང༌། རྔ་ཡབ་དང༌། བསིལ་ཡབ་དང༌། བླ་གོས་དང༌། རལ་གྲི་རྣམས་བཟུང་ནས་འཁོར་གྱི་ཉུག་རུམ་ལག་ན་སྦ་མཁར་ཐོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐོར་ནས། ནགས་ཚལ་དེའི་ནང་དུ་མཐར་གྱིས་སོང་བས། དྲང་སྲོང་བཙུན་མོས་བསྐོར་བ་དེ་མཐོང་ནས། སྔོན་གྱི་མཁོན་གཉིད་སད་པ་དང༌། འདོད་ཆགས་ཀྱིས་དྲན་པ་ཉམས་པར་གྱུར་པས་ཕྲག་དོག་གི་སེམས་རབ་ཏུ་འཁྲུགས་པར་གྱུར་ཏོ། །སོ་སོར་རྟོག་པའི་མཐུ་ནི་ཆུང༌། དུལ་བ་དང་དེས་པར་སྤྱོད་པ་ནི་ཉམས། འཐབ་མོ་བསྐོ་འདོད་པའི་རྡུལ་གྱི་ཤགས་ནི་བྱུང༌། ལུས་འདར་ཞིང་སྨིན་མ་བཙུབས་ཏེ། མིག་རྩ་དམར་པོ་ནི་བགྲད། གཟི་མདངས་བཟང་པོ་ནི་ཉམས། གསེར་གྱི་ལུ་གུ་དང་སོར་གདུབ་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་ལག་པ་ནི་མཉེས་ཏེ། དྲང་སྲོང་གི་མཆོག་

ཐུབ་པའི་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ།

83

དེ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པའི་ཚིག་སྨྲས་པ། ངན་པ་འདི་ནི། ང་ཡི་གཟི་བརྗེད་ཟིལ་མནན་ནས། །ཐུབ་པའི་ཆ་ལུགས་གོས་གྱོན་ཏེ། །ང་ཡི་བཙུན་མོའ་ིའཁོར་ལྟ་བ། །ཚུལ་འཆོས་འདི་ནི་སུ་ཞིག་ཡིན། །དེ་སྐད་ཟེར་བ་ཉུག་རུམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོས་ནས་སྟབས་ཤིང་སྐྲག་པའི་ཤགས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་ལ་སྨྲས་པ། ལྷ་དེ་ལྟར་མ་མཛད་ཅིག། ཐུབ་པ་འདི་ནི་ཡུན་རིང་པོར་བརྟུལ་ཞུགས་དང་སྡོམ་པ་དང་དཀའ་ཐུབ་བསྒོམས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ལགས་ཏེ། མིང་ཡང་བཟོད་པ་སྨྲ་བའོ་ཞེས་སྨྲས་ཀྱང༌། རྒྱལ་པོ་དེ་ནི་ནང་གི་བསམ་པ་ངན་པས། ཨེ་མའོ་ཁྱེད་ཅག་ཅི་ཟེར་བ་ཅིག། འཇིག་རྟེན་འདི་དག་ཡུན་རིང་ནས། །འདི་ཡིས་དེ་ལྟར་བསླུས་པར་གྱུར། །ཚུལ་འཆོས་གཡོ་རྒྱུའི་རང་བཞིན་ཅན། །དཀའ་ཐུབ་ཚུལ་སྟོན་འདི་ལྟར་བྱེད། །དེ་འདི་ལྟར་དཀའ་ཐུབ་ཚུལ་ལྟར་རྒྱུས་ནས་གཡོ་དང་སྒྱུ་བྱེད་པ་ལ་གོམས་པས་ཚུལ་འཆོས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དེ་ངས་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་སྨྲས་ནས། གསོལ་ཀ་བའི་ལག་ནས་རལ་གྲི་འདུག་པ་བླངས་ཏེ། དྲང་སྲོང་གི་མདུན་དུ་འོངས་པ་དང༌། བཙུན་མོ་དང་ཉུག་རུམ་རྣམས་ཀྱིས་མི་རིགས་པའི་ཚུལ་དུ་མས་བཀག་ཀྱང་རྒྱལ་པོ་ཁྲོ་བའི་སྐབས་མི་བཏང་བར་ཤེས་པ་ན་དེ་དག་སྐྲག་ནས་བྱེར་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་དྲང་སྲོང་དེས་རྒྱལ་པོ་དེ་བདག་ལ་ཕན་པ་དང་གནོད་པར་གྱུར་པའི་ལམ་བརྗེད་པར་གྱུར་པ་དེ་མཐོང་བས་ངོ་མཚར་ཏེ་སྙིང་རྗེ་བཞིན་དུ་དེ་ལ་ཅུང་ཟད་ལྟས་ཏེ་སྨྲས་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ལེགས་པར་རྟོགས་ཤིག་དང། །ཁྱོད་ཀྱི་མཐུ་ཡིས་བསྲུང་བའི་ནགས་ཚལ་ན། །གཞན་གྱིས་གནོད་པ་བྱས་པའང་སྐྱབས་རིགས་མོད། །ཕན་པའི་ཚུལ་མེད་དམ་པས་སྨད་པ་དག། རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་སྤྱད། །ཁྱོད་ཀྱི་བཙུན་མོ་ཉུག་རུམ་སྲུང་མར་བཅས། །བདག་གི་གནས་འདིར་རབ་དགར་ལྷགས་པ་ལ། །བདག་གིས་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

84

ནོངས་པ་ཅུང་ཟད་ཇི་ལྟར་བགྱི། །དེ་ལྟར་སྐྱོན་ཡོད་གྱུར་པ་ག་ལ་སྲིད། །གལ་ཏེ་བདག་གིས་ནོངས་པར་གྱུར་ན་ཡང༌། །འོན་ཀྱང་རྒྱལ་པོས་བཟོད་ན་མཛེས་པར་འགྱུར། །ནུས་པ་དག་ལ་བཟོད་པ་རྒྱན་གྱི་མཆོག། ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་བསྲུང་བ་མཁས་པར་སྟོན། །བཟོད་པས་བརྒྱན་ན་ཇི་ལྟར་མཛེས་པ་བཞིན། །གདོང་ལ་འོད་ཟེར་སྣང་བའི་རྣ་ཆ་དང༌། །རིན་ཆེན་སྣ་ཚོགས་འོད་འབར་ཅོད་པཎ་ཐོགས། །དེ་ལྟར་རྒྱན་དུ་མཛེས་པ་མ་ལགས་དགོངས། །རྟག་ཏུ་རྟེན་དུ་མི་རུང་མི་བཟོད་ཐོང༌། །ཕན་པར་འགྱུར་པའི་བཟོད་པ་བསྲུང་བའི་རིགས། །རྒྱལ་པོ་དེས་དྲང་སྲོང་ལ་སྨྲས་པ། ཁྱོད་དཀའ་ཐུབ་ཅན་སྡོམ་པ་ལ་གནས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་བཟོད་པའི་མན་ངག་ལ་བསྙད་བཏགས་ནས་ང་ལ་མི་འཇིགས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་སླང༌། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྨྲས་པ། རྒྱལ་པོ་ཅིའིཕྱིར་བདག་འདི་ལྟར་བགྱིད་པ་ཡང་གསན་དུ་གསོལ། བྲམ་ཟེ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྒྱལ་པོས་ཉེས་མེད་དུ་བསད་དོ་ཞེས་བདག་གི་སླད་དུ་ཁྱོད་ཀྱི་གྲགས་པ་ངན་པ་བྱས་ཀྱིས་དོགས་པ་ལགས་ཀྱི། གཞན་དུ་ན་འདི་གསན་ཅིག། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་འཆི་འགྱུར་བའི། །ཚུལ་འདི་ངེས་པ་ཉིད་དུ་གནས། །བདག་གི་ཚུལ་ལ་རྗེས་བལྟས་ནས། ། བདག་ནི་དེ་བས་ཤིས་མི་འཇིགས། །ཕྱི་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ། །དེ་བྱས་ཁྱོད་ལ་གནོད་དུ་དོགས། །བདེ་བ་ཐོབ་ལ་ཕན་པ་ཡི། །བཟོད་པ་དེ་ཕྱིར་ཁྱོད་ལ་སྨྲས། །བཟོད་པ་ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་ཡིན། །ཉེས་པ་རྣམས་ཀྱང་བཟློག་པར་བྱེད། །རབ་ཏུ་བཟང་པོའ་སྐྱེས་བཞིན་དུ། །དཀའི་བས་བདག་ནི་བཟོད་པར་སྨྲ། ། དེས་ནས་རྒྱལ་པོ་དེས་ཁྱོད་བཟོད་པ་ལ་དགའ་བ་དེ་ད་ལྟ་ངས་བལྟའོ་ཞེས་སྨྲས་ནས། ཐུབ་པ་དེའི་ལག་པ་གཡས་པ་ཅུང་ཟད་བསྒྲེང་སྟེ་དགག་པའི་ཕྱིར་སོར་མོ་ཕྲ་ཞིང་ཟླུམ་པ་བཀྲམ་པ་དང༌། རལ་གྲི་རྣོན་པོས་པདྨའི་རྩ་བ་བཅད་པ་

ཐུབ་པའི་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ།

85

བཞིན་དུ་མཁྲིག་མ་བཅད་དོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཨེ་མ་ཧོ་འདི་ནི་གདམས་པའི་སྣོད་དུ་མ་གྱུར་ཏོ་སྙམ་ནས་ནད་པ་སྨན་པས་བོར་བ་བཞིན་དུ་ཅང་མི་སྨྲ་བར་འདུག་གོ། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་དེས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེའི་ལག་པ་གཅིག་དང༌། དཔུང་པ་གཉིས་དང༌། རྣ་བ་དང༌། སྣ་དང༌། རྐང་པ་གཉིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བཅད་དོ། ། སོ་སོར་བརྟག་བཟོད་སྙིང་རྗེ་ཅན། །གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟོད་པ། །རང་གི་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་ཡང༌། །དེ་ཙམ་དུ་ནི་གནོད་མི་འགྱུར། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་དེས། མི་བཟད་པའི་ལས་བྱས་པ་དེས། དེ་མ་ཐག་རིམས་ནད་ཆེན་པོའ་མེ་འབར་བས་ནགས་ཚལ་དེའི་ཐ་ ིམར་ས་གས་པའི་འཇིགས་པའི་སྒྲ་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ་མེ་འབར་བས་འཁྲུགས་པའི་སའི་བསྲུབས་ཆེན་པོ་ལྟ་བར་མི་བཟོད་པ་དེའི་ནང་དུ་རྒྱལ་པོ་དེ་སོང་བར་གྱུར་ནས། ཁོ་ར་ཁོར་ཡུག་ཏུ་ཀུ་ཅོ་འདོན་པའི་སྒྲ་ཆེན་པོ་འབྱིན་ཅིང༌། རྒྱལ་པོའ་འཁོར་རྣམས་ནི་རབ་ཏུ་འཁྲུགས་པར་གྱུར་ཏེ། ཐུབ་པ་དེའི་དཀའི་ཐུབ་ཀྱི་མཐུ་ཆེན་པོས་ཐམས་ཅད་བསྲེག་པར་གྱུར་སྙམ་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དྲང་སྲོང་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་བཟོད་པ་གསོལ། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དབུགས་ཕྱུང་སྟེ་སྨྲས་པ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་དག་མ་འཇིགས་ཤིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བཟོད་བའི་དོན་རྣམས་ངེས་སུ་བཅུག་ནས་གསོང་པོར་སྨྲས་ཏེ་བཟོད་པའི་བརྟན་པ་མ་ཉམས་པའི་ཆོས་བསྟན་པར་གྱུར་ཏོ། །དྲང་སྲོང་བཟོད་པ་སྨྲ་བའི་སྐྱེས་པའི་རབས་ཏེ་ཉེར་བརྒྱད་པའོ། །། །༈ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་སྔོན་བསམ་གཏན་གོམས་པར་བྱས་པའི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་མཐུས་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་ན། ངས་དེའི་ཚེ་ལུས་འཕགས་པའི་རྒྱལ་པོ་ཡན་ལག་བྱིན་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་བཤེས་གཉེན་ངན་པའི་སྐྱོན་གྱིས། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མེད་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

86

པས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ལྟ་ག་ལ་ཡོད་ཅེས་ཟེར་ཞིང་དགེ་བའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པར་གྱུར་བ་དེ་མཐོང་ངོ༌། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་སྙིང་རྗེ་སྐྱེས་པར་འགྱུར་ཏེ་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་ནས་མེའི་ཕུང་པོ་བཞིན་དུ་འོད་རབ་ཏུ་འབར་བ་དང་བཅས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་དེ་གཞལ་མེད་ཁང་པ་ན་འདུག་པའི་མདུན་གྱི་ཐད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ་འོངས་སོ། །དེ་མ་ཐག་རྒྱལ་པོས་སྨྲས་པ། ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་དང་ཕྱག་མཛེས་པདྨ་བཞིན། །ནམ་མཁའང་ས་བཞིན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་གྱིས། །འོད་ཟེར་འབར་བ་ཉི་མ་བཞིན་དུ་གསལ། །ལྟ་ན་མཛེས་པའི་གཟུགས་ཅན་ཁྱོད་སུ་ཞིག། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྨྲས་པ། བདག་ནི་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེས་པའི་དྲང་སྲོང་ལགས་སོ། །རྒྱལ་པོས་སྨྲས་ལ། ཁྱོད་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་མཐུ་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་འདི་ཅི་ཡིས་ཐོབ་པ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྨྲས་པ། འདི་ནི་སྲིད་པ་གཞན་དུ་གོམས་པར་བྱས་པ་དང༌། གཞན་ཡང་རྒྱུ་མང་པོ་ཞིག་ལས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ༌། །དེས་སྨྲས་པ། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཡོད་ཟེར་བ་དེ་བདེན་ནམ་ཡིད་ཆེས་པའི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་སྨྲོས་ཤིག། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྨྲས་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་གཟིགས་ཤིག། བསམ་གཏན་གོམས་བྱས་དྲན་པ་གསལ་བ་ཡིས། །ཚེ་རབས་བརྒྱ་སྟོང་དྲན་པ་འདི་ཡོད་ཕྱིར། །འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་དེ་ལ་རྗེས་སུ་དཔོགས། །ཁྱོད་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་པར་ཆེས་སླ་སྟེ། །སྔ་མའི་བློ་ལས་ཕྱི་མའི་བློ་གྲུབ་ན། །འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མེད་ཅེས་ཅི་ཕྱིར་སྨྲ། །མངལ་ན་འདུག་པའི་སྔ་རོལ་བློ་དེ་ནི། །དེ་མ་ཐག་པའི་ཚེ་རབས་སྔ་མའི་བློ། །དེ་ཡང་ཤེས་བྱ་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་པའི། །དེ་བས་སྐྱེས་སོགས་བློ་ནི་ཡུལ་ཡོད་འགྱུར། །མིག་སོགས་མེད་པ་དེ་ཚེ་ཚེ་འདིའི་མིན། །དེ་ཡི་ཡུལ་ནི་འཇིག་

ཐུབ་པའི་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ།

87

རྟེན་ཕ་རོལ་ཡིན། །སྐྱེ་དགུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་བྱེ་བྲག་རྣམས། །ཕ་མའི་རང་བཞིན་དང་ཡང་མི་མཐུན་སྣང༌། །གློ་བུར་གྱུར་པ་འགའ་ནི་དེ་ཤེས་བ། །དེ་བས་ཚེ་རབས་གཞན་ལ་དེ་གོམས་ཡིན། །བློ་ཡིས་མཐུ་སྟོབས་གསལ་བ་མེད་པ་དང༌། །དབང་པོ་རྣམས་ཀྱང་བླུན་པའི་རང་བཞིན་ཅན། །བཙས་མ་ཐག་ཏུ་སུས་ཀྱང་མ་བསྟན་པས། །ནུ་ཞོ་འཐུང་པར་རྩོལ་བ་བྱེད་པ་དང༌། །ཁ་ཟས་དག་ཀྱང་རྩོལ་བར་བྱེད་པ་འདིས། །སྲིད་པ་གཞན་ལ་དེ་གོམས་བྱས་པར་མངོན། །དེ་དང་དེ་ཡིས་ལས་ལ་སླར་སྟོབ་པ། །གོམས་པར་བྱས་ཚེ་མཁས་པར་གྱུར་པས་འགྲུབ། །གལ་ཏེ་པདྨ་ཁ་འབྱེད་འཛུམ་པ་དག། སྲིད་པ་གཞན་དུ་གོམས་བྱས་མ་ཡིན་བཞིན། །ནུ་ཞོ་འཐུང་བའང་དེ་འདྲར་རྟོག་སྙམ་ན། །པདྨ་འབྱེད་འཛུམ་དུས་དེ་ཉི་མས་བྱེད། །ནུ་ཞོ་འཐུང་བར་རྩོལ་ལ་དུས་ངེས་མེད། །དེ་བས་དེ་དག་མཚུངས་པར་སུ་ཞིག་བརྟག། རྒྱལ་པོས་སྨྲས་པ། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་ན། འོ་ན་དེའུ་རི་འདིར་ཁྱོད་ཀྱིས་གསེར་སྲང་ལྔ་བརྒྱ་བདག་ལ་བྱྀན་ཅིག། དེའི་སྐྱིན་པ་སྲིད་པ་གཞན་དུ་གསེར་སྲང་སྟོང་སྦྱིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྨྲས་པ། རྒྱལ་པོ་ཉོན་ཅིག། རེ་ཞིག་ནོར་གྱིས་འབྱོར་བར་འདོད་པ་ཡིས། །བདག་ཉིད་ངན་པ་དག་ལ་ནོར་མི་གཏོང༌། །བརྐམ་དང་མི་མཁས་ལེ་ལོ་ཅན་ལ་ནོར་མི་བཏང༌། །དེ་དག་ལ་ནི་བཏང་ན་དེ་ཉིད་ཟད་པའི་མཐའ། །ངོ་ཚ་ཤེས་དང་ཆོ་རིས་བཙུན་ཞིང་ནོར་སྤེལ་མཁས། །བུ་ལོན་འཇལ་བ་དེ་ལ་བཏང་བས་ནོར་འཕེལ་འགྱུར། །འཇིག་རྟེན་གཞན་དུ་བུ་ལོན་བཅལ་ཟེར་བའི། །ལྟ་བ་ངན་པར་སྤྱོད་པ་ཁྱོད་ལ་ནི། ། སུ་ཞིག་ནོར་བཏང་ནོར་དེ་མེད་གྱུར་ཏེ། །ཁྱོད་ནི་རང་གི་ལས་ཀྱིས་དམྱལ་བར་ལྷུང༌། །སེམས་ཉམས་ནད་ཀྱིས་བརྡུངས་པར་གྱུར་པ་ལ། །གསེར་སྲང་སྟོང་གི་ཕྱིར་ནི་སུ་ཞིག་བསྐུལ། །མི་བཟད་དམྱལ་བའི་རེག་པ་མི་བཟོད་པ། །

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

88

རང་གི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་ནས་མྱོང་བའི་ཚེ། །མྱ་ངན་སེམས་གདུངས་ཉམ་ཐག་གྱུར་པ་ལ། །དེ་ཚེ་ཁྱོད་ལ་སུ་ཞིག་བུ་ལོན་འདེད། །ས་གཞི་མེ་འབར་དུ་བ་མེད་པ་ལ། ། ལྕགས་ཕུར་མེ་ལྕེ་འབར་བས་ལུས་བརྒྱངས་ན། །རབ་སྲེག་སྙིང་རྗེར་རུང་བར་ངུ་བ་ན། །དེ་ཚེ་ཁྱོད་ལ་སུ་ཞིག་བུ་ལོན་སྙེག། རབ་ཏུ་མནར་བའི་གནས་ན་འདུག་བཞིན་དུ། །སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་བར་མེད་མྱོང་གྱུར་པས། །ཚིག་གི་ལན་ཀྱང་སྨྲ་བར་མི་ནུས་ན། །དེ་ཚེ་ཁྱོད་ལ་སུ་ཞིག་བུ་ལོན་སྙེག། བུ་ཡུག་རླུང་གིས་རབ་ཏུ་བདས་གྱུར་ལ། །འཁུན་པའི་སྒྲ་ཡང་འབྱིན་པར་མི་ནུས་ཤིང༌། །རུས་པ་བརྒྱར་ཞིག་འཕོངས་པའི་གནས་ལྷུང་བ། །དེ་ཚེ་ཁྱོད་ལ་སུ་ཞིག་བུ་ལོན་སྙེག། གཤིན་རྗེ་དཔའ་བོས་བསད་པར་གྱུར་བའམ། །རབ་ཏུ་འབར་བའི་མེ་ཡིས་བསྲེགས་པའམ། །ཤ་ཁྲག་རྣམས་ནི་བྱ་ཁྱིས་ཁྱེར་བ་ན། །དེ་ཚེ་ཁྱོད་ལ་སུ་ཞིག་བུ་ལོན་སྙེག། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་དེ་སེམས་ཅན་དམྱལ་བའི་གཏམ་རབ་ཏུ་འཇིགས་པ་དེས་སྤུ་ཟིང་ཞིང་མི་དགའ་བར་གྱུར་ནས། ལོག་པར་ལྟ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་བཏང་སྟེ། ། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཀུར་སྟི་ཆེན་པོས་མཉེས་པར་བྱས་ནས། བློན་པོ་དང་ཕོ་བྲང་འཁོར་གྱི་མི་རྣམས་ཀྱང་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་སྡོམ་པ་ལ་གནས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཚངས་པའི་སྐྱེས་པའི་རབས་ཏེ་ཉེར་དགུ་པའོ། །། །
༈ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་སྔོན་གླང་པོ་ཆེར་གྱུར་པ་ན། ནགས་ཚལ་ཆེན་པོ་ཁོ་ར་ཁོར་ཡུག་ཏུ་ཡུལ་ལྗོངས་ཐག་ཤིན་ཏུ་རིང་བ་ཞིག་ན་རྒྱུ་ཞིང་འདུག་པ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཞིག་གི་མི་སྟོང་ཙམ་གནས་བཅུག་པར་གྱུར་པའི་ལམ་དུ་སུམ་བརྒྱ་ཙམ་ཚེའི་དུས་བྱས་ནས་ལྷག་མ་བདུན་བརྒྱ་ཙམ་ཞིག་ནགས་ཚལ་དེའི་ཕྱོགས་སུ་འོངས་པའི་སྐད་ཀྱི་སྒྲ་ཅ་ཅོ་མང་པོ་དག་བདག་

ཐུབ་པའི་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ།

89

ཉིད་ཆེན་པོ་དེས་ཐོས་ནས་ལྟར་ཕྱིན་པ་ན། མི་དེ་དག་གིས་ཀྱང་གླང་པོའ་ིམཆོག་དེ་མཐོང་ནས་སྐྲག་སྟེ༑འོན་ཀྱང་དེ་དག་འཕོངས་ཤིང་བཀྲེས་སྐོམ་དང་ངལ་བས་ཕྱིར་ལྡོག་པར་ནི་མ་ནུས་པས་ཡིད་གཅུགས་པ་བཞིན་དུ་བྱས་ཏེ། འཕྲོ་མ་བཤོལ་བར་འོངས་སོ། ། དེ་ནས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་དེ་དག་སྐྲག་བར་རིག་ནས༌། དེ་དག་ལ་མ་འཇིགས་ཤིག་མ་འཇིགས་ཤིག་ཅེས་གླང་པོ་ཆེའི་སྣ་ཅུང་ཟད་དམར་ཞིང་སྣུམ་པ་འགྲེང་དེ་དབུགས་ཕྱུང་ངོ༌། །དྲུང་དུ་བསྙེན་པ་དང་སྙིང་རྗེ་བཞིན་དུ་དྲིས་པ། ཁྱེད་ཅག་སུ་ཞིག་ཡིན་ཅིའི་ཕྱིར་འདིར་འོངས། དེ་དག་གིས་ཀྱང་བདག་ཅག་རྒྱལ་པོ་ཁྲོས་པས་ཡུལ་ནས་དབང་མེད་དུ་བསྐྲད་དེ། ལམ་དུ་ཡང་མང་པོ་ཞིག་ཚེའི་དུས་བྱས། ད་ནི་བཀྲེས་ཤིང་ཆུ་ཡང་བཙལ་དུ་དཀའ་བས་ཚ་བ་དང་ལུས་ཉམས་ཆུང་བར་གྱུར་ཏེ། གླང་པོའ་མཆོག་ཁྱོད་ནི་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་མགོན་ལགས་ཏེ༑ཁྱོད་ ིཀྱི་སྤྱན་རས་གཟིགས་པ་ནི་བདག་ཅག་རྣམས་ལ་སྐལ་པའི་ལྷག་ཡོད་པར་སྔོན་ཞེས་སོགས་སྨྲས་སོ། དེ་ཐོས་ནས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་སྙིང་རྗེ་ལ་གོམས་པས་མྱ་ངན་བྱེད་ཅིང་མཆི་མ་ཕྱུང་སྟེ། ད་ངའི་ཤས་འདི་རྣམས་ཀྱི་ལམ་རྒྱགས་བྱས་ཏེ། ངའི་རྒྱུ་མས་ཀྱང་རྐྱལ་པ་བཞིན་དུ་ཆུ་སྣོད་བྱས་ནས་སྡོད་མྱ་ངན་གྱི་དགོན་པ་ཆེན་པོ་འདི་ལས་ཐར་པར་འགྱུར་གྱི། གཞན་ནི་ཐབས་མེད་སྙམ་ནས། དེ་དག་ལ་སྨྲས་པ། ཁྱེད་འདི་ལྟར་སེམས་མ་ཡེངས་པར་གྱིས་ཤིག། རི་འདིའི་དྲུང་ན་མཚོ་ཆེན་པོ་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པ་ཆུ་གཙང་བ་གང་བ་ཡོད་ཀྱིས། དེར་ཚ་བ་དང་སྐོམ་པ་དང་ངལ་སོས་པར་གྱིས་ལ། དེ་ནས་དེ་དང་མི་རིང་བ་ཞིག་ན་རི་དེའི་ཁ་ནས་ལྷུང་བའི་གླང་པོ་ཆེའི་རོ་ཞིག་ཡོད་ཀྱིས། དེའི་ཤ་ལ་ལམ་རྒྱགས་གྱིས་ལ། དེའི་རྒྱུ་མ་ལ་ཡང་རྐྱལ་པ་བཞིན་དུ་ཆུ་སྣོད་གྱིས་ལ་ཕྱོགས་འདི་ཉིད་ནས་སོང་ཞིག་ཅེས་སྨྲས་ཏེ།

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

90

བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེས་ལམ་གཞན་ཞིག་ནས་སོང་སྟེ། རི་དེའི་ཁར་འཛེགས་ནས་སྐྱེ་བོ་དེ་རྣམས་བསྒྲལ་བའི་ཕྱིར་རང་གི་ལུས་འདོར་བ་ན་སྨོན་ལམ་འདི་ལྟར་བཏབ་པར་ངེས་སོ། །འདི་བྱས་བདེ་འགྲོ་ཐོབ་ཕྱིར་མིན། །རྒྱལ་སྲིད་མཐོ་རིས་ཐོབ་ཕྱིར་མིན། །ཚངས་བདེ་ཐར་པའི་བདེ་ཕྱིར་མིན། །མྱ་ངན་དགོན་པར་འཁྱམས་པའི་སྐྱེ་བོ་འདི། །བདག་གིས་བསྒྲལ་བའི་བསོད་ནམས་ཡོད་ན་ནི། །དེ་ཡི་འཁོར་བའི་དགོན་པར་འཁྱམས་པ་ཡི། །འཇིག་རྟེན་རྣམས་ནི་སྒྲོལ་བར་ནུས་པར་ཤོག། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་དེ་ལྟར་ངེས་པར་བྱས་ནས་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ཤགས་ཀྱིས་འཆི་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཡང་མི་ལྟ་བར་རི་དེའི་ཁ་ནས་རང་གི་ལུས་འཆོངས་ཏེ་ས་ཕྱོགས་དེར་བོར་རོ། །དེ་ནས་དེར་ལྷུང་སྟོན་ཀའི་སྤྲིན་བཞིན་མཛེས་པར་གྱུར། །ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནུབ་ཀྱི་རི་ཁར་ནུབ་པ་བཞིན། །ཁྱུང་གི་འདབ་མ་གཡོ་བ་རླུང་གིས་བསྐྱོད་པ་བཞིན། །གངས་རིའི་རྩེ་མོའ་སྟོད་གཡོགས་ལྷུང་པར་གྱུར་པ་བཞིན། །དེ་ ིནས་ས་དང་རི་རྣམས་གཡོས་པར་གྱུར། །བདག་པོར་སྙེམས་པའི་བདུད་ཀྱི་སེམས་ཀྱང་འདར། །གནམ་གྲུམ་སྒྲ་བཞིན་ས་ལ་ལྷུང་བར་འགྱུར། །ནགས་ཚལ་འཁྲིགས་ཤིང་ལྷ་རྣམས་འདུད་པར་འགྱུར། །ནགས་ཚལ་དེ་ན་གནས་པའི་ལྷ་རྣམས་ནི། །རབ་ཏུ་དགའ་ནས་སྤུ་ལངས་ནམ་མཁའ་ལ། །ལག་པ་སྒྲེང་ནས་མཛུབ་མོ་བསྟན་པར་གྱུར། །ཁ་ཅིག་ཙན་དན་ཕྱེ་མས་བགོས་པ་ཡི། །མེ་ཏོག་དྲི་ཞིམ་རྣམས་ཀྱིས་གུས་པས་འཐོར། །ཁ་ཅིག་མཚོ་རླབས་འཁྲུག་པར་བྱེད་པའི་རླུང༌། །མེ་ཏོག་དྲི་ཞིམ་ངད་དང་ལྡན་པ་ཡིས། །དེ་ལ་བསིལ་ཡབ་བྱེད་ཅིང་གཞན་དག་ནི། །སྤྲིན་གྱི་བླ་རེ་སྟུག་པོ་བྲེ་བར་བྱེད། །ལ་ལ་དད་པས་དེ་ལ་མཆོད་པའི་ཕྱིར། །ལྷ་ཡི་རྔ་སྒྲས་ནམ་མཁའ་དགོད་པར་བྱེད། །དེ་ནས་དེ་དག་མཐར་གྱིས་མཚོ་དེའི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ནས། ཆུ་འཐུང་ཞིང་

ཐུབ་པའི་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ།

91

ངལ་སོས་ཚ་བའི་གདུང་བ་ཞི་བར་བྱས་པ་དང༌། བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཇི་ལྟར་བསྟན་བ་བཞིན་དུ་རི་དང་མི་རིང་བ་ན། གླང་པོ་ཆེའི་རོ་གཅིག་འདུག་པ་མཐོང་སྟེ་མི་མཛངས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་བསམས་པ། འདི་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་ཆེའི་གཟུགས་མཆོག་དང་འདྲ་བའི་གླང་པོ་ཆེ་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་གོར་མ་ཆག་སྟེ། བདག་ཅག་རྣམས་བསྒྲལ་བའི་ཕྱིར་འདིས་ལུས་བོར་བར་ངེས་ཏེ། ད་འདིའི་བསམ་པ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་ཤ་རྣམས་ལམ་རྒྱགས་དང༌། རྒྱུ་མས་ཆུ་སྣོད་བྱ་བར་རིགས་སོ་ཞེས་བསྒྲོས་ནས། དེའི་ཤ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་རྒྱགས་བྱས་ཤིང༌། རྒྱུ་མས་རྐྱལ་པ་བཞིན་དུ་ཆུ་སྣོད་བྱས་ཏེ་ས་ཕྱོགས་དེ་ནས་དོང་བས་མྱ་ངན་དགོན་པ་དེ་ལས་ཐར་བར་བྱས་སོ། །གླང་པོ་ཆེའི་སྐྱེས་པའི་རབས་ཏེ་སུམ་ཅུ་པའོ། །། །
༈ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་སྔཽན་རྒྱལ་པོའ་རིགས་དཔལ་དང་ལྡན་ ིཔ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་ན། རང་གི་སྐྱེ་མོས་ཚལ་ན་འདུག་པའི་དྲུང་དུ། བྲམ་ཟེ་ལེགས་བར་སྨྲ་བ་ལ་གོམས་པ་ཞིག་འོངས་ཏེ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྐྱེས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་མགུ་བར་གྱུར་ཀྱང༌། ད་དུང་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཉན་པར་མངོན་དུ་ཕྱོགས་ཡོད་པ་ལས། སུ་ཏ་སུའི་བུ་རྐང་ཁྲ་མི་ཟན་གཤིན་རྗེ་མངོན་སུམ་པ་ལྟ་བུ་རབ་ཏུ་རྩྭུབ་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་དེ་དེར་འོངས་པ་དང༌། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཕོ་བྲང་འཁོར་གྱི་མི་རྣམས་ལ་ཁྱེད་རྣམས་ངས་ཇི་ལྟར་བསྒོ་བ་བཞིན་ཏུ་བགྱིས་ཤིག་ཅེས་བསླབས་ཏེ། སུ་ཏ་སུའི་བུ་ཕུབ་དང་རལ་གྲི་འཕྱར་ནས་རྒྱལ་པོའ་དཔུང་གི་ཕྱི་བཞིན་སྙེགས་པའི་དྲུང་དུ་རྒྱལ་པོ་ ིཟླ་བ་ཉིད་གཅིག་པུས་ཕྱིན་ཏེ། ཀྭ་ཡེ་བུ་ཟླ་བ་ཡིན་ཏེ་མི་ཤ་ཟ་བ་ལ་ཞུགས་པའི་བཀྲེན་ཆོས་ངན་པ་དེས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཞེས་སྨྲས་པ་དང༌། སུ་ཏ་སུའི་བུས་ང་ཡང་ཁྱེད་ཉིད་ཚོལ་ལོ་ཞེས་རྒྱལ་བུ་ཕྲག་པ་ལ་བཀལ་ཏེ་བྲོས་སོང་ངོ༌། །དེ་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

92

ནས་སུ་ཏ་སུའི་གནས་འཇིགས་ཤིང་ཉམ་ང་བ་དེར་སླེབ་པ་དང༌། རྒྱལ་བུ་ཟླ་བ་སྔར་གྱི་བྲམ་ཟེ་ལེགས་པར་སྨྲ་བ་དེ་ལ་བསྙེན་བཀུར་མ་བྱས་པར་འོངས་པ་དྲན་ནས་དེའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གདུངས་ནས་མཆི་མ་བྱུང་ངོ༌། །དེ་ནས་སུ་ཏ་སུའི་བུས་སྨྲས་པ། ཁྱོད་རབ་ཏུ་བརྟན་པར་གྲགས་ཀྱང་ངས་བཟུང་བ་ན་སྐྲག་ཅིང་ཞུམ་པས་མིག་མཆི་མས་གང་བ་འདི་ཁྱོད་ལ་མི་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་པོས་སྨྲས་པ་ཁྱོད་དེ་ལྟར་དོགས་པ་མ་སྐྱེ་ཞིག། ང་ནི་བྲམ་ཟེ་ལེགས་པར་སྨྲ་བ་ལ་བཀུར་སྟི་མ་བྱས་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་བཟུང་བས། དེ་ལ་བཀུར་སྟིའི་ཁྱད་པར་མ་གྲུབ་པས། ཡ་རབས་རྣམས་ནི་བདེན་པ་སྲོག་ལྟར་བསྲུང་བས་དེས་མཆི་མ་བྱུང་གི་ཁྱོད་ལ་འཇིགས་པ་ག་ལ་ཡིན། དེས་སྨྲས་པ། འོ་ན་བྲམ་ཟེའི་གན་དུ་ཕྱིན་ནས་སླར་འོངས་ན་སོང་ལ་བྲམ་ཟེ་ཅི་འདོད་པ་གྲུབ་པར་གྱིས་ལ། སླར་མྱུར་དུ་ཤོག་ཅིག་ང་ཡང་ཁྱོད་སྲེག་པའི་ཕྱིར་སྟ་གོན་བྱའོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བྲམ་ཟེའི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ཏེ་མགུ་བར་བྱ་བའི་སླད་དུ་ཚིག་མཉན་པ་དང་བཀུར་སྟི་བྱས་ནས། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་ལ་སྲང་སྟོང་གི་ཐད་དུ་རྩིས་ནས། ཅི་འདོད་པའི་ནོར་གྱིས་མཆོད་པ་བྱས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་བུ་ཟླ་བའི་ཡབ་རྒྱལ་པོས་རང་གི་བུ་ཟླ་བ་ལ་སྨྲས་པ། བུ་ཁྱོད་ཀྱིས་འབངས་མང་པོ་གསོ་དགོས་ལ་རྒྱལ་པོའ་དཔལ་ཡང་ནོར་ ིཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་བལྟོས་ན། བྱིན་གྲགས་ན་ནོར་མང་ཡང་ཇི་སྲིད་ཅིག་ཐུབ་པར་འགྱུར། དེས་ན་ཚོད་ཟིན་པ་ཉིད་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་རོ། ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྨྲས་པ། ལེགས་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་རིན་ཐང་ནི། ། གང་ལ་ངེས་པར་སྤྱད་དུ་རུང་བ་ནི། །དེ་ཡི་རིན་དུ་རྒྱལ་པོའ་སྲིད་ཀྱང་སྦྱིན། །ཁྱོད་ཀྱི་ ིགྱོད་ཀྱང་སྨྲ་བར་ག་ལ་ནུས། །གང་ཞིག་ཐོས་ནས་ཡིད་ནི་དད་གྱུར་ཏེ། །ལེགས་པར་དགའ་ལ་བརྟན་པར་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཤེས་རབ་སྐྱེ་ཞིང་གཏི་མུག་

ཐུབ་པའི་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ།

93

མེད་པར་གྱུར། །རང་གི་ཤས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཉོ་བར་རིགས། །ཐོས་པ་གཏི་མུག་མུན་སེལ་སྒྲོན་མེ་ཡིན། །རྐུན་པོ་ལ་སོགས་མི་ཁྱེར་ནོར་གྱི་མཆོག། ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པའི་དགྲ་འཇོམས་མཚོན་ཆ་ཡིན། །ཐབས་ཚུལ་མན་ངག་སྟོན་པ་གྲོགས་ཀྱི་མཆོག། འཕོངས་པར་གྱུར་ཀྱང་མི་འགྱུར་མཛའ་བོ་ཡིན། །གནོད་པ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ནད་ཀྱི་སྨན། །ཉེས་པ་ཆེན་པོའ་དཔུང་འཇོམས་ ིདཔུང་གི་མཆོག། གྲགས་དང་དཔལ་གྱི་གཏེར་གྱི་མཆོག་ཀྱང་ཡིན། །ཡ་རབས་རྣམས་དང་ཕྲན་ན་སྐྱེས་ཀྱི་མཆོག། ཚོགས་ཀྱི་ནང་ན་མཁས་ལ་དགའ་བར་འགྱུར། །ཕས་ཀྱི་རྒོལ་བ་ཉིན་མོའ་འོད་དང་འདྲ། །འདྲེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ ིགྲགས་དང་དྲེགས་པ་སེལ། །མི་ཤེས་རྣམས་ཀྱང་རབ་ཏུ་དགའ་འགྱུར་ནས། །མིག་དང་བཞིན་མདངས་རབ་ཏུ་གསལ་གྱུར་ཅིང༌། །ལག་པས་སེ་གོལ་འགུལ་བྱེད་སྟོབས་པ་ཡི། །ཁྱད་པར་དུ་ཡང་ཆེ་བ་རྣམ་པར་སྒྲོག།གཏན་ཚིགས་དོན་རྣམས་རབ་ཏུ་གསལ་བར་སྟོན། །གཙུག་ལག་ལུང་རྣམས་སྣ་ཚོགས་དང་དོན་མཐུན། །གཉེན་ཞིང་སྦྱངས་པས་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཕྱིར། །མེ་ཏོག་ཕྲེང་བ་མ་སྙིགས་བཀྲམ་པ་བཞིན། །དལ་ཞིང་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་སྤོབས་པ་སྐྱེ། །གྲགས་པ་ཆེན་པོ་འཕྲལ་དུ་འབྱུང་བར་བྱེད། །སྨྲ་ལྕེ་བདེ་འགྱུར་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྒྱུ། །ཐོས་པའི་དཔལ་གོམས་དོན་གསལ་རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཐོས་དང་ལྡན་ན་འགོལ་བ་མེད་པ་ཡི། །འཁོར་གསུམ་ལས་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པར་འགྱུར། །ཐོས་པའི་རྗེས་འཇུག་སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་བྱེད། །སྐྱེ་བའི་རྫོང་ལས་ཚེགས་ཆུང་ཐར་བར་འགྱུར། །དེ་ལྟར་ཐོས་པ་ཡོན་ཏན་དུ་མ་ཅན། །ཐོས་པ་བདག་གི་སྐྱེས་དང་འདྲ་རྙེད་ནས། །ནུས་བཞིན་དུ་ནི་ཇི་ལྟར་ཆོས་མི་བགྱི། །ཁྱོད་ཀྱི་བཀའ་ཡང་ཅི་ཕྱིར་གཅོག་པར་འགྱུར། །སྐྱོན་གྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་པས་དགོས་མེད་པར། །ཡོན་ཏན་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཐོབ་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

94

པར་འགྱུར། །རྒྱལ་སྲིད་གཅོད་པས་བདག་ལ་དོགས་པ་མེད། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་གི་བདེན་པ་བསྲུང་བའི་ཕྱིར་སྨྲས་པ། ལྷ་གཞན་དུ་ཁས་བླངས་ནས་གཞན་དུ་བགྱི་བ་ནི་རྔོ་མི་ཐོགས་ལགས་ཀྱིས། སུ་ཏ་སུ་མི་ཤ་ཟ་བ་དེ་ལྟ་བུས་ཀྱང༌། བདག་གི་ཚིག་ལ་ཡིད་ཆེས་ནས་དེའི་དྲིན་གྱིས་ལེགས་པར་སྨྲས་པ་འདི་ཡང་ཐོས་པ་ཡིན་པས། ཁོས་འདིར་ཁོ་བོ་བཏང་བ་ཡང་དྲིན་ཆེ་ལ། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་དེ་ནི་བདག་གིས་རྗེས་སུ་བཟུང་ནུས་པས་བདག་འགུམ་དུ་དོགས་པ་ཡང་མི་མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་བདེན་པ་བསྲུང་བའི་དོན་སེམས་ཤིང་སུ་ཏའི་དྲུང་དུ་སོང་ངོ༌། །དེ་ནས་སུ་ཏ་སུའི་བུས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱང་རིང་མོ་ནས་བྱུང་བ་མཐོང་བས་ཡ་མཚན་ཆེ་བར་གྱུར་ཏེ་དེ་དྲུང་དུ་སླེབ་པ་དང༌། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སྨྲས་པ། ངས་ཁྱོད་ཟ་བའི་དུས་ནི་ད་དུང་མེད། །སྲེག་པའི་གནས་ཀྱང་ད་དུང་དུད་པ་འཐུལ། །ཤ་ཡང་དུ་བ་མེད་པར་སྲེག་ན་ཞིམ། །ལེགས་པར་སྨྲ་བ་དེ་དག་རེ་ཞིག་ཉན། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱམས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་དེའི་ཁྲོ་བའི་རང་བཞིན་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་སྨྲས་པ། ཁྱོད་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ལེགས་པར་སྨྲ་བ་ཉན་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། སྐྱེ་དགུ་རྣམས་ལ་སྙིང་རྗེ་མེད་གྱུར་པ། །ལྟོ་ཡི་ཕྱིར་ནི་གནས་སྐབས་འདི་འདྲ་རྙེད། །སྲིན་བུ་བས་ཀྱང་སྤྱོད་ཡུལ་ངན། །འཕགས་པའི་ལམ་ནི་རབ་ཏུ་སྤངས། །བདེན་པའང་མེད་ན་ཆོས་ཅི་སྨོས། །ཐོས་པས་ཁྱོད་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ། །དེ་ནས་སུ་ཏ་སུའི་བུས་བསྟོད་ནས་སྨྲས་པ། མི་རྣམས་གཞན་ནི་ང་ཡི་དབང་གྱུར་ན། ། བརྟན་པ་ཉམས་ནས་སྐྲག་ཅིང་དཔའ་ཡང་གོང༌། །ཁྱོད་ནི་དཔའ་བརྟན་དཔལ་གྱིས་མ་བཏང་བས། །མི་དབང་ཁྱོད་ནི་འཆི་བའི་འཇིགས་མེད་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྨྲས་པ། རབ་ཏུ་སྒྲིམས་ཀྱང་གནས་མི་ནུས། །གང་ལ་བཅོས་སུ་མི་རུང་

ཐུབ་པའི་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ།

95

བ། །འཇིགས་ཤིང་ལྡང་བར་བྱས་པ་ཡིས། །དེ་ལ་ཅི་ཞིག་ཕན་པ་ཡོད། །མི་རྣམས་སྡིག་པ་བྱས་པས་འགྱོད་པར་གྱུར། །དགེ་བའི་ལས་ཀྱང་ལེགས་པར་ཡོང་མ་བྱས། །ཕྱི་མའི་ཚེ་ལ་སྡུག་བསྔལ་བྱུང་དུ་དོགས། །འཆི་བར་གྱུར་པའི་འཇིགས་པས་རྨོངས་པར་གྱུར། །གང་ལ་བདག་གི་ཡིད་འདིས་འགྱོད་གྱུར་པ། ། དེ་ནི་ནམ་ཡང་བྱས་པར་ཡོང་མི་དྲན། །དཀར་པོའ་ལས་ཀྱང་ ིརབ་ཏུ་གོམས་བྱས་ན། །ཆོས་ལ་གནས་པ་འཆི་བས་སུ་ཞིག་འཇིགས། །མགུ་བར་མ་བྱས་པ་ཡང་ཡོང་མི་དྲན། །དེ་ལྟར་སྦྱིན་པས་མགུ་བ་རྙེད་གྱུར་ལ། །ཆོས་ལ་གནས་པ་འཆི་བས་སུ་ཞིག་འཇིགས། །རིང་དུ་བསམས་ཏེ་བརྟགས་ཀྱང་སྡིག་བྱས་པར། །ཡིད་ལ་བསམས་པས་བདག་གིས་ཡོང་མི་དྲན། །བདག་གིས་དེ་ལྟར་མཐོ་རིས་ལམ་སྦྱངས་ན། །འཆི་བས་ཅི་ཕྱིར་བདག་ནི་འཇིགས་མི་འགྱུར། །དེ་སྐད་སྨྲས་པ་ཐོས་པ་དང༌། སུ་ཏའི་བུ་ལུས་ཀྱི་སྤུ་ལོང་ནི་ལངས། སྡིག་པ་ཅན་གྱི་ལུས་རང་བཞིན་མུན་ནག་ནི་བརྗེད་པར་གྱུར་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་གུས་པས་བལྟས་ནས་སྨྲས་པ། སྡིག་པ་ཞི་བར་གྱུར་ཅིག། རྒྱལ་མཆོག་ཁྱོད་ལྟ་བུ་ལ་སུ་ཞིག་ཤེས་བཞིན་དུ། །སྡིག་པ་བྱེད་པ་དེ་ནི་མི་ཟད་དུག་འཐུང་ཞིག། ཡང་ན་དུག་འཐུང་ལྕགས་སྲེག་འབར་བ་ཟོ། །སྙིང་དང་སྤྱི་བོ་ཚལ་པ་བརྒྱར་ཡང་འགས། །ལེགས་པར་སྨྲས་པ་དེ་དག་ཀྱང༌། །བདག་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་བཤད་དུ་གསོལ། །ཁྱོད་ཚིག་སྙན་པར་མེ་ཏོག་ཆར་བཞིན་འབབ་པ་དེས། །བདག་སེམས་རབ་དང་ལེགས་བཤད་དེ་དག་ཉན་པར་འཚལ། །བདག་གི་སྤྱོད་པ་ངན་པའི་གཟུགས། །ཆོས་ཀྱི་མེ་ལོང་གསལ་མཐོང་ན། །ཡིད་ལ་གདུང་བ་རབ་སྐྱེས་ཏེ། །བདག་ཀྱང་ཆོས་ལ་ཕྱོགས་པར་གྱུར། །དེ་ནས་དེ་ཆོས་ཀྱི་སྣོད་དུ་རིག་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྨྲས་པ། ལྟོས་ཤིག། རབ་ཏུ་དམའ་བའི་སྟན་ལ་འདུག། དུལ་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

96

བའི་དཔལ་ནི་རྣམ་པར་སྐྱེད། །དགའ་དང་ལྡན་པའི་མིག་གིས་ལྟ། །ཚིག་གི་བདུད་རྩི་འཐུང་བ་བཞིན། །གུས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་རྩེ་གཅིག་བཏུད། །རབ་ཏུ་དང་ལ་དྲི་མེད་ཡིད། །ནད་པས་སྨན་པའི་ཚིག་ཉན་བཞིན། །རིམ་གྲོ་བསྐྱེད་ཅིང་ཆོས་ཉོན་ཅིག། དེ་ནས་དེས་རྡོ་ལེབ་ཆེན་པོ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་རང་གི་སྟོད་གཡོགས་བཏིང་སྟེ། དེར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཞག་ནས། རང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མདུན་དུ་འདུག་པས་འཕགས་པ་གསུངས་ཤིག་ཅེས་སྨྲས་སོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དབྱར་གྱི་འབྲུག་སྒྲ་སྙན་ཅིང་ཟབ་པ་འདྲ་བའི་ཚིག་གི་གནས་ཀྱི་ནགས་ཚལ་དེ་ཀུན་དུ་ཁྱབ་པར་སྨྲས་པ། དམ་པ་བདག་ལ་ལན་གཅིག་ཙམ། །ཇི་ལྟར་འདོད་པ་ཕྲད་ཀྱང་རུང༌། །འདྲིས་པར་བྱ་བ་མི་དགོས་པར། །རབ་ཏུ་བསྟན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །དེ་སྐད་ཐོས་ནས་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ་ཞེས་སྨྲས་ཏེ། མགོ་བསྒྱུར་སེ་གོལ་གཏོག་ནས་མགུ་བར་བྱས་ཏེ་ཡང་གསུངས་ཤིག་ཅེས་སྨྲས་ཏེ། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་སྨྲས་པ། དམ་པ་རྣམས་ནི་སུས་ཀྱང་མི་སྲིང་ངོ༌། །དུལ་བའི་ཚིག་གྱིས་དེ་ལ་བརྟེན་པར་བྱ། །དེ་དང་ཉེ་ན་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་རྡུལ། །ཆེད་དུ་མ་སྒྲུབ་པར་ཡང་གོས་པར་འགྱུར། །ཡང་ཅུང་ཞིག་གསུངས་ཤིག་ཅེས་སྨྲས་སོ། །ཡང་གསུངས་པ། རྒྱལ་པོའ་ཤིང་རྟ་རིན་ཆེན་ ིགསེར་གྱིས་བརྒྱན། །ལུས་ཀྱང་རྒས་པས་མི་སྡུག་པར་ཡང་འགྱུར། །དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ནི་རྒས་མི་འགྱུར། །དགེ་བ་རྣམས་ནི་ཡོན་ཏན་རྗེས་ཆགས་བརྟན། །ནམ་མཁའ་དང་ནི་ས་གཞི་བར་ཡང་རིང༌། །རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཚུ་རོལ་འགྲམ་ཡང་རིང༌། །ཤར་ནུབ་གཉིས་ཀྱི་བར་ཡང་དེ་བས་རིང། །ཕལ་དང་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་དེ་བས་རིང༌། །དེ་ནས་སུ་ཏ་སའི་བུས་དམ་པ་ཅི་བཞེད་པ་འབུལ་བར་ཁས་བླངས་པ་ན། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་

ཐུབ་པའི་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ།

97

དཔས་གསུངས་པ། བདག་ལའང་རང་དབང་མེད་པར་གྱུར་པ་ཁྱོད། །མི་རིགས་བྱེད་ལ་དགའ་བས་ཕམ་པར་འགྱུར། །དགེ་བ་སྤྱོད་ལ་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག། ཁྱོད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་གཞན་ལ་དམ་པ་སྦྱིན། དེས་སྨྲས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལྟར་དོགས་པ་མ་སྐྱེ་ཞིག། བདག་ནི་སྲོག་ཀྱང་ཡོངས་བཏང་ནས། །དམ་པ་གང་ཡིན་བདག་འབུལ་གྱི། །རྒྱལ་པོ་ཅི་དང་ཅི་བཞེད་པ། །བག་ཕབ་ནས་ནི་དེ་སློངས་ཤིག། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྨྲས་པ། བདེན་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ལོངས་ལ་སེམས་ཅན་གསོད་པ་སྤོངས། །སྐྱེ་བོ་བཙོན་དུ་བཟུང་བ་འདི་རྣམས་མ་ལུས་ཐོང༌། །དཔའ་བོ་ཁྱོད་གྱིས་མི་ཤ་ཅུང་ཟ་བའང་སྤོངས། །དམ་པའི་ནང་ནས་མཆོག་གྱུར་འདི་བཞི་བྱིན་པར་གྱིས། །སུ་ཏ་སུའི་བུས་སྨྲས་པ། དམ་པ་སྔ་མ་གསུམ་ནི་ཁྱོད་ལ་འབུལ། །དམ་པ་བཞི་པ་གཞན་ཞིག་སླད་དུ་གསོལ། །བདག་ནི་མི་ཤ་མི་ཟ་མི་ནུས་པ། །སྔ་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་མཁྱེན་པར་མ་གྱུར་ཏམ། །དེ་ལ་གསུངས་པ། ཁྱོད་ཀྱི་དམ་པ་སྦྱིན་པར་མི་ནུས་ཞེས་ངས་མ་བྱས་སམ་མི་ཤ་ཟ་བ་མ་བཏང་ན་བདེན་པར་སྨྲ་བའང་ཇི་ལྟར་ཡོང༌། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐོག་མར་བདག་གི་སྲོག་ཀྱང་སྤངས་ནས་དམ་པ་སྦྱིན་ཞེས་སྨྲས་མ་ཐག་དེ་བརྗེད་དམ། དེ་ལྟར་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ཁྱོད། །ཤ་ཡི་ཕྱིར་ནི་མི་བསད་ན། ། སྲོག་ཆགས་མི་གསོད་ག་ལ་འགྱུར། །དེ་ལྟར་གྱུར་ཀྱང་དམ་པ་གསུམ། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་སྦྱིན་པར་འགྱུར། །བྱིན་ནས་འགྱོད་པ་སྐྱེས་པ་འདི། །སྐྱེ་བོ་སེམས་རྒྱ་ཆུང་ངུ་ལ། །སྲིད་པར་འགྱུར་བའི་འོས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡི་ཁྱོད་ཀྱང་ཟིལ་གནོན་ཏམ། །དེ་བས་སྡིག་རྗེས་མ་འབྲང་བར། །བདག་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་བར་རིགས། །དེ་ནས་དེ་རབ་ཏུ་དད་པར་གྱུར་ནས། མིག་མཆི་མས་གང༌། སྐད་འཛེར་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྐང་པ་གཉིས་ལ་འཇུས་ནས་སྨྲས་པ། ཡོན་ཏན་མེ་ཏོག་ཕྱེ་མས་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

98

བསོད་ནམས་དྲི་ཞིམ་དང༌། །ཁྱོད་ཀྱི་གྲགས་པའི་རྒྱུ་ཡིས་འགྲོ་བ་འདི་དག་ཁྱབ། །འདི་ལྟར་སྡིག་སྤྱོད་འཆི་བདག་ཕོ་ཉར་འགྱུར་བ་ལ། །ཁྱོད་ལྟར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བ་གཞན་ནི་སུ་ཞིག་མཆིས། །ཁྱོད་ཉིད་བདག་གི་སྟོན་པ་བླ་མ་ལྷ་ཉིད་ལགས། །ཁྱོད་ཀྱི་བསྒོ་བ་འདི་རྣམས་བདག་གིས་སྤྱི་བོས་མཆོད། །དེ་ཕྱིན་སླན་ཆད་བདག་ནི་མི་ཤ་ཡོང་མི་འཚལ། །བདག་ལ་ཇི་ལྟར་བཀའ་སྩལ་དེ་དག་དེ་བཞིན་བགྱིད། །མཆོད་སྦྱིན་ཕྱིར་ནི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱི་བུ་ཕྲོགས་པ། །བདག་གི་བཙོན་རར་གསལ་བས་མི་དགའ་ཞིང༌། །བཞིན་མདངས་ཉམས་ལ་མྱ་ངན་གདུངས་པའི་ཡིད། །དེ་དག་ཀུན་ཀྱང་བཏང་གིས་ལྷན་ཅིག་བཞུད། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་བཞིན་བྱའོ་ཞེས་མཉན་ནས་རྒྱལ་བུ་བཙོན་དུ་བཟུང་བ་རྣམས་བལྟར་ཕྱིན་པ་དང༌། རྒྱལ་བུ་དེ་རྣམས་རྒྱལ་བུ་ཟླ་བ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས། ད་ནི་བདག་ཅག་རྣམས་ཐར་རོ་སྙམ་སྟེ་རབ་ཏུ་དགའ་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་བུ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་སུ་ཏ་སུའི་བུ་ལ་གནོད་པ་མི་བྱེད་པའི་མནའ་དགགས་ཏེ། བཙོན་ར་ནས་ཕྱུང་ནས་རང་རང་གི་རྒྱལ་སྲིད་ལ་བཀོད་དོ། །སུ་ཏ་སུའི་སྐྱེས་པའི་རབས་ཏེ་སོ་གཅིག་པའོ། །། །
༈ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་སྔོན་རྒྱལ་རིགས་སུ་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་ན༑རང་གི་སྤུན་ཟླ་བཙས་པ་རྣམས་ཤི་བར་བསྲུང་བའི་ཕྱིར་ལྕགས་ཀྱི་ཁང་པའི་ནང་དུ་འབྱུང་པོ་བསྲུང་བའི་ཆོ་ག་ལ་མཁས་པ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བཞག་གོ། དེ་ནས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའ་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ཆེར་སྐྱེས་ ིཤིང༌། ལང་ཚོའི་གཟི་མདངས་ནི་གསལ། དུལ་བ་དང་ཤེས་རབ་རླབས་ཆེ་བས་ནང་གི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལྷག་བར་མགུ་ལ་ལྷའི་ལོངས་སྤྱོད་དང་འདྲ་བའི་དཔལ་ལ་སྤྱོད་ཅིང༌། ཕས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་བྱམས་པས་བཀུར་སྟི་ཆེར་བྱས་སོ། །དེ་ནས་རེ་ཞིག་ནས་རང་གི་ཕོ་བྲང་མེ་ཏོག་ཀུ་མུ་ཏའི་དགའ་སྟོན་གྱི་དུས་

ཐུབ་པའི་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ།

99

ལ་བབས་ཏེ་རྒྱན་བཟང་པོ་གདགས་པ་ལ་སོགས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུས་ཕོ་བྲང་གི་མཆོག་དེ་ན་རྒྱུ་ཞིང་སོང་བ་ན། ཕོ་བྲང་འཁོར་གྱི་མི་རྣམས་རྒྱལ་བུ་དེ་ལ་ལྟ་བས་སེམས་ནི་གཡེངས། ངོ་མཚར་ཆེ་བས་ནི་མིག་རིག་རིག་པོར་ལྟ། བསྟོད་པར་དགའ་བར་བྱེད་ཅིང་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་ཤིས་པ་བརྗོད་པའི་ཚིག་ནི་འདོན། དགའ་སྟོན་གྱི་དགའ་བའི་ཆས་བཟང་པོར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་བརྟགས་ནས་སེམས་དགའ་བ་སྐབས་སུ་བབས་ཀྱང༌། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཚེ་རབས་སྔ་མ་ལ་སེམས་སྐྱོ་བ་གོམས་པས་དྲན་པ་འདི་ལྟ་བུ་རྙེད་པར་གྱུར་ཏོ། །ཀྱེ་མའོ་འཇིག་རྟེན་ཉོན་མོངས་དག། གནས་པ་མི་བརྟན་དགར་མི་འགྱུར། །ཀུ་མུ་ཏ་ཡི་དཔལ་འདི་ཡང༌། །དྲན་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །འགྲོ་བ་འདི་ལྟ་བུར་ནི་འཁོད་པ་ལ། །སྐྱེ་བོ་འཇིགས་པ་མེད་པ་ཚར་རེ་ཆེ། །ལམ་རྣམས་ཐམས་ཅད་འཆི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བཀག། དོགས་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་དགའ་ཞིང་སྤྱོད། །ན་དང་རྒ་བ་འཆི་བའི་གནོད་བྱེད་དགྲ། །མཐུ་ཆེན་དགག་ཏུ་མི་ནུས་ཡོད་བཞིན་ལ། །འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཉམ་ངར་ངེས་འགྲོ་ན། །སེམས་ཤེས་སུ་ཞིག་འདི་ལ་དགའ་བར་སེམས། །སྤྲིན་ཆེན་གློག་འགྱུ་གསེར་ཕྲེང་འདྲ་བ་དག། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་ཡང་འབྱུང༌། །ཆར་འབེབས་པ་ཡི་བརྩོན་པ་ཆེན་པོས་བྱས། །ཀུན་ནས་འདུས་ཀྱང་དེ་ནས་དངས་པར་འགྱུར། །འབབ་ཆུ་དྲག་པོའ་ཤིགས་ཀྱིས་ཤིང་རྣམས་ཀྱི། །རྩ་བ་འགྲམ་ན་རབ་ཏུ་ཟུག་པ་ཡང༌། །རྩ་ནས་སྟོན་དེ་སླར་ཡང་ཆུ་དེ་ཉིད། །འབྲེང་ཞིང་ཞི་ནས་མྱ་ངན་གདུངས་པ་བཞིན། །རླུང་གི་མཐུས་ཀྱང་རི་ཡི་རྩེ་མོ་སྙིལ། །སྤྲིན་གྱི་ཚོགས་ཀྱང་དྲག་པོའ་ཤིགས་ཀྱིས་གཏོར། །རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་ཡང་རྣམ་པར་དཀྲུག་ཅིང་ཀློང༌། །དེ་ལྟ་བུ་ཡི་རླུང་ཡང་ཞི་བར་འགྱུར། །མེ་ལྕེ་རབ་འབར་མེ་སྟག་འཕྲོ་བ་ཡིས། །ནགས་ཚལ་མཛེས་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

100

དང་རྩྭ་རྣམས་ཀུན་བསྲེགས་ནས། །དེ་འདྲའི་མེ་ཡང་རབ་ཏུ་ཞི་བར་འགྱུར། །རབ་ཏུ་འབར་ཡང་དེ་ནས་མེད་པར་འགྱུར། །འདུས་པ་གང་ཞིག་འབྲལ་བར་མ་གྱུར་ཡོད། །དར་བ་གང་ཞིག་རྒུད་པར་མ་གྱུར་ཡོད། །འགྲོ་བའི་རྒྱུད་ནི་རབ་ཏུ་གཡོ་བ་ཡང༌། །མ་བརྟགས་བར་ནི་སྐྱེ་བོ་དགའ་བར་འགྱུར། །སྙམ་དུ་ཡིད་ལ་དྲན་ཏེ། རྒྱལ་པོའ་ཕོ་བྲང་དུ་སླར་ལོག་ནས། ཡབ་ཀྱི་རྐང་པ་ལ་ ིཕྱག་འཚལ་ཏེ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས། དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ནགས་ཚལ་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་གསོལ་ཏོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ནི་བུ་ལ་བྱམས་པས་དེ་སྐད་ཟེར་བ་ཐོས་པ་དང༌། རྒྱ་མཚོ་ཟབ་མོ་རླུང་གིས་སློངས་པ་བཞིན་དུ་ཁམས་དེ་འདར་བར་གྱུར་ཏོ། ། ཡང་རྒྱལ་བུས་ཡབ་ལ་གསོལ་བ། ལྷ་གཟིགས་སུ་གསོལ། དང་པོ་མངལ་དུ་ཞུགས་པའི་ནུབ་མོ་ནས། །དེ་ནས་བརྩམས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་འདི་རྣམས་ནི། །ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་གཞན་དུ་མ་གོལ་བར། །འཆི་བདག་དྲུང་དུ་དེ་ནི་ཉེར་བར་འགྲོ། །ཐབས་དང་རབ་ཏུ་ལྡན་ཞིང་མཐུ་ཡོད་ཀྱང༌། །འཆི་དང་རྒ་ལས་སུ་ཡང་ཐར་བ་མེད། །འདི་གཉིས་ཀྱིས་ནི་འདི་ཀུན་རབ་ཏུ་གཙེས། །དེ་བས་ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་དགོན་པར་འཆི། །མི་རྟག་གླང་ཆེན་རྟ་མང་དམག་ཚོགས་རྣམས། །རྒྱལ་པོའ་དཔུང་དང་ལྡན་པས་ཐགས་ཐོགས་མེད་པར་ ིཐུབ། །གཤིན་རྗེའི་དགྲ་ནི་གཅིག་པོར་འདུག་ཀྱང་ཡོངས་མི་ཐུབ། །དེ་བས་བདག་གི་སེམས་ནི་ཆོས་དོན་སྒྲུབ་པར་འཚལ། །རྟ་དང་གླང་ཆེན་རྐང་ཐང་ཤིང་རྟ་ཡོངས་བསྲུངས་ནས། །རྒྱལ་པོ་རྣམས་ནི་དགྲ་ལས་རྣམ་པར་ཐར་བར་འགྱུར། །གཤེད་ཅན་ལ་སོགས་དཔུང་དང་བཅས་པ་དབང་མེད་པར། །རབ་ཏུ་མཐུ་ཆེན་འཆི་བདག་དགྲ་ཡི་དབང་དུ་འགྱུར། །གླང་ཆེན་མྱོས་པའི་མཆེ་བས་མཁར་གྱི་རྟ་བབས་དང༌། །གཡུལ་ངོར་མི་དང་ཤིང་རྟ་གླང་པོ་རྣམས་ཀྱང་བཅོམ། །གད་པ་ཆེན་པོའ་ངོས་བྲལ་རྒྱལ་བར་འགྱུར་བ་ཡི། །མཆེ་ ི

ཐུབ་པའི་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ།

101

བ་དེ་ཡིས་གཤིན་རྗེའི་ཁར་སོ་འདེབས་མ་ནུས། །གོ་མཚོན་བཟང་པོ་བགོས་ཤིང་ཕུབ་བཟུང་ནས། །གཡུལ་ངོར་རྒྱང་གི་མདའ་ཡང་འཕེན་མ་ནུས། །དེ་ལྟར་འཕོང་སྐྱེན་རྣམས་ཀྱང་འཁོན་རྙིང་ཅན། །དགྲ་བོ་གཤིན་རྗེ་ལ་ནི་འཕེན་མི་ནུས། །སེང་གེ་རྣམས་ཀྱང་སེན་མོ་རྣོན་པོས་གླང་ཆེན་གྱི། །གཟི་བརྗེད་ཟིལ་མནན་སྤྱི་བོ་སྡེར་མོ་དབྲལ་ཅིང་དབང༌། །སྒྲ་སྐད་དྲག་པོ་བསྒྲོགས་པས་གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱང་སྲེག། གཤིན་རྗེ་འོངས་ནས་མཐུ་དང་དྲེགས་པ་ཉམས་ཏེ་ཉལ། །རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱང་གཞན་གྱིས་ཉེས་བྱས་ན། །ཉེས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཆད་པས་གཅོད། །འཆི་བདག་དགྲ་བོས་ཉེན་པ་ཆེར་བྱས་ཀྱང། །ཆད་པས་བཅད་པའི་ཐབས་ནི་ཡོངས་མི་ཤོམ། །དེ་བཞིན་རྒྱལ་པོ་འཇལ་དུམ་ལ་སོགས་པའི། །ཐབས་ཀྱི་ཉེས་པ་བྱས་པ་ཞི་བར་བྱེད། །འཆི་བདག་གཏུམ་པོ་དྲེགས་པས་གོམས་བྱས་པ། །འཇལ་དུམ་ལ་སོགས་པས་ནི་སྡུམ་མི་ནུས། །སྦྲུལ་ཆེན་ཁྲོས་པའི་རླུང་གི་མཆེ་བ་དུག་ཅན་གྱིས། །རྩེ་མོ་འབར་བས་མི་རྣམས་མངོན་དུ་འབིགས་པ་དང༌། །ཤ་ཆགས་བསད་པའི་ཐབས་ལ་རབ་ཏུ་མཁས་གྱུར་ཀྱང༌། །འཆི་བདག་བཟའ་བར་བརྩམས་པ་ཉམས་པར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་སྦྲུལ་དུག་ཁྲོས་ནས་འཁྲུགས་པས་ཟིན་པ་ཡང༌། །སྨན་པ་རྣམས་ནི་སྨན་དང་སྔགས་ཀྱིས་དུག་ཞི་བྱེད། །གཤིན་རྗེ་འདི་ནི་མྱུར་བའི་དུག་པས་རབ་གདུག་པས། །སྔགས་དང་སྨན་ལ་སོགས་པས་ཐུབ་པར་ཡོངས་མི་ནུས། །འདབ་བཟང་ཁྱུང་ཡང་གཤོག་པའི་རླུང་གིས་རྒྱ་མཚོའི་ཆུ། ། ཉ་མང་འཕྱོ་བ་འབྲུག་སྒྲ་དྲག་པས་དཀྲུགས་པ་ཡང༌། །རྣམ་པར་གཏོར་ནས་གདེངས་ཀ་འཕྱར་བའི་སྦྲུལ་རྣམས་འཛིན། །དེས་ཀྱང་འཆི་བདག་རབ་ཏུ་གཞོམ་པར་ཡོང་མི་ནུས། །རབ་ཏུ་མགྱོགས་པའི་སྟག་སྡེར་བང་ཅིག་བཏབ་ལས་ཀྱང༌། །རི་དྭགས་གསོད་དང་ཁ་གདངས་མཆེ་གཙིགས་པའི། །ནང་དུ་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

102

སོང་བའི་སྲོག་ཆགས་རྣམས་ཀྱང་ཐར་སྲིད་ཀྱིས། །གཤིན་རྗེ་ཁ་གདངས་རྒ་དང་ན་བའི་མཆེ་བ་གཙིགས། །དེ་ཡི་ནང་དུ་སོང་བ་སུ་ཞིག་ཐར་པ་ཡོད། །མི་སྡུག་འཇིགས་ལ་དམ་དུ་འཛིན་པའི་གདོན། །བཟི་དང་བཅས་པས་མི་ཡི་སྲོག་ཀྱང་འཕྲོག། འཆི་བདག་དགྲ་དང་འཐབ་པའི་དུས་བསྟན་ན། །རབ་ཏུ་སྙེམས་པའི་མཐུ་རྩལ་ཉམས་པར་འགྱུར། །མཆོད་འདོད་གནོད་བྱེད་འོངས་པའི་གདོན་རྣམས་ཀྱི། །རིག་སྔགས་གྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱི་མཐུ་དག་དང༌། །དཀའ་ཐུབ་བདེ་ལེགས་སྨན་ཀྱིས་ཞི་བར་ནུས། །འཆི་བདག་གདོན་ནི་བཟློག་པར་ཡོངས་མི་ནུས། །མང་པོ་འདུས་པའི་ནང་ན་སྒྱུ་མ་མཁན། །སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་མིག་ཀྱང་བསླུ་བར་ནུས། །དེས་ཀྱང་གཤིན་རྗེའི་མིག་བསླུ་ཡོངས་མི་ནུས། །གསང་སྔགས་གྲུབ་པའི་དཀའ་ཐུབ་མཐུ་ཡིས་དུག་ཞི་ནུས། །སྨན་པ་མཆོག་གིས་མི་ཡི་ནད་ཀྱང་ཞི་བར་ནུས། །ནན་ཏའི་རིམས་སོགས་ལ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར། །དེ་བས་ཆོས་ཕྱིར་བདག་བློ་བས་མཐར་འགྲོ་བར་མོས། །རིག་སྔགས་འཆང་རྣམས་སྔགས་ཀྱི་མཐུ་སྟོབས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །མངོན་དུ་གྱུར་ནས་བར་སྣང་ལའང་མི་སྣང་འགྱུར། །བར་བར་མཁའ་ལ་འགྲོ་ཞིང་བར་བར་ས་འོག་ནུབ། །འཆི་བདག་བྱུང་ན་མཐུ་སྟོབས་རབ་ཏུ་ཉམས་པར་འགྱུར། །ལྷ་དང་ལྷ་མིན་ཕན་ཚུན་དྲེགས་པའི་དཔལ་གྱིས་བཟློག། ང་རྒྱལ་བདེ་བའི་དམག་ཚོགས་ཆེན་པོའ་དཔུང་བསྡོམས་ཀྱིས། །གཤིན་རྗེ་མི་བཟློག་མཐོང་ ིབས་ཁྱིམ་ན་བདག་མི་དགའ། །ཁྲོ་བྱམས་ཕྱིར་མིན་ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་བདག་ནི་ངེས་པར་འཆི། །ཞེས་ཡབ་ལ་གནང་བ་ནོད་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་དཔལ་རྩ་དང་འདྲ་བར་བོར་ཏེ་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ནགས་ཚལ་དུ་སོང་ངོ༌། །ལྕགས་ཀྱི་ཁྱིམ་ན་སྐྱེས་པའི་རབས་ཏེ་སོ་གཉིས་པའོ། །། །
༈ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་སྔོན་མ་ཧེར་གྱུར་པ་ན། མདོ་སྡེ་དག་ལ་

ཐུབ་པའི་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ།

103

འདི་སྐད་དུ། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་བསམ་མི་ཁྱབ། །སྙིང་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡང་དུད་འགྲོར་སྐྱེ། །དེ་ནའང་ཆོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ལས་མེད་ན་ནི་སྐྱེ་བའི་མཚམས་མ་སྦྱོར། །དགེ་བའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མི་བདེ་མེད། །ཆོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཡོད་ཀྱང་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱིས། ། དེ་དང་དེ་བརྟེན་ནས་ནི་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ཆོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཤས་ཆེར་སྤྱོད་ཀྱང་མ་ཧེར་གྱུར་པ་ལ། སྤྲེའུ་ཞིག་ཤིན་ཏུ་མི་བསྲུན་པས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་གཉིད་ལོག་ཡོད་པའི་སྟེང་དུ་མཆོངས་ནས་འོངས་ཏེ༑དེ་ལ་ཞོན་ནས་རྒྱུག་ལ། བར་བར་ནི་བཀྲེས་ཏེ་ཟར་འགྲོ་བའི་ལམ་བཀག། བར་བར་ཤིང་གིས་ཀྱང་དེའི་རྣབ་གཉིས་དཀྲུག་ཆུའི་ནང་དུ་རྐྱལ་དུ་འགྲོ་བ་ན་མགོའ་སྟེང་དུ་ཞོན་ནས་ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་ ིམིག་གཉིས་བཀག། རེས་འགའ་ཞོན་ནས་དབྱུག་པ་འཕྱར་ནས་རྒྱུགས་ཏེ་གཤིན་རྗེ་བཞིན་དུ་འཕྱོས། དེ་ནས་སྐབས་ཤིག་ཏུ་གནོད་སྦྱིན་གཅིག་གིས་དེ་མཐོང་ནས་མ་བཟོད་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དྲུང་དུ་འོངས་ཏེ་སྨྲས་པ། སྤྲེའུ་མི་བསྲུན་པ་འདིས་ཁྱོད་ཉོས་སམ་ཅི། འོན་ཏེ་རྒྱན་ཕམ་མམ། འོན་ཏེ་ཁྱོད་འདི་ལ་འཇིགས་པ་ཅུང་ཟད་སྐྱེས་སམ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་འདི་ཉིད་ལ་རྒོལ་བའི་མཐུ་མེད་པར་རིག་གམ། ཅིའི་ཕྱིར་འདི་བསྙས་ཤིང་ཞོན། ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་སྟོབས་དང༌། རྭ་རྩེ་དང༌། རྐང་ལག་རྣམས་དང༌། གཟི་བརྗིད་དང༌། རྨིག་པ་དང༌། མཐུ་སྟོབས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འདིས། སྤྲེའུ་འདི་ཅིའི་ཕྱིར་མི་ཆོམས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྨྲས་པ། འདི་ནི་མཐུ་སྟོབས་ཆུང་བ་དང༌། །རྟག་ཏུ་མ་དྲངས་སྤྱོད་པའང་ཤེས། །དེ་བས་འདི་ལ་བདག་གིས་ནི། །བཟོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱོགས་བཟུང་ངོ༌། །མཐུ་ཆེན་བཅོས་སུ་མི་རུང་ལ། །བཟོད་པ་ཅི་ཞིག་བྱར་ཡང་ཡོད། །མཐུ་ཆུང་འཕྲུལ་པ་དག་ལ་ནི། །མཐུ་ཡོད་བཞིན་དུ་བཟོད་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

104

ནའང་རུང༌། །དེ་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་ཉམས་པ་བས། །རབ་ཏུ་བརྙས་པར་གྱུར་ཀྱང་རུང༌། །མཐུ་སྟོབས་ཆུང་བས་བརྙས་ཐབས་བྱས་པ་ལ། །ད་དུང་ལེན་པ་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་མཆོག། ཡོན་ཏན་དགའ་བས་ཁྱད་དུ་དེ་བསད་ན། །རང་གི་བསྟན་པ་ཉམས་ཕྱིར་ཅི་ཕྱིར་རྒོལ། །བཟོད་པ་རྟག་ཏུ་བདེ་བར་གྱུར་བ་ཡི། །དུས་ནི་རབ་ཏུ་དཀའ་ཕྱིར་དེ་སྙེད་ན། །གཞན་གྱིས་དེ་ལྟ་བུ་དག་བྱས་པའི་ཚེ། །དེ་ལ་འཁྲུལ་པར་བྱེད་པ་སུ་ཞིག་ཡོད། །གང་ཞིག་རང་གི་ཆོས་ཉམས་མི་སེམས་པར། །བདག་གི་སྡིག་སྦྱང་ཕྱིར་ནི་ཞུགས་འདྲ་ལ། །འདི་ལའང་བདག་ནི་བཟོད་པར་མི་བྱེད་ན། །དེ་ལས་གཞན་ལ་དྲིན་མེད་ཅི་འདྲ་ཞིག།ཅེས་སྨྲས་པས། གནོད་སྦྱིན་དེ་རབ་ཏུ་དད་ནས། དུད་འགྲོ་རྣམས་ལ་ཆོས་འདི་ག་ལ་ཞིག། མཚར་གྱི་བསམས་པས་འདི་འདྲའི་ལུས་སུ་གནས། །དཀའ་ཐུབ་ནགས་ན་ཁྱོད་ཀྱི་དགེ་བ་སྤྱོད། །ཡོན་ཏན་དགའ་བ་འདི་འདྲ་གཞན་ཡོད་མིན། །ཅེས་བསྟོད་ནས། སྤྲེའུ་དེ་བསྲུང་བའི་སྲུང་མ་བསྐོས་ཏེ། དེ་ཉིད་དུ་མི་སྣང་བར་གྱུར་ཏོ། །མ་ཧེའི་སྐྱེས་པའི་རབས་ཏེ་སོ་གསུམ་པའོ། །། །
༈ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་སྔོན་བྱ་ཤིང་རྟ་མོར་གྱུར་པ་ན། ནགས་ཚལ་གྱི་ནང་ན་རྒྱུ་ཞིང་སོང་སོང་བ་ལས། སེངྒེ་གཅིག་ནད་དྲག་པོས་བཏབ་སྟེ། མདའ་དུག་ཅན་ཕོག་པ་བཞིན་དུ་འདྲེ་ལྡོག་ནི་བྱེད། རལ་པ་ནི་རྡུལ་གྱིས་གོས་ལ་དྲི་མ་ཅན་དུ་སོང་ཞིང་འཛིངས་པ་ཅིག་མཐོང་བས། སྙིང་རྗེའི་བསམ་པས་བསྐུལ་ནས་དེའི་དྲུང་དུ་སོང་སྟེ། རི་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཅེས་ཉེས། གླང་པོ་དག་ལ་དྲེགས་པས་བརྒལ་དྲགས་སམ། །རབ་ཏུ་མགྱོགས་པས་རི་དྭགས་བསྙེགས་དྲགས་སམ། །འཆོངས་པ་དྲགས་པས་འདི་ལྟར་ཁྱོད་བསྣད་དམ། །རྔོན་པ་དག་གིས་མདའ་འཕངས་བསྣད་གྱུར་ཏམ། །བསྟན་དུ་རུང་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་སྨྲོས་ཤིག། དེས་སྨྲས་པ། བདག་གི་གྲེ་བའི་ནང་དུ་རུས་པའི་

ཐུབ་པའི་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ།

105

ཚལ་པ་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་ཟུག། ནང་དུ་མིད་པ་དང་ཕྱིར་དབྱུང་བ་གང་ཡང་མ་བདེ་ན། ཁྱོད་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཚུལ་འདི་ལ་ཇི་ལྟར་རིགས་པ་རྟོགས་ཤིག། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས། སེངྒེ་དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁ་ལེགས་པར་གདོངས་ཤིག། ཅེས་སྨྲས་ཏེ། སོ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཤིང་ཅིག་ལེགས་པར་བཅུག་ནས། སེངྒེ་མཆེ་བས་རང་ལ་མི་གནོད་པ་དེ་ལྟར་བྱས་ནས། དེའི་གྲེ་བར་ཞུགས་ཏེ། རུས་པའི་ཚལ་བ་བསེགས་ཁར་ཟུག་པ་དེའི་རྩེ་མོ་གཅིག་མཆུས་རྒུལ་ཏེ་རིམ་གྱིས་ཕྱུང་ནས་མཐར་ཤིང་དེ་ཡང་དེའི་ཁ་ནས་ཕྱུང་སྟེ་ཕྱིར་བོར་རོ། །ཟུག་རྔུ་ཕྱུང་ནས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ནི། །དེ་ཡི་སྡུག་བསྔལ་མྱ་ངན་མེད་པར་བྱས། །ཟུག་རྔུ་ཕྱུང་ནས་དེ་ལྟར་དེ་དགའ་བ། །དེ་ཡང་དེ་བས་ལྷག་པར་དགའ་བར་གྱུར། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེངྒེ་ལ་བརྡ་སྤྲད་ནས་འཕུར་ཏེ་སོང་ངོ༌། །དེ་ནས་རེ་ཞིག་གཅིག་ན། སེངྒེ་དེ་རི་དྭགས་གཞོན་ནུ་བསད་མ་ཐག་པའི་ཤ་ཟ་བ་དང༌། སྡེར་མོ་དང༌། རལ་པའི་རྩེ་མོ་རྣམས་ནི་ཁྲག་གིས་སྦགས་པས། སྟོན་ཀའི་སྤྲིན་གྱི་དུམ་བུ་མཚམས་ལ་བབས་པའི་མདོག་ལྟར་འདུག་པ་དེ། བྱ་ཤིང་རྟ་མོ་ཁ་ཟས་རུང་བ་མ་རྙེད་པས་བྲུ་བ་ཚ་བས་གདུངས་པ་དེ་མཐོང་ངོ༌། །དེ་ལ་སྔར་ཕན་བཏགས་ཀྱང་སློང་བའི་ཚིག་འབྲུ་བརྗོད་མ་ནུས་པས་དེའི་དྲུང་དུ་འོངས་ཀྱང༌། སེངྒེ་དེས་ནི་འོངས་པ་ལེགས་སོ་ཙམ་ཡང་མི་སྨྲ་བར་འདུག་གོ། རྡོ་ལེབ་སྟེང་དུ་ས་བོན་བཏབ་པ་དང༌། །མེ་མེད་ཐལ་བ་སྲེག་པ་ཇི་བཞིན་དུ། ། བདག་ཉིད་ངན་པའི་ས་ནི་དེ་མཐོང་ཡང༌། །མགྲོན་བྱའི་ཚིག་ཀྱང་དེ་ལ་ཡོངས་མ་བརྗོད། །དེ་ནས་འདིས་ངོ་མ་ཤེས་སྙམ་ནས། མགྲོན་གསར་དུ་འོངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སློང་མོ་བཏབ་པ། རི་དྭགས་རྒྱལ་པོ་བདུད་རྩིར་སྐྱུར། །མཐུ་རྩལ་ཆེན་པོས་སྙེམས་པ་ལས། །འཕོངས་བས་བཙལ་བ་ཅུང་ཟད་འཚལ། །ཁྱོད་ཀྱི་བསོད་ནམས་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

106

གྲགས་པ་འགྲུབ། །ཅེས་སྨྲས་པ་དང༌། །སེངྒེ་ཁྲོ་བ་དང་སེར་སྣ་ལ་གོམས་པས། ཡ་རབས་ཀྱི་ཚུལ་ནི་མེད། མིག་སེར་པོ་གཉིས་ལྡོག་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སྨྲས་པ། ཀྭ་ཡེ་ཁྱོད་ཅུང་ཟད་ཅིག་སྡོད་ཅིག། སྙིང་རྗེའི་རླན་བག་གང་མེད་པས། །རི་དྭགས་རྣམ་པར་གཡོ་བ་ཟ། །ང་ཡི་ཁ་ནི་དེར་སོང་ན། །གསོན་པ་དེ་ནི་སྣང་ཆེ་མོད། །འོན་ཀྱང་ང་ལ་བརྙས་ཐབས་སུ། །དེ་ལྟར་སློང་མོ་འདེབས་པ་ནི། །སྲོག་གིས་སྐྱོ་བར་ཁྱོད་གྱུར་ཏམ། །འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ལྟ་བར་འདོད། །དེ་ཐོས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལ་འཕུར་ཏེ། འདབ་མ་བརྡབས་པའི་གཤོག་སྒྲས་ངེད་ཅག་བྱ་ཡིན་པས་ཅི་ཡང་བྱར་མེད་དོ། །ཞེས་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་ནས་ལངས་སོང་ངོ༌། །བྱ་ཤིང་རྟ་མའི་སྐྱེས་པའི་རབས་ཏེ་སུམ་ཅུ་རྩ་བཞི་པའོ། །། །
༈འདིར་སྨྲས་པ།
ལྷ་མིའི་སྟོན་པ་སྔོན་ཡང་སྙིང་རྗེའི་བདག་ཉིད་པས། །སྐུ་དང་སྲོག་ལའང་མི་གཟིགས་གཏོང་བ་རླབས་ཆེན་གྱི། །རིམ་པ་འདི་མཐོང་དད་པའི་མཆི་མ་རབ་གཡོས་ནས། །བདག་ཀྱང་དེ་འདྲར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨོན་འདི་བརྩམས་སོ། །སྐྱེས་པ་རབས་ཀྱི་ཕྲེང་བརྒྱུད་དཔའ་བོས་མཛད་པའི་སོ་བཞི་པ་ལས་དོན་གྱི་སྙིང་པོ་ཉུང་ངུའི་ཚིག་ཡི་གེར་བྱས་པ་འདི་ནི་སྒོམ་ཆེན་ངག་གི་དབང་པོས་སོ། །ཐུབ་པའི་དབང་པོས་སྔོན་ཆད་སྤྱད་པ་ཡི། །ཚུལ་འདིས་མཁས་རྣམས་ངོ་མཚར་བསྐྱེད་པའི་གཞི། །འདི་ལྟར་བྲིས་པའི་དགེ་བའི་དཔལ་ཡོན་དེས། །རྣམ་མཁྱེན་རྫོགས་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཕྱིར་བསྔོ༌། །མངྒ་ལཾ། །

གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་ཆོ་ག

107

༄༅། །གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་མཆོད་པའི་ཆོ་ག་བྱིན་རླབས་ཀྱི་སྤྲིན་ཕུང་བཞུགས་སོ། །

གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་ཆོ་ག

༈འཕགས་པའི་གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་མཆོད་ཅིང་བསྙེན་བཀུར་བའི་ཆོ་གའི་རིམ་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་བྱིན་རླབས་ཀྱི་སྤྲིན་ཕུང་ཞེས་བྱ་བ། ཕྱོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་གྱི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་སྲས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །
སྦྱིན་པའི་ལེགས་བྱས་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པའི་རྩ། །
སྦྱིན་གནས་ཆེ་བའང་འཕགས་རྣམས་འདུས་པའི་ཚོགས། །
དེར་ནི་མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་པོ་བསོད་ནམས་གཏེར། །
དེ་འདྲ་བསྐལ་པ་བརྒྱར་ཡང་ངོ་མཚར་གནས། །
གང་དག་སུ་ཞིག་དུས་མཐའི་རླུང་ཆེན་འཐོར་བ་དག་ཀྱང་ལག་པའི་སྦར་མོས་བརྟན་པར་བཅིངས་བ་ཉིད་དང་ནི། །གློག་ལྟར་གཡོ་བའི་མི་བརྟན་སེམས་ཀྱང་རྡོ་རྗེའི་དངོས་བཞིན་རང་དབང་མེད་པར་གནས་གྱུར་པས། །གང་ལ་ཏིལ་བཅས་ཁྱོར་ཆུའི་སྦྱིན་པའང་འཕགས་དང་སྐྱེ་བོའ་ཕུན་ཚོགས་ ིབླ་མེད་མཁའ་དང་མཉམ་པ་ཉིད་འགྱུར་བ། །དེ་ནི་དཔལ་ལྡན་འཕགས་པའི་གནས་བརྟན་ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་བསོད་ནམས་ཞིང་བཟང་སྐྱེ་དགུའི་སྦྱིན་གནས་དེ་དག་ཡིན། །དེ་ལྟར་བས་ན་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ་བླ་ན་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འདུལ་བའི་སྐྱེ་བོ་བཀའ་དྲིན་ནོད་པའི་འཕྲོ་མཆིས་པ་རྣམས་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

108

ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དུ་སླད་མའི་ཚེ་ཕྱི་མའི་མཐའི་བར་དུ་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་བཀའ་བསྒོས་པའི་བཀའ་ཡང་དག་པ་ཚད་མར་གྱུར་པ་འགྱུར་བ་མི་མངའ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་ཞལ་གྱིས་འཆེས་པ། འཕགས་པའི་གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་ཅེས་བྱ་བར་གྲགས་པ་འདི་དག་མཆོད་པའི་ཞིང་དུ་གསོལ་ཏེ། མཆོད་ཅིང་བསྙེན་བཀུར་བའི་ཆོ་གའི་རིམ་པ་སྐྱེ་བོ་མཆོག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་ཕྱག་ལེན་དུ་བཞེད་པ་དག་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བའི་ཡིག་རིས་སུ་བྲི་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ལའང་དོན་གྱི་སྡེ་ཚན་ནི་གསུམ་སྟེ། རྩ་བའི་ཁུངས་ཀྱི་གཞུང་སྨོས་པ། དེ་ལས་ཇི་ལྟར་རིག་པར་བརྟག་པ། དེ་ལྟར་བརྟགས་པའི་ལག་ལེན་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ལའང་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ལུང་གཉིས་སུ་གནས་པ་ལས། དང་པོ་རྒྱའི་ལུང་སྨོས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྔོན་གྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་ལུང༌། སོ་སོའ་སྨོན་ལམ་ལས་བྱུང་བའི་ལུང། སོ་སོའི་གནས་ ིནས་སྤྱན་དྲངས་པའི་ལུང་ངོ༌། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ཨཱ”་མུ་དི་མུ་དྲ་ཨ་བ་རཱ་ནཱ་མ། བོད་སྐད་དུ། འཕགས་པ་དགའ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ཞེས་བྱ་བ༑སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་ལོན་པར་གྱུར་པ་ན། དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ན་ཡུལ་ཤི་བི་ཀ་ཞེས་བྱ་བ་ན་གྲོང་ཁྱེར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། དེ་ན་རྒྱལ་པོ་རིག་པའི་སྡེ་ཞེས་པ་གནས་སོ། །དེའི་ཚེ་རྒྱལ་པོ་རིག་པའི་སྡེའི་ཡུལ་ན་དགེ་སློང་དགའ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཞེས་བྱ་བ། རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ལ་བསམ་གཏན་པ། མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་དང་ལྡན་པ། རྫུ་འཕྲུལ་ཆེ་བ། མཐུ་ཆེ་བ། དཔག་ཚད་བརྒྱ་སྟོང་ཕྲག་དུ་མ་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལས་གྲོག་མོ་དང་ཀུན་དའི་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཤེས་པ་ཞིག་གནས་ཏེ་དེ་

གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་ཆོ་ག

109

མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་དུས་ཀྱི་ཚེ། དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་འདུས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་སྐད་དུ། ཁྱོད་ལྟ་བུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ནུབ་པར་མི་འགྱུར་རམ། ཞེས་སྨྲས་པ་དང༌། དེས་དེ་དག་རྣམས་ལ་སྨྲས་པ། ནུབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལུང་བསྟན་ནས་བཤད་དོ། ། འདི་ལྟར་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེས་ནས་དྲིས་པ། གནས་བརྟན་ཡུན་ཇི་སྲིད་ཅིག་གི་བར་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་དམ་པའི་ཆོས་གནས་པར་འགྱུར། དེས་སྨྲས་པ། བཞིན་བཟང་དོགས་པ་མེད་ཀྱི་མྱ་ངན་དང་སྨྲེ་སྔགས་མ་འདོན་ཞིག། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་དུས་ཀྱི་ཚེ། གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་གི་ལག་ཏུ་དམ་པའི་ཆོས་གཏད་པར་གྱུར་ཏེ། སྦྱིན་བདག་དང་སྦྱིན་པ་པོའ་སྦྱིན་པ་ ིཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་ཅེས་སྨྲས་པ་དང༌། གནས་བརྟན་དགའ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །གནས་བརྟན་བདག་ཅག་གིས་གནས་བརྟན་དེ་དག་གི་མཚན་ཡང་མི་འཚལ་ལོ། །གནས་བརྟན་གྱིས་སྨྲས་པ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་དག་གནས་བརྟན་དང་པོའ་མཚན་ནི་བ་ར་ངྷྭ་ཛ་བསོད་སྙོམས་ལེན་ཞེས་བྱའོ། །གནས་བརྟན་ ིགཉིས་པའི་མཚན་ནི་གསེར་བེའུ་ཞེས་བྱའོ། །གནས་བརྟན་གསུམ་པའི་མཚན་ནི་བ་ར་ངྷྭ་ཛ་ཞེས་བྱའོ། །གནས་བརྟན་བཞི་པའི་མཚན་ནི་མི་ཕྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །གནས་བརྟན་ལྔ་པའི་མཚན་ནི་ཤིང་ཤན་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །གནས་བརྟན་དྲུག་པའི་མཚན་ནི་བཟང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །གནས་བརྟན་བདུན་པའི་མཚན་ནི་ནག་པོ་ཞེས་བྱའོ། །གནས་བརྟན་བརྒྱད་པའི་མཚན་ནི་བད་པའི་བུ་ཞེས་བྱའོ། །གནས་བརྟན་དགུ་པའི་མཚན་ནི་བ་གླང་སྐྱོང་ཞེས་བྱའོ། །གནས་བརྟན་བཅུ་པའི་མཚན་ནི་ལམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །གནས་བརྟན་བཅུ་གཅིག་པའི་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

110

མཚན་ནི་སྒྲ་གཅན་འཛིན་ཞེས་བྱའོ། །གནས་བརྟན་བཅུ་གཉིས་པའི་མཚན་ནི་ཀླུའི་སྡེ་ཞེས་བྱའོ། །གནས་བརྟན་བཅུ་གསུམ་པའི་མཚན་ནི་ཟུར་གྱིས་ཤེས་ཞེས་བྱའོ། །གནས་བརྟན་བཅུ་བཞི་པའི་མཚན་ནི་ནགས་ན་གནས་ཞེས་བྱའོ། །གནས་བརྟན་བཅོ་ལྔ་པའི་མཚན་ནི་མ་ཕམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་པའི་མཚན་ནི་གཙུག་གི་ལམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །གནས་བརྟན་དེ་དག་ནི་རིག་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པ། སྡེ་སྣོད་གསུམ་པ། ཁམས་གསུམ་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཚེ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་བསྲིངས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་བཞིན་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །སྦྱིན་པ་པོ་དང་སྦྱིན་བདག་རྣམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་སྐད་ཅེས་སྨྲས་པ་དང༌། དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་གནས་བརྟན་དགའ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །གནས་བརྟན་བདག་ཅག་གིས་གནས་བརྟན་དེ་དག་གང་ན་བཞུགས་པ་མི་འཚལ་ལོ། །གནས་བརྟན་གྱིས་སྨྲས་པ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་དག་གནས་བརྟན་དང་པོ་བ་ར་ངྷྭ་ཛ་བསོད་སྙོམས་ལེན་ནི་འཁོར་དགྲ་བཅོམ་པ་སྟོང་དང་ལྷན་ཅིག་བ་གླང་སྤྱོད་ཀྱི་གླིང་ན་གནས་སོ། ། གནས་བརྟན་གསེར་བེའུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཁོར་དགྲ་བཅོམ་པ་ལྔ་སྟོང་དང་ལྷན་ཅིག་ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་པོའ་གླིང་ན་གནས་ ིསོ། །གནས་བརྟན་བ་ར་ངྷྭ་ཛ་ནི་འཁོར་དགྲ་བཅོམ་པ་དྲུག་སྟོང་དང་ལྷན་ཅིག་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་ན་གནས་སོ། །གནས་བརྟན་མི་ཕྱེད་པ་ནི་འཁོར་དགྲ་བཅོམ་པ་བདུན་སྟོང་དང་ལྷན་ཅིག་འཛམ་བུའི་གླིང་ན་གནས་སོ། །གནས་བརྟན་ཤིང་ཤན་ཅན་ནི་འཁོར་དགྲ་བཅོམ་པ་དྲུག་སྟོང་དང་ལྷན་ཅིག་བྱང་སྒྲ་མི་སྙན་གྱི་གླིང་ན་གནས་སོ། །གནས་བརྟན་བཟང་པོ་ནི་འཁོར་དགྲ་བཅོམ་པ་དགུ་སྟོང་དང་ལྷན་ཅིག་ཟངས་གླིང་ན་གནས་སོ། །གནས་

གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་ཆོ་ག

111

བརྟན་ནག་པོ་ནི་འཁོར་དགྲ་བཅོམ་པ་ཁྲི་དང་ལྷན་ཅིག་སིངྒྷ་ལའི་གླིང་ན་གནས་སོ། །གནས་བརྟན་བད་པའི་བུ་ནི་འཁོར་དགྲ་བཅོམ་པ་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དང་ལྷན་ཅིག་པ་ན་བའི་གླིང་ན་གནས་སོ། །གནས་བརྟན་བ་གླང་སྐྱོང་ནི་འཁོར་དགྲ་བཅོམ་པ་སྟོང་དང་ལྷན་ཅིག་རི་བོ་སྤོས་ཀྱི་ངད་ལྡན་ན་གནས་སོ། །གནས་བརྟན་ལམ་པ་ནི་འཁོར་དགྲ་བཅོམ་པ་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གསུམ་དང་ལྷན་ཅིག་ལྷའི་གནས་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་ན་གནས་སོ། །གནས་བརྟན་སྒྲ་གཅན་འཛིན་ནི་འཁོར་དགྲ་བཅོམ་པ་སྟོང་དང་ལྷན་ཅིག་པྲི་ཡང་ཀུའི་གླིང་ན་གནས་སོ། །གནས་བརྟན་ཀླུའི་སྡེ་ནི་འཁོར་དགྲ་བཅོམ་པ་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་དང་ལྷན་ཅིག་རི་བོ་སྐྱ་བོ་ན་གནས་སོ། །གནས་བརྟན་ཟུར་གྱིས་ཤེས་ནི་འཁོར་དགྲ་བཅོམ་པ་སྟོང་ཕྲག་གསུམ་དང་ལྷན་ཅིག་རི་བོ་ངོས་ཡངས་ན་གནས་སོ། །གནས་བརྟན་ནགས་ན་གནས་ནི་འཁོར་དགྲ་བཅོམ་པ་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་བཞི་དང་ལྷན་ཅིག་ལུས་འཕགས་ཀྱི་གླིང་ན་གནས་སོ། །གནས་བརྟན་མ་ཕམ་པ་ནི་འཁོར་དགྲ་བཅོམ་པ་སྟོང་ཕྲག་བཅོ་ལྔ་དང་ལྷན་ཅིག་རྒྱལ་པོའ་ིཁབ་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའ་རི་ལ་གནས་སོ། །གནས་བརྟན་གཙུག་གི་ལམ་པ་ནི་ ིའཁོར་དགྲ་བཅོམ་པ་སྟོང་ཕྲག་དྲུག་ཅུ་དང་ལྷན་ཅིག་རི་བོ་གཉའ་ཤིང་འཛིན་ལ་གནས་སོ། །གནས་བརྟན་དེ་དག་ནི་མི་ཤེས་པའམ་མ་མཐོང་བའམ་མ་ཐོས་པའི་མངོན་སུམ་དུ་མ་བྱས་པ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །དགེ་འདུན་གྱིས་བཞེས་པ་འམ། སྤྱན་དྲངས་པ་འམ། བཅོ་ལྔ་སྟོན་ནམ། གཙུག་ལག་ཁང་འབུལ་ལམ། རབ་གནས་སམ། གང་ཅུང་ཟད་མི་ཤེས་པ་མེད་དོ། །དེ་དག་ཏུ་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་དག་ལ་འཁོར་དུ་མ་དང་བཅས་པ། ཆ་ལུགས་གཞན་དང་གཞན་གྱིས་དེ་དེར་གྱོན་ཞིང་གནས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱེད་དོ། །མ་འོངས་པ་ན་མཚོན་གྱི་བསྐལ་པ་བྱུང་བ་འདས་ནས་མི་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

112

རྣམས་དགེ་བ་བཅུ་དང་ལྡན་པས་ཚེ་སླར་འཕེལ་ཏེ་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ཐུབ་པ་ན། སྟོན་པའི་ཉན་ཐོས་དེ་དག་ཀྱང་ཕྱིར་ལ་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་བྱོན་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང༌། རབ་ཏུ་སྦྱིན་པར་བྱེད་དོ། །ཇི་སྲིད་སྐྱེ་དགུ་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་པར་འགྱུར་བ་དེ་སྲིད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་དམ་པའི་ཆོས་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། མི་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་ལོ་བདུན་བརྒྱ་པར་འགྱུར་བ་ན། ཉན་ཐོས་དེ་དག་གིས་གང་སའི་སྟེང་འདི་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པའི་ཚོགས་ཇི་སྙེད་པ་དེ་དག་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་མཆོད་རྟེན་གཅིག་བྱས་ཏེ། ཀུན་ནས་བསྐོར་ཞིང་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་བཅས་ཏེ་འདུག་ནས༌། འདི་སྐད་ཅེས། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་དེ་ལ་འདུད་པས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ། ཞེས་བརྗོད་དེ་ཕྱག་བྱས་ནས་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་རོ། །རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་མཆོད་རྟེན་དེ་ཡང་ནུབ་ནས་འོག་གི་གསེར་གྱི་ས་གཞི་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་གནས་སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤྭཀྱ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ནུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་དེའི་རྗེས་ལ་རང་སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཕྲག་བདུན་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་ངོ༌། །དེ་ནས་མི་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་པར་གྱུར་པ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་སྟེ། དེའི་ཚེ་འཛམ་བུ་གླིང་འདིར་འབྱོར་པ་རྒྱས་པ། བདེ་བ་ལོ་ལེགས་པ་མི་དང་སྐྱེ་བོ་མང་པོས་ཡོངས་སུ་གང་ཞིང༌། བྱ་གག་འཕུར་པ་ཙམ་ན་གྲོང་ཁྱེར་དང༌། གྲོང་དང༌། གྲོང་གདལ་དང༌། ལྗོངས་དང༌། ཡུལ་འཁོར་དང༌། རྒྱལ་པོའ་ཕོ་བྲང་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །ལན་ཅིག་ས་ ིབོན་བཏབ་པས་ལོ་བདུན་གྱི་བར་དུ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཉན་

གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་ཆོ་ག

113

ཐོས་འདུས་པ་ལ་ཡང་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། འདུས་པ་དང་པོ་ལ་ནི་ཉན་ཐོས་འདུས་པ་བྱེ་བ་ཕྲག་དགུ་བཅུ་རྩ་དྲུག་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །འདུས་པ་གཉིས་པ་ལ་ནི་ཉན་ཐོས་བྱེ་བ་ཕྲག་དགུ་བཅུ་རྩ་བཞི་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །འདུས་པ་གསུམ་པ་ལ་ནི་ཉན་ཐོས་བྱེ་བ་ཕྲག་དགུ་བཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་འདུས་པ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། གང་འདི་དག་ནི་སྦྱིན་པ་པོ་དང་སྦྱིན་བདག་ཡིན་ཏེ། ཡང་དེ་དག་གིས་གཞན་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤྭཀྱ་ཐུབ་པའི་གསུང་རབ་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྲུན་ཞིང་བྱ་བ་བྱས་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། གསེར་གྱི་རང་བཞིན་དང༌། དངུལ་གྱི་རང་བཞིན་དང༌། བཻཌཱུརྱའི་རང་བཞིན་དང༌། ཤེལ་གྱི་རང་བཞིན་དང༌། རིན་པོ་ཆེའི་རང་བཞིན་དང༌། ར་གན་གྱི་དངོས་པོ་དང༌། འཁར་བའི་དངོས་པོ་དང༌། མུ་ཏིག་དང༌། ལྕགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང༌། ཟངས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང༌། ཙན་དན་གྱི་རང་བཞིན་དང༌། ཨ་ག་རུའི་རང་བཞིན་དང༌། དུང་གི་རང་བཞིན་དང༌། རྭའི་རང་བཞིན་དང༌། བ་སོའ་ིརང་བཞིན་དང༌། སའི་རང་བཞིན་དང༌། སྣ་ཚོགས་པའི་རང་བཞིན་དང༌། རུས་པའི་རང་བཞིན་དང༌། ས་ལ་སྐུ་གཟུགས་སམ། མཆོད་རྟེན་བཞེངས་སུ་གསོལ་ཞིང༌། ཐ་ན་སོར་མོ་ཙམ་གྱི་སྐུའི་མཆོད་རྟེན་བཞེངས་སུ་གསོལ་བས། དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བྱམས་པའི་གསུང་རབ་ལ་མིའི་ལུས་ཐོབ་པ་རབ་ཏུ་ཐོབ་ནས་འདུས་པ་དང་པོ་ལ་དང་པའི་དད་པ་དང་ལྡན་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས། སྐྲ་དང་ཁ་སྤུ་བྲེགས་ཏེ་ཆོས་གོས་བགོས་ནས་ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ། སྨོན་ལམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའོ། །ཚེ་དང་ལྡན་པ་དག་དེ་དག་ནི་རེ་ཞིག་ལ་སངས་རྒྱས་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྲུན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་གང་དག་སྣང་བ་ཆོས་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

114

ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤྭཀྱ་ཐུབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩི་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པར་གྱུར་ཅིང༌། བསྐྱེད་དུ་བཅུག་པ་དང༌། བྲིས་པ་དང༌། འབྲིར་བཅུག་པ་དང༌། བཀླག་པ་དང༌། ཀློག་ཏུ་བཅུག་པ་དང༌། གང་དག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་མདོ་སྡེ་ཟབ་པ། ཟབ་པར་གྱུར་པ། སྟོང་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ནི་ ིའདི་ལྟ་སྟེ། ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང༌། དམ་པའི་ཆོས་པད་མ་དཀར་པོ་དང༌། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་དང༌། གསེར་འོད་དམ་པ་དང༌། ཡོན་ཏན་མཆོག་དང༌། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་འོད་མཆོག་དང༌། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་གསང་བ་ལ་སོགས་པ་དང༌། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང༌། ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོའ་ཏིང་ངེ་ ིའཛིན་དང༌། བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་ལ་སྡུད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང༌། འཕགས་པ་ཟླ་བ་སྒྲོན་མའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང༌། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང༌། གཟི་བརྗིད་དང་ལྡན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང༌། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང༌། བྱང་ཆུབ་བསྡུས་པ་དང༌། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང༌། གླང་པོ་ཆེའི་རྩལ་དང༌། སྤྲིན་ཆེན་པོ་དང༌། སོར་མོའ་ཕྲེང་བ་དང༌། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་དང༌། ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ ིལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་དང༌། ཟླ་བའི་སྙིང་པོ་དང༌། ཉི་མའི་སྙིང་པོ་དང༌། སའི་སྙིང་པོ་དང༌། བྱམས་པས་ཞུས་པ་དང༌། ཚངས་པས་ཞུས་པ་དང༌། ལེགས་པའི་མཚན་གྱིས་ཞུས་པ་དང༌། དྲག་ཤལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པ་དང༌། དྲན་ཅན་གྱིས་ཞུས་པ་དང༌། ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་དང༌། དྲང་སྲོང་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པ་དང༌། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཞུས་པ་དང༌། ལག་ན་རིན་ཆེན་གྱིས་ཞུས་པ་དང༌། མི་འམ་ཅིའི་རྒྱལ་པོ་ལྗོན་པས་ཞུས་པ་དང༌། དཔའ་བོ་ནམ་མཁས་ཞུས་པ་དང༌། བུ་མོ་འོད་ལྡན་མས་ཞུས་པ་དང༌། བུ་མོ་རིན་ཆེན་ལྡན་གྱིས་ཞུས་པ་དང༌། བུ་མོ་གསེར་གྱི་འོད་མཆོག་གིས་ཞུས་པ་དང༌། བད་པོའ་རྒྱལ་པོ་ ི

གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་ཆོ་ག

115

འཆར་བྱེད་ཀྱིས་ཞུས་པ་དང༌། དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོས་ཞུས་པ་དང༌། རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོས་ཞུས་པ་དང༌། དགེ་བ་བཟང་པོ་གང་གིས་ཞུས་པ་དང༌། ལྷའི་བུ་མོ་ལེགས་པའི་མཚན་ཅན་གྱིས་ཞུས་པ་དང༌། ལྷའི་བུ་ཙན་དན་གྱིས་ཞུས་པ་དང༌། ལག་བཟང་གིས་ཞུས་པ་དང༌། སེང་གེས་ཞུས་པ་དང༌། སེང་གེ་རྣམ་པར་རོལ་པས་ཞུས་པ་དང༌། དཔའ་བྱིན་གྱིས་ཞུས་པ་དང༌། གཙུག་ན་རིན་ཆེན་གྱིས་ཞུས་པ་དང༌། ཟུང་གི་མདོ་དང༌། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཟློས་གར་དང༌། སྟག་སྣའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དང༌། ལམ་རྣམ་པར་བཤད་པ་དང༌། བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་དང༌། བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་བསྟན་པ་དང༌། དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་བསྟན་པ་དང༌། བདེན་པ་ལ་འཇུག་པ་དང༌། མ་སྐྱེས་དགྲའི་འགྱུར་བ་དང༌། སྲེད་མེད་ཀྱི་བུའི་འགྱུར་བ་དང༌། སྟོང་འགྱུར་དང༌། འཛམ་བུའི་གླིང་འགྱུར་དང༌། འདུས་པ་འགྱུར་བ་དང༌། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱན་དང༌། ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང༌། ལག་ན་ཨུཏྤལ་དང༌། སངས་རྒྱས་བཅུ་པ་དང༌། ཆོས་བཅུ་པ་དང༌། ས་བཅུ་པ་དང༌། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་བཀོད་པ་དང༌། བདེ་བ་ཅན་གྱི་བཀོད་པ་དང༌། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཀོད་པ་དང༌། ཚོགས་ཀྱི་བཀོད་པ་དང༌། རྣམ་དག་མེ་ཏོག་བསྡུས་པ་དང༌། འཇིག་རྟེན་དག་པས་བསྡུས་པ་དང༌། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་པས་བསྡུས་པ་དང༌། ཐམས་ཅད་སྟེགས་ལས་བབ་པ་དང༌། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལྷ་ལས་བབས་པ་དང༌། རིན་པོ་ཆེའི་ཏོག་དང༌། རིན་པོ་ཆེའི་ཕུང་པོ་དང༌། རིན་པོ་ཆེའི་ཟ་མ་ཏོག་པ་དང༌། མཛེས་པ་བརྩེགས་པ་དང༌། རིན་པོ་ཆེ་སྐར་མདའ་དང༌། རིན་པོ་ཆེ་སྤྲིན་དང༌། རིན་པོ་ཆེ་ལྗོན་པ་དང༌། རིན་ཆེན་གཙུག་དང༌། རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་དང༌། ཅོད་པན་དྲ་བ་ཅན་དང༌། སྡོང་པོ་བཀོད་པ་དང༌། འདི་ལ་སོགས་པ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ནི་ཐེག་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

116

པ་ཆེན་པོའ་སྡེ་སྣོད་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་དེ། མངོན་པའི་ ིསྡེ་སྣོད་དང༌། འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་དང༌། མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་འདི་ལྟ་སྟེ། ལུང་རིང་པོ་དང༌། ལུང་བར་མ་དང༌། གཅིག་ལས་འཕྲོས་པའི་ལུང་དང༌། ཡང་དག་པར་ལྡན་པའི་ལུང་དང༌། ལུས་ཕྲ་མོའོ། དེ་དག་ནི་མདོ་སྡེའི་སྣོད་ཅེས་བྱའོ། །མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དྲི་བ་དྲུག་དང་ཡང་དག་པར་སྦྱར་བ་བསྡུས་པ་ལ་ནི་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལ་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དགེ་སློང་གི་འདུལ་བ་དང༌། དགེ་སློང་མའི་འདུལ་དང༌། མ་མོའ་འདུལ་བ་དང༌། འདུལ་བའི་མ་མོ་སྟེ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ ིདག་དེ་དག་ལ་ནི་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་ཅེས་བྱའོ། །འདི་དག་ནི་སྐྱེས་པའི་རབས་ཏེ༑རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་རབས་དང༌། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རབས་དང༌། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་དང༌། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟན་པ་དང༌། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བསྟན་པ་དང༌། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་བསྟན་པ་དང༌། ལྷས་བསྟན་པ་དང༌། བྱུང་བ་བསྡུས་པ་དང༌། ཆོས་ཉེ་བར་བསྡུས་པ་དང༌། ཐ་ན་ཚིག་བཞི་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གསུངས་པར་གྱུར་པ་ཡང༌། བཀླགས་པར་གྱུར་པ་དང༌། བཟུང་བར་གྱུར་པ་དང༌། གླེགས་བམ་དུ་བྲིས་པར་གྱུར་པ་དང༌། ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་མཆོད་པར་གྱུར་པ་དང༌། དེ་དག་དང་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་མཆོད་པར་གྱུར་པ་དང༌། དྲི་དང༌། ཕྲེང་བ་དང༌། བྱུག་པ་དང༌། སྤོས་དང༌། མར་མེ་དང༌། བདུག་པ་དང༌། རྒྱལ་མཚན་དང༌། གླེགས་བམ་ལ་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་པའི་གོས་རྣམས་གཡོགས་ཤིང་དཀྲིས་བ་དང༌། གླེགས་ཤིང་མཆོག་བྱས་པར་གྱུར་པ་དང༌། གླེགས་ཐག་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་པས་གླེགས་བམ་བཅིངས་པར་གྱུར་བས་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱམས་པའི་གསུང་

གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་ཆོ་ག

117

རབ་ལ་མིའི་ལུས་ཐོབ་པ་རབ་ཏུ་ཐོབ་ནས། དད་པས་ཁྱིམ་སྤངས་ཏེ་སྐྲ་དང་ཁ་སྤུ་བྲེགས་ཏེ་ཆོས་གོས་བགོས་ནས་ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་འདུས་པ་གཉིས་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་སྨོན་ལམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་རོ། །ཚེ་དང་ལྡན་པ་དག་དེ་དག་ནི་རེ་ཞིག་ཆོས་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྲུན་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་འདི་དག་ནི་སྦྱིན་པ་པོ་དང་སྦྱིན་བདག་ཡིན་ཏེ། དགེ་འདུན་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྲུན་པ་དང་བསྐྱེད་དུ་བཅུག་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་འདིར་དགེ་འདུན་སྤྱན་འདྲེན་པར་སྒྲགས་པ་དང༌། དགེ་བ་ལ་འཛུད་པ་དང༌། བརྒྱད་སྟོན་བྱེད་པ་དང༌། གསོ་སྦྱོང་བྱེད་པ་དང༌། རབ་ཏུ་མགྲོན་དུ་འབོད་པ་དང༌། དགེ་འདུན་ལ་མཆོད་སྟོན་གསོལ་བ་དང༌། སྤྱན་འདྲེན་པ་དང༌། གློ་བུར་དུ་འདྲེན་པ་དང༌། ཟླ་སྟོན་བྱེད་པ་དང༌། རྟག་རེས་སྐོར་བྱེད་པ་དང༌། ཆོས་སྒྲོག་པ་སྤྱན་འདྲེན་པ་དང༌། ལོ་ལྔ་སྟོན་བྱེད་པ་དང༌། གཙུག་ལག་ཁང་དབུལ་བ་དང༌། མལ་སྟན་གདིང་བ་དང༌། ཆོས་གོས་འབུལ་བ་དང༌། གཙུག་ལག་ཁང་གསར་པའི་རབ་གནས་བྱེད་པ་དང༌། སྨན་འབུལ་བ་དང༌། ཡོ་བྱད་འབུལ་བས་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ་དེ་དག་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱམས་པའི་གསུང་རབ་མི་ལུས་ཐོབ་པ་རབ་ཏུ་ཐོབ་ནས་འདུས་པ་གསུམ་པ་ལ་དད་པས་ཁྱིམ་སྤངས་ཏེ་སྐྲ་དང་ཁ་སྤུ་བྲེགས་ནས་ཆོས་གོས་བགོས་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང༌། སྨོན་ལམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་རོ། །ཚེ་དང་ལྡན་པ་དག་དེ་དག་ནི་རེ་ཞིག་དགེ་འདུན་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་གནས་བརྟན་དགའ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་རྣམ་པར་རོལ་པ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་ནས། ཤིང་ཏ་ལ་བདུན་སྲིད་ཙམ་དུ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕགས་ནས་དགེ་འདུན་དེ་དག་གི་མདུན་དུ་ཆོ་འཕྲུལ་ཡ་མ་ཟུང་སྣ་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

118

ཚོགས་པ་བསྟན་ཏེ། སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་འདུག་ནས་ཚེའི་འདུ་བྱེད་དང་སྲོག་གི་འདུ་བྱེད་བཏང་སྟེ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་སོ། །དེ་ནས་དགེ་སློང་དེ་དག་གིས་གནས་བརྟན་དགའ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ལུས་བསྲེགས་ནས་མཆོད་རྟེན་བྱས་ཏེ་དྲི་དང་མེ་ཏོག་དང༌། མར་མེ་དང་གདུགས་དང༌། རྒྱལ་མཚན་དང་བ་དན་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པ་བྱས་སོ། །རྣམ་པ་འདི་དག་འཕགས་པ་ནས་འཕགས་པར་བརྒྱུད་ནས་བཤད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྦྱིན་པ་པོ་དང་སྦྱིན་བདག་གང་ཡིན་པ་རྣམས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ནས་དགའ་བ་རབ་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་འདི་འཕགས་པ་དགའ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བཤད་དོ། །འཕགས་པ་དགའ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྫོགས་སོ། །རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཨ་ཛི་ར་ཤྲིའ་བྷ་དྲ་དང༌། དགེ་སློང་ཤཱཀྱ་འོད་ཀྱིས་བསྒྱུར་རོ། །ཞེས་པའོ། །། །
༈གཉིས་པ་སོ་སོའ་སྨོན་ལམ་ལས་བྱུང་བའི་ལུང་ནི། བྱམས་པ་ལུང་ ིབསྟན་པའི་མདོ་ཞེས་བྱ་བ། ཀླུ་མེས་འབྲོམ་ཆུང་པས་རྒྱའི་ཡིག་ཚང་ལས་རྙེད་པ་ཞིག་ཡོད་པར་གྲགས་པ་དག་སྟེ། དེའི་སྨོན་ལམ་གྱི་ཚིག་རིས་ཡིག་ཚང་ལས་རྙེད་པ་དངོས་ཀྱི་ཡི་གེ་གསལ་བ་རྙེད་པ་ནི་འོག་ཏུ་ལག་ལེན་རྒྱས་བའི་སྐབས་སུ་བཀོད་པ་ལས་ཤེས་པར་འགྱུར་ཞིང༌། ཡིག་ཚང་ཇི་ལྟར་རྙེད་པ་ཡིད་ཆེས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དང་བཅས་པ་ཀླུ་མེས་ཀྱིས་ཚིགས་བཅད་དུ་བཀོད་པ་ནི་འདི་སྐད་དུ།
འགྲོ་བའི་བླ་མ་ཤཱཀྱ་སེང་གེའི་སྨོན་ལམ་དང༌། །གནས་བརྟན་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་བྱིན་རླབས་དང༌། །རྒྱལ་ཆེན་བཞི་ཡི་ཐུགས་དམ་ཇི་ལྟར་བསྐུལ་བའི་ཚུལ། །སྔོན་བྱུང་རྒྱ་ནག་ཡིག་ཚང་ཉིད་ལས་ཁོ་བོས་

གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་ཆོ་ག

119

རྙེད། །རྐང་གཉིས་གཙོ་བོ་ཤཱཀྱ་སེང་གེ་གཙོ་འཁོར་དང༌། །གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་འཁོར་དང་བཅས་པ་དང༌། །ངྷྭརྨ་ཏཱ་ལ་གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོ་ཧྭ་ཤང་དང༌། །རྒྱལ་ཆེན་བཞི་དང་ཐང་ཛུ་རྒྱལ་པོ་ཕོ་བྲང་བཅས། །གནས་བརྟན་རྣམས་ཀྱི་རབ་གནས་བཞུགས་པའི་སྐུ་འདྲ་ལས། །གཡང་རྩེ་བགྱིས་བ་འདི་ནི་ཁོ་བོའ་ཡི་དམ་ཡིན། །ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོ་མྱ་ངན་འདས་པའི་ཚེ། །དགྲ་ ིབཅོམ་ཁྱེད་རྣམས་མྱ་ངན་མ་འདའ་བར། །འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་བར་དུ་བཞུགས་ཤིག་ཅེས། །བཀའ་བཞིན་ཐུབ་པའི་རྒྱལ་ཚབ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །དེ་རྗེས་སླར་ཡང་དགྲ་བཅོམ་བཅུ་དྲུག་པོ། །རླབས་ཆེན་སྤྱོད་པའི་ཕ་རོལ་སོན་ན་ཡང༌། །ཉན་ཐོས་ཚུལ་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་ཅིང༌། །ཟངས་གླིང་ལ་སོགས་གནས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་བཞུགས། །ཁྱད་པར་དུ་ཡང་འཛམ་གླིང་ཤར་གྱི་ཆ། །འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་གནས། །རྒྱ་ནག་བཀྲ་ཤིས་ཁྲི་སྒོའ་ཕོ་བྲང་དུ། །སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་རྣམ་འཕྲུལ་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས། །ཟླ་ ིབ་གསུམ་དུ་བཀུར་སྟིས་མཉེས་པར་བྱས། །ཙན་དན་ཨ་ཀ་རུ་ཡི་བཞུགས་ཁྲི་དང༌། །དར་ཟབ་ལ་སོགས་ན་བཟའ་ལྷབ་ལྷུབ་ཕུལ། །རྒྱ་ནག་ལོངས་སྤྱོད་མངའ་ཐང་ཆེ་བ་ཡང༌། །དགྲ་བཅོམ་འདི་དག་མཆོད་པའི་ཕན་ཡོན་ཡིན། །རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་དུ་མ་བསྒྲུབས་ནས་ཀྱང༌། །སླར་ཡང་ཞིང་ཁམས་གཞན་དུ་འབྱོན་པར་དགོངས། །གནས་དེར་ཡུན་རིང་བཞུགས་པར་གསོལ་བའི་ཚེ། ། འགྲོ་བའི་དོན་དུ་ཞིང་ཁམས་གཞན་དུ་འགྲོ། །བདག་གི་འདྲ་འབག་བདག་དང་ཁྱད་མེད་དུ། །བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀྱི་དེ་དག་བཞེངས་ཤིག་གསུངས། །དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྤྲུལ་པའི་ལྷ་བཟོ་ཡིས། །ཇི་ལྟར་མཐོང་ཞིང་འཁོར་དང་བཅས་པ་བཞེངས། །བཀྲ་ཤིས་ཁྲི་སྒོ་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་པོ། །མངོན་སུམ་བཞུགས་པ་ལྟར་དང་འདྲེན་པའི་སྐུ། །ལྷར་བཅས་འགྲོ་བའི་མཆོད་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

120

པའི་རྟེན་དུ་བཞུགས། །སླར་ཡང་རྟ་དང་གླང་པོ་ལ་སོགས་པ། །སྣ་ཚོགས་ཆིབས་ནས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ལ་བྱོན། །དེ་ཡི་སྐུ་ཡང་རྒྱ་ནག་ཡུལ་ན་བཞུགས། །གཞན་ཡང་གང་ཟག་དབང་པོ་རིམ་པ་ཡིས། །གཟིགས་པའི་ཚུལ་ནི་དུ་མ་ཉིད་དུ་སྣང༌། །ཞིང་མཆོག་དམ་པ་གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་ཡང༌། །བཤེས་གཉེན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་བཟུང་ནས། །འགྲོ་རྣམས་ཕན་བདེའི་ལམ་ལ་འགོད་མཛད་པའི། །གནས་བརྟན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲུལ་དུ་མ་འབྱུང༌། །གང་དག་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་འཛིན་པ་དང༌། །འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་མུན་བ་སེལ་འདོད་ན། །ཐུབ་པ་མཆོག་དང་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི། གསོལ་འདེབས་དག་ལ་ཀུན་ཏུ་བརྩོན་པར་རིགས། །དུག་ལྔ་བདུད་བཞི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་དང་ནི། །འཇིགས་པ་བརྒྱད་སོགས་ཉེ་བར་འཚེ་བ་རྣམས། །མ་ལུས་ཞི་བར་འདོད་ན་ཐུབ་དབང་དང༌། །དགྲ་བཅོམ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པར་རིགས། །ཚེ་དང་བསོད་ནམས་དཔལ་དང་འབྱོར་པ་དང༌། །མཐུན་པའི་རྐྱེན་རྣམས་སྒྲུབ་པར་འདོད་ན་ཡང༌། །དེ་བཞིན་གཤེགས་དང་དེ་ཡིས་སྲས་རྣམས་ལ། ། མཆོད་པའི་སྤྲིན་སྤུངས་དུ་མས་མཆོད་པར་རིགས། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་རྒྱ་ཆེན་དེས། །བདག་དང་མཐའ་ཡས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །དག་པ་ས་གསུམ་དག་ལ་གནས་ནས་ཀྱང༌། །ཉན་ཐོས་ཚུལ་དུ་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་པར། །རྣམ་པར་གནས་ནས་བསྟན་པ་སྐྱོང་མཛད་པའི། །གནས་བརྟན་རྣམས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་ཤོག། ཅེས་ཏེ། སྣར་ཐང་གི་ཆོས་གྲྭ་ཆེན་པོར་ཀླུ་མེས་ཀྱི་ཕྱག་དཔེ་དངོས་སུ་བཞུགས་འདུག་པའི་སྟེང་ནས་བྲིས་པ་ཡིན་ཟེར་བའི་དཔེ་ལས་བཤུས་སོ། །། །
༈གསུམ་པ་སོ་སོའ་གནས་ནས་སྤྱན་དྲངས་པའི་ལུང་ཞེས་པ་ལ་ ིཡང༌། རྩ་བ་གཅིག་ཅིང་ཚིག་རིས་མི་འདྲ་ཙམ་གྱི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པའི། རེ་

གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་ཆོ་ག

121

ཞིག་རྒྱ་གར་དངོས་ནས་བྱོན་པ་འདི་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་གར་སྐད་དུ། སྠཱ་བི་རོ་པ་ནི་མནྡྲ་ན། བོད་སྐད་དུ། གནས་བརྟན་སྤྱན་དྲངས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། བཙུན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། དགོངས་ནས་ཀྱང་ཤེལ་དང༌། དངུལ་དང༌། ཀུ་མུ་ཏ་དང༌། ཁ་བའི་ཕུང་པོ་དང༌། ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་དང༌། སྟོན་གྱི་ཆུ་དང༌། ནམ་མཁའ་དང༌། པདྨའི་རྩ་ལག་ལྟར་དྲི་མ་མེད་པའི་མཛོད་ལ་རླུང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤིང་གི་ལྕུག་ཕྲན་བསྐྱེད་པ་དང༌། སྨིག་རྒྱུ་དང༌། སྒྱུ་མ་དང༌། རྨི་ལམ་དང༌། གློག་དང༌། ཤིང་རྟའི་རྡུལ་དང༌། བ་གླང་གི་ཕྲུ་གུའི་རྣ་མཆོག་དང༌། སྦྲུལ་གྱི་ལྕེ་དང༌། ཟིལ་བ་དང༌། རྒྱ་མཚོ་བསྐྱེད་པའི་རླབས་ལྟར་གཡོ་བའི་ཡིད་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་ཡང་མི་སྡོད་པར་འགྲོ་བ། རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུད་ཙམ་ཞིག་རྒྱུ་བ་ནང་དུ་དགག་ཏུ་གསོལ། སྨྲས་པ། རི་གཟར་འབབ་པའི་དབའ་རླབས་གྱུར་པས་ཀྱང༌། །གང་གི་དབའ་རླབས་འགྱུར་ལ་སྐྲུན་མེད་པར། །འཇིགས་པ་ཐོགས་མེད་གཡོ་བའི་ཡིད་དེ་ནི། །ཡུད་ཙམ་རྩེ་གཅིག་མཛོད་ཅིག་བཙུན་པ་རྣམས། །ལྷ་ཡི་བུ་མོ་ཡི་ཆད་ཤུགས་འབྱུང་སྐད་ཅིག་ཟིམ་ཟེར་བྱས་པའི་མིག། རིང་ཞིང་གཟི་ལྡན་བཀྲ་ལ་འོད་འཚོར་མིག་ཆགས་ལྟ་བ་གཡོ་བ་ཡི། །གང་གི་ཐུགས་ནི་སྐྱེ་བ་རྒྱུན་གཅོད་རྒྱུ་ལས་འཁྲུགས་པར་མ་གྱུར་པ། །བདུད་ཀྱང་འཇོམས་མཁས་གཅིག་པུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དེ་ལ་ཕྱག་མཛོད་ཅིག། སྐྱེ་ལྡན་གང་དུ་བརྟེན་ནས་དུད་འགྲོའ་སྐྱེ་གནས་སེམས་ཅན་དམྱལ་གཞི་དང༌། །ཡི་དྭགས་འཇིག་རྟེན་ ིགནས་སུ་འགྲོ་བར་མི་འགྱུར་སྡུག་བསྔལ་འཇིགས་བྱེད་པ། །འཁོར་བ་དག་ན་འགྲོ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གྲོགས་གྱུར་འཕགས་གཅིག་པུ། །ཞི་སྡེ་གྲོང་ཁྱེར་གཞོལ་བ་དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་གུས་པས་བརྟེན་པར་མཛོད། །ཞི་བའི་བདག་ཉིད་གང་ཞིག་གསུངས་པ་མཐར་ཕྱིན་འབྱུང་སྨྲ་ཞིང༌། །གང་ལ་གུས་པས་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

122

ཅུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་ཕྱིན་ཡང་སྦྱིན་པ་འཕེལ་འགྱུར་ལ། །ཡེ་ཤེས་སྣང་བས་མུན་པ་ཟད་བྱས་དགེ་སློང་དགེ་འདུན་དེ་ལ་ནི། །ཉོན་མོངས་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་གུས་པར་ཕྱག་མཛོད་ཅིག། ལྕང་ལོ་ཆུན་པོའ་སྐྲ་མང་ ིམགོ་ལ་ཐོགས་ཤིང་དཔུང་མགོ་གཉིས་གཡོགས་ལ། །རང་གི་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་མཐར་འཕྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཀུན་འགོངས་པ། །ལྷ་དབང་བརྒྱ་བྱིན་ཅོད་པན་བཏུད་དེ་ཚངས་ལ་ཕྱག་བྱས་གང་ཡིན་དེ། །བྱིན་ནས་དགའ་བྱས་སེམས་ཀྱི་ཏིང་འཛིན་ཆེན་པའི་འབྲས་བུ་མིན། །རྡོ་རྗེ་འོད་འཕྲོ་ཕྲེང་བས་དཔུང་རྒྱན་འདྲེས་པར་མཛེས་གྱུར་ཅིང༌། །ལྷ་ལ་བཀའ་སྩོལ་དབང་པོའ་ིམཐོ་རིས་སྐྱོང་བ་གང་ཡིན་པ། །དེ་དག་དགེ་བ་དག་འབྱུང་རྣམ་སྨིན་འགྱུར་དུས་ཉམས་དགའ་ཞིང༌། །མངོན་པར་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་རྣམས་ཡིན། །ཁ་ནས་རྒྱགས་གྱུར་དྲི་ཞིམ་འབྱུང་ཞིང་མིག་གི་མཐའ་དམར་ལ། །དབུས་འབྱུང་དོ་ཤལ་གཡོས་པས་ནུ་མ་འབུར་ལ་འདྲུད་བྱེད་པ། །སྡུ་གུ་ལྷན་ཅིག་ནོར་བདག་དགའ་ཚལ་འདུག་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ཡང་འགྲོ་བ་ཉམས་དགའ་སྦྱིན་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡིན། །འབྲུག་སྒྲ་སྒྲོག་ཅིང་སྤྲིན་རྣམས་ཆུ་ནི་ཀུན་ཏུ་ལེན་བྱེད་པ། །རླབས་འབྱུང་དུས་ན་ནོར་བུ་བྱུ་རུ་དུང་དང་ཉ་ཕྱིས་འབྱུང༌། །རིན་ཆེན་གནས་ནི་ཆུ་ལྷ་ཉིད་ཀྱི་འབྱོར་པས་གང་བསྲུང་བ། །དེ་ཡང་སྦྱིན་པ་མཆོག་ཅེས་ཐུབ་པས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །གང་ཡང་འོད་ཟེར་རྣམས་ཀྱི་མཁའ་ལ་སྐར་མའི་འཁོར་ལོ་ཟིལ་མནན་ཅིང༌། །ཀུ་མུ་ཏ་ཡི་ལྗོངས་ཡངས་རྣམས་སུ་དཔལ་ནི་རབ་ཏུ་རྣམ་ཕྱེ་ནས། །གླང་པོའ་མཆེ་བ་ ིདཔལ་དང་ལྡན་ཞིང་མཚན་མོ་ཤིན་ཏུ་རབ་མཛེས་པ། །དེ་ཡང་ངེས་པར་སྦྱིན་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་རོ་བྲོ་མང་པོ་ཡིན། །རི་རབ་རྩེ་ནས་ཤིང་རྟས་ལམ་ཁར་འདུག་པའི་རིན་ཆེན་རྡོ་གཅོག་ཅིང༌། །རྟ་ཡི་རྐང་ལག་རྣམས་ཀྱིས་དགུ་

གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་ཆོ་ག

123

ཚིགས་ཆུ་བོ་རླབས་ཀྱིས་གཅོད་བྱེད་ལ། །མུན་པ་བསལ་ཕྱིར་ཉི་མས་སྐར་མ་ཟིལ་མནན་ལྷམ་མེ་གང་ཡིན་པ། །དེ་རྒྱུ་ཡིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྦྱིན་པར་ཐུབ་པས་གསུངས། །རྒྱལ་མཚན་རྩེར་བཏགས་རིན་ཆེན་འོད་ཟེར་སྣང་བས་ནམ་མཁའ་དམར་གྱུར་ཅིང༌། །རྟ་མིག་འདོར་བས་མཁའ་ལ་སྤྲིན་གྱི་ཕྲེང་བ་དག་ཀྱང་འདྲལ་བྱེད་པ། །རྔ་ཡབ་དཀར་པོས་གཡབས་ཤིང་འཁོར་ལོ་བསྒྱུར་བ་སོང་བ་གང་ཡིན་པ། །འདོད་པའི་འབྲས་བུ་དེ་ཡང་སྦྱྀན་པས་སྒྲུབ་ཅེས་ཐུབ་པས་བཀའ་སྩལ་པ། །གསེར་གྱི་པདྨའི་རྡུལ་གྱི་ཕྱེ་མས་དམར་བྲིས་མཚོན་ནི་འཁྲུས་བྱས་ཏེ། ། དེ་ཡི་ནགས་འདབས་བུང་བ་སྒྲ་འབྱིན་རྣམས་སུ་ཉལ་བའི་བདེ་རྙེད་ནས། །རིག་འཛིན་ཆུང་མ་ལྷན་ཅིག་འཇིགས་མེད་མཁའ་ལས་འགྲོ་བ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ཡང་སེར་སྣ་འཇིལ་ཞིང་སྐྱོན་མེད་དགའ་བའི་སྦྱིན་པའི་གཟི་བརྗིད་ཡིན། །མ་ལ་ཡ་ཡི་རི་རྩེ་ཙན་དན་གྲིབ་མས་བསིལ་བ་ཡངས་པ་དང༌། །འབིགས་བྱེད་གངས་དང་ལྷུན་པོའ་རི་ིདང་མནྡ་ར་ཡི་རི་བོ་དང༌། །གྲུབ་པའི་ཚོགས་ཆེན་ཆུང་མ་ལྷན་ཅིག་འཇིགས་མེད་དགའ་བ་གང་ཡིན་པ། །འདོད་པའི་འབྲས་བུ་ཚེ་འདིའི་སྙིང་པོ་འབྱོར་པ་དེ་ཡང་གཏོང་བས་ཡིན། །བུད་མེད་རྐང་གདུབ་འཁྲོལ་བས་འགྲོགས་ནས་འཕུར་བའི་ཕུག་རོན་གནས་པ་ཡི། །ཁང་པ་མཐོན་པོ་རྣམས་དང་འབིགས་བྱེད་རི་རྩེ་མགྲོན་པོའ་བལ་གླང་དང༌། །གདུགས་དང་རྔ་ཡབ་བུད་མེད་གཡོག་ ིའཁོར་རིན་ཆེན་གསེར་དང་རྟ་རྣམས་དང༌། །བཟང་མཛེས་དེ་དག་ཀུན་ཀྱང་སྔོན་གྱི་སྦྱིན་པའི་དགེ་བའི་རྣམ་སྨིན་ཡིན། །བནངྷུ་ཀ་ལྟར་རྩ་དམར་རྒུན་ཆང་གསེར་སྣོད་བཟང་པོར་ལེགས་བླུགས་པ། །ཡོངས་དག་ཨ་མྲ་སྨིན་ལྟར་དྲི་ཞིམཨུཏྤལ་འབྱིན་ཞིང་ལྡེམ། །ན་ཆུང་ཞི་བ་སྣ་དགོག་དུས་ཀྱིས་སྟོབས་ཤིང་ཡམས་གྲངས་མང་འགྲིམ་པ། །མཆོག་ཏུ་དགེ་བ་དེ་རྒྱུ་སྦྱིན་པ་ཡིན་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

124

ཞེས་བློ་གྲོས་དག་པས་གསུངས། །གསེར་གྱི་ཕ་སྐས་སྐེད་བཅིངས་སྙན་སྨྲ་འཛུམ་ཞིང་སྨིན་མ་ཡ་གཅིག་བསྐྱོད། །མིག་ཡངས་སྣར་ཐུག་དཀར་ནག་འབྱེས་ལ་སྐྲ་སྒབ་མེ་ཏོག་ཕྲེང་དཀྲིས་པའི། །ན་ཆུང་བཟང་མོ་བརླ་རྒྱས་བདག་ཉིད་ལེགས་བྱས་རྣམས་ཀྱིས་གན་ལྟར་བྱེད། །ཚོགས་བསགས་འབྲས་དེ་སྦྱིན་པ་ཆེ་བ་ཉིད་ཅེས་ཟས་གཙང་སྲས་པོ་དེ་སྐད་གསུངས། །དེ་ལྟར་ལགས་པས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་ཐུགས་སུ་ཆུད། །ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་ཆུ་ལྟར་གྱུར་པ། སྙིང་དྲི་མ་མེད་པ། ལྷའི་སྐྱེ་བོ་དང་ཀླུའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་དང༌། ཚུལ་ཁྲིམས་འདྲེས་མ་མ་ཡིན་ཞིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆུ་དང་ལྡན་པ། དགེ་བ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཟླ་བ་ཤར་བའི་དབང་གིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྣ་ཚོགས་རྒྱས་པའི་དུས་ཀྱི་རླབས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆུན་ལག་སྐྱོན་མེད་པའི་ནོར་བུ་མང་པོ་ཀུན་ཏུ་གཡེངས་པ། སེམས་ཀྱི་འོག་གཞི་ལ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་རི་བོ་ཆེན་པོ་བརྟེན་པ། འབྲས་བུའི་བྱེ་བྲག་ཐོབ་པ༑གང་ཟག་ཆེན་པོའ་ཆུ་སྲིན་རྒྱུ་བ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་ ིདང༌། ཡང་དག་པར་སྤོང་བ། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པའི་ཤིང་ལྗོན་པས་མཛེས་པར་བྱས་པ། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པའི་ངོགས་དང་ལྡན་པ། སྒྲིབ་པའི་རོ་མི་གནས་པ། སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་གོམས་པས་དག་པའི་མུ་ཏིག་གི་ཉ་ཕྱིས་ཀྱི་ཁ་དོག་ལུས་དང་ལྡན་པ༑མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཉིད་གཏིང་མི་དཔོགས་ཤིང་ཟབ་པ་དང༌། རྒྱུན་མི་འཆད་པར་ཀློག་པ་དང༌། ཁ་ཏོན་བྱེད་པའི་སྒྲ་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བ། འཕགས་པའི་དགེ་སློང་འདུན་གྱི་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་བདག་གསོལ་བར་འཚལ་ལོ། །འདི་ལྟ་སྟེ༑སྲིད་པའི་འགྲོ་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་ནས་དགེ་བའི་ས་བོན་བཏབ་པ༑བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་གཞལ་མེད་ཁང་གི་ས་གཞི་གཅིག་པར་གྱུར་པ༑བཟོད་པ་དང༌། ངེས་པ་དང༌།

གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་ཆོ་ག

125

བྱམས་པ་དང༌། ཚུལ་ཁྲིམས་དང༌། ཐོས་པ་དང་ཞི་བའི་གནས། བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཁོ་ན་མ་ལུས་པར་རྟོགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བསྒོམ་པ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ། ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བས་ལོག་པར་ལྟ་བའི་རབ་རིབ་བསལ་བ། ལེགས་པར་བརྗོད་ཅིང་ཤིས་ལ་རྒྱ་ཆེ་བའི་མིག་དང་ལྡན་པ། སྐྱེ་བོ་བླ་མའི་བསྙེན་བཀུར་བྱེད་པ་དང༌། མངོན་དུ་སྨྲ་བ་དང༌། ཕྱག་འཚལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་བཟང་པོ་དང་ལྡན་ཞིང་མདོངས་གསོལ་ཆེ་བས་སྙན་པ་རྣམས་བསྐྱེད་པ། སྟོན་གྱི་ཟླ་བ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་དག་པ་ལྟ་བུའི་ཡིད་འབྱུང་བ། སྦྱིན་བདག་ཆེན་པོ་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྦྱིན་བདག་ལེགས་སྦྱིན་དང༌། བཟང་ལྡན་དང༌། བཙུན་མོ་འཁོར་གྱི་བླ་མ་དང༌། མུ་ཤི་ལ། སྲ་བུ་པ་དང༌། གོ་ཤི་ལ་དང༌། སྟ་པ་ཀརྞི་དང༌། མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་དང། དྲག་པོ་དང༌། ནག་པ་དང༌། ནམ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་དང༌། གཞན་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཡིད་མངོན་པར་དད་པ་གསལ་རྒྱལ་དང༌། ཚངས་བྱིན་དང༌། རྒྱལ་པོ་ཤར་པའི་བུ་དང༌། གཏུམ་པོ་རབ་སྣང་ལ་སོགས་པའི་སྟེང་ལ་དབང་བའི་སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལེགས་པ་སྤྱད་པའི་རྗེས་སུ་སློབ་པ་སྟེ༑ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་སྲོག་ལ་སྒྱུ་མ་དང་རྨིག་སྒྱུ་དང༌། དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་དང༌། མགལ་མེ་བསྐོར་བ་དང༌། རྨི་ལམ་དང་རིའི་འབབ་ཆུའི་ཆུ་ལྟར་གཡོ་བ་རིག་ནས། སྟོབས་བཅུ་མངའ་བས་གསུངས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དང༌། ཆོས་མངོན་པ་དང༌། འདུལ་བ་དང༌། མདོ་སྡེ་འཛིན་ཅིང་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡོད་དོ་ཞེས། བསོད་ནམས་ཀྱི་ས་བོན་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་འཁོར་བའི་དགེ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་གཞི། སྐྱེ་བོ་ངན་པས་རྙེད་པར་དཀའ་བས་སེར་སྣ་ཅན་གྱི་ཡིད་འཇོམས་པ། སྒྲུབ་པ་ནི་སྟོན་གྱི་ཟླ་བ་དྲི་མ་མེད་པ་ལྟར་དྭངས་པའི་ཐུགས་མངའ་བ། སྲིད་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

126

པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་གཅོད་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པ་མཁྱེན་པ། གྲགས་པ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་དུ་ཁྱབ་པ། བདུད་ཀྱི་བུ་མུ་སྟེགས་པ་རྒྱུན་གཅོད་པའི་སྐྱབས་སུ་འོས་པ། ཆོས་སྟོན་པ། འགྲོ་བ་ལ་བྱ་དགའ་བའི་ཕྲིན་ལས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ། རྣམ་པར་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱི་སྣང་བ་སྩལ་ནས་རེག་ན་པདྨའི་འདབ་མ་རྒྱས་པ་ལྟར་རིང་ཞིང་རྫི་མ་ལེགས་པའི་སྤྱན་དང་ལྡན་པ། གནོད་སྦྱིན་གྱི་བདག་པོ་གཙུག་གི་ནོར་བུ་ཆེན་པོས་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་ཀུན་ཏུ་བསྐོར་བ། གསེར་གྱི་མཆོད་སྡོང་གསལ་བ། སྐུ་ལ་རྡོ་རྗེ་དང༌། ལྕགས་ཀྱུ་དང༌། པདྨ་དང༌། ཉ་དང་རྒྱལ་མཚན་དང༌། གདུགས་དང༌། འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མངའ་བ༑པདྨའི་འབྱུང་གནས་རྣམས་ལ་སྣང་མཛད་ཀྱི་ཕྲེང་བ་བྱེ་བྲག་མེད་པར་ཁྱབ་པས་རྒྱས་པར་འགེངས་པ། བུང་པའི་ཚོགས་ལྟར་སྔོ་བའི་གཙུག་གཏོར་གྱི་ནང་ནས་ཀུན་དུ་འབྱུང་བའི་འོད་ཀྱི་དྲ་བས་ཕྱོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མ་ལུས་པར་བཀྲ་བར་བྱས་པ་ཁ་ན་ཐོ་བ་མེད་པར་བཞུགས་པ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་སྟོན་པ། ཞི་བར་གཞོལ་བའི་ལམ་དུ་འདྲེན་པ། འཇིག་རྟེན་སྒྲོལ་བ། གཉེན་གཤིན་པ། གཉེན་གཅིག་པུ། མུ་སྟེགས་ཅན་ངན་པའི་རྒོལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གསུང་དང་ཐུགས་དང་དཔའ་བ་དང་མཐུ་ལ་མི་གནོད་པ། གཙང་མའི་སྔས། ཡུལ་རྣམས་ཀུན་ལ་སྲེད་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱུན་སྐེམས་བྱེད་པའི་རྒྱུ། །སྐྱེ་བོ་མཁས་པ་རྣམས་ནི་སད་པར་བྱ་ཕྱིར་ཤར་གྱུར་པ། །བག་ལ་ཉལ་གྱི་རབ་རིབ་སེལ་ལ་ཡེ་ཤེས་སྣང་བའི་མཆོག། ས་རྣམས་མཐའ་དག་སྣང་བའི་ཕྱོགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྣང་མཛད་པའི། །ཕྱག་དང་ཞབས་དང་བུ་ནི་རབ་ཏུ་བྱིན་ཞིང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང༌། །སྨོན་ལམ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་ལམ་བཟང་ཡང་དག་སྒྲུབ་གྱུར་པ། །སྲིད་པའི་འགྲོ་བ་དུག་གི་སྙེ་

གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་ཆོ་ག

127

མའི་སྟེང་དུ་ལྷུང་བ་ཡི། །སྐྱེ་དགུ་རྣམས་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་སྟོན་མཛད་པ། །སྲིད་པ་གསུམ་འཇིག་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་སྟོབས་དང་ལྡན་པ། མི་འཇིགས་པ་བཞི་མངའ་བ༑དཔའ་བ་དང་མཐུ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོས་བརྒྱན་པས་སྐུ་བརྗིད་པ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག། དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མས་དམ་པའི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་སྒྲུབ་པ། སྩལ་བ་ཙམ་གྱིས་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་གི་བསམ་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན། རབ་ཏུ་ཞི་བ་དང༌། ཚུལ་ཁྲིམས་དང༌། ཐོས་པ་དང༌། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང༌། བཟོད་པ་དང༌། བྱམས་པ་དང༌། སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ༑ཉོན་མོངས་པའི་རབ་རིབ་དང་ལིང་ཐོག་མ་ལུས་པར་བསལ་བ། འཁོར་བའི་རང་བཞིན་རིག་པ། ཕྱོགས་ཕྱོགས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དང༌། ཀུན་དགའ་ར་བ་དང༌། རི་དང༌། ནགས་འདབ་དང༌། ཁྲད་ཁྲོད་དང༌། ཆུ་དང༌། རི་སུལ་དང༌། གཤེར་པ་དང༌། ནེའུ་གསིང་དང༌། ཤིང་གི་གྲིབ་མ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ལ་དགྱེས་པ། ཡུལ་དང་ལྗོངས་སུ་དུ་མ་ལ་ཕན་གདགས་པར་སྩོལ་བར་མཛད་པ༑ཡང་དག་པའི་དྲན་པ་དང༌། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང༌། དགའ་བ་ཐོབ་པ་ལས་མ་ཉམས་པ། ཕུང་པོ་ལྔ་ཕྱིར་སྐད་ཅིག་པར་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བསྐྱེད་པ། མདོ་སྡེ་དང༌། འདུལ་བ་དང༌། ཆོས་མངོན་པ་དང༌། སྐྱེས་པའི་རབས་དང༌། གླེང་གཞི་དང༌། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དང༌། རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དང༌། དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་དང༌། གཏན་ལ་དབབ་པའི་གཏམ་གྱིས་སེམས་སྦྱངས་པ་དང༌། རང་གི་ལུས་དང་ངག་ཡིད་ཀྱི་འཇུག་པ་དྲན་པ་ཉེ་བར་གནས་པ་རྒྱུ་བ་དང༌། དབང་པོ་དང༌། སྟོབས་དང༌། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང༌། བདེ་བ་དང༌། འཕགས་པའི་ལམ་དང༌། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་སྒོམ་པ་གོམས༌། །དད་ཐོབ་བུ་མོ་ཕྲུགས་ཀྱི་ཉམས་དགའ་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

128

ལ། །རི་སུལ་མཐོན་པོ་དཔག་བསམ་ནགས་མང་དང༌། །རི་རབ་རྣམས་ན་ཡང་དག་བཞུགས་པ་དང༌། །ཤིང་གི་མེ་ཏོག་བྲུལ་བས་དྲི་ཞིམ་བྱམས་པའི་སིར་བུ་ངད་ལྡན་ཞིང༌། །ནགས་ན་གླང་པོ་འདྲེག་པ་ཟག་པས་བསྒོམ་པས་རིན་ཆེན་ཁྲི་ཤིང་ཁྱིམ། །ཁྱིམ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པའི་ལྷ་ཡི་བསྟེན་པའི་བསོད་ནམས་ཆུ་གླིང་གི། གཉའ་ཤིང་འཛིན་ཁྲི་བྱ་རྒྱགས་ཁྱུ་གནས་པ་ན་གང་དག་བཞུགས་པ་དང༌། །བལ་གླང་མོས་སྙོགས་གནད་པ་རྩུབ་འགྱུར་ནགས་ཚལ་མེ་ཏོག་ལྡན་ཞིང་སིར་བུ་ངད་ལྡན་པ། །སཧྱ་རི་བོང་ངོས་ནི་ཡངས་པ་ལ། །ཡོངས་དག་ཐུགས་མངའ་ཐུབ་པ་བཞུགས་དགུ་དང༌། །པདྨ་ཨུཏྤལ་རྒྱས་པ་འབྱུང་བའི་གནས། །ཉིན་རེ་ཉི་མའི་ཤིང་རྟས་རྡོ་གནད་ཅན། །སྲིད་པའི་འཇིགས་བྲལ་རབ་ཏུ་ཡིད་དུ་འོང༌། །འཆར་བའི་རི་དེ་གང་དག་བཞུགས་པ་དང༌། །རི་ཡི་རྩེ་མོས་སྔོ་བསངས་སྤྲིན་ཐལ་སྨན་ལྗོངས་ཅན། །དོགས་ལྡན་ཆུ་བོ་མནྡ་རས་ནི་རི་སུལ་བཀྲུས། །གླང་པོའ་མཆེ་བས་སྙོགས་པའི་ས་ ིཕྱོགས་རློགས་པའི་རི། །འབིགས་བྱེད་རྨ་བྱ་རྒྱགས་གནས་པ་ན་བཞུགས་དགུ་དང༌། །སྣ་ཚོགས་འབྱུང་ཁུངས་ཚོན་གྱིས་ཁ་སྒྱུར་ཕུག་དང་ལྡན་དང་སྤྲིན་ཀྱང་ཆགས་གྱུར་ལ། །ཀོ་ལྤགས་ལྡན་པ་གཙང་མའི་ཆུ་ཡིས་ངོགས་ཀྱི་རྡོ་བ་མང་པོ་བཀྲུས་གྱུར་ཀྱང༌། །ངོས་ལ་བ་གླང་མཇུག་མ་མང་པོ་འཕྱང་ཞིང་ཀློག་འགུས་སྣང་བྱས་པ། །ཡོངས་འདུས་རི་རྩེའི་ཕྲག་ན་གཅིག་ཏུ་སྲེད་དང་བྲལ་བ་གང་དག་བཞུགས་པ་དང༌། །ཡང་དག་པ་ནི་ཤིང་དང་འཁྲི་ཤིང་རྣམ་པ་མང་པོ་འདབ་ཆགས་སར་གནས་པ། །ནེའུ་གསིང་འཇམ་ལ་སྔོ་བའི་སྟེང་ན་རྨ་བྱའི་ཁྱུ་གར་བྱེད་ཅིང་སྒྲ་སྙན་པ་འབྱིན་པ། །རི་དྭགས་ཀྱི་ཚོགས་བག་ཡངས་སུ་གནས་པ་པོས་བཅད་པའི་རྩའི་མྱུ་གུ་ཡོད་པ། མེ་ཏོག་དྲི་ཞིམ་པོས་འགོས་པའི་སིར་བུས་འཇམ་ཞིང་བསིལ་བའི་ངད་ལྡན་བའི་ནགས་འདབ་

གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་ཆོ་ག

129

རྣམས་སུ་གནས་བཅས་ཏེ་བཞུགས་པ་རྣམས་དང༌། ཡང་གང་དག་དུས་སུ་བྱུང་བའི་ཆུ་དབའ་རླབས་ཀྱི་ན་ལེ་ཤམ་དང༌། ལི་ཤི་དང་ལ་བ་ལིའི་འབྲས་བུ་མང་པོ་འཁྲིགསས་པའི་ཚལ་དང༌། ཨ་ཀ་རུའི་ཤིང་ཁྲོད་ན་གནས་པའི་སྦྲུལ་མགོ་གདེངས་ཀ་གདེངས་ཤིང་འཇིགས་སུ་རུང་བ་ཡོད། གླང་པོ་ཆེ་དྲེགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྣས་བྱུ་རུའི་སྡོང་པོ་བསྐྱེལ་བ་དང་ལྡན་ཞིང༌། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་རེག་པའི་མུ་ཏིག་ཡོད་པའི་ཉ་ཕྱིས་ཁ་ཕྱེ་པའི་ཐོག་མའི་རྣམ་པར་སྤྲས་པ་འབུལ་བ་དང་ལྡན་ལ༑ནོར་བུ་མཆོག་ལས་གྲུབ་པའི་ཆུང་མའི་སྐྱེ་བོ་གནས་ཤིང༌། བྱའི་ཁྱུ་དགའ་སྟེ་སྒྲ་འབྱིན་པས་གླུ་ལེན་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚོའི་གླིང་དག་ན་ཀླུའི་བདག་པོའ་ལུས་ཆེན་པོ་སྐུ་དཀྲིས་ཏེ། གདེངས་ཀའི་ ིགདུགས་ཀྱིས་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་སྒྲིབས་ཤིང་བསམ་གཏན་མཛད་པ་རྣམས་དང༌། ཡང་གང་དག་སྨན་ལྗོངས་དག་ན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་ཆེན་བྲང་གི་རྡོ་བ་ཁེབས་པའི་ཁྱུ་འཁོད་ཅིང༌། །ཁྱོར་བཅས་ལྡན་མ་ཡིན་ར་རོ་བའི་གནོད་སྦྱིན་མ་དག་གནས་གྱུར་ལ། །ཀླུ་ཡི་རྒྱལ་པོ་མགོ་བོས་བསྟོད་དེ་ཁ་ནས་འོད་འབར་འབྱུང་བས་ཤིང་བསྲེག་ཅིང༌། །གངས་རི་ཏེ་སེ་ལ་ནི་བློ་གཙང་གང་དག་ཞལ་སྟོན་མཛད་ཅིང་བཞུགས་པ་དང༌། །རྒྱ་མཚོ་རླབས་ཀྱིས་བཤལ་བའི་རི་དགའ་ལྡན་པ་མ་སྨད་པའི། །རི་བོ་མནྡ་ར་ལ་ཉི་ཕྱེད་ཚུན་ཆད་དྲ་བཞུགས་ཤིང༌། །ཉི་མ་ཕྱེད་མར་གྱུར་ནས་གང་དག་གཞན་དུ་བཞུགས་པའི་ཕྱིར། །ནོར་བུས་རྩེ་མོ་བཀྲམ་པའི་འཁོར་ཡུག་རི་ལ་བརྟེན་པ་དང༌། །གང་དག་འཁྲི་ཤིང་གཞོན་ནུ་རྡོ་བ་ཁེབས་གྱུར་པའི། །དབང་ཆེན་རྩེ་མོ་ཡིད་དུ་འོང་བར་བདེ་གནས་ཏེ། །མཁའ་ལྡིང་ཤགས་ཀྱིས་ཀླུ་རྣམས་དཀྲུགས་པ་ཡིས། །རྒྱ་མཚོ་རིན་ཆེན་གནས་ལ་རྣམ་པར་གཟིགས་པ་དང༌། །ངང་པའི་ཚོགས་ཅན་ཤིན་ཏུ་གཙང་བ་དྲག་འབབ་ཆར་གྱི་ཆུ་ཡིས་རི་དགབ་བཀྲུས་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

130

གྱུར་ཅིང༌། །ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་བསྐྱེལ་བའི་ས་ལ་ཀི་ཡི་རྡོ་བ་ཆེན་པོ་ཁེབས་གྱུར་ལ། །གཅན་གཟན་དབང་པོ་རལ་པ་འཁྱིལ་ཞིང་གསལ་བས་དཔུང་པའི་ཕྱོགས་འབར་ཉམས་ལ་དགའ་གྱུར་ཅིང༌། །སྦལ་མིག་མཐོན་པོའ་ལྕུག་མས་ ིའཁོར་ས་གྲུབ་པ་ངལ་སོས་རི་བོ་ཀྲོIjར་གང་གཤེགས་དང༌། །གང་དག་མུན་གསལ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་བློ་མངའ་ཤིང་ལྗོན་སྣ་ཚོགས་མེ་ཏོག་རྒྱས་གྱུར་ཅིང༌། །རི་དྭགས་རྒྱུ་བས་ནིའུ་གསེང་གཞོན་ནུ་གནད་པ་དང༌། །གཟི་རྡོ་ནང་རྣམས་མི་སྤོང་བཞུགས་པ་དང༌། །ཡང་གང་དག། ནུབ་ཀྱི་བ་གླང་སྤྱོད་དང༌། ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་པོ་དང༌། བྱང་གི་སྒྲ་མི་སྙན་དང༌། གླིང་གཞན་དག་ན་སྐྱེས་པའི་ལྕུག་ཕྲན་མདོག་སྣུམ་ཞིང་སྡོ་ལ་འཇམ་པ་མང་པོས་ས་གཞི་ཀུན་ཁེབས་པ། ཤིང་གི་གྲིབ་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསིལ་བ་དང༌། འཁྲི་ཤིང་གིས་འཁོར་ཞིང་རི་དྭགས་མང་པོ་གནས་པའི་ནགས་ཚལ་དེ་དང་དེ་དག་ན་བཞུགས་པ་རྣམས་དང༌། ཡང་གང་དག། ད་ར་དང་གནྡ་ར་དང༌། གུ་ཟན་ད་ལི་དང༌། ལི་ཤ་རིག་དང། བག་ལེ་དང༌། བྲི་ཤ་དང༌། ཁ་ཆེའི་ཁ་ཡུལ་དང༌། རྒྱ་ཡུལ་དང༌། གྲོང་ཁྱེར་ཟས་འདྲ་དང༌། རྡོ་མཆོག་ཟས་འདྲ་དང༌། སྐྱེས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དང༌། ཕྱོགས་མཚམས་དང༌། ཀུན་ཏི་མ་ལ་དང༌། སྲུང་བྱེད་དང༌། གྲོང་ཁྱེར་དང༌། ཚ་ཐུ་ཀ་དང༌། ཚ་ཏ་དང༌། བྷ་ཏུ་སྐད་ཚ་དང༌། ཀོའུ་ཤཾ་བྷི་དང༌། སེར་སྐྱའི་གནས་དང༌། མཉན་ཡོད་དང༌། མི་ཐུབ་པ་དང༌། གྲོང་ཁྱེར་མེ་ཏོག་དང༌། ཏི་ར་དང༌། བཅོམ་བརླག་དང༌། གྲོང་ཁྱེར་ལོངས་སྤྱོད་དང༌། ཙམ་པ་ཀ་དང༌། རྒྱལ་པོའ་ཁབ་དང༌། དབང་པོའི་བྲག་ཕུག་དང༌། འབྲོག་ ིདང༌། ཀོ་ནའི་གྲོང་དང༌། ཀུན་དགའི་གྲོང་དང༌། མཆོད་རྟེན་གྲོང་དང༌། འཁྲུར་གཙུག་གི་གྲོང་དང༌། རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གྲོང་དང༌། ཡངས་པ་དང༌། ལི་ཁ་ར་ཤིང་འཕེལ་དང༌། འཕེལ་བྱེད་དང༌། ཟངས་ཀྱི་གཡོག་དང༌། སྲོག་སྙོག་འཛིན་

གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་ཆོ་ག

131

དང༌། ཀོ་ས་ལ་དང༌། ཨནྡྲ་དང༌། ཨ་ལིང་ཀ་དང༌། བར་པ་ར་དང༌། གནས་གླིང་དང༌། སིང་ག་ལའི་གླིང་དང༌། ཀ་ལ་ཤའི་གྲོང་ཁྱེར་དང༌། གསེར་གྱི་ས་དང༌། ཧ་རི་ཀ་ལ་དང༌། བོ་རོ་ཤ་ཀ་ཏ་ཧ་དང༌། ན་རི་ཀི་ར་དང༌། ཕ་ན་བའི་གླིང་དང༌། ཤུགས་པ་དང༌། ནིམ་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དང༌། དཔལ་གྱི་ཞིང་དང༌། དངུལ་ཆུའི་གནས་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་དང་ཆ་བྱད་དང༌། སྐད་དང༌། གནས་པ་དང༌། ཆོ་ག་དང༌། རིགས་དང༌། རུས་དང༌། ཚུལ་ཁྲིམས་དང༌། ཚུལ་ཁྲིམས་ཅན་དུ་མའི་ཡུལ་མི་གནས་པའི་ཡུལ་གཞན་དག་ལ་བཞུགས་པ་རྣམས་དང༌། གཞན་ཡང༌། གང་དག་སྔོན་ཆད་ཉི་ཟླའི་འོད་ཀྱིས་མ་ཕོག་ཅིང༌། །ཤེ་ཥ་སྦྲུལ་གྱི་ལུས་ཀྱི་འབོས་གནས་རི་ཡི་དྲུང༌། །དེ་ཡི་གཙུག་གི་རིན་ཆེན་འོད་ཀྱི་མུན་བསལ་བའི། །ས་འོག་ཏུ་ནི་རིང་པོར་མ་ཐོགས་གཤེགས་གྱུར་དང༌། །གང་དག་ཆུ་ལྟར་ས་ལ་ཐོགས་མེད་བྱེའུ་འཛུལ་མཛད་པ་དང༌། །གང་དག་སར་གནས་ཕྱག་གི་རྩེ་མོས་ཟླ་བ་རེག་མཛད་དང༌། །གང་དག་བྱ་ལྟར་ནམ་མཁའ་ལ་ནི་ཤགས་ཀྱིས་རྒྱུགས་མཛད་ཅིང༌། །ན་བཟའི་ཐ་མས་སྤྲིན་ལྟར་རེག་པས་སྤྲིང་ལིང་འཇིག་མཛད་དང༌། །ཡང་གང་དག། ལྷ་དང༌། ཀླུ་དང༌། གྲུབ་པ་དང༌། འཁོར་གྱི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་མཆོད་པའི་འཇིགས་མེད་དང༌། བུང་བའི་རི་དང༌། རྒྱལ་བུ་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་དང༌། ཤར་གྱི་རི་བོ་དང༌། ཤི་རི་ཀུན་ད་པ་ཏ་དང༌། ཀུན་ད་སོ་མ་དང༌། ཏ་མ་ལའི་ཚལ་དང༌། བསིལ་ཚལ་དང༌། ལྷས་སྤྲུལ་དང༌། འཇིགས་མེད་རི་དང༌། ནགས་ཚལ་ཆེན་པོ་དང༌། ཚེར་མ་ཅན་གྱི་ནགས་ཚལ་དང༌། བྱམས་པའི་རི་དང༌། ཆུ་སྲིན་བྱི་པ་བསོད་ཀྱི་རི་དང༌། རི་ནག་པོ་དང༌། གནས་ཀྱི་རི་དང༌། སེར་སྐྱའི་རི་དང༌། མེ་ཏོག་གི་རི་དང༌། ཙནྡན་གྱི་རི་དང༌། ཀླུའི་རི་བོ་དང༌། ཙནྡན་རི་བོ་དང༌། ཚེར་མའི་རི་བོ་དང༌། ལྷས་ཡུལ་བབ་དང༌། ཨ་ས་སིམབྷ་དང༌། ཀུན་དགའ་སྟོང་ལྡན་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

132

དང༌། རི་བོའ་རྒྱལ་མཚན་དང༌། གཞི་བཀྲུས་དང༌། རང་གི་མཆོད་རྟེན་དང༌། ིསཱ་ལ་སྤུངས་པ་ལ། ཚེ་རབས་གཞན་དང་གཞན་དུ་བསགས་པའི་དགེ་བའི་རྣམ་པར་སྨིན་པས་གྲུབ་པ། ཇི་ལྟར་འབྱོར་པར་ནུས་པ་དང་མཐུན་པའི་རྩོམ་པས་བསགས་པ། ཕན་ཡོན་ལྔའི་རྒྱུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གནས་པར་བྱེད་པ། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་དུ་བདེ་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ། ཁ་དོག་དང་དྲི་དང་རོ་དང་རེག་དང་ལྡན་པ། ཡིད་དུ་འོང་བ་གྱ་ནོམ་པའི་བཟའ་བ་དང༌། བཅའ་བ་དང༌། ལྷག་པ་དང༌། རྔུབ་པ་དང༌། གཞིབ་པ་སོགས་ཞལ་ཟས་བཤམ་པར་བྱ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཞལ་ཟས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་སྤྱན་འདྲེན་ཏོ། །དེ་ལ་ཐོག་མར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚེ༑གང་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེས་ཉོན་མོངས་པའི་ཤིང་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པར་བསྲེགས་པ། སྟོང་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་གྱི་སྦྱིན་པའི་ས་བོན་འཕེལ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ཕྲ་བ་གཟིགས་པ་མཁས་པ་དེ་ཁོ་ན་ལ་བསྒོམ་པ། འདི་ལྟ་སྟེ། གནས་བརྟན་བྷ་ར་ངྷྭ་ཛ་བསོད་སྙོམས་ལེན་དང༌། འཕགས་པ་སྒྲ་གཅན་འཛིན་དང༌། སྦྱིན་བྱེད་དང༌། ལམ་བརྟན་དང༌། སྐྱེ་བྱེད་དང༌། གསེར་བེའུ་དང༌། རྟོགས་བྱེད་དང༌། རྡོ་རྗེ་ཅན་གྱི་བུ་དང༌། འཕགས་པ་བསྲུང་བའི་བུ་དང༌། ཀླུ་སྡེ་ལ་སོགས་པ་སློབ་མ་བསྟན་པ་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གནོད་པར་གྱུར་ཀྱང་ལུས་ཀྱིས་ཁུར་ཁྱེར་བ་རྣམས་དང༌། གཞན་ཡང་གང་དག་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་སྐྱེ་བོ་ལ་ཕན་པའི་རི་གསེར་གྱི་རྡོ་ལེབ་ཆེན་པོའ་སྟེང་ན་འདུག་པའི་རིག་ ིསྔགས་འཆང་དུ་མ་གླུ་ལེན་པས་གླང་པོའ་ཆེ་སུར་ལ། བུང་བའི་མཆུ་པདྨ་ལ་ ིའཇིབ་ཅིང་མནྡ་ར་བའི་རྫིང་གི་མཆུ་དང་ལྡན་ཞིང༌། ཡལ་ག་གསལ་བའི་སྟེང་ན་རིན་པོ་ཆེའི་མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བ་བྲེས་པའི་ཤིང་ཡོངས་འདུས་ཀུན་ཏུ་མཛེས་པར་བྱས་པའི་རིའི་ལྷུན་པོ་འབབ་ཆུ་འབབ་པའི་ས་གཞི་ལ་འཁོད་པ་རྣམས་

གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་ཆོ་ག

133

དང༌། གང་དག། གསེར་རི་སྐེད་གནས་བསིལ་བའི་ཆུ་འབབ་པ། །ཆུ་ལ་ཟླ་བའི་གཟུགས་བརྙན་བྱུང་གྱུར་ཅིག། ཟླ་བའི་འོད་ཀྱིས་ཀུ་མུད་ཁ་བྱེ་སྟེ། །ཀུ་མུད་ཚལ་ན་སྐད་སྙན་ངང་པ་གནས། །ངང་མོ་མཚེའུ་ན་སྒྲ་སྐད་སྙན་པ་འབྱིན། །མཚོ་ངོགས་རྨ་བྱ་གར་བཅས་རྒྱགས་པ་གནས། །རྨ་བྱ་རྒྱགས་སྒྲ་རི་སུལ་སྙན་པ་གྲག། རི་སུལ་ཡལ་ག་བརླགས་པའི་རི་རྩེ་འཁྲིགས། །རི་རྩེ་སྟོང་རྣམས་ན་ནི་སྤྲིན་ཆགས་ལ། །ལང་ལིང་སྨན་གྱི་སྨན་ལྗོངས་ཁྲ་གོ་སྣང། །སྨན་ལྗོངས་སྐྱེས་པའི་ནོར་བུ་ལྡུམ་བུ་གནས། །ལྡུམ་བུ་ལས་བྲུལ་ལྷུང་བའི་མེ་ཏོག་ལྡན། །མེ་ཏོག་རྒྱས་པའི་དཔག་བསམ་ཤིང་ཚལ་མཛེས། །མཛེས་པའི་ལྷ་མོས་གསེར་གྱི་ཕ་སྐས་དྲུང༌། །གསེར་གྱི་ཕ་སྐས་སྒྲས་ནི་བྱ་འགྲོགས་ཤིང༌། །བྱས་ཆོས་ཤིང་ཐོག་རྩ་བ་ཆད་ཅིང་བྲུལ། །རྩ་འཕྱང་ཁུ་བ་ཟགས་པ་སྤོས་ཀྱི་དྲི། །སྤོས་གླང་དབང་པོ་སྒྲེག་ཟགས་དྲི་རབ་ཞིམ། །དྲི་རབ་ཞིམ་པའི་ཤི་རི་འཁོར་བ་མང༌། །བལ་གླང་མོ་རྒྱགས་དྲག་འགྲོ་ལང་ལོང་གྱུར། །བུང་བའི་ཁྱུ་ཡིས་མེ་ཏོག་ཟེགས་གྱུར་ཅིང༌། །ཡལ་ག་མེ་ཏོག་རྒྱས་པར་གད་པ་དཀར། །གད་པ་ཆད་པས་ནོར་བུའི་དུམ་བུ་སྣང༌། །མེ་ཏོག་མགོ་ལྕོག་བྲུལ་བས་རྣམ་པར་བཀྲ། །ནོར་བུ་སིལ་མ་མང་པོས་རི་ཞོལ་སྤྲས། །མེ་ཏོག་ཟེགས་པའི་ཤིང་གི་ཡལ་གར་གནས་བའི་བུང་བ་དགའ་བས་ཕུར་རྣམས་དང༌། །ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་ངང་པ་ལྟ་བུ་ཉེ་འཁོར་ཆག་ཆག་བཏབ། །ལྷུན་པོ་མཐོ་བའི་རི་ལ་ཐུབ་པ་གང་དག་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་ཐུགས་ཀྱིས་བཞུགས། །དེ་དག་དྲི་མེད་ཟླ་འདྲའི་གྲགས་ལྡན་འདི་ཡི་སྦྱིན་པ་གནས་ལ་བརྟེན་དུ་གསོལ། །རྒྱ་མཚོར་ཉེ་བའི་ཆུ་འགྲམ་རི་བོ་མ་ལ་ཡའི། །རི་ངོས་ཐ་མལ་སྦལ་མིག་མཐོན་པོའ་ཕྲེང་བ་ཅན། །སྤྲུལ་མང་འཁྲིགས་པའི་ཙན་དན་ཤིང་གི་ ིནགས་ཚལ་ན། །བསྟན་པ་གང་དག་བཞུགས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་དང༌། །

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

134

ཡང་གང་དག། ཉི་མའི་ཤིང་རྟའི་རྨིག་པས་རྡོ་བཅག་ཅིང༌། མིའམ་ཅི་ལྡན་དང༌། ཕོ་བྲང་འཁོར་དཔལ་ཡོན་ཅན་དང༌། བྱ་རྒོད་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང༌། རི་དྭགས་ཀྱི་ནགས་དང༌། ཀ་ཤོ་དང༌། གཙུག་ལག་ཁང་གསར་ཀ་ནི་ཀ་ཤ་ཧི་ལ་སོགས་པ་ཆོ་འཕྲུལ་རྨད་དུ་བྱུང་བ་སྣ་ཚོགས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་དང༌། དར་མ་ར་ཛི་ཀའི་མཆོད་རྟེན་དུ་མ་དང༌། སངས་རྒྱས་བཞིའི་གདན་ཁྲི་ཡོད་པ་བསོད་ནམས་སུ་གྱུར་པའི་ས་ཕྱོགས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་ཀློག་པ་དང༌། ཁ་ཏོན་དང༌། བསམ་གཏན་དང༌། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང༌། སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང༌། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་འཇུག་པ་དག་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་བཞུགས་པ། ཆོས་གོས་དང༌། བསོད་ནམས་སྙོམས་དང༌། མལ་ཆ་དང༌། ན་བའི་གསོས་སྨན་དང༌། ཡོ་བྱད་དང༌། ཚོགས་ཆས་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་བར་བྱས་པ༑མཐའ་ན་དྭངས་བའི་ཆུའི་གནས་ཡོད་པ་ལ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་ཉམས་དགའ་བ༑བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་པས་གཙང་པར་གྱུར་པའི་ས་གཞི་ཅན། ཞི་བ་ཐུབ་པའི་སྐྱེ་བོ་གནས་པ་རྣམས་ན་དེ་ཁོ་ན་བསྒོམས་པས་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱེད་པའི་ཆེའི་ལྷག་མ་གནས་པར་མཛད་པ་རྣམས་དང༌།

གང་དག་གློག་འགྱུ་བྱ་གར་དག་གིས་སྐུ་ལུས་དཀྲི་བྱས་སྤྲིན་སྣུམ་ལྟར་གྱུར་ནས། །བཀྲེས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གནོད་གྱུར་མདའ་རྩེ་རྣོན་པོ་ལྟ་བུས་སྤུ་ཡིས་རབ་གང་ཞིང༌། །སྐོམ་པས་སྨིག་རྒྱུ་མེ་སྟག་བཅས་པའི་མེ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཀུན་ནས་ལུས་སྐོར་བའི། །ཡི་དྭགས་རྣམས་སུ་ལྟ་བ་རྣམས་ལ་ཐུགས་རྗེས་སྟེར་ནས་ཆར་གྱི་རྒྱུན་འབེབས་དང༌། །རིན་ཆེན་བྱེ་མའི་ཕྲེང་བ་བརྒྱ་གྱུར་དཀྲིས་མཐོ་ལ། ། ངང་ཁྱུ་བག་ཡངས་གནས་ཤིང་ལང་ལོང་ཉལ་གྱུར་ཅིང༌། །ཆུ་དང་ཉེ་འབབ་ཆུ་ཡི་ཟེར་མས་བསིལ་གྱུར་པ། །མ་ན་པ་

གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་ཆོ་ག

135

ཡི་མཚོ་གླིང་བསྟན་མཛད་དགུ་དང༌། །ཡང་གང་དག། མི་རོ་མང་པོའ་ཤ་ིདང་ཁྲག་གི་རོ་བྲོ་བས་དགའ་བར་གྱུར་པའི་ཕྱོགས་མགོའ་ཐོད་པ་གས་ནས་ ིཐིགས་བསགས་པའི་སྣུམ་གྱི་མཆོད་པའི་མེས་ཚིག་ཅྀང༌། རང་གི་མེ་ལྕེས་ཞིང་ཆེར་པ་སྐམས་ཤིང་བསྙེས་པའི་ལག་པ་དང༌། རྐང་པ་དང༌། སོ་དང༌། སྐྲའི་དུམ་བཀྲུགས་ཀྱིས་གང་ཞིང༌། ཟླ་བ་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་ལྟ་བུའི་ཀེང་རུས་ཀྱི་ཕུང་པོར་ཡོད་ལ། སྐད་ཅིག་ཏུ་རོ་ལངས་བྱུང་ནས་ཨ་ལ་ལ་ཨ་ལ་ལ་ཞེས་སྒྲ་འབྱིན་ཞིང༌། མེ་ཏོག་དང་བཅས་པའི་གད་མོ་དྲག་པོས་འབྱུང་བ་དཀྲུགས་ཤིང་སྐྲག་པར་གྱུར་པ། ལྕེ་སྤྱང་མི་ཟད་པའི་ཁ་ནང་དུ་བ་དང་བཅས་པའི་མེ་ལྕེ་འབྱུང་བའི་དུར་ཁྲོད་ཆེན་པོ་དག་ན། བུད་མེད་ཀྱི་རོ་སྦོས་ཤིང་ལྟོ་སྒང་ངོར་གྱུར་པའི་སྟེང་ན་འདུག་ཅིང་དགའ་བའི་བྱ་མཆུ་དང་སྡེར་མོས་ལྟོ་བྲད་ཅིང༌། ལྟོའ་ནང་ན་སྲིན་པོའི་རིགས་རྣམས་གནས་པ། ཅེ་སྤྱང་གི་སྟོབས་ ིཀྱིས་དྲངས་པའི་ནང་རོལ་དྲི་མི་ཞིམ་པའི་དུམ་བུས་འཁོར་ལ་བྱ་ཁྲས་བཀྲེས་པ་མིག་གི་ཤ་བྲུས་པ་དག་ལ་གཟིགས་ཤིང་རྟག་ཏུ་མི་སྡུག་པ་སྒོམས་ཏེ། གང་དག་ཁ་ཅིག་རོ་ཡི་གནས་ལམ་དངོས་ནས་ནི། །ཁྲག་དང་ས་ཆགས་དམར་ཞིང་རྩུབ་པའི་སྐྲ་འཁྱིལ་དང༌། །བྱ་ཡི་མཆུ་དང་སྡེར་མོས་མིག་སོ་བྲུས་པ་ཡང༌། །མི་རོ་བོར་པའི་ལུས་ལ་གཟིགས་པར་གྱུར་པ་དང༌། །ཡང་གང་དག། སྒོ་དང་སྲང་བར་ལ་ནི་མེ་འབར་མེ་ལྕེའི་རྩེ་མོ་མང་པོས་མགོ་རྨོངས་ཤིང༌། །རལ་གྲི་གཏུན་དང་རྡོ་བས་བསྣུན་ཅིང་བརྡུངས་ནས་སྐྱེ་བོ་ཀུ་ཅོ་འདོན་གྱུར་ལ། །གཤིན་རྗེའི་ཕོ་ཉ་སྙིང་རྗེ་མེད་པ་སྡོད་ཅིག་ཟེར་བའི་ཟས་རླག་དགྲས་གང་བའི། །སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་རྣམས་སུའང་སྲོག་ཆགས་དོན་ཕྱིར་གང་དག་སྐད་ཅིག་འཛུག་པ་དང༌། །གཞན་ཡང་གང་དག་ཤྭ་རིའི་བུའི་མའི་དུག་མདས་གླང་པོ་ཆེ་འཁྲུགས་པའི་མདུན་ལོགས་ན་ཡལ་ག་བྲེགས་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

136

པའི་སྡོང་པོ་ཡོད་ལ། ཕྱོགས་ཀྱི་བར་ནས་རླུང་ཆེན་པོ་ལངས་པས་འོད་མའི་ཚལ་བསྐྱེད་ནས་འཁྲི་ཤིང་དྲ་བ་དང་མདུད་པ་ལས་མེ་འབྱུང་པའི་ལྕེས་ཤིང་མཆོག་སྣ་ཚོགས་ཚིག་ནས། རི་དྭགས་དང་ཕག་རྒོད་མཆོག་མགྱོགས་པ་བརྒྱ་དག་སྐྲག་ཅིང་མགོ་རྨོངས་པ་ཡོད། ཤིང་ལོ་མང་པོ་ལྷགས་ཤིང་སྙིང་པ་ཅན་དང༌། བསིལ་བའི་གྲིབ་མ་སང་སང་མེད་པའི་ཉམས་དགའ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་ཡོད་པ། ནགས་ཀྱི་མ་ཧེ་དང༌། ཕག་རྒོད་ཀྱིས་མེ་ཏོག་ཨུཏྤལ་དང༌། པདྨ་ཀ་ར་ལ་སོགས་བསྐྱེད་པས་ཆུ་དྲི་ཞིམ་པོར་གྱུར་པའི་མཚེའུའི་འགྲམ་ན་ཤིང་ལ་སྤྲེའུ་ཁྱུ་གནས་པ། ཉེ་འཁོར་གྱི་རི་ལས་ཆུ་རླབས་མི་སྐྲག་པར་འབབ་པས་འཁོར་ན་ནེའུ་ཡོད་པའི་འབྲོག་དག་ན་ཞི་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་འཆག་པ་དང༌། ཀློག་པ་དང༌། ཁ་ཏོན་དང༌། བསམ་གཏན་ལ་རྣམ་པར་བརྩོན་པ། ཡང་གང་དག། བག་མེད་པའི་གནས་དར་ལ་བབ་པ་ཡལ་བར་མཛད་པ་རྣམས་དང༌། རི་བོ་རྡོ་ལེབ་ཆཻ་ཞིང་ཡངས་ལ་རབ་ཏུ་སྣུམ་པ་འདྲ་གྱུར་ཅིང༌། །གློག་གི་ཕྲེང་བར་མི་རྟོགས་ཡོད་ལ་འཇའ་ཡིས་བཀྲ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན། །ཆུ་བསིལ་སྤྲིན་ཆགས་རྣམས་ལ་ཆུ་འབབ་ཟེར་ཕྲན་ཆགས་པའི་རྫི་ལྡན་ཅན། །སིར་བུས་ན་བཟའ་གཡོ་བ་གང་དག་ཉི་མའི་གུང་ལ་བཞུགས་པ་དང༌། །དེ་བཞིན་དུ་རྟག་ཏུ་གོམས་པའྀ་ལམ་ནས་འདོང་པའི་གླང་པོའ་ཁྱུའི་རྨིག་རྗེས་ ིཡོད་ལ། ནགས་ཀྱི་མ་ཧེ་འཁྲུགས་པའི་རྭས་གྲོག་མཁར་ཆེན་པོ་བཤིག་པའི་ཤུལ་གྱི་ཁུང་བུ་ནས་སྤྲུལ་གྱི་ལུས་ཕྱེད་ཕྱུང་སྟེ་ནགས་ཀྱི་རླུང་འགམ་པ་ཡོད་པ་དང༌། ཡང་ཚལ་སྟུག་པོ་དང༌། འདམ་བུ་དང༌། ཤིང་ཀ་ར་སྟུག་པོའྀ་ཁྲོད་ན་སྟག་ཟུང་དུ་གནས་པ་ཅན། ཕག་རྒོད་ཀྱི་སྣས་བརློག་པའི་བླ་སྒང་གི་རྩ་བ་ཟིང་པ་རལ་པ་ལྟར་འདུག་པ་ཡོད་པ་ཤིང་ཅུ་ལའི་མེ་ཏོག་བྲུལ་བས་རྡོ་བ་རྩ་བ་དམར་བར་ཡོད་པ། གཤོང་གི་ཕྱོགས་སུ་རི་དྭགས་ཀྱི་ཁྱུ་འདམ་རྫབ་ལ་

གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་ཆོ་ག

137

ཡོད་པ། ཤིང་ལོ་སྔོན་པོ་སྟུག་པོར་སྐྱེས་པ་མང་པོ་ཡོད་པའི་གཤཻར་བའི་ཆུ་དགུར་མངོན་པར་དགྱེས་ཤིང་དགེ་བའི་ཕྱོགས་སྟོན་པ་རྣམས་དང༌། རིན་པོ་ཆེའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཆུ་རྩ་དམར་བར་གྱུར་ལ། ཐུགས་བསམ་གཏན་ལ་ཞེན་པས་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་གི་མས་རྩེ་མོར་རེག་པའི་རི་སྤོས་ཀྱི་ངད་ལྡང་གི་སུལ་ན་རྩོལ་བ་མེད་པ་གང་དག་བཞུགས་པ་དང༌། གང་དག་སེངྒེ་འགྱིངས་པ་ཡོད་པ། རི་དྭགས་རྒྱུ་བ་དང་ལྡན་པ། ཆུ་འདུས་ཏེ་འབབ་པ་ཡོད་པ༑གཡོས་པས་སྟེང་གི་རྩེ་མོ་ལྟེམ་པར་སྟབས་ཀྱིས་སྐར་མའི་ཚོགས་འཕངས་པ༑སའི་སྟེང་ན་ལྕི་བ་ལྷུན་པོ་ཡང་ལྕུག་ཕྲན་ལ་བྱ་བ་བཞིན་དུ་སྒྲིམ་མི་དགོས་པར་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོས་ས་འོག་གི་རྨང་ནས་བཅས་པར་གསལ་བར་འཕེབ་པ་དག་དང༌། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ་གང་དག་ཆར་པའི་ཆུས་རྡོལ་བའི་བུ་ག་དུ་མ་ནས་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་བྱུང་བ་ཟླ་བ་ལྟ་བུ་ཡོད་ཅིང༌། རྨང་རྡོ་དང་རྩིག་ངོས་ཤག་ཤིག་ཏུ་གྱུར་པའི་མཚམས་སུ་བ་རྒྱ་ཆགས་ལ། སྤྲུལ་གསོབ་རླུང་གིས་གང་སྟེ་སྒང་ངེར་འདུག་ཅིང་འགྲེང་བ་རྟག་ཏུ་ཡོད་ཅིང༌། ནགས་ཀྱི་རི་དྭགས་ཀྱི་ལྕེས་ཚ་སྒོ་རྡུལ་ཅན་རྩུབ་མོ་ལྡགས་པས་ཤིང་རྩ་སེང་སེང་མོར་གྱུར་པ་ཡོད་ལ། རྩིག་རྨང་དུ་སྲིན་བུ་གོ་དའི་ཚོགས་རིང་ནས་གནས་པར་གྱུར་ཅིང༌། སྲེ་མོང་མགོ་སྟོད་དེ་ཕྱོགས་སུ་ལྟ་བས་བྱི་བ་སྐྲག་པ་ཡོད་ལ། ནང་དུ་རྩ་སྔོན་པོ་སྟུག་པོ་སྐྱེས་པའི་འཇག་མའི་དྲུང་གི་གསེབ་ན་ཕྱེ་མ་ལེབ་རྒྱུ་བ་ཡོད་ཅིང༌། འུག་པ་མང་པོ་སྒྲ་འབྱིན་ཞིང་གླུ་ལེན་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་པའི་གྲོང་སྟོང་སུས་ཀྱང་ཏིང་ངེ་འཛིན་མ་བྱས་པ་རྣམས་ན་སྟོན་པའི་བཀའ་ནན་གྱིས་སྒྲུབ་པ་རྣམས་དང༌། གཞན་ཡང་གང་དག་གཡག་གི་རྨིག་པ་རྣོ་བཅག་ཡོད་ཅིང༌། སྤྲིན་ལྡིང་ལྡན་གྱུར་ལ། ཐ་མར་ས་ར་ལ་དང་ཐང་ཤིང་སྐྱེས་ལ་ཆུ་བསིལ་མི་ཁེབས་འབབ་ཡོད་ཅིང༌། །བསམ་གཏན་ཞན་པའི་བློ་ཡིས་་ཁ་བ་བབ་བས་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

138

ཆོས་གོས་ལྕི་ཞིང་ཟགས་གྱུར་ཀྱང༌། །གངས་རི་དག་གི་ལྟོ་ན་འགྲོ་བ་ཤིང་གི་དྲུང་དུ་བཞུགས་པར་གྱེས་པ་དང༌། །ནང་ན་ཆུ་སྲིན་འཁྲུགས་ཏེ་གཡོས་པས་ཉ་རྣམས་ཀུན་འབྱེར་ཞིང༌། །སྐམ་པས་གཤོལ་དུ་འཁྱིལ་བར་སྤྲུལ་དབྱུག་ཕྱུང་བས་དབའ་རླབས་རྒྱུན་ཆད་པའི། །རྒྱ་མཚོ་ལ་ཡང་མཚན་མོ་བསྟན་པ་གང་དག་འཆག་མཛད་པ། །སྣོད་གྱུར་བདག་ཉིད་ཐུགས་ལྡན་གཙང་མའི་ལྷུང་བཟེད་ཕྱག་བསྣམས་ཤིང༌། །བསོད་ནམས་ལྡན་པའི་སྐུ་ལུས་ན་བཟའ་ཆོས་གོས་རབ་གཡོ་བ། །དེ་དག་སང་གི་གདུགས་ནི་ནལ་གྱི་གུང་དུ་ཕྱིན་པ་ན། །གནྜི་བརྡུང་བའི་སྒྲ་སྙན་སྐད་གསང་གྲག་པའི་ཚེ། བསྟན་བཅོས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་གོམ་པའི་ཆུ་བླུགས་པས། མི་ཤེས་ཀྱི་དྲི་མ་དཀྲུས་པའི་མཁས་པའི་ཚོགས་འདུས་པ། ཉི་མ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ནས་འདྲིས་པའི་སྤྲོས་པ་དང་བཅས་པ། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲོམ་དུ་གྱུར་པ། དགེ་བའི་ཕྱོགས་བཅུ་བདུད་རྩིའི་འཐུང་བ་ཞིམ་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གསེར་ལ་རྟོགས་པ་བརྡར་སྔོན་པོར་གྱུར་པ། ལེགས་པར་སྤྱད་པ་སྟོང་གི་ཚོགས་བསགས་པ། གྲགས་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ལྡན་པ། སྦྱིན་བདག་ཆེན་པོ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཅན། སྟོན་གྱི་གནམ་དྭངས་པ་ལྟ་བུའི་ཡིད་དང་ལྡན་པ་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བའི་གན་དུ། མ་ཧེའི་རྭ་ལྟར་སྔོ་ཞིང་དྲི་མེད་མཁའ་ལ་འཕུར། །གཟི་བརྗིད་ཀྱིས་ནི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་སྟོར་འཐོར་ཞིང༌། །མངོན་དུ་ཕྱོགས་ནས་འོངས་པའི་སྤྲིན་ནི་བྲལ་ནས་སུ། །སྐྱེ་བོ་ཕན་ཕྱིར་ཐུབ་རྣམས་སང་འདིར་གཤེགས་སུ་གསོལ། །རྒྱུན་མ་ཆད་པར་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང༌། ཀློག་པ་དང༌། འཆག་པ་དང༌། སྐྱེ་བོ་བླ་མ་ལ་བསྟེན་པར་མངོན་དུ་དགའ་བའི་བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་རིག་པ་གསུམ་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་པ། ཉོན་མོངས་པ་ལས་གྲོལ་བར་འདོད་པའི་དགེ་སློང་

གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་ཆོ་ག

139

གང་དག་འདི་ན་གནས་པ། འདུལ་བའི་ཆོ་ག་ལ་གོམས་པ། ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་འཇུག་པ་ཞི་བ་དང་ལྡན་པ་དེ་དག་ཀྱང་མ་ལུས་པ་ཅི་བདེར་དོ་མོད་ཀྱི་མཚན་མོ་ཟད་པར་མཛོད་ལ་འདི་ཉིད་དུ་གནས་མཛོད་ཅིག། ཐུབ་པའི་སྲས་མོ་ཤེས་རབ་ཞི་དང་དུལ་བས་བརྒྱན་པའི་དགེ་སློང་མ། །ཐ་དད་གླིང་དང་ཀླུ་དང་ནགས་དང་རི་རྣམས་སྤྲོས་པའི་བསམ་བྲལ་ཞིང༌། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་དྲི་བྲལ་ཞིང་འོས་འགྲོ་བའི་མ་ལྟ་བུ། ། དེ་དག་རྒྱས་པར་མཛོད་ལ་སྦྱིན་བདག་ཕན་པར་བཞེད་པས་སང་འདིར་ཕྱིན། །ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་ལ་གནོད་སྦྱིན་གཙོ་བོ་དང༌། །གྲུབ་པ་རྣམས་དང་གང་དག་ལྷ་མ་ཡིན་དང་ཀླུ་རྣམས་དང༌། །སངས་རྒྱས་ལ་ནི་རབ་ཏུ་དད་པའི་ལྷ་མཆོག་གང་ཡིན་པ། །དེ་དག་རྣམས་ཀྱང་སྦྱིན་བདག་འདི་ལ་ཕན་ཕྱིར་སང་སྤྱོན་ཅིག། ལྷ་དང་ཀླུ་དང་གནོད་སྦྱིན་དང་རིག་སྔགས་འཆང་དང་གྲུབ་པ་དང་མིའམ་ཅི་དང་ནམ་མཁའ་ལྡིང་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང༌། སྟོབས་བཅུ་མངའ་བའི་ཡོན་ཏན་སྒྲུབ་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་ནན་ཏན་མཛོད་ཅིག། རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བསྲུང་བ་དང་སྐྱབས་པ་དང་བསྐྱང་བ་ལ་བརྩོན་པར་མཛོད་ཅིག། ཡང་དུལ་བ་དངཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཐོས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་འཕགས་པའི་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་འདུས་པ་ལ་གསོལ་འཚལ་ལོ། །ལྷུན་པོ་ལས་བྱུང་སྦྲུལ་མགོ་ལྔ་འདྲ་རྡོ་རྗེ་ཀ་ན་ཉ། །ཉ་དང་གདུགས་དང་འཁོར་ལོ་དག་དང་ལྕགས་ཀྱུའི་མཚན་མངའ་བ། །པདྨ་གསེར་གྱི་འདབ་ལྡན་ཕྱག་སོར་དྲ་བ་སྲབ་མོས་འབྲེལ། །སེན་མོའ་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་རྒྱལ་ ིབའི་ཕྱག་གིས་སྒྲུབ་པར་ཤོག། སྲིད་པའི་འདོད་ཆགས་ཉོན་མོངས་ཞགས་པས་གསལ་ཞིང་སྲིད་མེད་ལ། །ཆུ་ཡི་ཆུ་གཏེར་ལྟ་བུར་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་གནས་གཅིག་བུ། །ཐུབ་པའི་སྲས་མཆོག་དགེ་འདུན་དག་གིས་གུས་པས་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

140

སྤྱན་དྲངས་པས། །དེ་རིང་དགེ་བ་གང་བསགས་དེས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་གྱུར་ཅིག། ཇི་སྲིད་མཁའ་ལ་འོད་འཕྲོ་འོད་ཀྱིས་གསལ་པར་རྣམ་པ་སྣང་བྱེད་ཅིང༌། །རི་དྭགས་རྟགས་ཅན་འོད་ཀྱི་རལ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྡན་པ་འཆར་བ་དང༌། །རྒྱ་མཚོ་རྒྱས་པར་གནས་པ་དེ་སྲིད་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་ཕྱག་བྱས་པའི། །བདེ་བར་གཤེགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཐོགས་པ་མེད་ལ་གནས་པར་ཤོག། གནས་བརྟན་དྲངས་རྫོགས་སོ། ཨ་ཙརྱ་ཛི་ན་མི་ཏྲ་དང༌། བནྔྷེ་ཡེ་ཤེས་སྡེས་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །ཞེས་སོ། །། །
༈གཉིས་བརྒྱ་ནག་པོ་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པ་ཐང་ཛུའི་ཛུམ་གྱི་རྒྱལ་པོས་གནས་བརྟན་ཁྱད་པར་གནས་པ་སོ་སོའ་གནས་ནས་སྤྱན་དྲངས་པའི་ཕྲིན་ ིཡིག་སྤྲིངས་པར་གྲགས་པའི་ཡི་གེ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། མ་ག་ངྷའི་ཡུལ་དུ་བྱོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགེ་འདུན་བཙུན་པ་གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་རྣམས་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་གི་དད་པ་དང༌། དྭང་བ་དང༌། འདུས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚིག་གི་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ངག། ཤེལ་དང་ནོར་བུ་དང༌། ཁ་བའི་ཕུང་པོ་དང༌། ཟླ་བའི་ཟེར་པདྨའི་རྩ་བ་ལྟར་དྲི་མ་མེད་པར་བརྗོད་པ། རླུང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤིང་ལྕུག་ཕྲན་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ལ། སྨིག་རྒྱུ་དང༌། རྨི་ལམ་དང༌། གློག་དང༌། སྤྲུལ་གྱི་ལྕེ་དང༌། རྒྱ་མཚོ་བསྐྱོད་པའི་རླབས་ལྟར་གཡོ་བའི་ཡིད། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ཡང་མི་སྡོད་པའི་འགྲོ་བ༑རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིད་གཅིག་པུ་རྒྱུ་བ་ནང་དུ་དགག་ཏུ་གསོལ། ལྷ་ཡི་བུ་མོ་ཡིད་ཞུམ་ཤུགས་ཕྱུང་སྐད་ཅིག་ཟིལ་ཟེར་བྱས་པའི་མིག། རིང་ཞིང་གཟི་ལྡན་བཀྲ་ལ་འོད་འཚེར་མིག་ཆགས་ལྟ་བ་གཡོ་བ་ཡི། །གང་གི་ཐུགས་ནི་གཡོ་བ་རྒྱུ་གཅོད་རྒྱུ་ལས་འཁྲུགས་པར་མ་གྱུར་པ། །བདུད་རྣམས་འཇོམས་མཁས་གཅིག་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཡོན་ཏན་ནོར་བུ་བཀྲ་

གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་ཆོ་ག

141

བའི་འོད་དང་ཉི་ཟླའི་ཟེར་གྱིས་མུན་སེལ་ཞིང༌། །མ་རིག་མུན་སྟུག་སྡུག་བསྔལ་འཁྱིལ་བ་སེལ་བྱེད་འོད་ཚོགས་ཀུན་འཕྲོ་བ། །མཐའ་བྲལ་མཐའ་ལས་དཔག་པར་དཀའ་བ་དགེ་ལེགས་ཀུན་གྱི་སྔོན་འགྲོ་ཅན། །དམ་ཆོས་འོད་ཟེར་སྣ་ཚོགས་གསལ་བའི་གཟུགས་ཀྱིས་རྨད་བྱུང་ངོ་མཚར་མཐོང་འཚལ་ལོ། །སྐྱོབ་པའི་གསུང་གིས་ལེགས་བལྟམས་བདེ་བའི་བསམ་གཏན་ལ་ནི་སེམས་ཆགས་པ། ། གུས་པས་ཅུང་ཟད་བྱིན་ཡང་མཐའ་ཡས་ཡོན་ཏན་མང་པོ་ཐོབ་པར་བྱེད། །ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་མུན་པ་ཟད་བྱེད་དགེ་འདུན་བླ་མ་དེ་ལ་ནི། །དང་པོར་དགེ་ལེགས་རྒྱས་པའི་རྭ་བར་བསོད་ནམས་ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་པར་དད། །འདོམ་གང་འཁོར་ཡུག་འཁོར་བའི་འོད་མང་རྒྱབ་རྟེན་གསལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ། །རང་གི་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་མཐར་འཕྲོ་རྣམས་འོད་ཟེར་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ཁེངས་ཤིང༌། །ལྷ་དབང་བརྒྱ་བྱིན་ཅོད་པན་གྱིས་བཏུད་ཚངས་པས་ཕྱག་བྱས་གང་ཡིན་དེ། །བྱིན་ནས་དགའ་བྱས་སེམས་ཀྱི་དད་པ་ཆེན་པོའ་འབྲས་བུ་ཡིན། །གང་ཡང་འོད་ཟེར་རྣམས་ཀྱི་མཁའི་ལ་སྐར་མའི་ཚོགས་དག་ཟིལ་མནན་ཅིང༌། །ཀུ་མུ་ཏ་ཡི་རྫིང་ཡངས་རྣམས་སུ་དཔལ་ནི་རབ་ཏུ་རྒྱས་ཆེ་ན། །དཀར་པོ་རྫོགས་པ་བདུད་རྩིའི་དཔལ་ལྡན་མཚན་པོ་བཞིན་དུ་རབ་མཛེས་པ། །དེ་ཡང་ངེས་པར་རོ་བྲོ་མང་པོ་བྱིན་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན། །བྱ་ལམ་ཡངས་པར་རྟ་ལྗང་གིས་འདྲེན་རླུང་གི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོད་བྱེད་ལ། །རྟ་ཡི་རྐང་ལག་རྣམས་ནི་དགུ་ཚིགས་ཆུ་བོ་རླབས་ན་རྒལ་བར་བྱེད། །མུན་པ་གསལ་ནས་ཉི་མས་སྐར་མ་ཟིལ་མནན་ལྷམ་མེ་འདུག་པ་གང༌། །དེ་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་ཏིང་འཛིན་གྱིས་བསྐྱེད་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུར་ཐུབ་པས་གསུངས། །རྒྱལ་མཚན་རྩེར་བཏགས་རིན་ཆེན་འོད་ཟེར་སྣང་བས་ནམ་མཁའ་དམར་གྱུར་ཅིང༌། །རྟ་མིག་འོད་ཟེར་འབར་བས་མཐའ་ལ་སྤྲིན་གྱི་ཕྲེང་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

142

བ་དག་ཀྱང་འདྲལ་བྱེད་ལ། །རྔ་ཡབ་དཀར་པོས་གཡབས་ཤིང་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བར་འགྲོ་བ་གང་ཡིན་པ། །འདོད་པའི་འབྲས་བུ་དེ་ཡང་སྦྱིན་པས་སྒྲུབས་ཤེས་ཐུབ་པས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། ། གསེར་སྣོད་བཟང་པོར་ལེགས་བླུགས་རིན་ཆེན་ནལ་གྱི་ཆུ་ལྟར་རབ་དམར་རྒུན་ཆུང་ནི། །སྣུར་ལེན་སྨིན་པའི་དྲི་ཞིམ་མངར་ཞིང་སྣུམ་པའི་རོ་ལྡན་དང་ཞིང་སྡེབས། །འདྲཻན་པའི་འཛུམ་ལྡན་ཟུར་མིག་གཡོ་བ་ཞུན་མར་ཤར་བ་འཐུང་བ་ཡི། །མཆོག་ཏུ་དགའ་སྐྱེད་དེ་ཡི་རྒྱུ་ཡང་སྦྱིན་པ་ཡིན་ཞེས་བློ་གྲོས་དག་པས་གསུངས། །དེ་ལྟར་ལགས་པས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ། སེམས་དྲི་མ་མེད་པར་དྭངས་ཤིང་ཚུལ་ཁྲིམས་འདྲེས་མ་མ་ཡིན་པ། དགེ་བ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཟླ་བ་ཤར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཚོ་འཇིགས་རྣམ་པར་གཡོ་བའི་རྙོག་པ་དང་བྲལ་བ་དག་ལ། མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་སྐྱོན་མེད་པའི་གཟུགས་མང་པོ་གསལ་བར་མཐོང་ནས་བྲིས་པ། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་རི་བོས་ཕྱོགས་བརྟེན་པ། འབྲས་བུའི་བྱེ་བྲག་ཐོགས་པ་མེད། བདེན་པ་དང༌། ཡང་དག་པའི་སྤོང་བ་དང༌། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པའི་ཤིང་ལྗོན་པས་མཛེས་པར་བྱས་པ། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པའི་ཆུ་བསིལ་བ་དང་ལྡན་པ། མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ་དྲི་མ་མེད་པའི་པདྨ་རྒྱས་པར་མཛེས་པར་བྱས་པ། མདོར་ན་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་གོམས་པ། དག་པའི་ཉ་ཕྱིས་ཀྱི་ཁ་དོག་ལུས་དང་ལྡན་པ། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཉིད་གཏིང་མི་དཔོགས་ཤིང་ཟབ་པ༑རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བཅད་པ་དང༌། ཀློག་པ་དང༌། ཁ་དོན་བྱེད་པའི་སྒྲ་ཆེར་འབྱུང་བ། འཕགས་པའི་དགཻ་སློང་གི་དགེ་འདུན་ཆེན་པོ་ལ་བདག་གསོལ་བ་ནི། སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོར་འགྲོ་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་ཟོ་ཆུན་གྱི་ཁྱུད་མོ་བཞིན་བདག་གི་སེམས་འདི་སྐད་ཅིག་ཀྱང་

གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་ཆོ་ག

143

མི་སྡོད་པར་འགྲོ་བས་དུབ་པ་བདག་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྟེགས་བུ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྐང་འཐུང་གི་གྲིབ་བསིལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྫི་ངད་བཟང་པོ་ལྡང་པ་དག་འཚལ་ཏེ། དེ་དག་གི་དོན་དུ་འཕགས་པ་གནས་བརྟན་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཐང་ཞེས་བྱ་པའི་ག་པོར་འབྱོན་པ་ཅི་གནང༌། འཕགས་པ་གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་བདག་གི་ཡོན་གནས་སུ་དད་དེ། དེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པས་རྣམ་པར་སངས་རྒྱས་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་གསལ་བར་རེག་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པདྨ་རྒྱས་པ། པདྨའི་འབྱུང་གནས་རྣམས་ལ་གནང་མཛད་ཀྱི་ཕྲེང་བ་བྱེ་བྲག་མེད་པར་ཁྱབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཁྱབ་པར་གང་ལ། གཙུག་ཏོར་གྱི་ནང་ནས་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བའི་འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་དུས་མཐའ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གནས་མ་ལུས་པ་བཀྲ་བར་བྱས་ཤིང༌། གནོད་སྦྱིན་བདག་པོའ་གཙུག་ཏོར་གྱི་ནོར་བུ་ཆེན་པོས་ཞབས་ཀྱི་ ིསེན་མོ་མ་འདྲེས་པར་བྱས་ནས་ཆོས་སྟོན་པ། ཞི་བར་གཞོལ་བའི་ལམ་དུ་འདྲེན་པ། འཇིག་རྟེན་འདྲེན་པ། གཉེན་གཤིན་གཤིན་པ། གཉེན་གཅིག་བུ་དག་ནི་མེ་དམར་གྱི་ཕྲེང་བ་མཚར་དུ་བཀོད་པའམ། གསེར་གྱི་མཆོད་སྡོང་སྒྲིགས་པ་ལྟར་གསལ་བ། བདག་གི་སེམས་ཤེལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་ངོ་མཚར་ཤར་བ་དེ་ལྟར་ལ། རིན་པོ་ཆེའི་ཕོ་བྲང་ཟད་མི་ཤེས་པའི་གཏེར་དང་ལྡན་པའི་གནས་སུ་སྦས་པར་བརྒྱན་པའི་ཁྲི་རྣམས་ལ་འཁོད་པར་འཚལ་ཏེ། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་འོད་དུ་བགྲོད་པའི་འོད་ཀྱིས་འོག་སྒྲིབས་ཀྱང༌། །རིན་ཆེན་འོད་གསལ་ལྷ་དབང་མཐོང་བར་འཕྲོ་བས་མངོན་བར་འཚལ། །མཚོ་ལས་ལངས་པའི་སྤྲིན་གཞོལ་བན་བུན་འཇའ་འོད་ཀྱིས། །བཀྲ་བ་དཀྲིས་པའི་སྨད་གཡོགས་མདངས་གསལ་ཅོད་པན་མཛེས། །དཔག་བསམ་ལྗོན་པའི་གྲིབ་བསིལ་དྲི་ཞིམ་ཉམས་དགའ་བར། །གསེར་གྱི་རྡོ་ལེབ་སྟེང་དུ་ལྷ་མོ་གར་བྱེད་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

144

གླུ་ལེན་ཅིང༌། །གདུབ་བུ་སིལ་སིལ་པི་ལྦང་གླིང་བུ་སྒྲོགས་པའི་སྒྲ་དག་ལ། །གླང་ཆེན་ཡིད་ཆགས་སྣ་ཕབ་ཟིམ་ཟེར་ཡུར་བ་གནས་པ་ན། །རྐང་འཐུང་ལྗོན་པའི་དཔལ་ལས་ནོར་བུ་ལྷུང་བ་གང་ཡིན་པ། །ཕྱག་སོར་གྱིས་བླངས་ཕོངས་པ་རྣམས་ལ་ཕན་དགོངས་འོད་ཟེར་གྱིས། །ཕྲེང་བ་གསལ་བར་འཛིན་པར་དགྱེས་པ་དེ་དག་སྦྱིན་བདག་ལ། །བསོད་ནམས་ས་བོན་བསྐྱེད་སླད་སེམས་ཅན་དོན་དུ་གཟིགས་སུ་གསོལ། །དུམ་གྲུགས་བཀྲུགས་པ་ཤེལ་དུམ་འདྲེས་པའི་ཕུང་པོ་ལྟ་བུ་ཡིས། །ཀེ་ལ་ཤ་མཐོ་མགུལ་དུ་སྤྲིན་འཁྲིགས་ཤང་ཤོང་ཁྲད་ཁྲོད་སྣང༌། །ཨནྜ་སྙིལ་དུམ་ཆག་འཕྲོ་དྲ་བའི་བྱ་སྐྱིབས་ཡངས་པ་ན། །གཅན་གཟན་མང་པོ་རལ་པ་འཁྱིལ་བས་སྟོད་བཀབ་དགའ་བར་ཉལ། །མདུན་དུ་མཚོ་འཁྱིལ་ནམ་མཁའ་སར་བབ་བཞིན་དུ་སྔོ་བའི་འགྲམ། །མནྔྷ་ར་བ་སྨིན་པ་རྒྱས་པས་མཐོ་འཁོར་བུང་བས་འཇིབས། །ཁྲུང་ཁྲུང་ངང་པ་སྙན་སྒྲོག་རྨ་བྱ་དགའ་བས་གར་བསྒྱུར་ཞིང༌། །གླང་ཆེན་ངོགས་འཇུག་གཉའ་བ་སུགས་ནས་བུང་པའི་དར་དིར་ཉན། །ལྷ་མིན་གྱིས་བསྟོད་མིའམ་ཅི་མོས་མཆོད་པ་སེངྒེ་བརྩེ། །ནེའུ་གསེང་རི་སུལ་སལ་སུལ་མཚོ་འགྲམ་དགྱེས་པ་དེ་དག་དགོངས༌། །གཞན་ཡང༌། རི་ཡི་རྒྱལ་པོ་ཆུ་འཛིན་འཁྲིགས་པ་འཁུན་པའི་ཁྲོད་ནས་ཐོན་པ་འབྲུག་ཆུ་ལ་འཇུག་ཅིང༌། རི་ལོགས་ཁྱབ་པར་སྔོ་མེར་གྱིས་བབ་པ་ནི་ཟེ་བ་དང་སྤུ་དག་གཡོ་བས་ཟིན་བུན་བུན་མིག་བྲེད་པར་བྱེད་པ་རྒྱ་མཚོ་ལ་ཆུ་བོ་བཞིན་དུ་འདུག་པ། སླར་ལོག་ནས་ལུས་ཆུང་ངུར་བསྒྱུར་ཏེ་མཚོ་ལས་རླངས་པ་བཞིན་དུ་འོངས་ནས། ཉི་མའི་སྙིང་པོ་ལྟར་སྔོ་ཞིང་འབར་བའི་ནོར་བུ་རྩེ་བཞིན་པ། ཀུ་ཤ་བཅིངས་པའི་ཁྲིའི་འོག་ཏུ་ཉལ་ཞིང༌། བར་བར་གྱི་དྲ་མིག་ན་སྡོང་ཅུང་ཟད་ཐོན་པར་བྱས་ནས་ཤིན་ཏུ་དགའ་བའི་ཡིད་ཀྱིས་མཆོད་པ༑སྤྲིན་གྱི་ལྷ་གཞོན་ནུ་དཀར་སེར་དུ་བྱས་པའི་ཕུང་པོས་

གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་ཆོ་ག

145

རྒྱབ་བསྟེན་པ། གུར་གུམ་གྱི་རྩ་འཇམ་པོ་ལས་བྱུང་བའི་མེ་ཏོག་འབར་བ་དག་ལ་བུང་བ་དག་འཇུག་ཅིང་ཉམས་བག་དང་ལྡན་པར་ཅིང་ཅིང་ཟི་རི་རི་ཙི་ཞེས་སྙན་པར་སྒྲོགས་པ། ཡིད་བསམ་གཏན་ལ་གཞོལ་བར་བྱེད་པའི་གནས་དག་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་ཅིང་དགྱེས་པར་ཞུགས་པ་དག་དང༌། གཞན་ཡང་འབར་བྱེད་ཆེན་པོའ་འོད་དམར་བ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་ཁྱབ་པར་ ིའཕུར་ཞིང་འཕྲོ་ལ་འབར་བའི་ཉམས་དང་ལྡན་ཏེ༑ཙིག་ཚིལ་ཙིག་ཚིལ་ཞེས་སྒྲོགས་པའི་རླབས་ཀྱི་རིམ་པ་ལས་བྱུང་བ། ལྦུ་བ་འཁྲིགས་པ་ལ་རྟ་གདོང་གི་འོད་ཕོག་པ་དག་ནོར་བུ་པདྨ་རྭཱ་གར་འཁྲུལ་པ་བསྐྱེད་བའི་སྐྲག་གིས་ར་ཧུང་གི་མདོག་ལྟར་དམར་བའི་རྒྱ་མཚོ་འཚལ་ཏེ། དེ་ལས་ཚུར་བགྲོད་པ་ན་རྒོད་མ་ཁའི་འོད་དམར་སེར་གྱུར་པ་ཕོག་པའི་མདོག་གསེར་གྱི་མདོག་ལྟར་ལྷམ་མེ་ལྷང་ངེར་ཙེར་ཙེར་འདུག་པ། མེ་ལྕེ་གསེར་གྱི་མྱུ་གུར་རྣོ་བ་དག་མཚར་དུ་དངར་བ་འབར་བ་ལྟ་བུ་འམ། མེ་མར་གྱི་ཕྲེང་བ་དཀྲིས་པའི་རྩེ་ལྟར་མངོན་པ་སིལ་སིལ་སྒྲོག་ཅིང༌། སྦུའི་ཕྲེང་བ་ལ་རིང་པོར་སོང་བའི་མེའི་འོད་ཀྱིས་རེག་པས། སྦུར་ལེན་གྱི་ཕྲེང་བ་སིལ་མར་དཀྲིགས་པ་འདྲ་ཞིང༌། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ཚོགས་པ་ལ་འགྲན་པར་རྔོ་ཐོགས་པ་ནི་གསེར་གྱི་རྒྱ་མཚོ་སྟེ། དེ་ལས་ཚུར་འགྲོད་པ་ན་མེ་རའི་འདངས་རིང་དུ་བྱས་བ། འབར་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་མི་གསལ་བའི་འོད་ཀྱིས་དངུལ་ཆུ་ལྟར་དཀར་ལ་འཚེར་བ་འམ། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྙིང་པོ་ལྟར་གྱུར་པའི་ཆུ་གཡོ་བ་མེད་པར་གྱུར་པ་ནི་ལྦུ་བ་དག་མེད་དེ༑སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་པྲ་ཕབ་པའི་མེ་ལོང་ལ་ཤར་བ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་དེ་ནི་དངུལ་དུ་སྣང་བའི་རྒྱ་མཚོ་སྟེ། དེ་ལས་ཚུར་བགྲོད་པ་ན་མེ་རིའི་འོད་ལས་རིང་དུ་བྱས་པས། ཨནྜ་རྙིལ་གྱི་མདོག་ལྟར་སྔོ་སྐྱར་གྱུར་པ་ནི། ཟབ་པ་སྣམ་པ་དང་ལྡན་ལ། དེ་ལས་ཚུར་བགོད་པ་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

146

ནི་བཻཌཱུརྱ་ལྟར་སྔོ་ཞིང་དྭངས་ལ། ཉི་མ་དང༌། ཟླ་བ་དང༌། དགུ་ཚིགས་དང༌། རྒྱུ་སྐར་གྱི་ཚོགས་རྣམས་གསལ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་འདུག་པ། ནམ་མཁའ་གཉིས་པ་ལྟར་སྔོ་ཞིང༌། ཆོས་རྣམས་གཟུགས་བརྙན་ཙམ་སྟེ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚོ་ལ་མཚོན་བྱེད་ཀྱིས་སྐྱོབ་པ་དག་གི་མཐུས་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ། འོད་དེ་ལས་ཀྱང་ཚུར་བགྲོད་པ་ན་པྲི་ཡང་ཀུའི་ཚལ། མེ་ཏོག་གི་མགོ་ལྕོག་དང༌། སྙེ་མ་རྣམས་སེར་བུས་བསྐྱོད་པ། གཡུར་ཟ་ཞིང་ལྡེམ་པའི་དྲི་བསུང་གིས་ཡིད་གསལ་བར་བྱེད། ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་གདེངས་ཀས་བསིལ་གྲིབ་བྱེད་ཅིང༌། ལྟོ་འཕྱེ་རྣམས་སྒྲིགས་པའི་གཙུག་གིས་འོད་ཞབས་ཀྱི་པདྨར་གསོལ་བར་བཀྲ་ལ། མུ་ཏིག་སིལ་མས་མངོན་པར་གཏོར་བས་ཕྱོགས་ཀུན་ཁྱབ་པར་མཛེས་ཤིང༌། དགེ་འདུན་གྱི་ཆོས་གོས་ངུར་སྨྲིག་མདོག་གི་འོད་ཀྱིས་རྒྱ་མཚོ་ལ་ཐུན་མཚམས་ཀྱི་དམར་སེར་ལྟར་ཤར་བ་དེ་དག་གང་རུང་བཞུགས་པ་རྣམས་དང༌། ཙན་དན་དང༌། ཨ་ཀ་རུ་དང༌། ན་གི་དང༌། ལི་ཤི་དང༌། ཛ་ཏི་ལ་སོགས་པ་ཤིང་གི་ཚལ་མེ་ཏོག་གི་ཚ་རོལ་དུ་བྱས་ཤིང༌། མངར་བ་དང༌། སྐྱུར་བ་དང༌། སྐ་བའི་འདྲེས་པའི་རོ་བཅུད་མཆོག་དང་ལྡན་པ་དང༌། བིམ་པ་ལྟར་དམར་བ་དང༌། ཛི་གོ་བ་དང་ཛབ་ཧྲི་བོ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་བཟང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ལྕི་བའི་རྐང་འཐུང་གི་ཡལ་ག་ནེ་ཙོ་འཕྲུལ་ཞིང་སྙན་པར་གནས་པ་འདབ་མ་དང་འདྲེས་པར་གནས། སྤྲ་དང་སྤྲེའུ་རྩེ་ཞིང་གར་བྱེད་ཅིང་བག་དང་ལྡན་པ། གཅིག་ཏུ་མཁྲེགས་པའི་རྡོ་ལ་བསྐྱེད་དེ་བྱུ་རུའི་སྡོང་པོ་ཟིངས་སེ་འདུག་པའི་ཁྲོད་དུ་ཟླུམ་བུ་གསར་པ་དག་ཟ་ཞིང་འཁོད་པའི་ཅང་ཤེས་པའི་བ་འོད་འབར་བ་ཁྱོ་དང་བཅས་ཏེ་བེའུ་བསྣུན་པ། ལ་ལར་གླང་ཆེན་འགྲོ་བས་བྱུ་རུའི་སྡོང་པོ་རྣམས་སྣས་སྒྱེལ་ཏེ་ཆལ་ཆོལ་དུ་འདུག་པ། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་དྲངས་པའི་

གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་ཆོ་ག

147

དབང་གིས་མཚོ་དང་ལྡན་པའི་བྲག་ཕུག་དག་ན་མུ་ཏིག་གི་གང་བའི་ཉ་ཕྱིས་ཁ་བྱེ་བ་རྣམས་བླངས་ནས་ཁ་རུ་ཐོགས་ཏེ་འོངས་པས་མཆིང་བུ་ལྟར་གནག་པའི་རི་མོ་གྱེས་པའི་སྣ་ལ་ཕབ་སྟེ་འབུལ་བར་བྱེད་ལ། ཨ་ཀ་རུའི་སྡོང་པའི་བསིལ་གྲིབ་ལ་སྙེགས་ཏེ་བཞུགས་པར་བྱེད་པ་དེ་དག། ནུབ་བ་གླང་སྤྱོད་དང༌། བྱང་སྒྲ་མི་སྙན་དང༌། ཤར་ལུས་འཕགས་པོ་དང༌། ཁོད་སྙོམས་པའི་ས་གཞི་ལ་སྣུམ་ཞིང་དྲང་ལ་ལོ་འདབ་ཆགས་པའི་ལྗོན་པ་དང༌། མཚོ་བྲན་དང༌། ནེའུ་ཆལ་ཆོལ་དུ་ཡོད་ལ། ཀུ་ཤ་དང༌། པྲི་ཡང་ཀུ་དང༌། གུར་གུམ་ལ་སོགས་པའི་བེའུ་སིང་གི་སྟེང་དུ་ཞབས་འདྲེས་པར་རྒྱུ་ལ། གསེར་གྱི་ཕྱེ་མ་བཀྲ་བཀྲི་གྱ་གྱུ་འདུག་པ་དང༌། མཚོ་ལས་འཆིལ་པ་ནོར་བུ་མཐོན་པོ་ལ་ཉི་མ་དང་མཚོའི་འོད་ཀྱིས་འབར་བར་བྱས་ལ་རླངས་པ་འགྲོ་བའི་སྨིག་རྒྱུ་འདྲེན་པ་ནི། རིང་པོ་ནས་ལྷའི་འགྲོ་བ་ཅི་རིགས་པར་མངོན་པ་རྣམས་སུ་གླིང་དེ་དང་དེ་དག་གི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བཞུགས་པ་གང་དག་དང༌། གཞན་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གོམས་པར་བསྟན་པ༑བག་ལ་ཉལ་བའི་རབ་རིབ་སེལ་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པ། འབྱུང་བ་ལྔའི་རྒྱུ་བ་འཁྲུགས་པའི་འཇའ་ཚོན་ལ་རྗེས་སུ་ལྡན་པར་མཁས་པ། ཉོན་མོངས་པའི་ལིང་ཏོག་བསལ། དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཐུ་ཐོབ་པ། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མངོན་པར་སྦྱངས། གླེང་གཞི་དང༌། མདོ་དང༌། འདུལ་བ་དང༌། ཆོས་མངོན་པ་དང༌། སྐྱེས་རབས་དང༌། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དང༌། རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དང༌། དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་དང༌། གཏན་ལ་དབབ་པའི་ཆོས་ལ་མཁས་པ། དགེ་སྡིག་གི་དབྱེ་བ་འབྱེད་པ་ལ་བརྩོན་པ། རྒྱལ་པོའ་བྱ་བ་ལ་སྤྱི་དོན་པར་ནུས་པ། མཆོད་གནས་ཀྱི་གསེར་ ིལྟ་བུའི་རྒྱུའི་གསུང་རབ་ཀྱི་སྒྲོན་པར་གྱུར་པ་ནམ་མཁའ་ལ་ཆོས་ཀྱི་གཤོག་པ་མཛད་དེ་བསྐྱོད་པའི་རླུང་གིས་སྤྲིན་བྲལ་བར་བྱེད་པ་རྣམས་དང༌། ཏིང་ངེ་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

148

འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས། སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་གི་བར་སྣང་ལ་བྱོན་པ་རྣམས་གློག་གི་འོད་ལྟར་མགྱོགས་པ་རྣམས་དང༌། རྒྱ་མཚོ་ལས་གྱེན་དུ་བྱེའུ་ཟུལ་དུ་འཕུར་ཀྱང༌། ཆོས་གོས་ལ་ཆུ་མི་གོས་པར་འབྱོན་པ་རྣམས་དང༌། རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་ཐལ་བྱུང་དུ་འབྱོན་པ་རྣམས་དང༌། གནོད་སྦྱིན་གྱི་སྡེ་དཔོན་རྣམས་དང༌། སྲིན་པོ་དང་ཀླུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་གོས་ཀྱི་སྣ་བཞི་ནས་བཏེག་སྟེ། གཟི་བརྗིད་ཀྱིས་ཉི་མ་སྟོང་མཐོང་བར་བྱེད་པ་དེ་དག་དང༌། སྔོན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བདག་ལ་སྐྱེས་སྒྲ་དང༌། གཏུམ་པོ་རབ་སྣང་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་ལ་དབང་སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལེགས་པར་སྤྱད་པའི་རྗེས་སུ་སློབ་པ། ཐང་གི་རིགས་མོས་པ་ཕྱིར་གཞོལ་བའི་སླད་དུ་དོ་མོད་ཀྱི་མཚན་མོ་ཟད་པར་མཛོད་ལ། གདུགས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་ཅི་བདེར་བར་འདིར་འཁོད་པར་མཛོད་ཅིག། དེའི་དོན་དུ་ཧྭ་ཤང་བསྔགས་པ་ཡིན། ཞེས་པ་འདི་ནི་གནས་བརྟན་སྤྱན་དྲངས་པའི་འཕྲིན་ཡིན་ཞིང༌། འདིའི་རྗེས་ལ་ཡིན་ཐང་གི་གཏམ་རྒྱུད་ཡོད། འདིའི་སྔོན་ལ་ཐང་སང་གིས་རྒྱ་གར་ནས་ཆོས་གདན་དྲངས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་དང༌། ཧ་ཧོ་སྭན་བྱ་བའི་རི་ལ་བཞུགས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་དང༌། བཙུན་མོའ་གཏམ་རྒྱུད་ཡོད་དོ་ཞེས་གྲག་གོ། །། ི
༈བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དེ་ནི་ལུང་གི་ཁུངས་སུ་བྱ་བ་ནི། བོད་ཀྱི་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་གི་གཞུང་ལུགས་ཀྱང་དགོད་པར་བྱ་སྟེ། ཆོ་གའི་རིམ་པ་འདི་ལ་བོད་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་པའི་བཞེད་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡེབས་པ་དག། ཡོངས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་མཆིམས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཡི་གེ་རིས་སུ་མཛད་པ་ནི་འདི་སྐད་དུ། འཕགས་པ་གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་གི་གདམས་པ་འདི་ལ་དོན་གསུམ་སྟེ། ཇི་ལྟར་བྱོན་པའི་ཚུལ་དང༌། སྐུ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་དང༌། གདམས་

གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་ཆོ་ག

149

པ་དངོས་སོ། དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱིར་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་ཇི་ལྟར་བྱོན་པ་དང༌། སྐུའི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་བྱོན་པ་དང༌། གདམས་པ་ཇི་ལྟར་བྱོན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་མགོན་པོ་བྱམས་པས་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་པོ་འདི་རྣམས་སྤངས་པ་དང་རྟོགས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡོན་ཏན་སངས་རྒྱས་དང་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང༌། སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་མཛད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྲོལ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཤྭཀྱ་སེངྒེའི་ཞབས་
དང་དུ་འཁོད་པའི་དུས་སུ། ཐུབ་པ་ཆེན་པོའུ་ཞལ་ནས། གནས་བརྟན་ཆེན་ ིཔོ་ཁྱོད་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་སྲིད་མགོན་པོ་མ་ཕམ་རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་དེ་སྲིད་དུ་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆ་ལུགས་འདིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྐྱོངས་ཤིག་ཅེས་བསྒོས་ནས་གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ་གསུངས། མདོ་འདི་བྱིན་རླབས་ཆེ་བར་གྲགས་པས་རྒྱ་གར་ན་རྩིས་ཆེ། གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པའི་སླད་དུ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་སུམ་དུ་མི་མཛད་པར་ལུས་འཕགས་པོའ་གླིང་ལ་སོགས་པར་གནས་དང་འཁོར་ངེས་པར་མཛད་ནས། ིའཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་ན་སེམས་ཅན་དར་བ་དང་རྒུད་པ་ལ་གཟིགས་ཤིང་དགོངས་ནས། ཉིན་མཚན་དུས་དྲུག་ཏུ་ཉུལ་བར་གསུངས། འཕགས་པ་དགའ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ལས། ཤི་པི་ཀ་ཞེས་པའི་གྲོང་དུ་དགེ་སློང་དགའ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཞེས་བྱ་བ་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ལ་བསམ་གཏན་པ། མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་དང་ལྡན་པ་ཞིག་བྱུང་སྟེ༑དེ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཚེ་དགེ་སློང་འདུས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

150

སྐད་དུ། ཁྱེད་ལྟ་བུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ནུབ་པར་མི་འགྱུར་རམ། ཞེས་སྨྲས་པ་དང༌། དེས་སྨྲས་པ། བཞིན་བཟང་དོགས་པ་མེད་ཀྱི་མྱ་ངན་དང་སྨྲེ་སྔགས་མ་འདོན་ཞིག། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་དུས་ཀྱི་གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་གི་ལག་ཏུ་དམ་པའི་ཆོས་གཏད་པར་གྱུར་ཏེ། སྦྱིན་བདག་དང་སྦྱིན་པ་པོའ་སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་གིས་སྨྲས་པ། བདག་ ིགིས་གནས་བརྟན་དེ་དག་གི་མཚན་ཡང་མི་འཚལ་ལོ། །དེས་སྨྲས་པ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་གནས་བརྟན་དང་པོའ་མཚན་ནི་བྷ་ར་ངྷ་ཛ་བསོད་སྙོམས་ལེན་ ིཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་གི་མཚན་དང་གནས་དང་འཁོར་གྱི་གྲངས་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །
གཉིས་པ་ནི། སྐུའི་རྣམ་པ་གདུལ་བྱ་དང་འཚམ་པ་གང་ལ་གང་འདུལ་བ་དེའི་རྣམ་པར་སྟོན་ཏེ། བླ་མའི་ཞལ་ནས། དཔལ་ལྡན་གྲོ་ལ་གནས་བརྟན་གྱི་གསོལ་འདེབས་ཞུས་པ། གནས་བརྟན་འདི་རྣམས་རྒྱ་གར་དུ་རྒྱ་གར་གྱི་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཆ་ལུགས་སུ་བྱོན། བོད་དུ་བོད་ཀྱི་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཆ་ལུགས་སུ་བྱོན། རྒྱ་ནག་ཏུ་རྒྱ་བན་སྨུག་ཆས་ཅན་དུ་བྱོན་པ་ཡིན་གསུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཡིན་པས་དུས་རེ་ཤིག་གི་ཚེ་ན། རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་པོ་ཞིག་སྙུང་གཞི་དམ་པོས་བཏབ་ནས། ཐབས་གང་གིས་ཀྱང་མ་ཕན་པར་སྙུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ཕོ་བྲང་དང་ཐག་ཉེ་བའི་ནམ་མཁའ་ལ་འབྲུག་གི་རྒྱབ་ཡོལ་ལ་འཇའ་ཚོན་གྱི་གུར་གྱིས་བརྒྱན་པ་བྱོན་པ་མཐོང་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། རྒྱལ་པོའ་ཁབ་ ིཏུ་བྱོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱལ་པོའ་སྙུང་དྭངས་གསུངས། ཡང་རྒྱལ་པོ་སྙུང་བའི་ ིཚེ། བློན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱོད་ཆོས་རྒྱལ་ཡིན་ན་གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་བཅུ་

གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་ཆོ་ག

151

དྲུག་བསྟན་པ་སྐྱོང་བའི་ཕྲིན་ལས་མཛད་པར་གྲགས་པ༑དེ་དག་འདིར་དབྱར་གནས་པར་གསོལ་བ་ཐོབ་ཅེས་ཞུས་པ་ལ། རྒྱལ་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་བྲེ་ཕུལ་གྱི་ཟླ་བའི་ཚེས་བཅུ་གསུམ་གྱི་དུས་སུ་རྒྱ་བན་སྨུག་ཆས་ཅན་དུ་བྱོན་ནས་དབྱར་གནས་མཛད། རྒྱལ་པོས་ཁང་པ་བཅུ་དྲུག་བརྩིགས་ནས་བཞུགས་པའི་དུས། རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་དང༌། ཡུལ་དེའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དར་དང༌། གོས་ཆེན་དང༌། ཟ་འོག་ལ་སོགས་པའི་ན་བཟའ་མང་པོ་ཕུལ་བ་རྣམས་ལྷབ་ལྷུབ་ཏུ་གསོལ་བས། དགྲ་བཅོམ་པ་ལོངས་སྐུའི་ཆ་བྱད་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏེ། གོས་རྒྱུད་ཀྱང་ངེས་པ་མེད་ལ། དགག་དབྱེ་ཐོན་ནས་བཞུགས་པར་ཞུས་པས་མ་གནང༌། རྒྱལ་པོའ་ཞལ་ནས། ང་ཆོས་རྒྱལ་ ིཡིན་པས་དབྱར་སྤྱན་དྲངས་ནས་བཞུགས་པ་ཡིན། ཁྱེད་རྣམས་ཆོས་སྐྱོང་བའི་བློན་པོ་ཡིན་ན་སྟོན་འདྀར་བཞུགས་པར་གསོལ་བ་ཐོབ་ཟེར། བློན་པཽ་རྣམས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ངེད་ཅག་གླིང་གཞན་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་བར་འགྲོ་དགོས་པས་འདིར་སྡོད་པའི་སྐབས་མེད། ངེད་ཅག་གི་སྐུ་འབག་རེ་བཞེངས་ཤིག། དེ་ཡིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་གྱི་གསུངས། དེར་རྒྱལ་པོའ་ཁང་པ་དེར་སྐུ་འབག་རེ་བཞེངས་ནས་མཆོད་གནས་སུ་ ིབཞུགས། དབྱར་དེར་བཞུགས་པའི་བར་ལ་གནས་བརྟན་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ་གསུངས་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཤིན་ཏུ་དར་བར་གྱུར། དེ་ནས་ལོ་ལྔ་ནས་སངས་རྒྱས་དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚད་དུ་བཞེངས་པའི་སྐུ་དེ་ཡང་བྱོན། མངའ་ཐང་ཡང་ཆེར་འཕེལ་ཏེ། རྒྱ་ནག་པོ་མངའ་ཐང་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་བ་ཡང་གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ཅིང་བཞུགས་པའི་བྱིན་རླབས་ཡིན་པར་གྲགས་སོ། །དེའི་དུས་སུ་གནས་བརྟན་རྣམས་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་ཧ་ལ་ཤན་གྱི་རི་ལ་བྱོན། གནས་བརྟན་ངྷརྨ་ཏ་ལས་ཆག་དར་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

152

སོགས་མཛད་པའི་དུས་སུ། སེམས་ཅན་གདུག་པ་ཅན་མ་རུངས་པ་ཆེ་བ་ལ་གསུས་པོ་གཡས་པ་ལས་སྟག་ཅིག་སྤྲུལ་ནས་དེ་རྣམས་དེད་པ་ཡིན། ཉིན་རེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་སྣང་བ་མཐའ་ཡས་སྤྲིན་གསེབ་ན་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྤྱན་དྲངས་ཤིང་བཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཀླུ་མེས་འབྲོམ་ཆུང་བ་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཕྱིན་ཏེ་བཞུགས་ཁང་གི་སྐུ་ལ་དཔེ་བླངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཤྭཱཀྱ་ཐུབ་པ་དང༌། གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་དང༌། ངྷརྨ་ཏ་ལ་སྟེ་བཅོ་བརྒྱད་ཐང་སྐུ་རེ་བྲིས་ནས་སྤྱན་དྲངས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་བཟོ་བས་ཀྱང་ཉིན་རེ་ལ་རེ་རེ་ཚར་ཟེར་ཏེ། སྤྲུལ་པའི་ལྷ་བཟོ་ཡིན་ནམ་ཡང་མ་ཤེས། ད་ལྟ་ཡེར་པའི་བ་རང་ཟེར་བ་དེ་ན་བཞུགས་གསུངས་སྟེ། ར་བ་ན་བཞུགས་སྐད། དེ་ནས་དགེ་བཤེས་སེ་སྤྱིལ་བས་གནས་དེའི་དགེ་འདུན་བསྙེན་བཀུར་བྱས་ནས་དཔེ་ཕྱིར་གཡར་ཏེ་སྐྱ་རིས་ཐེབས་པའི་དུས་སུ་བང་ཆེན་པས་ཀྱང་གོ་བཅད། ཁོང་གིས་ཀྱང་ཡངས་པར་བྱས་ནས་དཔེ་བསྐུར། འདི་རྣམས་ཤིན་ཏུ་བྱིན་རླབས་ཆེ་བར་གྱུར་པར་འདུག། ང་ཡང་འདི་རྣམས་བཞིན་དུ་མགོ་སེ་ཡུ་རེ་བའི་བར་དུ་ཐུབ་པར་འདུག་གསུང༌། དེ་ལྟ་འོ་སྐོལ་ལ་ཐང་སྐུའི་རྣམ་པར་སྣང༌། ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོའ་དུས་སུ་སྤྲུལ་སྐུར་འཆར། དྲོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་ནས་ཆོས་གསུང༌། ིས་དང་པོ་ཐོབ་ནས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུར་འཆར། སྒོམ་ལམ་དུ་ཆོས་གསུང༌། ས་བཅུ་རྒྱུན་གྱི་ཐ་མར་ཕྱིན་པའི་དུས་སུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་ངོ་བོར་འབྱོན་པ་ཡིན་ནོ། །
གསུམ་པ་ནི། ཇོ་བོ་བོད་དུ་འབྱོན་པའི་ཕྱག་ཕྱི་ལ་པཎ་ཆུང་གསུམ་བྱོན་པའི་སེམས་ཙམ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པ་ཅིག་ཡོད་པ་དེས་རྔོག་བྱང་ཆུབ་འབྱུང་གནས་ལ་གསུངས། ཐང་སྐུ་ཡང་བཞེངས་ནས་ཡོད་པས། ཁུ་སྟོན་གྱི་ཞལ་ནས། རྔོག་བྱང་ཆུབ་འབྱུང་གནས་ཀྱི་ལྷ་བཟོ་བཟང་པོ་འདི་

གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་ཆོ་ག

153

རྣམས་སྨུ་ཡལ་ཆེ་བར་འདུག་གསུང་ལོ། དེས་དགེ་བཤེས་པོ་ཏོ་བ་ལ་གནང་སྟེ། པོ་ཏོ་བའི་ཞལ་ནས། འཁོར་རྣམས་ལ་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱི་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་ཐང་སྐུ་རེ་བཞེངས་དང༌། ཡེ་མ་འཛོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འདམ་ཚོན་རེ་སློངས་ལས་བཞེངས་དང༌། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་ཚད་རེ་མི་བཞུགས་པའི་ལྷ་ཁང་རྣམས་ཀྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་གོ་རང་མི་ཆོད་པ་ཡིན། འདི་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ཏུ་ཡོད་པ་དེ་བསོད་ནམས་བསགས་པ་ཡིན་གསུངས་ནས། ཁོང་རང་ཡང་གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་ཡན་ལག་འབྱུང་ཡིན་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཡིན་གསུང༌། དེ་ལ་དགེ་བཤེས་ཤ་ར་བས་ཞུས། དེ་ལ་དགེ་བཤེས་རྒ་ཤག་པ་ཅན་ཞེས་གྲགས་པ་བློ་ལུང་པ་ཆེན་པོས་ཞུས། དེ་ལ་ཞང་དགུ་ཆིགས་པས་ཞུས། དེ་ལ་དགེ་བཤེས་གཞུང་ས་རགས་སྟོན་ཚུལ་ཁྲིམས་གཞོན་ནུས་ཞུས། དེ་ལ་བླ་མས་ཞུས། ཡང་དགེ་བཤེས་ཤ་ར་བ་ལ་དགེ་བཤེས་འཆད་ཁས་ཞུས། དེ་ལ་དགེ་བཤེས་སེ་སྤྱིལ་ལྷ་ཕུ་བས་ཞུས། དེ་ལ་དགེ་བཤེས་དྲེས་ལྷས་པས་ཞུས། དེ་ལ་བླ་མས་ཞུས། དེ་ལ་བླ་མའི་ཞལ་ནས། བདག་གིས་དྲེས་ལྷས་སུ་ཕྱིན་པའི་སྟོན་དེ་མཁན་པོའ་ཞལ་ནས་ཆོས་ ིཅི་ཞུས་གསུང་བས། གནས་བརྟན་གྱི་གསོལ་འདེབས་ཞུས་བྱས་པས་དེ་ང་ལ་ཡང་ཡོད་གསུང་ནས་ཞུས་པས། སེར་སྣ་ཆེ་སེ་བ་གཅིག་ལ་ལན་གསུམ་བཞིར་བཅད་ནས་སྐབས་སྐབས་གནང་སྟེ་ཟབ་པར་གདའ། ཞང་དེ་སྔགས་མཚན་ཉིད་བཀའ་གདམས། སྤྱོད་ཕྱོགས། བྱམས་ཆོས། གཞུང་མན་ངག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱུག་པས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་མངའ་བ་ལགས་པར་གདའ་མཁན་པོ་ཡང་དམ་པར་བྱུང༌། ཁོ་བོས་ཀྱང་གཅེས་པར་བྱས། དང་པོར་དཔེ་དམ་དུམ་ལས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་པ་མ་གནང་བས་ཕྱིས་བསྡེབས་པ་ཡིན། མཁན་པོའ་ཞལ་ནས། གཞན་ཀུན་ལ་བཀའི་རྒྱས་འདེབས་བྱ་བ་ཡིན་ཟཻར།

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

154

ངའི་འདི་ཡང་དཀོན་པས་གཞན་ལ་མི་སྟོན་པའི་བཀའ་རྒྱ་འདེབས་གསུངས་ནས་ཁོ་བོས་ཀྱང་དོགས་པར་བྱས་སོ། ཕྱིས་སྣར་ཐང་དུ་དཔལ་ལྡན་གྲེ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུས་པས། དེས་གསོལ་འདེབས་དེ་བྱོན་ད་ལྟ་དཔེ་མེད། ཁྱེད་དགྱེས་ན་ཕྱིས་སུ་རྒྱུ་འཕྲུལ་བ་ལ་དཔེ་བསྐུར་བྱས་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱག་ཏུ་གཏད་གསུང་སྟེ། དེ་ནས་གསུང་མ་བྱོན་པས་མ་མཇལ་ཏེ། སྔར་གྱི་གསུང་ལ་ཡིད་ཆེས་པས་བྱིན་རླབས་ཞུས་ཏེ། ཁོང་ཉིད་གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་ཡིན་སྙམ་པའི་རྟོག་པ་ཤར། བྱང་དུ་སློབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དང་མཇལ་ནས་ཞུས་ཏིག་མང་དུ་བགྱིས། དཔེ་དང་མ་བྱུང་སྟེ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱུང་གསུང་ངོ༌། །དེ་ལ་ཁོ་བོས་ཞུས་སོ། །
གཉིས་པ་སྐུ་ཆེ་བའྀ་ཡོན་ཏན་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང༌། སོ་སོར་བཤད་པ་དང༌། མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་འདི་སྤངས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ལྡོག་པ་ནས། ངོ་བོ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པས་སྟོབས་བཅུ་དང༌། མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང༌། མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་ལྡན། ཐུགས་རྗེ་དང་འཕྲིན་ལས་ནི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་མི་མཛད་པར་སེམས་ཅན་ལ་རྗེས་སུ་བརྩེ་བས་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན། རྣམ་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གནས་ཤིང༌། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སྤྱོད་པས་སྤྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། མཛད་པ་ནི་འཕྲིན་ལས་རྣམ་པ་བཞིས་ཡུལ་གྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བསྟན་པ་སྐྱོང་བར་མཛད་པས་ཆོས་སྐྱོང་བའི་སྲུང་མ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི། བྱམས་པས་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། གནས་བརྟན་

གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་ཆོ་ག

155

ཆེན་པོ་སྒྲ་གཅན་འཛིན་གྱིས་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་ལྷའི་གནས་སུ་བསོད་སྙོམས་ལ་བྱོན་པའི་ཚེ། ལྷའི་བུ་དང་བུ་མོ་མང་པོས་རྣམ་ཐར་ལ་དད་ནས་འཕགས་པའི་རྣམ་ཐར་ལ་བཀོད་པས། ལྷའི་བུ་དང་བུ་མོ་དག་གིས་རང་རང་གི་དབུ་རྒྱན་དང་ཟེ་ཕྲོག་ཕུད་དེ་ཕུལ་བས། འཕགས་པས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས། པྲོག་ཞུ་གདུལ་བྱ་གང་གི་མགོ་ལ་བཞག་པ་དང༌། གང་གིས་མཐོང་བ་དེ་ཡིས་དགྲ་བཅོམ་པ་དང༌། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚིག་དོན་རྟོགས་པ་དང༌། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང༌། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་རློབས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་དང་ལྡན་པའི་པྲོག་ཞུ་ཕྱག་ན་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །
གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་ལམ་ཕྲན་བསྟན་པའི་ཕྱག་གཉིས་མཉམ་གཞག་མཛད་པ་ནི་དུ་མ་དང་ལྡན་ཏེ། གང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་ཕྱོགས་དེར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་མེ་དང༌། ཞེ་སྡང་གི་མེ་དང༌། གཏི་མུག་གི་མེ་དང༌། ཀུན་མནར་སེམས་པའི་མེ་དང༌། མི་ཤེས་པའི་མེ་དང༌། སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གདུངས་པའི་མེ་དང༌། སེམས་འཁྲུགས་པའི་མེ་དང༌། ལོག་པར་ལྟ་བའི་མེ་དང༌། ལོག་པར་སེམས་པ་ལ་སོགས་པའི་མེ་ཞི་བ་དང༌། དབང་པོ་དུལ་བ་དང༌། རྐྱེན་ངན་པའི་གདོན་ཉཻ་བར་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་དང་ལྡན་པར་གསུངས་སོ། །
གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་བྷ་ར་ངྷྭ་ཛ་བསོད་སྙོམས་ལེན་ནི་སྨོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་མི་ཁོམ་པའི་གནས་དང༌། ངན་འགྲོ་ལོག་པར་ལྟུང་བའི་གང་ཟག་ལ་བདེ་སྟོང་གི་གླེགས་བམ་བསྟན་པ་དང༌། རེག་པ་དང༌། མཐོང་བ་དེ་དག་གི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བ་དང༌། འོན་པ་དང་ལོང་བ་དང༌། ལྐུག་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

156

པ་དང༌། དྲན་པ་ཉམས་པ་དང༌། འཁྲུལ་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་ཞིང་རང་རང་གི་འདོད་པའི་དོན་དབང་པོ་ཚང་བ་དང༌། ཤེས་རབ་དང༌། ངོ་ཚ་དང༌། ཁྲེལ་ཡོད་དང་ལྡན་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དང༌། མཉམ་གཞག་ནི་མྱུར་བ་དང༌། ཡངས་པ་དང༌། ཟབ་པ་དང༌། ཕྲ་བ་དང༌། གསལ་བའི་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ། ལྷུང་བཟེད་ནི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་གནས་དང༌། བུམ་པ་བཟང་པོའ་ཡོན་ཏན་ཏེ་འཕགས་ ིཔའི་ནོར་བདུན་གྱི་འབྱུང་གནས་དང༌། འདོད་ཡོན་ལྷ་མིའི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སུ་གྱུར་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་དང་ལྡན་པར་གསུངས་སོ། །
གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་ལམ་བརྟན་གྱི་གླེགས་བམ་སུས་མཐོང་བ་དེ་
འཆང་བའི་གང་ཟག་དེ་སྤོབས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་དང༌། ཤེས་རབ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་དང༌། མ་རིག་པའི་མུན་པ་འཇོམས་པ་དང༌། ཆོས་ལ་བརྟེན་པའི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པར་དག་པ་དང༌། ཁོམ་པ་དང་དལ་བ་ཐོབ་པ་དང༌། ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་ཆོས་དང་མཇལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་དང་ལྡན་ ིཔ་དང༌། ཆོས་འཆད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དེ་སུས་མཐོང་བ་རེག་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་དག་བློ་གྲོས་ཀྱི་སྣང་བ་རྒྱ་ཆེན་ཐོབ་པ་དང༌། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྒྲ་ཐོས་པ་དང༌། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་ལྡན་པ་དང༌། ལོག་པའི་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་ནོན་པ་དང༌། སངས་རྒྱས་མཐོང་བ་དང་མི་འབྲལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་དང་ལྡན་པར་གསུངས་སོ། །
གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་ཀླུའི་སྡཻའི་བུམ་པ་དེ་རྒྱལ་པོ་ཆཻན་པོ་བཞིའི་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་བསླབ་པ་ཞུས་ཏེ། རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་བུམ་མང་པོ་ཕུལ་བས་དེས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་

གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་ཆོ་ག

157

བུམ་པ་བཟང་པོ་སྒྲུབ་པ་དང༌། ལྷའི་བདུད་རྩིའི་ཆུས་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་འཁྲུ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་དུ་མ་དང་ལྡན་པ་དང༌། འཁར་གསིལ་གྱི་སྒྲ་གྲག་པས་གང་གིས་ཐོས་པའི་ནད་རིས་སུ་གཏོགས་པ་ཞི་བ་དང༌། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བ་དང༌། ཉོན་མོངས་པའི་ཟུག་རྡུ་ཐམས་ཅད་ཞི་བ་དང༌། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་ལྡན་པར་གསུངས་སོ། །
གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་སྦེད་བྱེད་ཀྱི་གླེགས་བམ་དེ་སུས་མཐོང་བ་དང་རེག་པ་དང་འཆང་བ་དེ་རིག་པའི་གནས་ལྔ་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་བ་དང༌། ཁྱད་པར་དུ་ཡང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་འགྱུར་བ་དང༌། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང༌། ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་དང༌། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྲས་པོའ་ཐུ་བོར་གྱུར་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ ིཏན་དུ་མ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་སོ། །
གནས་བརྟན་མི་ཕྱེད་པ་རི་རབ་ཀྱི་བྱང་ཕྱོགས་སུ་གནོད་སྦྱིན་གྱི་གནས་སུ་བྱོན་ཏེ། གནོད་སྦྱིན་ཕོ་དང༌། མོ་དང༌། བུ་དང་བུ་མོ་མང་པོ་ཐམས་ཅད་ཐར་པ་ལ་བཀོད་དེ། དེ་དག་གི་གནོད་པ་དང་གདུག་རྩུབ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའ་མཆོད་རྟེན་གཅིག་གནང་བ་ ིདེ་སུས་མཐོང་བ་དང་རེག་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེའི་དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ་དང་བསླབ་པ་གསུམ་གྱིས་མཛེས་པར་འགྱུར་བ་དང༌། བཀྲ་ཤིས་པ་དང༌། དགེ་བ་དང༌། ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་དང༌། མི་དགེ་བཅུ་སྤྱད་པའི་སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་དག་པར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་དང་ལྡན་པར་གསུངས་སོ། །
གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་ཡན་ལག་འབྱུང་གི་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

158

སྤོས་ངད་ལྡང་ལ་བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་ཏུ་བྱོན་པའི་ཚེ། དེའི་ལྷ་དང༌། ལྷ་མ་ཡིན་དང་གནོད་སྦྱིན་ཆེན་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐར་པ་ལ་བཀོད་པས། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བསིལ་བའི་རྔ་ཡབ་ཕུལ། ལྷ་མ་ཡིན་དང་གནོད་སྦྱིན་གྱིས་སྤོས་དྲི་ཞིམ་པོའ་སྣོད་དང་བཅས་པ་ཕུལ་ཏེ་འཕགི ས་པའི་སྤོས་ཕོར་ ྄དེ་གང་གིས་མཐོང་རེག་དྲི་ཚོར་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ཕྱོགས་བཅུར་ཁྱབ་པ་འབྱུང་བ་དང༌། ལྷ་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང༌། ཡིད་འཕྲོག་པ་དང༌། ནད་དང་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་དང་ལྡན་པ་དང༌། རྔ་ཡབ་ལས་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པ་སྣ་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་བ་དང༌། སེམས་ཅན་གང་ལ་རེག་པ་དང༌། གང་གིས་མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དྲུག་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་དང༌། ཉི་ཤ་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཞི་བ་དང༌། ལུས་སེམས་ཀྱི་ནད་དང་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐར་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་དང་ལྡན་པར་གསུངས་སོ། །
གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་མི་ཕམ་པའི་ཕྱག་གཉམ་པར་གཞག་པའི་ཡོན་
ཏན་ནི༑གདུལ་བྱ་གང་གིས་མཐོང་བ་དང་རེག་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་རྣམ་པར་དག་པ་དང༌། འཕེལ་བ་དང༌། དཔལ་ཆེན་པོ་དཔག་དུ་མེད་པ་ཐོབ་པ་དང༌། གྲགས་པ་དང་སྙན་པ་ཕྱོགས་བཅུར་གྲགས་པ་དང༌། ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྒྱ་སྟོང་གྲངས་མེད་པར་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་དང་ལྡན་པར་གསུངས་སོ། །
གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་ནགས་གནས་ཀྱི་ཕྱག་གཡས་པ་ཞི་བའི་སྡིགས་མཛུབ་དེ་གང་ལ་གཏད་པ་དེའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞིའི་གནོད་པ་ཞི་བ་དང༌། འདྲེ་དང་སྲིན་བུ་མ་རུངས་པ། ཀླུ་གདུག་པ་ཅན་དང་གནོད་སྦྱིན་གཏུམ་པོ་

གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་ཆོ་ག

159

དང་གཞན་ཡང་ལྷ་མ་སྲིན་གཏུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གདུག་པ་ཞི་བ་དང༌། དུལ་བ་དང༌། བཀའ་བཞིན་ཉན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་དང་ལྡན་པ་དང༌། རྔ་ཡབ་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་གང་ལ་གཡབས་པའི་བསིལ་བ་ཕོག་པས་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྡིག་པ་དག་པར་འགྱུར་བ་དང༌། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང༌། གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང༌། ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཞི་བར་འགྱུར་བ་དང༌། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་གང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་དང་ལྡན་པར་གསུངས་སོ། །
གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་དུས་ལྡན་གྱིས་འདོད་ཁམས་ལྷའི་ཡུལ་དུ་བྱོན་པའི་ཚེ༑ལྷའི་བུ་དང་བུ་མོ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐར་པ་ལ་བཀོད་པས། རིན་པོ་ཆེའི་སྣ་རྒྱན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་མང་པོ་ཕུལ་ཏེ། དེས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་རྣ་ཀོར་དེ་གང་ལ་རེག་པ་དང༌། མཐོང་བའི་གང་ཟག་དེ་ལས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང༌། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་ལ་གནས་པ་དང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཐམས་ཅད་འདུ་བར་འགྱུར་བ་དང༌། གཞན་ཡང་སྐལ་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དང་བློ་གྲོས་དང༌། དད་པ་དང་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པའི་འཁོར་མང་པོ་འདུ་བར་འགྱུར་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་དང་ལྡན་པར་གསུངས་སོ། །
གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་གསེར་བེའུས་ཀླུའི་ཡུལ་དུ་བསོད་སྙོམས་ལ་བྱོན་ཏེ། ཀླུ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་བཅུག་པས། ཀླུ་རྣམས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེའི་ཞགས་པ་ཅི་དགོས་པ་འབྱུང་བ་ཕུལ། དེ་ལ་འཕགས་པས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས། གདུལ་བྱ་གང་ལ་རེག་པ་དང་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

160

མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དྲན་པ་མི་བརྗེད་པ་ཐོབ་པ་དང༌། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐོས་པ་དང་གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་མང་པོ་ཐོབ་པ་དང༌། སྤོབས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་དང༌། ཤེས་རབ་རྒྱ་ཆེན་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་དང་ལྡན་པར་གསུངས་སོ། །
གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་རྡོ་རྗེ་མོའ་བུ་ཕྱག་གཡས་ཞི་བའི་སྡིགས་མཛུབ་ ིདང༌། གཡོན་རྔ་ཡབ་བསྣམས་པའི་གཡས་པའི་སྡིགས་མཛུབ་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་གང་ལ་གཏད་པ་དེ་ལ་བདག་མཐོང་བ་དང་རེག་པ་དང་ཐོས་པ་དང་དྲི་ཚོར་བ་དང༌། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་བསྙེན་བཀུར་བ་དང་རིམ་གྲོ་བྱེད་པ་དང༌། མ་དད་པར་ཕྱིར་རྒོལ་བ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་དང་ལྡན་པ་དང༌། དྲི་ཟའི་ཡུལ་དུ་བསོད་སྙོམས་ལ་བྱོན་པའི་དྲི་ཟ་ཕོ་མོ་དང་བུ་མོ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ཐར་པ་ལ་བཀོད་པས་སྨན་དྲི་ཞིམ་པ་དུ་མས་བསྒོས་པའི་རྔ་ཡབ་མང་པོས་མཆོད་ཅིང་ཕུལ་བ་དེ་འཕགས་པས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ། གདུལ་བྱ་གང་གིས་མཐོང་བ་དང༌། རེག་པ་དང་དྲི་ཚོར་བས་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ་དང༌། དབང་ཕྱུག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱུག་པ་དང༌། ལུས་ལ་འོད་ཟེར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་འོད་ཀྱིས་གང་ལ་རེག་པ་ཐམས་ཅད་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ངེས་པར་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་དང་ལྡན་པར་གསུངས་སོ། །
གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་བཟང་པོའ་ཕྱག་གཡས་ཆོས་འཆད་ཀྱི་ཕྱག་ ིརྒྱའི་ཡོན་ཏན་ནི། གདུལ་བྱ་གང་གིས་མཐོང་བ་དང་རེག་པ་དེ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚིག་དང་དོན་མ་ལུས་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཏེ་རྟོགས་པ་དང༌།

གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་ཆོ་ག

161

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅི་བསམ་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་དང༌། ཐབས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ཤེས་རབ་སྟོང་པ་ཉིད་ཟབ་མོའ་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་ ིའགྱུར་བ་དང༌། གཡོན་མཉམ་གཞག་གི་ཡོན་ཏན་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་མ་ལ་གདུལ་བྱ་མང་པོ་འཁོད་ཅིང༌། མངོན་ཤེས་དང་རྫུ་འཕྲུལ་དུ་མ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་དང༌། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལམ་ལོག་པ་ཐམས་ཅད་ལས་བཟློག་པར་འགྱུར་བ་དང༌། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་མཐའ་ཡས་པར་འགྲོ་བར་འགྱུར་བ་དང༌། ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་ཆོམས་པ་དང༌། ཕ་རོལ་རྒོལ་བ་ཐམས་ཅད་ཆོས་དང་མཐུན་པར་ཚར་གཅོད་ཅིང་གདུལ་བྱར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་དང་ལྡན་པར་གསུངས་སོ། །
གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་བྷ་ར་ངྷྭ་ཛ་གསེར་ཅན་གྱི་ཕྱག་གཉིས་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། གདུལ་བྱ་གང་གི་མདུན་ཕྱག་རྒྱ་དེ་བཅས་པའི་མདུན་དུ་གདུལ་བྱ་དེ་ངན་འགྲོ་ལས་ཐར་ཏེ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་དང༌། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་དང༌། ནམ་མཁའ་རྣམ་པར་དག་པ་ལྟར་དཀར་བའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་ལ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་དང་ལྡན་པར་གསུངས་སོ། །
གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་བ་ཀུ་ལ་ནི་ནེའུ་ལེའི་ཡོན་ཏན་ནི་གདུལ་བྱ་གང་གིས་མཐོང་བ་དང་རེག་པ་ལ་སོགས་པ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར་བ་དང༌། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་དང་ལྡན་པར་གསུངས་སོ། །
གནས་བརྟན་ངྷརྨ་ཏ་ལ་ཡང་ཡོན་ཏན་དུ་མ་དང་ལྡན་པར་བཤད་དེ། དགེ་བསྙེན་གྱི་ཆ་ལུགས་བཟུང་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པའི་དུས་ཡིན་པར་བཤད་གསུངས།

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

162

གསུམ་པ་ནི། བླ་མའི་ཞལ་ནས། ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་ལ་བླ་མ་ཁྲོ་བུ་བས་ཞུས་པའི་བཞེད་པས། ཐུབ་པས་བཀའ་བསྒོས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན། །མྱ་ངན་མི་འདའ་མངོན་སུམ་ཡུལ་ཀུན་ཏུ། །ལྷ་མིའི་བསོད་ནམས་དཔལ་ཞིང་འཚོ་གཞེས་པ། །རྒྱལ་ཚབ་དགྲ་བཅོམ་བཅུ་དྲུག་ཞབས་ལ་འདུད། །ཏི་སེ་གངས་ལ་དགྲ་བཅོམ་ཡན་ལག་འབྱུང༌། །དྲང་སྲོང་རི་ངོར་ཤེལ་ལ་མ་ཕམ་པ། །ལོ་མ་བདུན་རིར་བཙུན་པ་ནགས་ན་གནས། །ཟངས་གླིང་དབུས་སུ་རྒྱལ་སྲས་དུས་ལྡན་བཞུགས། །སིང་ག་གླིང་ན་རྡོ་རྗེ་མོ་ཡི་བུ། །ཆུ་བོ་ཡ་མུ་ན་གླིང་བཟང་པོ་བཞུགས། །ཁ་ཆེའི་ཡུལ་ན་ཐུབ་པ་གསེར་བེའུ། །ནུབ་གླིང་བ་ར་ངྷྭ་ཛ་གསེར་ཅན་བཞུགས། །སྒྲ་མི་སྙན་ན་དཔལ་ཆཻན་བ་ཀུ་ལ། །པྲི་ཡང་ཀུ་ན་གནས་བརྟན་དགྲ་གཅན་འཛིན། །བྱ་རྒོད་ཕུང་པོར་དགྲ་བཅོམ་ལམ་ཕྲན་བརྟན། །ཤར་གླིང་བ་ར་ངྷ་ཛ་བསོད་སྙོམས་ལེན། །སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་འཕགས་པ་ལམ་བརྟན་བཞུགས། །ངོས་ཡངས་རི་ལ་སྡོམ་བརྩོན་ཀླུ་ཡི་སྡེ། །རི་རྒྱལ་བྷེའུ་ལ་ནི་སྦེད་བྱེད་བཞུགས། །གངས་ཅན་རི་ཡི་རྒྱལ་པོར་མི་ཕྱེད་བཞུགས། །འཕགས་ཆེན་གནས་བརྟན་རྒྱལ་པོ་བཅུ་དྲུག་པོ། ། རེ་རེ་ཞིང་ཡང་དགྲ་བཅོམ་དུ་མས་བསྐོར། །ཉན་ཐོས་ཚུལ་འཛིན་རྒྱལ་སྲས་ཕྲིན་ལས་སྐྱོང༌། །ཆོས་སྲུང་འགྲོ་དོན་མཛད་པས་ལེགས་སྐྱོང་མཛོད། །ཅེས་པའི་དོན། སངས་རྒྱས་ཀྱང་འདི་རྣམས་བཞུགས་པས་རྒྱལ་ཚབ་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་ཅེས་བྱ་བ། བདག་གཞན་གྱི་བཀྲ་ཤིས་དང་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བས་དཔལ་ཆེན་བཅུ་དྲུག་ཏུ་མཚན་གསོལ། དགྲ་བཅོམ་པའི་ཚོགས་ཆེན་པོ་སྐྱོང་བས་གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་མཚན་གསོལ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོར་བཞུགས་པས་སྡོམ་བརྩོན་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་མཚན་གསོལ། ལྷག་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་གཙོ་བོར་སྐྱོང་བས་བཙུན་

གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་ཆོ་ག

163

པ་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་མཚན་གསོལ། བསླབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་དང་ཆོས་སྤྱོད་བཅུ་རྒྱས་པར་སྐྱོང་བས་དགེ་སྦྱོང་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་མཚན་གསོལ། སྒྲིབ་པ་གཉིས་སྤངས་ཤིང་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་འཕགས་པས་འཕགས་པ་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་མཚན་གསོལ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་སྟེ། ངོ་བོ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པས་ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་མཚན་གསོལ། བདུད་བྱེ་བ་བརྒྱས་ཀྱང་བལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་མི་ཕྱེད་པ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་མཚན་གསོལ། དགྲ་བཅོམ་པ་ཆེན་པོ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆ་ལུགས་སུ་བཞུགས་པས་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་མཚན་གསོལ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕུང་པོ་མཐའ་ཡས་པ་བཞུགས་ཤིང་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་འཕེལ་བར་མཛད་པས་དཔལ་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་མཚན་གསོལ། སྡིག་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལས་རྒྱལ་བར་མཛད་དེ་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་བཞུགས་ཤིང༌། ཕས་ཀྱི་རྒོལ་བ་ངན་པས་མི་བསྐྱོད་པས་མི་བསྐྱོད་པའི་རྒྱལ་པོ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་མཚན་གསོལ། སྐུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆ་ལུགས་སུ་བཞུགས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་མཛད་པ་སྐྱོང་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་མཚན་གསོལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དམ་པ་འཛིན་པ་དང་སྐྱོང་བ་དང་བསྲུང་བར་མཛད་པས་ཆོས་སྐྱོང་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་མཚན་གསོལ། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྐྱེན་ངན་དང་ནད་གདོན་སྡིག་སྒྲིབ་དང་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱོབ་པས་སྐྱབས་གནས་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་མཚན་གསོལ། དུས་གསུམ་གྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དང་གང་ཟག་གི་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་མཚན་གསོལ། འདོད་པ་ཆུང་བ་དང་ཆོག་ཤེས་པ་དང་ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་ཅིང་ལྷ་མའི་བསོད་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

164

ནམས་གསོག་པའི་ཞིང་དུ་བཞུགས་པས་བསོད་སྙོམས་པ་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་མཚན་གསོལ། བསྟན་པའི་རྒྱལ་ཚབ་བཟུང་ནས་སེམས་ཅན་བསླབ་པ་གསུམ་ལ་འགོད་ཅིང་མ་རིག་པའི་མུན་པ་སེལ་བས་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་མཚན་གསོལ་ཏེ་འདི་རྣམས་ལ་གསོལ་འདེབས་གདམས་ངག་གི་གནས་གསུམ་ཚང་ཞིང༌། ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་ཉིད་ཀྱང་དགེ་སྦྱོང་ཆེན་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱི་གཅིག་ཡིན་པར་ཐེ་ཚོམ་མེད་པས་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་སྟོན་པ་མངོན་སུམ་དུ་བཞུགས་པ་དང་འདྲ་བར། ལྷ་དང༌། ཀླུ་མཐུ་བོ་ཆེ་ལ་སོགས་ཏེ་རྫུ་འཕྲུལ་འཆང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་མངའ་མཛོད་ཅིང༌། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་བསྲུང་བ་དང༌། ཡོན་བདག་དད་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བདེ་འགྲོ་མཐོ་རིས་བཙན་ཕྱུག་ལ་སོགས་ཏེ། འབྲས་བུ་ངེས་པར་ཐོབ་པའི་ཡོན་གནས་སུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཀའ་ལུང་གཙོ་བོར་བྱེད་པས། རང་གི་དོན་གྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་མདུན་དུ་འོང་བ་དེ་རྒྱབ་ཏུ་སྤངས། འཁོར་བའྀ་བདེ་བ་མེ་མུར་བ་རྒྱབ་ཏུ་འགྲོ་བ་དེ་མདུན་དུ་དང་དུ་བླངས་ནས། ཁམས་གསུམ་པ་ཉོན་མོངས་པའི་མཚོན་གྱི་ནགས་ཚལ་དུ་ཞུགས་ཏེ་དཀའ་བ་ཆེན་པོ་མཛད་པའི་འཕགས་པ་སེང་གེ་སྒྲ་སྒྲོག་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ། ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་གླིང་ན་འཕགས་པ་གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་བྷ་ར་ངྷྭ་ཛ་བསོད་སྙོམས་ལེན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ། སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་དང་ལྡན་ཞིང༌། སྤྱིར་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཕུང་པོར་བཞུགས་པ་ཡིན་ལ། གནས་བསྟན་ཆེན་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱང་ངོ་བོ་སངས་རྒྱས་འབའ་ཞིག་ཏུ་བཞུགས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པའི་ཕུང་པོར་བཞུགས་པ་ཡིན། མཛད་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་མཛད། བྱང་ཆུབ་

གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་ཆོ་ག

165

སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལ་བཞུགས་པས། ཡོན་ཏན་ཟད་མི་ཤེས་པའི་ཕུང་པོར་བཞུགས་པ་ཡིན། སྐུའི་རྟེན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆ་ལུགས་འཛིན་པས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པའི་ཕུང་པོར་བཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དགྲ་བཅོམ་པ། ཟག་པ་ཟད་པ། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ། སེམས་ལ་དབང་རབ་ཏུ་ཐོབ་པ། གླང་པོ་ཆེན་པོ། བྱ་བ་བྱས་པ། ཁུར་བོར་བ། རང་གི་དོན་རྗེས་སུ་ཐོབ་པ། སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ། ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ། སྲིད་པ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ། ཡོངས་སུ་ཟད་པ། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ༑ཅང་ཤེས་པ། སེམས་ཀྱི་དབང་དམ་པ། ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་མཉེས་པ། འོ་སྐོལ་གྱི་སྐྱབས་གནས་དམ་པ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན། འོ་སྐོལ་གྱི་བླ་མ་བརྒྱུད་པ་ཕལ་ཆེར་ཡང་གནས་བརྟན་ཆེན་པོའ་ངོ་ིབོར་བཞུགས་ཏེ། པོ་ཏོ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་གསུང༌། དགེ་བཤེས་སེ་སྤྱིལ་ཕུ་པའི་ཞལ་ནས། གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་འདི་དག་ལ་གསོལ་བ་བཏབས་པས། རང་ཅག་གི་བླ་མ་བརྒྱུད་པ་དང་བཅས་པ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པར་ཡང་འགྲོ། ཚེ་འདི་ལ་བླ་མ་སྐྱབས་སུ་སོང་ཡང༌། ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་ལ་ངེས་པར་སྐྱོབ་སྟེ། ཁོང་རྣམས་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་བཞུགས་པས་སོ། འདི་ཉིད་རང་ལའང་སྐྱོབ་པ་སྟེ། སྐྱབས་གཞན་མི་དགོས་ངོ་བོ་སངས་རྒྱས་ཡིན། གྲོགས་གཞན་མི་དགོས་ཉན་ཐོས་ཐ་མལ་པའི་ཆ་ལུགས་ཀྱི་བཞུགས་པས་གྲོགས་མཛད་པ་ཡིན། ཆོས་སྐྱོང་ཡང་གཞན་མི་དགོས་ཆོས་སྐྱོང་བའི་ཕྲིན་ལས་མཛད་པ་ཡིན་གསུང་ངོ༌། ནོར་འདོད་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱག་ན་ནེའུ་ལེ་བརྣམས་པར་བསམ། ཉམས་མྱོང་འཕེལ་བར་འདོད་ན་ཐམས་ཅད་མཉམ་གཞག་དུ་བསམ། བཀྲ་ཤིས་པར་འདོད་ན་ཐམས་ཅད་གཟི་བརྗིད་དང་ལྡན་པར་ཕྱག་ན་ཟས་བཟང་པོས་བཀང་བའི་ལྷུང་བཟེད་བསྣམས་པར་བསམ་པར་བྱའོ། །སྐུ་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

166

གཟུགས་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། དགེ་འདུན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་འཕེལ་བར་འདོད་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་འཁོར་གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་ངྷརྨ་ཏ་ལ་དང་བཅས་པས་བསྐོར་བའི་སྐུ་གཟུགས་ལེགས་པར་བཞེངས་ལ། རབ་གནས་ཚད་དང་ལྡན་པ་བྱས་ལ། དགེ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་བཞུགས་པའི་རྩིག་ངོས་ལ་ངོས་ཁུང་ལེགས་པར་བྱས་ལ། དེར་བཞུགས་ལ་མཆོད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་བཅས་པར་བྱས་ཏེ། སྒོ་བཅད་ནས་ཞལ་ཞལ་ལེགས་པར་བྱས་ལ། དགེ་འདུན་བསྙེན་བཀུར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་གནས་བརྟན་གྱི་སྐུ་སྐལ་སྡེར་བཟང་རེ་རྒྱུན་དུ་ཕུལ་བས། དགེ་འདུན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་འཕེལ་ཞིང་བསྟན་པ་དང་འཕྲིན་ལས་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །། །དགེའོ། །

བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྨོན་འགྲེལ།

167

༄༅། །སྨན་ལྷ་བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་སྨོན་ལམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བའི་འགྲེལ་པ་བཞུགས་སོ། །

བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྨོན་འགྲེལ།

༈ ན་མོ་མཉྫུ་གྷོཥ་ཡ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བདུན་གྱི་སྔོན་བྱང་སྨོན་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་རྒྱས་པའི་ཆོ་ག་མདོ་སྡེ་ལས་བྱུང་བའི་དོན་དང་པོ་བཤད་པ་ལས་སྨོན་ལམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྒྱད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །
གང་གིས་མཚན་ཐོས་དྲན་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། །
ཇི་སྙེད་རྡུལ་གྱི་གྲངས་མཉམ་འཇིག་རྟེན་ཁམས། །
རིན་ཆེན་བཀང་སྟེ་སྦྱིན་པའི་དགེ་བས་ཀྱང༌། །
དཔེ་དང་རྒྱུར་ཡང་བཟོད་པར་མི་ནུས་པའི། །
བླ་མེད་བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྨོན་ལམ་དང༌། །
ཞིང་བཀོད་མཚན་གྱི་ཕན་ཡོན་འདིར་བཤད་བྱ། །
འདི་ལ་དོན་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ་ཡིད་ཆེས་པའི་ལོ་རྒྱུས། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཕན་ཡོན། ཉམས་སུ་བླང་བའི་ཆོ་ག། དཀའ་བའི་དོན་རྣམ་པར་བཀྲོལ་བ། མཐར་ཕྱིན་པའི་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྩ་བའི་སྟོན་པ་རོལ་མོའ་སྒྲ་ཅན་ ིགྱི་ཤིང་ལྗོན་པའི་དྲུང་དུ་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ལ་གནང༌། འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་སློབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞི་བ་འཚོས་ཞུས། སློབ་དཔོན་གྱིས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་ལ་ཆོ་གའི་ལག་ལེན་དང་བཅས་ཏེ་གནང༌། དེ་ནས་རིམ་པར་བརྒྱུད་ནས། རྒྱལ་པོས་རང་གི་སྲས་སད་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

168

ན་ལེགས་འཇིང་ཡོན་ལ་གནང༌། འཇིང་ཡོན་ལ་སྲས་གཙང་མ༌། དར་མ། རལ་པ་ཅན་དེ་གསུམ་མངའ་བའི། དར་མ་ལ། སྲས་འོད་སྲུངས་དང་ཡུམ་བརྟན་གཉིས་ལས། འོད་སྲུངས་ལ་སྲས་མངའ་བདག་དཔལ་འཁོར་བཙན། དཔལ་འཁོར་བཙན་ལ། སྲས་བཀྲ་ཤིས་བརྩེགས་པ་དཔལ་དང༌། ལྷ་སྐྱིད་སྡེ་ཉི་མ་མགོན་གཉིས་བྱུང་བའི། དང་པོས་དབུས་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་བཟུང༌། གཉིས་པ་རྗེ་ལ་ངོ་ལོག་བྱུང་བའི་དུས་སུ་མངའ་རིས་སྟོད་དུ་སྤྱུགས་པའི་ཚེ། བློན་པོ་ཞང་པ་ཚབ་རིན་དང་ལྕོག་རོ་དགྲ་ལྷ་ལོགས་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱིས་གཙང་བྱེ་མ་གཡུ་རུ་ཐུག་པར་རྗེ་བསྐྱལ་ནས། ལྕོག་རོས་ཆིབས་དྲེའུ་གཅིག་ཕུལ། པ་ཚབ་ཀྱིས་ན་བཟའ་སྤྱང་ཁུའི་ཐུལ་པ་གཅིག་ཕུལ། དེའི་ཚེ་རྒྱལ་བུ་ན་རེ༑ཁོ་བོས་མངའ་རིས་སྟོད་དུ་མི་གོ་ཆོད་པ་བྱུང་ན། ཁྱེད་གཉིས་ལ་ཞུ་བ་འདྲ་བ་ཡོད་པས་སེམས་ལ་ཞོག་གསུངས་ནས། རྒྱལ་བློན་གསུམ་པོས་འབྲལ་མི་ཕོད་པ་ཙམ་དུ་རྒྱལ་བུས་མངའ་རིས་སྟོད་དུ་བྱོན་པ་དང༌། རིགས་ནི་སྤྱོད་པས་སྟོན་པར་བྱེད་ཟེར་བ་ལྟར། མངའ་རིས་པ་རྣམས་རྒྱལ་བུའི་ཀུན་སྤྱོད་ལ་མགུ་ནས། ཀུན་གྱིས་རྒྱལ་པོར་དབང་བསྐུར་བའི་ཚེ། སྔར་གྱི་བློན་པོ་གཉིས་ལ་བུ་མོ་རེ་རེ་བླངས་པ་ལས། ལྕོག་རོ་ལ་ཚ་བོ་གསུམ་བྱུང་བ་ནི། བཀྲ་ཤིས་ལྡེ། དཔལ་གྱི་ལྡེ། ལྡེ་གཙུག་ལྡེ་དང་གསུམ་ལ། སྟོད་ཀྱི་ལྡེ་གསུམ་དུ་གྲགས། བཀྲ་ཤིས་ལྡེ་ལ་སྲས་རྒྱལ་བུ་འཁོར་རེ་དང༌། སྲོང་ངེ་གཉིས་བྱུང༌། འཁོར་རེ་ལ་སྲས་ན་ག་རཱ་ཛ་དང༌། དེ་བ་རཱ་ཛ་གཉིས་ཏེ། ཡབ་སྲས་འདི་གསུམ་རྒྱལ་སྲིད་ལ་སྐྱོ་བ་སྐྱེས་ནས། རྒྱལ་བུ་སྲོང་ངེ་ལ་རྒྱལ་སྲིད་གཏད་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་མཛད་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཕན་པར་བྱུང་སྟེ། ཡབ་ཀྱི་མཚན་ལ་ལྷ་བླ་མ་ཞི་བ་འོད་ཅེས་གསོལ། འདི་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས། རྒྱལ་པོ་འོད་ཀྱི་མཐའ་ཅན་གྱིས་བྱང་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་པ་ལ་ཕན་

བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྨོན་འགྲེལ།

169

ཐོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་དེ་ལགས་པར་གདའ་སྟེ། དེ་ནས་སྲོང་ངེ་ལ་རྒྱལ་སྲིད་གཏད་པས་རྒྱལ་པོ་ལྷ་དེ་བྱ་བ་བྱུང༌། དེ་ལ་སྲས་མངའ་བདག་རྩེ་ལྡེ། ཕོ་བྲང་ཞི་བ་འོད། ལྷ་བཙུན་བྱང་ཆུབ་འོད་གསུམ་བྱུང་བའི། རྒྱལ་པོ་ལྷ་དེའི་སྲས་མངའ་བདག་རྩེ་ལྡེ་བྱ་བ་ནས། ཡ་རྩཻའི་རྒྱལ་རྒྱུད་རྣམས་དང༌། ཟངས་རྩ་གངས་དེ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་བར་གྲགས། དེ་ནས་དབུས་གཙང་དུ་གླང་དར་མས་བསྟན་པ་བསྣུབས་པའི་ཚེ། སྨན་བླའི་ཆོ་ག་འདི་ནུབ་ལ་ཁད་ཙམ་བྱུང་བ་ན། འོད་སྲུངས་ཀྱི་སྲས་པོ་མངའ་བདག་དཔལ་འཁོར་བཙན་གྱིས། སྔར་ལྷ་སྐྱེད་སྡེ་ཉི་མ་མགོན་མངའ་རིས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚེ༑མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་ས་རྒོད་འདུལ་བ་དང༌། རྒྱལ་སྲིད་སྐྱོང་བ་ལ་སོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པས། མཆོད་པ་འདི་ལག་ལེན་གྱིས་གསུངས་ནས་སྨན་བླའི་ཆོ་ག་འདི་གནང་བས། མངའ་རིས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཆོད་པ་འདི་ཐུགས་དམ་དུ་མཛད་ཅིང་ཕན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་བྱུང་ཞེས་གྲགས་སོ། །དེ་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མངའ་རིས་པ་རྣལ་འབྱོར་ཚུལ་ཁྲིམས་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བས། ལང་གྲོའ་སྤ་གོར་བྲག་ནག་ཏུ་གདན་དྲངས་ནས་བྱོན། དེ་ལ་ཞུ་ ིལྷན་པས་ཞུས། དེ་ལ་དགེ་བཤེས་ར་བ་བས་ཞུས། དེ་ལ་དཔལ་ལྷ་འགྲོ་བས་ཞུས། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་སྒོམ་སེང་གིས་ཞུས། དེ་ལ་མདོངས་ཡུགས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་དཀོན་མཆོག་གྲགས་ཀྱིས་ཞུས། དེ་ལ་མཁན་པོ་བདེ་བའི་མཚན་ཅན་གྱིས་ཞུས། དེ་ལ་གྲགས་པ་གཞོན་དུ་དཔལ་བཟང་པོས་ཞུས། དེ་མན་ཆད་བརྒྱུད་པ་སོ་སོར་སོང་བ་མང་བས། རང་རང་གི་བརྒྱུད་ལུགས་རྩད་བཅད་པརབྱའོ། །ལོ་རྒྱུས་ཟུར་ཙམ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །། །
༈གཉིས་པ་ལ་དྲུག། མདོའ་དགོངས་པ་མདོར་བསྟན། ཞིང་གི་བཀོད་ ིཔ་རྒྱས་པར་བཤད། སྨོན་ལམ་ཆེན་པོ་བཞི་བཅུ་རྩ་བརྒྱད་ཀྱི་ཁྱད་པར།

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

170

མཚན་དང་གཟུངས་ཀྱི་ཕན་ཡོན། ཕན་ཡོན་དེ་གང་ལས་བྱུང་བའི་རྟེན། རྟེན་དེ་ཇི་ལྟ་བུས་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྟོན་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར། གནས་དང་འཁོར་གྱི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ལ་སྟོན་པའི་ཁྱད་པར་དང༌། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ལ། རྩ་བའི་སྟོན་པ་དང༌། ཞིང་གཞན་ནས་བྱོན་པའོ། །
དང་པོ་ནི་འོ་སྐོལ་གྱི་རྩ་བའི་སྟོན་པ་འདི་སྔོན་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་ན་དམྱལ་བའི་ཤིང་རྟ་འདྲེན་པའི་ཕྱུགས་སུ་གྱུར་པའི་ཚེ། ཟླ་བོའ་སྡུག་ ིབསྔལ་མ་བཟོད་པའི་སྤྱན་ཆབ་གཡོས་ཏེ་རགས་པ་བརྡ་ལས་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནས། སྤྱོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣམས་བརྒྱུད་མར་བསླབས་པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབང་པོའ་ཏོག་ཅེས་བྱ་བར་སྔོན་བསྐལ་བ་ ིདཔག་ཏུ་མེད་པའི་གོང་ནས་སངས་རྒྱས་ཟིན་ཀྱང༌། བརྒྱ་པའི་དུས་འདིར་སྤྲུལ་སྐུའི་མཛད་པས་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་འཛམ་བུ་གླིང་གི་སེམས་ཅན་ལས་ཀྱི་ས་པ་སྐྱོང་བ་ཤས་ཆེ་བ་རྣམས་ལ་གཙོ་བོར་དགོངས་ཏེ། མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ནི། ཐོག་མར་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་སུ་ལྷའི་བུ་དམ་པ་ཏོག་དཀར་པོར་སྐྱེ་བ་མངོན་པར་སྐྱེ་བ་དང༌། དེ་ནས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ། གནས་དེ་ནས་གཟིགས་པ་ལྔ་ལ་གཟིགས་ཏེ༑འཛམ་བུ་གླིང་དུ་འཕོ་བ་དང༌། གཉིས་པ་ཡུམ་སྒྱུ་འཕྲུལ་ཆེན་མོའ་ལྷུམས་ ིསུ་འཇུག་པ་དང༌། གསུམ་པ་ལུམ་བིའི་ཚལ་དུ་སྐུ་བལྟམས་པ་དང༌། བཞི་པ་བཟོའ་གནས་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་རྩལ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་ལ་མཁས་པ་དང༌། ལྔ་ ིཔ་གྲགས་འཛིན་མ་ལ་སོགས་པ་བཙུན་མོའ་འཁོར་གྱིས་དགྱེས་པར་རོལ་ ིཔ་དང༌། དྲུག་པ་སེར་སྐྱའི་གྲོང་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང༌། བདུན་པ་ཆུ་བོ་ནཻIjནའི་ནཻIjནའི་འགྲམ་དུ་ལོ་དྲུག་ཏུ་དཀའ་བ་སྤྱད་པ་དང༌།

བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྨོན་འགྲེལ།

171

བརྒྱད་པ་རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཤིང་དྲུང་དུ་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་གཤེགས་པ་དང༌། དགུ་པ་བདུད་ཀྱི་སྡེ་མ་ལུས་པ་འཛོམས་པར་མཛད་པ་དང༌། བཅུ་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང༌། བཅུ་གཅིག་པ་ཝ་ར་ཎ་སི་ལ་སོགས་པར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་དང༌། བཅུ་གཉིས་པ་རྩྭ་མཆོག་ཏུ་ཤིང་ས་ལ་ཟུང་གི་དྲུང་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་གཤེགས་པ་རྣམས་ལས། མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་སའི་ཆར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡུལ་རྒྱུ་ཞིང་རོལ་མོའ་སྒྲ་ཅན་ ིགྱི་ཤིང་ལྗོན་པའི་དྲུང་དུ་བཞུགས་སོ། །
གཉིས་པ་ཞིང་གཞན་ནས་བྱོན་པའི་ཁྱད་པར་ནི། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བསྐུལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཚན་ལེགས་རྒྱལ་པོ་ནས། སྨན་གྱི་བླའི་བར་བདུན་པོ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མཛེད་འདིར་བྱོན་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྔོན་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སེངྒེའི་ཁྲི་ལ་བཞུགས་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་གང་ནས་སྤྱན་དྲངས་པའི་ཞིང་གི་ཁྱད་པར་དང༌། སྐུ་མདོག་དང་ཕྱག་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་བཀོད་པ་རྣམས་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །
གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་གཉིས་ལས། དགོས་སོགས་ཆོས་བཞིའི་དོན་དང༌། ཐོག་མཐའི་བར་དགེའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི་མདོའ་གླེང་ ིགཞིའི་སྐབས་སུ༑འཇམ་དཔལ་ཁྱོད་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དང་ཞེས་པའི་བར་གྱིས། གང་གི་སྒོ་ནས་ཞུགས་པའི་ཀུན་སློང་བསྟན་ལ། དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྒྲིབས་པ། ནད་སྣ་ཚོགས་གྱིས་གཟིར་བ། མྱ་ངན་དང་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་གཙེས་པའི་ལྷ་དང་མི་རྣམས། ཞེས་སོགས་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

172

ཀྱི་མདོ་འདིས་གང་ལ་ཕན་པའི་ཡུལ་གཙོ་བོར་བསྟན། དེ་ནས་དོན་དང་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་དགོས་པ་བསྟན། གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལེགས་སོ་ཞེས་པ་ནས། ཕྱི་རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱས་སྤྲོ་བ་ཆེན་པོས་བསྒྲུབ་དགོས་པར་བསྟན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀྱིས་ཁྱོད་སྤོབས་པ་འདི་སྐྱེས་སོ་ཞེས་པས། མདོ་འདིའི་ཕན་ཡོན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་བསྟན་པས་ཉིང་དགོས་བསྟན་ལ། བརྗོད་བྱ་དང་འབྲེལ་པ་ཤགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན། གོང་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་མཁས་པ་མང་པོ་དང་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་དུ་གསོལ་ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཉིང་དགོས་དགོས་པ་ལ་འབྲེལ་བ་སོགས་ཀྱང་དོན་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞིའི་དོན་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །
ཐོག་མཐའ་བར་དགེ་ནི། དཻ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདི་དག་གི་མཚན་དང༌། སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་རྒྱས་པ་སྟོན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེ་རྙེད་པར་དཀའ་ཞིང༌། རྙེད་ན་དོན་ཆེ་བ་འདི་ལྟ་བུ་ནི། དང་པོར་ཐོས་པའི་ཚེ་ན་དད་པ་འཕེལ། དོན་བསམས་པའི་ཚེ་ན་དགའ་བ་འཕེལ། མཐར་བསྒོམས་པའི་ཚེ་ན་ཤེས་རབ་འཕེལ་བ་ནི། ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་དགེ་བའི་དོན་ཡིན་པར་འགྲེལ་པ་ཚད་ལྡན་དག་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་གང་ལ་དད་པའི་ཡུལ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་གྱི་ཕན་ཡོན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་རྣམས་དང༌། སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་དང། ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་སོ། ། དགའ་བ་འཕེལ་ལུགས་ནི། དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ལེན་ནུས་པ་ལ་ཚད་མས་ངེས་པ་འདྲོངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །ཤེས་རབ་འཕེལ་བ་ནི། མཐའི་འབྲས་

བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྨོན་འགྲེལ།

173

བུ་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །
གཉིས་པ་འཁོར་དང་གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་གཉིས། གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང༌། འཁོར་གྱི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་རོལ་མོའ་སྒྲ་ཅན་གྱི་ཤིང་ལྗོན་པའི་དྲུང་དུ་མདོ་སྡེ་འདི་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ ིལ་གཉིས། ཞུ་བ་པོ་དང་འཁོར་གཞན་གྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ཡིན་ལ། ཞུས་པའི་དགོས་པ་ནི་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་འཁོར་གྱི་རིགས་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་དང༌། སྡིག་པ་དང་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག་པ་དང༌། བདུད་སྡིག་ཅན་གྱིས་མི་བརྫི་བའི་ཆེད་དུ་ཞུས་སོ། གང་ཞུས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་གིས་དང་པོར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཐུགས་ཡིད་ལ་མཛད་པ་དང༌། མཚན་རྣམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དང༌། ཐབས་མཁས་པ་དང༌། སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་རྒྱས་པ་དང༌། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་བཀོད་པའི་གནས་རྣམས་ཞུས་སོ། །དུས་གང་དུ་སེམས་ཅན་སུ་ལ་ཕན་པའི་ཆེད་དུ་ཞུས་ན། དངོས་སུ་ཞུས་པའི་དུས་ནི་གོ་སླ་ཞིང་གཙོ་བོར་ཕན་ཐོགས་པའི་དུས་ནི་སླད་མ་ལྔ་བརྒྱ་ཐ་མའི་དུས་ཡིན་ལ། དུས་དེར་སུ་ལ་ཕན་ཐོགས་ན། སེམས་ཅན་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྒྲིབས་པ༑ནད་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་གཟིར་པ། མྱ་ངན་དང་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་གཙེས་པ་ཕོངས་པར་གྱུར་པའི་མི་རྣམས་དང༌། ལྷ་ཁ་ཅིག་ལའོ། །གཉིས་པ་འཁོར་གཞན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། གླིང་བཞིར་དངོས་པའི་སྤྱན་རས་གཟིགས་དང༌། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་བྱམས་པ། སྦོབས་པ་བརྩེགས་དང༌། རྣམ་པར་གནོན་པ་དོན་ཡོད་དང༌། ལྟ་ན་སྡུག་དང་མུན་པ་མུན་ནག་ངེས་པར་འཇོམས་པའི་བློ་གྲོས་བསམ་པ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་སེམས་པ་དང༌། ལྷུན་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

174

པོ་བརྩེགས་དང་སང་སང་པོའ་དབྱངས་དང་ལྷུན་པོ་རྩེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལག་ན་ ིརྡོ་རྗེའོ། །ཞེས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཅུ་གཉིས་པོ་འདིས་མཚོན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སུམ་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་དང༌། དགེ་སློང་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཀྱི་དགེ་འདུན་ཆེན་པོ་དང་གཞན་ལྷ་ཀླུ་གནོད་སྦྱིན་དྲི་ཟ་བཞི། ལྷ་མིན་མཁའ་ལྡིང་མི་འམ་ཅི་ལྟོ་འཕྱེ་ཆེན་པོ་བཞི། རྒྱལ་པོ་བློན་པོ་བྲམ་ཟེ། རྒྱལ་རིགས་ཁྱིམ་བདག་ལྔ་སྟེ་རིགས་བཅུ་གསུམ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སོ། །འཁོར་དེ་རྣམས་ལ་ཆོས་འདི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་གསུངས་ན། དོན་དང་ཚིག་འབྲུ་བཟང་པོས་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཚིམ་པར་མཛད་པ་དང༌། ཡང་དག་པར་དགའ་བར་མཛད་པ་དང༌། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་འགོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཞིང་གི་བཀོད་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་དང་མཐུན་པར་ཞིང་སྤྱིའི་བཀོད་པ་བསྟན་པ་དང༌། ཞིང་སོ་སོའ་ིབཀོད་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདེ་བ་ཅན་གྱི་བཀོད་པ་དང་མཐུན་པར་སྟོན་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང༌། བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་བཀོད་བསྟན་པའོ། །ཨོཾ་ཏོ་ལོག་རོཾ། ཏེ་མོག་རོཾ་སེ་ཏེ་ཧྲེཾ་སྭཱཧཱ། ཡང་སྙིང༌། ཨོཾ་ཧྲི་མ་ཁྲིད་ལ་ཡུ་སྭཱ་ཧཱ། ཨོཾ་ཟི་ཟིམ་ཤག་ཤིག་བཛྲ་ཙད་དུ། ཡཾ་རཾ་ཀཾ་ཤིག་སོད་སྭཱཧཱ། དུག་འབྱིན། ཨོཾ་ཨ་ན་ན་སཱོ། ནི་ན་ན་སཱོ། བྷ་ག་ལིང་སཱོ། དུ་རིང་སོའ། དང་པོ་བདེ་བ་ཅན་དང་མཐུན་པར་བསྟན་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། སྨན་རྒྱལ་གྱི་སྐབས་སུ་རྩ་བའི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ། རྡོ་དང༌། གསེག་མ་དང༌། གྱོ་མོ་མེད་པ། འདོད་པའི་སྐྱོན་མེད་པ། ངན་སོང་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྒྲ་མེད་པ། བུད་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པ། ས་དེ་དང་རྩིག་པ་དང༌། རྭ་བ་དང༌། རྟ་བབས་དང༌། སྐར་ཁུང་གི་དྲ་བ་དང༌། བ་གམ་ནི་བཻཌཱུརྱའི་རང་བཞིན་ཅན། ཀ་གཞུ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་རང་བཞིན་ཅན། འཇིག་རྟེན་

བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྨོན་འགྲེལ།

175

གྱི་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་ཅི་འདྲ་བ་བཞིན་དུ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བཻཌཱུརྱ་ལྟར་སྣང་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་བཀོད་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །ཞེས་དང༌། འཁོར་བཞི་པོ་དག་གིས། ལོ་གཅིག་གམ། ཟླ་བ་གསུམ་དུ་བསླབ་པའི་གནས་རྣམས་འཛིན་ཅིང༌། གང་དག་གི་བསམ་པས། བདག་གི་དགེ་བའི་རྩ་བ་འདིས། ཕྱོགས་གང་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཚེ་དཔག་མེད་བཞུགས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སྨོན་ལམ་དེ་ལྟ་བུ་དག་བཏབ་པ་དག་ལས། གང་དག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་སྨན་གྱི་བླ་བཻཌཱུརྱའི་འོད་དེའི་མཚན་ཐོས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག། འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཚེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བརྒྱད་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་ལྷགས་ནས་ལམ་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་དེར་པདྨོ་ཚོན་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་རྣམས་ལས་བརྫུས་ཏེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང༌། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མྱ་ངན་མེད་མཆོག་དཔལ་གྱི་སྐབས་སུ་རྩ་བའི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། འཇམ་དཔལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་མེད་མཆོག་དཔལ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་བཀོད་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །ཞེས་དང༌། སློབ་དཔོན་གྱིས་ས་གཞི་བྱིན་རླབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་ཇི་ལྟར་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་གི་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་བསྒྲུབས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང༌། བཅོམ་ལྡན་འདས་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ཞིང་གི་བཀོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པས། བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་བཀོད་བློ་ཡུལ་དུ་མ་ཤར་ན། འདིར་སློབ་དཔོན་གྱི་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

176

དགོངས་པ་དང་མཐུན་པའི་གསལ་འདེབས་ལུགས་མི་ཤེས་ཤིང༌། ཞིང་གི་རྒྱན་དང༌། ཞིང་གི་འབྱོར་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་སྤྱི་ལེགས་པར་མི་འཆར་ལ། དེ་མ་ཤར་ན་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་ལྷ་དང༌། དེ་དག་གི་འཁོར་དང༌། མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་དང༌། བསྒྲུབ་པ་པོ་གང་དུ་གནས་པར་མོས་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་ཕྱེད་བའི་ཕྱིར་རོ། །
༈གཉིས་པ་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་བཀོད་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ལོ་རྒྱུས་དང༌། ཞིང་བཀོད་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ཆེན་པོའ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལེའུ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ་ལས། ལེའུ་ ིལྔ་པའི་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་བཀོད་པ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། སྔོན་བྱུང་བ་འདས་པའི་དུས་ན༑འདི་ནས་བསྐལ་པ་ཆེས་གྲངས་མེད་པ་ན། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མར་མེ་མཛད་ཅེས་བྱ་བ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང༌། སངས་རྒྱས་མར་མེ་མཛད་ཀྱི་སྔ་རོལ་གྱིའང་ཆེས་སྔ་རོལ་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འོད་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང༌། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ། མར་མེ་མཛད་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སེངྒཻའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་བར་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྒྱད་ཅུ་ཐམ་པ་བྱུང་ཞིང༌། སེངྒེའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་ཡང་ཆེས་སྔ་རོལ་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང༌། དེའི་བསྟན་པ་ལ་དགེ་སློང་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ཤས་ཆེར་བསྟན་པ་དང༌། བློ་གྲོས་དང༌། རྟོགས་པ་དང༌། ཤེས་རབ་དང༌། བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ༑རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་ཞིག་བྱུང༌། དགེ་སློང་དེས། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལ༑འོད་ནི་དཔག་མེད་བློ་ནི་མཐའ་ཡས་མཚུངས། །ཞེས་པ་ནས། སྨོན་ལམ་སྟོབས་ལས་ལྡོག་པར་ཡོངས་མི་བགྱི། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་

བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྨོན་འགྲེལ།

177

པ་བཅུ་ཕྲག་གཅིག་གིས་མངོན་པར་བསྟོད་ནས། འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་ནི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འཚལ་ཏེ། ཡང་དང་ཡང་དུ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་བགྱིད་ན། ཅི་ནས་ཀྱང་བདག་མྱུར་དུ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་དང༌། ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱན་བཀོད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་འགྱུར་བའི་རྣམ་པ་དེ་ཡང༌། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདག་ལ་ཡོངས་སུ་བརྗོད་དུ་གསོལ། ཞེས་ཞུས་པ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེས། དགེ་སློང་དེའི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚུལ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་ནས། ལོ་བྱེ་བ་ཐམ་པར། སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གཅིག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱན་བཀོད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་དང་བཅས། ཡུལ་ཕྱོགས་དང་བཅས། གཞི་ཅི་ལས་གྱུར་པ་དང་བཅས་པ་ཡང་དག་པར་བཤད་དོ། །དེ་ནས་དགེ་སློང་དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱན་བཀོད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཅིག་ཏུ་ཡོངས་སུ་བཟུང་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེའི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་བསྐོར་བ་བྱས་སོ། །གོང་དུ་བསྐལ་པ་ལྔའི་བར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱན་བཀོད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། ཤིན་ཏུ་ཐ་གྲུ་ཆེ་བ། ཤིན་ཏུ་གྱ་ནོམ་པ། སྔོན་གྱི་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་མ་བྱུང་བ་དག་ཀྱང་ཡོངས་སུ་བཟུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་དགེ་སློང་དེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ལ། བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

178

ཏན་གྱི་རྒྱན་བཀོད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡོངས་སུ་བཟུང་ལགས་སོ་ཞེས་ཞུས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རྗེས་སུ་ཡིད་རང་བར་མཛད་ཀྱི་དགེ་སློང་གིས་སྨྲོས་ཤིག། ཅེས་སོགས་བཀའ་སྩལ་པ་དང༌། དགེ་སློང་དེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདག་ལ་གསན་དུ་གསོལ། ཞེས་ཞུས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་བདག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་ནས་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་དང་དུད་འགྲོའ་སྐྱེ་གནས་དང༌། ཡི་དྭགས་ ིཀྱི་ཡུལ་དང༌། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་རིས་མཆིས་པར་གྱུར་བ་དེ་སྲིད་དུ། བདག་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་མི་བགྱིའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་བདག་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཚེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་དག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་གིས། བདག་གི་མིང་ཐོས་པ་དེ་དག། བདག་གི་མིང་ཐོས་མ་ཐག་ཏུ། བཟོད་པ་དང་པོ་དང༌། གཉིས་པ་དང༌། གསུམ་པ་ཐོབ་པར་མ་གྱུར་པ་དང༌། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་བདག་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱ་བར་མི་བགྱིའོ། །ཞེས་པའི་བར་རླབས་པོ་ཆེའི་དམ་བཅའ་བཞི་བཅུ་རྩ་གསུམ་དམ་བཅས་ནས། དེའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས། གལ་ཏེ་བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཚེ་སྨོན་ལམ་མཆོག། ཁྱད་པར་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་འདི་ལྟར་མ་གྱུར་ན། །སྟོབས་བཅུ་མངའ་བ་མཚུངས་པ་མ་མཆིས་སྦྱིན་པའི་གནས། །མི་ཡི་སེངྒེ་སེམས་ཅན་སྙིང་པོར་བདག་མ་གྱུར། །ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་མང་པོ་དག་བརྗོད་པ་མཛད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྨོན་ལམ་མམ་དམ་བཅའ་མཐར་ཕྱིན་པའི་དོན་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་ནི་སྤྱོད་ཅིང༌། ལོ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་

བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྨོན་འགྲེལ།

179

དཔག་ཏུ་མེད། གྲངས་མེད། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ། མཚུངས་པ་མེད། གཞལ་དུ་མེད། ཚད་མེད་བརྗོད་དུ་མེད་པ། ལན་འགའ་ཡང༌། འདོད་པ་དང༌། གནོད་སེམས་དང༌། རྣམ་པར་འཚེ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པར་མ་གྱུར་ལན་འགའ་ཡང་འདོད་པ་དང༌། གནོད་སེམས་དང༌། རྣམ་པར་འཚེ་བའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་མ་གྱུར། ལན་འགའ་ཡང༌། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་མ་གྱུར། གཞོན་ནུ་དེ་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་འགྲོགས་ན་བདེ་བ་དང༌། དང་དུ་ལེན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དང༌། དགང་སླ་བ་དང༌། གསོ་སླ་བ་དང༌། འདོད་པ་ཆུང་བ་དང༌། ཆོག་ཤེས་པ་དང༌། རབ་ཏུ་དབེན་པ་དང༌། ཞེ་སྡང་མེད་པ་དང༌། རྨོངས་པ་མེད་པ་དང༌། དྲང་བ་དང༌། མི་སྨད་པ་དང༌། གཡོ་མེད་པ་དང༌། སྒྱུ་མེད་པ་དང༌། ངང་ཚུལ་བཟང་བ་དང༌། གཉེན་པ་དང༌། སྙན་པར་སྨྲ་བ་དང༌། རྟག་ཏུ་བརྩོན་པ་དང༌། དཀར་པོའ་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཚོལ་བ་ ིལ་བརྩོན་པ་མི་འདོར་བ་དང༌། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྨོན་ལམ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབ་པ་དང༌། སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་དང༌། སློབ་དཔོན་དང༌། མཁན་པོ་དང༌། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་གུས་པ་དང་བཅས་ཤིང༌། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་རྟག་ཏུ་གོ་ཆ་བགོས་ཏེ། དྲང་བ་དང༌། གཉེན་པ་དང༌། ཚུལ་འཆོས་མེད་པ་དང༌། ཁ་གསག་མེད་པ་དང༌། ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཞིང༌། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག་པའི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་དང༌། སྟོང་པ་ཉིད་དང༌། མཚན་མ་མེད་པ་དང༌། སྨོན་པ་མེད་པ་དང༌། མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པ་དང༌། སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང༌། འགག་པ་མེད་པའི་གནས་པས་ནི་མི་གནས་ཏེ། ང་རྒྱལ་མེད་ཅིང་ང་རྒྱལ་ལེགས་པར་བསྲུང་བར་འགྱུར་བ་དང༌། ངག་གི་ལས་གང༌། བདག་དང་གཞན་དང༌། གཉིས་ཀ་ལ་གནོད་པར་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

180

འགྱུར་བ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་སྤངས་ནས། དེ་ལས་ལྡོག་པ་རྣམས་ལ་བརྩོན་པ་དང༌། དེ་ལྟར་ཤེས་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར་ཅིང༌། གྲོང་ལ་སོགས་པར་འཇུག་པ་ན། རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁྲོ་བ་མེད་པ་དང༌། བདག་ཉིད་ཀྱང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སྤྱོད་ཅིང༌། གཞན་ཡང་དེ་ཉིད་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་དང༌། གང་དག་དང་ལྡན་ན། གང་དང་གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེར། གཏེར་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་ས་ཡ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། ཀུན་དགའ་བོ་དེ་ལྟར་དགེ་སློང་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་དེ། སྔོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པ་ན། ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་པའི་བར་རྣམས་ཉམས་སུ་བླང་ངོ༌། །དེ་ནས་ཀུན་དགའ་བོས་གསོལ་བ། དགེ་སློང་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་དེ། སངས་རྒྱས་སམ་མ་རྒྱས། མྱ་ངན་འདས་སམ་མ་འདས། དེ་ལྟ་བཞུགས་ལ་འཚོ་ཞིང་གཞེས་སམ། ཞུས་པའི་ལན་དུ། འོ་སྐོལ་གྱི་སྟོན་པས་བཀའ་སྩལ་པ། ཀུན་དགའ་བོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ནི། འདས་པ་ཡང་མ་ཡིན། མ་འོངས་པ་ཡང་མ་ཡིན་གྱི། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྔོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱས་ནས། དེ་ལྟ་བཞུགས་ཏེ་འཚོ་ཞིང་གཞེས་ལ་ཆོས་ཀྱང་སྟོན་ཏེ། འདི་ནས་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འོད་དཔག་མེད་ཅེས་བྱ་བ་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཚད་མེད་པ་དག་དང༌། ཉན་ཐོས་མཐའ་ཡས་པ་དག་གི་ཡོངས་སུ་བསྐོར་ཅིང༌། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་དང་ལྡན་ནོ་ཞེས་སོ། །གང་གི་མཚན་བཟང་མར་མེ་

བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྨོན་འགྲེལ།

181

མཛད་ཅེས་པ། །འདས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡང་དག་དེ་ལས་ཀྱང༌། །སྔ་རོལ་ཆེས་ལྔའི་རིམ་པས་འདས་སངས་རྒྱས༌། །བརྒྱད་ཅུ་ཕྲག་གཅིག་འདས་པའི་ཕ་རོལ་ན། །འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོ་ཞེས་གྲགས་པ། །རྐང་གཉིས་གཙོ་བོ་གང་གི་བསྟན་པ་ལ། །དགེ་སློང་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཞེས་མཚན་ཅན། །རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོས་དཔག་པར་མི་སྤྱོད་པའི། །རྒྱ་ཆེན་ཕུན་ཚོགས་ཞིང་གི་འབྱོར་པའི་ཡུལ། །ཞིང་གཅིག་ལ་བཟུང་གང་དེར་སངས་རྒྱས་པས། །བདེ་ཅན་ཞིང་ནི་དབང་ཕྱུག་འོད་དཔག་མེད། །བགྲང་ཡས་འཁོར་དབུས་སེངྒེའི་སྒྲ་སྒྲོག་པའི། །འདུན་པའི་ལམ་བཟང་རྒྱལ་སྲས་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྟན། །སྙིགས་མའི་སྐྱོན་གྱིས་སྦགས་པའི་ལུས་ཅན་རྣམས། །སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་སྐྱོབ་པ་དེ་མཐོང་ནས། །ཐེག་མཆོག་ཆོས་ཀྱི་དགའ་བདེའི་དཔལ་ཐོབ་ཤོག། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སྐབས་དེ་དང་པོའོ། །། །
༈གཉིས་པ་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་བཀོད་དངོས་བསྟན་པ་ནི། །མི་མཇེད་ཞིང་ནས་སངས་རྒྱས་ཞིང་མཆོག་ནི། །བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ནུབ་ཕྱོགས་སུ། །འདས་པར་རྨད་བྱུང་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང༌། །བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་སྨོན་ལམ་ལས་གྲུབ་ཕྱིར། །སུས་ཀྱང་མཐའ་ཚད་བཟུང་བར་མི་ནུས་པའི། །སངས་རྒྱས་ཞིང་དེ་ཉམས་དགའ་ལག་མཐིལ་ལྟར། །མཉམ་ཞིང་ཐམས་ཅད་གསེར་གྱི་དྲ་བས་ཁེབས། །སྣ་ཚོགས་རིན་ཆེན་གྱིས་སྤྲས་ས་གཞི་དེར། །རིན་ཆེན་རི་བོ་མ་གཏོགས་ནག་པོའ་རི། །ཁོར་ཡུག་དང་བཅས་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་ཀྱིའང་ ིདབེན། །ཞིང་གི་མཐའ་ནི་རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་གྱིས། །མཛེས་པའི་ཆུ་ཤིང་ཏ་ལའི་ཕྲེང་བས་བསྐོར། །ལྗོན་ཤིང་རྩ་བ་སྡོང་པོ་ཡལ་ག་དང༌། །ལོ་མ་འདབ་མ་འབྲས་བུ་མེ་ཏོག་དང༌། །གསེར་དངུལ་བཻཌཱུརྱ་ཤེལ་སྤུག་མུ་ཏིག་དམར། །རྡོ་ཡི་སྙིང་པོ་བདུན་བདུན་ལས་གྲུབ་དང༌། །རྩ་བ་གསེར་དང་སྡོང་བུ་དངུལ་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

182

དང་ནི། །ཡལ་ག་བཻཌཱུརྱ་དང་ལོ་མ་ཤེལ། །འདབ་མ་སྤུག་དང་མེ་ཏོག་མུ་ཏིག་དམར། །འབྲས་བུ་རྡོ་ཡི་སྙིང་པོ་ལས་གྲུབ་སོགས། །ངོ་མཚར་ལྗོན་ཤིང་རྣམས་ལ་ཅོད་པཎ་དང༌། །རྣ་རྒྱན་དོ་ཤལ་གདུ་བུ་དཔུང་རྒྱན་དང༌། །སོར་གདུབ་གསེར་གྱི་སྐ་རགས་དྲ་བ་དང༌། །མུ་ཏིག་དྲ་བ་རིན་ཆེན་ཐོད་ཀྱིས་དང༌། །དྲིལ་བུ་གཡེར་ཁའི་དྲ་བ་ལ་སོགས་པ། །རིན་ཆེན་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མའི་རྒྱན་གྱིས་སྤྲས། །རིན་ཆེན་སྣ་ཚོགས་ལས་གྲུབ་པདྨོ་ནི། །དཔག་ཚད་ཕྱེད་ནས་དཔག་ཚད་བཅུ་རྣམས་ཀྱི། །རེ་རེའི་རྩེ་ལས་འོད་ཟེར་བྱེ་བ་འཕྲོ། །སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་དེ་དག་རྩེ་ལས་ཀྱང༌། །སངས་རྒྱས་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་མཚན་དཔེས་བརྒྱན། །བྱེ་བ་སྟོང་ཕྲག་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་རེས། །ཕྱོགས་བཅུའི་གྲངས་མེད་འཇིག་རྟེན་ཆོས་སྟོན་ཅིང༌། །ཆུ་ཀླུང་ཨ་ཀར་ཙན་དན་སྦྲུལ་སྙིང་སོགས། །སྤོས་མཆཽག་དྲི་ཞིམ་དབང་པོ་ཚིམ་བྱེད་ཀྱིས། །བགོས་པས་མེ་ཏོག་སིལ་མ་བརྒྱན་ཅིང་དབབ། །ཆུ་དེས་རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་ཆར་སྒྲོག་པ། །ལྷ་ཡི་དབྱངས་སྙན་བྱེ་བས་ཆར་མི་ཕོད། །ཁོར་ཡུག་དཔག་ཚད་བརྒྱ་སྟོང་བཅུ་གཉིས་ཟབ། །ཞེང་དུ་གཅིག་ནས་ལྔ་བཅུ་སོགས་ཡོད་ཀྱང༌། །ཟབ་ཏུ་བཅུ་གཉིས་དཔག་ཚད་གྲངས་སུ་ངེས། །ལོང་བུ་པུས་ནུབ་ནུ་མ་མགྲིན་པའི་བར། །དྲོ་དང་བསིལ་དང་བར་མ་འདོད་དགུར་སྤྱོད། །ཨུཏྤལ་པདྨ་དཀར་དང་ཀུ་མུཏ་ད། །དྲི་ཞིམ་མཛེས་པའི་མེ་ཏོག་ཀུན་གྱིས་ཁེབས། །བཞད་དང་ཁྲུང་ཁྲུང་ཀ་རན་ནེ་ཙོ་དང༌། །ཀ་ལ་པིང་ཀ་ངང་པ་རྨ་བྱའི་ཚོགས། །སྤྲུལ་པའི་བྱ་རྣམས་སྙན་པའི་གསུང་སྒྲོག་ཅིང༌། །འབབ་སྟེགས་བདེ་བ་འདམ་རྫབ་མེད་པ་ཡི། །གསེར་གྱི་བྱེ་མ་གདལ་བས་ཡིད་དགའ་ཞིང༌། །དགྲམ་གཉིས་མཛེས་པའི་ལྗོན་ཤིང་ཕྲེང་བས་བསྐོར། །སྙན་པའི་ཆུ་སྒྲ་སྨྲ་མཁས་གཏམ་བཞིན་གོ།ཐོས་པར་འདོད་ལ་རྣ་བར་འདོད་དགུར་སྤྱོད། །གལ་ཏེ་ཉན་པར་མི་འདོད་

བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྨོན་འགྲེལ།

183

ཐོས་མི་འགྱུར། །དེ་ཡང་མཆོག་ཏུ་དགའ་དང་བདེ་བ་དང༌། །འདོད་ཆགས་བྲལ་དང་ཞིང་དང་འགོག་པ་དང༌། །ཆོས་ལྡན་བྱང་ཆུབ་ཡོངས་སུ་འགྲུབ་པ་ཡི། །དགེ་བའི་རྩ་བ་ལྡན་པའི་སྒྲ་དག་འབྱུང༌། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པའི་སྒྲ། །ས་དང་སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་མ་འདྲིས་དང༌། །མངོན་པར་ཤེས་དང་སོ་སོ་རིག་པའི་སྒྲ། །སྟོང་ཉིད་མཚན་མ་མེད་དང་སྨོན་མེད་དང༌། །མངོན་པར་འདུ་བྱ་མེད་དང་མ་སྐྱེས་དང༌། །མ་བྱུང་དངོས་པོ་མེད་དང་འགག་མེད་དང༌། །ཞི་བ་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཉེར་ཞིའི་སྒྲ། །ཚད་མེད་བཞི་དང་མི་སྐྱེ་ཆོས་བཟོད་དང༌། །དབང་བསྐུར་ས་རབ་ཐོབ་པའི་སྒྲ་རྣམས་འབྱུང༌། །སྔ་དྲོའ་དུས་སུ་ཕྱོགས་བཞི་ནས་འོངས་པའི། །རླུང་གི་ལྷ་ཡིས་སྤོས་དྲི་རབ་ ིབགོས་པའི། །རིན་ཆེན་ལྗོན་ཤིང་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་རྣམས། །བསྐྱོད་པས་ཡིད་འོང་དྲི་ཡི་བསུང་ལྡན་ཞིང༌། །ལྟ་ན་སྡུག་པའི་མེ་ཏོག་རྣམ་མང་རྣམས། །རིན་ཆེན་ས་གཞིའི་ངོས་ལ་རབ་བྲུལ་ཏེ། ། མི་བོང་བདུན་ཙམ་ཉིད་དུ་ཞིང་ཀུན་ཁྱབ། །ཀན་ཙ་ལིནྟ་ཀ་ལྟར་རབ་འཇམ་ཞིང༌། །རེག་ན་བདེ་བའི་མེ་ཏོག་དེ་དག་ཀྱང༌། །རྐང་པ་བཞག་ཚེ་སོར་བཞིར་མར་འགྱུར་ཞིང༌། །བཏེག་ན་དེ་ཡི་ཚད་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐོ། །སྔ་དྲོའ་དུས་དེ་འདས་ ིཔར་གྱུར་མ་ཐག། མེ་ཏོག་རྙིང་པས་ཞིང་དེ་གོས་མི་འགྱུར། །སླར་ཡང་སྔར་བཞིན་ཕྱོགས་བཞིའི་རླུང་བྱུང་སྟེ། །ཞིང་དེར་མེ་ཏོག་གསར་པ་འགྲེམས་བར་བྱེད། །དེ་ན་ཉིན་མཚན་གདུགས་པ་ཡོང་མེད་པར། །ཞིང་གཞན་དུས་བཞིའི་ཚོད་དུ་མེ་ཏོག་འགྲེམས། །རིན་ཆེན་བདུན་ལྡན་ལྗོན་པ་དེ་དག་ལས། །ཡིད་ལ་བསམ་དགུའི་རྒྱན་བཟང་དཔག་མེད་འཆང༌། །ཤིང་གི་རྩ་བ་སྡོང་བུ་ཡལ་ག་སོགས། །འཇམ་ཞིང་རེག་ན་བདེ་སྟེར་དྲི་ཞིམ་ལྡན། །དྲི་ཡི་བཞོན་པས་བསྐྱོད་ཚེ་རྣར་སྙན་ཅིང༌། །ངོ་མཚར་ཆོག་མི་ཤེས་པའི་སྒྲ་རྣམས་འབྱུང༌། །དྲི་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

184

ལྡན་རླུང་དེས་གང་གི་ལུས་རེག་ཚེ། །འགོག་ལ་སྙོམས་འཇུག་ལྟ་བུའི་བདེ་བ་ཐོབ། །ཉི་ཟླ་གཟའ་དང་རྒྱུ་སྐར་ཡོང་མེད་ན། །མུན་པ་མུན་ནག་ཞིང་དེར་ག་ལ་སྲིད། །དུས་སུ་ལྷ་ཡི་སྤོས་ཆུའི་སྤྲིན་ཆར་དང༌། །ལྷ་ཡི་མེ་ཏོག་ལྷ་ཡི་རིན་ཆེན་དང༌། །ལྷ་ཡི་ཙན་དན་བྱེ་མ་ལྷ་ཡི་གདུགས། །ལྷ་ཡི་རྒྱལ་མཚན་བ་དན་ཆར་འབབ་ཅིང༌། །བླ་བྲེས་གདུགས་མཛེས་རྔ་མའི་བསིལ་ཡབ་ཅན། །ལྷ་རྫས་ཡིད་འོང་ནམ་མཁའ་ལ་འཛིན་ཏོ། །ལྷ་ཡི་རོལ་མོའ་སྒྲ་དབྱངས་སྒྲོག་ ིམཁས་པའི། །ལྷ་ཡི་བུ་མོ་དག་ཀྱང་གར་བྱེད་དོ། །ཞིང་དེར་སྐྱེས་དང་སྐྱེ་བཞིན་སྐྱེ་འགྱུར་ཏེ། །ཐམས་ཅད་མྱ་ངན་འདས་པའི་བར་དུ་ནི། །ཡང་དག་ཉིད་དུ་ངེས་ཀྱི་ལོག་པ་དང༌། །མ་ངེས་པ་ཡི་ཕུང་པོ་གཉིས་མེད་ཕྱིར། །དེ་ཚེ་སྟོན་པས་ཚིགས་བཅད་འདི་སྩལ་ཏོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་གཤེགས་གྱུར་ལ། །དམ་པའི་དོན་མཁས་ཡེ་ཤེས་རྣམ་དག་སྟེ། །དེ་དག་བསྐལ་པ་འོན་ཏེ་ལྷག་པར་ནི། །བདེ་བ་ཅན་གྱི་བསྔགས་པ་རབ་བརྗོད་ཀྱང། །བསྔགས་པའི་ཕྲེང་བ་རབ་ཏུ་བརྗོད་པ་ན། །བསྐལ་པ་བྱེ་བ་དེ་དག་ཟད་འགྱུར་གྱི། །བདེ་བ་ཅན་གྱི་བསྔགས་པ་མཐར་མི་ཕྱིན། །དེ་དག་སྤོབས་པའང་ཟད་པར་འགྱུར་མ་ཡིན། །གང་གིས་ཕྲ་རབ་རྡུལ་རྙེད་འཇིག་རྟེན་ཁམས། །བཤིག་ཅིང་བཤིགས་ཏེ་རྡུལ་དུ་བྱས་གྱུར་ན། །དེ་བས་མང་བའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་རྣམས། །རིན་ཆེན་བཀང་སྟེ་སྦྱིན་པ་སྤྱིན་ན་ནི། །གང་གིས་དཔག་དུ་མེད་པའི་འོད་མཚན་དང༌། །བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་རྣམས། །ཐོས་ནས་དགའ་སྟེ་ཐལ་མོ་སྦྱོར་བྱེད་པ། །བསོད་ནམས་འདི་ཡི་ཆར་ཡང་འགྱུར་མ་ཡིན། །དེ་ལྟ་བས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེའི། །ཡོན་ཏན་ཐོས་ནས་མགུ་རངས་དད་སྐྱེ་ལ། །བདེ་བ་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་མཆོག་ཏུ། །འགྲོ་བར་བྱ་ཕྱིར་མོས་པ་དྲག་པོ་བསྐྱེད། །གང་གིས་བདེ་བ་ཅན་

བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྨོན་འགྲེལ།

185

གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི། །མིང་ཐོས་པ་ཡི་བསོད་ནམས་དེ་ལ་ནི། །ཞིང་མཆོག་མཐའ་གྲུ་ཆེན་པོ་དེ་དག་ཀུན། །ཆ་དང་དཔེར་ཡང་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་ཤེས་རབ་ཅན། །དེ་དག་དེ་བས་བསོད་ནམས་མང་དུ་འགྱུར། །དོན་དམ་ཐོབ་ཕྱིར་དད་པའི་རྩ་བ་དེ། །དེ་ལྟ་བས་ན་ཐོས་ནས་ཡིད་གཉིས་སོལ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་གསུངས་པ་ཀུན་དགའ་བོ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་བསྔགས་པ་དེ་ལྟར་དཔག་ཏུ་མེད་དོ། །ཀུན་དགའ་བོ་ཕྱོགས་བཅུའི་ཕྱོགས་རེ་རེར་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གངྒའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་དག་ན། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གངྒཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་དག་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འོད་དཔག་མེད་དེའི་མཚན་ཡོངས་སུ་བརྗོད་དོ། །བསྔགས་པ་གསུང་ངོ་། །གྲགས་པ་རབ་ཏུ་སྒྲོགས་སོ། །ཡོན་ཏན་བརྗོད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་གང་དག་ཁ་ཅིག་གིས། བཅོམ་ལྡན་འདས་འོད་དཔག་མེད་དེའི་མཚན་ཐོས་ལ། ཐོས་ནས་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་ཙམ་ཞིག་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་དང་བ་དང་ལྡན་པས་བསྐྱེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་དགའ་བོ། སེམས་ཅན་གང་དག་ཁ་ཅིག། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་རྣམས་ཡང་ཡང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང༌། དགེ་བའི་རྩ་བ་མང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྐྱེད་པ་དང༌། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་ཡོངས་སུ་བསྔོས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེར་སྐྱེ་བར་སྨོན་ལམ་འདེབས་པ་དེ་དག་འཆི་བའི་དུས་ཉེ་བར་གནས་པ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འོད་དཔག་མེད་དེ་དགེ་སློང་གི་ཚོགས་དུ་མས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་ཅིང༌། མདུན་གྱིས་བལྟས་ནས་བཞུགས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་དག་གིས་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

186

བཅོམ་ལྡན་འདས་འོད་དཔག་མེད་དེ་མཐོང་ནས་རབ་ཏུ་དང་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཤི་འཕོས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཀུན་དགའ་བོ་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་ལ་ལས། བདག་གི་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འོད་དཔག་མེད་མཐོང་ཡང་ཅི་མ་རུང་སྙམ་དུ་སེམས་པ་དེས། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ལ། ལྷག་པའི་བསམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེར་སྐྱེ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སེམས་ཡང་དག་པར་བཏང་སྟེ། དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བར་བྱའོ། །ཀུན་དགའ་བོ་གང་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ཡང་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང༌། དགེ་བའི་རྩ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྒྱུན་དུ་བསྐྱེད་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེར་སེམས་ཡང་དག་པར་གཏོང་བ་དེ་དག་འཆི་བའི་དུས་ཉེ་བར་གནས་པ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འོད་དཔག་མེད་དེའི་ཁ་དོག་དང༌། དབྱིབས་དང༌། ཆུ་ཞིང་དང༌། ཞམ་རིང་བ་དང༌། དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་ཅི་འདྲ་བ་དེ་འདྲ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་དག་མདུན་དུ་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་མཐོང་བས། རབ་ཏུ་དང་བས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་བརྗེད་པ་མེད་པའི་དྲན་པས་ཤི་འཕོས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཀུན་དགའ་བོ་སེམས་ཅན་གང་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ཐ་ན་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་ཙམ་རྗེས་སུ་དྲན་པར་བྱེད་ཅིང༌། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེར་སྐྱེ་བར་འདོད་ལ་ཆོས་ཟབ་མོ་དག་འཆད་པ་ན་དགའ་བ་ཐོབ་ཅིང༌། སྒྱིད་ལུག་པ་མེད་ལ། མི་འགོང༌། མི་ཞུམ་ཞིང་ཐ་ན་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་ཙམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འོད་དཔག་མེད་དེ་ཡིད་ལ་བྱེད་དེ། འདོད་པ་ཡང་བསྐྱེད་ན། དེ་དག་རྨི་ལམ་ན་དེ་

བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྨོན་འགྲེལ།

187

བཞིན་གཤེགས་པ་འོད་དཔག་མེད་མཐོང་ཞིང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་དེར་སྐྱེ་བར་འགྱུར། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། ། ཀུན་དགའ་བོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་དོན་གྱི་དབང་དེ་གཟིགས་ནས་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟཻན་གྱི་ཁམས་གྲངས་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འོད་དཔག་མེད་དེའི་མཚན་ཀྱང་ཡོངས་སུ་བརྗོད་དོ། །བསྔགས་པ་གསུང་བསྟོད་པ་ཡང་སྒྲོག་གོ། ཀུན་དགའ་བོ་ཕྱོགས་བཅུའི་ཕྱོགས་རེ་རེ་ནས་ཀྱང༌། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གངྒཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་དག། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འོད་དཔག་མེད་ལ་བལྟ་བ་དང༌། ཕྱག་བྱ་བ་དང༌། བསྙེན་དཀུར་བྱ་བ་དང༌། ཡོངས་སུ་དྲི་བ་བྱ་བ་དང༌། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་དེ་དང༌། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱན་བཀོད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཁྱད་པར་དེ་དག་བལྟ་བའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེར་འདོང་ངོ༌། །ཞེས་དང༌། ཡང་ཞིང་དེར་སྐྱེ་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐ་ན་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཅིག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་འདའ་བའི་རྫུ་འཕྲུལ་ལ་དབང་བའི་དམ་པའི་ཕ་རོལ་དུ་སོན་པ་དང༌། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ་ཐོབ་པ་དང༌། ལུས་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང༌། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྨོན་ལམ་གྱི་དབང་མ་གཏོགས་ཚེའི་ཚད་མ་མཆིས་པ་དང༌། ཆོས་སྤོང་ཅན་མ་གཏོགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་འགྱུར་བ་བཅུས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེར་སྐྱེ་བ་དང༌། གསེར་དངུལ་ནས་རོལ་མོ་སྒྲའི་བར་གྱི་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ཉི་ཤ་རྩ་བདུན་བསམས་པ་ཙམ་གྱིས་འབྱུང་བ་དང༌། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བཀའ་མཆིད་སྨྲ་བ་དང༌། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་དུ་མཆོད་པ་འབུལ་བ་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

188

སོགས་ལ་འབྱོན་བཞེད་ན་ན་བཟའ་དང༌། མཆོད་པར་བགྱི་བའི་བར་ཉི་ཤ་རྩ་གཉིས་བསམ་མ་ཐག་འབྱུང་ཞིང་སངས་རྒྱས་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཐུགས་བརྩེ་བས་བཞེས་པ་དང༌། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྲེད་མེད་ཀྱི་བུ་ལྟར་མཁྲེགས་པའི་ལུས་ཀྱི་མཐུ་ཐོབ་པ་དང༌། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འམ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆུང་ཤོས་ལའང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་དྲུག་བརྒྱ་ཙམ་དུ་མཐོ་བ་ཡོད་པ་དང༌། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལུང་ནོད་པ་དང༌། ཁ་དོན་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ཐོབ་པ་དང༌། དེའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤེས་རབ་དང་སྤོབས་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཐོབ་པ་དང༌། བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་ནས་བལྟས་ན་ཤིན་ཏུ་ཕྱིས་པའི་མེ་ལོང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟར་འོད་གསལ་བ་དང༌། ས་གཞི་དང་བར་སྣང་ཐམས་ཅད་ལྷ་དང་མིའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་བདུག་པའི་དྲི་བཟང་པོ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་འོས་པའི་སྤོས་སྣོད་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ལས་བགྱིས་པས་རྟག་ཏུ་བདུག་པ་དང༌། ཞིང་གཞན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་མཚན་ཐོས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བས། ཚེ་རྗེས་ནས་དེ་དག་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་གཟུངས་ཐོབ་པ་དང༌། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་གྱི་བུད་མེད་ཀྱིས། སངས་རྒྱས་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་མཚན་ཐོས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ན། ཚེ་རྗེས་ནས་བུད་མེད་ཀྱི་དངོས་པོར་མི་སྐྱེ་བ་དེ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པ་དང༌། ཞིང་གཞན་གྱི་སེམས་ཅན་གྱིས་དེའི་མཚན་ཐོས་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོའ་བར་དུ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བ་དང༌། ཞིང་གཞན་དུ་དེ་ ིབཞིན་གཤེགས་པ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་མཚན་ཐོས་ནས་ཡན་ལག་ལྔས་ཕྱག་འཚལ་ན། དེ་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པ་ན་ལྷ་དང་བཅས་

བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྨོན་འགྲེལ།

189

པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བསྟི་སྟང་བགྱི་བར་འགྱུར་བ་དང༌། ཞིང་དེར་ཆོས་གོས་སོགས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་བསམ་མ་ཐག་ཏུ་འབྱུང་བ་དང༌། ཞིང་དེར་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་དགྲ་བཅོམ་པ་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་ལྟ་བུའི་བདེ་བ་ཐོབ་པ་དང་དེར་སྐྱེས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱན་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་རྣམས་རིན་པོ་ཆེའི་ཤིང་སྣ་ཚོགས་ལས་འབྱུང་བ་དང༌། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ཡི་མཚན་ཐོས་པ་རྣམས་ཚེ་རྗེས་ནས་དབང་པོ་མ་ཚང་བར་མི་འགྱུར་བ་དང༌། ཞིང་གཞན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་མཚན་ཐོས་མ་ཐག་ཏུ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་ནས། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལ་གནས་ནས་སྐད་ཅིག་འདས་ཙམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཚད་མ་མཆིས་པ་མཐོང་བ་དང༌། ཏིང་ངཻེ་འཛིན་དེ་བར་མ་དོར་བརྗེད་མི་འཚལ་བ་དང༌། སངས་རྒྱས་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་མཚན་ཐོས་ན་རིགས་བཟང་པོར་སྐྱེ་བ་དང༌། ཞིང་གཞན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་མཚན་ཐོས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་དགའ་བ་དང་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་ཕྲད་པར་འགྱུར། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས། དཻ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེའི་མཚན་ཐོས་མ་ཐག་ཏུ་ཀུན་གྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་ནས། སངས་རྒྱས་ཚད་མ་མཆིས་པར་བསྟི་སྟང་བགྱིད་ཅིང༌། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་བར་མ་དོར་ཆབ་འཚལ་བར་མི་འགྱུར་བ་དང༌། ཞིང་དེར་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆོས་གང་ཉན་འདོད་པ་དེ་ཐོས་པར་འགྱུར་བ་དང༌། ཞིང་གཞན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འོད་དཔག་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

190

མེད་ཀྱི་མཚན་ཐོས་མ་ཐག་ཏུ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་དང༌། གཞན་ཡང་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་རྣམས་ཞིང་བཀོད་ཀྱི་མདོ་ཞིབ་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འོད་དཔག་མེད་དེ་ཡི། སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་བྱིན་རླབས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་དང༌། སྔོན་ཆོས་ཉན་པ་བྱིན་པ་དང༌། སྔོན་གྱི་རྒྱལ་བ་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ་དང༌། སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་འབྱོར་ཅིང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང༌། མི་ཉུང་བ་དང༌། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་དང༌། ཤིན་ཏུ་བསྒོམས་པས་སྨོན་ལམ་བཏབ་པ་འགྲུབ་བོ། །ཀུན་དགའ་བོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཏམ་སྨྲ་བ་དག་གོ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་ན་སེམས་ཅན་དག་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་འདུ་ཤེས་འགའ་ཡང་མི་སྐྱེའོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་ཀུན་ནས་འཆག་ཅིང་རྣམ་པར་རྒྱུ་བ་ན༌། དགའ་བ་དང་མི་དགའ་བ་མི་བསྐྱེད་དེ། འགྲོ་བ་ན་ཡང་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྲོ་ཡི་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པར་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང༌། གནས་ཀྱི་སེམས་དང༌། སེམས་དེ་ལྟ་བུ་དག་དེ་དག་ལ་ཡོངས་མེད་དོ། །ཀུན་དགའ་བོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་དེར་སྐྱེས་པ་དེ་དག་ལ། གཞན་གྱི་འདུ་ཤེས་མེད༌། རང་གི་འདུ་ཤེས་མེད། བདག་གི་འདུ་ཤེས་མེད། འཐབ་པ་མེད། རྩོད་པ་མེད། མི་མཐུན་པ་མེད། མི་མཉམ་པའི་སེམས་མེད་དེ། དེ་དག་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་མཉམ་པ་དང༌། ཕན་པའི་སེམས་དང༌། བྱམས་པའི་སེམས་དང༌། མཉེན་པའི་སེམས་དང༌། འཇམ་པའི་སེམས་དང༌། དགེ་བའི་སེམས་དང༌། རབ་ཏུ་དང་བའི་སེམས་དང༌། བརྟན་པའི་སེམས་

བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྨོན་འགྲེལ།

191

དང༌། སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་སེམས་དང༌། འཁྲུག་པ་མེད་པའི་སེམས་དང༌། རྙོག་པ་མེད་པའི་སེམས་དང༌། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པའི་སེམས་དང༌། སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་སྒྱུ་མའི་རང་བཞིན་ལ་བློ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ། ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་མཉམ་པ། བློ་རི་རབ་དང་མཚུངས་པ་ཡོན་ཏན་དུ་མ་བརྩིགས་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡང་དག་པར་འགྲོ་བས་རྣམ་བར་བརྩོན་པ། སངས་རྒྱས་ཡང་དག་པར་འགྲོ་བ་ལ་མངོན་པར་བརྩོན་པ། ཤའི་མིག་རྣམ་པར་འབྱེད་པ། ལྷའི་མིག་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་རྟོགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ། ཆོས་ཀྱི་མིག་གི་ཕ་རོལ་དུ་སོན་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་སྒྲུབ་ཅིང་འཆད་དེ་སྟོན་པ་རྒྱ་ཆེར་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་ཅིང༌། ཆགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ། ཁམས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་བརྩོན་པ། སེམས་དུལ་བ། སེམས་ཞི་བ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པ་དང་ལྡན་པ། ཀུན་དགའ་བའི་ངེས་པའི་ཚིག་ལ་མཁས་པ། ཆོས་ཀྱི་ངེས་པའི་ཚིག་དང་ལྡན་པ། གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ་ལ་མཁས་པ། ཚུལ་དང་ཚུལ་མ་ཡིན་པའི་གནས་ལ་མཁས་པ། འཇིག་རྟེན་པའི་གཏམ་ལ་མི་ལྟ་བར་གནས་པ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་གཏམ་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་པོ་རྟོགས་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་ལ་མཁས་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་ཉེ་བར་ཞི་བར་གནས་པ། དམིགས་པ་མེད་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་བ། ཅི་ཡང་མེད་པ། ལེན་པ་མེད་པ། སེམས་པ་མེད་པ། ཕུང་པོ་མེད་པ། ལེན་པ་མེད་པས་སེམས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ། མངོན་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་ཐུག་པ་མེད་པར་གནས་པ། རྩ་བ་མེད་པ་ལ་གནས་པ། སེམས་ཆགས་པ་མེད་པ། ཞུམ་པ་མེད་པ། ཆོས་ཟབ་མོ་རྣམས་ལ་མངོན་པར་བརྩོན་པ། སྒྱིད་ལུག་པ་མེད་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྟོག་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

192

པར་དཀའ་བ་ལ་འཇུག་པས་འཕགས་པ། བགྲོད་པ་གཅིག་བུའི་ལམ་རྗེས་སུ་ཐོབ་པ། ཐེ་ཚོམ་མེད་པ། དོགས་པ་ལས་རྒོལ་བ་ཤེས་པ་གཞན་གྱི་དྲིང་ལ་མི་འཇོག་པ། ལྷག་པའི་ང་རྒྱལ་མེད་པ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མངོན་པར་འཕགས་ཏེ་རི་རབ་དང་མཚུངས་པ༑འཁྲུགས་པ་མེད་པའི་བློས་རྒྱ་མཚོ་དང་འདྲ་བ། ཤེས་རབ་ཀྱི་འོད་དང་དཀར་ཞིང་ཤིན་ཏུ་དཀར་བ་དག་ཅིང་དགེ་བའི་སེམས་དང༌། གསེར་བཙོ་མའི་ཁ་དོག་འདྲ་བར་སྣང་ཞིང༌། འོད་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་མཆོག་གི་ཉི་ཟླའི་འོད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་བཟོད་པས་ས་དང་མཚུངས་པ། ཉོན་མོངས་པའི་རྨོངས་བའི་དྲི་མ་འཁྲུད་པས་འབབ་པའི་ཆུ་དང་འདྲ་བ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རློམ་སེམས་སུ་བྱེད་པས་ཉོན་མོངས་པ་བསྲེག་པའི་ཕྱིར་མེའི་རྒྱལ་པོ་དང་མཚུངས་པ། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་མི་ཆགས་པའི་ཕྱིར་རླུང་དང་འདྲ་བ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་ཕིགས་པ་དང༌། ཐམས་ཅད་དུའང་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་པ། འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གོས་པའི་པདྨ་དང་འདྲ་བ། ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་མངོན་པར་སྒྲོགས་པ་དུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་འབྲུག་ཆེན་པོ་དང་མཚུངས་པ། ཆོས་ཀྱི་ཆུའི་ཆར་མངོན་པར་འབེབས་པས་ཆར་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་བ། ཚོགས་ཆེན་པོ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པས་ཁྱུ་མཆོག་དང་མཚུངས་པ། སེམས་ཤིན་ཏུ་མཆོག་ཏུ་དུལ་བས་གླང་པོ་ཆེ་དང་འདྲ་བ༑ཤིན་ཏུ་དུལ་བས་རྟ་ཅང་ཤེས་བཟང་པོ་དང་མཚུངས་པ། རྩལ་དང་མི་འཇིགས་པས་སྐྲག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རི་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སེངྒེ་དང་འདྲ་བ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཤིང་གི་རྒྱལ་པོ་ནྱ་གྲོ་ཏ་དང་མཚུངས་པ། ཕས་ཀྱི་རྒོལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་གཡོ་བས་རིའི་རྒྱལ་པོ་དང་འདྲ་བ། བྱམས་པ་ཚད་མེད་པ་བསྒོམ་པས་ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་པ། དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྨོན་འགྲེལ།

193

དབང་དུ་བྱ་ཞིང༌། སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་བ། གནས་སུ་རྩོག་པ་མེད་པས་བྱ་དང་མཚུངས་པ། ཕས་ཀྱི་རྒོལ་བ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་འཇོམས་པས་བྱའི་རྒྱལ་པོ་ནམ་མཁའ་ལྡིང་དང་འདྲ་བ། འབྱུང་བར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ཨུ་དུམ་ཝ་རའི་མེ་ཏོག་དང་མཚུངས་པ། གླང་པོ་ཆེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ། རྣམ་པར་གཡོ་བ་མེད་པ། དབང་པོ་རྨུགས་པ་མེད་པ། རྣམ་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་མཁས་པ། བཟོད་པ་དང་དེས་པ་མང་བ། ཕ་རོལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་སྨོན་པས་འཕྲོག་པ་མེད་པ། ཆོས་ཀྱི་གཏམ་རྣམས་ལ་འཇིགས་པ་མེད་པ། ཆོས་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བས་ངོམས་མི་མྱོང་བ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བཻཌཱུརྱ་དང་འདྲ་བ། ཐོས་པ་རིན་པོ་ཆེ་འབྱུང་གནས་དང་འདྲ་བ། ཆོས་ཀྱི་རྔ་ཆེན་པོ་སྒྲ་སྙན་པ། ཆོས་ཀྱི་རྔ་ཆེན་རྡུང་བ། ཆོས་ཀྱི་དུང་ཆེན་འབུད་པ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ཆཻན་པོ་སྒྲེང་བ༑ཆོས་ཀྱི་བ་དན་ཆེན་པོ་འཛིན་པ། ཆོས་ཀྱི་སྒྲོན་མེ་ཆེན་པོ་རབ་ཏུ་འབར་བར་བྱེད་པ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་བལྟ་བ། རྨོངས་པ་མེད་པ། ཞེ་སྔང་མེད་པ། ཐ་བ་བརྟུལ་བ། དག་པ་དྲི་ང་བ་མེད་པ། སྐམ་པ་མེད་པ། ཡང་དག་པར་འགོད་པ་ལ་དགའ་བ། གཏོང་བ་བཏང་བ། སྦྱིན་པ་ལ་ལག་པ་བརྐྱང་བ། ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་ཡང་དག་པར་འགོད་པ་ལ་དགའ་བ། སྦྱིན་པ་ལ་སེར་སྣ་མེད་པ༑འདྲེས་པ་མེད་པ། ཡིད་འཇིགས་པ་མེད་པ། ཆགས་པ་མེད་པ། བརྟན་པ། དཔའ་བ། གཅེས་པ་འཛིན་པ། མོས་པ་དང་ལྡན་པ། ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པ༑ཟུག་རྔུ་ཆུང་བ། གཏན་པ་མེད་པ། མངོན་པར་ཤེས་པ་ཐོབ་པ་དེ་ལ་འགྲོགས་ན་བདེ་བ། དོན་བྱེད་པ། འཇིག་རྟེན་གསལ་བར་བྱེད་པ། འདྲེན་པ་དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང༌། རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང༌། ཁྲོ་བ་སྤངས་བ། དག་པ་མྱ་ངན་དང་བྲལ་བ། དྲི་མ་མེད་པ། དྲི་མ་གསུམ་སྤངས་པ། མངོན་པར་ཤེས་པས་རྣམ་པར་བརྩོན་པ།

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

194

རྒྱུའི་སྟོབས་ཅན། སྨོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཅན། མི་དམན་པ༑གྱ་གྱུ་མེད་པ། སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ། ང་རྒྱལ་ཟུག་རྔུ་བཏོན་པ། འདོད་ཆགས་དང༌། ཞེ་སྡང་དང༌། གཏི་མུག་དང་བྲལ་བ། དག་པ། དགེ་བ་ལ་མོས་པ། རྒྱལ་བ་དམ་པས་བསྔགས་པ། འཇིག་རྟེན་མཁས་པ། སྦྱངས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པ། རྒྱལ་བས་བསྟོད་པ། སེམས་དགའ་བ་དང་ལྡན་པ། བརྟུལ་ཕོད་པ། སྲན་ཐུབ་པ༑མཉམ་པ་རྨེད་པ། ཐ་བ་མེད་པ། གཞལ་དུ་མེད་པ། རྔུལ་མེད་པ། འདུས་པ་རྒྱ་ཆེ་བ། ཁྱུ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ། བདེན་པ་སྨྲ་བ། བློ་དང་ལྡན་པ། དྲན་པ་དང་ལྡན་པ། བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ། རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་མཚོན་ཆའི་ལག་ཆ་ཅན། བསོད་ནམས་དང་ལྡན་པ། འོད་དང་ལྡན་པ། ཐ་བ་དང༌། དྲི་མ་དང༌། ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་བྲལ་བ། ཆོས་ལ་རྟག་ཏུ་བརྩོན་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོས་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ཤ་སྟག་གོ། ཀུན་དགའ་བོ། མདོར་བསྡུ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་འདི་ལྟ་བུ་ཤ་སྟག་སྟེ་རྒྱས་པར་ན། གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཚེའི་ཚད་བསྐལ་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་གནས་པས་བསྟན་ཀྱང༌། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཐའ་བསྟན་པར་མི་ནུས་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མི་འཇིགས་པ་ཡང་རྒྱུན་ཆད་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང༌། ཡང་ཀུན་དགའ་བོ། ལོངས་ལ་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་ཕྱོགས་ཏེ། མེ་ཏོག་གཏོར་ལ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ། གང་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འོད་དཔག་མེད་རྡུལ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་དག་པར་བཞུགས་ཤིང་འཚོ་ལ། གཤེགས་ཤིང་ཆོས་ཀྱང་སྟོན་པའི་ཕྱོགས་དེར་ཕྱག་ཚོལ་ཅིག། ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ཉེས་དམིགས་གསུངས་པ། མི་ཕམ་པ་བྱང་

བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྨོན་འགྲེལ།

195

ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་དག་ན་གནས་ཏེ། ཐེ་ཚོམ་དུ་ལྷུང་བའི་སེམས་ཀྱིས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་བསྐྱེད་པ་དེ་དག་ནི་མངལ་ན་གནས་སོ། །གང་དག་ཐེ་ཚོམ་མེད་ཅིང་སོམ་ཉི་ཆད་དཻ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེད་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་སྐྱེད་ལ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆགས་པ་མེད་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་དད་པ་མོས་པ་དེ་དག་ནི་པདྨ་རྣམས་ལ་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་བྱས་ནས་བརྫུས་ཏེ་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་དང༌། ཡང་མི་ཕམ་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང༌། ཤེས་རབ་ཀྱི་རིམ་པ་དང༌། འདི་ལྟ་སྟེ། ཐེ་ཚོམ་དུ་ལྷུང་བའི་འདུ་ཤེས་ཡིད་ལ་བྱེད་པས། འདི་ལྟར་ལོ་ལྔ་བརྒྱར་ཡང་སངས་རྒྱས་མཐོང་བ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་ཤིང༌། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཐོང་བ་དང༌། ཆོས་མཉན་པ་དང༌། ཆོས་ཀྱི་གཏམ་དང༌། དགེ་བའི་སྤྱོད་པ་དང༌། དགེ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཤེས་རབ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་དག་ཤེས་རབ་ཆུང་བ་ལ་བལྟོས་ཞེས་དང༌། ཡང་མི་ཕམ་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་ཐེ་ཚོམ་དུ་ལྷུང་བས་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་ཅིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སོམ་ཉི་ཟ་བ་དེ་དག་སངས་རྒྱས་མཚན་ཐོས་པ་དེ་རྣམས་དང༌། སེམས་དང་བ་ཙམ་དེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་དེར་སྐྱེ་ཡང༌། པདྨ་རྣམས་ལ་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་བཅས་ཤིང་བརྫུས་ཏེ་འབྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་གྱི་པདྨ་རྣམས་ཀྱི་མངལ་ན་གནས་པ་མྱོང་སྟེ༑དེ་དག་དེ་ལ་སྐྱེད་མོས་ཚལ་དང༌། གཞལ་མེད་ཁང་དུ་འདུ་ཤེས་ཤིང་གནས་ཏེ༑བཤང་གཅི་མེད། མཆིལ་མ་དང་སྣབས་མེད། ཡིད་དང་མི་མཐུན་པ་མི་འབྱུང༌། ལོ་ལྔ་བརྒྱར་སངས་རྒྱས་མཐོང་བ་དང༌། ཆོས་ཉན་པ་དང༌། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

196

མཐོང་བ་དང༌། འབྲེལ་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཏམ་རྣམ་པར་ངེས་པ་དང༌། དགེ་བའི་ཆོས་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་དེ་ན་མངོན་པར་མི་དགའ་ཞིང་མགུ་བ་མི་ཐོབ་ཀྱི། སྔོན་ཀྱི་ཉེས་པ་ཟད་ནས་དེ་དག་པདྨའི་མངལ་རྣམས་ནས་འབྱུང་སྟེ། དེ་དག་དེ་ནས་འབྱུང་ཡང༌། སྟེང་ངམ། འོག་གམ། ཐད་ཀར་འབྱུང་མི་ཤེས། མི་ཕམ་པ། དེ་བས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐཻ་ཚོམ་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །ཞིང་བཀོད་ཀྱི་མདོར་སེམས་ཀྱི་འགྱུར་བ་བཅུས་ཞིང་དེར་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་དོན་ནི། འདུ་ཤེས་བཅུ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཚེ་དགེ་སློང་གི་འདུ་ཤེས་བཅུ་མངོན་དུ་བྱའོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། ཚེ་འདི་ལ་མ་ཆགས་པའི་འདུ་ཤེས་དང༌། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པའི་འདུ་ཤེས་དང༌། ཁོན་དུ་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་དོར་བའི་འདུ་ཤེས་དང༌། འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཐམས་ཅད་བཤགས་པའི་འདུ་ཤེས༌། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་བླང་བའི་འདུ་ཤེས་དང༌། ཉེས་བྱས་ཆེན་པོ་དག་ལ་སྤང་བའི་འདུ་ཤེས་དང༌། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆུང་ངུ་དག་ལ་ཆེ་བའྀ་འདུ་ཤེས་དང༌། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་དག་ལ་བགྲོད་པའི་འདུ་ཤེས་དང༌། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་དང༌། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་དང༌། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་ཞི་བའི་འདུ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་ཞིང་དེར་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱན་ལྔའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཞིང༌། ཞིང་དེའི་ལྗོན་ཤིང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་དང༌། རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་གྱི་ཁ་དོག་ཅན་ནས། སྣ་རེ་རེའི་རང་བཞིན་དང་ཁ་དོག་རྣམས་ཀྱི་བར་ཡོད་དོ། །གསུངས་པ། དེ་བས་མཁས་པ་རིག་པའི་རང་བཞིན་མིས། །གང་ཞིག་ང་ཡི་ཚིག་ལ་ཡིད་ཆེས་ཤིང༌། །རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཕུང་པོས་དབང་

བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྨོན་འགྲེལ།

197

བྱས་ཏེ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་མཁྱེན་བརྩེས་ཚིག་ཏུ་བརྗོད། །བརྒྱ་ལམ་ན་ནི་མི་ཡི་ལུས་རྙེད་ལ། །བརྒྱ་ལམ་ན་ནི་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བར་འགྱུར། །དད་དང་ཤེས་རབ་ཡུན་རིང་རྙེད་པར་འགྱུར། །དེ་བས་དོན་ཐོབ་བྱ་ཕྱིར་བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད། །གང་ཞིག་ཆོས་མཆོག་འདི་འདྲ་ཐོས་ནས་ནི། །བདེ་གཤེགས་དྲན་པ་དགའ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་མོས་བསྐྱེད་པ། །དེ་དག་འདས་པའི་དུས་ན་ངེད་དང་བཤེས། །ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་བཤད་པ་ན་སེམས་ཅན་བྱེ་བ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་མིག་རྡུལ་དང་བྲལ་ཞིང་དྲི་མ་རྣམ་པར་དག་གོ། བྱེ་བ་ཕྲག་ཉི་ཤ་རྩ་བཞིས་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བོ། །དགེ་སློང་བརྒྱད་ཁྲིས་ནི་ལེན་པ་མེད་པར་ཟག་པ་རྣམས་ལས་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་ལོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱེ་བ་ཕྲག་ནི་ཤ་རྩ་ལྔ་ནི་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་བོ། །ལྷ་དང་མི་ཡི་སྐྱེ་དགུ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་བཞི་བཅུ་ནི་སྔོན་མ་སྐྱེས་པ་ལས་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འོད་དཔག་མེད་པ་ལ་བལྟ་བ་དང་ཕྱག་བྱ་བ་དང༌། བསྙེན་བཀུར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་དེར་སྐྱེས་ནས་ཀྱང་མཐར་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་དག་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཞེས་བྱ་བར་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་འཚང་བརྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། །སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་གཉིས་ནི་ཞིང་འདི་ནས་ཞིང་དེར་འབྱོན་པར་གསུངས་སོ། ཡང་མདོ་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་པ།ཏདྱ་ཐཱ། འདི་ལྟ་སྟེ། སིདིྡྷ་སིདིྡྷ། གྲུབ་པ་གྲུབ་པ། སུ་སིདིྡྷ། ལེགས་པར་གྲུབ། མོ་ཙ་ནི། གྲོལ་བ། མོ་ཀྵ་ནི། ཐར་པ། མུཀྟེ། གྲོལ་བ། བི་མུཀྟེ། རྣམ་པར་གྲོལ་བ། ཨ་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

198

མ་ལེ། དྲི་མ་མེད་པ། བི་མ་ལེ། དྲི་མ་དང་བྲལ་བ། མཾ། བཀྲ་ཤིས། གལྱེ། སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བ། ཧི་ར་ཎྱ་གརྒྷེ། དབྱིག་གི་སྙིང་པོ། རཏྣ། རིན་ཆེན། གརྦྷེ། སྙིང་པོ། སརྦ་ཨརྠ་སྭཱ་དྷ་ནི། དོན་ཡོད་གྲུབ་པ།པ་ར། ལེགས་པར་གྲུབ་པ། ཨརྠ་ས་དྷ་ནི། མཆོག་གི་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ། མ་ན་སེ། ཡིད་ལ་བྱ་བ། མ་ཧཱ་མ་ན་སེ། ཆེན་པོ་ཡིད་ལ་བྱ་བ། ཨད་བྷུ་ཏེ། མཐོན་པོར་འབྱུང་བ། ཨ་ཏདྱ་བྷུ་ཏེ། རྨད་དུ་བྱུང་བ།བྷི་ཏེ་བྷ་ཡེ། ཤིན་ཏུ་མཐོན་པོ་འབྱུང་བ། སུ་བརྞེ། གསེར། པྲཧྨ་གྷོ་ཥེ། མཆོག་གི་དབྱངས། པྲཧྨ་གྷོ་ཥེ། མཆོག་གི་དབྱངས། པྲཧྨ་ཏྱུ་ཥི་ཏེ། གསེར་ཚངས་དབྱངས། སརྦ་ཨརྠེ་ཥྱ། དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ། སརྦ་ཨ་བ་ར་ན། ཐམས་ཅད་དུ་ཐོགས་པ་མེད་པ། ཨ་པ་རཱ་ཛི་ཏེ། གཞན་གྱི་མི་ཐུབ་པ།སརྦ་དྲ་ཨ། དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི། པྲ་ཏི་ཧ་ཏེ། ཡང་དག་པར། ཙ་ཏུ་ཥི་ཊི་བུདྷ། སངས་རྒྱས། ཀོ་ཊི། དབྱེ་བ། བྷཱ་ཥི་ཏེ། མཐའ་བསྲུངས། ན་མཿསརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་ནན་སྭཱ་ཧཱ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།.འཇིག་རྟེན་ཁམས་དེར་སྤོས་ཀྱི་དྲི་ཞིམ་དང༌། །དེ་སྣང་རིན་ཆེན་ནོར་འདྲ་ཞིང་གཞན་མེད། །འབྱོར་དང་མོས་པ་བདེ་བ་ལོ་ལེགས་ཤིང༌། །ལྷ་མིས་ཡོངས་གང་བདེ་བའི་ཚོར་བས་ཁྱབ། །ངན་སོང་གསུམ་དང་ལྷ་མིན་མིང་ཡང་མེད། །དེ་ནས་འཕོས་ནས་དེ་བཞིན་ལྟུང་བའང་མེད། །ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་མེད་ན་སྡུག་བསྔལ་དང༌། །ངན་འགྲོར་ལྟུང་བའི་འཇིགས་པ་ག་ལ་སྲིད། །མི་དགེ་བ་དང་སྒྲིབ་པའི་སྒྲ་ཡང་མེད། །ཕྲེང་བ་བྱུག་པ་ཕྱེ་མ་གདུགས་རྒྱལ་མཚན། །བ་དན་སིལ་སྙན་ཇི་ལྟར་འདོད་བཞིན་འབྱུང༌། །གོས་བཟང་ཁ་དོག་བརྒྱ་སྟོང་གིས་བཀྲ་དང༌། །མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་སྣ་ཚོགས་རིན་ཆེན་གང༌། །གཙུག་རྒྱན་རྣར་རྒྱན་མགུལ་ལག་རྐང་པའི་རྒྱན། །ཅོད་པན་རྣ་ཆ་གདུབ་བུ་དཔུང་རྒྱན་དང༌། །མཛེས་པའི་དོ་ཤལ་ཡིད་འོང་སེ་མོ་དོ། །སོར་གདུབ་གསེར་གྱི་གཙོ་དང་སྐ་རགས་དང། །གསེར་དང་མུ་ཏིག་དྲ་བ་རིན་ཆེན་གྱིས། །དྲིལ་བུ་གཡེར་ཁའི་དྲ་བས་རབ་མཛེས་སོགས། །རིན་ཆེན་རྒྱན་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་སྟོང་རྣམས། །བསམ་པ་ཙམ་ལས་བྱུང་ཞིང་ཤིང་ལས་ཀྱང། །

བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྨོན་འགྲེལ།

199

འཚང་བས་སངས་རྒྱས་ཞིང་དེར་བརྒྱན་པར་ཤེས། །རིན་ཆེན་སྣ་ཚོགས་བ་གམ་བརྒྱ་སྟོང་གིས། །བརྒྱན་པའི་རིན་ཆེན་ཁྲི་ལས་ལྷ་ཡི་རས། །སྣ་ཚོགས་བཏིང་ཞིང་མཛེས་པའི་སྔས་ཁྲ་དང༌། །ཡིད་འོང་གཞལ་མེད་ཁང་པར་ལྷའི་བུ་མོ། །བདུན་སྟོང་ཟུང་གིས་གང་བ་མདུན་དུ་བྱུང༌། །བསྐོར་ཞིང་མདུན་བལྟས་རྩེ་ཞིང་དགའ་མགུར་སྤྱོད། །ཞིང་དེར་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་འགྱུར་རྣམས། །གཟུགས་དང་ཁ་དོག་མཐུ་སྟོབས་ཆུ་ཞེང་དང༌། །མངོན་ཤེས་བསོད་ནམས་གོས་རྒྱན་སྐྱེད་མོས་ཚལ། །གཞལ་མེད་ཁང་བརྩེགས་འདོད་ཡོན་ལོངས་སྤྱོད་དང༌། །ཡོངས་སུ་སྤྱོད་རྣམས་གཞན་འཕྲུལ་ལྷ་བཞིན་འབྱོར། །རགས་པའི་ཁ་ཟས་མིན་པའི་ཁ་ཟས་ཀྱིས། །ལུས་ཚིམ་ལུས་ལ་འཇུག་པར་ཡོངས་མི་བྱེད། །དེ་རྗེས་སྤོས་ཀྱིས་ཞིང་རྣམས་བདུག་འགྱུར་ཞིང༌། །གལ་ཏེ་སྤོས་དྲི་རྣམ་པར་མི་འདོད་ན། །དྲི་ཡི་འདུ་ཤེས་དགོས་པ་ཡང་མི་འབྱུང༌། །ཞིང་དེར་ལྷ་མིའི་ཁྱད་པར་གཞན་མེད་དེ། །ཐམས་ཅད་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་མཚན་དཔེས་སྤྲས། །ཀུན་རྫོབ་ལྷ་མི་ཞེས་གྲགས་འགྲོ་བ་ཙམ། །གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ལྷ་ཡི་དྲུང་གང་ན། །མི་སྟོང་ལྡན་པའི་སྐྱེད་ཚལ་གཞལ་ཡས་སོགས། །ལྷ་དེ་མ་ཡིན་ཞིང་འདིའི་མི་རྣམས་ཀྱང༌། །གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ལྷ་བཞིན་འབྱོར་ཞིང་བདེ། །དེ་ཕྱིར་བདེ་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་བར་བསྙད། །ཞིང་དེའི་དབང་ཕྱུག་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད། །གང་གི་སྐུ་ཡི་རྒྱབ་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཤིང༌། །འཕང་དུ་དཔག་ཚད་སྟོང་དང་དྲུག་བརྒྱ་པ། །ཡལ་ག་ལོ་མ་དཔག་ཚད་བརྒྱར་འཆང་ཞིང༌། །རྩ་བའི་སྦོམ་དང་ཁྲུ་ཚད་དཔག་ཚད་ནི། །ལྔ་བརྒྱ་ལོ་མ་མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་རྣམས། །རྟག་ཏུ་འཆང་ཞིང་ཁ་དོག་བརྒྱ་སྟོང་བཀྲ། །ཟླ་བ་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་ནོར་བུ་དང༌། །བརྒྱ་བྱིན་ཐོགས་པའི་ནོར་བུ་ཡིད་བཞིན་ནོར། །རྒྱ་མཚོའི་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲས། །རིན་ཆེན་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

200

ཆུན་པོ་གསེར་སྐུད་སེ་མོ་དོ། །དོ་ཤལ་མུ་ཏིག་སྡོ་དམར་རྒྱན་ཕྲེང་དང། །དུང་དང་སྐ་རགས་རིན་ཆེན་སྐུད་པ་དང༌། །དྲིལ་བུ་གཡེར་ཁའི་དྲ་བ་བླ་བྲེ་དང༌། །ཆུ་སྲིན་བཀྲ་ཤིས་གཡུང་དྲུང་འཁྱིལ་བས་བརྒྱན། །གཞན་ཡང་རིན་ཆེན་ཐམས་ཅད་དྲ་བ་དང༌། །ནོར་བུ་འཁྲོལ་དང་གསེར་དང་རིན་ཆེན་བརྒྱན། །སེམས་ཅན་བསམ་པའི་རྣམ་རིག་ཇི་བཞིན་དུ། །རླུང་གིས་བསྐྱོད་ཚེ་སྙན་པའི་སྒྲ་དབྱངས་འབྱུང༌། །དེས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ཚད་མེད་གོ་བར་བྱེད། །བྱང་ཆུབ་ཤིང་དེའི་གཟུགས་མཐོང་སྒྲ་ཐོས་དང༌། །དྲི་ཚོར་འབྲས་བུའི་རོ་མྱོང་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ། །དེ་ཡི་ཆོས་ཉིད་ངེས་པར་སེམས་པ་ཡི། །སེམས་ཅན་ཚད་མེད་བརྗོད་དུ་མེད་པ་རྣམས། །བྱང་ཆུབ་མཐའ་ཡི་བར་དུ་རིམ་པ་བཞིན། །མིག་ནད་རྣ་བའི་ནད་དང་སྣ་ནད་དང༌། །ལྕེ་ནད་ལུས་ཀྱི་ནད་མེད་སེམས་མི་གཡེང༌། །སེམས་ཅན་གང་གིས་ཤིང་དེ་མཐོང་མ་ཐག། བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་ཉིད་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག། སྒྲ་ཡི་རྗེས་སུ་འགྲོ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན། །མི་སྐྱེའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་གསུམ་ཐོབ་འགྱུར། །སྐྱེས་དང་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་འགྱུར་བྱང་སེམས་རྣམས། །སྐྱེ་བ་གཅིག་ཐོགས་བླ་མེད་རྫོགས་སངས་རྒྱས། །སྨོན་ལམ་གྱི་ནི་དབང་རྣམས་མ་གཏོགས་སོ། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་འོད་ནི་འདོམ་གང་དེས། །བྱང་སེམས་འཁོད་པ་དེ་དག་འོད་ཀྱི་ཚད། །དཔག་ཚད་བྱེ་བ་བརྒྱ་སྟོང་ཤ་སྟག་སྟེ། །རྒྱལ་བ་དེ་ཡི་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་པ། ། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་མཐུ་ཆེན་ཐོབ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་གཉིས་འོད་ཀྱིས་ནི། །ཞིང་དེ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་ཁོར་ཡུག་སྣང༌། །སེམས་ཅན་གང་ཞིག་ཞིང་དེར་སྐྱེས་པ་ཀུན། །སྤྱན་དང་བསམ་གཏན་མངོན་པར་ཤེས་པ་མཁས། །དབང་པོ་རྣོ་ཞིང་ཀུན་ཤེས་དཔང་པོ་ལྡན། །མ་ཞུམ་དབང་པོ་མི་གཡོ་བཟོད་པ་ཐོབ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ས་རབ་དབྱེ་བ་མཁས། །ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་

བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྨོན་འགྲེལ།

201

མུ་མེད་ཤ་སྟག་གོ། དེ་དག་སངས་རྒྱས་མཐོང་དང་མི་འབྲལ་ཞིང༌། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་ལོག་པར་ལྟུང་མི་འགྱུར༌། །ཞིང་དེར་སྐྱེས་ནས་ཚོར་བ་དྲན་མི་ཉམས། །དེ་དག་སྔ་དྲོ་གཅིག་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །ཞིང་གཞན་རྒྱལ་བ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་ལ། ། རྣམ་པ་ཀུན་མཆོད་དགེ་བ་གྲངས་མེད་སོགས། །སླར་ཡང་སྔ་དྲོ་བདེ་བ་ཅན་ཞིང་འཁོར། །མགོན་པོའ་འོད་ཀྱིས་ཕྱོགས་བཅུའི་ ིསངས་རྒྱས་ཞིང༌། །བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་གངྒཱའི་རྒྱུན། །བྱེ་སྙེད་རྟག་ཏུ་ཁྱབ་བྱེད་སྨོན་ལམ་གྱིས། །མདོ་འདི་གང་སོགས་སུ་གྲོན་མ་གཏོགས་སོ། །འོད་དེའི་ཚད་བཟུང་དཔེ་གཞན་ཡོད་མིན་པས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འོད་དཔག་མེད་ཅེས་བསྙད། །དེ་ཡི་སྣང་བ་དཔག་མེད་འོད་ཀུན་གྱི། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ཞེས་སོགས་མཚན་མང་གྲགས། །འོད་དེ་དྲི་མེད་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང༌། །སེམས་དགའ་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་ཡོན་ཏན་ལྡན། །མཐའ་ཡས་མུ་མེད་སངས་རྒྱས་ཞིང་རྣམས་ཀུན། །རྒྱལ་བ་དེ་ཡི་འོད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གང༌། །བསྐལ་པར་རྒྱལ་བ་དེ་ཡི་འོད་དང་ནི། །མཚན་གྱིས་ལས་བཟང་རྒྱུར་བཅས་ཕུན་ཚོགས་ལས། །རྩིས་དེ་རྒྱལ་བ་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ན་ཡང༌། །མཐའ་རྟོགས་མི་འགྱུར་རྒྱལ་སྤོབས་ཟད་མི་ཤེས། །དེ་བཞིན་དེ་ཡི་སྐུ་ཚེའང་བསྐལ་པ་ནི། །བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ཕྲག་འདི་ཙམ། །ཞེས་པའི་ཚད་གཟུང་ནུས་པ་མི་སྲིད་ཕྱིར། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཚེ་དཔག་མེད་ཅེས་བསྙད། །རྒྱལ་བ་དེ་ཉིད་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་ནས། །ཞིང་འདིའི་བསྐལ་པས་བགྲངས་པའི་བསྐལ་བཅུ་ལོན། །འཕགས་པ་མོའུ་གལ་གྱི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས། །སྟོང་གསུམ་སྐར་མ་ཉིན་ཞག་ལ་རྩི་ནུས། །དེ་ལྟའི་འཕགས་པས་ལས་གཞན་མི་བྱེད་པར། །མི་ལོ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དུ། །སངས་རྒྱས་དེ་ཡི་ཉན་ཐོས་བགྲངས་པ་གང༌། །ཇི་ལྟར་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཁྲིའི་རྒྱ་མཚོ་ནས། །སྐྲ་གཅིག་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

202

ཚལ་པ་བརྒྱར་གཤགས་རྩེ་མོ་ཡིས། །ཆུ་ཐིགས་བླངས་ཤིང་འདུས་པ་དང་པོ་ཡི། །ཆ་ཙམ་བགྲང་བ་ཉིད་དང་མཚུངས་གྱུར་ན། །འདུས་པ་གཉིས་པ་ཡོངས་ལ་སྨོས་ཅི་དགོས། །སེམས་ཅན་གང་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འོད་དཔག་མེད་དེ་ལ། ཐ་ན་སེམས་དད་པ་ཅིག་ཙམ་སྙེད་པ་དེ་ལ། ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལས་དད་པ་མི་བྱེད་པ། དེ་དག་ནི་སྨན་པ་ལ་མོས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །མི་ཕམ་པ་དེ་ལྟ་བས་ན། ཁྱོད་མོས་པར་བྱ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ། ལྷ་དང་བཅས་པ་དང༌། བདུད་དང་བཅས་པ་དང༌། ཚངས་པ་དང་བཅས་པ་དང༌། དགེ་སྦྱོང་དང་བྲམ་ཟེའི་སྐྱེ་དགུ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་མདུན་དུ། ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་བཟུང་བ་དང༌། བཅང་བ་དང༌། ཀླག་པ་དང༌། ཀུན་ཆུབ་པར་བྱ་བ་དང༌། གཞན་དག་ལ་རྒྱ་ཆེར་ཡང་དག་པར་བསྟན་པར་བྱ་བ་དང༌། སྒོམ་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བར་བྱའོ། །མི་ཕམ་པ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཙམ་ཡང་བཟུང་ཞིང་བཅངས་ཏེ་ཀླགས་ཤིང་ཀུན་ཆུབ་པར་བྱས་ལ། བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་གཞན་ལ་རྒྱ་ཆེར་ཡང་དག་པར་བཤད་པར་བྱའོ། །ཐ་ན་གླེགས་བམ་ལ་ལེགས་པར་བྲིས་ཏེ་བཅང་བར་བྱ་ཞིང༌། དེ་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱང་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །གང་ཞིག་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་མྱུར་དུ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ལ་བཀོད་པ་དང༌། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཚེ་དཔག་མེད་ལ་བལྟ་བ་དང༌། བདག་ཉིད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱན་བཀོད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བར་འདོད་པ་དེས། ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཉན་པའི་ཕྱིར་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མེས་ ིཡོངས་སུ་གང་བ་ལས་རྒལ་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་མཉན་པར་བྱའོ། །

བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྨོན་འགྲེལ།

203

ཐོས་ནས་ཀྱང་གཡོར་མ་ལྷུང་བའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་རྗེས་སུ་དགའ་བར་བྱའོ། །ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་བཟུང་བ་དང༌། ཀུན་ཆུབ་པར་བྱ་བ་དང༌། བཅང་བར་བྱ་བ་དང༌། ཡི་གེར་འབྲི་སྒོམ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྩོན་འགྲུས་རླབས་པོ་ཆེ་བརྩམ་པར་བྱའོ། །ཐ་ན་བ་གཅིག་འཇོས་པ་སྲིད་དུ་ཡང་གཞན་ལ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ ིཁམས་མེས་ཡོངས་སུ་གང་བ་དེ་ལས་བརྒལ་ནས་ཀྱང་འགྱོད་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་གཅིག་ཀྱང་བསྐྱེད་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་ཕམ་པ། འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་དུ་མ་དག། ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་འདི་ཉན་ཅིང་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་འོངས་པའི་དུས་ན་དམ་པའི་ཆོས་རྣམ་པར་འཇིག་པའི་བར་དུ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་འདི་ལྟ་བུ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་བསྔགས་པ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གནང་བ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་མྱུར་དུ་སྒྲུབ་པ་འདི། གང་གི་རྣ་ལམ་དུ་གྲགས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་རྙེད་བ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་རྙེད་ཅིང༌། དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་བསྐྱེད་པ་དང༌། སྔོན་གྱི་རྒྱལ་བ་ལ་ལྷག་པར་བྱ་བ་བྱས་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཐོས་ནས་ཀྱང་དགའ་བ་དང་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་དང༌། འཛིན་པ་དང་འཆང་བ་དང༌། ཀློག་པ་དང༌། ཀུན་ཆུབ་པར་བྱེད་པ་དང༌། གཞན་དག་ལ་རྒྱ་ཆེར་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་དང༌། སྒོམ་པ་ལ་དགའ་བར་འགྱུར་བ་དང༌། ཐ་ན་ཡི་གེར་བྲིས་ཏེ་མཆོད་པ་བྱེད་པ་དེ་དག་ཀྱང་བསོད་ནམས་མང་དུ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་བགྲང་བར་སླ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །མི་ཕམ་པ། དེ་ལྟར་ན་ངས་དེ་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

204

བཞིན་གཤེགས་པའི་མཛད་པ་དེ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱང་ད་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་བརྩོན་པར་གྱིས་ཤིག། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆགས་པ་མེད་ཅིང་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་སོམ་ཉི་མ་ཟ་ཞིག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་བཙོན་རྭར་ཚུད་ཏ་རེ། མ་ཕམ་པ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་རྙེད་པར་དཀའོ། །ཆོས་བསྟན་པ་རྙེད་པར་དཀའོ། །དལ་བར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་དཀའོ། །མ་ཕམ་པ་ངས། ཁྱོད་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྙད་ཀྱིས། ད་ཁྱེད་ཀྱིས་མངོན་པར་སྦྱར་ལ་སྒྲུབས་ཤིང༌། མ་ཕམ་པ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཆུད་མི་ཟ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་གཏད་པ་ཆེན་པོ་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མི་ནུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྩོན་པར་གྱིས་ཤིག། ཅེས་གསུངས་སོ། །ཞིང་སྤྱིའི་བཀོད་པ་བསྟན་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཏདྱ་་ཐཱ། འདི་ལྟ་སྟེ། གྷུ་མེ། མ་ཏི་བློ་གྲོས ད་ལྟ། གྷུ་མེ། ད་ལྟ། ཨེ་མེ་ནི། ས་འདིར། མི་ཧི། མྱུར་དུ། མ་ཏི། བློ་གྲོས། སཔྟ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བདུན་གྱི། ས་མ་དྷྱ་དྷི་ཥྠ་ཏེ། ཏིང་ངེ་
འཛིན་གྱི། ཨ་ཏེ་མ་ཏེ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་ཤིན་དུ་བློ་གྲོས། པཱ་ལཱེ་པཱ་པཾ་ཤོ་ངྷ་ནི། སྦྱང་པ།སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱང་བ། སརྦ་པཱ་པཾ་ནཱ་ཤ་ཡ། སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་གཞོམ་དུ་གསོལ། མ་མ་བུངྷེ། བདག་ལ་

སངས་རྒྱས། བུངྷོ་ཏ་མེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོགས་བདག་ལ། ཨུ་མེ་ཀུ་མེ། ལེགས་པའི་མཆོག། བུངྷ།

སངས་རྒྱས་ཀྱི། ཀྵཾཏྲ། ཞིང་ཡོངས་སུ། པ་རིཤོ་ངྷ་ནི། སྦྱོང་བ། ངྷཱ་མ་ནི་ངྷ་མེ། ཆོས་ངེས་པའི་ཆོས།མེ་རུ། རི་རབ། མེ་རུ། རི་རབ། མེ་རུ་ཤི་ཁ་རེ། རི་རབ་ཀྱི་རྩེ་མོ། སརྦ་ཨ་ཀ་ལ་མྲྀ་ཏྱུ་དུས་མ་ཡིན་པར་འཆི་བ། ཐམས་ཅད་བྲལ་བར་མཛོད། ནི་བཱ་ར་ནི། ཕྱིར་བཟློགས་པ། བུངྷི་སུ་བུངྷི། སངས་
རྒྱས་ལེགས་པར་སངས་རྒྱས། བུདྡྷ་ཨཏིཥྠི་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་རླབས་ཀྱི། རཀྵནྟུ་མེ། བསྲུང་དུ་གསོལ། སརྦ་དེ་བ། ལྷ་ཐམས་ཅད། །ས་མེ་ཨ་ས་མེ། མཉམ་མི་མཉམ། །སནྟཱ་ཧ། དགོངས་སུ་གསོལ། རནྟུ། སྡིག་པ་ཐམས་ཅད། སརྦ་བུངྷ་བོ་ངྷི་ས་ཏྭ། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད།
ཤ་མེ། ཞི་བ། ཤ་མེ། ཞི་བ། །པྲ་ཤ་མནྟུ་མེ། རབ་ཏུ་ཞི་བར་གྱུར་ནས་བདག་ལ། །སརྦ་ཨིཏྱུ་པ་

བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྨོན་འགྲེལ།

205

དྲ་པ་བྱ་ཏ་ཡ། ཉེ་བར་འཚེ་བ་ཐམས་ཅད། པཱུ་རཎེ། རྫོགས་པ། བཱུར་ཎི། པཱུ་ར་ཡ་མེ། ལེགས་པར་སངས་རྒྱས། སརྦ་ཨཱ་ཤ་ཡ། བསམ་པ་ཐམས་ཅད། བེཻ་ཌཱུརྱ་པྲ་ཏི་བྷ་སེ། བེཻཌཱུརྱའི་སྣང་བས་སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་དུ་གསོལ། སརྦ་པཱ་པཾ་ཀྵ་ཡཾ་ཀ་རི་སྭཱ་ཧཱ། སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་གཞོམ་པར་མཛད་དུ་གསོལ། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་འདག་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས།

༈གཉིས་པ་ཞིང་སོ་སོའ་བཀོད་པ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། མི་མཇེད་ཀྱི་ ིའཇིག་རྟེན་གྱི་བཀོད་པ་དང་ཞིང་གཞན་བདུན་གྱི་བཀོད་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཞིང་འདིའི་སེམས་ཅན་རྣམས་འདུལ་དཀའ་བས་བདེ་གཤེགས་མང་པོས་རཻ་ཞིག་བཏང་སྙོམས་སུ་མཛད་པ་འོ་སྐོལ་གྱི་སྟོན་པས་འདུལ་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པས་བསྔགས་པར་འོས་པའི་ཕྲེང་བ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བརྗོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཚུལ་ཞིབ་པར་མི་སྤྲོ་ཞིང༌། འོན་ཀྱང་སྟོན་པས་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་ཚུལ། ཚོགས་སྦྱོར་གྱི་རིང་ལ་གྲངས་མེད་དང་པོ་རྫོགས། ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱིས་གཉིས་པ་རྫོགས། དག་པ་ས་གསུམ་གྱིས་གསུམ་པ་རྫོགས་ཏེ༑སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཚེ། འོག་མིན་སྟུག་པོ་བཀོད་པར་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འོད་ཟེར་ཆེན་པོས་དབང་བསྐུར་ཏེ། ས་བཅུ་པའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་ལ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ། ཆོས་སྐུ་དང་ལོངས་སྐུ་གཉིས་གཉིས་ཏེ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །ལོངས་སྐུ་དེ་ནི་གནས་ངེས་པ་འོག་མིན་དུ་བཞུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ངེས་པ་ལྔ་ལྡན་ནོ། །ལོངས་སྐུ་དེས་སྤྲུལ་པའི་མཆོག་གི་སྤྲུལ་པས་མི་ཡི་ཡུལ་དུ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་འོ་སྐོལ་གྱི་སྟོན་པ་འདིས་གང་དུ་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་མི་མཇེད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ལ། གླིང་བཞི་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ཡོད་པའི་དབུས་ཀྱི་ལྟེ་བ་ལྟ་བུ་ན་རང་ཅག་རྣམས་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

206

གནས་པའི་གླིང་བཞི་པའི་འཇིག་རྟེན། བཅོམ་པ་དང་ལྡན་པ་བྱ་བ་འདི་ཡོད་ལ། འདི་ཡི་ཤར་ཕྱོགས་ན་ཤིན་ཏུ་བསྲུང་བ། ལྷོ་ན་བཟོད་པར་དཀའ་བ། ནུབ་ན་གཉེན་དང་ལྡན་པ། བྱང་ན་སེངྒེ་ཡོད་པ། བྱང་ཤར་ན་རྣམ་པར་བརྩེགས་པ། ཤར་ལྷོ་ན་དགའ་བ། ལྷོ་ནུབ་ན་སྙིང་པོ་དམ་པ། ནུབ་བྱང་ན་བཟང་པོ། འོག་གི་ཕྱོགས་ན་འོད་འཕྲོ་བ་དང་ལྡན་པ། སྟེང་གི་ཕྱོགས་ན་ནོར་འཛིན་ཞེས་བྱ་བའི་གླིང་བཞི་པའི་འཇིག་རྟེན་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ལ། དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་འཛམ་བུ་གླིང་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱར་ཡབ་ཟས་གཙང་མ་དང༌། ཡུམ་སྒྱུ་མ་ལྷ་མཛེས་དང༌། སྲས་དོན་གྲུབ་སྐུ་བལྟམས་པའི་ཚུལ་དང༌། ཀུན་དགའ་བོ་དང༌། ལྷས་སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ཅིག་ཅར་དུ་སྟོན་པར་གསུངས་པ་ལྟར། རྡོ་རྗེ་གདན་ལ་སོགས་པའི་གནས་དང༌། མཛད་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ཡོད་པ་དང༌། སྟོན་པ་དང༌། ཞིང་དེ་དག་གི་འབྱོར་པའི་ཁྱད་པར་དང༌། བདེན་བཞི་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་རྣམ་པར་བཞག་ ིཔ་རྣམས་ཀྱང༌། ཕལ་ཆེན་ནས་རྒྱས་པར་གསུངས་ཤིང༌། མངོན་པ་གོང་འོག་དང༌། གདགས་པའི་བསྟན་བཅོས་སོགས་ལ་བལྟས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །། །༈གཉིས་པ་ཞིང་གཞན་བདུན་གྱི་བཀོད་པ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ཞིང་དེ་དག་ཕྱོགས་གང་ན་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བུས་གནས་པ་དང༌། སོ་སོའ་བཀོད་པ་ ིབཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བདུན་པོ་དེ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མཛེད་འདི་ནས་ཤར་ཕྱོགས་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གངྒཱ་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་འདས་པ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གངྒཱ་ཀླུང་བདུན་གྱི་བྱེ་མ་སྙེད་འདས་པ་དང༌། ལྔའི་བྱེ་མ་སྙེད་འདས་པ་དང༌། ཡང་བདུན་གྱི་བྱེ་མ་སྙེད་འདས་པ་དང༌། བརྒྱད་ཀྱི་བྱེ་མ་སྙེད་འདས་པ་དང༌། དགུའི་བྱེ་མ་སྙེད་འདས་པ་དང༌། བཅུའི་བྱེ་མ་སྙེད་འདས་པ་རྣམས་

བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྨོན་འགྲེལ།

207

ན། མཚན་ལེགས་ཀྱི་ཞིང་ནས། སྨན་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་གི་བར་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་ཡོད་པར་གསུངས་ཤིང༌། ཞིང་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱན་དང་འབྱོར་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ཕལ་ཆེར་འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ནས་འབྱུང་བའི་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་སྔར་བཤད་པ་རྣམས་དང་མཚུངས་སོ། །མི་མཇེད་ཀྱི་ཞིང་འདི་དང༌། ཞིང་བདུན་པོ་དེའི་བར་ཐག་སྟོན་པ་ནི། རེ་རེ་ཡང་ཞིང་འདི་ནས་ཞེས་སྦྱར་ནས་གསུངས་པས། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། སྔ་མ་སྔ་མ་དང༌། ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་བར་ཐག་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །། །
༈གཉིས་པ་སོ་སོའ་བཀོད་པ་བསྟན་པ་ནི། སྤྱིར་རང་གི་སྨོན་ལམ་ཆེན་ ིཔོ་བརྒྱད་ནས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བར་གྱིས་བསྒྲུབས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཡོད་ཅིང་ཁྱད་པར་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཚན་ལེགས་ཀྱི་ཞིང་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ཉིད་འཚོ་ཞིང་གཞེས་ལ། ཞམ་རིང་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་དང་ཞིང་དེའི་ཐ་གྲུར་དཔག་ཚད་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་ཡོད་པ་བུད་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ས་ཡིན་པ། ཞིང་དེའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་པདྨ་ལ་བརྫུས་ཏེ་སྐྱེ་བ་ཤ་སྟག་གོ། ཉན་རང་ཡོད་པའི་གསལ་ཁ་མི་སྣང་ངོ༌། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེའི་མཚན་ཡིད་ལ་གནས་ཤིང་ཡིད་ཀྱིས་ལན་བདུན་བརྗོད་ན། དེ་བརྗོད་པའི་སཻམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ནད་ལ་སོགས་པ་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ནས། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེས་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་རྣམས། བྱང་སེམས་ས་བཅུ་ལ་བཞུགས་པ་མ་གཏོགས། ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་ལོ་བརྒྱར་ཡང་བརྗོད་མི་ནུས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་ཟླ་བའི་ཞིང་ན༑དེ་བཞིན་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

208

གཤེགས་པ་དེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་གཏམ་ ིའབའ་ཞིག་སྟོན་པ་ཡོད་ལ། དེ་ཡི་མཚན་བརྗོད་པས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་བཞིས་བསྡུས་པའི་སེམས་ཅན་ ིརྣམས་ཀྱི་ཚ་གྲང་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བ་དང། བུད་མེད་དག་གིས་དེའི་མཚན་བརྗོད་ན༑བུད་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་ཐ་མར་བྱེད་པ་དང༌། བུ་བཙའ་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཐར་པ་དང༌། ཞིང་དེར་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང༌། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་ཡིན་པ་དང༌། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེའི་མཚན་བརྗོད་ན་ཞིང་དེར་སྐྱེ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གསེར་བཟང་དྲི་མེད་ཀྱི་ཞིང་ན། འཁོར་གྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་གྲངས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་དང༌། ཞིང་དེ་ན་ཙན་དན་སྦྲུལ་གྱི་སྙིང་པོའ་དྲི་བསུང་དང་ལྡན་པ་དང༌། དྲི་དེ་དང་ལྡན་པའི་ཤིང་ལྗོན་པས་མཛེས་པ། ིདངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་དང༌། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གཏམ་གྱི་སྒྲ་འབྱུང་བ། སྒྲ་དེ་ཐོས་པ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཡོད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མྱ་ངན་མེད་མཆོག་དཔལ་གྱི་ཞིང་ན། མྱ་ངན་དང་ངན་སོང་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྒྲ་མེད་པ་དང༌། ལྷའི་འཛམ་བུ་ཆུ་བོའ་གསེར་ ིགྱི་རྫིང་སྤོས་ཆུས་ཡོངས་སུ་གང་བ་དང༌། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་གི་བར་དུ་ལོག་ལྟ་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང༌། སྐྱེ་བ་དྲན་པ་དང༌། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བསྲུང་བ་དང༌། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེའྀ་མཚན་ནས་བརྗོད་ན་ཞིང་དེར་སྐྱེ་བ་དང༌། ཞིང་འདི་ཡི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཅི་འདྲ་བར་གསུངས་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་བཀོད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བརྗོད་པར་མི་ནུས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོའི་ཞིང་

བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྨོན་འགྲེལ།

209

ནི༑ཨིནྜ་རྙིལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན། རྩིག་པ་དང༌། རྭ་བ་དང༌། རྟ་བབས་དང༌། དྲ་བ་དང༌། བ་གམ་ཤེལ་ལས་གྲུབ་པ། ས་གཞི་ལྷའི་རིན་པོ་ཆེ་ལྗོན་པས་མཛེས་པར་བྱས་པ། གསེར་གྱི་སྐུད་པ་མིག་མངས་རིས་སུ་བྲིས་པ། ཤིང་ལྗོན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དྲིལ་བུ་གཡེར་ཁའི་དྲ་བས་བྲེས་ཤིང༌། ལྕང་མ་རླུང་གིས་བསྐྱོད་ཅིང་བསྐུལ་བ་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡང་དག་པར་དགའ་བར་བྱེད་པ། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་སྐད་འབྱུང་བ། ལྷའི་སིལ་སྙན་དང་རོལ་མོ་རྣམས་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་སྐད་འབྱུང་བ། སེམས་ ིཅན་གང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་དེ་ཐོས་པས། དེ་དག་འདོད་ཆགས་དང༌། ཞེ་སྡང་དང༌། གཏི་མུག་དང་བྲལ་བར་གྱུར་པ་དང༌། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་བརྗེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་དང༌། ངན་སོང་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྒྲ་དང༌། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཀྱང་མེད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེའི་མཚན་ཐོས་པ་སོགས་བྱེད་བ་རྣམས་སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བྱང་ནས། བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་འགྱུར་བ་དང༌། གཞན་ཡང་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པར་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མངོན་མཁྱེན་རྒྱལ་པོའ་ཞིང་ ིགི་ཡོན་ཏན་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་ཟླ་བའི་ཞིང་དང་འདྲ་བར་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྨན་གྱི་བླའི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་ནི། ཞིང་དེ་ན་ངན་སོང་གི་སྒྲ་མེད་པ་དང༌། འདོད་པའི་སྐྱོན་དང་བུད་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པ་དང༌། ས་དེ་དང་རྩིག་པ་དང༌། རྭ་བ་དང༌། རྟ་བབས་དང༌། སྐར་ཁུང་གི་དྲ་བ་དང༌། བ་གམ་ནི་བཻཌཱུརྱའི་རང་བཞིན་ཅན། ཀ་གཞུ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་རང་བཞིན་ཅན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་ཅི་འདྲ་བ་བཞིན་དུ་ཞིང་དེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བཀོད་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་ལ། རྒྱས་པར་འདོད་ན་ཞིང་དེའི་ཡོན་ཏན་བསྐལ་པ་འམ་བསྐལ་པ་ལས་ལྷག་པར་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

210

བརྗོད་ཀྱང་ཟད་པར་མི་ནུས་པར་གསུངས་སོ། །
གཞན་ཡང་ཕན་ཡོན་གྱི་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་མདོ་སྡེ་འཆང་བ་སོགས་བྱེད་པ་རྣམས་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྨན་གྱི་བླ་བེཻཌཱུརྱ་འོད་ཀྱི་མཚན་རྨི་ལམ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་སུ་རྣ་ལམ་དུ་སྒྲགས་པ་དང༌། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི་དང༌། ལྷ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་གིས་བསྲུང་བ་དང༌། དུས་མ་ཡིན་པར་མི་འཆི་བ་དང༌། སུས་ཀྱང་མདངས་འཕྲོག་པར་མི་ནུས་པ་དང༌། ཕྲོགས་ན་ཡང་སླར་ཕྲོགས་པར་འགྱུར་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དང༌། ཡང་འཕགས་པ་སྐྱབས་གྲོལ་གྱིས། ནད་དྲག་པོས་མྱོས་པ་རྣམས། དྲན་པ་རྙེད་ནས་ལས་འབྲས་ལ་ངེས་པ་རྙེད་དེ་སྡིག་པ་སྲོག་ལ་བབ་ཀྱང་མི་བྱེད་པ་དང༌། ཡུལ་བདེ་བ་དང༌། ལོ་ལེགས་པ་དང༌། ཆར་དང་རླུང་དུས་སུ་ལྡང་ཞིང་ལོ་ཐོག་འབྲུབ་པ་དང་ནད་མེད་པ་དང༌། མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་མང་བ་དང༌། ཤ་ཟ་མ་རུངས་པ་སོགས་ཀྱིས་འཚེ་བར་མྀ་ནུས་པ་དང༌། ལྟས་ངན་པ་མི་མཐོང་བ་དང༌། རྒྱལ་པོའ་འཚེ་བ་དང༌། སྟོབས་དང༌། ནད་མེད་པ་དང༌། ིདབང་ཕྱུག་རྣམས་མངོན་པར་འཕེལ་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དང༌། ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དང༌། ཚངས་པ་དང༌། བརྒྱ་བྱིན་དང༌། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞིས། གདན་འཛོམ་པའི་སྤྱན་སྔར་བསྲུང་བ་དང༌། བསྐྱང་བ་དང༌། གནོད་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བ་དང༌། དུས་མ་ཡིན་པར་འཆི་བ་བཟློག་པ་དང༌། འཐབ་རྩོད་ཞི་བ་དང༌། བསམ་པ་འགྲུབ་པ་དང༌། ལུས་སེམས་བདེ་ཞིང་ལོངས་སྤྱོད་དང༌། དབང་ཕྱུག་དང༌། ནོར་དང་འབྲུ་འཕེལ་བ་དང༌། དུས་རྟག་ཏུ་བསྲུང་བར་བྲོ་བོར་ཞིང་བསྲུང་བར་དམ་བཅས་ལ། གཞན་ཡང་རེ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བཀང་བ་དང༌། དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ་དང༌། རྨི་ལམ་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱག་རྡོར་སོགས་མཐོང་བ་དང༌། དེ་དང་

བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྨོན་འགྲེལ།

211

འབྲེལ་བའི་བཀའ་མཆིད་དང༌། རེ་བ་ཐམས་ཅད་བསྐང་བར་བགྱིའོ་ཞེས་དང༌། གནོད་སྦྱིན་གྱི་སྡེ་དཔོན་ཆེན་པོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་སྨན་པའི་རྒྱལ་པོའ་ིམཚན་ཐོས་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བའི་འཇིགས་པ་མི་འབྱུང་བ་དང༌། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་སེམས་ཅན་ལ་སྨན་པ་དང་བདེ་བའི་སླད་དུ་སྤྲོ་བ་དང༌། བསྲུང་བ་དང༌། སྐྱབས་པ་དང༌། གནོད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡོངས་སུ་ཐར་བ་དང༌། བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བགྱིའོ་ཞེས་སོ། །དེ་ནས་ལྷག་པར་ཡང་ཞེས་སོགས་སློབ་དཔོན་གྱིས་མཛད་ཅིང༌། མདོ་ན་འདི་དག་དངོས་སུ་མི་གསལ་ལོ། །དེ་ནས་དེ་དག་ལ་མདོ་སྡེ་བསྲུང་བར་གཏད་པའི་རྗེས་སུ། ཀུན་དགའ་བོས་མདོ་སྡེ་འདིའི་མིང་ཅི་ལགས། ཇི་ལྟར་བཟུང་བར་བགྱི་ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བདུན་གྱི་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་རྒྱས་པ་དང༌། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལག་ན་རྡོ་རྗེས་དམ་བཅས་པ་དང༌། ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྦྱོང་ཞིང༌། རེ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྐོང་བ་དང༌། གནོད་སྦྱིན་གྱི་སྡེ་དཔོན་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་དམ་བཅས་པར་ཟུངས་ཤིག། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ནས། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་དང༌། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་དང༌། གསང་བའི་བདག་པོ་ལག་ན་རྡོ་རྗེ་དང༌། ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་འཁོར་དེ་དག་དང༌། ལྷ་དང༌། ཞེས་པ་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལ་མངོན་པར་བསྟོད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞིང་སོ་སོའྀ་བཀོད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །། །
༈གསུམ་པ་སྨོན་ལམ་ཆེན་པོ་བཞི་བཅུ་རྩ་བརྒྱད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་གཉིས། སྨོན་ལམ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དང༌། སོ་སོའ་སྨོན་ལམ་ངོས་བཟུང་ ི

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

212

བའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་རེ་ལྟོས་འཆའ་བའི་སེམས་པ། སྨོན་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། དགེ་བའི་རྩ་བ་འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་སེམས་པ་བསྔོ་བའི་དོན་ཡིན་པས། འདི་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་ཀྱང་འགལ་བ་ནི་མིན་ནོ། །བསླབ་བསྡུས་སུ་ས་དང་པོ་པས་སྨོན་ལམ་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་འདེབས་པ་ཐམས་ཅད་བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་སྨོན་ལམ་དུ་འདུ་བ་དང༌། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང༌། འཇམ་དཔལ་དཔའ་བོས་ཇི་ལྟར་མཁྱེན་པ་དང༌། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་བསྔོ་བ་བླ་ན་མེད་པ་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང༌། སྔོན་དགེ་སློང་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་ལྔའི་བར་དུ་བདེ་པ་ཅན་གྱི་ཞིང་གི་ཕུན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་སྨོན་ལམ་གྱིས་བསྒྲུབ་པར་གསུངས་པ་དང༌། བསྔོ་བ་དང་སྨོན་ལམ་ལ་མི་མཁས་ན་ལམ་མྱུར་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡན་ལག་བདུན་པ་ལ་མི་མཁས་པ་ཡིན་པ་དང༌། ཀླུ་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང༌། ཞི་བ་ལྷ་དང༌། དཔའ་བོ་ལ་སོགས་པ་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྨོན་ལམ་ཉིད་གཙོ་བོར་མཛད་པའི་གཞུང་མང་དུ་མཛད་པ་དང༌། བསྔོ་བ་དང་སྨོན་ལམ་གྱིས་ཟིན་པའི་དགེ་རྩ་རྣམས་བསྟན་པ་དང༌། འཕེལ་ཆེ་བར་གསུངས་པ་དང༌། འདིར་ཡང་སྨོན་ལམ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་དང་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་སྔོན་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པའི་སྐབས་ན་བར་མ་ཆད་དུ་བཏབ་པའི་འབྲས་བུའི་མཆོག་རྙེད་པར་གསུངས་ཤིང༌། རྒྱལ་བ་བྱམས་པས་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་འཇུག་པ་བདེ་བ་སོགས༌། བྱམས་སྨོན་གྱིས་བསྒྲུབ་པར་གསུངས་པ་དང། ཁ་ཅིག་སྨོན་ལམ་ལ་རེ་བ་ཉམས་ལེན་མི་བྱེད་པའི་གྲངས་སུ་བགྲང་བ་ནི། གསུང་རབ་ཀྱི་རྒྱུས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཅལ་ཅོལ་ཡིན་པས། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །། །

བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྨོན་འགྲེལ།

213

༈གཉིས་པ་སོ་སོའ་སྨོན་ལམ་ངོས་བཟུང་བ་ནི། དང་པོ་དེ་བཞིན་ ིགཤེགས་པ་མཚན་ལེགས་པར་ཡོངས་བསྒྲགས་དཔལ་གྱི་རྒྱལ་པོའ་སྨོན་ ིལམ་བརྒྱད་ཀྱི་གཙོ་བོ་རྣམས་ནི་རིམ་པ་ལྟར། ནད་དང་གནོད་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བ་དང༌། དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཚང་བའི་བདེ་བ་ཐོབ་པ། ངན་སོང་ལས་ཐར་ནས་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བ། དབུལ་བ་དང་བྲལ་ནས་ཡོ་བྱད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། བཅིང་བ་དང་བརྡེག་པ་སོགས་ལས་ཡོངས་སུ་ཐར་པ། སྲོག་ཆགས་སོགས་ཀྱི་འཇིགས་པ་དང་ལུས་བསྲེགས་པ་སོགས་ཀྱི་གདུང་བ་ཞི་བ། འཐབ་རྩོད་སོགས་དང་བྲལ་ནས་བྱམས་པ་ལ་གནས་པ། ཆུ་རླུང་ཆེན་པོར་སོན་པ་ལས་དབུགས་ཕྱུང་སྟེ་བདེ་བར་རྒལ་བ་སྟེ་བརྒྱད་དོ། །། །༈དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་ཟླ་བའི་སྨོན་ལམ་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོ་
ནི༑དགེ་བའི་ཆོས་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འཕེལ་བའི་འགལ་རྐྱེན་མེད་ཅིང་མཐུན་རྐྱེན་འགྲུབ་པ། སྐྱེ་གནས་བཞི་ཡི་སྐྱེ་བའི་ཐ་མར་བྱས་ནས་ལྷ་དང་མིའི་བདེ་བ་མྱོང་བ། བུད་མེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཐ་མར་བྱས་ནས། སྐྱེས་པ་ཉིད་ཐོབ་པ༑འཆི་བ་དང་དགྲ་དང་དགོན་པའི་གནོད་པ་དང༌། མྱ་ངན་དང་སྡུག་བསྔལ་བསལ་བ། མུན་ནག་དང་སྡིག་པ་ཅན་གྱི་གདོན་ལས་ཐར་ནས་མཆོད་པ་སོགས་ལ་བརྩོན་པ། དགེ་བའི་ཆོས་མི་ཉམས་པ། དཀོན་མཆོག་རྗེས་སུ་དྲན་པ། ཉན་རང་གི་ས་ལས་འདས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་མི་འབྲལ་བ། བསྐལ་པ་འཇིག་པའི་དུས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཐར་པའོ། །། །
༈དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གསེར་བཟང་དྲི་མེད་ཀྱི་སྨོན་ལམ་བཞིའི་དང་པོ་ནི། སྲོག་གཅོད་སོགས་ཀྱི་མི་དགེ་བ་སྤངས་ནས། ཚེ་རིང་ནད་མེད་སོགས་ཐོབ་པ། གཞན་གྱིས་རྫས་ཕྲོགས་པ་སོགས་ཀྱི་སྡིག་པ་མི་དགེ་བ་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

214

བྱང་ནས། མ་ཚང་བ་མེད་བའི་བདེ་བ་ཐོབ་པ། གནོད་སེམས་ཀྱི་རྩོད་བྱེད་པ་རྣམས་བྱམས་པ་ལ་གནས་པ། དུག་གསུམ་བསྒྲིབས་ཏེ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་རྣམ་སྨིན་དག་ནས་སྡོམ་པ་ལ་གནས་ཤིང༌། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་མི་འབྲལ་བ་སྟེ་བཞི་པ་ཡིན་ནོ། །། །
༈དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མྱ་ངན་མེད་མཆོག་གི་སྨོན་ལམ་བཞིའི་དང་པོ་ནི། མྱ་ངན་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་སྡུག་པ་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་ནས་ཚེ་རིང་བ། མནར་མེད་ཀྱི་མུན་ནག་ཆེན་པོ་ལས་ཐར་ནས་ལྷ་མིའི་བདེ་བ་ཐོབ་པ། གཞན་གྱི་རྫས་ཕྲོགས་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་དག་ནས་ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ཤིང་ཁ་དོག་བཟང་པོར་འགྱུར་བ། གནོད་སྦྱིན་སོགས་ཀྱིས་གཙེས་པའི་ནད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་ལས་ཐར་ཤིང༌། གནོད་སྦྱིན་སོགས་ཀྱང་བྱམས་པ་ལ་གནས་པའོ། །། །
༈དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་གྲོགས་རྒྱ་མཚོའི་དབྱངས་ཀྱི་སྨོན་ལམ་བཞི་ཡི་དང་པོ་ནི། ལོག་ལྟ་ཅན་གྱི་ཁྱིམ་སྤངས་ནས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་ཅིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྒྲ་དང་ཆོས་ཟབ་མོ་ཐོས་ཤིང་མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སྤངས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་མི་འབྲལ་བ། ཡོ་བྱད་མ་ཚང་བ་མེད་པ་ཐོབ་པའི་བདེ་བ་དང་ལྡན་པ༑སེམས་ཅན་འཐབ་རྩོད་དང་གནོད་སེམས་དང་བྲལ་ནས་བྱམས་པ་ལ་གནས་ཤིང་ཆོག་ཤེས་པ་སྟེ་བཞི་པའོ། །། །
༈དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་གི་བློས་རྣམ་པར་རོལ་པའི་སྨོན་ལམ་བཞིའི་དང་པོ་ནི། ཞིང་ལས་དང་ཚོང་སོགས་ལ་བརྟེན་པའི་སྡིག་པའི་ལས་སྤངས་ནས་རྟག་ཏུ་དགེ་བ་ལ་སྤྱོད་པ། མི་དགེ་བཅུའི་ལས་ལམ་སྤངས་ནས་དམྱལ་བར་མི་འགྲོ་ཞིང་དགེ་བ་བཅུ་དང་ལྡན་པ། གཞན་གྱི་

བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྨོན་འགྲེལ།

215

དབང་དུ་སོང་ནས་ཆད་པ་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་ཆད་ཅིང་སྡིག་ལས་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་ལྷ་མིའི་བདེ་བ་སྤྱོད་པ་སྟེ་བཞི་པའོ། །། །༈དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྨན་གྱི་བླའི་སྨོན་ལམ་ཆེན་པོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེའི་སྐུའི་འོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཁམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལྷམ་མེར་གང་བ་དང༌། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའ་མཚན་ ིདཔེས་བརྒྱན་པ་དང་འདྲ་བར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་གྱུར་པ། དེ་དག་གི་ལུས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ལྟར་གཟི་བརྗིད་འབར་བའི་འོད་ཀྱིས་མུན་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཕྱོགས་དགའ་མགུར་འགྲོ་ཞིང་ལས་རྣམས་བྱེད་པ༑དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ཡི་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཟད་མི་ཤེས་པ་དང་ལྡན་ཏེ་ཅིས་ཀྱང་བྲེལ་བ་མེད་པ། ལམ་ངན་པ་དང་ལམ་དམན་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་བཟུད་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེའི་དྲུང་ན་ཚངས་པར་སྤྱོད་ཅིང་སྡོམ་པ་གསུམ་གྱིས་བསྡམས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་འགག་པ། ལུས་ལ་ནད་ཀྱིས་བཏབ་པ་དང་དབང་པོ་མ་ཚང་བ་རྣམས་དང་བྲལ་ནས་ཡན་ལག་དང་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ༑མགོན་སྐྱབས་དང་འཚོག་ཆས་འབྱོར་ཞིང་ནད་དང་གནོད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡོངས་སུ་ཐར་བ། བུད་མེད་ཀྱི་སྐྱོན་མཐའ་དག་དང་བྲལ་ནས་སྐྱེས་པའི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པ། བདུད་ཀྱི་ཞགས་པ་ལས་ཐར་ཏེ་ལྟ་སྤྱོད་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་གནས་པ། རྒྱལ་པོའ་ཆད་པ་སོགས་ཀྱིས་ལུས་སེམས་སྡུག་ ིབསྔལ་བ་སོགས་གནོད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡོངས་སུ་ཐར་བ། བཀྲེས་སྐོམ་ཅན་རྣམས་བཟའ་བཏུང་དང་ཆོས་ཀྱི་རོ་ཡི་བདེ་བ་ལ་འགོད་པ། བགོ་བ་མེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་ལས་ཐར་ཏེ་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་པའི་གོས་དང་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

216

རྒྱན་ཕྲེང་སོགས་ཀྱིས་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྨོན་ལམ་བཞི་བཅུ་རྩ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་གི་བར་དུ་ཞེས་པ་དང༌། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དཔག་གིས་མི་ལང་བ་ཞེས་པ་གཉིས་སྦྱར་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །། །
༈བཞི་པ་མཚན་དང་གཟུངས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ལ་གཉིས། མཚན་གྱི་ཕན་ཡོན་དང་གཟུངས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་མཚན་དྲུག་པོའ་ཕན་ ིཡོན་སོ་སོར་བཤད་པ་དང༌། རང་གི་སྟོན་པ་དང་སྨན་བླའི་རྒྱལ་པོའ་མཚན་ ིགྱི་ཕན་ཡོན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཚན་ལེགས་པར་ཡོངས་གྲགས་དཔལ་གྱི་རྒྱལ་པོའ་མཚན་ཡིད་ལ་དྲན་ཞིང་ལན་ ིབདུན་བརྗོད་ན༑སེམས་ཅན་དེའི་སྡིག་པ་དང་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་བ་དང༌། ནད་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཞི་བ་དང༌། རེ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང༌། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་གསུངས་སོ། །། །
༈དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་ཟླ་བ་དང་པདྨས་རབ་ཏུ་བརྒྱན་པ་མཁས་པ་གཟི་བརྗིད་སྒྲ་དབྱངས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའ་མཚན་ཡིད་ལ་དྲན་ཞིང་ལན་ ིབདུན་བརྗོད་ན༑སེམས་ཅན་དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེས་དགོངས་པ་དང༌། སེམས་ཅན་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སེམས་པ་དང༌། དེའི་སྡིག་པ་དང་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བྱང་བ་དང༌། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་མི་འབྲལ་བ་དང༌། འདོད་ཆགས་སོགས་དུག་གསུམ་པོ་སྲབ་པ་དང༌། ཡུན་རིང་དུ་འཚོ་ཞིང་ནད་མེད་པ་དང༌། གང་བསམ་པའི་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང༌། འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་འགྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་

བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྨོན་འགྲེལ།

217

ཀྱི་ཞིང་པདྨའི་སྙིང་པོ་སེངྒེའི་ཁྲི་ལ་བརྫུས་ཏེ་སྐྱེ་བ་དང༌། སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་རྣམས་མངོན་དུ་གྱུར་པར་གསུངས་སོ། །། །༈དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གསེར་བཟང་དྲི་མེད་སྣང་བརྟུལ་ཞུགས་གྲུབ་པའི་མཚན་ཡིད་ལ་དྲན་ཞིང་ལན་བདུན་བརྗོད་ནས་གསེར་བཟང་གི་གཟུངས་དེ་དག་བཟླས་ན། སེམས་ཅན་གྱི་མཚམས་མེད་ལྔ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བྱང་བ་དང༌། འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེར་སྐྱེ་བ་དང༌། ནད་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཞི་བ་དང༌། འཚེ་བ་དང་དགྲ་དང་དགོན་པའི་གནོད་པ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཞི་བ་དང༌། འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཚཻ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེས་དགོངས་པ་དང༌། རེ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གསུངས་སོ། །། །
༈དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མྱ་ངན་མེད་མཆོག་དཔལ་གྱི་མཚན་ཡིད་ལ་དྲན་ཞིང་ལན་བདུན་བརྗོད་ན། སེམས་ཅན་དེའི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བྱང་བ་དང༌། མྱ་ངན་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང༌། འཁྲུག་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡོངས་སུ་ཐར་པ་དང༌། རྟག་ཏུ་ནད་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་དང༌། ཡུན་རིང་དུ་འཚོ་ཞིང་ནད་ཐམས་ཅད་ལས་ཡོངས་སུ་ཐར་པ་དང༌། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་གི་བར་དུ་ལོག་པར་ལྟུང་བར་མི་འགྲོ་བ་དང༌། སྐྱེ་བ་དྲན་པ་དང༌། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་པདྨའི་སྙིང་པོ་སེངྒེའི་ཁྲི་ལ་བརྫུས་ཏེ་སྐྱེ་བ་དང༌། ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བསྲུང་བར་གསུངས་སོ། །། །
༈དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོའི་དབྱངས་ཀྱི་མཚན་ཡིད་ལ་དྲན་ཞིང་ལན་བདུན་བརྗོད་ན། སེམས་ཅན་དེའི་སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བྱང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་དང༌། ཚེ་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

218

རབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཚེ་རབས་དྲན་པ་དང༌། ནམ་དུའང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་མི་འབྲལ་བ་དང༌། སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དང་ཕྲད་པ་དང༌། རྟག་ཏུ་ནད་མེད་ཅིང་ཚེ་རིང་བ་དང༌། འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེར་སྐྱེ་བ་དང༌། ལོག་པར་ལྟུང་བར་འགྲོ་བར་མི་འགྱུར་བ་དང༌། གང་དང་གང་དུ་སྐྱེས་པར༌། བསམ་མ་ཐག་ཏུ་གོས་དང༌། རྒྱན་དང༌། སྤོས་དང༌། ཕྲེང་བ་དང༌། མལ་ཆ་དང༌། ན་བའི་གསོས་སྨན་དང༌། ཡོ་བྱད་དང༌། ལོངས་སྤྱོད་དང༌། དབང་ཕྱུག་དང་ལྡན་པར་གསུངས་སོ། །། །
༈དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་རྒྱ་མཚོའི་མཆོག་གི་བློས་རྣམ་པར་རོལ་པས་མངོན་པར་མཁྱེན་པའྀ་མཚན་ཡིད་ལ་དྲན་ཞིང་ལན་བདུན་བརྗོད་ན། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་གྱུར་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཀའ་ཚད་མར་གྱུར་པས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་འདི་རྣམས་ལ་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་བར་མཚན་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ཉན་པ་དང༌། འཛིན་པ་སོགས་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །། །
༈གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རང་གི་རྩ་བའི་སྟོན་པའི་མཚན་གྱི་ཕན་ཡོན་བཤད་པ་དང༌། སྟོན་པ་སྨན་པའི་རྒྱལ་པོའ་མཚན་གྱི་ཕན་ཡོན་བཤད་པའོ། ། ིདང་པོ་ནི། མདོ་སྡེ་གཞན་ལས་ལྟུང་བཤགས་ཀྱི་ལྷ་སུམ་ཅུ་རྩ་ལྔ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང༌། རང་གི་སྟོན་པ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བཤད་པས་དེ་དག་གི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ལ༑དེ་དག་བཟུང་བའི་ཕན་ཡོན་ནི། མཚན་རེ་རེ་རྣ་བའི་ལམ་དུ་སོང་བས་ཀྱང༌། སྲོག་གཅོད་དང༌། རྐུ་བ་དང༌། འདོད་ལོག་དང༌། དགེ་འདུན་དཀོར་སྤྱད་པ་སོགས་སྡིག་པ་འདག་པར་ཡང་གསུངས་ལ། ཁྱད་པར་ཉེ་བ་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། མི་དགེ་བཅུ་དང་མཚམས་མེད་ལས།

བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྨོན་འགྲེལ།

219

བྱས་པ་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་དང༌། སྐྱེས་པ་དང༌། བུད་མེད་དང༌། ཁྱེའུ་དང༌། བུ་མོ་དང༌། མཆོད་རྟེན་དང་ལག་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་པའི་སྡིག་པ་རྣམས། ཉིན་མཚན་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔའི་མཚན་བརྗོད་ཅིང་བཤགས་ན་རྣམ་སྨིན་མ་ལུས་པ་འདག་པར་གསུངས་པ་དང༌། དམིགས་ཡུལ་སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་ནས་སྡིག་པ་བཤགས་ན་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེ་བར་དཔེ་དུ་མ་ནས་ཀྱང་གསུངས་ཤིང༌། གཞན་ཡང༌། སྟོན་པའི་བསྟོད་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་རེ་རེ་ཙམ་བརྗོད་པས་ཀྱང༌། བསྐལ་པ་མང་པོར་བསགས་པའི་སྡིག་པ་འདག་པར་གསུངས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང༌། སངས་རྒྱས་ཕལ་པོ་ཆེ་ལས། མི་མཇེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་གླིང་བཞི་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ཡོད་ཅིང༌། ཞིང་དེ་དག་རེ་རེ་ན། རང་ཅག་གི་སྟོན་པའི་མཚན་མི་འདྲ་བ་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་བཅུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གྲགས་ཤིང༌། མཚན་དེ་དག་གང་བཟུང་བ་སོགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་མི་མཇེད་ཀྱི་ཤར་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཁེངས་པ་དང་ལྡན་པ། ལྷོ་ན་ལྷག་པ། ནུབ་ན་རྡུལ་བསལ་བ། བྱང་ན་རྣམ་པར་འབྱུང་བ། བྱང་ཤར་ན་འཕོ་བར་བྱེད་པ། ཤར་ལྷོ་ན་ཕན་པ། ལྷོ་ནུབ་ན་ཀུན་ཏུ་སོང་བ། ནུབ་བྱང་ན་ཡོངས་སུ་དགའ་བ། འོག་གི་ཕྱོགས་ན་མི་ཆེ་བ། སྟེང་གི་ཕྱོགས་ན་དབྱངས་སྒྲོག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཡོད་ལ། དེས་མཚོན་ནས་ཤར་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་སྟོང་ཚད་མེད་པ་དང༌། གྲངས་མེད་པ་དང༌། དཔག་ཏུ་མེད་པ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ། མཚུངས་པ་མེད་པ། ཀུན་ཏུ་མཐའ་ཡས་བ། མུ་མེད་པ། མཚམས་མེད་པ། བརྗོད་དུ་མེད་པ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་མཐའ་ཀླས་པ། ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་མཐས་གཏུགས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ནའང༌། དེ་བཞིན་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

220

གཤེགས་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་མཚན་གཞན་དང་གཞན་ནས། སྐྱེ་མཆེད་རབ་ཏུ་ཐོབ་པ་གཞན་གྱི་བར་གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའང་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ༑དཔེར་ན་རང་ཅག་གི་ཞིང་འདིར་ཡང༌། གོའུ་ཏ་མ་དང༌། ཉི་མའི་གཉེན་དང༌། ལྷ་ཡི་བླ་མ་དང༌། བུ་རམ་ཤིང་པ་དང༌། ཟས་གཙང་མའི་སྲས་དང༌། མཉམ་མེད་ཤཱཀྱའི་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་གྲགས་པ་ལྟར་རོ། །མཚན་དེ་དག་རེ་རེ་བཟུང་བ་དང༌། ཐོས་པ་སོགས་ལ་ཕན་ཡོན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་མཚུངས་ཀྱང༌། གདུལ་བྱའི་མོས་པ་དང་སྨོན་ལམ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་གང་ལ་ཡིད་སྤྲོ་ཞིང་མོས་པ་ཆེ་བ་དེ་བཟུང་ཞིང་དྲན་ཏེ་བརྗོད་ན་ཕན་ཡོན་ཆེ་སྟེ། དཔེར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གང་ལ་མོས་པ་མང་ཞིང་ཤགས་དྲག་པ་དེ་ཞིང་དེར་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་ཡི་རིགས་པས་འཕགས་པ་འོག་མ་རྣམས་ཀྱིས་མི་འདུལ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདུལ་བ་དང༌། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མི་འདུལ་བ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་འདུལ་བ་དང༌། དེས་མི་འདུལ་བ་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་འདུལ་བ་སོགས་ཡོད་པའི་རྒྱུན་མཚན་ཡང་གོ་བར་ནུས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སའི་སྙིང་པོའ་མདོ་ལས། ཀུན་ཏུ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དང༌། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་ ིཔར་སེལ་བ་དང༌། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་སོགས་ཀྱི་མཚན་བསྐལ་པའི་བར་དུ་བརྗོད་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སའི་སྙིང་པོའ་མཚན་ཐ་ན་སེ་གོལ་གཏོགས་ ིཔའི་ཡུལ་ཙམ་བརྗོད་པ་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་བར་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱང༌། གདུལ་བྱའི་བསམ་ངོ་དང༌། སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་སོགས་ཀྱིས་རྐྱེན་ཚོགས་པའི་ཚེ་ཡིན་གྱི། འཕགས་པ་དེ་དག་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཆུང་སོགས་ཡོད་པའི་དབང་གིས་མིན་ནོ། །། །
༈གཉིས་པ་སྨན་པའི་རྒྱལ་པོའ་མཚན་གྱི་ཕན་ཡོན་ལ་གཉིས། དངོས་ ི

བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྨོན་འགྲེལ།

221

དང་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དམ་བཅས་པས་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི༑སོ་སོའ་སྐྱེ་བོ་གང་དག་སྔོན་མིར་གྱུར་པ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ ིབཞིན་གཤེགས་པ་སྨན་གྱི་བླ་བཻཌཱུརྱའི་འོད་ཀྱི་མཚན་ཐོས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི། གལ་ཏེ་སེར་སྣས་ཟིལ་གྱིས་ནོན་པ་དང༌། སྦྱིན་པ་རྣམ་སྨིན་མི་ཤེས་པས་གཤིན་རྗེའི་འཇིག་རྟེན་དང༌། དུད་འགྲོའ་སྐྱེ་གནས་ན་གནས་ཀྱང་རུང་ ིསྟེ། དེར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེའི་མཚན་མངོན་དུ་གྱུར་ཞིང༌། དྲན་མ་ཐག་པ་ཙམ་ཀྱིས་དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་མི་ཡི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། ཚེ་རབས་དྲན་པ་དང༌། ངན་འགྲོའ་འཇིགས་པས་སྐྲག་ནས། འདོད་པའི་ཡོན་ ིཏན་དོན་དུ་མི་གཉེར་བ་དང༌། སྦྱིན་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་དང༌། སྦྱིན་པའི་བསྔགས་པ་བརྗོད་པ་དང༌། བདོག་པ་ཐམས་ཅད་རིམ་གྱིས་གཏོང་བར་འགྱུར་ཏེ། རིམ་གྱིས་མགོ་དང༌། ལག་པ་དང༌། རྐང་པ་དང༌། མིག་དང༌། ཤ་ཁྲག་ཀྱང་སློང་བ་རྣམས་ལ་སྦྱིན་པར་གྱུར་ན༑ནོར་གྱི་ཕུང་པོ་གཞན་ལྟ་ཅི་སྨོས་པར་རྩ་བའི་མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །ཡང་སྔོན་མིར་གྱུར་པ་ན། སྨན་པའི་རྒྱལ་པོའ་ིམཚན་ཐོས་ཏེ་ཡིད་ལ་དྲན་ཞིང་ལན་བདུན་བརྗོད་པ་སོགས་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་གལ་ཏེ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྟ་བ་ལོག་པར་ཞུགས་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉིད་བསྲུང་བའི་མང་དུ་ཐོས་པ་མི་འཚོལ་བས་མདོ་སྡེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཟབ་མོ་མི་ཤེས་པ་དང༌། གང་དག་མང་དུ་ཐོས་པ་དེ་དག་ནི་ལྷག་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་དུ་གྱུར་ཏེ། ང་རྒྱལ་གྱིས་ནོན་པ་གཞན་དག་ལ་ཕྲག་དོག་བྱེད་ཅིང་དམ་པའི་ཆོས་ལ་དབང་ཟ་བ་དང༌། ཆོས་སྤོང་བའི་མི་བླུན་པོ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་དག་ནི་བདུད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ་སྟེ། བདག་ཀྱང་ལམ་ངན་པར་ཞུགས་ལ་སེམས་ཅན་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་དག་ཀྱང་གཡང་ས་ཆེན་པོར་ལྷུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་དམྱལ་བ་མི་བཟད་པར་འགྱུར་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

222

རོ། ། དེའི་ཚེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེའི་མཚན་ཐོས་པ་དེས། སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ན་གནས་ཀྱང་དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེའི་མཚན་མངོན་དུ་གྱུར་ཏེ། དེ་དག་དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་མིའི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེ་བར་གྱུར་ནས། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཅན་དང༌། བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ་དང༌། དགེ་བའི་བསམ་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཞིང༌། དེ་དག་ཁྱིམ་སྤངས་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་མཐར་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པར་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྔོན་མིར་གྱུར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དཻའི་མཚན་ཐོས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི། གལ་ཏེ་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་བདག་ལ་བསྔགས་པ་དང༌། གཞན་ལ་མི་སྙན་པར་བརྗོད་བ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས། ངན་སོང་གསུམ་པོ་དག་ཏུ་ལོ་སྟོང་ཕྲག་དུ་མར་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བ་དང༌། དེ་ནས་ཤིས་འཕོས་ནས་བརྒྱ་ལ་མིར་སྐྱེས་ན་ཡང༌། རིགས་དམའ་བ་དང༌། བྲན་དང༌། གཞན་གྱི་དབང་དུ་འགྱུར་བ་དག་ཡོད་ལ། སྔོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ཡི་མཚན་ཐོས་པ་དེ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡོངས་སུ་ཐར་ནས་དབང་པོ་རྣོ་བ་དང༌། མཁས་པ་དང༌། གསལ་བ་དང༌། ཡིད་གཞུངས་པ་དང༌། དགེ་བ་ཡོངས་སུ་སྩལ་བ་ལ་མངོན་པར་བརྩོན་པ་དང༌། རྟག་ཏུ་དགེ་བའི་གཤེས་གཉེན་དང་འགྲོགས་པ་ལ་རྙེད་པ་དང༌། བདུད་ཀྱི་ཞགས་པ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་དང༌། མ་རིག་པའི་སྒོ་ངའི་སྦུབས་བཅོམ་པ་དང༌། ཉོན་མོངས་པའི་ཆུ་ཀླུང་སྐེམ་པ་དང༌། སྐྱེ་བ་དང༌། རྒ་ཤི་དང༌། མྱ་ངན་དང་སྨྲེ་ངག་འདོན་པ་དང༌། སྡུག་བསྔལ་བ་དང༌། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང༌། འཁྲུག་པ་རྣམས་ལས་ཡོངས་སུ་ཐར་བར་འགྱུར་བ་དང༌། གཞན་ཡང་སེམས་ཅན་གང་དག་ཕྲ་མ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་དང༌། ཕན་ཚུན་འཐབ་པ་དང༌། རྩོད་པ་དང༌། འགྱོད་པ་དང༌། རྣམ་པར་རྩོད་པའི་སེམས་སུ་གྱུར་པས་ལུས་

བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྨོན་འགྲེལ།

223

དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་མི་དགེ་བ་སྣ་ཚོགས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང༌། ཕན་པ་མ་ཡིན་པ་འདོད་ཅིང་ཕན་ཚུན་གནོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྩོན་ཏེ༑དེ་དག་ནགས་ཚལ་གྱི་ལྷ་དང༌། ཤིང་གི་ལྷ་དང༌། རི་ཡི་ལྷ་དང༌། དུར་ཁྲོད་ཀྱི་འབྱུང་པོ་དང༌། དུད་འགྲོའ་སྐྱེ་གནས་སུ་སོང་བའི་སྲོག་ཆགས་རྣམས་ཀྱིས་སྲོག་ ིགཅོད་ཅིང༌། ཤ་ཁྲག་ཟ་བའི་གནོད་སྦྱིན་དང་སྲིན་པོ་རྣམས་མཆོད་པར་བྱེད་པ་དང༌། དགྲ་བོ་དག་གིས་ཀྱང་མིང་ནས་བརྗོད་པའམ། གཟུགས་བྱས་ནས་རིག་སྔགས་དྲག་པོས་བསྒྲུབ་ཅིང་བྱད་དང་རོ་ལངས་ཀྱི་སྦྱོར་བས་སྲོག་གི་བར་ཆད་བྱ་བ་དང༌། ལུས་རྣམ་པར་ཞིག་པར་འདོད་པ་ལ་སྔོན་མིར་འགྱུར་པ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེའི་མཚན་ཐོས་པ་དེ་དག་ལ་ནི་གང་གིས་ཀྱང་བར་ཆད་བྱ་བར་མི་ནུས་ཏེ། དེ་དག་ཕན་ཚུན་བྱམས་པའི་སེམས་དང༌། ཕན་པའི་སེམས་དང་གནོད་པའི་སེམས་མེད་པའི་སེམས་སུ་གནས་པར་འགྱུར། རང་རང་གི་བདོག་པས་ཆོག་ཤེས་པར་འགྱུར། འཁོར་བཞི་པོ་གང་རུང་ངམ། ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་བསྙེན་གནས་ལ་གནས་པའི་རིགས་ཀྱི་བུ་དང་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་རུང་གིས་རང་རང་གི་བསླབ་པའི་གནས་ཟླ་བ་གསུམ་ནས་ལོ་གཅིག་གི་བར་དུ་འཛིན་ཅིང༌། བདག་གི་དགེ་བའི་རྩ་བ་འདིས་ནུབ་ཕྱོགས་གང་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཚེ་དཔག་མེད་བཞུགས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་ཤོག་ཅིག། ཅེས་སྨོན་ལམ་བཏབ་པ་ལས་གང་དག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྨན་གྱི་བླ་བེཻཌཱུརྱའི་མཚན་ཐོས་པ་དེ་དག་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཚེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བརྒྱད་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་ལྷགས་ནས་ལམ་སྟོན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞིང་དེར་པདྨོ་ཚོན་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་པ་ལས་རྫུས་ཏེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེའི་མཚན་ཐོས་པ་ཁ་ཅིག་ནི། ཕྱུག་ཅིང་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

224

ཏེ་སེམས་ཅན་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་འགོད་པ་དང༌། རྒྱལ་རིགས་ཤིང་སཱ་ལ་ཆེན་པོའ་རིགས་དང༌། བྲམ་ཟེའི་ ིརིགས་ཤིང་སཱ་ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའི་རིགས་དང༌། ནོར་དང༌། འབྲུ་དང༌། མཛོད་དང༌། བང་བ་མང་པོས་འབྱོར་བའི་ཁྱིམ་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏཻ། གཟུགས་དང༌། དབང་ཕྱུག་དང༌། གཡོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང༌། དཔའ་བ་དང་བརྟུལ་ཕོད་པ་དང༌། ཚན་པོ་ཆེའི་སྟོབས་ཀྱི་ཤགས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་དང༌། མཚན་ཐོས་པ་ལ་ལ་ནི་ལྷའི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་དེར་སྐྱེས་ནས་སྔོན་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཟད་པར་མི་འགྱུར་ཞིང༌། ངན་འགྲོར་འགྲོ་བར་མི་འགྱུར། དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་ཀྱང་མི་ཡི་ནང་དུ་གླིང་བཞི་བའི་དབང་ཕྱུག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །བུད་མེད་གང་དག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེའི་མཚན་ཐོས་ཤིང་བཟུང་བ་དེ་ཡི་བུད་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་ཐ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །ཡང་རྩ་བའི་མདོ་ལས་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། ཁྱོད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཟབ་མོ་འདི་ལ་ཡིད་ཆེས་སམ་ཞེས་གསུངས་པའི་ལན་གསོལ་བ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་གདུགས་དང་དགུང་ཟླ་འདི་ལྟར་རྫུ་འཕྲུལ་ཆེ་ཞིང་མཐུ་ཆེ་བ་འདི་གཉིས་ས་ལ་ལྷུང་བ་དང༌། རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་གནས་ནས་འཕོ་བ་སྲིད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་ལགས་སོ། །ཞེས་དང༌། ཡང་བཀའ་སྩལ་པ། ཀུན་དགའ་བོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེའི་མཚན་སུའི་རྣ་ལམ་དུ་གྲགས་པར་གྱུར་པ་དེ་ངན་འགྲོ་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་པ་ནི་གནས་མེད་དེ་གོ་སྐབས་མ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་དགའ་བོ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་འདི་ནི་ཡིད་ཆེས་པར་བཀའ་འོ། །ཀུན་དགའ་བོ་ཁྱོད་དད་ཅིང་ཡིད་ཆེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཐུ་ཡིན་པར་བལྟའོ། །

བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྨོན་འགྲེལ།

225

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་མ་གཏོགས་པ་འདི་ནི། ཉན་ཐོས་དང༌། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་དགའ་བོ་མིར་གྱུར་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་རྙེད་པར་དཀའོ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་ཅིང་གུས་པ་ཡང་རྙེད་པར་དཀའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ཡི་མཚན་ཐོས་པ་ཡང་རྙེད་པར་དཀའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ནི་ཚད་མེད་དོ། །ཐབས་མཁས་པ་དང་སྨོན་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་རྒྱས་པ་ཡང་ཚད་མེད་དོ། །དེ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྐལ་པ་ལས་ལྷག་པར་རྒྱ་ཆེར་བཤད་ཀྱང༌། བསྐལ་པ་ཟད་པར་འགྱུར་གྱི་དེའི་སྨོན་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་རྒྱས་པའི་མཐའ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་འདིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེའི་མཚན་རྣ་ལམ་དུ་གྲགས་པར་གྱུར་པ་དེ། ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བ་གནས་མེད་པར་གསུངས་པ་དང༌། གོང་དུ་སྔོན་མིར་གྱུར་པ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེའི་མཚན་ཐོས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི། ངན་སོང་དུ་སོང་ཡང༌། དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེའི་མཚན་མངོན་དུ་གྱུར་ཏེ། དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་མིར་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྔ་མའི་དགོངས་པ་ནི། མཚན་དེ་དྲན་རྣ་ལམ་དུ་དུ་རེ་ཡོད་བཞིན་དུ་ངན་སོང་སྐྱེ་བ་ནི་གནས་མིན་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོས། མཚན་ཐོས་ཏེ་ཡིད་ལ་དྲན་ཞིང༌། ཞེས་དང༌། མདོ་འདིར་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དཻེའི་མཚན་མངོན་དུ་གྱུར་ཏེ། དེ་དག་དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་ཞེས་མཚན་དྲན་མ་ཐག་ངན་སོང་ནས་ཐོན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མའི་དོན་ནི། སྔར་མཚན་ཐོས་མྱོང་ཡང་དེ་ལ་དང་བའི་སེམས་མ་སྐྱེས་པ་དང༌། མི་དགེ་བ་སྟོབས་ལྡན་གྱིས་བསྒྲིབས་ནས། འཆི་ཁར་མཚན་དེ་དྲན་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ལས་ཉམས་ན་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

226

འང༌། མཚན་ཐོས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཉམས་མི་འགྲོ་བས། གལ་ཏེ་ངན་སོང་སུ་སོང་ཡང༌། ངན་སོང་གི་ཚེ་ཚད་དང༌། སྡུག་བསྔལ་སོགས་མྱོང་མི་དགོས་པར། དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེའི་མཚན་མངོན་དུ་གྱུར་ཏེ༑དེ་མ་ཐག་ཤི་འཕོས་ནས་ལྷ་དང་མི་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ་གཉིས་ཀ་ཡང་མཚན་དྲན་ལམ་ན་ཡོད་བཞིན་དུ་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་དང༌། ངན་སོང་འཕྲོ་འཐུད་མི་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ལྷར་སྐྱེས་ཀྱང་མཚན་ཐོས་པའི་མཐུས་སྔོན་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཟད་པར་མི་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་ནི། འགྲོ་བ་གང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་འདྲ་བར་མངོན་ནོ། །། །
༈ཡང་མདོ་སྡེ་ལས། འཁོར་འདི་ཡི་ནང་ན་ལྷའི་བུ་ཤེས་རབ་ཆུང་བ་ཁ་ཅིག་འདི་སྙམ་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གངྒཱ་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་འདས་པ་ན་བཞུགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་གི་མཚན་ཐོས་པ་དང་གཟུང་བ་ཙམ་གྱིས་ཡོན་ཏན་འདི་ལྟ་བུ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་སྙམ་དུ་རྟོག་པ་ན། སྟོན་པས་དེ་དག་གི་སེམས་ཀྱི་རྟོག་པ་ཡོངས་སུ་མཁྱེན་ནས་སྔར་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞིང་བསྐུལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་མ་ཐག་ཏུ། སྟོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་གཡོས་སོ། །ལྷའི་ཙན་དན་གྱི་ཕྱེ་མ་དང༌། མེ་ཏོག་གི་སྤྲིན་གྱི་ཆར་ཕབ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བདུན་པོ་དེ་དག་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མཇེད་འདིར་གཤེགས་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྔོན་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷའི་སེངྒེའི་ཁྲི་ལ་བཞུགས་ཤིང༌། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་ཏེ་འཁོར་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཅིང༌། སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་དང་ཐབས་ཅིག་ཏུ་ཀུན་ཏུ་སྣང་ངོ༌། །དེ་ནས་འཁོར་དེ་དག་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་ཏེ། མངོན་པར་མཆོད་ནས་ལན་གསུམ་

བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྨོན་འགྲེལ།

227

བསྐོར་བ་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་ལྟ་བུ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨོན་ལམ་བཏབ་བོ། །། །
༈གཉིས་པ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་དམ་བཅའ་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ཆོ་ག་དཀྱུས་ན་གསལ་ཞིང་མི་གསལ་བ་རྩ་བའི་མདོ་ལས་འཇམ་དཔལ་གྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི་སྐྱབས་གསུམ་འཛིན་པའི་དགེ་བསྙེན་ནས་བཟུང་སྟེ། དགེ་སློང་གི་བར་གྱི་གལ་ཏེ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བར་གྱུར་ཀྱང༌། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེའི་མཚན་བཟུང་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པའི་སྡིག་པ་དེ་བྱང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེར་སྐྱེ་བ་དང༌། བུད་མེད་བུ་འདོད་པ་དག་གིས་མཚན་དེ་བརྗོད་ན་བུད་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་ལས་ཐར་པ་དང༌། བུ་ཡང་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་སོགས་སོ། །འཕགས་པ་སྐྱབས་གྲོལ་དང༌། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དང༌། གནོད་སྦྱིན་གྱི་སྡེ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེའི་མཚན་འཛིན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་པར་དམ་བཅའ་ལུགས་ཆོ་ག་དཀྱུས་ན་གསལ་བར་ཡོད་དོ། །། །
༈གཉིས་པ་གཟུངས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ལ་གསུམ། གསེར་བཟང་གི་གཟུངས་ཀྱི་ཕན་ཡོན། བེཻཌཱུརྱའི་གཟུངས་ཀྱི་ཕན་ཡོན། གཟུངས་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གསེར་བཟང་དྲི་མེད་དེ། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས། སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཤིང་དྲུང་དུ་བཞུགས་ཏེ། ཚེ་བསྐལ་པར་ཐུབ་པའི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བར་གཞོལ་བ་རྣམས་གཟིགས་ནས། དེ་དག་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ཟད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་འགོད་པའི་གཟུངས་འདི་གསུངས་ལ། དེ་ནི་ཏདྱཐཱ། སིངྷི་སིངྷི་སུ་སིངྷི་ཞེས་སོགས། གཟུངས་འདི་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

228

གསུངས་པ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཁོར་འདུས་པ་ཐམས་ཅད་དང༌། ཚངས་པ་དང་དབང་པོ་དང༌། འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་བཞི་དག་གིས། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བའི་སླད་དུ། སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་གསལ་བ་དང༌། ནད་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཞི་བ་དང༌། རེ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བཀང་བའི་སླད་དུ། གཟུངས་ཀྱི་ཚིག་འདི་ལྟ་བུ་དག་བཀའ་སྩལ་བ་ལེགས་སོ་ཞེས་གསོལ་ཏོ། །ཕན་ཡོན་གཞན་རྣམས་ཆོ་ག་དཀྱུས་ན་གསལ་ཞིང༌། སྔར་མཚན་གྱི་ཕན་ཡོན་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་བཤད་ལ། ཆོ་གའི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུས་ཕན་ཡོན་རྣམས་གྲུབ་ཚུལ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །
གཉིས་པ་ནི བེཻཌཱུརྱའི་གཟུངས་འདི་ཞུ་བའི་ཚེ། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་སྟན་ལས་ལངས་ཏེ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་ལ་ལན་བདུན་བསྐོར་བ་བྱས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་སླད་མའི་ཚེ་སླད་མའི་དུས་ན༑སེམས་ཅན་བསོད་ནམས་ཆུང་བ། བྲོ་ནད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་གཟིར་བ། གནོད་སེམས་སུ་གྱུར་པ། གཟའ་དང་རྒྱུ་སྐར་གྱི་གནོད་པ་བྱུང་བ། འཚེ་བ་དང༌། དགྲ་དང་དགོན་པས་གནོད་པར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་འཇིགས་པ་ལས་སྐྱབས་པ་དང༌། མགོན་བགྱི་བ་དང༌། སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་སྦྱངས་སམ། ཀླག་གམ། ཡི་གེར་འདྲི་འམ། འདྲིར་འཇུག་གམ། འདོན་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དགོངས་པ་དང༌། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མཐོང་བ་དང༌། བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་དང༌། ལོག་པར་ལྟུང་བར་མི་འཆི་བ་དང༌། དུས་མ་ལགས་པར་འགུམ་པར་མི་འགྱུར་བ་བཤད་དུ་གསོལ་ཞེས་ཞུས་ལ། དེའི་ཚེ་འཇམ་དཔལ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །འཇམ་དཔལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དང་སྙིང་རྗེའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱི་སྤོབས་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་གྱི་བརླབས་ཀྱིས་སྐྱེས་

བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྨོན་འགྲེལ།

229

སོ། །ལེགས་པར་རབ་ཏུ་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་བཟུང་ཞིག་དང་བཤད་དོ། །འཇམ་དཔལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་བེཻཌཱུརྱའི་འོད་ཅེས་བྱ་བའི་གཟུངས་ཡོད་དེ། རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྙིང་རྗེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་བཟུང་སྟེ་བཟུང་ངམ། ཀླག་གམ། མཆོད་ན་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དགོངས་ཤིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མཐོང་བར་འགྱུར། ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དག་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། ཅེས་གསུངས་པ་ལ། དེ་ཡི་ཚིག་ནི། ཏདྱཐཱ། གྷུམེ་གྷུམེ། ཨེ་མེ་ནེ་མི་ཧི། ཞེས་སོགས་སོ། །འདི་བཀའ་སྩལ་པའི་ཚེ། སྣང་བ་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ་ས་ཆེན་པོ་གཡོས་ནས། རྫུ་འཕྲུལ་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་དག་སྣང་ངོ༌། །འཁོར་ཇི་ལྟར་ལྷགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་ལྷའི་སྤོས་དང་བདུག་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་ལ་མཆོད་ནས་ལེགས་སོ་ཞེས་གསོལ་ཏེ་ལན་གསུམ་བསྐོར་བ་བྱས་སོ། །འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་མགྲིན་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པར་བཤད་ལ། ཕན་ཡོན་གཞན་རྣམས་དཀྱུས་ན་གསལ་ལོ། །། །
༈གསུམ་པ་གཟུངས་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལག་ན་རྡོ་རྗེ་དང༌། ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་དང༌། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞིས་དམ་བཅས་པའི་གཟུངས་ནི། མདོ་ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་ཅག་རང་གིས་བྲོ་བོར་བ་དང༌། དམ་བཅས་པ་འདི་དག་རིགས་ཀྱི་བུ་འམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་དེས་དྲན་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ཡི་ཚིག་ནི། ཏདྱཐཱ། ཨགྷུ་མགྷུ་ཏ་ར་གྷུ་ཞེས་སོགས་སོ། །ཕན་ཡོན་དཀྱུས་ན་གསལ་ལོ། །། །༈གཉིས་པ་ལག་ན་རྡོ་རྗེས་དམ་བཅས་པའི་གཟུངས་ནི། མདོ་ལས།

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

230

དེ་ལས་སངས་རྒྱས་དེ་དག་གི་གསུང་གཅིག་གིས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལག་ན་རྡོ་རྗེ་ལ་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱིན་ཏེ། ལག་ན་རྡོ་རྗེ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། ལག་ན་རྡོ་རྗེ་ཁྱོད་ལ་དགོངས་ཟིན་གྱི། མདོ་སྡེ་དབང་པོ་འཛིན་པ་དེ་དག་ལ་ཕན་པར་འདོད་པ་དང་རེ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཟུངས་ཀྱི་སྔགས་ཀྱི་གཞི་འདི་དག་སྨྲོས་ཤིག། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལག་ན་རྡོ་རྗེས་གཟུངས་ཀྱི་སྔགས་ཀྱི་གཞི་འདི་དག་བསྒྲགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས། བདེ་བར་གཤེགས་པས་བསྐུལ་ནས་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེས་སྨྲས་པ་ཡིན་ལ། ཕན་ཡོན་དཀྱུས་ན་གསལ་ལོ། །
ལྔ་པ་ཕན་ཡོན་དེ་དག་གང་ལས་བྱུང་བའི་རྟེན་ལ་གཉིས། རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་དང༌། རྟེན་ཕལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགེ་ཚུལ་ཕ་མ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་དང་ལྡན་པ་དང༌། དེའི་སྟེང་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་འཇུག་པའི་སྡོམ་པ་དང་ལྡན་པའི་གཉིས་ལྡན་གྱི་རྟེན་ནི། འཇུག་སྡོམ་དང་ལྡན་ན་ཁྱིམ་པ་ཡིན་ཀྱང་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་བྱ་དགོས་སོ། །། །༈གཉིས་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཚན་ལེགས་དང་རིན་ཆེན་ཟླ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཆོ་ག་རྫོགས་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དད་པའི་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོའམ། རྒྱལ་པོའམ། བློན་པོའམ། ཁྱིམ་བདག་ཡོན་ཏན་དོན་དུ་གཉེར་བ། ཞེས་ལྔ་གསུངས་ལ། ཡོན་ཏན་དོན་དུ་གཉེར་བ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་ངོ༌། །། །
༈གསེར་བཟང་དྲི་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཞན་སྡ་མ་གཉིས་དང་འདྲ་བ་ལ། ཁྱིམ་བདག་གི་དོད་ལ། དགེ་བསྙེན་ཕ་དང༌། དགེ་བསྙེན་མ་གཉིས་སྨོས་ལ། ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོའི་སྐབས་ན་རྟེན་གྱི་གསལ་ཁ་མ་བྱུང་ཞིང༌། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འོག་མ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ༌། རྟེན་རིགས་ཀྱི་བུ་དང༌།

བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྨོན་འགྲེལ།

231

བུ་མོ་གཉིས་ཙམ་ཞིག་སྨོས་ལ། འདི་དག་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་དང་ལྡན་ན་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་བྱེད་དགོས་ཤིང༌། ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་གསོ་སྦྱོང་ལ་ངེས་པར་གནས་དགོས་ཀྱང༌། དེ་ཙམ་དང་དགེ་བསྙེན་ཕ་མ་ཙམ་ནི་ཁྱིམ་པའི་ཕྱོགས་ལའང་ཡོད་པས། རིགས་ཀྱི་བུ་བུ་མོ་སོགས་རབ་བྱུང་གི་སྡོམ་པ་དང༌། བྱང་སྡོམ་དང་མི་ལྡན་ན་རྟེན་ཕལ་པར་བྱ་དགོས་སོ། །འོ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་ཟླ་བ་དང༌། གསེར་བཟང་དྲི་མེད་དང༌། སྨན་པའི་རྒྱལ་པོ་དང༌། ལག་ན་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་གནོད་སྦྱིན་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་བསྙེན་གནས་ལ་གནས་པར་བྱ་ཞེས་པའི་བསྙེན་གནས་ནི། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གང་གི་དབང་དུ་བྱ་སྙམ་ན། འདི་དང་སློབ་དཔོན་གྱི་ཁྱིམ་པ་ཡིན་ན་བསྙེན་གནས་ཀྱི་ཁྲིམས་བཟུང་ཞེས་པའི་བསྙེན་གནས་གཉིས་དོན་གཅིག་ལ། དེ་ཡང་སྐྱབས་གྲོལ་གྱི་སྐབས་སུ། བཙུན་པ་ཀུན་དགའ་བོ་གང་དག་ནད་ཆེན་པོ་ལས་ཡོངས་སུ་ཐར་བར་འདོད་པ་དེ་དག་གིས། ནད་པ་དེ་ཡི་དོན་དུ་ཉིན་བདུན་མཚན་བདུན་དུ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་གསོ་སྦྱོང་གི་སྡོམ་པ་བླང་བར་བྱ་ཞེས་གསུངས་པའི་གསོ་སྦྱོང་གི་སྡོམ་པ་འདི་ཡིན་ལ། འདི་དོན་ཡོད་ཞགས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་སྡེ་ལས་གསུངས་པའི་སྡོམ་པ་ལེན་ཚུལ་ཡིན་གྱིས། སོ་སོ་ཐར་པའི་བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ལ། གསོ་སྦྱོང་གི་སྡོམ་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཚད་ལྡན་གྱིས་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདི་སྨན་བླའི་ཆོ་ག་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོ་གར་བཞེད་པའི་ཕྱོགས་དང་ཤིན་ཏུ་འགྲིག་པར་མངོན་ནོ། །། །
༈གཉིས་པ་རྟེན་ཕལ་པ་ནི། བེཻཌཱུརྱའི་གཟུངས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་གྱི་སྐབས་སུ། སླད་མའི་དུས་ཀྱི་གང་ཟག་བསོད་ནམས་ཆུང་བ། བྲོ་ནད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ། གནོད་སེམས་སུ་གྱུར་པ། གཟའ་དང་རྒྱུ་སྐར་གྱི་གནོད་པ་བྱུང་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

232

བ། འཚེ་བ་དང༌། དགྲ་དང༌། དགོན་པས་གནོད་པར་གྱུར་པ། ཞེས་སྨོས་པ་རྣམས་དང་སྔར་བཤད་པའི་ཁྱིམ་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དེས། འདི་དག་གིས་ཀྱང་གསོ་སྦྱོང་གི་སྡོམ་པ་ཙམ་མ་བླངས་པར་ཆོ་ག་འདི་རྫོགས་པར་སྒྲུབ་ཏུ་མི་རུང་ངོ༌། །། །
༈དྲུག་པ་རྟེན་དེས་བསམ་སྦྱོར་ཇི་ལྟ་བུས་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། བསམ་པའི་ཁྱད་པར་དང༌། སྦྱོར་བའི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་གུས་པ་དང་ཡོན་ཏན་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ནི་འདྲ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཚན་ལེགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་ཞེས་གསུངས་ལ། གསེར་བཟང་དང༌། མངོན་མཁྱེན་རྒྱལ་པོ་དང༌། ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་ན་མི་གསལ་ཡང༌། མྱ་ངན་མེད་མཆོག་དཔལ་དང༌། བྱང་སེམས་དང༌། གནོད་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པའི་སེམས་དང༌། བྱམས་པའི་སེམས་ཞེས་གསུངས་ལ། ཁྱད་པར་སྨན་རྒྱལ་གྱི་སྐབས་ན། དྲི་མ་མེད་པའི་སེམས་དང༌། རྙོག་པ་མེད་པའི་སེམས་དང༌། གནོད་སེམས་མེད་པའི་སེམས་དང༌། བྱམས་པའི་སེམས་དང༌། བཏང་སྙོམས་ཀྱི་སེམས་དང༌། མཉམ་པའི་སེམས་ཞེས་གསུངས་པས། རྙེད་བཀུར་ལ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མ་མེད་པ་དང༌། བྱིང་རྨུགས་ལ་སོགས་པའི་རྙོག་པ་མེད་པ་དང༌། གཞན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྒུད་པར་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་གནོད་སེམས་མེད་པ་དང༌། མཉམ་པའི་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཅི་ནུས་སུ་བསྒོམ་པ་དང༌། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་བྱ་སྙམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚད་མེད་པ་བཞིས་ཟིན་པ་དང༌། སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིད་ལ་བྱ་བ་རྣམས་སོ། །དེ་ཡང་སྔ་མ་རྣམས་ནི༑ཐེག་པ་ཐུན་མོང་

བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྨོན་འགྲེལ།

233

བའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདུལ་བྱས་ཆོ་ག་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དབང་དུ་མཛད་ཀྱང༌། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཅི་ནུས་སུ་བསྐྱེད་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །། །
༈གཉིས་པ་སྦྱོར་བའི་ཁྱད་པར་ལ་གཉིས། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང༌། སོ་སོའ་སྐབས་ཀྱི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་བྱང་ ིསེམས་གཉིས་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཐོས་ཏེ་ཡིད་ལ་དྲན་ཞིང་ལན་བདུན་བརྗོད་པ་དང༌། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་དྲན་པ་དང༌། ཅི་ནུས་ཀྱིས་མཆོད་པ་དང༌། གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་བ་དང༌། གཡོ་རྒྱུ་སོགས་དང་མ་འདྲེས་པར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཐུན་མོང་དུ་བྱ་དགོས་པ་རྣམས་སོ། །། །
༈གཉིས་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཚན་ལེགས་རྒྱལ་པོའ་སྐབས་ ིསུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེའི་མཚན་བཟུང་བར་བྱ། རབ་ཏུ་གུས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ལ་མཆོད་པ་བྱས་ན་ཞེས་གསུངས་པ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་རིན་ཆེན་ཟླ་བའི་སྐབས་སུ། དེའི་མཚན་ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་ཡིད་ལ་བྱ་རབ་ཏུ་གུས་པར་བྱ། གཟུང་བར་བྱ། དད་བར་བྱ། དེའི་སྐུ་གཟུགས་ཀྱང་བྱེད་དུ་གཞུག། མེ་ཏོག་དང༌། བདུག་པ་དང༌། སྤོས་དང༌། ཕྲེང་བ་དང༌། བྱུག་པ་དང༌། རོལ་མོའ་སྒྲ་དང༌། མར་མེ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་ ིཔར་བྱ། ཉིན་བདུན་གཙང་མར་བྱས་ཏེ་ས་ཕྱོགས་གཙང་བར་གནས་པར་བྱ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེར་སྐྱེ་བར་སྨོན་ལམ་གདབ་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་ཤིང༌། གསེར་བཟང་དྲི་མེད་ཀྱི་སྐབས་ན། གསེར་བཟང་གི་གཟུངས་ནི། འཛིན་པ་དང༌། ཀློག་པ་དང༌། ཀུན་ཆུབ་པར་བྱེད་པ་དང༌། དད་པར་བྱེད་པ་དང༌། ཉིན་མཚན་ལན་དྲུག་ཏུ་སེམས་ཅན་སྙིང་རྗེའི་སེམས་ཡིད་ལ་བྱེད་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

234

པ་དང༌། མེ་ཏོག་དང༌། བདུག་པ་དང༌། སྤོས་དང༌། མར་མེ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་ཅིང༌། ས་ཕྱོགས་གཙང་མར་སྒྲུབ་པར་གསུངས་པ་དང༌། སྟོན་པ་མྱ་ངན་མེད་མཆོག་གི་སྐབས་སུ་ནི། དེའི་མཚན་ཐོས་ཏེ་ཉིན་མཚན་ལན་དྲུག་ཏུ་བརྗོད་པ་དང༌། མེ་ཏོག་སོགས་ཀྱིས་གསེར་བཟང་གི་སྐབས་ལྟར་མཆོད་པར་གསུངས་པ་དང༌། སྟོན་པ་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོའི་སྐབས་སུ་དེའི་མཚན་ཐོས་པ་དང༌། འཛིན་པ་དང༌། དད་པར་བྱེད་པ་དང༌། རབ་ཏུ་གུས་པས་མེ་ཏོག་སོགས་ཀྱིས་མཆོད་པར་གསུངས་ལ། སྟོན་པ་མངོན་མཁྱེན་རྒྱལ་པོའ་ིསྐབས་སུ། སངས་རྒྱས་བདུན་པོ་དེ་དག་གི་མཚན་ཐོས་ལ། ཐོས་ནས་ཀྱང་འཛིན་པ་དང༌། ནང་པར་ལངས་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང༌། དད་པར་བྱེད་པ་དང༌། མེ་ཏོག་དང༌། བདུག་པ་དང༌། སྤོས་དང༌། ཕྲེང་བ་དང༌། བྱུག་པ་དང༌། རོལ་མོའ་སྒྲ་དང༌། སིལ་སྙན་དང༌། ཕེག་རྡོབ་པ་དང༌། གླེགས་བམ་ལ་བྲིས་ ིཏེ་འཆང་བ་དང༌། ཡི་གེར་འབྲི་བ་དང༌། འབྲིར་འཇུག་བ་དང༌། སེམས་བཏུད་དེ་གཞན་ལ་ཉན་པ་དང༌། ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་འཚོ་ཆས་དང༌། ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་མཆོད་པ་རྣམས་བྱེད་པར་གསུངས་ཤིང༌། སྟོན་པ་སྨན་པའི་རྒྱལ་པོའ་སྐབས་ ིན༑སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེར་སྐྱེ་བར་སྨོན་ལམ་འདེབས་པ་དང༌། དེའི་མཚན་ཐོས་ནས་འཛིན་པ་དང༌། སླད་མའི་དུས་ན། མདོ་འཆང་བ་དང༌། ཀློག་པ་དང༌། འཆད་པ་དང༌། གཞན་ལ་རྒྱ་ཆེར་སྟོན་པ་དང༌། ཡི་གེར་འདྲི་བ་དང༌། འབྲིར་རྩོལ་བ་དང༌། གླེགས་བམ་དུ་བྲིས་ཏེ། མེ་ཏོག་དང༌། བདུག་པ་དང༌། ཕྲེང་བ་དང༌། བྱུག་པ་དང༌། གདུགས་དང༌། རྒྱལ་མཚན་རྣམས་ཀྱིས་བཀུར་སྟིར་བགྱིད་པ་དང༌། དད་པ་དང༌། ཁ་ཟས་གཙང་མ་ཟ། ལུས་ལེགས་པར་བཀྲུས། གོས་བཟང་པོ་དྲི་མ་མེད་པ་བསྒོ་ཞིང༌། ཕྱོགས་གཙང་མར་མེ་ཏོག་སིལ་མ་བཀྲམ། སྤོས་སྣ་ཚོགས་གྱིས་བདུག་པ་དང༌། རས་གདུགས་དང༌།

བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྨོན་འགྲེལ།

235

རྒྱལ་མཚན་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བརྒྱན་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ། རོལ་མོའ་སྒྲ་དང༌། སིལ་སྙན་དང༌། གླུ་དབྱངས་བླང་ཞིང༌། དེ་བཞིན་གཤེགས་ ིཔའི་སྐུ་གཟུགས་དེ་ལ་བསྐོར་བ་བྱ། དེའི་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་ཡིད་ལ་བྱ། མདོ་འདི་ཡང་བསྟན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། གཞན་ཡང་སྐྱབས་གྲོལ་དང༌། འཇམ་དཔལ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ན། ཕ་རོལ་གྱི་དམག་བཟློག་པ་དང༌། བྲོ་ནད་ཞི་བ་དང༌། ལོ་ཕྱུགས་ལེགས་པ་སོགས་དམིགས་བསལ་འགའ་ཞིག་སྒྲུབ་པའི་ཚེ། བསམ་སྦྱོར་ཇི་ལྟ་བུས་སྒྲུབ་པ་སོགས་ནི་ཆོ་ག་ཀུན་ན་གསལ་བ་ལྟར་བྱ་དགོས་སོ། །བེཻཌཱུརྱའི་གཟུངས་ཀྱི་སྐབས་སུ། བྱེད་པའི་ཁྱད་པར། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་གཟུངས་དེ་བཅངས་སམ། ཀློག་གམ། ཡི་གེར་འབྲིའམ། འབྲིར་རྩོལ་ལམ། འདོན་ན་ཞེས་དང༌། མཆོད་པའི་ཁྱད་པར། མེ་ཏོག་དང༌། བདུག་པ་དང༌། མར་མེ། བདུག་སྤོས་དང༌། ཕྲེང་བ་དང༌། རོལ་མོའ་སྒྲ་དང༌། རྒྱལ་མཚན་དང་བ་དན་གྱིས་མཆོད་པ་དང༌། དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར། ིཉི་མ་བདུན་དུ་སྡོམ་པའི་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་བསྙེན་གནས་ལ་གནས་པ། བཟླས་པའི་ཁྱད་པར་གཟུངས་ཀྱི་ཚིག་ལན་སྟོང་རྩ་བརྒྱད་དུ་སྟོན་ན། ཞེས་དང༌། ལག་ན་རྡོ་རྗེ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། རྟེན་རིགས་ཀྱི་བུ་དང༌། བུ་མོ་གཉིས་སྨོས་ནས། དེ་གཟུངས་ཀྱི་ཚིག་འདི་བརྗོད་པ་དང༌། འཆང་བ་དང༌། ཀློག་པ་དང༌། མཆོད་པར་བགྱིད་པ། ཡི་གེར་འབྲི་བ་དང༌། ཡི་གེར་འབྲིར་རྩོལ་བ་དེར། ཞེས་དང༌། གལ་ཏེ་དེས་བདག་མཐོང་བར་འཚལ་ན། ཞེས་སོགས་དཀྱུས་ན་གསལ་ལོ། །འདིར་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཚེས་བརྒྱད་ནས་བརྩམས་ཏཻ་ཟླ་བ་ཕྱི་མ་ཉའི་བར་དུ། ཉིན་གཅིག་བཞིན་རིག་སྔགས་ལན་བརྒྱད་བཟླས་ན་ཞེས་པ་ནི། ཏདྱ་་ཐཱ། བཛྲེ་བཛྲེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཟུངས་བཟླས་པའི་ཆོ་ག་ཡིན་ལ། ཨ་གྷུ་མ་གྷུ་ཏར་གྷུ་ཞེས་སོགས་ལ་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

236

ནི། སྦྱོར་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་གཟུངས་ཀྱི་ཚིག་དེ་འཆང་བ་དང༌། ཀློག་པ་དང༌། ཡི་གེར་འབྲི་བ་དང༌། འབྲིར་རྩོལ་བ་དང༌། རབ་ཏུ་གུས་པས་མཆོད་པར་བགྱིས་ན། ཞེས་པ་ཙམ་ལས། དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང༌། བཟླས་པའི་གྲངས་མ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བསམ་སྦྱོར་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་ཟིན་པར་བྱས་སྡར་བཤད་པའི་རྟེན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་གྱི་ཆོ་གའི་ཡན་ལག་མ་ཉམས་པར་སྨོན་ལམ་བཏབ་ན། སྨོན་ལམ་ཇི་ལྟར་བཏབ་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་ནུས་པ་མདོ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་འབྱུང་བས། མདོ་ལས་དེ་བས་ན་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་དད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེར་སྐྱེ་བར་སྨོན་ལམ་ཐོབ་ཅིག་ཅེས་གསུངས་ལ༑འདེབས་རྒྱུའི་སྨོན་ལམ་ཡང་གཙོ་བོར་སྨོན་ལམ་ཆེན་པོ་བཞི་བཅུ་རྩ་བརྒྱད་པོ་ཡིན་ལ། གཞན་ནི་རང་རང་གིས་ཇི་ལྟར་སྨོན་པའི་གནས་རྣམས་གྲུབ་པའོ། །དེ་ལ་དོགས་པའི་གནས་འདི་ཡོད་དེ། སྨོན་ལམ་བཞི་བཅུ་རྩ་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་ནི༑སངས་རྒྱས་དེ་དག་གིས་སྔོན་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པ་ན། དེ་རྣམས་རང་རང་གི་སངས་རྒྱས་པའི་ཞིང་དུ། འདི་དང་འདི་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བཏབ་པ་ཡིན་ལ༑མདོ་ཉིད་ལས་ཀྱང༌། སྨོན་ལམ་དེ་དག་རེ་རེའི་ཐོག་མར་ཡང༌། གང་གི་ཚེ་བདག་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་དེ་ན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཞིང་འདིར་རང་ཅག་ལྟ་བུས་སྨོན་ལམ་དེ་ལྟར་བཏབ་པས། བཤད་པ་ལྟར་འགྲུབ་པའམ་འབྲེལ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་ཡོད་དེ། སྤྱིར་སྨོན་ལམ་རྣམ་དག་གང་བཏབ་ཀྱང་ཡིད་ཆེས་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་སོགས་མདོ་ན་ཇི་ལྟར་བཏབ་པ་བཞིན་འགྲུབ་པ་ནི། གསུང་རབ་སྤྱིའི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། ཁྱད་པར་འོ་སྐོལ་གྱི་སྟོན་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྔོན་བྱང་

བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྨོན་འགྲེལ།

237

ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པ་ན། སྨོན་ལམ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་བཏབ་ཅེས། ཇི་ལྟར་བཏབ་ཚུལ་རྣམས་རིམ་གྱིས་གསུངས་པ་ན། དེ་ལྟར་ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་ཚིག་དེ་དག་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་བཀའ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། སྨོན་ལམ་ཞིང་འདིར་བཏབ་ན་སྔོན་སངས་རྒྱས་བདུན་པོས་ཇི་ལྟར་བཏབ་པ་ལྟ་བུའི་ཕན་ཡོན་འབྱུང་བར། རང་གི་སྟོན་པ་ཟས་གཙང་གི་སྲས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཤིང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཞི་བ་འཚོས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བདུན་གྱི་མཚན་དང་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་རྒྱས་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཤིང་དཔལ་གྱི་མགུར་ལས་འདིསྐད་དུ། འཇམ་དཔལ་དེ་ལྟ་བས་ན་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་མ་འདྲེས་པར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བདུན་གྱི་མཚན་བཟུང་བར་བྱ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིད་ཆེས་དང༌། འདུན་པ་ཤགས་དྲག་པ་དང༌། ཆོ་གའི་ཡན་ལག་མ་ཉམས་པ་སོགས་ཡོད་པ་དང༌། ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་ལོག་ལྟ་སོགས་ཀྱི་མ་བཅོམ་པའི་སྨོན་ལམ་བཏབ་པ་རྣམས་ལ་ནི། ཚེ་འདིར་ཕན་ཡོན་གྱི་འབྲས་བུ་འགྲུབ་པ་དང༌། སྐྱེ་གནས་གཞན་ལ་འགྲུབ་པ་དང༌། ལན་གྲངས་གཞན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་རིམ་གྱིས་འགྲུབ་པའི་རིམ་པ་མང་དུ་ཡོད་ཅིང༌། བདག་འབྲས་སོ་ནམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་འབྲུ་བཅུད་སྨིན་པ་སོགས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ༌། །ཡང་ཆོ་ག་མ་ཉམས་པ་མེད་ཀྱང༌། སྨན་པའི་རྒྱལ་པོ་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཡིད་ལ་དྲན་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ཕན་ཡོན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དོ། །། །
༈ད་ནི་གསུམ་པ་ཉམས་སུ་བླང་བའི་ཆོ་ག་བཤད་པ་ལ་གསུམ། སྦྱོར་བའི་ཆོ་ག། དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག། མཇུག་གི་ཆོ་གའོ། །དང་པོ་ནི། དུས་བཟང་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

238

པོ་ཚེས་བརྒྱད་ལྟ་བུ་ལ་བརྩམ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། ལྟ་བུ་ནི་མཚོན་པ་སྟེ། བཅོ་ལྔ་དང་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་ཟླ་བ་ཕྱེད་སོགས་བཟུང་ངོ༌། དེ་ནས་གནས་ཁང་བརྒྱན་པ་སོགས་ཀྱི་མགོ་བརྩམ་ལ་ཆོ་ག་དངོས་བཟུང་བའི་དུས་ནི་དུས་རང་དགའ་བས་ཀྱང་འགྲུབ་སྟེ༑སྔར་གྱི་དེ་གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཆོ་ག་བྱེད་པ་ལ། གང་དུ་ཆོ་ག་བྱེད་པའི་གནས་ནི། གནས་ཡིད་དུ་འོང་བ་གཙང་མར་བྱས་ལ་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། མཛེས་ཤིང་ཡིད་དགའ་བར་བྱེད་པ་དང༌། རྙིངས་མ་དང་དྲི་ང་བ་སོགས་མེད་པ་དང་བ་འཕེལ་བ་དང༌། རྗེས་སུ་མཐུན་པ་བཟུང་ངོ༌། །གནས་དེ་ཡི་རྒྱན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། དབྱིབས་ལེགས་ཤིང་རིན་པོ་ཆེའི་ཏོག། རྔ་མའི་བསིལ་ཡབ་དང༌། དར་གྱི་གཤམ་བུ་སོགས་ཀྱིས་མཛེས་པར་བྱས་པའི་གདུགས་དང༌། ཟླ་ཕྱེད་ཀྱི་སྟེང་དུ་རྡོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་རྩེ་མོ་ཅན་གྱི་དབྱུག་པ་ལ་དཔྱངས་པའི་དར་ལྕེ་གསུམ་པ་གསུམ་ཁུགས་ཀྱི་འགྱིང་བ་ལ་སྲོག་ཆགས་སེངྒེ་སོགས་ཀྱི་མཚན་མས་བརྒྱན་པའི་རྒྱལ་མཚན་མང་པོས་ལེགས་པར་བརྒྱན་པའོ། །རྟེན་དགྲམ་པའི་གཞིར་སྤོས་ཀྱི་མཎྜལ་ཡངས་པོ་བྱས་ལ་ཚོན་ཕྱེས་དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་བའམ། ཡང་ན་མེ་ཏོག་གི་ཚོམ་བུ་བཀོད་ནས་རུང་སྟེ། དེ་དག་ནི། གདུགས་དང་རྒྱལ་མཚན་མང་པོས་ལེགས་པར་བརྒྱན་པའི་ནང་དུ་སྤོས་ཀྱི་མཎྜལ་ཆེན་པོ་བྱས་ལ། ཚོན་ཕྱེའམ་མེ་ཏོག་གིས་དགྲམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ནས་སྐུ་གཟུགས་ནི༑མདོ་ལས་སྐུ་གཟུགས་བདུན་བྱ་ཞེས་པ་ལས་མ་བྱུང་ཡང༌། གླིང་གཞིར་རང་གི་སྟོན་པ་དང་བརྒྱད་གདན་འཛོམ་པར་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་སྐུ་ལུགས་མའམ་རས་བྲིས་སམ། མ་ལྕོགས་ན་འཇིམ་པ་ལ་བྱས་ཏེ། ཚོན་གྱིས་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་ཡང་རུང་སྟེ། རིང་བསྲེལ་རྣམ་པ་བཞི་དང༌། གཟུངས་ཆེན་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཚང་བའི་རབ་གནས་ལེགས་

བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྨོན་འགྲེལ།

239

པར་བྱས་པ་དང་བཅས་པ་བྱ། འཁོར་འཇིག་རྟེན་པ་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པ་དང༌། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་འཇམ་དཔལ་ལ་སོགས་པའི་གདན་ཡང་བཤམ་ཚུལ་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །དེ་དག་ནི་ལུགས་སྐུའམ་རས་བྲིས་སམ། མ་ལྕོགས་ན་འཇིམ་པ་ལ་བྱས་པ་ཡང་རུང༌། རིང་བསྲེལ་དང་བཅས་པ་བྱ། འཁོར་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་གདན་ཡང་བཤམ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེར་མཆོད་པ་བཤམ་པ་ནི། མཆོད་པ་ཅི་འབྱོར་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ཅི་འབྱོར་ཞེས་པས་མར་མེ་ཤིང་རྟའི་འཁོར་ལོ་ཙམ་དང༌། དེ་དག་ཀྱང་སྐུ་གཟུགས་རེ་རེའི་སྤྱན་སྔར་བདུན་བདུན་དང༌། ཚོན་སྣ་ལྔ་པའི་བ་དན་བདུན་བདུན་དང༌། བཞི་བཅུ་རྩ་དགུ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པར་བྱ་བ་དང༌། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་དང༌། བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་རྫས་བརྒྱད་དང༌། གོས་ཟུངས་དང༌། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ཕྲེང་གཏན་མ་འབྱོར་ན་འགལ་བ་མེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་པས། ཇི་ལྟར་རྙེད་པ་རྣམས་རྙིངས་པ་མེད་པར་འབུལ་བར་བྱའོ། །མར་མེ་ཤིང་རྟའི་འཕང་ལོ་ཙམ་བདུན་བདུན་དགོས་པར་བཤད་པ་རྣམས་ནི་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱིན་བདག་འབྱོར་པ་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ཡང་ནད་པ་དྲག་པོའ་རྣམ་ཤེས་འགུགས་པ་དང༌། ཚེ་འདས་པ་ ིལ་བདུན་ཕྲག་གི་བསོད་ནམས་ལྷག་པར་སྤྱོད་པའི་དོན་དུ་ཡང་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སྤོས་ལ་སོགས་པ་བདུན་བདུན་མི་སྨོས་ཅིའི་ཕྱིར། མར་མེ་དང་བ་དན་གཉིས་ཐོག་མར་སྨོས་པ་དང་བདུན་བདུན་ཞེས་སྨོས་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་མཆོད་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། མར་མེ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་དང༌། བ་དན་ནི་གཡོ་ཞིང་བཀྲ་བ་ཡིན་པས། གང་གི་ཆེད་དུ་ཆོ་ག་བསྒྲུབ་པ་དེའི་སེམས་ལ་དགེ་བའི་ཆོས་ལྷག་པར་འཕེལ་བའི་རྒྱུ་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་སྨོས་སོ། །མཆོད་ཡོན་དང༌། མེ་ཏོག་དང༌། ཆུ་བཞི་དང༌། ཉེར་སྤྱོད་ལྔའི་ཐོག་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

240

མར་སྨོས་པས་མཆོད་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་གྱིས་མར་མེ་དང་བ་དན་གཙོ་བོ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། ཐོག་མར་སྨོས་པ་ལ་གཙོ་བོ་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ༑དཔེར་ན་འདོད་ཡོན་ལྔའི་གཙོ་བོ་རེག་བྱའི་འདོད་ཡོན་ཡིན་ཀྱང༌། གཟུགས་ཐོག་མར་སྨོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་ནི། མཆོད་པ་ཅི་འབྱོར་བ་བཤམས་ཏེ། སྐུ་གཟུགས་རེ་རེའི་སྤྱན་སྔར་མར་མེ་བདུན་བདུན་དང༌། ཚོན་སྣ་ལྔའི་བ་དན་བདུན་བདུན་བཞག་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །མར་མེ་དང་བ་དན་གཉིས་ལ་བདུན་བདུན་སྨོས་པ་མཆོད་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཚོན་པའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ལ་བདུན་བདུན་དགོས་ན། སྤོས་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་པ་ཚན་པ་བདུན་བདུན་ཞེས་གསུངས་པ་གོ་སླ་བར་འགྱུར་གྱིས། སྔ་མ་དེ་གཉིས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཤིང་རྟའི་འཕང་ལོ་ཙམ་ཞེས་པའང་འོག་མ་རྣམས་ཀྱིས་མཚོན་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པས། དྲི་དང་ལྷང་སྤོས་ལ་སོགས་ཀྱིས་ཆེ་ཆུང་ཚད་བཤད་པ་ཆོ་ག་གཞན་དུ་ཡང་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང༌། བྱུག་པ་དང༌། ཕྱེ་མ་དང༌། ཕེག་རྡོབ་པ་སོགས་ལ་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འདིར་སློབ་དཔོན་གྱིས་མཆོད་ཡོན་མ་སྨོས་པ་ནི་མིན་གྱི་ཡི་གེ་ཆད་པར་བཞེད་པ་མང་ལ༑བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྫས་ལ། ཁྲུས་རས་དང༌། ན་བཟའ་དང༌། རྒྱན་ཕྲེང་སོགས་མང་པོ་ཞིག་བསྡུས་སོ། །དངོས་སུ་སྨོས་པའི་མེ་ཏོག་ནི། པདྨ་དང་ཀུ་མུ་ཏའི་རིགས་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དང༌། སྤོས་ནི་དྲི་ཞིམ་པོ་ཚོན་ཕྱེ་སོགས་སྣ་གཅིག་པ་དང་སྦྱར་བའི་རིགས་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་བདུག་པའི་རིགས་རྣམས་དང༌། དྲི་ནི་ཙན་དན་སོགས་ཀྱི་དྲི་སྣ་གཅིག་པ་དང་སྦྱར་བ་རྣམས་དང༌། ལྷ་བཤོས་ནི་རོ་བརྒྱ་ལྡན་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་སོགས་དང༌། རོལ་མོའ་བྱེ་བྲག་ནི། རྔ་དང་སིལ་སྙན་ ིདང༌། ཕེག་རྡོབ་པ་ལ་སོགས་པའོ། །རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་ནི། གསེར་དངུལ་

བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྨོན་འགྲེལ།

241

བཻཌཱུརྱ་ཤེལ་མུ་ཏིག་དམར་པོ། སྤུག་རྡོའ་སྙིང་པོ་སྟེ་བདུན་དང༌། བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་ ིརྫས་བརྒྱད་ནི། མེ་ལོང༌། དུར་བ། གྷི་ཝཾ། ལི་ཁྲི། བིལ་བ། ཞོ། དུང་དཀར། ཡུངས་ཀར་ཏེ་བརྒྱད་དང༌། གཞན་ཡང་མདོ་ནས་བྱུང་བ་རྣམས་སོ། ། བུམ་པ་ནི་རྒྱུ་དང་ཚད་རུང་ཞིང༌། བུག་རྡོལ་སོགས་མེད་པའི་ནང༌། ལྔ་ཕྲག་ལྔའི་རྫས་དང༌། ཤིང་འབྲས་བུ་ཅན་གྱིས་ཁ་བརྒྱན་པ་སོགས་སྟ་གོན་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི་ཆོ་ག་ལ་ཞུགས་པའི་སྔོན་དུ་ཚང་བར་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དེ་དག་ནི་གཞན་ཡང༌། སྤོས་དང༌། མེ་ཏོག་དང༌། དྲི་དང༌། ལྷ་བཤོས་དང༌། རོལ་མོའ་བྱེ་བྲག་ ིདང༌། རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་དང༌། བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་རྫས་བརྒྱད་དང༌། བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་སྟ་གོན་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བདུན་གྱི་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་རྒྱས་པའི་མདོ་སྡེ་དང༌། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་སོགས་དང༌། སོགས་ཁོངས་ནས་རྡོ་རྗེ་གཅོད་པ་དང༌། བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་བཀོད་ཀྱི་མདོ་ལ་སོགས་པ་མདོ་སྡེ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཅི་ནུས་ཀྱིས་བཀླག་པར་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་མདོ་སྡེ་འདི་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སོགས་མདོ་སྡེ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡང་ཅི་ནུས་ཀྱིས་ཀློག། ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །ཆོ་ག་འདི་ཉིད་ལ་གཟུངས་ཀྱི་ཆོ་ག་ཞེས་གསུངས་ལ༑ཡུན་ཇི་ཙམ་དུ་ཀླག་པའི་ཆོ་ག་འདི་བྱ་སྙམ་ན། སྦྱིན་བདག་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་སྒྲུབ་པའི་དབང་གིས་ཞག་བདུན་ནམ། ཉི་ཤ་རྩ་གཅིག་གམ། སུམ་ཅུ་རྩ་ལྔའམ། བཞི་བཅུ་རྩ་དགུ་སྙེད་དུའོ། །གཟུངས་ཀླག་པའི་ཆོ་ག་ཞེས་གསུངས་པས། སྟ་གོན་ཀྱི་དུས་སུ་སྨན་མདོ་དང་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སོགས་བཀླག་ནས་ཆོ་ག་གཞན་མི་བྱེད་པའི་སྐབས་དེ་ཡིན་ནམ་སྙམ་དུ་མི་བཟུང་སྟེ། སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་རྒྱས་པའི་གཟུངས་ཀླག་པའི་ཆོ་ག་ཞེས་སྤྱིར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དཻ་དག་ནི། གཟུངས་ཀྱི་ཆོ་ག་ནི་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

242

ཞག་བདུན་ནམ། ཞག་ཉི་ཤ་རྩ་གཅིག་གམ། སུམ་ཅུ་རྩ་ལྔའམ། བཞི་བཅུ་རྩ་དགུ་ཉིད་དུ་ཀླག་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེའི་སྐབས་སུ་ལན་གསུམ་ཁྲུས་བགྱི་ཞིང༌། གོས་ལན་གསུམ་བརྗེ་བར་བགྱི་ཞེས་གསུངས་ལ། འདིར་སློབ་དཔོན་གྱིས་ལུས་ལེགས་པར་བཀྲུས་ལ་གོས་བཟང་པོ་དྲི་མ་མེད་པ་བགོ་ཞིང་ཞེས་གསུངས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྔ་མ་ནི། གལ་ཏེ་དེས་བདག་མཐོང་བར་འཚལ་ན་ཞེས་གསུངས་པ་དང་སྤྲེལ་རྒྱུ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ཡང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་སོགས་ཀྱི་ཞལ་མཐོང་བ་དང༌། གདམས་ངག་དངོས་སམ་རྨི་ལམ་དུ་ཐོབ་པ་སོགས་གཙང་སྦྲ་གཙོ་བོར་སྤྱོད་པ་ལ་རག་ལས་པས་ལུས་རིལ་པོའ་ཁྲུས་དང༌། ཡན་ལག་ལྔའི་ཁྲུས་ཙམ་དང༌། དར་གོས་སོགས་བཟང་ ིཞིང་དྲི་མ་མེད་པ་བགོ་བ་དང༌། དཀར་གསུམ་སོགས་ཀྱི་ཁ་ཟས་གཙང་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱ་ཞིང༌། ལུས་འབགས་པ་དང༌། གོས་དྲི་མ་ཅན་དང༌། ཁ་ཟས་ཤ་ཆང་སྒོག་བཙོང་དང་གྲིབ་ཅན་རྣམས་སྤོང་དགོས་སོ། །སེམས་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་ཞེས་པ་འདིར་བདེན་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མ་མེད་པར་སྟོན་པ་མིན་གྱི། སྨན་རྒྱལ་གྱི་སྐབས་ནས་བྱུང་བ་ལྟར། རྙེད་བཀུར་ལ་ལྟ་བ་སོགས་ཀྱི་དྲི་མ་དང༌། བྱིང་རྨུགས་ལ་སོགས་པའི་རྙོག་པ་དང༌། གཞན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྒུད་པར་འདོད་པའི་གནོད་སེམས་སོགས་ཀྱི་དྲི་མ་རྣམས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ། སེམས་སྒྲིབ་པ་དང་བཅས་པའི་གང་ཟག་གིས་ཀྱང་ཆོ་ག་འདི་བྱེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང༌། གཞན་དུ་ན་ནོངས་པ་བཟོད་གསོལ་སོགས་ཀྱང་མི་དགོས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་ཆོ་ག་བྱེད་པའི་བར་ལ་གཡོ་སྒྱུ་དང་གནོད་སེམས་སོགས་སྤང་དགོས་པའོ། །དེ་དག་ནི་ལུས་ལེགས་པར་བཀྲུས་ལ་གོས་བཟང་པོ་དྲི་མ་མེད་པ་བགོ་ཞིང༌། ཁ་ཟས་གཙང་མ་བཟའ་བར་བྱ། སེམས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མ་མེད་པ་

བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྨོན་འགྲེལ།

243

བྱ་སྟེ། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྡོམ་པ་རྣམ་དག་ཡོད་ན་གསོ་སྦྱོང་བླང་མི་དགོས་ཀྱང༌། སྡོམ་པ་ཉམས་པ་དང༌། ཁྱིམ་པ་ལ་སོགས་པས་གསོ་སྦྱོང་ངེས་པར་བླང་དགོས་ཏེ། མདོ་ལས། སྤྱིར་གཟུངས་ནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྡན་བའི་གསོ་སྦྱོང་གི་སྡོམ་པ་བླང་བར་བྱ། ཞེས་བཞེད་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཁྱིམ་པ་ཡིན་ན་བསྙེན་གནས་ཀྱི་ཁྲིམས་ཞེས་གསུངས་བའི་ཤགས་ཀྱིས། རབ་བྱུང་སྡོམ་ལྡན་ལ་བསྙེན་གནས་དང་གསོ་སྦྱོང་གི་སྡོམ་པ་གང་ཡང་སྐབས་འདིར་ལེན་མི་དགོས་པར་བསྒོ་ཞིང༌། སོ་སོ་ཐར་བས་བསྡུས་པའི་བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡོད་ན། སྐབས་འདིར་གསོ་སྦྱོང་གི་སྡོམ་པའི་གོ་ཆོད་པར་ཤེས་ཀྱང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་དཀོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་སེམས་པ་དང༌། མདོ་སྡེའི་ཕན་ཡོན་སྔར་བཤད་པ་རྣམས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་དང༌། སྐྱབས་འགྲོ་དང༌། ཚད་མེད་བཞི་བསྒོམ་པ་སོགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང༌། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པ་ཡིན་པའི་དེ་རྣམས་ནྀ་དཀོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་དང༌། མདོ་སྡེའི་ཕན་ཡོན་ལ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་དད་པ་དང་གུས་པ་བསྐྱེད། ཚད་མེད་པ་བཞི་བསྒོམ། ཁྱིམ་པ་ཡིན་ན་བསྙེན་གནས་ཀྱི་ཁྲིམས་བཟུང༌། ཞེས་པའི་དོན་ཏེ་སྦྱོར་བའི་ཆོ་གའོ། །། །
༈གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ཆོ་ག་ལ། རྒྱས་པ་དང༌། འབྲིང་དང༌། བསྡུས་པའི་ལུགས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྦྱོར་བ་རྣམས་ལེགས་པར་ཚོགས་པ་དེ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང༌། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཅི་ནུས་བསྒོམས་པའི་མཐར་དེ་ལས་ལངས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

244

བདེ་བའི་རྒྱུ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག། སྡུག་བསྔལ་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག། སྡུག་བསྔལ་མེད་བའི་བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་གྱུར་ཅིག། ཆགས་སྡང་ཉེ་རིང་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་བཏང་སྙོམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག། འགྲོ་རྣམས་སྒྲོལ་འདོད་བསམ་པ་ཡིས། །སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ། ། བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོ་མཆིས་ཀྱི་བར། །རྟག་པར་བདག་ནི་སྐྱབས་སུ་མཆི། །ཤཻས་རབ་སྙིང་རྗེ་དང་བཅས་པས། །བརྩོན་པས་སེམས་ཅན་དོན་དུ་བདག། སངས་རྒྱས་མདུན་དུ་གནས་བྱས་ནས། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བགྱི། །དེ་ནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་བདེན་པ་དང༌། ཞེས་པ་ནས། ལོངས་སྤྱོད་པར་གྱུར་ཅིག་གི་བར་ལན་གསུམ་ཀླག། ཡང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་བདེན་པ་དང༌། ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་གྱུར་ཅིག་གི་བར་ལན་གསུམ་བཟླས། ཐམས་ཅད་དུ་ནི་ས་གཞི་དག། གསེག་མ་ལ་སོགས་མེད་པ་དང༌། །ལག་མཐིལ་ལྟར་མཉམ་བཻཌཱུརྱ། །རང་བཞིན་བཟང་པོར་གནས་གྱུར་ཅིག། བདེ་ལྡན་འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་ལྟར། །རིན་ཆེན་ས་གཞི་མེ་ཏོག་བཅས། །ལྗོན་ཤིང་ཆུ་མཚོ་མ་ཚང་མེད། །ཆོས་སྒྲ་རྒྱ་ཆེན་ལྡན་གྱུར་ཅིག། ཅེས་བརྗོད་ནས་འཕགས་པ་རྣམས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ༑པུས་མོ་བཙུགས། མེ་ཏོག་བླངས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་ཚིག་འདི་སྐད་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཚན་ལེགས་པར་ཡོངས་གྲགས་དཔལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་དང༌། ཞེས་པ་ནས། བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་ཅི་གནང་འོག་མར་ཀླག། དེ་ནས་སྤྱན་དྲངས་པའི་ཚིགས་བཅད་ཀླག་པར་བྱ་སྟེ། མ་ལུས་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་མགོན་གྱུར་ཅིང༌། །བདུད་སྡེ་དཔུང་བཅས་མི་བཟད་འཛོམས་མཛད་ལྷ། །དངོས་རྣམས་མ་ལུས་ཡང་དག་མཁྱེན་གྱུར་པའི། །བཅོམ་ལྡན་འཁོར་བཅས་གནས་འདིར་གཤེགས་སུ་གསོལ། །བཅོམ་

བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྨོན་འགྲེལ།

245

ལྡན་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་དུ་མ་རུ། །འགྲོ་ལ་བརྩེ་ཕྱིར་ཐུགས་རྗེ་རྣམ་སྦྱངས་ཤིང༌། །སྨོན་ལམ་རྒྱ་ཆེན་དགོངས་པ་ཡོངས་རྫོགས་པ། ། ཁྱེད་བཞེད་འགྲོ་དོན་མཛད་དུས་འདི་ལགས་ན། །དེ་ཕྱིར་ཆོས་དབྱིངས་ཕོ་བྲང་ལྷུན་གྲུབ་ནས། །རྫུ་འཕྲུལ་བྱིན་རླབས་སྣ་ཚོགས་སྟོན་མཛད་ཅིང༌། །མཐའ་ཡས་སེམས་ཅན་ཚོགས་རྣམས་བསྒྲལ་བྱའི་ཕྱིར། །ཡོངས་དག་འཁོར་དང་བཅས་ཏེ་གཤེགས་སུ་གསོལ། །སོ་སོའ་ཞིང་ཁམས་ནས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་ནམ་མཁའི་ལ་གཤེགས་ཏེ། གཞལ་མེད་ཁང་གི་དབུས་སུ། སེངྒེའི་ཁྲི་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྒྱད་བཞུགས། ཆོས་པུ་ཏི་ཡང་བཞུགས། བར་གྱི་སྣམ་བུ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གླིང་གཞི་ལས་བྱུང་བའམ། ཡང་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཁོར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བཞུགས་པའི་གདན་བཤམས། དེའི་མདུན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཇམ་དཔལ་དང༌། སྐྱབས་གྲོལ་དང༌། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གདན་འཛོམ་པ་ལ་སྔོན་གྱི་ཐུགས་དམ་བསྐུལ་ཞིང་འཕྲིན་ལས་མཛད་ཅིང་བཞུགས་པར་བསམ། །། །
༈གསུམ་པ་གཡས་གྲལ་དུ་ཚངས་པ་དང༌། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གདན་བཤམས། གཡོན་གྲལ་དུ་གནོད་སྦྱིན་གྱི་སྡེ་དཔོན་ཆེན་པོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་གདན། སྒོ་བཞི་ལ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི། རང་རང་གིས་དམ་བཅས་པ་བཞིན་སྒྲུབ་ཅིང་བཞུགས་པར་བསམ། མཆོད་པ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་སྔར་བདེན་པ་བདར་པའི་ཚུལ་དང་འདྲ་བར་མོས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བསམས་པའི་རྗེས་ལ། ཕྱོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་གྱི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་སྲས་དང་བཅས་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་སོགས་བརྗོད་དེ༑མཚན་གྱི་མེ་ཏོག་རྒྱས་ཤིང་དག་པ་ལ། །དཔེ་བྱད་བཟང་པོའ་འབྲུ་ཆགས་མཛེས་པའི་སྐུ། །གང་གིས་མཐོང་ ིཐོས་དྲན་པའི་དཔལ་གྱུར་པའི། །སྟོན་པ་མཚན་ལེགས་དཔལ་ཕྱག་འཚལ་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

246

ལོ། །རིན་ཆེན་ཟླ་དང་པདྨས་རབ་བརྒྱན་པའི། །ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་མཁས་ཤིང་མཁྱེན་པ་རྒྱས། །རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུར་ཟབ་པའི་གསུང་མངའ་བའི། །སྒྲ་དབྱངས་རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །འཛམ་བུ་ཆུ་བོའ་གསེར་ལྟར་ལྷང་ངེ་བ། །ཉི་ ིམ་སྟོང་བས་ལྷག་པའི་གཟི་བརྗིད་འབར། །དྲི་མེད་གསེར་གྱི་མཆོད་སྡོང་ལྟ་བུའི་སྐུ། །གསེར་བཟང་དྲི་མེད་སྣང་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །མྱ་ངན་འདས་ཤིང་བདེ་བའི་མཆོག་བརྙེས་ནས། །འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་མ་ལུས་སེལ་མཛད་ཅིང༌། །འགྲོ་དྲུག་མགོན་དང་དཔལ་དུ་གྱུར་པ་པོ། །མྱ་ངན་མེད་མཆོག་དཔལ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཆོས་སྒྲ་ཆེན་པོས་ཕ་རོལ་རྒོལ་བ་འཇོམས། །རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུར་ཟབ་པའི་གསུང་མངའ་ཞིང༌། །འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་གདུང་བ་སེལ་མཛད་པའི། །ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཆོས་ཀྱི་བློ་གྲོས་གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་ཚུལ། །རྣམ་དག་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་རོལ་མཛད་ཅིང༌། །ཤེས་བྱ་མ་ལུས་མངོན་སུམ་གཟིགས་པ་པོ། །མངོན་མཁྱེན་རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །འགྲོ་བའི་ནད་གསོ་མཛད་པ་སྨན་པའི་མཆོག། བཻཌཱུརྱ་ལྟར་དྭངས་པའི་སྐུ་མངའ་ཞིང༌། །སྐུ་ཡི་འོད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་སྒྲོལ་མཛད་པའི། །སྨན་པའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཐབས་མཁས་ཐུགས་རྗེ་ཤཱཀྱའི་རིགས་སུ་འཁྲུངས། །གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་བདུད་ཀྱི་དཔུང་འཇོམས་པ། །གསེར་གྱི་ལྷུན་པོ་ལྟ་བུར་བརྗིད་པའི་སྐུ། །ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །འཇམ་དཔལ་སྐྱབས་གྲོལ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དང༌། །ཚངས་པ་བརྒྱ་བྱིན་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་ལ་སོགས། །གནོད་སྤྱིན་སྡེ་དཔོན་ཆེན་པོ་བཅུ་གཉིས་ཏེ། །ཐམས་ཅད་འཁོར་དང་བཅས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །འཕགས་པའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེས་པ་ནས་ཕྱིར་བསྡོ་བའི་བར་བྱ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གདན་འཛོམ་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་སོགས་བྱ༑དེའི་འོག་ཏུ་འཕགས་པ་རྣམས་རེ་

བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྨོན་འགྲེལ།

247

རེ་ནས་མཆོད་པ་འབུལ་ཞིང་སྨོན་ལམ་གདབ་པར་བྱ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མཚན་ལེགས་པར་ཡོངས་བསྒྲགས་དཔལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །མཆོད་དོ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ལན་བདུན་བཟླ་ཞིང༌། བདུན་པའི་ཚེ། གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་སྐྱབས་སྦྱིན་ཕྱག་རྒྱ་ཅན། །སྨོན་ལམ་བརྒྱད་འགྲུབ་ཚོགས་གཉིས་དཔལ་གྱིས་བརྗིད། །གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་ཞིང་གི་དཔལ་གྱུར་པའི། །མཚན་ལེགས་ཡོངས་བསྒྲགས་དཔལ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་བརྗོད་ནས། མཆོད་པ་ལ་སོགས་ཡན་ལག་ལྔ་བྱས་ཏེ། དེང་རྒྱལ་བ་སྲས་དང་ཞེས་སོགས་ཀླག།མཚན་ལེགས་རྒྱལ་པོ་ཁྱེད་སྐུ་ཅི་འདྲ་དང༌། །འཁོར་དང་སྐུ་ཚེའི་ཚད་དང་ཞིང་ཁམས་དང༌། །ཁྱེད་ཀྱི་མཚན་མཆོག་བཟང་པོ་ཅི་འདྲ་བ། །དེ་འདྲ་ཁོ་ནར་བདག་སོགས་འུར་བར་ཤོག། བདེ་གཤེགས་རྣམས་ཀྱིས་སྨོན་ལམ་གང་བཏབ་དང༌། །རྒྱལ་སྲས་ཚད་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཞལ་བཞེས་དང༌། །ཆོས་སྐྱོང་སྲུང་མས་ཐུགས་དམ་གང་བཅས་པ། །བདག་སོགས་རྣམས་ལ་འགྲུབ་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །དེ་བཞིན་དུ་བདུན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚེ། སྐུ་མདོག་སེར་པོ་མཆོག་སྦྱིན་ཕྱག་རྒྱ་ཅན། །སྨོན་ལམ་བརྒྱད་འགྲུབ་ཚོགས་གཉིས་དཔལ་གྱིས་བརྗིད། །རིན་ཆེན་ལྡན་པའི་ཞིང་གི་དཔལ་གྱུར་པའི། །རིན་ཆེན་ཟླ་བའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །འཛམ་བུའི་གསེར་འདྲ་ཆོས་སྟོན་ཕྱག་རྒྱ་ཅན། །སྨོན་ལམ་བཞི་གྲུབ་ཚོགས་གཉིས་དཔལ་གྱིས་བརྗིད། །སྤོས་ཀྱིས་ཡོངས་གང་ཞིང་གི་དཔལ་གྱུར་པའི། །གསེར་བཟང་དྲི་མེད་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སྐུ་མདོག་དམར་སྐྱ་མཉམ་གཞག་ཕྱག་རྒྱ་ཅན། །སྨོན་ལམ་བཞི་གྲུབ་ཚོགས་གཉིས་དཔལ་གྱིས་བརྗིད། །མྱ་ངན་མེད་པའི་ཞིང་གི་དཔལ་གྱུར་པའི། །མྱ་ངན་མེད་མཆོག་དཔལ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སྐུ་མདོག་དཀར་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

248

དམར་ཆོས་འཆད་ཕྱག་རྒྱ་ཅན། །སྨོན་ལམ་བཞི་གྲུབ་ཚོགས་གཉིས་དཔལ་གྱིས་བརྗིད། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ཞིང་གི་དཔལ་གྱུར་པའི། །ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བྱི་རུའི་མདོག་ཅན་ཆོས་འཆད་ཕྱག་རྒྱ་ཅན། །སྨོན་ལམ་བཞི་གྲུབ་ཚོགས་གཉིས་དཔལ་གྱིས་བརྗིད། །རིན་ཆེན་རྒྱ་མཚོའི་ཞིང་གི་དཔལ་གྱུར་པའི། །མངོན་མཁྱེན་རྒྱལ་པོའ་ཞབས་ལ་ཕྱག་ ིའཚལ་ལོ། །སྐུ་མདོག་སྔོན་པོ་མཆོག་སྦྱིན་ཕྱག་རྒྱ་ཅན། །བཅུ་གཉིས་སྨོན་གྲུབ་ཚོགས་གཉིས་དཔལ་གྱིས་བརྗིད། །བཻཌཱུརྱར་སྣང་ཞིང་གི་དཔལ་གྱུར་བའི། །སྨན་པའི་རྒྱལ་པོའ་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཐུགས་རྗེས་ཀུན་ ིལ་སྙོམས་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས། །མཚན་ཙམ་ཐོས་པས་ངན་འགྲོའ་སྡུག་ ིབསྔལ་སྐྱོབ། །དུག་གསུམ་ནད་སེལ་སངས་རྒྱས་སྨན་གྱིས་བླ། །བཻཌཱུརྱ་ཡི་འོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཉི་མ་ལྟ་བུར་མ་རིག་མུན་པ་སེལ། །ཟླ་བ་ལྟ་བུར་ཉོན་མོངས་གདུང་བ་སེལ། །དུག་གསུམ་ནད་སེལ་སངས་རྒྱས་སྨན་གྱི་བླ། །བཻཌཱུརྱ་ཡི་འོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཁྱོད་ནི་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་སྨན་པ་སྟེ། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་རྩད་ནས་གཅོད། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་ལ་རབ་ཏུ་དགོད། །སྨན་པའི་རྒྱལ་པོའ་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ། ིཡེ་ཤེས་སྤྱན་གྱིས་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་གཟིགས། །ཐུགས་རྗེའི་སྤྱན་གྱིས་འགྲོ་བ་ཡོངས་ལ་ཁྱབ། །དུག་གསུམ་ནད་སེལ་སངས་རྒྱས་སྨན་གྱི་བླ། །བཻཌཱུརྱ་ཡི་འོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རླུང་དང་མཁྲིས་པ་བད་ཀན་འདུས་ལ་སོགས། །འབྱུང་བ་བཞི་པོ་འཁྲུག་པར་གྱུར་བ་ལ། །ནད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཕྱག་གཡས་ཨ་རུ་ར། །སྨན་པའི་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སྐུ་མདོག་མཐིང་ག་ཨུཏྤལ་སྔོན་པོ་འདྲ། །ཕྱག་གཡོན་བདུད་རྩི་སྨན་གྱི་ལྷུང་བཟེད་བསྣམས། །དུག་གསུམ་ནད་སེལ་སངས་རྒྱས་སྨན་གྱི་བླ། །བཻཌཱུརྱ་ཡི་འོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་

བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྨོན་འགྲེལ།

249

ལོ། །ཉེས་པ་རྒྱ་མཚོ་དག་ནི་རབ་སྤངས་ཤིང༌། །ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་དག་ནི་ཕ་རོལ་ཕྱིན། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལྷ་ཡི་ལྷར་གྱུར་པ། །སྨན་པའི་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སྨོན་ལམ་རྒྱ་མཚོ་ཡོངས་སུ་དག་གྱུར་ཅིང༌། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལྟ་བུར་གཞན་དོན་མཛད། །དུག་གསུམ་ནད་སེལ་སངས་རྒྱས་སྨན་གྱི་བླ། །བཻཌཱུརྱ་ཡི་འོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་ས་གནོན་ཕྱག་རྒྱ་ཅན། །རྨད་བྱུང་ཐུགས་རྗེ་བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོའ་མཐུས། །མི་ ིམཇེད་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་དཔལ་གྱུར་པའི། །འདྲེན་མཆོག་ཤཱཀྱའི་ཏོག་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །མི་མཆོག་འདུལ་བའི་ཁ་ལོ་བསྒྱུར་མཛད་ཅིང༌། །ཀུན་སྦྱོར་འཆིང་བ་གཅོད་མཛད་དེ་བཞིན་གཤེགས། །དབང་པོ་ཞི་ཞིང་ཉེར་ཞི་ཞི་ལ་མཁས། །མཉན་ཡོད་བཞུགས་པ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །མཚན་མཆོག་ལྡན་པ་དྲི་མེད་ཟླ་བའི་ཞལ། །གསེར་མདོག་འདྲ་བ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རྔུལ་བྲལ་ཁྱོད་འདྲ་སྲིད་པ་གསུམ་མ་མཆིས། །མཉམ་མེད་མཁྱེན་ཆེན་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་མང་པོའ་ཚོགས་མངའི་ཞིང༌། །མཚན་རབ་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྐུ། །གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་ལྷ་དང་མིས་མཆོད་པ། ། བཅོམ་ལྡན་ལྷ་ཡི་བླ་མ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །མ་རིག་མུན་སེལ་སྒྲོན་མེ་མཆོག།།སྡུག་བསྔལ་ནད་སེལ་སྨན་གྱི་ཕུལ། །དམ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཐམས་ཅད་ལ། །ཕྱག་འཚལ་མཆོད་ཅིང་སྐྱབས་སུ་མཆི། །ཞེས་པས་ཕྱག་འཚལ་ཞིང༌། མཆོད་པར་ཡང་བསམས་ལ། གསུང་རབ་དམ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ། སྤོས་དང༌། བྱུག་པ་དང༌། མེ་ཏོག་དང༌། ཕྲེང་བ་དང༌། གོས་དང༌། རྒྱན་དང༌། གདུགས་དང༌། རྒྱལ་མཚན་ལ་སོགས་པ་གསུང་རབ་མཆོད་པའི་རྫས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ཆེར་འབུལ་བར་བགྱིའོ། །འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་སྨན་གཅིག་པུ། །བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གནས། །བསྟན་པ་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

250

རྙེད་དང་བཀུར་སྟི་དང༌། །བཅས་ཏེ་ཡུན་རིང་གནས་གྱུར་ཅིག། གུར་གུམ་མདོག་ཅན་གླེགས་བམ་རལ་གྲི་འཛིན། །རབ་མཛེས་ཡིད་འོང་རིན་ཆེན་རྒྱན་གྱིས་སྤྲས། །མཁྱེན་དང་བརྩེ་དང་ནུས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས། །མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གངས་རིའི་མདོག་ཅན་ཁུ་ཚུར་བརླར་བཞག་འགྱིང༌། །རབ་མཛེས་ཡིད་འོང་རིན་ཆེན་རྒྱན་གྱིས་སྤྲས། །མཁྱེན་དང་བརྩེ་དང་ནུས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས། །འཕགས་པ་སྐྱབས་གྲོལ་མཛད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་མཆོད་དོ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །མར་གད་མདོག་ཅན་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་བསྣམས། །རབ་མཛེས་ཡིད་འོང་རིན་ཆེན་རྒྱན་གྱིས་སྤྲས། །མཁྱེན་དང་བརྩེ་དང་ནུས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས། །གསང་བདག་རྡོ་རྗེ་བསྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དམར་སེར་ཨུཏྤལ་སྟེང་ན་པོ་ཏི་བསྣམས། །ཉི་ལྟར་སྣང་བྱེད་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དཀར་པོ་ཨུཏྤལ་སྟེང་ན་པོད་ཟླ་བསྣམས། །ཟླ་ལྟར་སྣང་བྱེད་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སྟོན་ཟླའི་མདོག་ཅན་པདྨ་དཀར་པོ་བསྣམས། །མགོན་པོ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སེར་པོ་མིག་གིས་སྤྲས་པའི་པདྨ་འཛིན། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོའ་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གསེར་མདོག་རིལ་བས་མཚན་པའི་ཀླུ་ཤིང་ ིའཛིན། །རྒྱལ་སྲས་མ་ཕམ་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །མུ་ཏིག་ལྟ་བུར་རབ་དཀར་རལ་གྲི་འཛིན། །རྒྱལ་སྲས་སྤོབས་པ་བརྩེགས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རབ་དཀར་པདྨ་རྒྱས་འདྲ་རལ་གྲི་འཛིན། །རྣམ་གནོན་དོན་ཡོད་ཞགས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ། རབ་དཀར་པུ་ཏིས་བརྒྱན་པའི་པདྨ་འཛིན། །རྒྱལ་སྲས་ལྟ་ན་སྡུག་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རབ་ཏུ་དཀར་པའི་སྐུ་མངའ་དབྱུག་པ་འཛིན། །མུན་པ་ངེས་པར་འཇོམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཟླ་བའི་མདོག་འདྲ་

བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྨོན་འགྲེལ།

251

བདུད་རྩི་བུམ་པ་བསྣམས། །བསམ་པ་ལེགས་པར་སེམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དཀར་པོ་ཟླ་ཕྱེད་ཀྱིས་མཚན་པདྨ་བསྣམས། །རྒྱལ་སྲས་ལྷུན་པོ་བརྩེགས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སྔོ་སྐྱ་རྡོ་རྗེས་མཚན་པའི་ཨུཏྤལ་འཛིན། །སང་སང་པོ་ཡི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་རིན་ཆེན་སྙེ་མ་བསྣམས། །ལྷུན་པོ་རྩེ་འཛིན་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ། བདེ་གཤེགས་བསྟན་པ་ལེགས་བསྲུང་ཞིང༌། །འཇིག་རྟེན་བྱམས་པས་སྐྱོང་མཛད་པ། །ཚངས་པ་སེར་པོ་ངང་པ་ཆིབས། །འཁོར་ལོ་འཛིན་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བདེ་བར་གཤེགས་དང་འཇིག་རྟེན་འདྲ། །བརྒྱ་བྱིན་སེར་པོ་གླང་ཆེན་ཆིབས། །རྡོ་རྗེ་འཛིན་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སྐུ་མདོག་དཀར་པོ་པི་ཝང་བསྣམས། །ཡུལ་འཁོར་སྲུང་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སྐུ་མདོག་སྔོན་པོ་རལ་གྲི་འཛིན། །འཕགས་སྐྱེས་པོ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སྐུ་མདོག་དམར་པོ་སྦྲུལ་ཞགས་འཛིན། །སྤྱན་མི་བཟང་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སྐུ་མདོག་སེར་པོ་ནེའུ་ལེ་འཛིན། །རྣམ་ཐོས་སྲས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །མེ་ལྷ་དམར་པོ་ར་སྐྱེས་ཆིབས། །མི་ཐབ་འཛིན་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གཤིན་རྗེ་སྔོན་པོ་མ་ཧེ་ཆིབས། །དབྱུག་ཐོ་འཛིན་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ། སྲིན་བུ་སྨུག་ནག་བརྒྱད་ལ་ཆིབས། །རལ་གྲི་འཛིན་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཆུ་ལྷ་དཀར་པོ་ཆུ་སྲིན་ཆིབས། །སྦྲུལ་ཞགས་འཛིན་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རླུང་ལྷ་སྔོ་སྐྱ་ཤྭ་བ་ཆིབས། །བ་དན་འཛིན་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གནོད་སྦྱིན་སེར་པོ་རྟ་ལ་ཆིབས། །ནེའུ་ལེ་འཛིན་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དབང་ལྡན་དཀར་པོ་ཁྱུ་མཆོག་ཆིབས། །རྩེ་གསུམ་འཛིན་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ས་ལྷ་སེར་པོ་ཕག་ལ་ཆིབས། །བུམ་པ་འཛིན་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་བརྗོད་ནས་མཆོད་པ་ལ་སོགས་སྔར་ལྟར་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དང༌། །ཞེས་སོགས་ཀླག། གནོད་སྦྱིན་གྱི་སྡེ་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

252

དཔོན་ཆེན་པོ་ཇི་འཇིགས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །མཆོད་དོ། །དེས་འགྲེའོ། །རྡོ་རྗེ་ལ༝རྒྱན་འཛིན་ལ༝གཟའ་འཛིན་ལ༝རླུང་ལྷ་ལ༝གནས་བཅས་ལ༝དབང་འཛིན་ལ༝གཏུན་འཛིན་ལ༝སྒྲ་འཛིན་ལ༝བསམ་འཛིན་ལ༝གཡོ་བ་འཛིན་ལ༝རྫོགས་བྱེད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །མཆོད་དོ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཇི་འཇིགས་སེར་པོ་རྡོ་རྗེ་འཛིན། །རྡོ་རྗེ་སྨུག་ནག་རལ་གྲི་འཛིན། །རྒྱན་འཛིན་སེར་པོ་དབྱུག་པ་འཛིན། །བྱམས་ལྡན་གསུམ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གཟའ་འཛིན་སྔོ་སྐྱ་དབྱུག་ཐོ་འཛིན། །རླུང་འཛིན་དམར་པོ་རྩེ་གསུམ་འཛིན། །གནས་བཅས་དུད་ཁ་རལ་གྲི་འཛིན། །རྩེ་ལྡན་གསུམ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དབང་འཛིན་དམར་པོ་དབྱུག་པ་འཛིན། །གཏུན་འཛིན་སེར་པོ་དབྱུག་པ་འཛིན། །སྨྲ་འཛྀན་སེར་པོ་སྟ་རེ་འཛིན། །དགའ་ལྡན་གསུམ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བསམ་འཛིན་སེར་པོ་ཞགས་པ་འཛིན། །གཡོ་འཛིན་སྔོན་པོ་དབྱུག་པ་འཛིན། །རྫོགས་བྱེད་དམར་པོ་འཁོར་ལོ་འཛིན། །སྙོམས་ལྡན་གསུམ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་བརྗོད་ནས་མཆོད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ཏེ། མཐུ་དཔལ་དང་ལྡན་པའི་ཞེས་སོགས་ཀླག། བདེ་གཤེགས་རྣམས་ཀྱིས་སྨོན་ལམ་གང་བཏབ་དང༌། །ཞེས་ནས་མཛད་དུ་གསོལ། རེ་རེ་ནས་མཆོད་པ་འབུལ་ཞིང༌། སྨོན་ལམ་བཏབ་པ་རྫོགས་པའི་སྐབས་འདིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་བསྐོར་བ་བྱ་ཞིང༌། སྔར་བཤད་པའི་གཟུངས་རྣམས་བརྒྱ་རྩ་སྟོང་རྩ་ལ་སོགས་ཅི་རིགས་བརྗོད་ཅིང་བཟླས་བརྗོད་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་དང་དེའི་སྲས་ལ། །རིན་ཆེན་བུམ་པ་མང་པོ་སྤོས་ཀྱི་ཆུ། །ཡིད་འོང་ལེགས་པར་བཀང་བའི་གླུ་དང་ནི། །རོལ་མོ་བཅས་པ་དུ་མས་སྐུ་ཁྲུས་གསོལ། །ཞེས་བརྗོད་ཅིང༌། ཁྲུས་ལོང་གི་ནང་དུ་གཟུགས་བརྙན་འཆར་དུ་བཅུག་ལ་སྐུ་ཁྲུས་གསོལ་ཏེ། དེ་དག་སྐུ་ལ་མཚུངས་པ་མེད་

བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྨོན་འགྲེལ།

253

པའི་གོས། །གཙང་ལ་དྲི་རབ་བགོས་པས་སྐུ་ཕྱིའོ། །དེ་ནས་དེ་ལ་ཁ་དོག་ལེགས་བསྒྱུརཔའི༌། །ན་བཟའ་ཤིན་དུ་དྲི་ཞིམ་དམ་པ་འབུལ། །གོས་བཟང་སྲབ་ལ་འཇམ་པ་སྣ་ཚོགས་དང༌། །རྒྱན་མཆོག་བརྒྱ་ཕྲག་དེ་དང་དེ་དག་གིས། །བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང། །ཕྱོགས་སྐྱོང་གནོད་སྦྱིན་སོགས་ལའང་བརྒྱན་པར་བགྱི། །ཞེས་པས་ན་བཟའ་དང་རྒྱན་ཕྲེང་འབུལ་ལོ། །དེ་ནས་གཟུངས་རྣམས་བཟླས་ཤིང་ཆུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་དང་སྦྱིན་བདག་བཀྲུ། ཁྱད་པར་ཚེ་འདས་ཀྱི་དོན་དུ་བྱེད་ན༌། རུས་པའམ་མིང་བྱང་ལ་སོགས་པ་ལ། རྟེན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསྒོམས་ནས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་བདེན་པ་དང༌། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་དང་ཚོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མངའ་ཐང་ཆེན་པོ་དང༌། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། ཚེ་ལས་འདས་པ་ཆེ་གེ་མོ་ཞེས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཁམས་གསུམ་ས་དགུ། གང་ན་གནས་ཀྱང་རྟེན་འདི་ཉིད་ལ་མཆིས་བར་གྱུར་ཅིག། ཅེས་ལན་གསུམ་བྱས་ནས༌། འདི་ནྀ་སྦྱིན་པའི་རང་བཞིན་ཆུ༌། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་བརྗོད་ཅིང༌། གཟུངས་སྔགས་བཟླས་ཞིང་ཁྲུས་བྱའོ། །དེ་ནས་སྟོང་གསུམ་ཀུན་ན་དྲི་ངད་ལྡན་པ་ཡི། །དྲི་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་ཐུབ་དབང་རྣམས་ཀྱི་སྐུ། །གསེར་སྦྱང་བཙོ་མ་བྱི་དོར་བྱས་པ་ལྟར། །འོད་ཆགས་འབར་བ་དེ་དག་བྱུག་པར་བགྱི། །ཐུབ་དབང་མཆོད་ནས་མཆོག་ལ་ཡིད་འོང་པའི། །མེ་ཏོག་མན་ད་ར་དང་པདྨ་དང༌། །ཨུཏྤལ་ལ་སོགས་དྲི་ཞིམ་ཐམས་ཅད་དང༌། །ཕྲེང་བ་སྤེལ་ལེགས་ཡིད་འོང་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད། །སྤོས་མཆོག་ཡིད་འོང་དྲི་ངད་ལྡན་པ་ཡི། །བདུག་པའི་སྤྲིན་ཚོགས་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལ་འབུལ། །ཞལ་ཟས་བཟའ་བཏུང་སྣ་ཚོགས་བཅས་པ་ཡི། །ལྷ་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

254

བཤོས་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལ་འབུལ་བར་བགྱི། །གསེར་གྱི་པདྨ་ཚར་དུ་དངར་བ་ཡི། །རིན་ཆེན་སྒྲོན་མེ་རྣམས་ཀྱང་འབུལ་བར་བགྱི། །ས་གཞི་བསྟར་བ་སྤོས་ཀྱིས་བྱུག་པ་དེར། །མེ་ཏོག་ཡིད་འོང་སིལ་མ་དགྲམ་པར་བགྱི། །གཞལ་མེད་ཕོ་བྲང་བསྟོད་དབྱངས་ཡིད་འོང་ལྡན། །མུ་ཏིག་རིན་ཆེན་རྒྱན་ཆས་མཛེས་འབར་བ། །དཔག་ཡས་ནམ་མཁའི་རྒྱན་གྱུར་དེ་དག་ཀྱང༌། །ཐུགས་རྗེའི་རང་བཞིན་ཅན་ལ་འབུལ་བར་བགྱི། །རིན་ཆེན་གདུགས་མཛེས་གསེར་གྱི་ཡུ་བ་ཅན། །འཁོར་ཡུག་བརྒྱན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིད་འོང་ལྡན། །དབྱིབས་ལེགས་ལྟ་ན་སྡུག་པ་བསྒྲེང་བ་ཡང༌། །རྟག་ཏུ་ཐུབ་དབང་རྣམས་ལ་དབུལ་བར་བགྱི། །དེ་ལས་གཞན་ཡང་མཆོད་པའི་ཚོགས། །རོལ་མོ་དབྱངས་སྙན་ཡིད་འོང་ལྡན། །སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བྱེད་པའི། །སྤྲིན་རྣམས་སོ་སོར་གནས་གྱུར་ཅིག། རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་རྣམས་ལ། །འཁོར་ལོ་རིན་ཆེན་འདི་ཕུལ་བས། །སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ་རྒྱུན་བཅད་ནས། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་ཤོག། ཅེས་པ་ནས། བརྙེངས་བྲལ་མཆོག་ནི་ཐོབ་པར་ཤོག། ཅེས་པས་མཆོད་པ་ཅི་འབྱོར་བ་འབུལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བདུན་གྱི་སྨོན་ལམ་ཞེས་སོགས་ཀླག། བདག་གི་དགེ་བའི་རྩ་བ་འདི་ཡི་མཐུས། །རྒྱལ་པོ་སྦྱིན་བདག་ཡིད་བཞིན་འགྲུབ་པ་དང༌། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་དང་ལྡན་པ་དང༌། །སྡུག་བསྔལ་ཀུན་ལས་རྟག་ཏུ་གྲོལ་བར་ཤོག། དག་པའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་དེར་རབ་སྐྱེས་ནས། །བདེ་གཤེགས་འཁོར་དང་བཅས་པའི་ཞལ་མཐོང་སྟེ། ། གདམས་ངག་ཐོབ་ཅིང་ཚོགས་གཉིས་ཡོངས་རྫོགས་ནས། །མྱུར་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་ཤོག། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་སོགས་ཀླག།དུས་ངན་སེམས་ཅན་བསོད་ནམས་དམན། །མ་རིག་ཉོན་མོངས་དང་འདྲེས་པས། །འཕགས་པའི་ཐུགས་དགོངས་མ་རྫོགས་པ། །དེ་ཡང་བཟོད་པར་

བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྨོན་འགྲེལ།

255

མཛད་དུ་གསོལ། །སེར་སྣའི་དབང་གྱུར་མི་མཁས་པས། །མཆོད་པ་ངན་ཞིང་བཤམ་ཉེས་པ། །མགོན་པོ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྡན་པས། །དེ་ཡང་བཟོད་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །བག་མེད་སྤྱོད་པ་མ་དག་པས། །མདོ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོ་ག་བཞིན། །མ་ལྕོགས་འཁྲུལ་པ་ཅི་མཆིས་པ། །དེ་ཡང་བཟོད་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །དེ་ནས་རྟེན་ཡོད་ན་རྟེན་འདི་ལ་འབྱུང་བཞིའི་གནོད་པ་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་བརྟན་པར་བཞུགས་ནས། བདག་ཅག་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་དུ་གསོལ། །ཞེས་དང༌། རྟེན་མེད་ན། ཁྱེད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་དོན་ཀུན་མཛད། །རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དངོས་གྲུབ་སྩོལ། །སངས་རྒྱས་ཡུལ་དུ་གཤེགས་ནས་ཀྱང༌། །སླར་ཡང་འབྱོན་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །ཉིན་མོ་བདེ་ལེགས་མཚན་བདེ་ལེགས། །ཉི་མའི་གུང་ལ་བདེ་ལེགས་ཤིང༌། །ཉིན་མཚན་རྟག་ཏུ་བདེ་ལེགས་པ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱིས་དེང་འདིར་སྩོལ། །དེ་ནས་སྦྱིན་བདག་ལ་སོགས་པ་མདུན་དུ་བྱས་ཏེ། ཡུངས་དཀར་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཏེ་ཐམས་ཅད་དུ། །ཞེས་པ་ནས། བཀྲ་ཤིས་དེས་ཀྱང་དོན་ཀུན་འགྲུབ་གྱུར་ཅིག། ཅེས་བིལ་བའི་བར་གྱི་བཀྲ་ཤིས་བྱའོ། །ཆོ་ག་རྒྱས་པ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །། །
ཆོ་ག་འབྲིང་པོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་ཡན་སྔར་བཞིན་བྱས་ཏེ། དེ་ནས་སྤྱན་འདྲེན་གྱི་ཚིགས་བཅད་དང༌། རྗེས་མཆོད་དང༌། གཤེགས་གསོལ་དང༌། བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་རྣམས་མ་གཏོགས་པ། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཞན་རྣམས་དོར་ནས། ཆོ་ག་གཞུང་དཀྱུས་མ་བཞིན་བྱའོ། །། །
༈ཆོ་ག་བསྡུས་པ་ནི། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱས་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཅི་ནུས་བསྒོམས་ནས། དེ་ལས་ལངས་ཏེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་བདེན་པ་དང༌། ཞེས་པ་ནས། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བདུན་གྱི་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་ཁྱད་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

256

པར་རྒྱས་པའི་མདོ་ལས་བྱུང་བ་བཞིན། འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་གདན་འཛོམ་པའི་ཕོ་བྲང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་ཀུན་ཏུ་ཆོ་རིགས་དང་འཚམ་པར་མཆོད་པའི་སྤྲིན་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྒྱས་པར་གང་ཞིང༌། འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གདན་འཛོམ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཤིང་བཞེས་ཏེ་ལོངས་སྤྱོད་པར་གྱུར་ཅིག། ལན་གསུམ་བཟླས། དེ་ནས་བདེ་བར་གཤེགས་པ་བརྒྱད་པོ་སོ་སོ་དང༌། སྐྱབས་གྲོལ་གྱི་བར་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ། རེ་རེ་བཞིན་ཕྱག་ལན་བདུན་འཚལ། འཕགས་པའི་ཚོགས་དེ་དག་ལ་མཆོད་ཡོན་དང་ཞེས་པ་ནས་ཡུན་རིང་དུ་བཞུགས་པར་གསོལ་བར་འཚལ་ལོ། །ཞེས་པའི་བར་རམ། ཡང་ན། མཆོད་པ་ཀུན་གྱིས་རབ་ཏུ་མཆོད། །སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་བཤགས། །དགེ་བ་ཀུན་ལ་རྗེས་ཡི་རང༌། །ཆོས་འཁོར་མཐའ་དག་བསྐོར་དུ་གསོལ། །མྱ་ངན་མི་འདའ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་བརྗོད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སོ་སོའ་སྐབས་སུ་བདེ་གཤེགས་ཁྱེད་ ིཀྱིས་སྨོན་ལམ་གང་གཏབ་དང༌། ཞེས་དང༌། བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཁྱེད་སྐུ་ཅི་འདྲ་དང༌། ཞེས་སོགས་དང༌། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐབས་སུ། བདེ་གཤེགས་རྣམས་ཀྱིས་སྨོན་ལམ་གང་བཏབ་དང༌། ཞེས་སོགས་དང༌། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱེད་སྐུ་ཅི་འདྲ་དང༌། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྨོན་ལམ་བཏབ། དེ་ནས་ཚངས་པ་དང༌། བརྒྱ་བྱིན་དང༌། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི་དང༌། གནོད་སྦྱིན་སྡེ་དཔོན་ཆེན་པོ་བཅུ་གཉིས་རྣམས་ལ་མཚན་ནས་བརྗོད་དེ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང༌། རེ་རེ་ལ་ཡང་མཆོད་པ་ལ་སོགས་ཡན་ལག་གསུམ་བྱས་ཏེ། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྔ་མའི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་སྨོན་ལམ་དང༌། གཞན་རྣམས་ལ༑བདེ་བཤེགས་རྣམས་ཀྱིས་སྨོན་ལམ་གང་བཏབ་དང༌། ཞེས་སོགས་དང༌། དེ་ནས་སྨན་བླའི་གཟུངས་བཟླས་ཤིང་ཁྲུས་བྱས་

བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྨོན་འགྲེལ།

257

ཏེ། ཇི་ལྟར་འཇམ་དབྱངས་ལ་སོགས་པ། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་མཆོད་མཛད་པ། །དེ་བཞིན་བདག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས། །མགོན་པོ་སྲས་དང་བཅས་རྣམས་མཆོད། །ཅེས་པས་མཆོད་པ་ཕུལ་ཏེ༑བདག་གི་དགེ་བའི་རྩ་བ་འདི་ཡི་མཐུས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྨོན་ལམ་བྱའོ། །མ་འབྱོར་པ་དང་ཉམས་པ་དང༌། །ཞེས་སོགས་བཟོད་གསོལ་བྱས་ནས། རྟེན་ཡོད་ན་བརྟན་བཞུགས་དང༌། མེད་ན་གཤེགས་གསོལ་སྔར་བཞིན་བྱས་ཏེ། ཉིན་མོ་བདེ་ལེགས་མཚན་བདེ་ལེགས། །ཞེས་སོགས་བཀྲ་ཤིས་བྱའོ། །། །
༈བཞི་པ་དཀའ་བའི་དོན་རྣམ་པར་བཀྲོལ་བ་ལ་གསུམ། མདོ་སྔགས་གང་གི་ལུགས་སུ་བྱེད་དཔྱད་པ་དང༌། དེ་དང་མཐུན་པའི་ལག་ལེན་ལ་དོགས་པ་དཔྱད་པ། ཚིག་གོ་དཀའ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞན་གྱི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་རང་གི་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ནི། སྔ་རབས་ཁ་ཅིག་གི་བཞེད་པས། རྩ་བའི་མདོ་གཉིས་བྱ་བའི་རྒྱུད་དུ་བཞེད་པ་དང༌། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྨན་གྱི་བླའི་རྗེས་གནང་གི་ཆོ་ག་དང༌། བཟླས་པའི་བྱེད་ཚུལ་སོགས་རྒྱས་པར་མཛད་པ་དག་སྣང་ཞིང༌། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེའི་ཆོས་འབྱུང་པར་མ་ན། ཞི་འཚོས་མཛད་པའི་སྨན་བླའི་ཆོ་ག་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་རྒྱུད་འབུམ་གྱི་ཁྲོད་དུ་བྱུང་ཡང༌། མདོ་ཕྱོགས་ཡིན་པར་མངོན་ནོ། །ཞེས་མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོ་གར་བཞེད་ཅིང༌། གཞན་ཁ་ཅིག་ཀྱང་མདོའ་ིཕྱོགས་སུ་གཏོགས་ཏེ། སྔོན་གྱི་དཀར་ཆག་རྣམས་སུ་མདོར་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་དང༌། ཡང་ཁ་ཅིག། སྔགས་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོས་ཆོ་ག་མཛད་ཅིང༌། དེ་ཡང་སྔོན་དུ་གསོ་སྦྱོང་བླང་བ་སོགས་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོ་གའི་སྒྲིགས་དང་མཐུན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞེད་ལ། ཆོག་སྒྲིགས་རྙིང་མ་མང་པོར། མཆོད་པ་བྱིན་རླབས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཨོཾ་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

258

བཛྲ་ཡཀྵ་ཧཱུཾ། སྭ་བྷ་ཝས་སྦྱངས་ཤིང་ཕྱག་རྒྱ་སོགས་བྱེད་པ་དང༌། བྷྲཱུཾ་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་དང༌། ཨོཾ་བཛྲ་ཨརྒྷཾ་པྲ་ཏི་ཙྪ་སོགས་ཀྱིས་འབུལ་བ་དང༌། བུམ་ནང་དུ་ཡང་འཁོར་ལོའ་ལྷ་དང༌། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་ ིལྷ་མོ་སེར་མོ་ཤེར་ཕྱིན་མ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྐྱེད་ཆོག་དང༌། ཕྱོགས་སྐྱོང་དང་གནོད་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་གཏོར་མ་ཨོཾ་ཨཱ་ཧཱུཾ་གིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས། སྔགས་ཀྱིས་འབུལ་བ་དང༌། གཞན་སྔགས་ཀྱི་ལུགས་བྱས་པ་མང་པོ་སྤྲོ་བར་སྣང་ལ། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་ཏུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བདུན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་རྒྱས་པའི་མདོ་ཡངས་པ་ཅན་དུ་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་གསུངས་ཤིང༌། དེ་ནས་འཇམ་དཔལ་དང༌། སྐྱབས་གྲོལ་དང༌། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དང༌། ཚངས་པ་དང༌། རྒྱ་བྱིན་དང༌། རྒྱལ་ཆེན་པོ་བཞི་དང༌། གནོད་སྦྱིན་གྱི་སྡེ་དཔོན་བཅུ་གཉིས་སོགས་ཀྱིས་རང་རང་གི་ཆོ་ག་སྨྲས་བ་དང་བཅས་པ༌། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྨན་གྱི་བླ་བཻཌཱུའི་འོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའ་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་རྒྱས་པའི་མདོ་འཕགས་པ་ ིའཇམ་དཔལ་གྱིས་ཞུས་པ་གཉིས་རང་ལུགས་ལ་སྔགས་སུ་གཏོགས་སོ། ། གཟུངས་ཐམས་བཅད་ཀྱི་སྤྱིའི་ཆོ་ག་ཀུན་སྣང་གསལ་བ་ལས་ཀྱང་སྔགས་སུ་གཏོགས་པར་བཤད་དོ། །འོན་ཀྱང་རིགས་གང་དུ་གཏོགས་མ་ངེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས། སྔགས་སུ་བཞེད་ལ༌། ཆོས་རྗེ་བོ་དོང་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་པས་ནི༑མདོ་སྔགས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་སྔགས་ཀྱི་ཆོ་གར་བཞེད་པ་རྣམས་བཀག་ནས་མདོ་ཕྱོགས་འབའ་ཞིག་མཛད་དོ། །། །
གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། འདིར་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོའི་བཞེད་པ་
ཉིད་གཙོ་བོར་བྱ་དགོས་པས་དེའི་རྗེས་སུ་ངེས་པར་འབྲང་ལ། མདོ་སྔགས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོ་ག་ལ་གཟུངས་ཀྱི་ཆོ་ག་ཞེས་ཐ་སྙད་

བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྨོན་འགྲེལ།

259

མེད་ཅིང༌། འདི་སློབ་དཔོན་གྱིས་གཟུངས་ཀྱི་ཆོ་ག་འདི་ཞག་བདུན་ནས། ཉི་ཤ་རྩ་གཅིག་གམ། སུམ་ཅུ་རྩ་ལྔའམ། བཞི་བཅུ་རྩ་དགུ་ཉིད་དུ་ཀླག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། མདོ་ལས་ཀྱང་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་གསོ་སྦྱོང་གི་སྡོམ་པ་བླང་བར་བྱའོ། །ཞེས་སྤྱིར་གསུངས་པས། སོ་སོ་ཐར་པ་ནས་བཤད་པའི་བསྙེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་སྡོམ་པ་ལ། གསོ་སྦྱོང་གི་སྡོམ་པ་ཞེས་གང་དུ་ཡང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཁྱིམ་པ་ཡིན་ན་བསྙེན་གནས་ཀྱི་ཁྲིམས་བཟུང་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ཁྱིམ་པ་སོ་སོ་ཐར་པའི་བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ལ་གནས་པ་དང༌། དེ་ཙམ་འཛིན་ནུས་པས་ཀྱང་འདིར་ཆོ་ག་བྱེད་དུ་རུང་བར་སྟོན་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། གཟུངས་ཀླག་པའི་ཆོ་ག་མདོ་སྡེ་ལས་བསྡུས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། སྤྱིར་སྔགས་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་དང་མི་འགལ་ཞིང༌། ཁྱད་པར་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་མང་པོ་ཞིག་ལ་མདོ་སྡེའི་མཚན་ཡོད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བའི་ཕྱིར་དང༌། རིང་བསྲེལ་དང་བཅས་པ་བྱ་ཞེས་པ་རབ་གནས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ལ༑དེ་ནི་མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོ་ག་ལ་ཡེ་མ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཆོ་ག་དེའི་སྦྱོར་བའི་ཆོ་ག་སྔགས་ཀྱི་ཆོ་གས་བསྒྲུབས་ནས། དངོས་གཞི་སྔགས་མིན་པའི་ཆོ་གས་བྱེད་པའི་ཆོ་གའི་ལག་ལེན་ཡང་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང༌། མདོ་ལས་ཀྱང་ཕྱག་རྡོར་གྱི་སྐབས་སུ། ལན་གསུམ་ཁྲུས་བགྱི་ཞིང༌། གོས་ལན་གསུམ་བརྗེ་བར་བགྱི་ཞེས་སོགས་དང༌། ཀུན་སྣང་གསལ་བ་ལས། སྔགས་སུ་གཏོགས་པར་གསུངས་པ་ནི༑སྔགས་སུ་གཏོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བཟང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །། །
༈གཉིས་པ་དེ་དང་མཐུན་པའི་ལག་ལེན་ལ་དོགས་པ་དཔྱད་པ་ནི།
འདིར་ཆོ་གའི་ལག་ལེན་ཡང༌། སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་ཀྱི།

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

260

སྔགས་ཕྱོགས་ཡིན་ཀྱང་སློབ་དཔོན་མི་བཞེད་པའི་རྒྱ་འདེབས་པ་མང་པོ་མི་བྱ་སྟེ། འཆོལ་བར་འགྱུར་བ་དང༌། སླད་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་ཇི་ལྟར་བཞེད་པ་མཐུན་པ་ནི་སྔར་བཤད་ཟིན་ལ། འདིར་རིགས་པ་བྲལ་བའི་ལག་ལེན་དག་དགག་པར་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟར་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཇི་ལྟར་བཞེད་པ་ལས་ལྷག་པའི་སྤྲོས་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོ་ག་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་པའི་ལུགས་མང་པོ་བྱེད་པ་རྣམས་མི་རིགས་ཏེ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོའ་ཚིག་དོན་གྱི་སྡེབ་སྦྱོར་ ིདང༌། ཆོ་ག་སླད་པ་ཟད་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཆོ་ག་སྔགས་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལག་ལེན་རྣམས་ལ་ཡང༌། རིགས་ཤིང་འོས་པ་དགག་པར་མི་བྱ་སྟེ། འདི་མདོ་སྔགས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་སྔགས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོ་ག་ཡིན་པར་གོང་དུ་བསྒྲུབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། མདོ་ཕྱོགས་ཁོ་ནའི་ཆོ་གར་བྱས་པའི་ལུགས་ཀྱི་ལག་ལེན་འགའ་ཞིག་ཀྱང་འཐད་པར་མི་སེམས་ཏེ། རྟགས་སྔར་གྱི་དེའི་ཕྱིར་དང༌། སྔགས་ཡིན་ཀྱང་བྷྲཱུཾ་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་དང༌། དབུས་སུ་ལྷ་མོ་སེར་མོ་བསྒོམ་པ་དང༌། བུམ་པར་ལྷའི་འཁོར་ལོ་བསྒོམ་པ་སོགས་སློབ་དཔོན་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར་དང་འདི་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ། བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་ཐོབ་ན་ལེགས་ལ། མ་ཐོབ་ན་བསྙེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་སྡོམ་ལྡན་ཙམ་གྱིས་སྒྲུབ་ཏུ་རུང་བར་སློབ་དཔོན་བཞེད་པའི་ཕྱིར་དང༌། སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་ལྟར་བྱེད་ན། རྡུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆོ་ག་ནས་བཤད་བཞིན་ནམ། མ་གྲུབ་ནའང་མེ་ཏོག་གི་ཚོམ་བུའི་དཀྱིལ་འཁོར་དགོས་པ་དང༌། རིན་ཆེན་བདུན་དང༌། བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་རྫས་བརྒྱད་དང༌། བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྫས་བསྡུས་ལ། ཁྲུས་རས་དང༌། གོས་ཟུང་དང༌། རྒྱན་ཕྲེང་ལ་སོགས་པ་དགོས་པ་དང༌། རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱིན་བདག་འབྱོར་པ་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང༌། ཚེ་ལས་འདས་པའི་བདུན་ཕྲག་གི་བསོད་ནམས་ལྷག་པར་

བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྨོན་འགྲེལ།

261

སྤྱོད་པ་སོགས་ལ། མར་མེའི་ཚད་དང་འབྲངས་ཀྱང་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་དགོས་པ་དང༌། རེ་རེ་ནས་ཕྱག་མཆོད་རྫོགས་པའི་མཐར་ཁྲུས་བྱེད་དགོས་པ་དང༌། རྟེན་རྣམས་ལ་བསྐོར་བ་བྱེད་དགོས་པ་སོགས་མང་པོ་ཞིག་ཆད་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཡང་སྤྱན་དྲངས་མ་ཐག་ཁྲུས་གསོལ་ཞུ་ཞིང་སྐུ་ཕྱི་བ་དང༌། རྫས་ཀྱི་མཆོད་པ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ། ཕྱག་འཚལ་བ་སོགས་ཡན་ལག་བདུན་པ་བྱེད་པ་དང༌། ཆོས་དཀོན་མཆོག་གི་སྐབས་སུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཀའ་ཡང་དག་པར་ཚད་མར་གྱུར་པ་འགྱུར་བ་མི་མངའ་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསོལ་བཏབ་པ་དང༌། ཕྱག་རྡོར་དང༌། གནོད་སྦྱིན་དང༌། ཕྱོགས་སྐྱོང་དང༌། འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་རྣམས་ལ་ཕྱག་བདུན་འཚལ་བ་དང༌། གཏོར་སྣོད་བྷྲཱུཾ་ལས་བསྐྱེད་པའི་ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་གིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་འབུལ་བ་དང༌། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་སོགས་ལ་སྔགས་དང་ཕྱག་རྒྱས་འབུལ་བ་དང༌། ཆོས་པུ་ཏིའི་དོད་ལ་ལྷ་བསྐྱེད་པ་དང༌། སྐྱེ་བ་བཅུ་གཉིས་སོགས་ཀྱི་སྨོན་ལམ་དང༌། བསྔོ་བའི་སྐབས་སུ་ཁྲོ་བོ་སེར་སྣ་ལ་སོགས་པའི་གསོལ་གདབ་དང་གཤིན་པོའ་རྣམ་ཤེས་འགུག་པ་ལྷའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་བྱེད་པ་དང༌། ིདུག་དབྱུང་བ་སོགས་མང་པོ་ཞིག་ལྷག་པའི་ཕྱིར་དང༌། དེས་མཚོན་ནས་སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་ལས་ཆད་པ་དང༌། འགལ་ཞིང་ལྷག་པའི་སྐྱོན་མང་བར་འདུག་པ་རྣམས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོ་ག་ལ་མཁས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས། རིགས་པ་རྣམ་དག་གིས་དགག་པར་བྱའོ། །འདིར་སྔ་རབས་པ་མང་པོ་ཞིག་ཆོ་ག་འཇུག་པའི་སྔོན་ཙམ་དུ། དལ་འབྱོར་དང་མི་རྟག་པའི་སྐོར་དང༌། མཚན་གྱི་ཕན་ཡོན་སོགས་ཀྱི་ཆོས་བཤད་དེ་མཛད་པའི་ཕྱག་མཚན་དང༌། ཆོ་གའི་མཚམས་རྣམས་སུ་དམིགས་པ་རྣམས་གསལ་འདེབས་པའི་ཕྱག་སྲོལ་ཡོད་པ་ནི་ལེགས་པ་ཡིན་ལ། དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་གནས་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

262

ཏུ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་འཆད་པ་ན། ཚེས་བརྒྱད་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཟླ་བ་ཕྱི་མའི་བཅོ་ལྔ་ཉའི་བར་དང༌། དུས་མཆོད་བཞིའི་དུས་དང༌། ཉ་སྟོང་སོགས་དང༌། གནས་ལ་མི་མ་ཡིན་སོགས་ཀྱིས་མ་དཀྲུགས་པ་དང༌། གྲིབ་ཅན་གྱི་གནས་མིན་པ་ཞེས་དང༌། གང་ཟག་སྐྱེས་པའམ། བུད་མེད་ཀྱིས་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་གསོ་སྦྱོང་གི་སྡོམ་པ་བླངས་པའམ། ཞེས་སོགས་དང༌། མཆོད་པ་བཤམ་པའི་ཁྱད་པར་ལ་ཆག་ཆག་བཏབ་ཅིང་ཕྱགས་པའི་གཞིར། མཎྜལ་གྲུ་བཞི་བྱས་པའི་སྟེང་དུ། བ་བྱུང་ལྔ་སྤོས་ཆུ་དང་བསྲེས་པས་སྐྱང་ནུལ་བྱས་པའི་སྟེང་དུ༌། རེ་ཀས་ཟླུམ་སྐོར་དྲུག་བྲིས་པ་ལ། ལྟེ་བའི་ཕྱི་རིམ་ལ་རིམ་པ་བཞིན། པད་འདབ་བརྒྱད་དང༌། བཅུ་དྲུག་དང༌། ཉི་ཤ་རྩ་གཉིས་བྱ་བ་དང༌། གཞི་རིན་པོ་ཆེ་ཕ་གུའི་རྩིག་པས་བསྐོར་བའམ། ཡང་ན་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྟེ་བའི་ཕྱི་རོལ་དུ་པད་འདབ་བརྒྱད་དང༌། བཅུ་དྲུག་ལྷ་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་བཞི་གྲུ་བཞི་རྟ་བབས་བང་རིམ་བཞི་ལྡན། ཁྲུས་ཀྱི་རྫིང་བུ། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང༌། ལྷའི་མེ་ཏོག་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་གཅལ་བཀྲམ་པའི་ཕྱི་རོལ་ནས་ཕ་གུའི་རྩིག་པ་སྔར་ལྟར་ཟླུམ་པོར་སྐོར་བའི་བཀོད་པ་དང༌། གནས་ཀྱི་ལོགས་སུ་རིང་བསྲེལ་གྱི་སྙིང་པོ་ཅན་གྱི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་དགྲམ་པ་དང༌། སྟེང་དུ་གདུགས་རྒྱལ་མཚན་སོགས་དང༌། གནམ་རྒྱན་བླ་བྲེ་སོགས་དང༌། སྐུ་གཟུགས་རེའི་སྤྱན་སྔར་མར་མེ་བདུན་བདུན་བཞག་ཅེས་པས་མཚོན་ཏེ། མཆོད་པ་ལྔའམ་བདུན། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་ལ་སོགས་པ་དང༌། གཏོར་མ་གཉིས་བཤམ་ཞེས་པ་དང༌། དགེ་འདུན་ལ་བསྙེན་བཀུར་གྱི་ཚོག་ཆས་བཟང་པོའ་སྟ་གོན་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་བཞེད་པར་སྣང་བ་ལས། ིགཞན་རྣམས་ལ་མི་འཐད་པ་ཆེར་མེད་མོད། རྟ་བབས་བང་རིམ་བཞི་པ་བྱེད་པ་དང༌། མར་མེ་བདུན་བདུན་མཚོན་བྱེད་དུ་བྱས་ནས། གཞན་རྣམས་ལ་སྐུ་

བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྨོན་འགྲེལ།

263

གཟུགས་རེ་རེའི་སྤྱན་སྔར་མེ་ཏོག་སོགས་བདུན་དང༌། ལྔ་ལྔ་སོགས་བྱེད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། པུ་ཤ་རྣམས་དང༌། མངའ་ཡབ་སོགས་འདོད་དགོས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང༌། མར་མེ་དང༌། བ་དན་གཉིས་བདུན་བདུན་སྨོས་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་མཚོན་བྱེད་དུ་བྱས་ནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཁྲུས་རྫིང་དང༌། ཤིང་དང༌། མེ་ཏོག་འབྲི་བ་སོགས་ཀྱི་ཁུངས་ནི་མ་མཐོང་ངོ༌། །དེ་ཡང་ལས་དང་པོ་པ་ལ་དམིགས་པ་རྣམས་གསལ་བའི་ཆེད་དུ་གཞལ་ཡས་ཁང་གཅིག་ཏུ། སེང་ཁྲི་བརྒྱད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བཞུགས་པ་དང༌། བར་གྱི་སྣམ་བུ་དང༌། སྣམ་བུ་གསུམ་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་མཛད་ཀྱིས། གདན་འཛོམ་པའི་དོན་ནི། ཞིང་གཅིག་ཏུ་ཞེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། གནས་ཐ་དད་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམ་པར་གནས་པ། རྒྱ་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པ། ཞེས་སོགས་དང༌། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་ཅིང་དབང་བསྒྱུར་པའི་རྣམ་པར་རིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་དང༌། འཕགས་པ་སོ་སོའ་མངའི་ཐང་དང་མཚམས་པར། གྲུབ་པ་མཛེས་པ་ཤ་སྟག་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག། ཅེས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། །། །
༈གསུམ་པ་ཚིག་གོ་དཀའ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བཀྲོལ་བ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་བདེན་པ་དང༌། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། དཀོན་མཆོག་ཐེག་པ་སྤྱི་ཡིའོ། །སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པ་ནི། དེའི་རྟོགས་པ་མཐར་ ིཕྱིན་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི། སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་གིས་བསྡུས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དང་རིགས་སོ། །སྤྱན་འདྲེན་པ་ནི་ཕྱོགས་བཅུ་ནས་དུས་གསུམ་སུ་བཞུགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པས། ཚོགས་ཞིང་དུ་བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་དུ་མ་ཟད་པའི་དོན་དུ་ཤེས་པར་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

264

བྱའོ། །འདི་རྣམས་ཞེས་པ་ནི་འཆད་བཞིན་པ་རྣམས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱིས། སྔར་གདན་འཛོམ་པ་འདི་རྣམས་ཞེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱན་དྲངས་མ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་ནོ། །མཐའ་ཡས་པ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁོར་ཡུག་གོ། གནས་ཐ་དད་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མ་དག་པ་དང་མ་འདྲེས་པར་གནས་པའམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་རྣམས་སོ་སོས་འདུལ་བའི་གདུལ་བྱའི་ངོར་རང་རང་གནས་ཐ་དད་དུ་ཤར་བའོ། །རྒྱ་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པ་ནི་གདུལ་བྱ་སྐལ་ལྡན་གྱི་ངོར་གནས་གང་དུ་ཡང་ཞིང་བཀོད་འདི་ལྟ་བུ་འབྱུང་བ་སྟེ་བཀོད་པ་མཐས་ཡས་པ་རྣམ་པར་གནས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །སྤྱོད་ཡུལ་ནི་དངོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །མོས་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་ལས་དང་པོའང་ཡིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ནི་དག་པའི་འཇིག་རྟེན་ན་སྤྱོད་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་སོ། །དེའི་བླ་མའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ནི་དགེ་བ་བླ་ན་མེད་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱི་བླ་མའམ་གོང་མ་ཡིན་པས་སོ། ། དབང་བསྒྱུར་བ་ནི་འདུལ་བྱ་དང་འཚམ་པར་ཇི་ལྟར་བཞེད་པ་བཞིན་བྱེད་ནུས་པའོ། །རྣམ་པར་རིག་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། སེམས་ཅན་གྱྀ་རྣམ་རིག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྟོན་པའོ། །ལྷ་དང་ཀླུ་སོགས་རྒྱུ་བ་ནི་ཕལ་ཆེར་སྤྲུལ་པ་སྟེ། ངན་འགྲོ་དང་ཉོན་མོངས་པ་སྔོན་དུ་རྒྱུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས། ཆོས་ཀྱི་རོའ་དགའི་བ་དང་བདེ་བ་ཆེན་པོས་བསྟན་པ་ནི། དོན་སྤྱོད་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ། ཟག་པ་མེད་པའི་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་ལུས་དང་སེམས་འཛིན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པའོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཞེས་སོགས་གཞན་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ལ་སྦྱོར་བའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་ནོ། །ཉེ་བར་གནས་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་འཕགས་པ་

བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྨོན་འགྲེལ།

265

རྣམས་གནས་པའོ། །སྐྱོན་སྤངས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། རང་གི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པའི་དྲི་མ་སོགས་བྲལ་བ་དང༌། ཕྱི་རོལ་གྱི་བདུད་ཐམས་ཅད་མི་རྒྱུ་བས་སྤངས་པའོ། །ཐམས་ཅད་ནི་སྲིད་པ་དང་ཞི་བའི་མཐར་ལྷུང་བ་རྣམས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཀོད་པ་ནི་འདིའི་ཞིང་ཁམས་སྤྱིར་བཟུང་བའོ། །དྲན་པ་དང་ཞེས་སོགས་རིན་པོ་ཆེའི་པདྨའི་རྒྱལ་པོ་དང་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། ཇི་ལྟར་པདྨ་འདབ་མ་སོགས་ལས་བྱུང་བ་བཞིན་དུ། ཆོས་མཐའ་ཡས་པ་འཛིན་པའི་དྲན་པ་དང༌། སྤྱོད་པའི་ཤེས་རབ་དང༌། མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བ་དང༌། ཇི་ལྟར་པདྨ་དྲོད་གཤེར་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བ་བཞིན་དུ། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་ཁྱད་པར་དུ་སོང་བ་ཡིན་པ་དང༌། ཇི་ལྟར་པདྨ་གོས་པ་མེད་པས་འཇུག་པ་བཞིན་དུ། སྒྲིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་ཐར་པ་གསུམ་གྱིས་འཇུག་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་པདྨའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པ་དེ་གང་དུ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། ཕྱི་རིན་པོ་ཆེའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་པདྨའི་མཆོག་དེ་ལྟ་བུ་ཤར་བའོ། །ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པའི་ལྟེ་བ་དང༌། ཟེ་འབྲུ་དང་འདབ་མ་ལ་སོགས་པའི་ཁ་དོག་དང༌། དབྱིབས་དང་དྲི་ལ་སོགས་པ་ཞིང་བཀོད་ཀྱི་མདོ་རྣམས་བཤད་པའོ། །ཞལ་ཟས་དང་ན་བཟའ་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་དང་པོར་སྨོས་པ་ནི། ལྷ་མི་ཟས་དང་གོས་ལ་སོགས་གཙོ་བོར་བྱེད་པས་དེའི་ངོས་ནས་བཤད་དོ། །དེ་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་ནི་ས་གཞི་དག། ཅེས་པའི་ཚིགས་བཅད་དང༌། གཞན་ཡང་འོག་ནས་ཕྱག་འཚལ་བ་དང༌། མཆོད་པ་འབུལ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་རྣམས་ནི། སྤྱན་འདྲེན་གྱི་སྐབས་ཀྱི་དོན་གྱིས་ཐོབ་པས་མཐུན་སྦྱར་བ་སྟེ། སྤྱན་འདྲེན་དུ་ལྷུག་པ་དང་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་སྤྱན་འདྲེན་གཉིས་ཀ་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ནི་ཆུ་ལ་རྣག་ཁྲག་ཏུ་སྣང་བ་སོགས་སོ། །ཕྱག་མཚན་དུ་ཞེས་པ་དོན་དུ་གཉེར་པའམ། ལག་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

266

ཏུ་ལོན་ཅིང་ཉམས་སུ་སྦྱོར་བའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྒྱད་བཞུགས་པ་ནི་པད་འདབ་བརྒྱད་ལ་སྟེང་དུ་སེངྒེའི་ཁྲི་རེ་རེའི་སྟེང་དུའོ། །པུ་ཏི་ཡང་བཞུགས་ཞེས་པ་ནི། པདྨའི་ལྟེ་བར་རོ། །གླིང་གཞི་ལས་བྱུང་བ་ནི་སྤྱན་རས་གཟིགས་ལ་སོགས་སོ། །དགེ་འདུན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བར་དེ་ཡིའོ། །ཚངས་པ་སེར་པོ་གཡས་གྲལ་དང༌། གནོད་སྦྱིན་གཡོན་གྲལ་དུ་བྱེད་པ་ཕྱག་མཆོད་ཀྱི་རིམ་པ་དང་མཐུན་ནོ། །ཐམས་ཅད་འཁོར་དང་བཅས་པ་ནི། མཚན་ལེགས་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་ཀྱི་ཞབས་རིང་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སོགས་དང་བཅས་པའོ། །བྱུག་པ་ནི་དྲི་བཟང་པོའོ། །སིལ་སྙན་ནི་རང་འཁྲོལ་བའི་གཡེར་ཁ་སོགས་སོ། །རིག་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་སོ། །མདོ་སྡེ་འཛིན་པ་ནི་འཆང་བ་དང་ཀློག་པ་སོགས་སོ། །། །༈དེ་ནས་ཡན་ལག་བདུན་པ་ཁྱད་པར་དུ་སྒྲུབ་པ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་འཕགས་པ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་མཆོད་པ་འབུལ་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་མདོར་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་མཆོད་པ་འབུལ་ཞིང་སྨོན་ལམ་བཏབ་ཅེས་པ་དང༌། འོག་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐབས་འདིར་མཆོད་པ་འབུལ་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མ་བྱུང་བས། སྡིག་བཤགས་སོགས་གཞུང་ནས་མ་མཛད་དོ་སྙམ་ན༑སོ་སོའ་སྐབས་ནས་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་མཆོད་ ིཔ་ལ་སོགས་པའི་མཐུས་ཞེས་འབྱུང་བ་དང༌། དཻ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བདུན་དང༌། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་འཁོར་དང་བཅས་པ་སྤྱན་དྲངས་ནས། མཚན་ནས་བརྗོད་དེ་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་མཆོད་ཅིང་དེ་དག་གི་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་མཐུན་པར་སྨོན་ལམ་བཏབ་པ་དང༌། དེ་དག་གི་སྤྱན་སྔར་སྡིག་པ་བཤགས་པ་དང༌། དགེ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང༌། བསྐུལ་ཞིང་

བདེ་གཤེགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྨོན་འགྲེལ།

267

གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ་སོགས་པ་བསོད་ནམས་ཅི་མཆིས་པའི་སྟོབས་དང་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་གཤེད་བྱེད་ནི་གསོད་པའོ། །བྱད་ནི་མུ་སྟེགས་ལ་སོགས་པའི་ལྟས་ངན་གྱིས་རླབས་སོ། །ཞི་བའི་གནས་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བའི་ཚོགས་ལ་ཁྱད་པར་ཅན་ནོ། །འཐབ་པ་ནི་གཙོ་བོར་ལུས་ཀྱིས་སོ། །རྩོད་པ་གཙོ་བོར་ངག་གིས་སོ། །འགྱེད་པར་བྱེད་པ་ནི་དེ་དག་འཕེལ་བར་བྱེད་པའམ་ཤགས་འགྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །ཟས་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་སུ་ཡོ་བྱད་ཅེས་སྨོས་པ་ནི་དེ་རྣམས་སུ་མ་འདུས་པའི་ཡོ་བྱད་གཞན་རྣམས་སྡུད་པའོ། །ལོངས་སྤྱོད་ནི་ནང་གི་ཉེ་བར་མཁོ་བ་རྣམས་སོ། །ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་ནི་ཕྱི་ཉེ་བར་མཁོ་བ་རྣམས་སོ། །དགོན་པ་ནི་བས་མཐར་འཁྱམས་ནས་གཅན་གཟན་དང་བཀྲེས་སྐོམ་སོགས་ཀྱིས་གདུངས་པའོ། །ཕ་ལ་སོགས་པའི་ཉེ་དུ་སྨོས་པ་ནི། དེ་རྣམས་སུ་མ་འདུས་པའི་ཉེ་དུའི་རྣམ་པ་གཞན་མེད་པའོ། །དམན་པ་ལ་མོས་པ་དང་པོ་ནི༑ལས་སམ་ལྟ་བ་དམན་པ་སོགས་སོ། །དམན་པའི་གནས་གཉིས་པ་ནི། ཐེག་པ་དམན་པ་ལ་ཞེན་པའོ། །བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་ཟད་པའི་ཚེ་ཞེས་སོགས་ནི། བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་སྟོངས་ནས། སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་བསྲེག་པ་སོགས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་སྐྱོ་བ་སྐྱེས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ནི་བར་སྣང་ཐམས་ཅད་གང་བའི་ཆོས་སྟོན་པའི་སྒྲའོ། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོའི་སྒྲ་ནི་གཏིང་ཟབ་ཅིང་ཚུལ་མཐའ་ཡས་པ་སྟོན་པའི་ཆོས་སྟོན་པའི་སྒྲའོ། །སྡོམ་པ་གསུམ་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྡོམ་པའམ། ཡང་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །ནད་ཆེན་པོ་ལས་ ིཐར་པར་འདོད་པ་ནད་པ་དེའི་དོན་དུ་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ནད་པ་ནི་ནད་ཀྱིས་ཟིན་པར་བཞེད་དོ། །གནོད་སྦྱིན་ལག་ན་རྡོ་རྗེས་དམ་བཅས་པའི་སྔགས་འདི་བསྒྱུར་ན༑བཛྲ་རྡོ་རྗེའོ། །མ་ཧཱ་ཆེན་པོའོ། །པ་ཤ་ཞགས་པ། ས་མཱ་ཡ་ནི་དམ་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

268

ཚིག་མཉམ་པའོ། །ས་མནྟ་ནི་ཀུན་ནས་སོ། །ཨ་པྲ་ཏི་ཧ་ཏ་ནི་རབ་ཏུ་ཐོགས་པ་མེད་པའོ། །ཤ་མ་ནི་ཞི་བའོ། །པྲ་ཤ་མནྟུ་ནི་བདག་ཞི་བར་གྱུར་ཅིག་པའོ། །སརྦ་བི་ད་ཡ་ནི་རིག་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །ཀུ་རུ་ནི་ཞི་བར་མཛོད། སརྦ་ཀརྨ་ནི་ལས་སོ། །ས་མཱ་ཡ་ནི་དམ་ཚིག་གོ། མ་ནུ་སྨ་ར་ནི་རྗེས་སུ་དྲན་པའོ། བཛྲ་པཱ་ཎི་ནི་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེའོ། སརྦ་ཨ་ཤ་མེ་པ་རི་པུ་ར་ཡ་ནི། བདག་གི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མཛོད་ཅིག་པའོ། །། །
༈ལྔ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བཤད་པ་ནི། དེ་ལྟར་ལོ་རྒྱུས་ཕན་ཡོན་ལག་ལེན་གྱི་གོ་དོན་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་བདེ་བར་གཤེགས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་གཟུངས་ཀླག་པའི་ཆོ་ག་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་འདི་ནི། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཞི་བ་འཚོས་མཛད་པའི་སྨན་བླའི་ཆོ་ག་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་ལ་གཞི་བྱས། ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་གཟུངས་དང༌། དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ལེའུ་ལྔ་པའི་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་བཀོད་པ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང༌། སྨན་གྱི་རྒྱལ་པོའ་མདོ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས། སྔ་རབས་ཀྱི་སྐྱེས་ ིབུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་སྒྲོས་ཁུངས་ཐུབ་པ་རྣམས་དང་མི་འགལ་བར། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོའ་བཞེད་པ་ ིབཞིན་དུ། ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་གྲགས་པས་རྩད་པོ་མཁའ་སྤྱོད་ཀྱི་གུར་ཁང་དུ་སྦྱར་བ་འདིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག། །། མངྒ་ལཾ། །

རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པའི་འགྲེལ་པ།

269

༄༅། །ཟབ་མོ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་སྒོ་ནས་
བསྟོད་པ་སྙིང་པོའ་རྒྱན་རྣམ་པར་བཀོད་པ་ ིབཞུགས་སོ། །

རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པའི་འགྲེལ་པ།

༄༅། །རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གང་དུ་སྣ་ཚོགས་རྟེན་འབྲེལ་མི་འགོག་རྒྱ་ཆེའི་སྣང་བ་རབ་རྒྱས་ཤིང༌། །སྙིང་པོའ་དོན་ལ་དངོས་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོ་རབ་ཞིའི་ ིངེས་པ་གང༌། །རྟག་ཏུ་སྙིང་རྗེའི་གཞན་དབང་ཉིད་གྱུར་ཟབ་མོའ་ཡུལ་ལ་ ིམངོན་སུམ་སྤྱན། །དེ་ལྟའི་མཁྱེན་བཟང་གང་ལ་མངའ་བའི་བླ་མ་ལྷར་བཅས་ལ་ཕྱག་འཚལ། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ཀླུ་སྒྲུབ་བཞེད་པ་མ་བྲི་བ། །ཞི་བའི་སྒོ་གཅིག་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ངོ་མཚར་ཚུལ་གྱིས་ཐུགས་དྲངས་ཏེ། །གང་གི་ཐུགས་བརྩེས་ཉེ་བར་བཟུང་ནས་ལྟ་རྣམས་སྤང་ཕྱིར་འདི་གསུངས་པའི། །ཟླ་མེད་སྟོན་ལ་བསྔགས་པའི་ཕྲེང་བ་བདག་གིས་ནུས་བཞིན་རྣམ་པར་དབྱེ། །
འདིར་བདག་ཅག་གི་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མངའ་བ། ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྐྱབས་དང་དཔུང་གཉེན་དམ་པར་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་ནི་རྒྱལ་བའི་ཞིང་ཁམས་རབ་འབྱམས་རྣམས་སུ་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང༌། རྒྱུད་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་པོའ་ིཉིང་ཁུ་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་ནང་གི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཆེན་པོས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པ་དང༌། རེ་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

270

ཤིག་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་འདིར་ཡང་ཇོ་བོ་རྗེ་ལྷ་གཅིག་སྙེ་ཐང་དུ་བཞུགས་པ་ནས། བསྟོད་པ་མཛད་པའི་ཞབས་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་བྱོན་པའི་དུས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རིང་ལ་ལོ་སུམ་བརྒྱ་དང་བཅུ་སོང་བ་དང༌། དུས་དེའི་བར་དུ་ཕྱོགས་འདི་ཉིད་དུ་ནི་རྒྱལ་བའི་རིང་ལུགས་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་གནད་ཐམས་ཅད་སྒྲོ་སྐུར་དང་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས་གང་གསལ་བར་མཛད་པ་ནི། བོད་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ཁོ་ནའོ་ཞེས་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་དག་གི་བཞེད་པ་ཡང༌། གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་མི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་བློ་གྲོས་ཀྱི་ཁྱོན་དུ་ཤོར་བ་ནི་དཀའ་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ལེགས་པར་བཤད་དང་ཉེས་བཤད་འབྱེད་པར་ནུས་པའི་ཤེས་རབ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཚུལ་དེ་ལ་ངེས་པ་གཏིང་ནས་དྲངས་ཟིན་པས་འདིར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་གཞན་ཅི་ཞིག་འཚལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཆེ་བ་དང་ལྷག་པའི་མཛད་པ་པོ་འདིས། རྩ་བའི་སྟོན་པ་ལ་བསྟོད་པར་འོས་པའི་སྒོ་མང་ནའང༌། ཟབ་མོའ་དོན་འདི་གསུང་བའི་སྒོ་ནས་བསྔགས་པ་ཉིད་ཕུལ་དུ་བྱུང་ ིབར་དགོངས་ཏེ། རེ་ཤིག་རྟེན་འབྲེལ་གསུང་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ཆེས་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་མཛད་པའོ་ཞེས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་བཞི། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་གཉིས་མདོར་བསྟན།
དོན་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ། བསྟོད་པའི་དགེ་བ་རྣམ་ལྔའི་དོན་དུ་བསྔོ་བ། བསྟོད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཞིག་གཟིགས་ཤིང་གསུང་བ་ཡིས། །མཁྱེན་དང་སྟོན་པ་བླ་ན་མེད། །རྒྱལ་བ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང༌། །གཟིགས་ཤིང་འདོམས་པ་དེ་ལ་འདུད། །ཅེས་པ་སྟེ། འདུད་དོ་ཅེས་དྲང་ངོ༌། །གང་ལ་ན་རྒྱལ་བ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གཟིགས་ཤིང་འདོམས་པ་དེ་ལའོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་གཟིགས་ཤིང་གསུང་ན། རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོ་གང་ཞིག་གཟིགས་ཤིང་སྟེ༑མངོན་སུམ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་མཁྱེན་

རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པའི་འགྲེལ་པ།

271

པ་བླ་ན་མེད་པ་དང༌། བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་དུས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གསུངས་པའི་སྟོན་པ་བླ་ན་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སོ། །ཇི་སྐད་དུ་བསྔགས་འོས་བསྔགས་བསྟོད་ལས། བཅོམ་ལྡན་དུས་ཀུན་གཏོགས་པའི་ཆོས། །རྣམ་ཀུན་འབྱུང་གནས་ཐམས་ཅད་ནི། །ཕྱག་མཐིལ་ཀྱུ་རུ་ར་བཞིན་དུ། །ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱུར། །ཞེས་དང༌། རྩོད་ཟློག་ལས། གང་གི་སྟོང་དང་རྟེན་འབྱུང་དང༌། །དབུ་མའི་ལམ་དུ་དོན་གཅིག་པར། །གསུང་མཆོག་མཚུངས་པ་མེད་པ་ཡི། །སངས་རྒྱས་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདིར་རྟེན་འབྲེལ་ནི་ཕྲད་ལྟོས་རྟེན་པ་གསུམ་ལས། རྟེན་པའི་སྒྲ་དོན་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་ཅིང༌། འབྱུང་བ་ལ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ས་མྱུག་སོགས་སྐྱེད་བྱེད་དུ་རུང་བ་དང༌། གཉིས་པ་ནི། གཞལ་བྱ་དང་བསྒྲུབ་བྱ་སོགས་ཚད་མ་དང༌། སྒྲུབ་བྱེད་ལ་བལྟོས་པ་རྣམས་ཏེ། རྩ་ཤེས་ལས། བྱེད་པོ་ལས་ལ་རྟེན་བྱས་ཤིང༌། །ལས་ཀྱང་བྱེད་པོ་དེ་ཉིད་ལས། །བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་པ། །འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ནི་མ་མཐོང་ངོ༌། །ཞེས་དང༌། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། འདི་ཡོད་ན་ནི་འདི་འབྱུང་སྟེ། །ཐུང་ངུ་ཡོད་ན་རིང་པོ་བཞིན། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཕྲད་པ་ནི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དུ་མ་འབྱར་ཞིང༌། སྤུངས་པ་ལས་རགས་པ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན། གང་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཕྱིར་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དང་ལེགས་པར་སྦྱོར་རོ། །
གཉིས་པ་དོན་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི། སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ། བསྟན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ། ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་སྤྲོ་བ་འཕེལ་བ། ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟར་བཙལ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

272

ལ་གཉིས། རྒུད་པ་ཀུན་ཀྱི་རྩ་བ་མ་རིག་པར་བསྟན། དེ་ཟློག་བྱེད་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ངེས་པ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་རྒུད་པ་ཇི་སྙེད་པ། །དེ་ཡི་རྩ་བ་མ་རིག་སྟེ། །ཞེས་པ་སྟེ། མ་རིག་པས་དྲངས་པའི་ལུགས་འབྱུང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་བའི་སྐྱོན་ཇི་སྙེད་པ་སྟེ་མཐའ་དག་ལ་འཇྀག་རྟེན་གྱི་རྒུད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་རྩ་བ་ནི་རྒུད་པ་དེ་དག་གི་དང་པོའ་རྩ་བ་ས་བོན་ ིཏེ། མ་རིག་པ་ནི་འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་བའི་མ་རིག་པ་སྟེ། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ཟླ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའོ། །དེ་ཡང་ཕུང་པོ་བདེན་འཛིན་དང༌། དེའི་འབྲས་བུ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་གཉིས་ཀ་ཡང་དམིགས་ཡུལ་མི་མཐུན་ཀྱང༌། འཛིན་སྟངས་མཐུན་པ་དང༌། རང་དང་འཛིན་སྟངས་མི་མཐུན་པའི་ཉོན་མོངས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བར་མཚུངས་པས། འཁོར་རྩ་རིགས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་སྟངས་ཅན་དུ་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མ་རིག་པའི་རིགས་འདྲ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པར་འདྲ་བ་བཞིན་ནོ། །ཇི་སྐད་དུ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། ཇི་སྲིད་ཕུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྲིད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད། །ཅེས་དང། འཇུག་པ་ལས། ཉོན་མོངས་སྐྱོན་རྣམས་མ་ལུས་འཇིག་ཚོགས་ལ། །ལྟ་ལས་བྱུང༌། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །
དང་པོ་ནི། གང་ཞིག་མཐོང་བས་དེ་བཟློག་པ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བར་གསུངས༌། ཞེས་པ་སྟེ། རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་གང་ཞིག་གིས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཡུལ་མེད་པར་མཐོང་བ་གོམས་པ་ལས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེ་དག་རྩ་བ་ནས་སྤོང་བ་ནི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ལམ་འདི་ཉིད་ཡིན་པར་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་ལས་

རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པའི་འགྲེལ་པ།

273

གསུངས་ཞེས་པའོ། །བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། །སྲིད་པའི་ས་བོན་འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང༌། འཕགས་པ་སྡུད་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་བ། །སྐྱེ་མེད་ཟད་པ་མེད་པར་ཤེས་རབ་འདི་ཤེས་ཏེ། ། ཉི་མ་སྤྲིན་མེད་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བས་མུན་བསལ་ལྟར། །མ་རིག་ཐིབས་པོ་བཅོམ་ནས་རང་བྱུང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ངེས་པ་འཇུག་པའི་སྒོ་བསྟན་པ། ངེས་པ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་པ། ངེས་པ་མཐོང་མ་མཐོང་ལས་བྱ་བྱེད་འཐད་མི་འཐད་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟོགས་ལྡན་གྱི་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ། བསམ་ཡུལ་གྱི་ཡོན་ཏན་མངའ་བ་བསྟོད་པའི་སྒོ་མཆོག་ཏུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།
དེ་ཚེ་བློ་དང་ལྡན་པ་ཡིས། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ལམ། །ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་པའི་གནད་ཉིད་དུ། །ཇི་ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་མི་འགྱུར། །ཅེས་པ་སྟེ། མ་རིག་པ་རྒུད་པ་ཀུན་གྱི་རྩ་བར་བསྟན་པ་དེའི་ཚེ། ངེས་དོན་ལ་ཡིད་རྟོན་པའི་བློ་དང་ལྡན་པ་ཡིས། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ལམ་འདི་ཉིད། རྒྱལ་བ་ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་པའི་གནད་དེ་སྲོག་དམ་པ་ཉིད་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ངེས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། བཤེས་སྤྲིང་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྒྱལ་བ་ཡི། །གསུང་གི་མཛོད་ཀྱི་གཅེས་པ་ཟབ་མོ་སྟེ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་ལགས་ན་མགོན་ཁྱོད་ལ། །བསྟོད་པའི་སྒོར་ནི་སུ་ཞིག་གིས། །
རྟེན་ནས་འབྱུང་བ་གསུངས་པ་ལས། །ངོ་མཚར་གྱུར་པ་ཅི་ཞིག་རྙེད། །ཅེས་པ་སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའ་ལམ་ཉིད་བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ ི

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

274

ལགས་ན་མགོན་དེ་བརྩེ་བ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཁྱོད་ལ། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པའི་སྒོར་ནི་སྟེ། དེའི་སྒོ་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པའི་ནང་ནས། ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་དང༌། ཚིག་སྦྱོར་ལ་མི་དམན་པའི་མཁས་པ་སུ་ཞིག་གིས། སྟོན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་དངོས་པོ་མཐའ་དག་རྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་རྐྱེན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་གྱིས་འགྲུབ་པར་གསུངས་པ་ལས་ངོ་མཚར་བར་གྱུར་པའི་གནས་ཅི་ཞིག་རྙེད་དེ་མི་རྙེད་དོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང༌། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ལམ་འདི་ནི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པའི་གཏད་ས་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཡན་ལག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །ཐུབ་པས་ཤེས་རབ་དོན་དུ་གསུངས། །ཞེས་དང༌། ཡུལ་འཁོར་སྐྱོང་གིས་ཞུས་པ་ལས། སྟོང་པ་ཞི་བ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཚུལ། །མི་ཤེས་པས་ནི་འགྲོ་བ་འཁྱམས་གྱུར་པ། །དེ་དག་ཐུགས་རྗེ་མངའ་བས་ཐབས་ཚུལ་དང༌། །རིག་པ་བརྒྱ་ཕྲག་དག་གིས་འཛུད་པར་མཛད། །ཅེས་དང༌། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ཞི་སྒོ་གཉིས་པ་མེད་པ་དང༌། །ལྟ་བ་ངན་རྣམས་འཇིག་བྱེད་པ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱྀ་ཡུལ་གྱུར་ལ། །སྟོང་ཉིད་ཅེས་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་སོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ངེས་པའི་དམ་བཅའ་མདོ་ལས་གསུངས་པ། དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་གང་རྐྱེན་ལ་རག་ལས་
པ། །

དེ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཞེས། །ཞེས་པ་སྟེ། དོན་འདི་ཉིད་ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་མ་དྲོས་པས་ཞུས་པ་ལས། གང་ཞིག་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། །དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །རྐྱེན་ལ་རག་ལས་གང་དེ་སྟོང་པར་བཞེད། །གང་གིས་སྟོང་ཉིད་ཤེས་ཏེ་བག་ཡོད་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་ལ། འདིས་བསྟན་པའི་སྦྱོར་བ་ནི། གང་དང་གང་རྐྱེན་ལ་རག་ལས་པའི་ཆོས་དེ་

རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པའི་འགྲེལ་པ།

275

དང་དེ་ཡིན་ན། རང་བཞིན་གྱྀས་སྟོང་པས་ཁྱབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་བྱད་དང་མེ་ལོང་གི་རྐྱེན་ལ་རག་ལས་པའི་གཟུགས་བརྙན་བཞིན། དབང་ཤེས་ལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་སྣང་བའི་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རྐྱེན་ལ་རག་ལས་པའི་ཆོས་སོ། །ཞེས་པའོ། །འཇུག་འགྲེལ་ལས། གཟུགས་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡང་ཤེས་བཞིན་དུ༌། མཁས་པ་སུ་ཞིག་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ལས་ཐ་དད་མེད་པར་གནས་པ་རྣམས་ཡོད་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་དམིགས་པས་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་ངེས་པར་བྱེད། དེའི་ཕྱིར་ཡོད་པར་དམིགས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས། འདིར་ཀུན་རྟོག་མ་རིག་པའི་དབང་དུ་གྱུར་པ་ནི་བག་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་འཛིན་སྟངས་སུན་ཕྱུང་བས་ན་སྟོང་ཉིད་ཤེས་པ་བག་ཡོད་དུ་བཞག་པའོ། །
གཉིས་པ་ལ་དྲུག། དམ་བཅའ་དེ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་བསྟན་པ། ངེས་མ་ངེས་འཆིང་གྲོལ་གྱྀ་གཞིར་བསྟན་པ། ངེས་པ་གསུང་པ་སྟོན་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ། དེ་ལས་ལོག་པ་ལྟར་སྣང་དུ་བསྟན་པ། རྟེན་འབྲེལ་གསུང་བའི་བཀའ་དྲིན་དྲན་ནས་ཕྱག་བྱ་བ། རྟེན་འབྲེལ་གྱྀ་གཏན་ཚིགས་གྱི་ཆེ་བ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གསུངས་པ་འདི་ལས་ཡ་མཚན་པའི། །ལེགས་འདོམས་ཚུལ་ནི་ཇི་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་པ་སྟེ། ཆོས་རྣམས་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལས་ཡ་མཚན་པའི་ལེགས་འདོམས་ཚུལ་ཏེ། ལེགས་པར་གཤད་པའི་མཆོག་གཞན་ནི་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། ཆོས་རྣམས་སྟོང་པ་འདི་ཤེས་ནས། །ལས་དང་འབྲས་བུ་བརྟེན་པ་གང༌། །ངོ་མཚར་བས་ཀྱང་འདི་ངཽ་མཚར། །རྨད་བྱུང་བས་ཀྱང་འདི་རྨད་བྱུང༌། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐ་སྙད་ཀྱི་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

276

རྟེན་འབྲེལ་མི་རྫི་བ་ཉིད་ལས་དང་འབྲས་བུ་རྟེན་པའི་དོན་ཡིན་པས་ལེགས་པར་འབྲེལ་ཏེ། གཉིས་པ་ནི། གང་དུ་བཟུང་བས་བྱིས་པ་རྣམས། །མཐར་འཛིན་འཆིང་བ་བསྟན་བྱེད་པ། །དེ་ཉིད་མཁས་ལ་སྤྲོས་པ་ཡི། །དྲ་བ་མ་ལུས་གཅོད་པའི་སྒོ། །ཞེས་པ་སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ངེས་པས་མ་ཟིན་པའི་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐར་གང་དུ་བཟུང་བས། དེར་འཛིན་གྱི་འཆིང་བ་བརྟན་པ་དེ་སྤོང་དཀའ་བར་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་ངེས་པ་དེས་ཟིན་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ནི། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པ་གང་ཟག་དང༌། ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་བརྟེན་པར་ཞེན་པ་ནི་སྤྲོས་པ་དང༌། དེ་ཉིད་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོར་གནས་པ་དྲ་བའི་དོན་དང༌། མ་ལུས་པ་ནི་དེས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་གཅོད་པའི་སྒོ་ནི་དྲུངས་འབྱིན་པའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་ཤེས་རབ་བོ། །དེས་ན་ཤེས་རབ་འདིས་ཟིན་ན་སྔར་བཤད་པའི་སྤྲོས་པའི་དྲ་བས་འཆིང་བར་མི་ནུས་པས། ངེས་པ་དེའི་ཕྱོགས་ལས་གྲོལ་བ་དང༌། ཅིག་ཤོས་ལ་འཆིང་བར་བཞག་པའོ། །ཇི་སྐད་དུ་མདོ་ལས། གང་ཞིག་དངོས་རྣམས་དངོས་མེད་ཤེས་པ་སྟེ། །ནམ་ཡང་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཆགས་མི་འགྱུར། །གང་ཞིག་ནམ་ཡང་དངོས་ཀུན་ཆགས་མེད་པ། ། དེ་ནི་ཏིང་འཛིན་མཚན་མ་མེད་ལ་རེག། གང་དག་ཆོས་རྣམས་སྟོང་ལ་སེམས་བྱེད་པའི། །བྱིས་པ་དེ་དག་ལམ་ངན་ཞུགས་པ་ཡིན། །ཆོས་རྣམས་སྟོང་པ་ཡི་གེ་བརྗོད་པ་ཡིན། །དེ་དག་ཡི་གེ་མེད་པར་ཡི་གེ་བསྟན། །གང་དག་ཞི་ཞིང་རབ་ཞིའི་ཆོས་སེམས་པའི། །སེམས་དཔའ་དེ་ཡང་ནམ་ཡང་འབྱུང་མ་ཡིན། །སྤྲོས་ཀུན་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་ཆོས་རྣམས་བསམ་ཡས་རྟོགས་པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། བསྟན་འདི་གཞན་དུ་མ་མཐོང་བས། །སྟོན་པ་ཞེས་

རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པའི་འགྲེལ་པ།

277

བྱ་ཁྱོད་ཉིད་དེ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཟབ་མོའ་དོན་འདི་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་རྗོད་ ིབྱེད་ལུང་གི་བསྟན་པ་དང༌། བརྗོད་བྱ་རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་འདི་ཉིད་ནི། སེར་སྐྱ་དང་གཟེགས་པ་ཟན་ལ་སོགས་པ་ཆོས་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་མ་མཐོང་ཞིང༌། གང་ཞིག་བསྟན་པའི་ཁྱད་པར་འདི་མི་སྟོན་པ་དེ་ནི་སྟོན་པར་འོས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱི་གོ་འཕང་ཅན་ཁོ་ནར་ཟད་དོ་ཞེས་པའོ། །ཇི་སྐད་དུ་འཕགས་པ་དཔའ་བོས། བདག་ནི་སྟོན་པ་གཞན་སྤངས་ནས། །བཅོམ་ལྡན་ཁྱོད་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན་ཁྱོད། །སྐྱོན་མི་མངའ་ལ་ཡོན་ཏན་ལྡན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ཝ་སྐྱེས་ལ་ནི་སེངྒེ་བཞིན། །མུ་སྟེགས་ཅན་ལ་གཅམ་བུའི་ཚིག། ཅེས་པ་སྟེ། སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་ནི། ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཁྱོད་ཉིད་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲ་དང༌། མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་སྟོན་པ་རྟོག་གེ་པ་དང༌། རྗེས་སྒྲོག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་གཅམ་བུའི་ངོས་བསྟོད་ཙམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་རི་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་དེ་སེངྒེ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཅན་དང༌། ཝ་སྐྱེས་ལ་མི་མཚུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང༌། ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ནི་བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་གསུང་པ་པོ་དང༌། མུ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་དེ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟར་དཔའ་བོས། དེ་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་མིན་པའི། །གྲུབ་མཐའ་སྐྱོན་གྱི་བརླག་སེམས་ལྡན། །བསམ་བརླག་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱོན་མེད་པའི། །སྟོན་པ་ཁྱོད་ཀྱང་མི་མཐོང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ལྔ་པ་ནི། ཨེ་མ་ཧོ་སྟོན་པ་ཨེ་མ་ཧོ་སྐྱབས། །ཨེ་མ་ཧོ་སྨྲ་མཆོག་ཨེ་མ་ཧོ་མགོན། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ལེགས་གསུངས་པའི། །སྟོན་པ་དེ་ལ་བདག་ཕྱག་འཚལ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཨེ་མ་ཧོ་ནི་ངོ་མཚར་བའི་གནས་ལ་སྤྲོ་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

278

བའོ། །ལན་གཉིས་བརྗོད་ནི་སྟོན་པ་དང་སྐྱབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་དབང་གིས་སོ། །དེ་ལ་སྟོན་པ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསུངས་པའི་ཆ་ནས་དང༌། སྐྱབས་ནི་རང་ཉིད་ཉེས་པའི་ཆ་ལས་གྲོལ་བ་དང༌། གདུལ་བྱ་གཞན་རང་གིས་བརྙེས་པའྀ་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པ་དང༌། སྨྲ་མཆོག་ནི་རྟེན་འབྲེལ་གསུང་པའི་སྤོབས་པ་དང་ངེས་ཚིག་ལ་དབང་འབྱོར་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའོ། །ཨེ་མ་ཧོ་ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་སྨྲ་མཆོག་དང་མགོན་གྱི་ཁྱད་པར་གྱི་དབང་གིས་སོ། །མགོན་གྱི་དོན་སྔར་བཤད་ཟིན་ལ། ཡོན་ཏན་འདི་དག་ཀྱང་རྟེན་འབྲེལ་གཟིགས་ཤིང་གསུངས་པའི་སྟོན་པ་དང༌། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་སྐལ་བཟང་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་སུ་གཟིགས་ནས་རྩ་བའི་སྟོན་པ་སྐུ་དྲིན་ཅན་དེ་ལ་བདག་ཕྱག་འཚལ་ཞེས་ཤིན་ཏུ་ཐུགས་རངས་པར་སྟོན་པའོ། །ཇི་སྐད་དུ། གང་གི་ཐུགས་བརྩེས་ཉེར་བཟུང་ནས། །ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་ཕྱིར། །དམ་པའི་ཆོས་ནི་སྟོན་མཛད་པའི། །གོའུ་ཏམ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །
དྲུག་པ་ལ་གཉིས། ཆེ་བ་དང་ལོག་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་པའོ། །
དང་པོ་ནི། ཕན་མཛད་ཁྱོད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་ལ། །སྨན་པའི་སླད་དུ་བཀའ་སྩལ་པ། །བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་སྟོང་པ་ཉིད། །ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཟླ་མེད་པ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཚུལ། །ཅེས་པ་སྟེ། འགྲོ་བ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཕན་མཛད་པའི་སྟོན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སྨན་པ་སྟེ་བདེ་བ་ལ་རེག་པའི་སླད་དུ། དབང་པོ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལ་བཀའ་སྩལ་པའི་བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང༌། དེ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་འགྲན་ཟླ་མེད་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་ཁྱབ་པ་ངེས་

རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པའི་འགྲེལ་པ།

279

པ་ནི་གཏན་ཚིགས་གཞན་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆེ་བ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། རིགས་པའི་ནང་ནས་རྟེན་འབྲེལ་དང༌། །ཤེས་རབ་ནང་ནས་ཀུན་མཁྱེན་བཞིན། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འགལ་བ་དང་ནི་མ་གྲུབ་པར། །མཐོང་བ་འདི་ཡིས་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས། །ཇི་ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་ནུས། །ཞེས་པ་སྟེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་རྟགས་འདི་ཁྱབ་པ་འགལ་བ་དང༌། ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པར་མཐོང་བ་སྟེ། འདོད་པའི་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་མཐའ་དག་འདི་ཡིས་ནི། ཐུབ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་བྲལ་བའི་ལུགས་བཟང་པོ་འདི་ཇི་ལྟར་ཁོངས་སུ་ཆུད་པར་ནུས་ཏེ་མི་ནུས་སོ། །བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ངེས་པར་སྟོང་པ་ཉིད་སྤོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་སྤངས་ན་ཆོས་ཀྱིས་འཕོངས་པར་འགྱུར་བའི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། གསུམ་པ་ངེས་པ་མཐོང་མ་མཐོང་ལས་བྱ་བྱེད་འཐད་མི་འཐད་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་ནི། ཁྱོད་ནི་ནམ་ཞིག་སྟོང་པ་ཉིད། །རྟེན་འབྱུང་དོན་དུ་མཐོང་བ་ན། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་སྟོང་པ་དང༌། །བྱ་བྱེད་འཐད་པའང་མི་འགལ་ཞིང༌། །དེ་ལས་ལྡོག་པར་མཐོང་བ་ན། །སྟོང་ལ་བྱ་བ་མི་རུང་ཞིང༌། །བྱ་དང་བཅས་ལ་སྟོང་མེད་པས། །ཉམ་ངའི་གནས་སུ་ལྷུང་བར་བཞེད། །ཅེས་པ་སྟེ། སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་གཟིགས་པའི་ཐུབ་པ་ཁྱོད་ནི་ཐར་འདོད་ཀྱིས་ལམ་སྒོམས་པའི་དུས་ནམ་ཞིག་གི་ཚེ། རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ། ཐ་སྙད་ཀྱི་བྱ་བྱེད་འཐད་པར་ངེས་པའི་སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་མཐོང་བ་ན༑དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་དང༌། རྒྱུ་འབྲས་སོགས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་ཚད་གྲུབ་ཏུ་འཐད་པ་མི་འགལ་ཞིང༌། ཚུལ་དེ་ལས་ལོག་པར་མཐོང་བ་སྟེ་རྟོག་པ་ལ་ནི། སྟོང་ཉིད་དེ་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

280

ཡོད་པའི་ཕྱོགས་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་བྱ་བ་མི་རུང་ཞིང༌། བྱ་བྱེད་དེ་རུང་བ་དང་བཅས་པའི་ཕྱོགས་ལ་སྟོང་ཉིད་དེ་བཞག་དུ་མེད་པས་ཏེ་ཁས་བླངས་པ་མེད་པར་འཛིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པས། རང་རྒྱུད་ལྡན་དམྱལ་བ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཉམ་ངའི་གནས་སུ་ལྷུང་བ་སྟེ་འཁྲིད་པར་བཞེད་དོ། །བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། །གཞན་ཡང་ཆོས་འདི་ལོག་བཟུང་ན། །བླུན་པོ་མཁས་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན། །སྤོང་བས་མ་རུངས་བདག་ཉིད་ཅན། །མནར་མེད་པར་ནི་སྤྱིའུ་ཚུགས་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོར་ན་བྱ་བྱེད་འཐད་མི་འཐད་ནྀ་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངེས་པ་ལ་རག་ལས་པས། སྟོང་པས་ཆད་མཐའ་འགོག་པ་དང༌། སྣང་བས་རྟག་མཐའ་འགོག་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་ལུགས་འདི་ལ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སོ། །འདིར་སྨྲས་པ། ཞིབ་ཅིང་ཆེས་ཕྲ་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོའ་ལམ། །གཏམ་ ིའདིས་རྟོག་གེ་མཐའ་དག་རྣམ་སྐྲག་ན། །སྙིགས་དུས་སྐྱེ་བོ་འཁྱོག་པོའ་སྙིང་ ིལྡན་པ། ། སུ་ཞིག་འདི་ལ་འདོད་དགུར་སྤྱོད་དམ་ཀྱེ། །དེ་ཚེ་ཐོས་ཉུང་སྦྱངས་དམན་དཀའ་ཐུབ་ཅན། །སྔོན་མེད་རྒྱལ་བས་བསྔགས་པ་འདི་མཐོང་ལས། །རང་བྱུང་དད་པའི་བསིར་བུས་ཡིད་བསྐྱོད་དེ། །ཚུལ་འདི་འབྱེད་ལ་འདི་ལྟར་སྤྲོ་བ་སྐྱེས། །ཞེས་པ་འདི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །གཉིས་པ་བསྟན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། བསྟན་པ་ལ་གུས་པ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྔགས་པ་བཤད་ཟིན་ནས། ད་ནི་དེའི་བསྟན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་ཀྱང་བསྔགས་པ་བསྟན་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ། དེ་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ། །རྟེན་འབྱུང་མཐོང་བ་ལེགས་པར་བསྔགས། །ཞེས་པ་སྟེ། གང་ཞིག་གསུངས་པས་གསུང་བ་པོ་སྐྱོན་མེད་པའི་སྟོན་པར་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར།

རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པའི་འགྲེལ་པ།

281

སྟོན་པ་ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་པའི་ཁྱད་པར་ལ་ཟབ་མོ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མཐོང་བས། བདག་ནི་སྨྲ་བ་གཞན་སྤངས་ནས་བཅོམ་ལྡན་ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ལེགས་པར་བསྔགས་སོ། །ཞེས་མདོར་བསྟན་པའོ། །ཇི་སྐད་དུ་བུངྷ་པ་

ལི་ཏ་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་གསུངས་པ་ལས་མ་ཞེན་པར་བྱས་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཟུང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྟེན་འབྲེལ་དང་སྟོང་པ་ངོས་བཟུང་བ། རྟེན་འབྲེལ་སྟོན་པ་པོ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་དཔེ་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་དྲུག། སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་བསྟན་པ། དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕན་ཡོན། གཞན་སྡེས་ལོག་པར་བཟུང་བའི་སྐྱོན། ཁྱད་པར་ཤེས་ནས་གུས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ། དེ་ལ་གུས་པའི་ཕན་ཡོན། ཁེངས་བསྐྱུང་ཞིང་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་འབྲེལ་དུ་བསྟན་པ། རྟེན་འབྲེལ་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བར་སྒྲུབ། རྟག་མཐའ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག། དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་ཀླན་ཀ་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་ཀུན་ཏུ་མེད་པ་དང༌། །རང་བཞིན་གྱི་ནི་ཡོད་པས་མིན། །ལྟོས་མེད་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་བཞིན། །དེས་ན་མ་བརྟེན་ཡོད་མ་ཡིན། །ཅེས་པ་སྟེ། ཤེས་པར་བྱ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་མཐའ་དག་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། རང་རང་གི་ལྟོས་པ་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྟོས་མེད་དུ་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་བཞིན། འོ་ན་གྲུབ་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཀུན་ཏུ་སྟེ་གཏན་མེད་པ་དང༌། རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ཞིག་ལྷག་མར་ལུས་པའོ། །ཇི་སྐད་དུ་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། ཡོད་པས་རྣམ་པར་མི་གྲོལ་ཞིང༌། །མེད་པས་སྲིད་པ་འདི་ལས་མིན། །

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

282

དངོས་དང་དངོས་མེད་ཡོངས་ཤེས་པས། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་གྲོལ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ངོ་བོས་གྲུབ་ན་དེ་གྲུབ་པ། །རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པར་འགལ། །དེ་ཕྱིར་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ལས། །མ་གཏོགས་ཆོས་འགའ་ཡོད་མིན་པས། །ཞེས་པ་སྟེ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི། ཚུལ་དེས་གྲུབ་པ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱིས་ཕན་གཏགས་པ་ལ་ལྟོས་པ་འགལ་ཞིང༌། མེད་ན་ནི་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བ་དེའི་ཕྱིར། རྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ལས་ཏེ། དེར་མ་གཏོགས་པའི་ཆོས་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། གང་ལ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་མ་ཁྱབ་པ་མེད་དོ། །ཅི་སྟེ་འདུས་བྱས་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང༌། འདུས་མ་བྱས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་སྟོང་པས་མ་ཁྱབ་བམ་སྙམ་ན། གནས་མ་ཡིན་པའི་ལོག་པར་འཚོལ་བ་སྟེ། རྩ་ཤེས་ལས། འདུས་བྱས་རབ་ཏུ་མ་གྲུབ་པས། །འདུས་མ་བྱས་ནི་ཇི་ལྟར་འགྲུབ། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བཀག་གོ། བུངྷ་པ་ལི་ཏ་ལས།
སྐྱེ་བར་བརྗོད་པ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་གྲུབ་བོ། །སྐྱེ་བར་བརྗོད་པ་ཐ་སྙད་ཡིན་པར་སྟོན་ཅིང༌། ཞེས་དང༌། ཤེར་ཕྱིན་འབུམ་ལས། ཆོས་འདི་ཐམས་ཅད་ནྀ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང༌། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས། གནས་པའམ་སྐྱེ་འཇིག་ཡོད་མེད་དམ། །དམན་པའམ་མཉམ་པའམ་ཁྱད་པར་ཅན། །སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་སྙད་དབང་གིས། །གསུངས་ཀྱི་ཡང་དག་དབང་གིས་མིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་ལས་འཇིག་རྟེན་ཡོད་པར་འཇོག་པ་ཐམས་ཅད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་འཇོག་ལ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ནི། ཅི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་ངོར་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་འཇོག་གི། མྱང་འདས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །

རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པའི་འགྲེལ་པ།

283

གསུམ་པ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་ནི་སྟོང་པ་ལས། །མ་གཏོགས་ཆོས་འགའ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་པ་སྟེ། དེས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ལས་ཏེ། དེར་མ་གཏོགས་པའི་ཆོས་འགའ་ཡང་མེད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ངེས་ཀྱི༑གཞན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྩོད་བཟློག་ལས། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ལོག་ན། །རང་བཞིན་ཉིད་དུ་རབ་གྲུབ་འགྱུར། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་དོན་ནི། ཁོ་བོ་ཅག་གི་ལུགས་ལ་འདོད་པ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་མི་རིགས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་ལྡོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་འགའ་ཡོད་ན། །མྱ་ངན་འདས་པ་མི་རུང་ཞིང༌། །སྤྲོས་ཀུན་བཟློག་པ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་པ་སྟེ། གལ་ཏེ་གཟུགས་ཅན་དང་བྲག་ཅ་ལ་སོགས་པ་བརྫུན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དག་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྟོང་པར་ངེས་ཀྱང༌། གཟུགས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་ནི། བདེན་པ་གཅིག་བཀག་པས་དངོས་པོའ་རང་བཞིན་ལ་སྐུར་འདེབས་སུ་འགྱུར་རོ། ། ིདེས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཟློག་པ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཆོས་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགའ་ཞིག་ནི་ཡོད་དོ་ཞེས་རྟོག་ན། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་བཅོས་སུ་མེད་ཅིང་བསྒྱུར་དུ་མེད་པའི་དོན་ཉིད་པས། ཕྱོགས་དེ་ལ་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མི་རུང་ཞིང༌། སྤྲོས་ཀུན་ཏེ་མ་རིག་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་མཐའ་དག་བཟློག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བར་གསུངས་ཏེ། གླང་པོ་རྩལ་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། གལ་ཏེ་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་འགའ་ཡོད་ན། །རྒྱལ་བ་ཉན་ཐོས་བཅས་པས་དེ་མཁྱེན་འགྱུར། །ཐེར་ཟུག་ཆོས་རྣམས་མྱ་ངན་འདའ་མི་འགྱུར། །མཁས་རྣམས་ནམ་ཡང་སྤྲོས་པ་མེད་མི་འགྱུར། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་རང་བཞིན་རྣམ་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

284

བྲལ་ཞེས། །སེངྒེའི་སྒྲ་ཡིས་ཡང་ཡང་དུ། །མཁས་པའི་ཚོགས་སུ་ལེགས་གསུངས་པ། །འདི་ལ་སུ་ཡིས་འགོང་པར་ནུས། །ཞེས་པ་སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་པ་དེའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང༌། རྣམ་པར་བྲལ་ལོ་ཞེས་ཐུབ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་གསུངས། སེངྒེ་སྒྲ་ཡིས་གདུལ་བྱ་དང་དུས་དང་གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་ལྟོས་ནས་དང་ཡང་དང་ཡང་དུ་སློབ་མ་ཉན་རང་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐོར་བའི་དབུས་སུ་ལེགས་པར་གསུངས་པ་སྟེ་དམ་བཅས་པ་འདི་ལ། དྲེགས་ལྡན་གྱི་རྒོལ་བ་སུ་ཡིས་ཀྱང་འགོང་བར་ནུས་ཏེ་ཀླན་ཀའི་གོ་སྐབས་མེད་དོ། །བསྔགས་འོས་བསྔགས་བསྟོད་ལས། ཆོས་ཉིད་འདོར་བར་མི་མཛད་ལ། །ཀུན་རྫོབ་དང་ཡང་རྗེས་སུ་མཐུན། །ཁྱོད་བཀའ་ལ་ལར་གཅིག་ཏུ་ངེས། །ལ་ལར་ངེས་པ་མ་ལགས་ལ། །ཕན་ཚུན་འགལ་བའང་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །
གཉིས་པ་ལ་བདུན། རྒྱུ་འབྲས་འཐད་པའི་ཕན་ཡོན། མཐར་ལྟ་སྤང་སླ་བའི་ཕན་ཡོན། མཁས་རྨོངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་པའི་ཕན་ཡོན། སྣང་སྟོང་སྒྱུ་མར་འཆར་བའི་ཕན་ཡོན། ཆོས་མཐུན་གྱི་རྒོལ་བས་མི་བརྫི་བའི་ཕན་ཡོན། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་སོགས་ངེས་པའི་ཕན་ཡོན། རྒུད་པ་མཐའ་དག་རྩ་བ་ནས་འབྱིན་པའི་ཕན་ཡོན། དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་འགའ་ཡང་མེད་པ་དང༌། །འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་འབྱུང་གི། རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་པ་ཉིད། །མི་འགལ་འདུ་བ་སྨོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་པ་སྟེ། གང་ཡང་ཕྱོགས་འདི་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགའ་ཡང་མེད་པ་དང༌། རྒྱུ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་འདི་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཐམས་ཅད་མི་འགལ་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། དངོས་པོའ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཞི་མཐའི་དག་གི་སྟེང་

རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པའི་འགྲེལ་པ།

285

དུ་ཚུལ་དེ་གཉིས་ངེས་པར་འདུ་བ་ནི་སྨོས་ཅི་དགོས་པ་སྟེ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ། རྩ་ཤེས་ལས། སྡུག་བསྔལ་བདག་གིས་བྱས་པ་དང༌། །གཞན་གྱིས་བྱས་དང་གཉིས་ཀས་བྱས། །རྒྱུ་མེད་པར་ནི་རྟོག་གེ་འདོད། །ཁྱོད་ཀྱིས་རྟེན་ནས་འབྱུང་བར་གསུངས། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། །མཐར་ལྟ་བ་ལ་མི་བརྟེན་ཞེས། །ལེགས་གསུངས་འདི་ནི་མགོན་ཁྱོད་ཀྱི། །སྨྲ་བ་བླ་ན་མེད་པའི་རྒྱུ། །འདི་ཀུན་ངོ་བོས་སྟོང་པ་དང༌། །འདི་ལས་འདི་འབྲས་འབྱུང་བ་ཡིས། །ངེས་པ་གཉིས་པོ་ཕན་ཚུན་དུ། །གེགས་མེད་པར་ནི་གྲོགས་བྱེད་པ། །འདི་ལས་ངོ་མཚར་གྱུར་པ་དང༌། །འདི་ལས་རྨད་དུ་བྱུང་བ་གང༌། །ཞེས་པ་སྟེ། ལུགས་འདིར་དངོས་པོ་རྣམས་རྟེན་ནས་འབྱུང་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། རྟག་ཆད་ལ་སོགས་པའི་མཐར་ལྟ་བ་ལ་མི་བརྟེན་ནོ་ཞེས་གསུང་གི་ནུས་པ་ཕྱུང་ནས། ལེགས་པར་གསུངས་པ་འདི་ནི་མགོན་པོ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་དཔུང་གཉེན་དམ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གསུང་བའི་སྨྲ་བ་ནི༑བླ་ན་མེད་པ་སྟེ་གོང་ན་མེད་པའི་གསུང་མཆོག་ཏུ་བསྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནམ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་པའོ། །ཇི་སྐད་དུ། ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། མཁས་པས་རྟེན་འབྱུང་ཆོས་རྣམས་རྟོགས་འགྱུར་ཏེ། །མཐར་ལྟ་བ་ལ་བརྟེན་པར་ཡོང་མི་བྱེད། །རྒྱུ་དང་བཅས་ཤིང་རྐྱེན་བཅས་ཆོས་ཤེས་ཤིང༌། །རྒྱུ་མེད་རྐྱེན་མེད་ཆོས་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་སོ། །འདིར་དངོས་པོ་རྣམས་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རྟག་ཆད་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་བྲལ་བ་དང༌། སྟོང་པ་དང་རྟེན་འབྲེལ་གེགས་མེད་ཅིང་གྲོགས་སུ་འཆར་བ་ལ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ངོ་བོ་གཞི་བདེན་གཉིས་སྐྱོན་མེད་དུ་འཇོག་ཤེས་པ་དགོས་པས། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

286

ངོ་བོ་ནི། ཚད་མའི་རྙེད་དོན་གང་ཞིག། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིག་ཤེས་ཁྱོད་ལ་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་བྱེད་དུ་མ་སོང་ཞིང༌། ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཁྱོད་ལ་ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་དུ་སོང་བའོ། །དོན་དམ་བདེན་པའི་དོན་ཡང༌། གང་ཞིག་འདྲ་བ་ལ་གཞན་གཉིས་ལོག་པའོ། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་སྒྲ་དོན་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དོན་དང་བདེན་པའི་དོན་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། བུམ་སོགས་བདེན་འཛིན་སྤངས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱི་ངོར། བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ༑དེས་བདེན་འཛིན་སྤངས་པའི་ཕྱིར། མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གི་ངོར་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བདེན་འཛིན་གྱི་ངོར་བདེན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡོད་པར་འཇོག་པ་ནི། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་ནས་འཇོག་པ་ཡིན་གྱི༑བདེན་འཛིན་གྱི་གྲུབ་ནས་འཇོག་པ་མིན་པས། མདོར་ན་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་ཡོད་པའི་དོན་ཏེ། བདེན་འཛིན་གྱི་ངོར་བདེན་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ་འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་ན་རེ་ཤིག་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྡུས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤངས་པ་འདུ་བྱེད་གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པའི་ཡོད་པ་ཉིད་དང་འདྲ་བར་གཟིགས་པ་རྣམས་ནི། བཅོས་མའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི་བདེན་པར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པར་མངོན་པར་རློམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ནི་བསླུ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པའི་སྒྲ་བཤད་ནི། དོན་ཡང་ཡིན་དམ་པ་ཡང་ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་སྣང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་བསླུ་བ་མེད་པས་ན་བདེན་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཐོབ་སྟེ། ཚིགས་གསལ་ལས། དོན་ཡང་དེ་ཡིན་ལ་དམ་པ་ཡང་དེ་ཡིན་པས་ན་དོན་

རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པའི་འགྲེལ་པ།

287

དམ་པའོ། །དེ་ཉིད་བདེན་པ་ཡིན་པས་དོན་དམ་བདེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་སྒྲ་བཤད་ལྟར་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡང་དེར་འགྱུར་ལ། དོན་དམ་བདེན་པའི་སྒྲ་བཤད་ལྟར་ན་ལས་འབྲས་ཀྱང་དེར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། སྒྲ་བཤད་པ་ཡིན་གྱི་ཁྱབ་པ་འཛིན་པ་མིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཞེས་པ་འདི་ཞར་བྱུང་ཙམ་མོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་ཅན་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་འདི་ཀུན་ངོ་བོས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་དང༌། བྱེད་རྒྱུ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་ལས་འབྲས་བུ་འདི་འབྱུང་བར་ངེས་པ་གཉིས་པོ་ཕན་ཚུན་དུ་གེགས་མེད་པར་ནི་གཅིག་གིས་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་གྲོགས་བྱེད་པ་འདི་ལས་ངོ་མཚར་བར་གྱུར་པ་དང༌། རྨད་དུ་བྱུང་བའི་གནས་གང་ཞིག་ཡོད་དེ་མི་རྙེད་ཅེས་པའོ། །
གསུམ་པ་ལ་གསུམ། མཁས་པའི་ཁྱད་པར། རྨོངས་པའི་ཁྱད་
པར། དེའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚུལ་འདིས་ཁྱོད་ལ་བསྟོད་ན་ནི། །བསྟོད་པར་འགྱུར་གྱིས་གཞན་དུ་མིན། །ཅེས་པ་སྟེ། རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་རྒྱུ་འབྲས་འཐད་པར་གསུངས་ཚུལ་འདིས་སྟོན་པ་ཁྱོད་ལ་བསྟོད་ན་ནི། མཁས་པའི་མདུན་སར་བླ་ན་མེད་པའི་བསྟོད་པ་ཆེན་པོས་བསྡགས་པར་འགྱུར་གྱི༑གཞན་དུ་ན་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། རྩོམ་པའི་གཞི་བླ་ན་མེད་པ་འདི་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་མིན་པའི་ཕྱིར། དམ་པ་ཏོག་དཀར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལས། གང་དུ་གཏི་མུག་འཆིང་བ་ཡི། །བག་ཆགས་མེ་ཏོག་མདའ་ཅན་གྱི། །དམག་དཔུང་ཤིན་ཏུ་ཟབ་ལྟ་ཡིས། །ཟད་པ་དེ་ལ་ཕྱག་བགྱིད་དོ། །ཞེས་བསྟོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྨོངས་པས་བྲན་ཏུ་བཟུང་བ་ཡིས། །གང་ཞིག་ཁྱོད་དང་ཞེ་འགྲས་པ། །འདི་ཡིས་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྒྲ། །མི་བཟོད་གྱུར་ལ་མཚར་ཅི་ཡོད། །ཅེས་པ་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

288

སྟེ། ཤེས་པ་ཉི་ཚེ་བའི་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཁེངས་ཤིང་ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་བའི་རྨོངས་པའི་མགོན་གྱིས་བྲན་ཏུ་བཟུང་བའི་ལྟ་བ་དང༌། སྤྱོད་པ་ངན་པའི་མུ་དང་སྟེགས་ལ་བརྟེན་པ་གང་ཞིག་ནི། ཐུབ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་སྟོན་པའི་གསུང་གི་གསང་བ་ལ་སོགས་པ་གོང་མའི་ཁྱད་པར་རྣམས་དང་ཞེ་འགྲས་པ་སྟེ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པ་དེ་ཡིས་རང་བཞིན་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཟབ་མོའ་སྒྲ་མི་བཟོད་པ་ལ་ངོ་མཚར་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། དེ་དག་ནི་ཆོས་འདི་ ིལས་རེ་ཞིག་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པས་སྣཽད་དུ་མ་གྱུར་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ། རྒྱང་འཕེན་གྱིས། ཇི་ཙམ་དབང་པོ་སྤྱོད་ཡུལ་བ། །སྐྱེས་བུ་དེ་ཙམ་ཁོ་ནར་ཟད། །བཟང་མོ་མང་ཐོས་གང་སྨྲ་བ། །ད་ནི་སྤྱང་ཀའི་རྗེས་དང་མཚུངས། །ཞེས་སྤོང་བ་བཞིན་ནོ། །
གསུམ་པ་ལ་རང་གི་སྡེ་པའི་འདོད་པ་དང༌། དེ་མི་འཐད་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་གསུང་གི་གཅེས་པའི་མཛོད། །རྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཁས་བླངས་ནས། །སྟོང་ཉིད་ང་རོ་མི་བཟོད་པ། །འདི་ལ་ཁོ་བོ་ངོ་མཚར་གྱུར། །རང་བཞིན་མེད་ལ་བཀྲི་བའི་སྒོ། །བླ་མེད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བྱུང་གི། མིང་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རང་བཞིན་དུ། །འཛིན་ན་ད་ཀོ་སྐྱེ་བོ་འདི། །འཕགས་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་བགྲོད་པའི། །འཇུག་ངོགས་ཟླ་དང་བྲལ་གྱུར་པ། །ཁྱོད་དགྱེས་གྱུར་པའི་ལམ་བཟང་དེར། །ཐབས་གང་གིས་ནི་བཀྲི་བར་བྱ། །ཞེས་པ་འདིར་རང་གི་སྡེ་པ་རང་རྒྱུད་པ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག། རྒྱལ་བ་ཁྱོད་ཀྱི་གསུང་གི་གཅེས་པའི་མཛོད་རྟེན་ནས་འབྱུང་བ་སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ལས་བསྒྲུབ་བྱ་བདེན་དངོས་འགོག་ནུས་པ་འཐད་གྲུབ་ཏུ་ཁས་བླངས་ནས། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ང་རོ་མི་བཟོད་པ་འདི་དག་ལ་ནི། བསྟོད་པ་འདི་ཉིད་མཛད་པ་པོ་དགེ་སློང་བཙོང་ཁ་པ་ཁོ་བོས་ནི་སྨད་པའི་

རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པའི་འགྲེལ་པ།

289

ཕྱོགས་ཀྱི་ངོ་མཚར་བར་གྱུར་པ་ཏེ་མི་རིགས་པ་ཆེན་པོ་མཐོང་སྟེ། ཐར་འདོད་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པའི་ལྟ་བ་ཟབ་མོ་ལ་བཀྲི་བའི་སྒོ་བླ་ན་མེད་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་མིང་ཙམ་ལ་འཆོལ་བའི་བསམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། དོན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་ན་ད་ཀོ་སྟེ་ད་ནི་སྐྱེ་བོ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ངེས་པ་ཟབ་མོ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པ་འདི་འཕགས་མཆོག་སྟེ་སྟོང་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཐེག་པ་མཆོག་ལ་འདོད་དགུར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བགྲོད་པའི་འཇུག་ངོགས་ཏེ་ལམ་གྱི་ཕྱོགས་དཔེ་ཟླ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་པ་སྟོན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་དགྱེས་པར་འགྱུར་པའི་ལམ་བཟང་པོ་གཞན་གྱིས་རྫོགས་པར་མ་མྱངས་པ་དེར་རྟེན་འབྱུང་གྱི་ངེས་པ་ལས་གཞན་པའི་ཐབས་གང་ཞིག་གིས་བཀྲི་བར་བྱ་སྟེ། སྤངས་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་ཉེས་དམིགས་དག་གིས་རེག་པའི་ཕྱིར། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ཞི་སྒོ་གཉིས་པ་མེད་པ་དང༌། །ལྟ་བ་ངན་རྣམས་འཇིག་བྱེད་པའི། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་གྱུར་ལ། །སྟོང་ཉིད་ཅེས་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཅེས་དང༌། གཅིག་ནི་ངན་འགྲོ་ཉིད་འགྲོ་ལ། །ཐ་མལ་མ་ཡིན་ཞི་ཉིད་དུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རང་བཞིན་བཅོས་མིན་ལྟོས་མེད་དང༌། །རྟེན་འབྲེལ་ལྟོས་དང་བཅོས་མ་གཉིས། །ཇི་ལྟ་བུར་ན་གཞི་གཅིག་ལ། །མི་འགལ་འདུ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཅེས་པ་སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་ཁས་བླངས་ནས་ཐ་སྙད་དུ་རང་བཞིན་གྱི་གྲུབ་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་འདི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་དང་ཇི་ལྟར་འགལ་ཞེ་ན་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་རྐྱེན་གྱིས་མ་བཅོས་པ་དང༌། རང་གི་གདགས་གཞི་སོགས་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་གསུམ་དང༌། རྟེན་འབྲེལ་དང༌། ལྟོས་པ་དང༌། བཅོས་མ་སྟེ། ཕྱི་མ་གསུམ་པོ་འདི་ཉིད་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུར་ན་གཞི་ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་མི་འགལ་བར་གཞི་མཐུན་དུ་འདུ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། འདུ་བ་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

290

དེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། གང་ལ་རྟེན་ནས་འབྱུང་ཡོད་པ། །དེ་ནི་རང་དབང་མི་འགྱུར་རོ། །འདི་ཀུན་རང་དབང་མེད་པ་སྟེ། །དེས་ན་བདག་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་སྣང་སྟོང་སྒྱུ་མར་འཆར་བའི་ཕནཡོན་ནི། དེ་ཕྱིར་རྟེན་ནས་འབྱུང་བ་གང༌། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་གདོད་མ་ནས། །རྣམ་པར་དབེན་ཡང་དེར་སྣང་བ། །འདི་ཀུན་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་གསུངས། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྟེན་འབྲེལ་དང་རང་གི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་གཉིས། གཞི་གཅིག་ལ་མི་གནས་པ་དེའི་ཕྱིར། རྟེན་ནས་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གདོད་མ་ནས་རྣམ་པར་དབེན་པ་སྟེ་ཡོད་མ་མྱོང་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བ་དེ་དང་དེ་བྱེད་པར་སྣང་བ་བསྙོན་མེད་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་པས། སྣང་སྟོང་ཚོགས་པ་འདི་ཀུན་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་གསུངས་ཏེ༑ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། དེ་ཚེ་སྡིག་མེད་སྟོབས་བཅུ་ལྡན་པ་ཡི། །རྒྱལ་བ་དེ་ནི་ཏིང་འཛིན་མཆོག་འདི་འཆད། །སྲིད་པའི་འགྲོ་བ་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ། །འདི་ལ་མི་སྐྱེ་སུ་ཡང་འཆི་བ་མེད། །སེམས་ཅན་མི་དང་སྲོག་ཀྱང་མི་རྙེད་དེ། །ཆོས་འདི་རྣམས་ནི་དབུ་བ་ཆུ་ཤིང་འདྲ། །སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ནམ་མཁའི་གློག་འདྲ་སྟེ། །ཆུ་ཡི་ཟླ་བ་འདྲ་ཞིང་སྨིག་རྒྱུ་བཞིན། །ཞེས་དང༌། ཤེར་ཕྱིན་ལས་ཀྱང༌། ལྷའི་བུ་དག་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་རྨི་ལམ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་པ་ནས། ལྷའི་བུ་དག་ཁོ་བོ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བས་ཆེས་ཁྱད་དུ་འཕགས་པའི་ཆོས་འགའ་ཞིག་ཡོད་ནའང༌། དེ་ཡང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་རྨི་ལམ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་སྨྲའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྔ་པ་ནི། ཁྱོད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ལ། །རྒོལ་བ་འགས་ཀྱང་ཆོས་མཐུན་དུ། །གླགས་མི་རྙེད་པར་གསུངས་པ་ཡང༌། །འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ལེགས་པར་ཁུམས། །ཞེས་པ་སྟེ། སྟོན་པ་ཁྱོད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ལ། ལྷའམ།

རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པའི་འགྲེལ་པ།

291

བདུད་དམ། དགེ་སྦྱོང་དང་བྲམ་ཟེ་ལ་སོགས་པ་ཁེངས་ལྡན་གྱི་རྒོལ་བ་སུ་ཞིག་ཀྱང་ཆོས་མཐུན་དུ་གླགས་མི་རྙེད་པར་གསུངས་པ་ཡང༌། རྟོག་གེའི་ལུང་གི་རྣམ་པར་གཞིག་ཏུ་མེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ངེས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་མཐུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་པར་ནི་ལེགས་པར་ཁུམས་པ་སྟེ་ཁོང་དུ་ཆུད་དེ༑འཕགས་པ་དཔའ་བོས། འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་ནམ་ཞེས། །ཞུས་ན་རྒྱལ་བ་མི་གསུང་བཞུགས། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །ཀུན་མཁྱེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་ངེས། །ཞེས་དང༌། མདོ་ལས་ཀྱང༌། ཁྱུ་མཆོག་རླབས་པོ་ཆེའི་གནས་སུ་དམ་འཆའོ། །འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་སེངྒེའི་སྒྲ་སྒྲོག་གོ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་དོན་ནོ། །དྲུག་པ་ནི། ཅི་སླད་ཅེ་ན་འདི་བཤད་པས། །མཐོང་དང་མ་མཐོང་དངོས་པོ་ལ། །སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་སྐུར་འདེབས་ཀྱི། །གོ་སྐབས་རིང་དུ་མཛད་ཕྱིར་རོ། །ཁྱོད་ཀྱི་སྨྲ་བ་ཟླ་མེད་པར། །མཐོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་རྟེན་འབྱུང་གི། ལམ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་གསུང་གཞན་ཡང༌། །ཚད་མར་གྱུར་པར་ངེས་པ་སྐྱེ། །ཞེས་པ་སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་ངེས་པའི་དབང་གིས་ཆོས་མཐུན་གྱིས་མི་རྫི་བར་བཤད་པ་དེ་ཡང༌། རྒྱུ་མཚན་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། ལན་བཤད་པ༑དེ་ནི་གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཅུང་ཟད་ལྐོག་གྱུར་ལ་མི་བསླུ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་འདི་བཤད་པས། དེའི་དོན་རང་གི་བློ་ངོར་གྲུབ་ཟིན་པ་ན། དེ་ཉིད་མཐུན་དཔེར་བཟུང་སྟེ། མཐོང་བ་མངོན་གྱུར་སྟོན་པ་ཆོས་ཀྱི་སྡོམ་བཞིའི་དང་པོ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་ཉེ་བར་དམིགས་པ་གཞན་དང༌། མ་མཐོང་བ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལ་ནི་ཅུང་ཟད་པ་དང་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་པ་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ། ལོངས་སྦྱོད་དང་བདེ་འགྲོ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་མི་བསླུ་བར་སྟོན་པ་དག་ལ་ཡང་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་གི་བྱེད་པ་ལས་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚད་མ་སྐྱེ་བས་གཞལ་བྱའི་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

292

གནས་ཀྱི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ལ་གཞན་གྱིས་ཐུབ་པས་གསུངས་པ་ལྟར་གནས་པ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང༌། སྐུར་བ་གདབ་པའི་གོ་སྐབས་རིང་དུ་མཛད་པ་སྟེ། དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གཙོ་བོའ་དོན་ ིལ་མི་བསླུའི་ཕྱིར། །གཞན་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྨྲ་བ་ལ་འགྲན་ཟླ་མེད་པར་མཐོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་རྟེན་འབྱུང་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བར་མཐོང་བ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི། གསུང་གཞན་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མཐའ་ཡས་པ་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱང༌། རང་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་དེ་དང་དེ་ལ་མི་བསླུ་བའི་ཚད་མར་གྱུར་པའི་ངེས་ཤེས་ཐུན་མོང་མིན་པ་སྐྱེ་སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་ངེས་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་རྩལ་ནི་བསམ་གྱི་མི་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅང་རུང་བ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བདུན་པ་ནི། དོན་བཞིན་གཟིགས་ནས་ལེགས་གསུངས་པ། ། ཁྱོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་སློབ་པ་ལ། །རྒུད་པ་ཐམས་ཅད་རིང་དུ་འགྱུར། །ཉེས་ཀུན་རྩ་བ་ལྡོག་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཟབ་མོའ་ིདོན་འདི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཟིགས་པ་མཐར་ཐུག་ནས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་སྟོན་པ་ཁྱོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་སློབ་པ་སྟེ་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ། འཇིག་རྟེན་དང་དེ་ལས་འདས་པའི་རྒུད་པ་ཐམས་ཅད་རིང་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ་སྤོང་བ་ཡིན་ཏེ། ཉེས་པ་དེ་དག་གི་རྩ་བ་ས་བོན་དང༌། བག་ཆགས་ཀྱང་མ་ལུས་པར་བཟློག་ནུས་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་ནི་སྤང་བྱ་ཐམས་ཅད་པའི་གཉེན་པོར་གསུངས་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས། གཏི་མུག་ཟད་པར་བྱ་ཕྱིར་གསུངས་པ་གང་ཡིན་དེས་ནི་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་འཇོམས། །ཉོན་མོངས་མཐའ་དག་གཏི་མུག་

རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པའི་འགྲེལ་པ།

293

ལ་ནི་ཡང་དག་བརྟེན་པར་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། །ཞེས་པ་འདི་དང༌། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། དེ་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱང༌། །གཏི་མུག་བཅོམ་པས་བཅོམ་པར་གྱུར། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ནི། །མཐོང་ན་གཏི་མུག་བཟློག་པར་འགྱུར། །ཅེས་པ་དོན་གཅིག་གོ། གསུམ་པ་གཞན་སྡེས་ལོག་པར་བཟུང་བའི་སྐྱོན་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས་པས། །ཡུན་རིང་ངལ་བ་ལ་བརྟེན་ཀྱང༌། །ཕྱི་ཕྱིར་སྐྱོན་རྣམས་བོས་པ་བཞིན། །བདག་ཏུ་ལྟ་བ་བསྟན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཐུབ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་པ་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས་པས་ཏེ། སྙིང་ནས་སྤངས་པའི་མུ་སྟེགས་བྱེད་དེ་དག་གིས་ནི། ཡུན་རིང་དུ་མཆོད་སྦྱིན་དང་ཁྲུས་དང་མེ་ལྔ་བརྟེན་ནས་དཀའ་སྤྱད་དགོས་མེད་བརྟེན་པའི་ངལ་བ་བརྟེན་བྱས་ཀྱང་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་གྱིས། དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྤྲོས་པ་རྣམས་ཕྱི་ཕྱིར་ཏེ་ཁབ་ལེན་གྱིས་ལྕགས་བཞིན་དུ་མནོས་པས། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དེ་ཉིད་བསྟན་པར་བྱེད་པ་ཙམ་ཞིག་འབྲས་བུར་ཟད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། བསྔགས་འོས་བསྔགས་བསྟོད་ལས། ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས་པའི། །སྐྱེ་བོ་གཏི་མུག་གིས་ལྡོང་པ། །སྲིད་རྩེའི་བར་དུ་ཕྱིན་ནས་སླར། །སྡུག་བསྔལ་ཡང་འབྱུང་སྲིད་པ་སྒྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བཞི་པ་ནི། ཨེ་མ་ཧོ་མཁས་པས་འདི་གཉིས་ཀྱི། །ཁྱད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་གྱུར་པ། །དེ་ཚེ་རྐང་གི་ཁོང་ནས་ནི། །ཁྱོད་ལ་ཅི་ཕྱིར་གུས་མི་འགྱུར། །ཅེས་པ་སྟེ། ཨེ་མ་ཧོ་སྟེ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ངེས་པ་ལ་ངོ་མཚར་བའི་སྤྲོ་བ་ཅན་གྱི་མཁས་པས་ཇི་སྐད་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རང་གཞན་གྱི་སྟོན་པ་དང༌། བསྟན་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དེའི་ཚེ་རྐང་པའི་ཁོང་རུས་པའི་གཏིང་ནས་ནི་སྐྱོན་མེད་པའི་སྟོན་པ་ཁྱོད་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་གུས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་འགྱུར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ་ཉེ་བ་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པ་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

294

ལས། ཤིན་ཏུ་དགའ་བའི་བསྟན་པ་འདི་ལ་ནི། །ཁྱིམ་པའི་རྟགས་སྤངས་རབ་ཏུ་བྱུང་གྱིས་ལ། །འབྲས་བུ་ཡོད་པའི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་གྱིས་ཞེས། །ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་དེ་སྐད་བསྟན་པ་མཛད། །ཀྱེ་མ་མི་མཆོག་ཐུགས་རྗེ་ལྡན་པ་ཡི། །རྒྱལ་བས་རིགས་པ་ཤིན་ཏུ་ཁེགས་བཤད་ཅེས། །དེ་དག་ངོ་མཚར་ཆེ་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང༌། འཕགས་པ་དཔའ་བོས། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་མུ་སྟེགས་གྱི། །གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལ་རྣམ་བསམ་པ། །དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་མགོན་ཁྱོད་ལ། །བདག་ནི་ཤིན་ཏུ་དད་པར་གྱུར། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ལྔ་པ་ནི། ཁྱོད་གསུང་དུ་མ་ཅི་ཞིག་སྨོས། །ཆ་ཤས་རེ་རེའི་དོན་ཙམ་ལའང༌། །འོལ་སྤྱི་ཙམ་གྱི་ངེས་སྙེད་པ། །འདི་ལའང་མཆོག་གི་བདེ་བ་སྟེར། །ཅེས་པ་སྟེ། ཐུབ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་གསུང་གི་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆ་དུ་མ་ཅི་ཞིག་སྨོས་ཏེ་ལྟ་ཞོག། ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་སྟོན་པའི་ཤ་ཆས་རེ་རེའི་དོན་ཙམ་ལའང༌། འོལ་སྤྱི་སྟེ་ཕྱོགས་མཐོང་བ་ཙམ་གྱི་ངེས་པ་ཕྲ་མོ་རྙེད་པའི་སྐྱེ་བོ་འདི་ཉིད་ལའང་ངེས་པ་རྙེད་པའི་རྐྱེན་གྱིས། དངོས་སམ་བརྒྱུད་པའི་སྒོ་ནས་མཆོག་གི་གོ་འཕང་གི་བདེ་བ་སྟེར་རོ། །བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་པོར་བཟློག། བར་དུ་བདག་ནི་བཟློག་པ་སྟེ། །ཐ་མར་ལྟ་ཞིག་ཀུན་བཟློག་པ། །གང་གིས་ཤེས་དེ་མཁས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྟེན་འབྲེལ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བཟློག་པ་དང༌། མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས། དངོས་པོ་སྨྲ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐལ་པ་བརྒྱ་སྟོང་ཕྱིན་དྲུག་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལས། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཐེ་ཚོམ་དང་བཅས་པས་ཉན་པ་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་དང༌། རྡོ་རྗེ་གཅོད་པ་ལས། གང་གཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆུ་

རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པའི་འགྲེལ་པ།

295

བོའ་རྡུལ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ ིརིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱིས་བཀང་སྟེ་ཡུལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཕུལ་བ་བས། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོན་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་རྐང་པ་བཞི་པ་གཅིག་འཛིན་པ་བསོད་ནམས་ཆེ་བར་གསུངས་པ་རྣམས་དྲན་པར་བྱས་ཏེ་སྤྲོ་ཤགས་འཕེལ་བར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་ཕན་ཡོན་གྱི་སྒོ་མང་སྟེ་འདིར་མ་སྤྲོས་སོ། །དྲུག་པ་ནི། ཀྱེ་ཧུད་བདག་བློ་རྨོངས་པས་བཅོམ། །འདི་འདྲའི་ཡོན་ཏན་ཕུང་པོ་ལ། །རིང་ནས་སྐྱབས་སུ་སོང་གྱུར་ཀྱང༌། །ཡོན་ཏན་ཆ་ཙམ་མ་འཚལ་ཏོ། །འོན་ཀྱང་འཆི་བདག་ཁར་ཕྱོགས་པའི། །སྲོག་གི་རྒྱུན་ནི་མ་ནུབ་པར། །ཁྱོད་ལ་ཅུང་ཟད་ཡིད་ཆེས་པ། །འདི་ཡང་སྐལ་བ་བཟང་སྙམ་བགྱིད། །ཅེས་པ་སྟེ། ཀྱེ་ཧུད་ནི་ཉམ་ཐག་པའི་སྐད་ཆུང་ངུའོ། །རྩོམ་པ་པོ་བདག་གི་བློ་ནི་རྨོངས་པ་སྟེ་མ་རིག་པས་བཅོམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕུང་པོ་འདི་འདྲ་བ་ལ། རང་གི་ཚེ་འདིའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྟགས་ལས་དཔག་ཏེ༑དུས་རིང་མོ་ཞིག་ནས་སྐྱབས་སུ་སོང་བར་གྱུར་ཀྱང་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཆ་ཙམ་ཡང་མ་འཚལ་ཏེ་མ་ཐོབ་བོ་ཞེས་པ་ཁེངས་བསྐྱུང་བ་སྟེ། སྐལ་བ་དམན་པ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་ངོ་དང་བསྟུན་པའོ། །ཇི་སྐད་དུ་སྤེལ་མར་བསྟོད་པ་ལས། གལ་ཏེ་སེམས་ཤིག་ཡོད་ན་ནི། །དེ་ཉིད་ལ་ནི་སྐྱབས་འགྲོ་ཞིང༌། །དེ་བསྟོད་དེ་ནི་བསྐུར་བ་དང༌། །དེ་ཡི་བསྟན་ལ་གནས་པའི་རིགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམ་པའོ། །འོན་ཀྱང་བསམ་པའི་སྒོ་འདི་ལྟར། འཆི་བདག་གི་ཁར་ཕྱོ གས་པ་སྟེ་སྙིགས་དུས་ཀྱི་ཚེ་ཐུང་འདི་ཉིད་ལ། སྲོག་གི་རྒྱུན་ཏེ་དབུགས་ཕྱི་ནང་དུ་རྒྱུ་བ་མ་ནུབ་པས་དེའི་གནས་སྐབས་ཡུན་ཐུང་དུ་ཞིག་ཏུ་ཐུབ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལ་ཚད་མས་དྲངས་པའི་ཡིད་ཆེས་ཅུང་ཟད་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

296

རྙེད་པ་འདི་ཡང་སྐལ་བ་བཟང་སྙམ་བགྱིད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཤིན་ཏུ་རྙེད་པར་དཀའ་བ་ཞིག་རྙེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། བསོད་ནམས་ཆུང་ངུས་ཆོས་འདི་ལ། །ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་ཡང་མི་འགྱུར། །འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་ཀྱང༌། །སྲིད་པ་ཧྲུལ་པོར་བྱེད་པར་འགྱུར། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་རྟེན་འབྲེལ་སྟོན་པ་པོ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་དཔེ་དང་སྦྱར་བ་ནི། སྟོན་པའི་ནང་ནས་རྟེན་འབྲེལ་སྟོན་པ་དང༌། །ཤེས་རབ་ནང་ནས་རྟེན་འབྲེལ་ཤེས་པ་ཉིད། །འཇིག་རྟེན་དག་ན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་བཞིན། །ཕུལ་བྱུང་ལེགས་པར་ཁྱོད་མཁྱེན་གཞན་གྱིས་མིན། །ཅེས་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ཨུ་དུམ་ཝ་རའི་མེ་ཏོག་ལྟར་ཤིན་ཏུ་རྙེད་པར་དཀའ་བར་བསྟན་པ་ནི། ཤེས་བྱའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བརྩེའི་ཡོན་ཏན་ཕུལ་དུ་བྱུང་བས་ཅིག་ཅར་དུ་མངོན་སུམ་དུ་ནི། ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཁོ་ནས་མཁྱེན་གྱི་གཞན་འཕགས་པའི་གང་ཟག་འོག་མ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་སྟོབས་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྟོན་པའི་ནང་ནས་རྟེན་འབྲེལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསུངས་པ་དང༌། ཤེས་རབ་ནང་ནས་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའ་དོན་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་ནི། དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་དག་ན་རྒྱལ་བའི་ ིདབང་པོ་སྟེ། སངས་རྒྱས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་སྟོན་པ་དང་ཕྲད་པ་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པ་བཞིན་ནོ། །ཇི་སྐད་དུ་བསྔགས་འོས་བསྔགས་བསྟོད་ལས། ཁྱོད་འབའ་ཞིག་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། །ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ཁྱབ་ལགས་ཀྱི། །ཁྱོད་ལས་གཞན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །ཤེས་བྱ་ཁོ་ན་ལྷག་པ་ལགས། །ཞེས་དང༌། མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་ཡང་རྙེད་པར་དཀའ་འོ། །མིར་སྐྱེ་བ་ཡང་རྙེད་དཀའ་འོ། །དལ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡང་རྙེད་པར་དཀའ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་དག་གིས་ནི་བསྟན་པའི་

རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པའི་འགྲེལ་པ།

297

ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །
གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་སྤྲོ་བ་འཕེལ་བ་ལ་གསུམ། དགེ་བ་ལ་སྤྲོ་བ་འཕེལ་བ། ཕན་ཡོན་ལ་སྤྲོ་བ་འཕེལ་བ། འབྲས་བུ་ལ་སྤྲོ་བ་འཕེལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱོད་ཀྱིས་ཇི་སྙེད་བཀའ་སྩལ་བ། །རྟེན་འབྲེལ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ཏེ་འཇུག། དེ་ཡང་མྱ་ངན་འདའ་ཕྱིར་ཏེ། །ཞི་འགྱུར་མིན་མཛད་ཁྱོད་ལ་མེད། ཅེས་པ་སྟེ༑སྟོན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་ཇི་སྙེད་པ་ཅིག་བཀའ་སྩལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང༌། ཟབ་མོ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ཏེ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་གསུང་པའི་རྩོམ་པ་དེ་ཡང་གདུལ་བྱ་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་དུ་མཛད་པ་སྟེ། མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ་ཡུལ་འཁོར་སྐྱོང་གིས་ཞུས་པ་ལས། སྟོང་པ་ཞི་བ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཚུལ། །མི་ཤེས་པས་ན་འགྲོ་བ་འཁྱམས་གྱུར་པ། །དེ་དག་ཐུགས་བརྩེ་ལྡན་པའི་ཐབས་ཚུལ་དང༌། །རིགས་པ་བརྒྱ་ཕྲག་དག་གིས་འཛུད་པར་མཛད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་གདུལ་བྱ་རྣམས་རབ་ཏུ་ཞི་བར་འགྱུར་བ་ཕྱོགས་གཅིག་ཙམ་ལ་འགོད་པའི་དོན་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐུབ་པ་ཁྱོད་ལ་དེ་ལྟར་མཛད་པའི་རྒྱུ་མེད་པས་དེ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། ཐེག་པ་གཅིག་ཡིན་གསུམ་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཀྱེ་མ་ཧོ་ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་པ་འདི། །གང་གི་རྣ་བའི་ལམ་སོང་བ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཞི་འགྱུར་ཕྱིར། །
ཁྱོད་བསྟན་འཛིན་པར་སུ་མི་གུས། །ཞེས་པ་སྟེ། ཡོན་ཏན་ལ་ངོ་མཚར་བའི་བསམ་པས། ཀྱེ་མ་ཧོ་ཞེས་ཐུབ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་པ་འཛིན་པར་གང་ཟག་བློ་དང་ལྡན་པ་སུ་ཞིག་མི་གུས་ཏེ་གུས་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

298

མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་གཏམ་འདི་གང་གི་རྣ་ལམ་དུ་ལན་གཅིག་ཙམ་སོང་བ་དེ་དག་ཀྱང༌། དེའི་རྐྱེན་གྱིས་འཁོར་བའི་ཉེར་འཚེ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ་མདོ་ལས། ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་མང་པོའ་ཚོགས་མངའི་ཞིང༌། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་གཅིག་ཐོས་པས། བསྐལ་པ་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར་དུ་བསགས་པའི་སྡིག་པ་དག་པར་གསུངས་པ་ལྟར་དང༌། བསྔགས་འོས་བསྡགས་བསྟོད་ལས། ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་པའི་རྗེས་འགྲོ་བ། །བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་ཀྱང༌། །བདུད་ཀྱི་མིག་རས་བཙའ་བཞིན་དུ། །སྲིད་པ་དག་ནི་བཟློག་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཕས་རྒོལ་མཐའ་དག་འཇོམས་པ་དང༌། །ལྟག་འོག་འགལ་འདུས་སྟོང་པ་དང༌། །སྐྱེ་དགུའི་དོན་གཉིས་སྟེར་བྱེད་པ། །ལུགས་འདིར་ཁོ་བོ་སྤྲོ་བ་འཕེལ། །ཅེས་པ་སྟེ། ནུས་པའི་ཁྱད་པར་ཕས་ཀྱི་རྒོལ་བའི་སྨྲ་བ་ངན་པ་མཐའ་དག་འཇོམས་པ་དང༌། དགོངས་པའི་དབང་གིས་སྟོན་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་དོན་གྱི་རིགས་པ་ལ་ལྟག་འོག་སྟེ་གོང་འོག་འགལ་འདུས་སྟོང་པ་དང༌། སྐྱེ་དགུ་སྟེ་སྐྱེ་འཕགས་གཉིས་ཀའི་གནས་སྐབས་དང་མཐུན་པའི་དོན་གཉིས་སྟེར་བ་སྟེ་སྩོལ་བར་བྱེད་པའི་ལུགས་བཟང་པོ་འདིར། རྩོམ་པ་པོ་དགེ་སློང་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཁོ་བོ་སྤྲོ་བ་འཕེལ་ཞེས་བརྗོད་དེ། ཕྱི་རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང༌། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་བསམས་ཏེ། རང་གི་རྩ་བའི་སྟོན་པ་ལ་གུས་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དགོངས་པའོ། །ཇི་སྐད་དུ་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཐོག་མ་བར་དང་མཐར་དགེ་ཞིང༌། །རྣམ་པར་དཀར་ལས་མ་འདྲེས་པ། །ངེས་པར་འབྱུང་བ་མཆོག་གི་ལམ། །གསུང་མཆོག་ཆོས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པའི་འགྲེལ་པ།

299

བཞི་པ་ཡོན་ཏན་དེ་ཇི་ལྟར་བཙལ་བའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། སྡོན་འབྱུང་སྟོན་པས་ཇི་ལྟར་བཙལ་བ་དང༌། རྗེས་འཇུག་བསྟོད་པ་མཛད་པས་ཇི་ལྟར་བཙལ་བ། རྩོམ་པ་པོའ་ཁྱད་པར་བསྟན་ནས་ཡོན་ཏན་བསྡགས་པའི་འཇུག་ ིབསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ཡི་ཕྱིར་དུ་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི། །ལ་ལར་སྐུ་དང་གཞན་དུ་སྲོག། སྡུག་པའི་གཉེན་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཚོགས། །གྲངས་མེད་བསྐལ་པར་ཡང་ཡང་བཏང༌། ཞེས་པ་སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ལམ་ཟབ་མོ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་སྒོ་གཅིག་པུ་འདིའི་ཕྱིར་དུ་ཐུབ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི། སྔོན་ལམ་དུས་སུ་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པ་ན། ཡུལ་དུས་དང་གནས་སྐབས་ལ་ལར། དབུ་དང་ལུས་ཕྱེད་བཅད་ནས་དང༌། མིག་དང་བརླའི་ཤ་དང༌། རུས་པ་ལ་སོགས་སྐུ་དང༌། གཞན་དུ་བཏང་བར་དཀའ་བའི་སྲོག་དང༌། སྡུག་ཅིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གཉེན་ཆུང་མ་དང༌། བུ་དང་རྒྱལ་སྲིད་དང༌། རིན་པོ་ཆེ་དང༌། རྟ་དང༌། གླང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་དང༌། སོགས་ཁོངས་ནས་བསམ་པ་ཐག་པས་དུས་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པར་ཡང་ཡང་བཏང་སྟེ། ལམ་འདིའི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་འདི་བཙལ་བའོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་སྟེ། ཤེས་ལྡན་རྣམས་ལ་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་ཁུར་སྐྱེ་བའོ། །མདོ་ལས། བསྐལ་པ་བྱེ་བ་དུ་མར་བདག། སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་མྱོང་གྱུར་ཅིང༌། །བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་ཐོས་བཙལ་པས། །ཞེས་དང༌། བུ་དང་བུ་མོ་ཆུང་མ་དང༌། །ནོར་དང་གླང་ཆེན་ཤིང་རྟ་དང༌། །རིན་ཆེན་བྱང་ཆུབ་ཕྱིར་བཏང་བས། ཞེས་དང༌། བརྩེ་བའི་རྒྱུ་ཡིས་ཤ་ཁྲག་དང༌། །འཚོ་བ་ཡོངས་སུ་བཏང་གྱུར་ཅིང༌། །ཡན་ལག་ཉིང་ལག་བཏང༌། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །
གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ལ་ངེས་པ་རྙེད་པའི་རྐྱེན།
ངེས་པ་གཏིང་ཚུགས་རྙེད་པའི་དུས། དོན་དེ་གཉིས་སངས་རྒྱས་རྗེས་དྲན་གྱི་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

300

མཆོག་ཏུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། དགོངས་པ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་དཔེ། བཀོད་པ་ལ་སྤྲོ་བ་འཕེལ་བྱའི་ཁྱད་པར། གཞན་གྱི་ངེས་དོན་རྣམ་པར་དཀྲུགས་པའི་ཚུལ། བདག་གཉིས་ཆེན་པོས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བརྩོན་འགྲུབ་ཀྱི་བཙལ་བའོ། །དང་པོ་ནི༑གང་གི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ཡིས། །ལྕགས་ཀྱུས་ཉ་ལ་ཇི་བཞིན་དུ། །ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་དྲངས་ཆོས་དེ་ནི། །ཁྱོད་ལས་མ་ཐོས་སྐལ་བ་ཞན། །ཅེས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ལྕགས་ཀྱུ་ཐོགས་པའི་ཉ་པ་དག། མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཟས་གསོད་པའི་རོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས། ཉ་ཤའི་རོ་བྲོ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཡིད་དྲངས་ནས་ལྕགས་ཀྱུའི་སྦྱོར་བ་ལ་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པ་ལྟར། ཐུབ་པ་ཉིད་ཀྱང་སྔོན་ལམ་དུས་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རོ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བས་ཐུགས་ལེགས་པར་དྲངས་ཏེ། ལེ་ལོ་སྤངས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་སྒྲིམས་པ་ལྷུར་མཛད་པས་ཐོབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩི་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད། ཁྱོད་ཀྱིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྣོད་དུ་མ་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་སྐལ་བ་ཞན་སྙམ་དུ་དགོངས་པའོ། །དེ་ལྟ་ན། དེ་ཡི་མྱ་ངན་ཤགས་ཀྱིས་ནི། ། སྡུག་པའི་བུ་ལ་མ་ཡི་ཡིད། །རྗེས་སུ་སོང་བ་ཇི་བཞིན་དུ། །བདག་གི་ཡིད་ནི་གཏོང་མི་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་སྟེ། རེ་ཤིག་རྟེན་འབྲེལ་ཐུབ་པས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྣོད་དུ་མ་གྱུར་པར་མཐོང་བ་དེའི་མྱ་ངན་གྱི་ཤགས་ཀྱིས་ནི༑ཆེས་ཡིད་དུ་སྡུག་པའི་བུ་གཅིག་པ་བརྩེ་བ་ཤས་ཆེ་བའི་མའི་ཡིད་རྗེས་སུ་སོང་བ་ཇི་བཞིན་དུ། རྩོམ་པ་པོ་བདག་གི་ཡིད་ཀྱང་ནི་བཞེད་པའི་ཁྱད་པར་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་མ་གྲུབ་ཀྱི་བར་དུ། དོན་དུ་གཉེར་བའི་རྩོམ་པ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་གཏོང་བར་མི་བྱེད་ཅེས་དམ་བཅས་པའོ། །དཔེར་ན་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུང་གིས་སྔོན་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པ་ན། བདག་སངས་མ་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་མ་སྐྱེས་ན་བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པའི་འགྲེལ་པ།

301

བསླུས་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། འདི་ལའང་ཁྱོད་གསུང་བསམས་པ་ན། །མཚན་དཔེའི་དཔལ་གྱིས་རབ་ཏུ་འབར། །འོད་ཀྱི་དྲ་བས་ཡོངས་བསྐོར་བའི། །སྟོན་པ་དེ་ཡིས་ཚངས་དབྱངས་ཀྱིས། །འདི་ནི་འདི་ལྟར་གསུངས་སྙམ་དུ། ། ཡིད་ལ་ཐུབ་པའི་གཟུགས་བརྙན་ནི། །ཤར་བ་ཙམ་ཡང་ཚ་བ་ཡིས། །གདུངས་ལ་ཟླ་ཟེར་བཞིན་དུ་སྨན། །ཅེས་པ་སྟེ། འདིར་དོན་དང་མཐུན་པའི་སྙན་ངག་གི་ཉམས་བསྟན་པར་བཞེད་ནས་འདི་ལའང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཐུབ་པ་གང་གིས་རྟེན་འབྲེལ་དངོས་སུ་འདོམས་པའི་ཆོས་ཀྱི་གྲྭ་དེར་བདག་ཉིད་དངོས་སུ་མ་འཚལ་ཡང༌། དད་པའི་ཡིད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་དྲི་མ་མེད་པའི་ངོས་ཁྱཽད་ཀྱིས་རྟེན་འབྲེལ་གསུངས་པའི་གཟུགས་བརྙན་བསམས་པ་སྟེ། རྣམ་པར་བཀོད་པ་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དུ་མ་ལས་གྲུབ་པའི་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་མཛེས་པའི་དཔལ་གྱིས་རབ་ཏུ་འབར་ཞིང༌། རྙོག་པ་མེད་པ་འོད་ཟེར་རྣམ་པ་ལྔའི་དྲ་བས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་བའི་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་དེ་ཡིས་དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུའི་ཐོག་མ་ཚངས་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་འདི་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པ་ལ། ལས་དང་འབྲས་བུ་སྐྱོན་མེད་དུ་གནས་པ་འདི་ལྟར་གསུངས་སོ་སྙམ་དུ་ཡིད་ལ་ཐུབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོ་གསུངས་པའི་གཟུགས་བརྙན་ནི་ཤར་བ་སྟེ་འཆར་དུ་བཅུག་པ་ཙམ་ཡང༌། འོད་ཟེར་བརྒྱ་པའི་ཚ་གདུང་གིས་འདབ་མ་དང་གེ་སར་གྱི་ཕྲེང་ཅུང་ཟད་རྙིགས་པར་བྱས་པའི་ཀུན་ད་གཞོན་ནུའི་ཚུལ་དག་ལ། མཚན་མོའ་མགོན་པོ་ཉ་གང་བ་སྤྲིན་དང་བྲལ་བའི་བསིལ་ཟེར་གྱིས་རེག་ ིཔ་བཞིན་དུ། སྨན་པ་སྟེ་བདེ་བའི་ཁྱད་པར་ཁྱད་བཟོད་པ་འབྱིན་པར་བྱས་པའོ། །ཞེས་པའོ། །ཇི་སྐད་དུ། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་དག་གིས་པདྨོའ་ཁ་འབྱེད་ ི

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

302

ལྟར། །གསུང་གི་འོད་ཟེར་དག་གིས་འཇིག་རྟེན་གསལ་བར་མཛད། །ཅེས་དང༌། ཁྱོད་ཞལ་ཟླ་བ་གསར་པ་ཡིས། །དད་ཅན་ཀུ་མུད་དབུགས་འབྱིན་མཛད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་རྨད་དུ་བྱུང་བ་ཡི། །ལུགས་བཟང་དེ་ཡང་མི་མཁས་པའི། །སྐྱེ་བོས་བལ་པ་ཛ་བཞིན་དུ། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འཛིངས་པར་བྱས། །ཞེས་པ་སྟེ། གོང་དུ་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་དབུ་མའི་ལུགས་བཟང་པོ་དེ་ཡང༌། གྲུབ་མཐའ་ལྟར་སྣང་གིས་ཡིད་བསྒྱུར་བའི་མི་མཁས་པའི་སྐྱེ་བོ་དུ་མས། རྩྭའི་རིགས་བལ་པ་ཛ་ཞེས་བྱ་བ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་རེག་པ་ན། ཡལ་ག་ཕྲ་མོ་རྣམས་རྣམ་པ་དུ་མར་འཛིངས་པས་དབྱེ་དཀའ་བར་གནས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། དྲང་སྲོང་ཆེན་པོས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་མདོ་སྡེ་དྲི་མ་མེད་པ་རྣམས་ལ་ཡང༌། མི་མཁས་པ་དག་གིས་ཕྱིས་རྟོག་བཟོ་དང༌། ཟེར་ཟློས་ཀྱི་སྲེས་ལྷད་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འཛིངས་པར་བྱས་སོ་ཞེས་པའོ། །ཇི་སྐད་དུ། བདག་ཅག་གི་བླ་མའི་གསུང་ལས་ཀྱང༌། ཆོས་མིན་ཆོས་སུ་སྟོན་བྱེད་ཅིང༌། །དམ་ཆོས་བཙོངས་པས་འཚོ་རྣམས་ཀྱིས། །ཐུབ་བསྟན་མིང་གི་ལྷག་མར་བྱས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
བཞི་པ་ལ་བཞི། མཁས་པའི་གསུང་ལས་ཡང་ཡང་བཙལ་བ། གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་ཀྱི་དོན་ལ་དཔྱད་ནས་བཙལ་ན། རེ་ཞིག་ཐེ་ཚོམ་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ། མཐར་བླ་མའི་མན་ངག་དང་ཟླ་བའི་གཞུང་ལས་ཇི་ལྟར་སྙེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཚུལ་དེ་མཐོང་ནས་བདག་གིས་ནི། །འབད་པ་དུ་མས་མཁས་པ་ཡི། །རྗེས་སུ་བཟླས་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་ནི། །དགོངས་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བཙལ། །ཅེས་པ་སྟེ། གཞན་དག་གིས་ངེས་དོན་ལ་རང་གི་འདོད་པ་མི་འདྲ་བ་བཀོད་ནས། འདི་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཞེད་པའི་ཚུལ་ཡང༌། ཁ་ཅིག་

རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པའི་འགྲེལ་པ།

303

བཞེད་པ་ལ༑གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ཐམས་ཅད་མེད་མི་ཟེར། ཡོད་པ་མིན་ཟེར། ཡོད་མི་ཟེར། མེད་པ་མིན་ཟེར་བའི་ཁྱད་འབྱེད་པ་དང༌། མེད་མིན་ཟེར་བའི་ཁྱད་འབྱེད་པ་དང༌། ཁ་ཅིག་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟག་དངོས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་བླངས་ནས། དེ་ཉིད་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ད་ལྟ་ནས་ཡོད་པར་བཞེད་པ་དང༌། ཁ་ཅིག་བཟང་རྟོག་དང་ངན་རྟོག་ལ་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་དུ་ཁྱད་མེད་པས་རྣམ་རྟོག་གང་སྐྱེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་བལྟས་ནས་རང་ཡལ་དུ་སོང་བའི་མི་རྟག་པ་གནས་ལུགས་སུ་ངོ་སྤྲོད་མཛད་པ་དང༌། ཁ་ཅིག་རྣམ་རྟོག་གང་བྱུང་ཆོས་སྐུར་བལྟས་ནས་བྱུང་རྒྱུལ་དུ་སྐྱོང་བ་ཉིད་ཉམས་ལེན་དམ་པར་བཞེད་པ་དང༌། ཁ་ཅིག་སེམས་རིག་ཅིང་གསལ་ཙམ་དང༌། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང༌། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་གསུམ་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཙམ་དུ་བཞེད་པ་དང༌། ཁ་ཅིག་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་གསུངས་པ་དྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བཞེད་པ་དང༌། ཁ་ཅིག་ཀུན་གཞི་རྒྱུ་རྒྱུད་ལ་འཁོར་བཅས་དབྱེར་མེད་ཚང་བར་བཞེད་པ་དང༌། ཁ་ཅིག་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་ལ་འདུས་མ་བྱས་དང་དྲི་བཅས་ཀྱི་ཁྱབ་པར་བཞེད་པ་དང༌། ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྐུ་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་མཚན་ཉིད་པར་འདོད་པ་དང༌། ཁ་ཅིག་རྩ་རླུང་ཁམས་གསུམ་གྱི་མི་ཤིགས་པ་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་དང་གཞི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་དུ་འདོད་པ་དང༌། ཁ་ཅིག་དམིགས་རྟེན་མེད་པའི་སེམས་ཡུལ་གཞན་ལ་མི་གཡེང་བར་གློད་གཞོག་པ་སྒོམ་གྱི་ཡང་རྩེར་འདོད་པ་དང༌། ཁ་ཅིག་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒོམ་ཡིན་ན་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་ཚུལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་བཞེད་པ་དང༌། ཁ་ཅིག་དཔྱད་སྒོམ་གྱིས་སྒོམ་གྱི་གོ་མི་ཆོད་པར་འདོད་པ་དང༌། ཁ་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

304

ཅིག་འཇོག་སྒོམ་ཡིན་ན་སྒོམ་གྱིས་མ་རེག་པ་ཅིག་དགོས་སོ་ཞེས་འདོད་པ་དང༌། ཁ་ཅིག་མི་ཟད་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་ཟེར་ནས། བརྟན་གཡོ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུའི་དུས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འདོད་པ་དང༌། ཁ་ཅིག་ཐ་མལ་གྱི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་ཆོས་ལོངས་སྤྲུལ་གསུམ་མཚན་ཉིད་པར་འབོད་པ་དང༌། ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་་་་བློ་ཟད་ཆོས་ཟད་དུ་འདོད་པ་དང༌། ཁ་ཅིག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་འདོད་པ་དང༌། ཁ་ཅིག་རང་བཞིན་ལྷན་སྐྱེས་ཟེར་བའི་སངས་རྒྱས་དང་བདེ་བའི་གཞི་མཐུན་གཅིག་སྲིན་བུ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་་་་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང༌། ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་ནས་སངས་རྒྱས་པར་འདོད་པ་དང༌། ཁ་ཅིག་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ལ་མྱུར་བུལ་གྱི་ཁྱད་མེད་པར་འདོད་པ་དང༌། ཁ་ཅིག་ཐ་སྙད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་བཞེད་པ་དང༌། ཁ་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་དེར་བཞེད་པ་དང༌། ཁ་ཅིག་དུ་བ་ལ་སོགས་རྟགས་ཁྱད་པར་བ་དོན་དམ་བདེན་པར་བཞེད་པ་དང༌། ཁ་ཅིག་གཞི་གྲུབ་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པས་ཁྱབ་པར་བཞེད་པ་དང༌། ཁ་ཅིག་དོན་དམ་བདེན་པ་གཞི་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དང༌། ཁ་ཅིག་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡང་མ་རིག་པས་བཞག་པས་གཞི་མ་གྲུབ་ཅེས་འདོད་པ་དང༌། ཁ་ཅིག་གཟུགས་བེམ་པོར་འདོད་པ་དང༌། ཁ་ཅིག་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་འཛིན་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་འདོད་པ་དང༌། ཁ་ཅིག་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་འབྲེལ་བཏགས་ཡོད་ཙམ་དུ་འདོད་པ་དང༌། ཁ་ཅིག་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་ཁེགས་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་དོན་དམ་བདེན་པར་བཞེད་པ་དང༌། ཁ་ཅིག་མེད་དགག་འདི་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་ནས་བྱིང་རྒོད་བྲལ་བར་སྐྱོང་་་་་་་ངེས་དོན་གྱི་གཙོ་བོར་བཞེད་པ་དང༌། ཁ་ཅིག་སྔགས་ལ་མ་བརྟེན་པར་འཚང་རྒྱ་བ་མི་སྲིད་པར་བཞེད་པ་དང༌། ཁ་ཅིག་མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་རྐྱང་

རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པའི་འགྲེལ་པ།

305

བས་ཀྱང་དུས་རིང་མོ་ནས་འཚང་རྒྱ་བར་བཞེད་པ་དང༌། ཁ་ཅིག་ས་བཅུ་པ་ནས་ཕྱིར་ལྡོག་པར་བཞེད་པ་དང༌། ཁ་ཅིག་མོས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་ནས་ཀྱང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟགས་ཐོབ་པར་བཞེད་པ་དང༌། ཁ་ཅིག་ཐེག་པའི་ཚུལ་གསུམ་ངེས་དོན་དུ་འདོད་པ་དང༌། ཁ་ཅིག་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པར་བཞེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་པར་སྨྲ་བའི་ཚུལ་དེ་མཐོང་ནས། དགེ་སློང་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་ཞེས་མཚན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་བདག་གིས་ནི། གུས་སྦྱོར་དང་རྟག་སྦྱོར་གྱི་འབད་པ་དུ་མས་མཁས་པ་ཆེན་པོ་མཚན་བརྗོད་པར་དཀའ་བ་མཉམ་མེད་རེད་མདའ་བ་ཆེན་པོ་དང་མྱང་དཔོན་ཀུན་དགའ་དཔལ་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། ཐུབ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ནི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བཙལ་ལོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། ། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཚེ་རང་གཞན་སྡེ་པ་ཡི། །གཞུང་མང་དག་ལ་སྦྱངས་པ་ན། །ཕྱི་ཕྱིར་ཐེ་ཚོམ་དྲ་བ་ཡིས། །བདག་གི་ཡིད་ནི་ཀུན་ཏུ་གདུངས། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རང་སྡེའི་དབུ་མ་པ་དང༌། དེ་ལ་ལྟོས་པའི་གཞན་སྡེ་ནི་དངོས་པོར་སྨྲ་བའོ། །དེ་དག་གི་གཞུང་ལུགས་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཕྱོགས་སུ་གནས་པ་དང༌། རང་རྒྱུད་ཤར་གསུམ་སོགས་དང༌། སེམས་ཙམ་དང་དོན་སྨྲ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་མང་པོ་དག་ལ་སྦྱངས་པ་ཚིག་ཟུང་ཞིང་ཕྱོགས་རེ་བ་དང༌། རགས་པས་ཚིག་པར་མ་བྱས་པར་དོན་ལ་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་པ་དང༌། གཞན་ཡང་བོད་དུ་འགྱུར་བའི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་པར་དག་པ་མཐའ་དག་དང༌། མདོ་དང་རྒྱུད་སྡེའི་ལྟ་བ་སྟོན་པའི་སྐབས་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་གཟིགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་གོང་དུ་ཇི་སྐད་སྨྲས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྣ་ཚོགས་པའི་འདོད་ཚུལ་དེ་དག་གིས་འཁྲུལ་གཞི་བསྐྱེད་དེ༑རེ་ཞིག་ཆེས་ཆེར་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་དྲ་བ་ཡིས་བདག་གི་ཡིད་ནི་ཀུན་ཏུ་གདུངས་སོ་ཞེས་བློ་དམན་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པའི་ངོ་དང་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

306

བསྟན་པའི་གསུང་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་མཛད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ཁྱོད་ཀྱིས་བླ་མེད་ཐེག་པའི་ཚུལ། །ཡོད་དང་མེད་པའི་མཐའ་སྤངས་ཏེ། །ཇི་བཞིན་འགྲེལ་བར་ལུང་བསྟན་པ། །ཀླུ་སྒྲུབ་གཞུང་ལུགས་ཀུན་དའི་ཚལ། །དྲི་མེད་མཁྱེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱས། །གསུང་རབ་མཁའ་ལ་ཐོགས་མེད་རྒྱུ། །མཐར་འཛིན་སྙིང་གི་མུན་པ་སེལ། །ལོག་སྨྲའི་རྒྱུ་སྐར་ཟིན་གནོན་པ། །དཔལ་ལྡན་ཟླ་བའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི། །འོད་དཀར་ཕྲེང་བས་གསལ་བྱས་པ། །བླ་མའི་དྲིན་གྱིས་མཐོང་བའི་ཚེ། ཞེས་པ་སྟེ། ཐུབ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་པ་བླ་ན་མེད་པའི་ཚུལ་གཅིག་པུ། ཡོད་པ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱི་གྲུབ་པ་དང༌། མེད་པ་སྟེ་གཏན་མེད་ཀྱི་མཐའ་སྤངས་ནས་རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འགྲེལ་བའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་དང༌། རྔ་བོ་ཆེ་དང༌། སྤྲིན་ཆེན་མོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་ནས་ལུང་བསྟན་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཀུན་ད་དཀར་པོའ་ཚལ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་འོད་ ིདཀར་བྱེད་པ་ནི་འཁྲུལ་པའི་དྲི་མ་མེད་པའི་མཁྱེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཉ་གང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱས་ཤིང༌། ཐུབ་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཉེས་སྤྱོད་ཀྱི་ཐོགས་པ་རྣམ་པར་བཀག་པ་ལ་བློ་གྲོས་ཀྱི་འཇུག་པ་ཐོགས་མེད་དུ་རྒྱུ་ཞིང་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐར་འཛིན་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་གི་མུན་པ་སེལ་བ་དང༌། གཞུང་ལུགས་ངན་པས་བྲིད་པའི་ལོག་སྨྲའི་རྒྱུ་སྐར་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་ཀུན་ཕན་གྱི་དབང་པོ། དཔལ་ཟླ་བའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་འོད་དཀར་གྱི་ཕྲེང་བས་གསལ་བར་བྱས་པ། བླ་མ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་དྲིན་གྱིས་མཐོང་བའོ། །གཉིས་པ་ངེས་པ་གཏིང་ཚུགས་རྙེད་པའི་དུས་ནི་དེའི་ཚེ།
བདག་གི་ཡིད་ཀྱི་ངལ་བསོ་ཐོབ། །ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་མི་ལྡོག་པའི་

རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པའི་འགྲེལ་པ།

307

བརྩོན་འགྲུབ་ཀྱིས་སྐྱེ་དགུའི་ཕན་བདེའི་སྲོག་བཙལ་བ་དེའི་ཚེ། བཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་བདག་གི་ཡིད་གཞུང་ལུགས་དུ་མའི་དགོངས་པ་འགལ་བ་ལྟ་བུར་སྣང་བས་དུབ་པ་ལ་དུས་ཧ་ཅང་རིང་བ་མིན་པར་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་ཕུ་ཐག་ཆོད་པའི་ངལ་གསོ་བ་སྟེ་ངེས་པ་བླ་ན་མེད་པ་ཐོབ་པ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་ལག་མཐིལ་དུ་མཉམ་པའོ། །ཙན་དན་སྤངས་པ་ལྟར་བསིལ་བའི་རྟོགས་པའི་རིགས་རྫོགས་པའི་དགའ་བ་དེས་རྒྱུད་གང་བར་གྱུར་ཏོ། །གསུམ་པ་དོན་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་རྗེས་དྲན་གྱི་མཆོག་ཏུ་བསྟན་པ་ནི། མཛད་པ་ཀུན་ལས་གསུང་གི་ནི། །མཛད་པ་མཆོག་ཡིན་དེ་ཡང་ནི། །འདི་ཉིད་ཡིན་ཕྱིར་མཁས་པ་ཡིས། །འདི་ལས་སངས་རྒྱས་རྗེས་དྲན་བྱོས། །ཞེས་པ་སྟེ༑སྔོན་བྱ་དཀའ་བའི་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རླབས་པོ་ཆེས་འབྲས་བུ་བརྙེས་པའི་དུས་ཀྱི་མཛད་པ་གཞན་ཀུན་ལས་ཀྱང་གསུང་གི་མཛད་པ་མཆོག་ཡིན་ལ། གསུང་གི་མཛད་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་ཡང་ནི་རྟེན་འབྲེལ་སྟོན་པ་འདི་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་སྐྱེད་པར་འདོད་པའི་མཁས་པ་ཡི་ནི། ཟབ་མོའ་གསུང་གི་མཛད་པ་འདི་ ིལས་སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་རྗེས་སུ་དྲན་པར་བྱོས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །གསུམ་པ་རྩོམ་པ་པོའ་ཁྱད་པར་བསྟན་ནས་ཡོན་ཏན་བསྔགས་པའི་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི། ིསྟོན་དེའི་རྗེས་སུ་རབ་ཏུ་བྱུང་གྱུར་ཏེ། །རྒྱལ་བའི་གསུང་ལ་སྦྱངས་པ་མི་དམན་ཞིང༌། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་ལ་བརྩོན་པའི་དགེ་སློང་ཞིག། དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་དེ་ལ་དེ་ལྟར་གུས། །ཞེས་པ་སྟེ། སྟོན་པ་ཟས་གཙང་སྲས་པོ་དེའི་རྗེས་སུ་དང་པོར་སོ་སོ་ཐར་པ་ནས་བྱུང་བའི་རིམ་པ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནས། མཁན་པོར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་སོགས་གསུམ་མ་ཉམས་པར་ཁས་བླངས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་གྱུར་ཏཻ། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཟབ་པ་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

308

དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚུལ་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱངས་པ་མི་དམན་ཞིང༌། ཕྱིས་ནི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྤྱོད་པ་སྟེ། ཟབ་མོ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཡང་རྩེ། རྣལ་འབྱོར་བླ་ན་མེད་པའི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་གཡོ་བར་བརྩོན་པའི་དགེ་སློང་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་ཞེས་མཚན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཞིག་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དེ་ལ་གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེ་ལྟར་སྟོན་པ་དང་བསྟན་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ལ་ཚད་མས་དྲངས་པའི་ངེས་པ་འཁྲུངས་པའི་སྒོ་ནས་གུས་སོ་ཞེས་པའོ། །འདིར་ནི་ཤིན་ཏུ་གཅེས་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཅུང་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བཏགས་པའི་དངོས་ལ་མ་རེག་པར། །དེ་ཡི་དངོས་མེད་འཛིན་མ་ཡིན། །གསུངས་པ་ལྟར། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པའི་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པ་དང༌། འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལས་འབྲས་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་ང་ཙམ་གྱི་སྟེང་ནས་འཇོག་པ་དང༌། གཉིས་པ་ནི༑གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རིགས་སྟོབས་ཀྱི། དགག་བྱ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་བྱས་ཏེ། དགག་བྱ་དེ་ཉིད་བློ་ཡུལ་དུ་མངོན་པར་འཆར་བདེ་བའི་དོན་དུ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྡིག་པ་བཤགས་པ་དང༌། བླ་མ་དཀོན་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང༌། ངོ་སྤྲོད་ཀྱི་གདམས་པ་ཞུ་ཞིང་སྟོང་ཉིད་གསལ་བར་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་དང༌། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་ཞིབ་མོའ་བློ་གྲོས་ཀྱིས་དཔྱོད་པ་དང༌། དཀོར་ཟས་དང་ཉམས་ ིགྲིབ་སྤང་བ་དང༌། གྲོགས་ཤེས་རབ་ཅན་ངེས་དོན་ལ་ཡིད་རྟོན་པ་དང་དོན་མཐུན་གྱི་གླེང་མོ་བྱ་བ་དང༌། སྐྱེས་བུ་དམ་པས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཤིང་འཁྲུག་ལོང་སོགས་ཀྱིས་མ་ཚིག་པའི་ས་ཕྱོགས་གཙང་མར་གནས་པ་དང༌། ཚེ་འདིའི་བྱ་བཞག་ཐམས་ཅད་བཙན་ཆོད་དུ་རྒྱང་གིས་བཏང་ནས། དལ་

རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པའི་འགྲེལ་པ།

309

འབྱོར་རྙེད་དཀའ་བ་དང༌། དེ་ཉིད་ཀྱང་མྱུར་དུ་འཇིག་པའི་ནམ་འཆི་ངེས་མེད་ཀྱི་བློ་སྣ་ཤགས་དྲག་སྐྱེ་བ་ལ་ནུས་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་འབད། དེ་ནས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ནི་བདེན་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། མ་རིག་པ་དེ་ཉིད་ལྟ་བ་བསྒོམས་པས་བཟློག། དེ་ལོག་ན་སྡུག་མི་སྡུག་གི་མཚན་མ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་བཟློག། དེ་ལོག་ན་འཇིག་ལྟ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་གཞན་ཐམས་ཅད་བཟློག། དེ་ལོག་ན་དེས་ཀུན་ནས་བླངས་པའི་ལས་བཟློག། དེ་ལོག་ན་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་འཁོར་བར་རང་དབང་མེད་པར་སྐྱེ་བ་བཟློག་པས་ཐར་པ་ཐོབ་བོ་སྙམ་དུ་ངེས་པ་བརྟན་པོ་སྐྱེད། དེ་ནས་ངའོ་སྙམ་པའི་བློ་ལྷན་སྐྱེས་འདི་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ང་དེའི་སྣང་ཚུལ་ཇི་ལྟར་འདུག་སྙམ་དུ་བསྒྲིམས་པ་དང་མ་བསྒྲིབས་པའི་བློ་བར་མ་དང༌། ཅུང་ཟད་གློད་ནས་བལྟ་བ་དང༌། འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀུན་དང༌། ཡེ་འབྲོག་དང༌། བྲེད་སྡངས་ཀྱི་དུས་དང༌། རེས་འགའ་ངའོ་སྙམ་པའི་བློ་འབད་རྩོལ་གྱིས་བསྐྱེད་ཀྱང་རུང་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་བློས་གློ་བུར་དུ་བཅོས་པ་མིན་པར་བློ་ལྷན་སྐྱེས་ལ་ང་དེའི་སྣང་ཚུལ་ཇི་ལྟར་འདུག་ཐིག་པ་གཅིག་དགོས་སྙམ་པའི་འཕེན་པ་ཡང་ཡང་གཏོང་བ་འདི་གནད་ཁྱད་པར་ཅན་གཅིག་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བློ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཆར་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་མ་འཁྲུལ་བར་ངོ་ཤེས་པ་དགོས་ཀྱི། ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ལ་ང་དེའི་སྣང་ཚུལ་དང༌། ཞེན་ཚུལ་འདི་འདྲ་གཅིག་ཡོད་སྙམ་པའི་རང་གི་བཟོ་གྱ་བཅོས་ནས་དེ་འགོག་པ་སོགས་བྱས་ན་བློ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ལ་མི་གནོད་དེ། ནད་ངོས་མ་ཟིན་པའི་སྨན་དང་འདྲའོ། །འདི་ནི་གཅཻས་པའི་གནས་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཞིབ་ལ་འཛངས་པས་ཡང་ཡང་འཕྲོ་མ་བཤོལ་བར་བརྟགས་པའི་ཚེ། དབང་པོ་ཡང་རབ་ལ་ངེས་པ་མེད་མོད། ཕལ་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

310

ཆེ་བ་ལ་དགག་བྱའི་དོན་སྤྱི་མི་འཆར་བར་སྒྱིད་ལུག་པ་དང་ཚིག་པ་ཟ་བ་དང༌། ཡིད་འཆུས་པ་འདྲ་བ་དང༌། སྦུགས་འཐུམས་པའི་སྣང་བ་ལྟ་བུ་འཆར་བ་དང༌། རེས་འགའ་རོ་སྟོད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་རླུང་འཁྱིལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཧྲིལ་ཧྲིལ་བཟུང་རྒྱུ་ཡོད་པ་འདྲ་བ་དང༌། རེས་འགའ་ཁམས་ཉོག་པ་དང༌། མི་དྲན་པ་དང༌། ཁ་ཅིག་ལ་སྟོང་སང་ངེ་བའི་རྣམ་པ་འཆར་བ་དང༌། སྙིང་གི་དབུས་ལྟ་བུར་དགར་རེ་བ་འདྲ་བ་དང༌། མཁྲེགས་ཐེང་བ་དང༌། དེ་ཉིད་འདང་བ་དང༌། ཡུད་ཙམ་ཞིག་དགར་རེ་ལ་རྒྱུན་འཐུད་མི་ནུས་པར་ཡལ་འགྲོ་བ་དང༌། ཐོག་མར་སེམས་ཉུང་ཟད་ཡངས་པའི་མཚམས་ནས། མུན་ཁུང་གི་གཟུགས་ལ་ལག་པ་རེག་པ་ལྟར། རང་གི་ཡིད་ངོར་ཚུགས་ཐུབ་ལྟ་བུར་ཧྲིལ་གྱིས་ཡོང་བ་དང༌། དེ་ཉིད་ངའོ་སྙམ་པའི་བློ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འདྲེས་པའི་འདྲིལ་བ་ལྟ་བུར་ཡོང་པ་གཅིག་དང༌། ངའོ་སྙམ་པའི་བློས་ཕར་ཕྱོགས་ན་འདུག་པར་མངོན་པ་ལྟ་བུའི་འཆར་ཚུལ་གཉིས་ངེས་པར་འབྱུང་ལ། དེའི་དང་པོ་དེ་ཉིད་ནི། ང་སྐྱིད་ང་སྡུག། ང་འདི་ལ་ཐེ། ང་འདི་ལ་མི་ཐེ། ང་ལ་བརྙས་བྱུང༌། ང་ལ་གནོད་པ་ཡོང༌། ང་ལ་ཕན་བཏགས། ང་གཡང་ལ་ལྷུང༌། ང་ལ་ཡོན་ཏན་ཡོད་སྙམ་པའི་དོ་གལ་ཅན་གྱི་སྐབས་འདི་ན་བློས་ཕར་བཏགས་པ་ལྟ་བུ་མི་འཆར་བར། ཡུལ་དེ་ཁོ་རང་ངོས་ནས་ཚུར་ལིངས་ལིངས་འཆར་བ་སྟེ། རང་གི་ངའོ་སྙམ་པའི་བློ་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་སྤུ་རིས་མི་ཕྱེད་པར་ལིངས་ལིངས། རྒར་རྒར། ཧྲིལ་ཧྲིལ། མཁྲེགས་ཐེགས་ངེ་བ་ལྟ་བུར་སྣང་བ་གཉིས་ལ་བློས་ཟུར་ནས་ཇི་ཙམ་ཞིབ་པར་བརྟགས་ཀྱང༌། འཆར་ཚུལ་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་མི་ཕྱེད་པར་འཆར་བའི་ཚེ་ན། ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ལ་དགག་བྱ་འཆར་ཚུལ་ངོ་ཤེས་པར་འཇོག་གམ་སྙམ་མོ། །འདིར་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནི། དགག་བྱ་དེ་ཤར་བའི་དུས་ན་ངའོ་སྙམ་པའི་བློ་དེའི་ནུས་པ་རྫོགས་ཡོད་ལ། བློ་དེས་

རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པའི་འགྲེལ་པ།

311

རྗེས་དེ་མ་ཐག་སྐྱེས་པའི་རྣམ་རྟོག་གཅིག་གིས་ངའོ་སྙམ་པའི་བློ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་གྲུབ་པར་ཞེན་ཡོད་པས། དེ་ལྟར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་འདི་འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་ངར་འཛིན་གྱི་འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་གསུངས་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེ་ལ་ཞིབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས་པར་བྱའོ། །འདི་ལྟར་བཞེད་པ་ནི། རྗེའི་གསུང་ལས། ང་འཛིན་གྱི་འཇིག་ལྟ་ལ་ནི། ངའོ་སྙམ་པའི་བློ་ངང་གིས་སྐྱེ་བ་དགོས་པས་ཞེས་གསུངས་པ་དང༌། ཕུང་པོ་བདེན་འཛིན་ལས། འཇིག་ལྟ་སྐྱེ་བ་སྟོན་པ་ན། ཕུང་པོ་བདེན་འཛིན་དང་འཇིག་ལྟ་གཉིས་ཀ་འཁོར་བའི་རྩ་བར་འཐད་པའི་དཔེར། དཔེར་ན་མ་རིག་པའི་རིགས་འདྲ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་འཁོར་བའི་རྩ་བར་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས། ངའོ་སྙམ་པའི་བློ་ངང་གིས་སྔ་མ་དང༌། དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་རྟོག་པ་སྔར་བཤད་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་འཇིག་ལྟའི་རིགས་འདྲ་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་ཡིན་པས་འཁོར་བའི་རྩ་བར་མི་འགལ་བར་བཞེད་པའམ། ཡང་ན་ངའོ་སྙམ་པའི་བློ་འཁོར་རྩ་མིན་པར་བཞེད་པ་བརྟག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བླ་མའི་གསུང་དང༌། གསུང་རབ་ཀྱི་ཚིག་དང༌། རང་གི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱིས་བརྟགས་པ་གསུམ་བསྒྲིལ་དུ་བྱས་པས་ཕལ་ཆེར་དགག་བྱའི་ཚད་འཁྲུལ་མེད་འཆར་ལ། ཇི་ཙམ་འབད་ཀྱང་དཀའ་བ་ལྟར་བྱུང་ན༑དཀོན་མཆོག་ལ་བློ་ལིངས་ཀྱིས་བཀལ་ལ། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་བསགས་སྦྱངས་ལ་འབད་ནས་སླར་ཡང་འཆར་དུ་འཇུག། ཁྱད་པར་ད་རེས་ཀྱི་རྟེན་འདི་ལ་བདག་འཛིན་གྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་མེད་པར་ངེས་པ་གཅིག་ཅི་ནས་ཀྱང་བྱ་སྙམ་པའི་བློ་བསྟན་པ་ནི་བར་ཆད་ཀྱིས་མི་ཚུགས་ཤིང་བྱིན་རླབས་མྱུར་བའི་གནད་གསུམ་པའོ། །དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་བླངས་པས་དགག་བྱའི་ཚད་ལེགས་པར་ཟིན་པའི་ཚེ་རྟེན་འབྲེལ་དང༌། གཅིག་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གཞིག་པ་ཡིན་གྱི།

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

312

འདི་མ་ཤེས་རིང་ལ་འབེན་མ་མཐོང་བའི་མདའ་རྒྱག་པ་ལྟར་མ་སོང་བ་གལ་ཆེའོ། །མདོར་ཧྲིལ་གྱིས་དྲིལ་ན་རིགས་པའི་དགག་བྱའི་སྤྱི་ལེགས་པར་འཆར་དུ་གཞུག་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་མ་རིག་པས་རང་བཞིན་ཇི་ལྟར་སྒྲོ་བཏགས་པ་རྣམས་ལེགས་པར་བསམས་ལ་ངོས་ཟིན་པར་བྱ། དེ་ནས་རང་བཞིན་དེ་འདྲ་གལ་ཏེ་ཡོད་ན་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལས་མི་འདའ་བའི་ཚུལ་དང༌། དེ་གཉིས་གང་ཁས་བླངས་ཀྱང་གནོད་བྱེད་ཡོད་ལུགས་ལ་ངེས་པ་ལེགས་པར་དྲང་ཞིང་མཐར་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་སྙམ་པའི་ངེས་པ་བརྟན་པར་བྱ་བ་དང༌། ཡང་སྣང་ཕྱོགས་ལ་གང་ཟག་གི་ཐ་སྙད་བསྙོན་མི་ནུས་པར་སྣང་བ་རྣམས་བློ་ཡུལ་དུ་འཆར་དུ་གཞུག་ལ། དེ་ལས་གསོག་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་མྱོང་བ་པོར་འཇོག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཕྱོགས་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱ་ཞིང་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་འཐད་ལུགས་རྣམས་ལ་ངེས་པ་རྙེད་པར་བྱའོ། །དེ་གཉིས་འགལ་བར་སྣང་བའི་ཚེ་ན། གཟུགས་སོགས་དཔེར་བླངས་ནས་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་བསམ་སྟེ། གཟུགས་བརྙན་གྱི་སྟེང་ན་བྱད་བཞིན་གྱི་ཆ་དེ་དང་དེར་མི་སྣང་བ་མེད་ཀྱང༌། བྱད་བཞིན་ཡིན་པའི་ཆ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད། འོན་ཀྱང་བྱད་དང་མེ་ལོང་གི་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་དང༌། རྐྱེན་དེ་དག་མ་ཚང་བའི་ཚེ་ན་མི་སྐྱེ་བ་དང༌། འཇིག་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཚུལ་བསྙོན་མེད་དུ་གནས་པ་ལྟར། གང་ཟག་ལ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མེད་ཀྱང༌། ལས་གསོགས་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་མྱོང་བ་པོ་དང༌། སྔོན་གྱི་ལས་ཉོན་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཡང་མི་འགལ་ལོ་སྙམ་དུ་སྣང་སྟེ། དེ་ལྟར་སྣང་ཕྱོགས་དང་སྟོང་ཕྱོགས་ཀྱི་ངོས་ནས་སྦྱང་བའི་ཚུལ་གཉིས་པོས་ལན་མང་དུ་སྦྱར་བ་ནི་གནད་བཞི་པའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་དགག་བྱ་འཆར་བའི་གནད་གསུམ་དང༌། བསྒྲུབ་བྱ་ངེས་བའྀ་གནད་གཅིག་

རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པའི་འགྲེལ་པ།

313

སྟེ་བཞིར་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དགག་བྱའི་འཆར་ལུགས་འདི་ལྟར་འདུག་སྙམ་དུ་ངེས་པ་ནི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ཡིན་གྱི། ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་རང་ལ་དགག་བྱའི་འཆར་ཚུལ་འདི་ལྟར་འདུག་ཅེས་ངེས་པ་མི་སྲིད་དེ། དེས་གཟུང་བའི་ཡུལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་རིམ་ཆུང་བ་ལས། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་བདེན་འཛིན་ཡིན་པས། དེས་གཟུང་བའི་དོན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་སྣང་བ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་པ་དང༌། ངར་འཛིན་གྱི་འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་རང་གི་དམིགས་པར་གྱུར་པའི་ང་ཙམ་དེ་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མར་སོང་ཟེར་བ་གཉིས་ཀའང་གསུང་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་ངར་འཛིན་གྱི་འཇིག་ལྟ་དང༌། ང་ཡིར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས། དང་པོ་སྐྱེ་བ་ན་དགག་བྱ་གང་ཟག་གི་བདག་དང༌། སྣང་བདག་མི་ཕྱེད་པར་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་ལིང་གིས་སྣང་བ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་ཐང་གིས་ཤར་བའི་ཚེ་ན། དེ་ལ་དམིགས་ནས་འདི་མེད་སྙམ་དུ་བཀག་ན། དགག་བྱ་དང་བློ་སྦྲགས་བཀག་པས་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་ཚད་གྲུབ་ལའང་སྐུ་འདེབས་སུ་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་དགག་བྱ་ལེགས་པར་ཤར་བའི་ཚེ། དེ་འཛིན་པའི་འཛིན་སྟངས་ཅན་གྱི་བློར་གྱུར་བའི་མ་རིག་པའི་གཉེན་པོར་དངོས་སུ་འགྲོ་བའི་བསྒོམ་འཚུགས་ནི་འདི་ངེས་པར་ཡིན་སྙམ་པ་ཞིག་སྨྲ་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང༌། རྗེན་པར་སྨྲས་ན་གདམས་ངག་གི་བྱིན་རླབས་ཀྱི་ཆེ་བ་འཆོར་བས་རེ་ཤིག་ཞལ་ཤེས་སུ་བཞག་གོ། །
གསུམ་པ་བསྟོད་པའི་དགེ་བ་རྣམ་ལྔའི་དོན་དུ་བསྡོ་བ་ལ་ལྔ༌། འགྲོ་བ་མཐའ་དག་བཤེས་གཉེན་དམ་པས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་དོན་དུ་བསྡོ་བ། དུས་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

314

རྟག་ཏུ་སྟོན་པ་དང་བསྟན་པའི་ཁྱད་པར་ཤེས་ནས་ཡིད་ཆེས་པའི་དོན་དུ་བསྡོ་བ། རང་གི་ལུས་སྲོག་ལ་ཡང་མི་ལྟ་བར། ཆོས་འདི་འཛིན་པའི་དོན་དུ་བསྔོ་བ། བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་འཛིན་རྒྱུན་མཐའ་དག་ཚང་བའི་དོན་དུ་བསྔོ་བ། སྲུང་མ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་དེ་དག་གིས་གྲོགས་བྱ་བའི་དོན་དུ་བསྡོ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོན་པ་བླ་ན་མེད་པའི་བསྟན་པ་དང༌། །མཇལ་བ་འདི་འདྲ་བླ་མའི་དྲིན་ཡིན་པས། །དགེ་བ་འདི་ཡང་འགྲོ་བ་ལུས་པ། །བཤེས་གཉེན་དམ་པས་འཛིན་པའི་རྒྱུ་རུ་བསྔོ༌། །ཞེས་པ་སྟེ། འོ་སྐོལ་གྱི་སྟོན་པ་བླ་ན་མེད་པ་སྟེ་གོང་ན་གཞན་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་མཆོག་གི་གོ་འཕང་བརྙེས་པའི་བསྟན་པ་འཆི་བ་མེད་པའི་བདུད་རྩིའི་སྣོད་དམ་པ་དང་མཇལ་བ་འདི་འདྲ་ཡང༌། གང་གི་མཐུ་ལས་བདག་ཅག་རྣམས་དད་པའི་བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་དྲིན་ཡིན་པས། བསྟོད་པ་འདིར་འབད་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་འདི་ཡིས་མཚོན་པའི་རྣམ་པར་དཀར་བ་རྣམས་ཀྱང༌། འགྲོ་བ་མ་ལུས་བཤེས་གཉེན་དམ་པས་མཉེས་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དམ་པ་རུ་ཅི་རིགས་བསྡོ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕན་མཛད་དེ་ཡི་བསྟན་པའང་སྲིད་པའི་མཐར། །ངན་རྟོག་རླུང་གིས་རྣམ་པར་མི་གཡོ་ཞིང༌། །བསྟན་པའི་ངང་ཚུལ་ཤེས་ནས་སྟོན་པ་ལ། །ཡིད་ཆེས་རྙེད་པས་རྟག་ཏུ་གང་བར་ཤོག། ཅེས་པ་སྟེ། ཕན་མཛད་ཐུབ་པ་དེའི་བསྟན་པ་ཡང་སྲིད་པའི་མཐར་ཏེ། དེ་ཇི་སྲིད་གནས་ཀྱི་བར་སྒྲོ་སྐུར་གྱི་ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་བའི་ངན་རྟོག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་རླུང་སྟེ་བསིར་བུས་རྣམ་པར་མི་གཡོ་ཞིང༌། བསྟན་པའི་ཁྱད་པར་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ངང་ཚུལ་ཏེ་རང་བཞིན་ཤེས་ནས་རྩ་བའི་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་ཚད་མས་དྲངས་པའི་ཡིད་ཆེས་བརྙེད་པའི་དགའ་བས་དུས་རྟག་ཏུ་རྒྱུད་གང་བར་ཤོག་ཅིག། ཅེས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། རྟེན་ནས་འབྱུང་

རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པའི་འགྲེལ་པ།

315

བའི་དེ་ཉིད་གསལ་མཛད་པ། །ཐུབ་པའི་ལུགས་བཟང་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ། །ལུས་དང་སྲོག་ཀྱང་བཏང་ནས་འཛིན་པ་ལ། །སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་ལྷོད་པར་མ་གྱུར་ཅིག། ཅེས་པ་སྟེ། རྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་རིགས་པའི་ལམ་ཟབ་མོ་ཉིད་ཀྱི་མཐུས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་གསལ་བར་མཛད་པ། ཐུབ་པ་ཟས་གཙང་སྲས་ཀྱི་ལུགས་བཟང་པོ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་འདིའི་དོན་དུ་སྦྱིན་པར་དཀའ་བའི་མཆོག་ལུས་དང་སྲོག་ཀྱང་བཏང་ནས་ཚུལ་འདི་མི་ཉམས་ཤིང་འཕེལ་བར་འཛིན་པ་ལ་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་སྦྱོར་བ་དང༌། བསམ་པས་ལྷོད་པར་ཏེ་མི་འཛིན་པའི་སྐབས་དབྱེ་བར་མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའོ། །བཞི་པ། འདྲེན་པ་མཆོག་དེས་དཀའ་བ་དཔག་མེད་ཀྱིས། །ནན་ཏན་སྙིང་པོར་མཛད་ནས་བསྒྲུབས་པ་འདི། །ཐབས་གང་ཞིག་གིས་འཕེལ་བར་གྱུར་སྙམ་པའི། །རྣམ་པར་དཔྱོད་པས་ཉིན་མཚན་འདའ་བར་ཤོག། ཅེས་པ་སྟེ་འདྲེན་པ་མཆོག་དོན་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་དེས་སྡོན་བྱ་དཀའ་བའི་སྤྱོད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནན་ཏན་ཏེ་སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་མཛད་ནས་བསྒྲུབས་པའི་ཟབ་མོ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་འདི་སྒྲུབ་པར་སླ་བའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གང་ཞིག་གིས་འཕེལ་བར་འགྱུར་སྙམ་པའི་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ནུས་པ་རྣོན་པོས་ཉིན་མཚན་དུ་འདའ་བར་ཤོག་ཤིག་ཅེས་པའོ། །ལྔ་པ་ནི། ལྷག་བསམ་དག་པས་ཚུལ་དེར་བརྩོན་པ་ན། ། ཚངས་དང་དབང་པོ་འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་དང༌། །ལེགས་ལྡན་ནག་པོ་ལ་སོགས་སྲུང་མས་ཀྱང༌། །གཡེལ་བ་མེད་པར་རྟག་ཏུ་གྲོགས་བྱེད་ཤོག།ཅེས་པ་སྟེ། གང་ཡང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་བལྟས་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་མནར་བའི་འགྲོ་བ་འདི་རྣམས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ས་ལ་འགོད་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་ཁུར་ཁྱེར་བའི་ལྷག་བསམ་དག་པས་སྟོན་པ་ལ་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

316

རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྔགས་པའི་དོན་སེམས་པ་དང༌། ཚིག་འཛིན་ཅིང་ཁ་ཏོན་བྱ་བ་དང༌། གཞན་དག་ལ་རྒྱ་ཆེར་ཡང་དག་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་འདིར་བརྩོན་པར་བྱེད་པ་ན། ཚངས་དང་སྟེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མེས་པོ་གདོང་བཞི་པ་དང༌། དབང་པོ་སྟེ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་བདག་པོ་ཉེ་དབང་དང་བཅས་པ་དང༌། འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་སྟེ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྡེ་བཞི་རང་རང་གི་རིགས་ཀྱི་དཔུང་དང་བཅས་པ་དང༌། ལེགས་ལྡན་ནག་པོ་མཐུ་ཆེན་ཐོབ་པ་ཤེར་ཕྱོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་བསྲུང་བར་ཁས་བླངས་པ་དང༌། ལེགས་ལྡན་གྲོང་ཁྱེར་སུམ་བརྩེགས་འཇིགས་པར་བྱེད་པ་ས་འོག་གི་གནས་སུ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ལ་ཕྱག་བྱས་པ་དང༌། འཇམ་དཔལ་དང་དཔེ་ཏ་མ་གཉིས་ཀྱི་མཁའ་ལས་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྲུང་མ་མཐུ་སྟོབས་ཅན་དེ་དག་གིས་ཀྱང་སྒྲུབ་པ་པོ་ལ་གཡེལ་བ་མེད་པར་སྟེ་རྟག་ཏུ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ངེས་པ་འཕེལ་བའི་གྲོགས་བྱེད་པར་ཤོག་ཤིག། ཅེས་པའོ། །
བཞི་པ་བསྟོད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་དོན་ནི། སྟོན་པ་ལ་ཟབ་མོ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁྱེན་བརྩེའི་མངའ་བདག་བཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་སྙན་པའི་བ་དན་ས་གསུམ་ན་རྣམ་པར་གཡོ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱར་བའོ། །
འདིའི་མཛད་བྱང་ཞིབ་མོ་ཞིག་རྙེད་ན་ད་དུང་སྦྱར་རྒྱུ་ལགས་སོ། །འདིར་སྨྲས་པ། ཀྱེ་ཧོ་ཐུབ་པ་དྲི་མེད་སྤྱན་མངའ་རྣམ་ཀུན་རིས་མེད་མངོན་གཟིགས་པ། ། དེ་ཡི་རབ་བསྡགས་མེ་ཏོག་ཆུན་པོ་བློ་ཆེན་སྦྲང་རྩིའི་ཟིལ་མངར་ཅན། །གང་ལ་རབ་གུས་ཡིད་ཀྱི་བུང་བས་ཟབ་མོའ་བཅུད་བཟོད་ ིའཕུར་ལྡིང་གིས། །རང་བློའ་སྙིམ་པར་ཆགས་པའི་ལེགས་བཤད་ཕྲེང་བར་ ིབྱས་ཏེ་གར་བྱེད་དོ། །ཤུགས་དྲག་བརྩོན་པས་བསྐལ་བཟང་དུ་མར་ཡང༌། །

རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པའི་འགྲེལ་པ།

317

རླབས་ཆེན་སྤྱོད་པའི་ཁུར་གྱིས་རབ་དྲངས་པའི། །རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ངོ་མཚར་གང་གིས་བཟུང༌། །དེ་ནི་འོ་སྐོལ་འགྲོ་བའི་སྟོན་པ་ལགས། །དེ་ཕྱིར་རབ་དཀར་བདུད་རྩིའི་རྦ་རླབས་ཅན། །གང་གི་ཡིད་ལ་སོན་ཀུན་སྲིད་པ་ཡི། །འཆིང་བ་མཐའ་དག་ཅིག་ཅར་དྲུངས་འབྱིན་པ། ། དེ་ནི་ཟབ་མོ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ལམ། །དེ་ཉིད་ཡོད་མེད་ཕྱོགས་འཇིག་ཀླུ་སྒྲུབ་ལས། །རིམ་པར་བརྒྱུད་དང་འཇམ་དབྱངས་བླ་མ་ཡི། །ཇི་བཞིན་གསུངས་ལས་འཁྲུལ་པའི་དྲི་བྲལ་པ། །དེ་ནི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བཙོང་ཁ་པ། །དེ་ཡི་བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོའ་བྱིན་རླབས་རྒྱུད། །རྒྱལ་ཚབ་མགོན་དང་མཁས་གྲུབ་དབང་པོ་ ིལས། །ཡོངས་རྫོགས་གདམས་པའི་ཕུལ་གྱིས་རབ་གང་བ། །དེ་ནི་བདག་གི་ཡོངས་འཛིན་ཆེན་པོ་ལགས། །རྣམ་མང་གྲུབ་མཐའི་རི་མོ་མ་མཐོང་ཞིང༌། །འགྲོ་ཀུན་འཁུར་བའི་འབངས་སུ་ཁས་འཆེ་ཡང༌། །གྱི་ནའི་ཡུལ་དུ་འཁྱམས་པའི་སྙན་ངག་མཁན། །དེ་ནི་དགེ་སློང་གཞན་ལ་ཕན་པའི་སྡེ། །དེ་ལྟར་སྡེར་བརྒྱུད་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོའ་ལམ། །བསྔགས་འོས་ཕྲེང་བས་བསྔགས་པར་ ིསྦྱར་བའི་གཞུང། །སྨྲ་མཁས་ཚིག་གིས་སྦྱོར་བའི་ཟོལ་མེད་ཀྱང༌། །ཤུགས་དྲག་དད་པས་རྣམ་དབྱེ་བདག་གིས་བསྒྲུབས། །འདིར་འབད་དགེ་བ་སྟོན་ཟླ་ལྟར་དཀར་ཞིང༌། །རྒྱུན་གནས་ཟབ་མོའ་ཆ་འཛིན་གང་ཐོབ་དེས། །རྟག་ ིཏུ་ངེས་པའི་དོན་མཐོང་རིགས་ལམ་གྱི། ། བསྟན་པའི་སྙིང་པོས་འགྲོ་འདི་སྐྱོང་གྱུར་ཅིག། ཅེས་པ་ཟབ་མོ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་བསྔགས་པའི་དོན་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་སྙིང་པོའ་རྒྱན་རྣམ་པར་བཀོད་པ་ཞེས་ ིབྱ་བ་འདི་ཉིད། ལུང་རིགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུ་མའི་རྒྱན་གྱིས་མཛེས་པའི་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་གྲགས་པ་བཀྲ་ཤིས་ལ་སོགས་པའི་གསུང་གིས་ཉེ་བར་བསྐུལ་ཏེ། ཐུབ་པའི་རྒྱལ་སྲིད་ནོར་འཛིན་གྱི་གཞི་མཐའ་དག་ལ་འདོད་དགུར་དབང་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

318

བསྒྱུར་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་བརྟན་པ་ཞེས་མཚན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ཞབས་པད་གཙུག་གི་རྒྱན་དུ་བཀོད་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་དགེ་སློང་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་གྲགས་པའི་བློ་གྲོས་ཞེས་བགྱི་བས། རི་བོ་ལྷ་སྡིངས་ཀུན་ཏུ་དགེ་བའི་ཆ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ནགས་ཁྲོད། ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་དུ་སྦྱར་བ་འདིས་ཀྱང༌། བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་དགེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག། སརྦ་མངྒ་ལཾ། །། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ།

319

༄༅། །རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ནོར་
བུའི་ཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བཞུགས་སོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ།

༄༅། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ཡབ་སྲས་བརྒྱུད་པ་དང་བཅས་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ། བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་རྗེས་སུ་བཟུང་དུ་གསོལ།
སྤྲོས་པ་ཀུན་འདས་ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་གདོད་མའི་གཤིས། །དབྱེར་མེད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་གང་རྣམ་ཀུན་མཚན་དཔེའི་དཔལ་འབར་བ། །རྟན་གཡོའ་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་བདག་ཉིད་དམ་པ་རིགས་བརྒྱའི་གཙོ། ། ིཁྱབ་བདག་སྙེམས་མའི་བདག་པོར་འདུད་དོ་བྱང་ཆུབ་བར་དུ་སྐྱོངས། །བདེ་སྟོང་མཆོག་གི་ཡེ་ཤེས་གསེར་སྣང་གིས། །མ་དག་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པའི་ལྕགས་ཀྱི་ཁམས། །རིན་ཆེན་མཆོག་ཏུ་བསྐྲུན་མཁས་ཤིང་རྟ་ཆེ། །ཀླུ་སྒྲུབ་ས་བཅུའི་བདག་དེར་གུས་པས་འདུད། །འདྲེན་མཆོག་དབང་པོའ་ཏོག་ ིགི་འདུན་ས་རུ། །དམ་ཆོས་འཛིན་པའི་རླབས་ཆེན་སྨོན་ལམ་ནི། །རྒྱལ་སྲས་ཀུན་ལས་ཕུལ་གྱུར་སྙིང་སྟོབས་ཆེར། །གྲགས་པར་རབ་གསལ་འཇམ་དཔལ་སྙིང་པོར་བསྟོད། །གང་གི་ལྗགས་ཡངས་བདུད་རྩིའི་འབྱུང་གནས་ལས། །བདག་བློ་བུང་བའི་ལང་ཚོ་རབ་བསྐྲུན་པ། །དངོས་དང་བརྒྱུད་པའི་རྗེ་བཙུན་བླ་མ་ལ། །སྒོ་གསུམ་གུས་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱག་བགྱིད་དོ། །མཁས་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

320

པར་གྲགས་པའི་མང་ཐོས་དེད་དཔོན་ཀྱང༌། །སྒྱིད་ལུག་བགྱིད་པའི་གཞུང་མཆོག་བདུད་རྩིའི་མ། །བདག་བློའ་བུང་བས་བགྲོད་པར་མི་ནུས་མོད། །བྱིན་ ིརླབས་སྙིང་དང་འགྲོགས་པས་སྤྲོ་བར་གྱུར། །དེ་ལ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་འདྲིས་པའི་མཛའ་བཤེས་ཆེན་པོ༑སྐྱབས་དང་མགོན་དང་དཔུང་གཉེན་གྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྟོན་པ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཤཱཀྱ་སེངྒེ་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོ་གཙོ་བོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་བོ་གནོད་པ་འབའ་ཞིག་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་བརྒྱད་ཁྲི་དང་བཞི་སྟོང་གི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་པར་སྤྲུལ་པའི་ལས་ཀྱི་འཆིང་བྱེད་ཤིན་ཏུ་སྲ་ཞིང་རིང་བས་འགྲོ་བ་འདི་མཐའ་དག་གྲུ་གུ་ལྟར་བཅིངས་ཏེ༑སྲིད་པའི་རྩེ་མོ་ནས་མནར་མེད་པའི་བར་གཏིང་རིང་བ་ཉམ་ང་ཞིང་བཟོད་པར་དཀའ་བའི་བཙོན་རྭར་བཅུག་ནས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རིགས་ཇི་སྙེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རྟག་ཏུ་མནར་བ་རྣམས། སྲོག་ཆགས་དག་རང་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཐར་བར་འདོད་པའི་འདུན་པས་བྱེ་བའི་ཆར་ཡང་བསྐྲུན་པར་མི་ནུས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྲད་བུ་མ་ལུས་པ། གླང་པོ་ཆེ་མྱོས་པས་བ་སྒྲ་བཞིན་དུ་བཅད་དེ་སྲིད་པའི་བཙོན་ར་ནས་འདོན་པའི་ཕྲ་རྒྱས་ཀྱི་དགྲ་སྡེ་དྲུངས་འབྱིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་སོགས་ཆོས་ཀྱི་གཡུལ་བཤམས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་རབ་དང་ཕུལ་དང་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི་འབྲས་བུ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་དང༌། དེ་ལ་ཡང་རྒྱུད་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་བཞི་ཡོད་པའི་ནང་ནས་རྩེ་མོར་གྱུར་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་བླ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་རྣམས་ཡིན་ཞིང༌། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྣོད་དམ་པ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་རིན་པོ་ཆེ་གཅིག་པོ་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་

བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ།

321

ཡང་རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་གཉིས་པར་འོད་སྲུང་གིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་གཞུང་ཚན་པ་དྲུག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དྲུག་གིས་གསུངས་པའི་ནང་ནས། རྣམ་སྣང་གིས་གསུངས་པའི་གཞུང་དེའི་བསྟན་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་འོད་གསལ་ཀྱི་ཡུལ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པའི་བསྟན་ཆོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་སོ། །
དེས་ན་འདི་ལ་གསུམ། མཛད་པ་པོའ་ཁྱད་པར། དེས་རྒྱལ་བའི་ ིདགོངས་པ་བཀྲལ་ཚུལ། བཤད་བྱ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བསྟན་བཅོས་འདི་མཛད་པ་པོ་ནི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། བསྙེན་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར། མཛད་པ་ཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར། རྗེས་སུ་བསྔགས་པའི་ཁྱད་པར་རོ། །
དང་པོ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་བྲམ་ཟེའི་རིགས་ཤིན་ཏུ་མཐོ་བར་སྐྱེ་བ་བཞེས་ཏེ། དེའི་དཔལ་འབྱོར་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་ཏུ་དོར་ཏེ་ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་དཔལ་ན་ལེནྟྲའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་མཁན་པོ་སྒྲ་གཅན་འཛིན་བཟང་པོ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བསྙེན་པར་རྫོགས་ནས་དགེ་སློང་དུ་གྱུར་ཏེ། ལྟུང་བའི་ཉེས་པ་ཕྲ་ཞིང་ཕྲ་བས་ཀྱང་མ་གོས་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་ཏེ། དེར་མ་ཟད་མཐོང་སྤངས་ཉོན་མོངས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤངས་པས་ཁྱད་པར་དང༌། སྤྱིར་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་ལྔ་ལ་མཁས་ཤིང་ཁྱད་པར་དུ་ནང་རིག་པས་བསྡུས་པའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་ལ་མི་འཇིགས་པའི་གནས་ཐོབ་པ་དང༌། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྡེའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

322

པར་ཐུགས་སུ་ཆུད་པས་ལུང་གི་ཆོས་མཐའ་དག་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཁྱད་པར་དང༌། ས་དང་པོར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀུན་དུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་གྱིས་མངོན་སུམ་རྟོགས་ཤིང༌། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་མཐོང་བ་སོགས་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་པ་དང༌། བླ་མེད་ལྟར་ན་སྐུ་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ས་བསྙེས་པས་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ལ། ས་དང་པོར་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་པ་དང༌། རང་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་འཛུགས་པར་མཛད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གསེར་འགྱུར་གྱི་རྩི་ལ་སོགས་པ་སྦྱར་བའི་སྒོ་ནས་ཕྱིའི་ཡོ་བྱད་ལ་མ་ཆགས་པར་གཏོང་བ་དང༌། ནང་གི་དངོས་པོ་བཏང་བར་དཀའ་བ་དབུ་ཡང་འཕངས་པ་མེད་པར་གཏོང་བར་མཛད་པ་དང༌། ནད་གདོན་གྱིས་གཙེས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་གསོ་དཔྱད་སྲུང་བ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མི་འཇིགས་པ་སྐྱབས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་དང༌། ཀླུ་ཡུལ་ནས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་དང༌། ཨོ་རྒྱན་གྱི་གནས་ནས་རྒྱུད་སྡེ་མང་པོ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པས་ཚིམ་པར་མཛད་དོ། ། གཉིས་པ་ནི། རྡོ་རྗེའི་འཇིམ་པ་མང་པོ་ཀླུ་ཡུལ་ནས་བླངས་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་བྱེ་བ་བརྩེགས་ནས་དེར་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་མང་པོ་བཞེངས་ནས་བཞུགས་པར་མཛད་དོ། །རྗེས་སུ་བསྔགས་པའི་ཁྱད་པར་ལ་ཡང་གསུམ་སྟེ། སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་མཚན་གྱི་དང༌། འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་སྒོ་ནས་དང༌། རྒྱལ་བས་མདོ་རྒྱུད་དུ་མ་ནས་བསྔགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ན་ག་ཀླུ་དང་ཨརྫུན་སྲིད་སྒྲུབ་ལ་འཇུག་པས་ཀླུ་སྒྲུབ་ཅེས་པའི་མཚན་ལ་ཡང་ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་སྲིད་སྒྲུབ་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་སྒོ་ནས་བསྔགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚིག་

བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ།

323

གསལ་ལས། གང་ཞིག་མཐའ་གཉིས་གནས་ལ་གནས་བསལ་ཞིང༌། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ལྟ་བ་ངན་པའི་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པ་དང༌། ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོར་སྐྱེ་བ་བརྙེས་པ་དང༌། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་བང་མཛོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཟབ་མོ་རྟེན་འབྲེལ་རང་བཞིན་གྱི་སྐྱེ་འགག་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མངའ་བརྙེས་པ་དང༌། ཀླུའི་མཐོང་བའི་དུག་དང་ཆོས་མཚུངས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་ལྟ་བའི་རིགས་པའི་མེ་དག་གིས། རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པས་བཏགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ངན་པའི་བུད་ཤིང་མ་ལུས་པ་བསྲེག་པ་དང༌། གྲུབ་མཐས་མ་སླད་པའི་འཇིག་རྟེན་ཐ་མལ་པའི་རྨོངས་པའི་མུན་པ་མཐའ་དག་སེལ་བར་མཛད་པའོ། །སྲིད་སྒྲུབ་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་ཚུལ་ནི། ཚིག་གསལ་ལས། གང་གིས་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་གསུང་མདའི་ཚོགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྲིད་སྒྲུབ་ཀྱི་མདའ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ལ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྲིད་པའི་དགྲ་སྡེ་མ་ལུས་པ་བཅོམ་ནས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་གཏོད་པར་མཛད་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྲིད་སྒྲུབ་དང་ཆོས་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི། འཛམ་བུ་གླིང་ཐམས་ཅད་དུ་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་ལྟར་གྲགས་ཤིང་གྲུབ་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། རྔ་བོ་ཆེ། སྤྲིན་ཆེན་པོའ་མདོ། དུས་ ིའཁོར། ལང་གཤེགས། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་སོགས་ནས་མདོ་རྒྱུད་ཀུན་གྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་འཁྲུལ་པའི་དྲི་མ་མེད་པར་ལུང་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བཀྲལ་བ་ནི། སློབ་དཔོན་འདིས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་རིགས་ཚོགས་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

324

དྲུག་ལ་སོགས་པའི་བསྟན་བཅོས་མང་དུ་མཛད་ཀྱང་ཞིབ་པར་མ་སྨོས་སོ། །གསུམ་པ་བཤད་བྱ་གཞུང་གི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་ཞར་བྱུང་ངོ༌། །དང་པོ་ལ་བཞི། མཚན་གྱི་དོན། འགྱུར་གྱི་ཕྱག། གཞུང་གི་དོན། མཇུག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་ན་སྐད་རིགས་ཆེན་པོ་བཞི་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ལེགས་པར་སྦྱར་བ་སྟེ་སཾསྐྲྀ་ཏའི་སྐད་དུ། བསྟན་བཅོས་འདིའི་མཚན་ལ་བོ་ངྷི་ཙིཏ་བི་བ་ར་ཎཾ་ནཱ་མ་སྟེ། དེ་བོད་ཀྱི་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན་བོ་ངྷི་ཅིཏ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བི་བ་ར་ཎཾ་ནི་འགྲེལ་པ་ནཱ་མ་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། དཔལ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ། བཤད་བྱའི་མདོ་བཀོད་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་བཤད་པ། མདོའ་དོན་བཤད་པ༑མཇུག་དགེ་བ་བསྔོ་བའོ། །དང་པོ་ ིནི། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། །ཕུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང༌། །གཟུང་དང་འཛིན་པ་རྣམ་སྤངས་པ། །ཆོས་བདག་མེད་པར་མཉམ་ཉིད་དང༌། །རང་སེམས་གདོད་ནས་མ་སྐྱེས་པས། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ༌། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་དང༌། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་གིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་མ་བསྒྲལ་བ་རྣམས་བསྒྲལ་བ་དང༌། མ་གྲོལ་བ་རྣམས་དགྲོལ་བ་དང༌། དབུགས་མ་ཕྱུང་བ་རྣམས་དབུགས་དབྱུང་བ་དང༌། ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་མ་འདས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཕྱིར་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བགྱིའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྒོར་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་གྱི་རྣམ་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྨོན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་བསྐྱེད་

བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ།

325

ནས། དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེའི་རང་བཞིན་བཤད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་འགག་པའི་ཕྱིར་དུ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཞེས་སོགས་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་བྲལ་བ་དང༌། གཟུགས་ཕུང་སོགས་བཟུང་བས་བསྡུས་པ་དང་འཛིན་པས་བསྡུས་པ་མིང་བཞིའི་ཕུང་པོ་དང་ཆོས་ཁམས་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་དང་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་དང༌། རང་གི་སེམས་གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་དངོས་པོ་གཅིག་པའི་ཟུང་འཇུག་བསྟན་པ་ཡིན་ན། དེ་ཡང་ཅུང་ཟད་སྤྲོས་ཏེ་བཤད་ན། དངོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་་བྲལ་བ་ཞེས་མུ་སྟེགས་བྱེད་སུན་དབྱུང་བའི་ཕྱིར་གསུངས་ལ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དེ། ནང་གི་དངོས་པོ་ནི་བདག་གི་རྣམ་གྲངས། བདག་དང་སེམས་ཅན་སྲོག་དང་སྐྱེ་བ་དང་གསོ་བ་དང་སྐྱེས་བུ་དང་གང་ཟག་ཤེད་ལས་སྐྱེས་ཤེད་བུ་བྱེད་པ་པོ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་པོ་ཚོར་བ་པོ་ཤེས་པ་པོ་མཐོང་བ་པོ་སློང་བ་པོ་ཀུན་ནས་སློང་བོ་དང༌། བུམ་སྣམ་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་སྟེ། མདོར་ན་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དགག་གཞིར་བྱས་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པར་བྱེད་དེ། དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་དོན་དམ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་དཔྱད་པ་ན་དྲལ་བ་སྟེ་མི་རྙེད་པ་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་མ་བརྟགས་ན་གཅིག་པུ་ཉམས་དགའ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་པ་ལས་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། །རང་སྡེ་དོན་སྨྲ་གཉིས་ཀྱིས་བཏགས་བའི་སྒྲོ་འདོགས་འགོག་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

326

པ་ལ་ཕུང་པོ་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་གསུངས། གཟུགས་སོགས་ལྔ་ནི་དུ་མ་སྤུངས་པས་ན་པུང་པོ་དང༌། མིག་གི་ཁམས་སོགས་བཙོ་བརྒྱད་ནི་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་རིགས་ཀྱི་དོན་དང་སྲིད་པའི་ས་བོན་འཛིན་པས་ན་ཁམས་དང༌། མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་བཅུ་གཉིས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་འཕེལ་བར་བྱེད་པས་ན་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་ལ། བཟུང་བའི་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་དྲུག་འཛིན་པ་མིག་སོགས་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ལ་སོགས་རྣམ་པ་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་གཟུགས་ནི་དབུ་བ་རྡོས་པ་འདྲ་ཞེས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལེགས་པར་གྲུབ་བོ། །དེ་ནས་རྣམ་རིག་པའི་ལྟ་བ་སྲན་འབྱིན་པ་ནི༑ཆོས་བདག་མེད་པ་མཉམ་ཉིད་པས། ཞེས་པས་འཆད་དོ། །མཁས་པ་ཆེན་པོ་སྨྲི་ཏིའི་འགྲེལ་པར་གཞན་དུ་བཤད་མོད་དོན་འདི་ལྟར་འཁུམས་ཏེ། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པར་གྲུབ་ཅིང་ཀུན་བཏགས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་བའི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོས་བདག་མེད་པ་སྟེ། རང་བཞིན་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་པས་སོ་ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཕྱི་ནང་གི་རྟོག་གེ་པ་དག་གི་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་ནས། དབུ་མ་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པ་ནི་རང་སེམས་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱིས་འཆད་དོ། །འོ་ན་དབུ་མ་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། རང་གི་སེམས་གདོད་མ་ནས་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པ་སྟེ་མི་སྐྱེ་སྟེ། རང་གི་རྒྱུ་དུས་ན་ཡོད་པ་ནི་སླར་ཡང་སྐྱེ་མི་དགོས་ལ་རྒྱུ་དུས་ན་མེད་པའི་སེམས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་སེམས་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་སེམས་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་ངོ་བོ་ཞེ་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་འདུས་མ་

བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ།

327

བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཐོག་རེག་བཀག་ཙམ་ལ་འཇོག་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས། རབ་འབྱོར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་བསྒོམ་པ་ནི་ནམ་མཁའ་བསྒོམ་པའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བ་དེ་སྨོན་པ་དང་འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་ཟིན་པར་བྱས་པ་དང༌། དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་ནས་སྒོམ་དགོས་སོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་དང༌། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་དྲངས། གང་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོ། །གང་དུ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་གཟུགས་སྐུ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་རོ། །གང་གིས་ན་སྒྲུབ་པ་པོ་བདག་གིས་སོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྔོན་སློབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུའོ། །དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་ན་ཉོན་སྒྲིབ་ལས་མ་བསྒྲལ་བ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་སོགས་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་འཇིགས་པ་ལས་སྒྲལ་བ་དང༌། ཤེས་སྒྲིབ་ལས་མ་གྲོལ་བའི་འཕགས་པའི་ཚོགས་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་འཇིགས་པ་ལས་སྒྲོལ་བ་དང༌། སྡུག་བསྔལ་ཀྱི་དབུགས་མ་ཕྱུང་ངན་སོང་བ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་ལས་དབུགས་དབྱུང་བ་དང༌། མདོར་ན་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་མ་འདས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་སྟེ་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་མྱུར་དུ་འགོད་པའི་ཕྱིར་དུའོ། །དེ་ནི་གཞན་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ལ་གཞུང་འདིའི་དགོངས་པ་ནི། མ་བསྒྲལ་བ་ནི་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་ཚ་གྲང་དང་བཀྲེས་སྒོམ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ན་བཟོད་པར་དཀའ་བའི་དབང་གིས་དགེ་སེམས་ཀྱི་དྲན་པ་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

328

ཉམས་ཏེ་ངན་འགྲོ་རྣམས་ལས་མི་ཐར་ཏེ། དེ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོ་འཕྲུལ་སྣ་ཚོགས་པ་བསྟན་ནས་ངན་འགྲོའ་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བར་བྱས་ཏེ་དགེ་ ིསེམས་བསྐྲུན་ནས་བདེ་འགྲོར་འགོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ༑དཔེར་ན་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟུགས་དབང་ཕྱུག་དམྱལ་བར་གཤེགས་ནས་དམྱལ་བའི་ས་གཞི་འོ་མའི་མཚོར་བསྒྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཟ་མ་ཏོག་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྡན་དམྱལ་བར་ཆེད་དུ་གཤེགས། །ས་གཞི་མཚོར་བསྒྱུར་པདྨ་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེས། །ཚ་བ་རྣམས་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་བྲལ་ཏེ། །དེ་བཞིན་ཁབ་ཀྱི་མཆུ་ཅན་ལ་སོགས་པའི། །ཁ་ལ་ཕྱག་གིས་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་ཕབ་སྟེ། ། བཀྲེས་སྐོམ་བཅོམ་ནས་དགེ་བའི་སེམས་ལ་བཀོད། །བུང་བ་ལ་སོགས་གཟུགས་ཀྱིས་སྐལ་མཉམ་དུ། །དཀོན་མཆོག་མཚན་བརྗོད་དེ་དག་འཐོབ་པར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ལྷ་མི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཤེས་རྒྱུད་ཉོན་མོངས་པ་དུག་གསུམ་གྱིས་བཅིངས་པས་ན་མ་གྲོལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་ལ་དུག་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོར་མི་སྡུག་པ་དང་བྱམས་པ་དང་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་བསྐྱེད་ནས་འཁོར་བ་ལས་དགྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ལ་འགོད་པ་ནི་དགྲལ་བར་བྱེད་པའི་དོན་ནོ། །དབུགས་མ་ཕྱུང་བ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་གཞན་དོན་རྒྱུན་བཅད་པ་ནས་བསྐལ་པ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་གནས་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་རྣམས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་བསླངས་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་བཀོད་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ནི་དབུགས་དབྱུང་བའོ། །མྱ་ངན་ལས་མ་འདས་པ་ནི་སྙིང་རྗེ་དང་སྨོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་ལ་སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེའི་སྙིང་པོ་ཅན། བསྟན་ནས་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་འགོད་པ་ནི་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་

བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ།

329

ལས་མ་འདས་པ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་དོན་ནོ། །དུས་ཅི་ཙམ་དུ་ཞེ་ན། དུས་འདི་ནས་སྙིང་པོ་བྱང་ཆུབ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུའོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་པའི་རྣམ་པས་ཏེ་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྨོན་པ་དང་འཇུག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་བསྟན་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་དྲངས། གང་ན་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོ། །འོ་ན་དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་འདིར་འཆད་ན། ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྡོག་ཆ་ནས་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་གང་ཞེ་ན། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དེའི་རང་བཞིན་ཏེ་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་སྟོང་ཉིད་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གང་ཟག་གང་གིས་བསྐྱེད་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྒོར་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །དེ་ཡང་དབང་དང་དམ་ཚིག་དང་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ནི་གསང་སྔགས་ལ་དང་པོར་འཇུག་པའི་ཐེག་པའི་ཐབས་ཡིན་པས་ན་སྒོ་དང༌། དེ་ཉིད་རྒྱལ་སྲས་རིག་པ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་བསླབ་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་པས་ན་སྤྱད་པ་དང༌། དེ་རྣམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་ནི་སྤྱོད་པའོ། །
གཉིས་པ་མདོའ་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ ིཡན་ལག། བཤད་པ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཆོད་བརྗོད་དང་བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དངོས། །དཔལ་ལྡན་རྡོ་རྗེ་བསྣམས་བཏུད་ནས། །ཞེས་པའོ། བཏུད་ཅེས་དྲངས། གང་ལ་ན། དཔལ་ལྡན་རྡོ་རྗེ་བསྣམས་པ་ལའོ། །དེ་ཡང་ཁྱུད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འབྲས་དུས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་གྱི་བདག་ཉིད་དངོས་ཏེ་རང་བཞིན་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུའི་ལྷའི་རིགས་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

330

ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་དཔལ་དང་ལྡན་པའི་རྡོ་རྗེ་བསྣམས་པ་སྟེ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་ལའོ། །དེ་ནི་རང་དོན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་བསྟོད་པའོ། །ཡང་ན་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལྷའི་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པས་དཔལ་ལྡན་ཏེ་དེ་ལ་འདུད་པ་ནི། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གཞན་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པའོ། །འབྲས་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལྔ་རང་གི་ངོ་བོར་ལྡན་པ་ན་རྡོ་རྗེ་བསྣམས་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཕྱག་མཚན་གྱི་སྐོར་ནས་བསྟོད་པའོ། །ཚུལ་ནི་སྒོ་གསུམ་གུས་པའི་ཆ་སྒོ་ནས་བསྟོད་པའོ། །དགོས་པ་ནི། རང་གི་སྟོན་པའི་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་བརྗོད་པས་དམ་པའི་སྤྱོད་པ་དང་མཐུན་པ་དང༌། གཞན་དང་བ་སྐྱེད་པ་དང་བསྟན་བཅོས་བརྩོམས་པའི་བར་ཆད་ཞི་བའི་ཕྱིར་དུའོ། །གཉིས་པ་བརྩམས་པར་དམ་འཆའ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསྒོམ་པ་ནི། །སྲིད་པ་འཇིག་དེ་བདག་གིས་བཤད། །ཅེས་སོ། །དོན་ནི། བཤད་ཅེས་དྲངས། གང་བཤད་ན། དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དེ་ནི་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དེའི་བྱེད་ལས་ནི་སྲིད་པ་འཇིག་པ་སྟེ། སྲིད་པ་ནི་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔའམ་བཞི་དང་ལྡན་པའི་འདོད་པ་གཟུགས་གཟུགས་མེད་རྣམས་ཡིན་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་སྲིད་པ་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཁོར་བར་འབྱུང་ཞིང་འཇིག་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། སྲིད་པ་དེ་འཇིག་པའམ་འཇོམ་པ་དེ་གང་གིས་བྱེད་ཅེ་ན། སྲིད་པ་དེ་སྒྱུ་མ་དང་འདྲ་བར་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྲིད་པའི་རྩ་བ་མ་རིག་པའི་ཞེན་ཡུལ་སུན་དབྱུང་བའི་སྒོ་ནས་འཇིག་པར་བྱེད་དོ། །གང་གིས་བཤད་ན། བདག་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་སོ། ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན། ངེས་ཚིགས། དེའི་རྒྱུ་དཔེ་ཉེ་བར་འགྲོ་བ། ངེས་པར་འགྲོ་བ་སྟེ་ཚིག་གི་གནད་ལྔ་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་སོ། །དགོས་པ་ནི་རྩོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུའོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ།

331

གཉིས་པ་བཤད་པ་དངོས་ལ་བརྒྱད། དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཆེར་བཞག་པའི་དོན། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་དོན། ཕུང་སོགས་སྤངས་པའི་དོན། ཆོས་བདག་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན། རང་གི་སེམས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཆེར་བཞག་པའི་དོན། མ་བསྒྲལ་བ་བསྒྲལ་བ་སོགས་ཀྱི་དོན། སེམས་གཉིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་བསྒོམ་བྱ་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པའི་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་གང་ཞེ་ན། དེ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས། །བདག་དང་ཕུང་སོགས་རྣམ་རིག་གི། རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་བསྒྲིབས་ཤིང༌། །རྟག་ཏུ་སྟོང་ཉིད་མཚན་ཉིད་བཞེད། །སྙིང་རྗེས་བརླན་པའི་སེམས་ཀྱི་ནི། །འབད་པས་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན། །ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རྟག་ཏུ་བསྒོམ། །ཞེས་སྨོས་ཏེ། བཞེད་ཅེས་དྲངས། གང་གིས་བཞེད་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་གསུམ་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཞེད་དོ། །གང་ན། དོན་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་དེའོ། །མཚན་ཉིད་ཅི་འདྲ་བ་གཅིག་ཏུ་བཞེད་དེ། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་དང༌། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་སོགས་པས་བསྡུས་པ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་རིག་བདེན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་བསྒྲིབས་པ་སྟེ། དེས་བཟུང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཅན་དུ་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟ་བུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་གློ་བུར་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟག་ཏུ་སྟེ་རང་གྲུབ་ཙམ་ཉིད་ནས་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

332

མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །འོ་ན་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཇི་ལྟ་བུར་སྒོམ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ༑སྤྱིར་ནི་སྙིང་རྗེ་ནི་བརྩེ་བ་སྟེ་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་དང་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དང༌། བྱེ་བྲག་ཏུ་འདིའི་སྙིང་རྗེ་ནི། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཁྱད་ཆོས་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དུས་གསུམ་བདེན་སྟོང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ཁྱད་པར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་ལས་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ནི་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར། སེམས་ཅན་མཐའ་དག་ལ་ཕྱོགས་རིས་མེད་པར་དམིགས་པ་ནི་དམིགས་པའི་ཁྱད་པར། མི་ལྕོགས་པ་མེད་པ་དང་བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སྙོམས་འཇུག་སེམས་རྟེན་དུ་བྱས་པ་ནི་སའི་ཁྱད་པར། ཉན་རང་དང་སོ་སྐྱེ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྙིང་བརྩེ་བ་ནི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར། འདོད་གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལས་ཐོབ་པ་ནི་རྙེད་པའི་ཁྱད་པར། འགྲོ་བ་ཀུན་འཁོར་བའི་འཇིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་པ་ནི་སྐྱབས་སྦྱིན་ཁྱད་པར། གྲངས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བ་ནི་མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པའོ། །དེ་འདྲ་བའི་སྙིང་རྗེས་རྒྱུད་འཇམ་པོར་གྱུར་པས་ན་སྙིང་རྗེས་བརླན་པ་སྟེ་ཁོང་ཁྲོ་བ་མེད་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཟིན་པའི་སེམས་ཀྱི་སྟེ་ཀུན་ནས་བླངས་ནས་བསྒོམ་དགོས་ཞེས་གོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་སྨྲོས་ལ། ནི་ནི་ངེས་བཟུང་གི་ཚིག་སྟེ། དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམ་ཚུལ་ནི་དེ་ཁོ་ནར་ངེས་སོ་ཞེས་པའོ། །དེ་ཡང་འབད་པ་སྟེ་ནན་ཏན་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བསྒོམ་པའི་དོན་སེམས་རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་རྣམས་སྒོམ་པར་བྱེད་པའོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་

བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ།

333

ཐོབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྩོན་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ནས་སྒོམ་དགོས་ཏེ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའ་བདག་ཉིད་ཅན་དུས་ ིགསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་སྔོན་སློབ་པ་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་རྟག་ཏུ་བསྒོམ་པར་མཛད་པས་སོ། །གཉིས་པ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་དོན་འགྲེལ་བ་ལ་
གཉིས། གཞན་སྡེའི་ལུགས་དགག་པ། རང་སྡེ་ཁ་ཅིག་གི་ལུགས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི༑མདོ་ལས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བཤད་ན། དེའི་དོན་རྒྱས་པར་འཆད་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་ལ་གཞན་སྡེ་གྲངས་ཅན་པ་སོགས་ཀྱིས་བཏགས་པའམ་བདག་དགག་པའི་ཕྱིར། མུ་སྟེགས་ཅན་གྱིས་གང་བཏགས་པའི། །བདག་དེ་རིགས་པས་རྣམ་དཔྱད་ན། །ཕུང་པོ་ཀུན་གྱི་ནང་རྣམས་ན། །གང་ཞིག་ནས་ཀྱང་རྙེད་མིན་ཉིད། །ཕུང་རྣམས་ཡོད་ཀྱིས་དེ་རྟག་མིན། །དེ་ཡང་བདག་གི་ངོ་བོ་མིན། །འགར་ཡང་རྟག་དང་མི་རྟག་གཉིས། །རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དངོས་པོར་མེད། །བདག་ཅེས་བྱ་དེ་ཡོད་མིན་ན། །བྱེད་པོ་ཞེས་བྱར་ག་ལ་རྟག། ཆོས་ཅན་ཡོད་ན་ཆོས་རྣམས་ལ། །འཇིག་རྟེན་ན་ནི་སྤྱོད་པ་འཇུག། གང་ཕྱིར་རྟག་པས་དོན་བྱེད་པ། །རིམ་དང་ཅིག་ཅར་གྱིས་མིན་པ། །དེ་ཕྱིར་ཕྱི་དང་ནང་དུ་ནི། ། རྟག་པའི་དངོས་དེ་མེད་པ་ཉིད། །གལ་ཏཻ་ནུས་ན་ཇི་སྟེ་ལྟོས། །དེ་ནི་ཅིག་ཅར་དངོས་འབྱིན་འགྱུར། །གང་ཟག་དངོས་གཞལ་ལ་བལྟོས་པ། །དེ་ནི་རྟག་དང་ནུས་ལྡན་མིན། །གལ་ཏེ་དངོས་ན་རྟག་མིན་ཏེ། །དངོས་རྣམས་རྟག་ཏུ་སྐད་ཅིག་ཕྱིར། །གང་ཕྱིར་མི་རྟག་དངོས་པོ་ལ། །བྱེད་པ་པོ་ཉིད་བཀག་པ་མེད། །ཅེས་སྨོས་ཏེ། མུ་སྟེགས་གྲངས་ཅན་གྱི་བདག་དེ་འཁོར་བའི་གནས་སྐབས་སུ་བདེ་སྡུག་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཟ་བ་པོ་དང་ཐར་པའི་གནས་སྐབས་སུ་རང་རྐྱ་བའི་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

334

རྟག་པའི་དངོས་པོ་དང༌། རང་བཞིན་དེ་སྒྱུ་མ་ཡིན་པས་རྣམ་འགྱུར་དེ་འབྲས་བུའི་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པ་དང༌། རྡུལ་མུན་སྙིང་སྟོབས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང༌། ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པས་འགྲོ་འོང་གི་བྱ་བ་དང་བྲལ་སྟེ། ཁྱད་ཆོས་ལྡ་དང་ལྡན་པའི་ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བདག་རྫས་ཡོད་བདག་གི་ངོ་བོ་དང༌། བྱེ་བྲག་པས། ཟ་བ་པོ། རྟག་དངོས། ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ། བྱ་བ་མེད་པའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པར་འདོད་པ་དང༌། བྱེ་བྲག་པ་ཁ་ཅིག་བསྐུམ་པ་དང་བརྐྱང་པའི་བྱ་བ་དང་བཅས་པར་འདོད། རིག་བྱེད་དུ་སྨྲ་བ་དག་ནི། བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྣོད་ཐ་དད་པའི་ནམ་མཁའ་ལྟར་བདག་གཅིག་ལ་ལུས་ཐ་དད་པ་མང་པོར་འདོད་དོ། །
དེ་དགག་པ་ནི། མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་དོན་ལ་མེད་པ་ཡོད་པར་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཡི་བདག་དེ་ཡོད་ན། ཕུང་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་དུ་ཡོད་དམ། གཅིག་ཏུ་ཡོད། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་རིགས། དེ་ལྟར་ཡོད་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པ་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན་གཟུགས་སོགས་ཕུང་པོ་ཀུན་གྱི་ནང་རྣམས་ནས་རྙེད་དགོས་ལ། བདག་གང་ཞིག་གནས་གང་ནས་ཀྱང་རྙེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྨྲི་ཏིའི་འགྲེལ་པར། འདིའི་རིགས་པ་མངོན་སུམ་སོགས་གསུམ་ལ་བཤད་དོ། །
གཉིས་པ་ལྟར་ན། བདག་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པར་ཐལ། བདག་ཕུང་གཅིག་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ཕུང་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ༑ཕུང་པོ་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པ་གང་ཞིག། སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟག་ཕྱི་མ་དངོས། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་སྐྱེ་འཇིག་མི་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཕུང་པོ་དེ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདུས་བྱས་སུ་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་གནས་འཇིག་གསུམ་དང་

བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ།

335

བྲལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་པར་ག་ལ་ནུས་ཏེ། ཕུང་པོ་དེ་ཡོད་པ་གང་ཞིག། དེ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན་ཕུང་པོ་དེ་ཡང་བདག་གི་སྟེ་བདག་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བདག་ཆོས་ཅན་ཡུལ་དུས་གྲུབ་བའི་མཐའ་འགར་ཡང་སྟེ་གང་དུ་ཡང་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་གང་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་གྲུབ་ན་དུས་ནམ་ཡང་མེད་པ་མི་སྲིད་པ་སོགས་ཉེས་པ་དུ་མ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་བདག་དང་ཕུང་པོ་གཉིས་རྟེན་བརྟེན་པའི་དངོས་པོར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ཡོད་ན་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་དགོས། འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ལ་རྟེན་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་བ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་བདག་ཕུང་གཉིས་རྟེན་བརྟེན་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་དེ། དེ་གཉིས་རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་བའི་ཕྱིར་ཞེས་འགར་ཡང་རྟག་དང་མི་རྟག་གཉིས། ཞེས་པ་ཀུན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་སྦྱར་བ་སྟེ། འཇུག་པར་ཐེར་ཟུག་གནས་པ་མ་ཡིན་དང་ཞེས་སོགས་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་རྟག་པ་སྣོད་བཅུད་དབང་ཕྱུག་གིས་བྱས་པར་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་འདོད་པས་དབང་ཕྱུག་ལ་འདོད་པར་བྱའོ། །དེས་ན་བདག་ཕུང་གཉིས་ལྡན་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་ཁེགས་སོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་པ་ན་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་པོ་དང༌། ཚོར་བ་པོ་ལ་སོགས་པ་བདག་གི་རྣམ་གྲངས་རྣམས་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། དབྱེ་གཞིའམ་ཁྱད་གཞི་ཆོས་ཅན་བདག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནའོ། །གཞན་ཡང༌། བདག་དེ་བྱེད་པ་པོར་མི་རུང་སྟེ། དེ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས། ཁོ་ན་རེ། བདག་དངོས་པོར་མེད་ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་ཅི་ཞིག་འགལ་ཞེ་ན། བདག་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

336

དངོས་པོར་མེད་ན་བྱེད་པ་པོར་མི་འཐད་ཏེ། ཆོས་ཅན་བྱེད་པ་པོའ་བདག་ ིདངོས་པོར་ཡོད་ན་ལས་སུ་བྱ་བའི་ཆོས་དགེ་མི་དགེའི་ལས་ལམ་རྣམས་ལ་འཇིག་རྟེན་ན་ནི་དཔྱོད་པ་སྟེ་བསམ་པ་འཇུག་པའི་སྒོ་ནས་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་རྣམས་གསོག་པར་བྱེད་ལ་བདག་རྟག་པ་ལ་དེ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི་བདག་ཆོས་ཅན། རིམ་དང་ཅིག་ཅར་གྱིས་དོན་བྱེད་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་འདྲ་བའི་དོན་བྱེད་ནུས་པས་སྟོང་པར་ཐལ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་རྟག་པ་ལས་དེ་རྟག་པས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་དོན་མི་བྱེད་པའང་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་དངོས་པོ་བདག་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་དེ་གཟུགས་སོགས་ཕྱི་དང་མིག་དང་མིག་གི་ཤེས་པ་སོགས་ནང་དུ་ནི་སྟེ། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཁོ་ན་རེ། རྟག་པ་ལ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡོད་ན་སྐྱོན་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། བདག་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་བསྐྱེད་པ་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་ཅི་སྟེ་ལྟོས་ཏེ་མི་ལྟོས་པར་སྐྱེད་པར་ཐལ། རྟག་ཅིང་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདག་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དངོས་རྒྱུད་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམས་ཅིག་ཅར་དངོས་སུ་འབྱིན་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། བདག་གང་ཞིག་དེ་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་སྟེ་རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་རིམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་སྔ་མ་དེའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བདག་དེ་རྟག་དངོས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྟག་པས་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་རྣམས་རྟག་ཏུ་རང་གྲུབ་ཙམ་ཉིད་ནས་སྐད་ཅིག་མའི་མི་རྟག་པའི་ངོ་བོར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བདག་རྟག་པ་མ་ཡིན་ན་བདག་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་འགལ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་མི་

བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ།

337

རྟག་པའི་དངོས་པོ་ལ་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་བཀག་པ་ཉིད་དེ་འཐད་ཀྱི་རྟག་པ་ལ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རང་སྡེ་ཁ་ཅིག་གི་ལུགས་དགག་པ་ནི། བདག་སོགས་བྲལ་བའི་འཇིག་རྟེན་ནི། །ཕུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེད་མཆེད་དང༌། །གཟུང་འཛིན་བློ་ཡིས་འཇོམས་པར་འགྱུར། །ཕན་པར་བཞེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི། །གཟུགས་དང་ཚོར་དང་འདུ་ཤེས་དང༌། །འདུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་ཕུང་པོ་ལྡ། །དེ་ལྟར་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་གསུངས། །ཞེས་ཏེ་འདིར་ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་འདོད་པ་རྣམ་གྲངས་མང་པོར་བཀོད་ན་ཡི་གེ་མང་བར་འགྱུར་བས་མ་བཀོད་ཀྱི། མདོར་ན་དེ་གཉིས་གཟུང་འཛིན་བདེན་གྲུབ་འདོད་ལ། དེ་དགག་པ་ལ་གཞུང་འདི་བྱུང༌། དོན་ནི། བདག་དང་སོགས་པས་བསྡུས་པ་བྱེད་པ་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་བ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། བདག་ལ་སོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཞེན་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློའ་ིཞེན་ཡུལ་སུན་ཕྱུང་བའི་སྒོ་ནས་འཇོམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་ལས་ཉིད་དུས་གཏམ་གཞི་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་ལྔ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་དྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕན་པར་བཞེད་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལ་དགོས་བ་ཡོད་དེ། དངོས་སུ་ཆད་མཐའ་རུ་ལྟུང་བ་དགག་པ་དང་རྒྱུད་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་ཐེག་ཆེན་ཁ་དྲང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྨྲི་ཏིའི་འགྲེལ་པར་གཞན་དུ་བཤད་ཀྱང་འདིར་ནི་རྗེ་བླ་མའི་དགོངས་པ་བཞིན་བཤད་དོ། །

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

338

གསུམ་པ་ཕུང་སོགས་སྤངས་པའི་དོན་བཤད་པ་ནི། དེ་ཡང་ཕུང་པོ་སོགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་གསུངས་པ་དྲང་དོན་དང༌། ཕུང་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པར་གསུངས་པ་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྐང་གཉིས་མཆོག་གིས་རྟག་ཏུ་ཡང༌། །གཟུགས་ནི་ལྦུ་བ་རྡོལ་འདྲར་སྣང༌། །ཚོར་བ་ཆུ་ཡི་ཆུ་བུར་འདྲ། །འདུ་ཤེས་སྨིག་རྒྱུ་དང་མཚུངས་ཤིང༌། །འདུ་བྱེད་ཆུ་ཤིང་དང་འདྲ་ལ། །རྣམ་ཤེས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཞེས། །ཕུང་པོ་བསྟན་པ་དེ་ལྟ་བུ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་བཤད། །འབྱུང་ཆེན་བཞི་ཡི་རང་བཞིན་ཅན། །གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོར་རབ་ཏུ་བཤད། །ལྷག་མ་གཟུགས་མེད་ཉིད་དུ་ནི། །མེད་ན་མི་འབྱུང་ཕྱིར་ན་གྲུབ། །དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་མིང་གཟུགས་སོགས། །ཁམས་རྣམས་གང་བཤད་དེ་དག་ཉིད། །སྐྱེ་མཆེད་དང་ནི་གཟུང་བ་དག།འཛིན་པར་ཡང་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །གཟུགས་རྡུལ་དབང་ཤེས་སྐྱེད་མིན་ཏེ། །དེ་ནི་དབང་པོ་ལས་འདས་ཡིན། །འདུས་པ་དེ་རྣམས་སྐྱེད་བྱེད་ན། །ཚོགས་པ་དེ་ཡང་མི་འདོད་དོ། །ཕྱོགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཕྱེ་བ་ཡི། །རྡུལ་ཕྲན་ལ་ཡང་དབྱེ་བ་མཐོང༌། །གང་ལ་ཆ་ཤས་ཀྱིས་བཏགས་པ། །དེར་ནི་རྡུལ་ཕྲན་ཇི་ལྟར་འདོད། །ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་རྣམ་གཅིག་ལ། །ཐ་དད་ཤེས་པ་འཇུག་པར་འགྱུར། །ཡིད་འོང་གཟུགས་ནི་གང་ཡིན་པས། །དེ་ཉིད་གཞན་ལ་གཞན་དུ་འགྱུར། །བུད་མེད་གཟུགས་ནི་གཅིག་པུ་ལ། །རོ་དང་འདོད་བྱ་བཟའ་བ་ཞེས། །ཀུན་ཏུ་ཆགས་ཅན་ཁྱི་རྣམས་ཀྱིས། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །དོན་མཚུངས་པ་ཡིས་དོན་བྱེད་པ། །རྨི་ལམ་གནོད་པ་བཞིན་མིན་ནས། །རྨི་ལམ་སད་པའི་གནས་སྐབས་ལ། །དོན་བྱེད་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད། །གཟུང་དང་འཛིན་པའི་ངོ་བོ་ཡིས། །རྣམ་ཤེས་སྣང་བ་གང་ཡིན་པ། །རྣམ་ཤེས་ལས་ནི་ཐ་དད་པར། །ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་འགའ་ཡང་མེད། །དེ་ཕྱིར་དངོས་པོའ་ངོ་བོར་ ི

བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ།

339

ནི། ། ཕྱི་དོན་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མེད། །རྣམ་ཤེས་སོ་སོར་སྣང་བ་འདི། །གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྣང་བར་འགྱུར། །ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བོ་སེམས་རྨོངས་པ། །སྒྱུ་མ་སྨིག་རྒྱུ་དྲི་ཟ་ཡི། །གྲོང་ཁྱེར་ལ་སོགས་མཐོང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་གཟུགས་སོགས་སྣང་བ་ཡིན། །བདག་ཏུ་འཛིན་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར། །ཕུང་པོ་ཁམས་སོགས་བསྟན་པ་ཡིན། །སེམས་ཙམ་པོ་ལ་གནས་ནས་ནི། །སྐལ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཡང་སྤངས། །ཞེས་སྨོས་ཏེ། བཤད་དོ་ཞེས་དྲངས། གང་གི་བཤད་ན། རྐང་གཉིས་ཀྱི་མཆོག་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །དུས་ཇི་ཙམ་དུ་ན། ཡུལ་དུས་གྲུབ་པའི་མཐའ་རྟག་ཏུའོ། །གང་ལ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལའོ། །འོ་ན་འཇུག་འགྲེལ་དུ་གཟུགས་ནི་དབུ་བ་རྡོས་པ་འདྲ་ཞེས་སོགས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་གསུངས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་དབུ་མ་པ་ལ་དགོངས་ཤིང་དེ་དང་བྱང་སེམས་དབུ་མ་པ་ལྟ་བ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གང་ན་གཟུགས་སོགས་ཕུང་པོ་ལྔའོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དབུ་བ་རྡོས་པ་སོགས་ཀྱི་དཔེ་ལྔའི་སྒོ་ནས་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་ནོ། །དེ་ལྔ་པོ་རྣམས་དང་ཆོས་མཚུངས་ཚུལ་ནི། ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔའི་ནང་ཚན་གྱི་གཟུགས་ནི་ཉམས་ཆུང་བས་རེག་ཏུ་མི་གཟོད་པའི་ཆུའི་དབུ་བ་དང་འདྲ་བ་དང་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་ནི་བྱུང་མ་ཐག་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཚོར་བ་བདེ་བ་སྐྱེས་མ་ཐག་དེ་འགག་ནས་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ནི་ཆུའི་ཆུ་བུར་བྱུང་མ་ཐག་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་དང་འདྲ་བ་དང༌། འདུ་ཤེས་ཀྱང་རང་ཡུལ་གྱི་མཚན་མ་སྣ་ཚོགས་པ་རྣམས་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་ནི། སྨིག་རྒྱུ་ཆུར་འཛིན་གྱི་བློ་ལ་ཆུར་སྣང་ཡང་ཆུར་མ་གྲུབ་པ་བཞིན་དང༌། འདུ་བྱེད་ཀྱང་བདེན་པར་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་སྙིང་པོས་སྟོང་པ་ནི་ཆུ་ཤིང་སོ་སོར་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

340

གསིལ་ན་སྙིང་པོ་མེད་པ་ལྟ་བུ་དང༌། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡུལ་ཤེས་བྱ་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་རྣམས་བདེན་པར་སྣང་ཡང་བདེན་པས་སྟོང་པ་ནི། སྒྱུ་མ་མཁན་གྱི་རྡེའུ་ཤིང་བུ་རྟ་གླང་དུ་སྤྲུལ་བའི་ཚེ་རྡེའུ་ཤིང་བུ་རྟ་གླང་དུ་སྣང་ཡང་དེ་སྟོང་པ་ལྟ་བུར་བསྟན་ནོ། །མདོར་ན་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དབུ་བ་རྡོས་པ་སོགས་བཞིན་ནོ། འདིར་ཉན་ཐོས་སྡེ་བས་ཕུང་པོ་ལྔ་མི་རྟག་པར་བསྟན་པར་ཁས་ལེན་ཞིང༌། དབུ་མ་པས་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པར་གོ་བར་དོན་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཚིག་འབྲུ་གལ་མི་ཆེ་བར་འདུག་པས་མ་བཀོད་དོ། །འོ་ན་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་དེའི་རང་བཞིན་འབྱུང་འགྱུར་བཞི་རྒྱུར་བྱས་པའི་གཟུགས་རུང་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཤད་ཅིང༌། ཕུང་པོ་ལྷག་མ་བཞི་གཟུགས་མེད་ཉིད་དུ་ནི་སྟེ་གཟུགས་མ་ཡིན་པར་གྲུབ། ཇི་ལྟར་གྲུབ་ན༑གཟུགས་ཕུང་དེ་འབྱུང་བཞི་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བར་དངོས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་བཞི་འབྱུང་བཞི་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་མེད་པར་འབྱུང་བ་ཡོད་པས་དཻ་བཞི་གཟུགས་མེད་དུ་ཤགས་ལ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཕུང་པོ་དེ་དག་རྣམས་བདེན་མེད་དུ་བཤད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དཔག་ནས་མིག་དང་གཟུགས་དང་སོགས་པས་རྣ་བ་དང་སྒྲ་དང་དེས་མཚོན་ནས་ཁམས་གཞན་རྣམས་གང་བཤད་དེ་དག་ཉིད་དང༌། སྐྱེ་མཆེད་དང་ནི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་ཡང་ནི་ཏེ་འཛིན་པས་བསྡུས་པ་རྣམས་སྣང་བ་ཙམ་དུ་གྲུབ་ཅིང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཞིབ་ཏུ་བཤད་ན་གཟུགས་ཕུང་གིས་བསྡུས་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། མིག་གི་དབང་ཤེས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། མིག་གི་དབང་པོའ་ཤེས་པའི་ལམ་ལས་ ི

བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ།

341

འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ༑མིག་ཤེས་རང་བཞིན་གྱིས་བསྐྱེད་ན་མིག་ཤེས་དང་དུས་མཉམ་དུ་གྲུབ་དགོས། དེ་ལྟ་ན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་དེ་འདྲ་བའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་མཐོང་དགོས་ཞེས་འཕུལ་བ་ཡིན་ནོ༑། དེ་རྣ་བ་དང་སྒྲ་ལ་ཡང་བསྒྲེ་བར་བྱའོ། །ཁོ་ན་རེ། མིག་ཤེས་གཟུགས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེད་ཀྱང་རྡུལ་ཕྲ་རབ་འདུས་པ་སྟེ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །དཔེར་ན། རྩྭ་ཉག་མ་གཅིག་ལ་གླང་པོ་ཆེ་འཁྱིག་པའི་ནུས་པ་མེད་ཀྱང་རྩ་མང་པོར་ཚོགས་པ་ལ་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་སྨྲའོ། །རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཚོགས་པས་ཀྱང་མིག་ཤེས་རང་བཞིན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡང་མི་འདོད་དེ། བྱེ་མ་འབྲུ་གཅིག་ལ་ཏིལ་མར་འབྱིན་པའི་ནུས་པ་མེད་པས་བྱེ་མ་མང་པོ་ཚོགས་པ་ལ་ཡང་མི་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །རྡུལ་ཕྲ་རབ་དབང་ཤེས་རང་བཞིན་གྱིས་མི་བསྐྱེད་ཀྱང༌། རྡུལ་ཕྲ་རབ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན༑རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དུ་མ་གང་རུང་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་བརྙན་བཞིན། འདིའི་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པ་ནི། ཡོད་ན་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཅིའི་ཕྱིར་ངེས་པར་མི་འགྱུར། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པ་ནི། རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཆོས་ཅན། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དུ་མར་མེད་དེ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། ཆ་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆ་བཅས་ཡིན་ཏེ། ཆ་མེད་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཆ་མེད་དགག་ཚུལ་ནི། ཁྱོད་ཀྱིས་ཆ་མེད་དུ་འདོད་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དེ་རང་གི་གོ་ས་གནོན་ནུས་སམ་མི་ནུས། མི་ནུས་ན་བེམ་པོ་ཡིན་པ་ཉམས། ནུས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་རྡུལ་ཕྲན་ལ་ཡང་ཤར་ལྷོ་ནུབ་བྱང་སྟེང་འོག་གཉིས་མཚམས་བཞི་སྟེ་ཕྱོགས་བཅུའི་དབྱེ་བ་ཕྱེ་བའི་སྒོ་ནས་ཆ་དང་བཅས་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

342

པའི་དབྱེ་བ་མཐོང་བ་སྟེ་ཡོད་པ་ཁས་ལེན་དགོས་ལ་དེ་ལྟར་ཆ་བཅས་སུ་འབད་མེད་དུ་གྲུབ་བོ། །དེས་ཆོས་གང་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་བཅས་ཀྱིས་བཏགས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་དེར་ནི་རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་ཇི་ལྟར་འདོད་དེ་འདོད་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་རྡུལ་ཕྲ་བ་ལ་བདེན་གྲུབ་བཀག་ནས་རགས་པ་ལ་བདེན་གྲུབ་དགག་བ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་སོ་སོའ་སྐྱེ་བོ་ལ་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་ ིསྐྱེད་པའི་རྒྱུར་གྱུར་བའི་གཟུགས་ལྟ་བུ་རྣམ་པ་གཅིག་ལ་སྟེ་གཅིག་བདེ་བ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་སོ་སྐྱེ་རང་ག་བ་ལ་བདེ་བ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་སྣང་བ་གང་ཞིག། དེ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་གྲུབ། དེ་ལྟར་གྲུབ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དོན་གཅིག་ལ་འཛིན་ལྟངས་འགལ་བའི་ཐ་དད་པའི་ཤེས་པ་དུ་མ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གཟུགས་ནི་གང་ཡིན་པ་གཅིག་པུ་ལ་ཡང་ཆགས་ཅན་ལ་ཡིད་འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྣང་བར་འགྱུར་ལ། ཡིད་དུ་འོང་བའི་གཟུགས་དེ་གཞན་མི་སྡུག་པ་བསྒོམ་པའི་གང་ཟག་ལ་གཞན་ཡིད་མི་འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྣང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བཞག་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཞིབ་ཏུ་བཤད་ན། ཡུལ་བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་གཅིག་པུ་ལ་ཡང་སྣང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་མི་སྡུག་པ་བསྒོམ་པའི་མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ལ་རོ་དང་འདྲ་བ་དང༌། བྱིས་པ་འདོད་ཆགས་ཅན་ལ་འདོད་པ་བསྟེན་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང༌། ཁྱི་ལ་སོགས་པ་ལ་ཟས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གསུམ་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཁོ་ན་རེ། དོན་མཚུངས་པ་སྟེ་དོན་གཅིག་གིས་ནི་ཤེས་པ་

བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ།

343

འཛིན་སྟངས་ཐ་དད་དུ་མི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་དོན་བྱེད་པ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཡུལ་དོན་གཅིག་གིས་ཤེས་པ་འཛིན་སྟངས་ཐ་དད་པ་དུ་མ་རང་བཞིན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྨི་ལམ་ན་གནོད་པ་སྟེ་སྲོག་གཅོད་པ་རྨི་བ་ཡོད་ཀྱང་ལས་ལམ་དངོས་གནས་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་བཞིན་མིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྨི་ལམ་ན་དོན་བྱེད་པ་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་སད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་བདེན་པར་ཡོད་པས་མི་འདྲ་བའོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། རྨི་ལམ་སད་པའི་གནས་སྐབས་ལ་མེས་བཙོ་སྲེག་གི་དོན་བྱེད་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་སད་པའི་མེས་བཅོ་སྲེག་གི་བྱ་བ་བྱེད་པ་བུད་ཤིང་དང་སྐྱེས་བུའི་རྩོལ་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་འབྱུང་བའི་ཉེས་པ་སུ་ཞིག་གིས་སེལ་བར་ནུས། གཟུང་བ་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་སྣང་བ་སྟེ་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དབང་གིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་བ་དང་དེས་བསྐྱེད་པའི་འཛིན་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོ་བོའ་གྲུབ་ཚུལ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་རྫས་ཐ་དད་ ིཔར་རང་སྡེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བས་བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་འགའ་ཡང་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་དངོས་པོའ་ངོ་བོར་ནི་སྟེ་རྣམ་པ་ ིཀུན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དོ། །འོ་ན་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་ཤེས་ལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་སོ་སོར་སྣང་བ་འདི་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པའི་ཤེས་པའི་ངོ་ན་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང༌། དེས་མཚོན་ནས་ཚོར་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྣང་བར་འགྱུར་ཞིང༌། འཁྲུལ་སྣང་ཅན་ལ་བདེན་སྣང་ཡང་འབྱུང་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་ཏེ༑དཔེར་ན་སྔགས་རྫས་ཀྱིས་མིག་སླད་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་རྡེའུ་ཤིང་བུ་སོགས་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་དང༌། སོས་ཀའི་དུས་ཉི་མ་དགུང་ལ་བབས་པའི་ཚེ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་བྱེ་མ་སྐྱ་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

344

མོ་ཐང་ལ་བབས་པ་ན་རི་དྭགས་ལ་སྨིག་རྒྱུ་ཆུར་སྣང་བ་དང༌། དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་ཐོགས་བཅས་སུ་མཐོང་བ་དང་སོགས་བས་བྱིས་པ་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་སྙན་བྱད་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་ལྟར་དེ་བཞིན་སྐྱེ་བོ་སེམས་རྨོངས་པ་སྟེ་མ་རིག་པས་སླད་པ་རྣམས་ལ་གཟུགས་སོགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་སོགས་སེམས་ཙམ་པ་དང་མཐུན་པར་མདོ་ཁ་ཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱ་སེམས་ཙམ་པའི་རིགས་ཅན་ལ་དེ་ལྟར་བསྟན་པས་དང་པོར་སེམས་ཙམ་པའི་ལྟ་བ་ལ་གནས་ནས་ནི། ཕྱིས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ལ་ཞུགས་ནས་ཆོས་དང་གང་ཟག་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལྡོག་པར་འགྱུར་པས་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལྡོག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སྐལ་ཆེན་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕུང་སོགས་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་ཁས་མི་ལེན་མོད། ཕུང་སོགས་སེམས་ཙམ་པ་དང་མཐུན་པར་ཁས་ལེན་ནམ་ཞེ་ན། དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕུང་སོགས་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་ཁས་མི་ལེན་པར་མ་ཟད་སེམས་ཙམ་པ་དང་མཐུན་པར་སྨྲ་བ་དེ་ཡང་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྨྲི་ཏིའི་འགྲེལ་པ་འདིའི་སྐལ་ཆེན་བྱང་སེམས་ལ་བཤད་དོ། །
བཞི་པ་ཆོས་བདག་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང༌། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་འཆད་པ་ལ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྨྲ་བ་ལ། །སྣ་ཚོགས་འདི་ནི་སེམས་སུ་གྲུབ། །རྣམ་ཤེས་རང་བཞིན་གང་ཞེ་ན། ། ཞེས་པ་གསུངས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྨྲ་བ་ལ་སྟེ་རྣམ་རིག་པ་རྣམས་ན་རེ། སྔོ་སེར་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་སྣ་ཚོགས་པ་འདི་ནི་སེམས་ཀྱི་ཆ་ཤས་སྔོ་སོགས་སུ་སྣང་བ་ཡིན་པས། སེམས་སུ་སྟེ་ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་རྣམ་ཤེས་རང་

བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ།

345

བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་གང་ཡིན་བྱས་པ་ལ། སེམས་ཙམ་པ་ན་རེ། རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། ཀྱཻ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་མོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། རིགས་པ་ནི། ཕྱི་དོན་ཡོད་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་དང་ནང་ཤེས་པ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སྨྲའོ། །
གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ནི། དེ་ནི་དེ་ཉིད་བཤད་བྱ་སྟེ། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་ཞེས། །ཐུབ་པས་བསྟན་པར་གང་མཛད་དེ། །བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྲག་པ་ནི། །སྤང་བའི་ཕྱིར་ཡིན་དེ་ཉིད་མིན། །ཀུན་བཏགས་དང་ནི་གཞན་དབང་དང༌། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཉིད་འདི་ནི། །སྟོང་ཉིད་བདག་ཉིད་གཅིག་པུ་ཡིན། །ངོ་བོ་སེམས་ལ་བཏགས་པ་ཡིན། །ཐེག་ཆེན་དགའ་བའི་བདག་ཉིད་ལ། །ཆོས་ལ་བདག་མེད་མཉམ་པ་ཉིད། །སེམས་ནི་གདོད་ནས་མ་སྐྱེས་ཏེ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་མདོར་བསྡུས་གསུངས། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བ་རྣམས་ཀྱིས། །རང་གི་སེམས་ཀྱི་དབང་བྱས་ཏེ། །གནས་ཡོངས་གྱུར་ནས་དག་པའི་སེམས། །སོ་སོ་རང་རིག་སྤྱོད་ཡུལ་བརྗོད། །འདས་པ་གང་ཡིན་དེ་ནི་མེད། །མ་འོངས་པ་ནི་ཐོབ་པ་མིན། །གནས་ཕྱིར་གནས་ནི་ཡོངས་གྱུར་པ། །ད་ལྟར་བ་ལའང་ག་ལ་ཡོད། །དེ་ཇི་ལྟ་དེ་ལྟར་སྣང་མིན། །ཇི་ལྟར་སྣང་དེ་དེ་ལྟར་མིན། །རྣམ་ཤེས་བདག་མེད་ངོ་བོ་སྟེ། །རྟེན་གཞན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད། །ཇི་ལྟར་ཁབ་ལེན་དང་ཉེ་བས། །ལྕགས་ནི་མྱུར་དུ་ཡོངས་སུ་འཁོར། །དེ་ལ་སེམས་ནི་ཡོད་མིན་ཕྱིར། །སེམས་དང་ལྡན་ཞིང་སྣང་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ནི། །བདེན་མིན་བདེན་པ་བཞིན་དུ་ནི། །གང་ཚེ་འགྲོ་འོང་གཡོ་བར་འགྱུར། །དེ་ཚེ་སྲིད་པའང་འཛིན་པར་བྱེད། །ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་ལ་ན་ཤིང༌། །སེམས་ནི་མེད་ཀྱང་གཡོ་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཀུན་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

346

གཞི་རྣམ་ཤེས་ནི། །ལུས་རྟེན་ནས་ནི་གཡོ་བ་ཡིན། །ལུས་མེད་ན་ནི་རྣམ་པར་ཤེས། །ཡོད་པ་མིན་ཞེས་ཡོངས་རྟོག་ན། །དེ་ཡི་སོ་སོ་རང་རིག་ཉིད། །ཅི་འདྲ་བ་ཞེས་བརྗོད་པར་གྱིས། །སོ་སོ་རང་རིག་ཉིད་བརྗོད་པས། །དེ་ནི་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་འདོད། །འདི་ནི་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། །ནུས་མིན་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པ་ཡིན། །རང་ལ་ངེས་ཤིང་གཞན་དག་ལ། །ངེས་བ་རྙེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །རྟག་ཏུ་འཁྲུལ་བ་མེད་པར་ནི། །ཁམས་རྣམས་རབ་ཏུ་འཁྲུག་པ་ཡིན། །ཤེས་པས་ཤེས་བྱ་རྟོགས་པ་སྟེ། །ཤེས་བྱ་མེད་པར་ཤེས་པ་མེད། །དེ་ལྟ་ན་ནི་རིག་བྱ་དང༌། །རིག་བྱེད་མེད་ཅེས་ཅིས་མི་འདོད། །སེམས་འདི་མིང་ཙམ་ཡིན་པ་སྟེ། །མིང་ལས་གཞན་དུ་འགའ་ཡང་མེད། །མིང་ཙམ་དུ་ན་རྣམ་རིག་བལྟ། །མིང་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན། །ནང་ངམ་དེ་བཞིན་ཕྱི་རོལ་ལམ། །ཡང་ན་གཉིས་ཀའི་བར་དག་ཏུ། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་མ་རྙེད། །དེ་ཕྱིར་སྒྱུ་མའི་རང་བཞིན་སེམས། །ཁ་དོག་དབྱིབས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འམ། །གཟུང་བ་དང་ནི་འཛིན་པའམ། །སྐྱེས་པ་བུད་མེད་མ་ནིང་སོགས། །ངོ་བོ་སེམས་ནི་གནས་མ་ཡིན། །མདོར་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །གཟིགས་པར་མ་གྱུར་གཟིགས་མི་འགྱུར། །རང་བཞིན་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན། །ཇི་ལྟར་བུར་ན་གཟིགས་པར་གྱུར། །དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་རྣམ་རྟོག་ཡིན། །རྣམ་རྟོག་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་ཡིན། །གང་དུ་རྣམ་རྟོག་སྣང་འགྱུར་བ། །དེར་ནི་སྟོང་ཉིད་ག་ལ་ཡོད། །རྟོག་བྱ་རྟོག་བྱེད་རྣམ་པའི་སེམས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་ཀྱིས་མ་གཟིགས། །གང་ན་རྟོག་བྱ་རྟོག་བྱེད་ཡོད། །དེར་ནི་བྱང་ཆུབ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཅེས་སྨོས་ཏེ། ད་ནི་ས་བཅུ་པའི་ལུང་དེ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་འདོད་པ་དེའི་དོན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཐུབ་པའི་དབང་པོས་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་ས་བཅུ་པའི་མདོ་

བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ།

347

ལས་གང་བསྟན་པར་མཛད་པ་ནི་དང་པོ་ནས་སྟོང་ཉིད་ཕྲ་མོ་བསྟན་ན་སྐྲག་པ་སྐྱེ་བའི་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་སྐྲག་པ་ནི་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་གྱི་ངེས་བའི་དོན་གྱི་དེ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སེམས་ཙམ་པ་ན་རེ། ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་སེམས་ཙམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་འཐད་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བ་ལས། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པར་གྲུབ་ཅིང་ཀུན་བཏགས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་འཐད་ཅེ་ན། དེ་མི་འཐད་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་བདག་གཅིག་པུའི་ངོ་བོ་སེམས་ལ་སྟེ། སེམས་སྤྲོས་བའི་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་ལ་བཏགས་པ་དེ་དགོངས་ནས་ཀུན་བཏགས་དང་ནི་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཉིད་འདི་ནི་སྟེ་འདི་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པའི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་བྱིས་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ལ་སྨྲི་ཏིས་བཤད་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་ཕྱེ་བར་རང་ལུགས་ལ་ཀུན་བྱང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་བདག་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དེའི་ཤེས་བྱེད་དེ་གང་ཞེ་ན། གསུངས་ཞེས་དྲངས། གང་གིས་ན་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱིས་གསུངས། གང་ན་སེམས་སྟེ་སེམས་སེམས་བྱུང་གིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སྟེ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན། རྒྱས་པར་མ་བསྟན་པར་མདོར་བསྡུས་ནས་གསུངས། གང་དུ་ན་གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་གཉིས་པར་རོ། །གང་ལ་ཐེག་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསང་སྔགས་ལ་དགའ་བ་སྟེ། མོས་པའི་བདག་ཉིད་བྱང་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

348

ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་རྣམས་ན་རེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་སྦྱོར་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བདེན་གྲུབ་དེ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རང་གི་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། གཟུགས་འཛིན་རྫས་གཞན་དུ་འཛིན་པའི་མ་དག་གཞན་དབང་གིས་སླད་པ་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་འཛིན་པ་རྒྱུན་ཆད་ནས་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་ཏེ་སྟོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་ཅིང་སོ་སོ་རང་རིག་སྤྱོད་ཡུལ་ཏེ་མཉམ་གཞག་དེའི་ངོ་བོ་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་གི་ཉམས་མྱོང་གི་སྒོ་ནས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་གཞོན་ནུ་མས་བདེ་བ་མྱོང་བ་ལྟར་རྟོག་གེའི་སྒྲ་རྟོགས་ཙམ་གྱིས་མཚོན་པར་མི་ནུས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་མི་རིགས་པའི་ལན་ནི། འདས་པ་གང་ཡིན་དེ་ནི་མེད། །ཅེས་སོགས་གསུངས། གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གང་ཡིན་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ༑འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བ་གང་ལའང་སྟེ། གང་གི་ཡང་ངོ་བོར་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཅིང༌། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡང་ངོ་བོར་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཡེ་ཤེས་འདས་པའི་ངོ་བོར་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། ཡེ་ཤེས་འདས་པ་དེ་ནི་རང་དུས་ན་ཞིག་ཅིང་འགགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཡེ་ཤེས་མ་འོངས་པའི་ངོ་བོར་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། ཡེ་ཤེས་མ་འོངས་པ་དེ་ནི་རང་དུས་ན་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་ནི་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ད་ལྟ་བ་ལ་སྟེ་ད་ལྟར་བའི་ངོ་བོར་རང་བཞིན་གྱིས་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་གནས་པ་སྟེ་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྣམ་རིག་པས་འདིའི་འདས་པ་ནི་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཀུན་གཞི་དང༌། མ་འོངས་པ་ནི་གཞན་མྱོང་གི་རང་རིག་ལ་འདོད་

བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ།

349

པར་མཁས་པ་སྨྲི་ཏིས་བཤད་པ་ལྟར་དོན་ལ་ཡང་གནས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཀུན་གཞི་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འཁོར་བའི་གནས་སྐབས་སུ་འཁོར་བར་འཁོར་བ་པོ་དང༌། ཐར་པའི་གནས་སྐབས་སུ་གྲོལ་བ་པོ་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་རིགས་སུ་མ་ཚང་བ་ཚོགས་དྲུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞིག་དཔྱད་ན་འཇོག་ལ། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལོག་ན་ཇི་ལྟ་བུ་ཀུན་གཞི་དེའི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པའི་རང་བཞིན་དག་ཚད་མ་ལ་སྣང་དགོས་པ་ལས་དེ་ལྟར་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚད་མ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བའི་ཡུལ་ལམ་ཤེས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་སྨྲས་ཀྱང་སུ་ཞིག་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར། གཞན་ཡང་ཚོགས་དྲུག་གི་རྣམ་ཤེས་ལ་དམིགས་རྣམ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ལྟར་རམ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལ་སྣང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་གཞན་དུ་ན་རྣམ་རིག་པ་ཁྱེད་ཀྱི་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་མི་འཐད་དེ། ཁྱེད་ཀྱིས་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ལ་སྣང་ཚུལ་འཆད་འདོད་པ་གང་ཞིག་ཁྱེད་ཀྱིས་འདོད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་ལ། རྣམ་ཤེས་དེ་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་བདག་མེད་པ་སྟེ་བདེན་པར་མེད་པ་གནས་ལུགས་དམ་པའི་འཛིན་སྟངས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་དེ་དེ་ཡོད་ན་ཀུན་གཞི་ཡང་ཆོགས་དྲུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་ཡིན་པས་དེའི་རྟེན་གཞན་ཏེ་ཚོགས་དྲུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་ཞིག་ཡོད་དགོས་བ་ལས་དེ་མེད་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཡུལ་ལ་གཡོ་བ་མེད་པར་ཐལ། ཀུན་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་སེམས་སེམས་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

350

བྱུང་རྣམས་ཡུལ་ལ་གཡོ་བ་ཡོད་པའི་དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་འཆད་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཁབ་ལེན་དང་ཉེ་བས། ཞེས་གསུངས། ཚོགས་དྲུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་འི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་མེད་ཀྱང་འཁོར་འདས་ཀུན་གྱི་གཞི་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོའམ་རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལས་རྐྱེན་དང་ཕྲད་པ་གང་གི་ཚེ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཡུལ་ལ་ཕར་འགྲོ་ཞིང་འོང་པ་དང༌། ཡུལ་ལ་གཡོ་བ་དེའི་ཚེ། དབང་ཤེས་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་འགྲོ་འོང་བྱེད་པར་མ་ཟད་སྲིད་བ་སྟེ། རང་རང་གི་ཡུལ་སྣ་ཚོགས་པའང་འཛིན་པར་བྱེད་དེ། ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་བགྱི་ན་རྡོ་ཁབ་ལེན་དང་ལྕགས་ཉེ་བར་ཕྲད་པ་ན་ཁབ་ལེན་དེ་ལ་སེམས་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་ཡིན་ཀྱང་སེམས་དང་ལྡན་པ་བཞིན་དུ་སྣང་བར་འགྱུར་བའི་སྒོ་ནས་ལྕགས་ནི་མྱུར་དུ་འཁོར་ཞིང་སྡུད་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེ་གཞན་ཡང་ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་ནི་སེམས་མེད་ཀྱང་ཤིང་གཡོ་བར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཚོགས་དྲུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་མེད་ཀྱང་ཀུན་གཞི་དེ་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལས་རྣམ་ཤེས་ནི་རྟེན་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་ལ་གཡོ་བ་དང་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། ། རྣམ་རིག་པ་ན་རེ། རྟེན་ལུས་མེད་ན་ནི་ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལས། ད་ལྟ་ལུས་ཡོད་པས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་རང་རིག་བདེན་བར་གྲུབ་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་རྟོག་ན་སྟེ་སེམས་ན་ཞེས་མཐའ་གཞན་དགག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བརྗོད་པའོ། །ལན་ནི། རྣམ་རིག་པ་དེ་ཡིས་སོ་སོ་རང་གི་རིག་པའི་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་ཞེས་རང་གི་དམིགས་རྣམ་ཅི་འདྲ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་བདག་ལ་བརྗོད་པར་གྱིས་ཤིག་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། སོ་སོ་རང་རིག་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་བརྗོད་པས་ཏེ་བརྗོད་པའི་

བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ།

351

གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་གཟུང་འཛིན་དང་བྲལ་བའི་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་འདོད་ཀྱི༑འདི་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་གཞན་ལ་བརྗོད་པར་ནི་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་བ་སྟེ་སྨྲ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྤྱིར་རང་ལ་ངེས་པ་ཡོད་པ་བཞིན་རྒོལ་བ་གཞན་དག་ལ་ཡུལ་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དུས་རྟག་ཏུ་འཁྲུལ་པ་མེད་པར་ནི་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་དེ་སྐྱེས་བུ་མཁས་པ་སྤྱིའི་ངང་ཚུལ་ཡིན་པས། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་རང་ལ་ངེས་པ་ཡོད་པ་དང་གཞན་ལ་བསྟན་པར་མི་ནུས་པ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །མདོར་བསྡུ་ན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཡུལ་ཤེས་བྱ་ཤེས་པ་མེད་པར་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པས་ན་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡུལ་ལ་ལྟོས་ནས་གྲུབ། ཡུལ་དེ་ཡང་ཡུལ་ཅན་ལ་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བློ་དེས་ཡུལ་དེ་རྟོགས་པས་བློ་དེ་ཤེས་པར་འཇོག་པ་དང༌། ཡུལ་དེ་བློ་དེས་རྟོགས་པས་ཡུལ་དེ་ཤེས་བྱར་བཞག་དགོས་པའི་པྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱལ་བ་སེངྒེའི་ང་རོས། རང་བཞིན་བཅོས་མིན་ལྟོས་མེད་དང༌། །རྟེན་འབྲེལ་ལྟོས་དང་བཅོས་མ་ཉིད། །ཇི་ལྟ་བུ་ན་གཞི་གཅིག་ལ། །མི་འགལ་འདུ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས། ཤེས་པས་ཞེས་པ་སྨྲི་ཏིས་ཚོར་བ་ལ་བསྒྱུར་རོ། །ཀུན་བྱང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལྟོས་གྲུབ་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན་ནི་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་རིག་བྱ་དང་རིག་བྱེད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཅེས་མི་འདོད་དེ་འདོད་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གདམས་སོ། །གཞན་ཡང་ཁྱོད་འདོད་པའི་གཉིས་མེད་ཀྱི་སེམས་འདི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་དེ། དེ་མིང་དང་བརྡས་གཞག་ཙམ་ཡིན་པ་སྟེ་ཡིན་ལ། མིང་བརྡས་གཞག་ཙམ་ལ་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་འགའ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་འབྲེལ་ནི་མིང་བརྡས་གཞག་ཙམ་དུ་ནི་ཡོད་པ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་རྣམ་རིག་པ་དང་ཡང་ལྟ་བ་སྟེ་འདོད་པའི་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

352

ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་མིང་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་བཙལ་བ་ན་མིག་སོགས་ནང་ངམ་དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་ལམ། ཡང་ན་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་བར་དག་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱིས་མི་རྙེད་པར་མ་ཟད་བདུད་བཞི་ལས་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་དང་མིང་མི་རྙེད་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་གིས་འཁྲུལ་གཞི་བྱས་ནས་སེམས་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སུ་མ་རྙེད་པ་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྙེད་པར་འཇོག་པ་མང་ངོ༌། །དེས་ན་སེམས་དེ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཀྱི་དབྱེ་བའམ་སྟེ་ཁྱད་པར་དང༌། གཟུགས་སོགས་བཟུང་བ་དང༌། ཚོར་བ་སོགས་འཛིན་པའི་ཁྱད་པར་དང་རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་སྐྱེས་པ་བུད་མེད་མ་ནིང་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གནས་པ་སྟེ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བྱེད་ནུས་པ་སྒྱུ་མ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་སེམས་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་དེ། འདས་པའི་སེམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་པར་མ་གྱུར་ལ། མ་འོངས་པའི་སེམས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་གཟིགས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདས་པའི་སེམས་ནི་ད་ལྟར་གྱི་དུས་སུ་འགགས་ཟིན། མ་འོངས་པའི་སེམས་ནི་ད་ལྟར་གྱི་དུས་སུ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། སེམས་ད་ལྟར་བ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཇི་ལྟ་བུར་ན་གཟིགས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་ཏེ་སེམས་ད་ལྟར་བ་དེ་རང་བཞིན་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཁྱོད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བའི་ལུགས་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དགག་བྱའི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་གིས་བཟུང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་གིས་བཟུང་བ་ལྟར་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་དམ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་ཅིང༌། ཡུལ་དུས་གནས་སྐབས་

བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ།

353

གང་དུ་རྣམ་རྟོག་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཟུང་བ་ལྟར་གྲུབ་པར་སྣང་བར་གྱུར་ཅིང་སྣང་བ་ལྟར་འཐད་སྙམ་དུ་ཞེན་པ་དེར་ནི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་སྣང་ཞིང་ཞེན་པ་དང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་བྱ་ཡུལ་རྟོག་བྱེད་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་གཟིགས་ཏེ༑དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡེ་ཤེས་ཕུན་ཚོགས་བརྙེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་གང་ཟག་གང་ན་སྟེ། གང་ལ་རྟོག་བྱ་རྟོག་བྱེད་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་སྣང་ཞིང་ཞེན་ཡུལ་སུན་མ་ཕྱུང་བའི་སྒོ་ནས་ཞེན་པ་ཡོད་ན། དེ་ལྟར་ཡོད་པ་དེར་ནི་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ཐོབ་བྱ་བྱང་ཆུབ་གསུམ་པོ་གང་ཡང་ཐོབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་དངོས་པོའ་འདུ་ཤེས་ཅན་ལ་ཐར་པ་མེད་ཅེས་དང༌། ཇི་སྲིད་ཕུང་པོར་འཛིན་ ིཡོད་པ། །དེ་སྲིད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད། །ངར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ། །དེ་ལས་ཀྱང་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན། །ཅེས་སོགས་མཐའ་ཡས་མདོ་འདིར་མང་བས་འཇིགས་ནས་མ་སྤྲོས་སོ། །
ལྔ་པ་རང་གི་སེམས་གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ལ་བཞི། སྤྱིར་དབུ་མ་པའི་ལྟ་བ་སྟོང་པར་བསྟན་པ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སེམས་ཙམ་པ་སྟོང་པར་བསྟན་པ། ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་བསྟན་པ། ཕྱིའི་རྟེན་འབྲེལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་འཆད་པར། མཚན་ཉིད་མེད་ཅིང་སྐྱེ་བ་མེད། །ཡོད་གྱུར་མ་ཡིན་ངག་ལམ་བྲལ། །མཁའ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་ནི། །བྱང་ཆུབ་གཉིས་མེད་མཚན་ཉིད་ཅན། །བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོ་ལ་ཞུགས་པའི། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་དང༌། །བརྩེ་ལྡན་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

354

ཀུན་གྱིས་དུས་གསུམ་དུ། །སྟོང་པ་མཁའ་དང་མཚུངས་པར་མཁྱེན། །དེ་ཕྱིར་ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་གཞི། །ཞི་ཞིང་སྒྱུ་མ་དང་མཚུངས་པར། །གཞི་མེད་སྲིད་པ་འཇིགས་བྱེད་པའི། །སྟོང་ཉིད་འདི་ནི་རྟག་ཏུ་སྒོམ། །སྐྱེ་མེད་དང་ནི་སྟོང་ཉིད་དང༌། །བདག་མེད་ཅེས་བྱ་སྟོང་པ་ཉིད། །བདག་ཉིད་མིན་པ་གང་སྒོམ་པ། །དེ་དེ་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་མིན། །དགེ་དང་མི་དགེའི་རྣམ་རྟོག་གོ། རྒྱུན་ཆད་པ་ཡི་མཚན་ཉིད་ཅན། །སྟོང་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་གཞན། །དེ་དག་སྟོང་པ་ཉིད་མི་བཞེད། །སེམས་ལ་དམིགས་པ་མེད་པ་ཡི། །གནས་པ་ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། །དེ་དག་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་ནི། །ནམ་མཁའ་བསྒོམ་པར་བཞེད་པ་ཡིན། །སྟོང་ཉིད་སེངྒེའི་སྒྲ་ཡིས་ནི། །སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་སྐྲག་པར་མཛད། །གང་དང་གང་དུ་དེ་དག་ཞུགས། །དེ་དང་དེར་ནི་སྟོང་ཉིད་འགྱུར། །ཅེས་སྨོས་ཏེ། འོ་ན་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ཁྱད་ཆོས་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྒོ་ནས་བཤད་ན། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གང་གི་སྒོ་ནས་ཀྱང༌། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། རྒྱུ་དུས་ན་ཡོད་པ་ཡང་སྐྱེ་བར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་རྒྱུ་དུས་ན་མེད་པ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྐྱེས་ཟིན་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་གནས་ལུགས་དེ་རྟོག་གེའི་ངག་གི་ལམ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་གེའི་བློས་མུ་བཞི་རབ་རྟག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་པའི་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡུལ་ཅན་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་ཕྲ་མོ་ཡང་ནུབ་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་

བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ།

355

པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དོན་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཡུལ་གཙོ་བོ་དེ་གང་ཟག་གང་གིས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་གཟིགས་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་ལ་སྤང་པ་བྱང་ཆུབ་དང་རྟོགས་པ་བྱང་ཆུབ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རྟོགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཡིས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་བཞུགས་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་དང༌། བརྩེ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན་གྱིས་དུས་གསུམ་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་པར་མཁྱེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་རབ་ཏུ་གཟིགས། རབ་ཏུ་མཁྱེན་ལེགས་པར་མངོན་དུ་མཛད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཡང་དགོངས་པའོ། །དེར་མ་ཟད་མདོ་སྡུད་པར་ཡང༌། ནམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་སེམས་ཅན་ཚིག་ཏུ་རབ་བརྗོད་བྱེད། །ཅེས་སོགས་མཐའ་ཡས་ཀྱང་འདིར་མ་བཀོད། འདི་ཡན་གྱིས་རྒྱུད་ཀྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། ། བསྒོམ་བྱ་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་དེ་ཁྱད་ཆོས་ལྔ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལས་བྱུང་བ་ན་ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་གཞི་དང༌། དང་པོ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་མ་མྱོང་བས་གདོད་མ་ནས་ཞི་ཞིང་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་དཔྱད་ན་མི་རྙེད་པས་སྒྱུ་མ་དང་མཚུངས་པར་ཏེ་མཚུངས་པ་དང༌། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཞི་མེད་པ་དང་སྒོམ་པས་སྲིད་པ་དང་དེའི་རྩ་བ་བདེན་འཛིན་ས་བོན་དང་བཅས་པ་འཇིག་པར་བྱེད་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་བསྒོམ་བྱ་ཁྱད་པར་ཅན་སྟོང་ཉིད་དེ་དུས་རྟག་ཏུ་སྟེ་ཕལ་ཆེར་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་སྒོམ་པར་བྱེད་དགོས་ཞེས་འདོམས་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་བདག་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

356

པར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་དང་དེ་དང་དེ་ནི་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྒོམ་པ་དེ་དག་ཉིད་དམན་པ་དེ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ལས་གཞན་ཡིན་པར་སྟེ་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་དབུ་མ་རྩ་བ་ལས། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད། །ལྟ་ཀུན་ངེས་པར་འབྱིན་པར་གསུངས། །གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ལྟ་བ། །དེ་དག་སྒྲུབ་ཏུ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་ཚུལ་རྣལ་མ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་ངོར་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་རྣམ་རྟོག་རྣམས་རྒྱུན་ཆད་པའི་སྒོ་ནས་སྟོང་ཉིད་སྤྲོས་བྲལ་གྱི་འཛིན་སྟངས་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་རྣལ་མ་སྒོམ་པ་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །དེ་ལས་གཞན་སྤྱིར་ཡིད་བྱེད་བཀག་ཙམ་དང་ཡོད་པ་བཀག་ཙམ་དང་ཡེ་ཤེས་བདེན་གྲུབ་སྒོམ་པ་སོགས་དེ་དག་སྟོང་པ་ཉིད་སྒོམ་ཚུལ་རྣལ་མར་ཟས་གཙང་བའི་སྲས་པོ་དེ་མི་བཞེད་དོ། །འོ་ན་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་བྱེད་པ་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་རྣལ་འབྱོར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་གང་ཞེ་ན། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དམིགས་པ་མེད་པའི་སེམས་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དེ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་ལ་གནས་པའི་སྒོ་ནས་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་དེ་དག་ནི་ནམ་མཁའ་སྒོམ་པར་གསུངས་པའི་དོན་དུ་རྒྱལ་བ་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོང་པ་ཉིད་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་སྟོན་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སེངྒེའི་སྒྲ་ཡིས་ནི་རྟག་ཆད་དུ་སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་སྐྲག་པར་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྟོང་པའི་ཆོས་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་འབྲེལ་ནི། རང་བཞིན་མེད་པ་གཏན་ལ་

བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ།

357

འབེབས་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས། ཆོས་གང་དང་གང་དུ་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་དེ་དག་ཞུགས་པ་དེ་དང་དེར་ནི་སྟེ་ལྟ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འགྱུར་བའི་འཐད་པ་ལས་གྲུབ་བོ། །
གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སེམས་ཙམ་སྟོང་པར་བསྟན་པ་ནི། གང་གི་རྣམ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ། །དེ་ཡི་དེ་ནི་རྟག་མ་ཡིན། །སེམས་ནི་མི་རྟག་ཉིད་ཡིན་ན། །སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་འགལ། །མདོར་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི། །སེམས་ནི་མི་རྟག་ཉིད་བཞེད་ན། །དེ་དག་སེམས་ནི་སྟོང་ཉིད་དུ། །ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་མི་བཞེད་འགྱུར། །ཐོག་མ་ཉིད་ནས་སེམས་ཀྱི་ནི། །རང་བཞིན་རྟག་ཏུ་མེད་པར་གྲུབ། །དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ། །རང་བཞིན་མེད་ཉིད་བརྗོད་པ་མིན། །དེ་སྐད་བརྗོད་པ་སེམས་ཀྱི་ནི། །བདག་གི་གནས་པ་སྤངས་པ་ཡིན། །རང་གི་རང་བཞིན་ལས་འདས་པ། ། འདི་ནི་ཆོས་རྣམས་ཆོས་མ་ཡིན། །ཇི་ལྟར་བུ་རམ་མངར་བ་དང༌། །མེ་ཡི་རང་བཞིན་ཚ་བ་བཞིན། །དེ་བཞིན་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། ། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འདོད། །སྟོང་ཉིད་རང་བཞིན་དུ་བརྗོད་པས། །འགའ་ཞིག་ཆད་པར་སྨྲས་པ་མིན། །དེས་ནི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཡང༌། །འགའ་ཞིག་སྨྲས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྨྲོས་ཏེ། རྣམ་རིག་པ་རྣམས་སེམས་ཙམ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ནི། རྣམ་ཤེས་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ༑མི་རྟག་ཡིན་པར་ཐལ། སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་ན་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཇི་ལྟར་འགལ་ཏེ་མི་འགལ་ཏེ༑བདེན་གྲུབ་ལ་མི་རྟག་པ་འཇོག་མཁས་པ་སུས་ཀྱང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒོལ་བ་གང་གིས་ཆོས་གང་མི་རྟག་པ་ཁས་ལེན་ཕྱིན་ཆད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་མི་རིགས། བདེན་གྲུབ་སྟེ་ཡོད་ཕྱིན་ཆད་མི་རྟག་པར་འདོད་མི་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

358

རིགས་ཏེ། མི་རྟག་པ་ལྟོས་གྲུབ་དང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དོན་ལྟོས་མེད་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་དེ་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཆེའོ། །མདོར་ན་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སེམས་འདི་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པའི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་བཞེད་ན། རྣམ་རིག་པ་དེ་དག་ཀྱང་སེམས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་མི་བཞེད་པར་འགྱུར་ཏེ་རང་བཞིན་མེད་པར་འདོད་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་ཁོ་ན་རེ། སེམས་དང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ། ཕྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་སོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཐོག་མ་དེ་དང་པོ་ཉིད་ནས་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྟག་ཏུ་སྟེ་ནམ་ཡང་མེད་པར་གྲུབ་པས་དང་པོ་སེམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ། ཕྱིས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་བརྗོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རང་བཞིན་མེད་པར་སོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །སེམས་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་སྐད་བརྗོད་པ་ན་ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་སེམས་ཀྱི་ནི་བདག་གི་གནས་པ་སྟེ། སེམས་མི་རྟག་པ་དང་བདེན་གྲུབ་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་གནས་པར་འགལ་བར་མཐོང་ནས་དེ་འདྲ་བའི་ཁས་ལེན་སྤངས་པ་དེ་དོར་བ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་རང་གྲུབ་ཙམ་ཉིད་ནས་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། རང་གི་རང་བཞིན་ལས་འདས་པ་སྟེ༑དང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཕྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་སོང་བ་ལྟ་བུ་འདི་ནི༑ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱུང་ཡང་རུང་མ་བྱུང་ཡང་རུང་སྟེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་གནས་པ་ཉིད་དེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཇི་ལྟར་ཏེ། དཔེར་ན་བུ་རམ་རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་མངར་བ་དང་མེའི་ཐ་སྙད་པའི་རང་བཞིན་ཀྱང་ཚ་བ་ལས་མ་འདས་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་

བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ།

359

ཅད་ཀྱི་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དང་པོ་ནས་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པས་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་མི་རྟག་པར་སྨྲས་པས་ཆད་པར་སྨྲ་བ་མིན་ལ། རང་བཞིན་གྱི་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པ་དེ་ནི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་སྨྲས་པ་མིན་ཅིང་སྣང་བས་ཡོད་མཐའ་དང་སྟོང་པས་མེད་མཐའ་སེལ་བ་ལུགས་འདིའི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ། ཕྱིས་རྒྱུན་ཆད་ནས་མེད་པར་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་རྟག་ཆད་གཉིས་ཀའི་མཐར་ལྷུང་བ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་རྩ་བ་ལས། གང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ། །དེ་ནི་མེད་པ་མིན་པའི་རྟགས། །སྔོན་བྱུང་ད་ལྟར་མེད་ཅེས་པ། །དེ་ནི་ཆད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས།
གསུམ་པ་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་བསྟན་པ་ནི།
མ་རིག་ནས་བརྩམས་རྒ་བའི་བར། །མཐར་ཐུག་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི། །རྟེན་ནས་བྱུང་བའི་བྱ་བ་ནི། །ཁོ་བོས་རྨི་ལམ་སྒྱུ་འདྲར་འདོད། །ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འཁོར་ལོ་འདི། །སྲིད་པའི་ལམ་དུ་འཁོར་བ་སྟེ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་སེམས་ཅན་གང༌། །ལས་འབྲས་སྤྱོད་པར་འདོད་པ་མེད། །ཇི་ལྟར་མེ་ལོང་ལ་བརྟེན་ནས། །བཞིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྣང་འགྱུར་བ། །དེ་ལ་དེ་ནི་འཕོ་མིན་ཏེ། ། དེ་མེད་པར་ནི་དེ་ཡང་མེད། །དེ་བཞིན་ཕུང་པོ་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར། །སྲིད་པ་གཞན་དུ་སྐྱེ་བ་དང༌། །འཕོ་བ་མེད་པར་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །རྟག་ཏུ་ངེས་པར་བྱ་བ་ཡིན། །མདོར་ན་སྟོང་པའི་ཆོས་ལས་ནི། །ཆོས་རྣམས་སྟོང་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །བྱེད་པོ་ལས་འབྲས་ལོངས་སྤྱོད་པོ། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་རྒྱལ་བས་བསྟན། །ཅེས་སྨོས་སོ། །ཡན་ལག་དང་པོ་མ་རིག་པ་ནས་བརྩམས་ནས་རྒ་བའི་བར་གྱི་མཐར་ཐུག་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

360

ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་བྱ་བ་ནི། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཁོ་བོས་རྨི་ལམ་དང་སྒྱུ་མ་དང་འདྲ་བར་འདོད་དེ། དེ་དག་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་དེ་ལས་གཞན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་རྒྱུ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས། སྲིད་པའམ་འཁོར་བའི་ལམ་དུ་འཁོར་བ་སྟེ། སྐྱེ་འཆི་སྣ་ཚོགས་པ་བྱེད་ལ་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ལས་གཞན་པའི་བདག་རྟག་པ་སྤྱི་གཙོ་བོ་དབང་ཕྱུག་གི་བློ་ཡི་གཡོ་བ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་གང་ཡང་ལས་དང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་འདོད་པ་དེ་བྱེད་པ་མེད་དོ། །ཐ་སྙད་དུ་སེམས་ཅན་འཆི་བ་དང་འཕོ་བའི་དཔེ་ནི་ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་མེ་ལོང་ཤིན་ཏུ་དྭངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་བུའི་བྱད་བཞིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མེ་ལོང་ལ་སྣང་བར་གྱུར་པའི་ཚེ་མེ་ལོང་དེ་ལ་བྱད་བཞིན་དེ་འཕོ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ལ། མེ་ལོང་དེ་མེད་པར་ཡང་ནི་གཟུགས་བརྙན་དེ་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚེ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་མ་གཏོགས་དོན་དམ་པར་འདི་ལས་སྲིད་པ་གཞན་དུ་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་རྟེན་གཞན་དུ་འཕོ་བ་མེད་པར་མཁས་པ་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དུས་རྟག་ཏུ་ངེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རྒྱུ་རྫུན་པས་འབྲས་བུ་རྫུན་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དམ་ཞེ་ན་ཤིན་ཏུ་ནས་བྱེད་དེ། མདོར་ན་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་སམ་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུའི་ཆོས་རང་བཞིན་སྟོང་པ་རྣམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་བྱེད་པ་པོས་ལ་སོགས་པ་དང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་རྣམས་རྒྱལ་བས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ལས། མེ་ལོང་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་དག་ལ། །ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡི། །གཟུགས་བརྙན་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་

བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ།

361

དུ། །ལྗོན་པ་ཆོས་རྣམ་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་དང༌། རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས། གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་མི་སྟོང་རྒྱུས། །ཇི་ལྟར་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །
བཞི་པ་ཕྱིའི་རྟེན་འབྲེལ་བསྟན་པ་ནི། །དེ་ལྟར་རྔ་ཡི་སྒྲ་དང་ནི། །དེ་བཞིན་མྱུ་གུ་ཚོགས་པས་བསྐྱེད། །ཕྱི་ཡི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་བ། །རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་དང་མཚུངས་འདོད། །ཆོས་རྣམས་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བར་ནི། །ནམ་ཡང་འགལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། །རྒྱུ་ནི་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ། །དེ་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྐྱེ་མེད་པ། །སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་བཤད། །མདོར་ན་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་ནི། །ཆོས་ཀུན་ཞེས་ནི་བཤད་པ་ཡིན། །དེ་ཉིད་ཇི་བཞིན་མ་བཤད་ན། ། ཀུན་རྫོབ་རྒྱུན་ནི་ཆད་མི་འགྱུར། །ཀུན་རྫོབ་ལས་ནི་ཐ་དད་པར། །དེ་ཉིད་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཀུན་རྫོབ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །སྟོང་ཉིད་ཁོ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཡིན། །མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་པའི་ཕྱིར། །བྱས་དང་མི་རྟག་ཇི་བཞིན་ནོ། ། ཀུན་རྫོབ་ཉོན་མོངས་ལས་ལས་འབྱུང༌། །ལས་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། །སེམས་ནི་བག་ཆགས་དག་གིས་བསགས། །བག་ཆགས་བྲལ་བ་བདེ་བ་སྟེ། ། བདེ་བའི་སེམས་ནི་ཞི་བ་ཉིད། །སེམས་ཞི་དེ་ནི་རྨོངས་མི་འགྱུར། །རྨོངས་མེད་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་སྟེ། །དེ་ཉིད་རྟོགས་པས་གྲོལ་ཐོབ་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་མཐའ། །མཚན་མ་མེད་དང་དོན་དམ་ཉིད། །བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་དེ་ཉིད་དང༌། །སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན། །ཅེས་གསུངས། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ན་རྔ་ཡི་སྒྲ་འབྱུང་བ་ཡང་རྐྱེན་རྔ་དང་རྔ་གཡོག་དང་སྐྱེས་བུའི་རྩོལ་བ་དུ་མ་འདུས་པ་ལས་འབྱུང་དགོས་པ་དང་ནི། དེ་བཞིན་དུ་ནས་ཀྱི་མྱུ་གུ་ཡང་ནས་ས་ཆུ་ལུད་གཤེར་ཚོགས་པས་བསྐྱེད་པས་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

362

མ་ཟད་ཕྱིའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཆོས་དང་རྨི་ལམ་དང་སྒྱུ་མ་དང་མཚུངས་པར་འདོད་དོ། །དེས་ན་འབྲས་བུའི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་རང་རང་གི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་ནི་ནམ་ཡང་འགལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་ནི་རྒྱུ་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པས་འབྲས་བུ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པར་སྟེ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་དམ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་རྣམ་སྣང་གིས་བཤད་དོ། །འོ་ན་སྐབས་འདིའི་ཆོས་ཀུན་དེ་གང་ཞེ་ན། མདོར་ན་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་ནི་ཆོས་ཀུན་ཞེས་ནི་མདོ་ལས་བཤད་པ་ཡིན་པ་དང༌། ཕུང་པོ་བདེན་སྟོང་དུ་གྲུབ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། སྟོང་ཉིད་དེ་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བཤད་པ་ན། ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་རྒྱུན་ནི་ཆད་པ་སྟེ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་ཀུན་ཀུན་རྫོབ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་སྟོང་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་ཞིང༌། ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་དང༌། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཡང་ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་བཞག་པའི་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་བའི་སྟོང་ཉིད་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་གཅིག་མེད་ན་ཅིག་ཤོས་མི་འབྱུང་བས་ངེས་པའི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་དག་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་སེམས་ཅན་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་པ་ནི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ལས་འབྱུང་ཞིང༌། ལས་ནི་སེམས་ཡན་ལག་དང་པོ་མ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བ་དང༌། སེམས་མ་རིག་པ་ནི་བདག་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་དག་གིས་བསགས་པ་སྟེ་བསྐྱེད་པ་དང༌། ལམ་སྒོམ་སྟོབས་ཀྱིས་བག་ཆགས་དང་བྲལ་

བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ།

363

ན་བདེ་བ་སྟེ་ཐར་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་བདེ་བ་སྟེ་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན༑སེམས་ནི་བདེན་འཛིན་གྱི་སྤྲོས་པའི་མཚན་མ་ཞི་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཐར་པ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། སེམས་མཚན་འཛིན་གྱི་སྤྲོས་པ་ཞི་བ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྨོངས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང༌། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྨོངས་པ་མེད་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཞིག་དགོས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ནི་འཁོར་བ་ལས་མྱུར་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དོན་འདི་ནི་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཟད་པས་ཐར། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྣམ་རྟོག་ལས། །དེ་དག་སྤྲོས་ལས་སྤྲོས་པ་ནི། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ནོ། །འོ་ན་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མཆོག་དེའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་དེའི་ཁྱད་པར་རམ་དབྱེ་བ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་དོན་དམ་པ་ཉིད་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་བཤད་དོ། །
འོ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕན་ཡོན་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་མ་རྟོགས་པ་ལ་ཉེས་དམིགས་ཇི་ལྟ་བུ་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་འཆད་པར། གང་དག་སྟོང་ཉིད་མི་ཤེས་པ། །དཻ་དག་ཐར་པ་རྟེན་མ་ཡིན། །འགྲོ་དྲུག་སྲིད་པའི་བཙོན་རྭར་ནི། །རྨོངས་པ་དེ་དག་འཁོར་བར་འགྱུར། །ཅེས་གསུངས། སེམས་ཅན་གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་མི་ཤེས་པ་དེ་དག་ནི། འཁོར་བ་ལས་ཐར་པའི་ཐར་པ་རྟེན་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ཐར་པ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྟོང་ཉིད་མི་ཤེས་པ་དེ་དག་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་སྲིད་པའི་བཙོན་རྭ་དང་འདྲ་བར་ནི་རྨོངས་པ་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཟོ་ཆུན་གྱི་འཁྲུལ་འཁོར་ལྟར་འཁོར་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ལས་བསགས་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

364

འཁོར་བར་འཁོར་ཚུལ་བསམས་ན་འཁོར་བ་སྤོང་བའི་ཐབས་ཀྱང་རྙེད་པར་འགྱུར་རོ། །དྲུག་པ་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་ཆེར་བཞག་པའི་དོན་བཤད་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་འདི་ནི། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བསྒོམ་བྱས་ན། །གཞན་གྱི་དོན་ལ་ཆགས་པའི་བློ། །འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཐེ་ཚོམ་མེད། །གང་དག་ཕ་དང་མ་དང་ནི། །གཉེན་བཤེས་གྱུར་བས་བདག་ལ་སྔོན། །ཕན་པ་བྱས་པར་གྱུར་པ་ཡི། །སེམས་ཅན་དེ་དག་རྣམས་ལ་ནི། །བྱས་པ་གཟོ་བར་འགྱུར་བར་བྱ། །སྲིད་པའི་བཙོན་རྭར་སེམས་ཅན་ནི། ། ཉོན་མོངས་མེ་ཡིས་གདུངས་རྣམས་ལ། །བདག་གིས་སྡུག་བསྔལ་བྱིན་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་བདེ་བ་སྦྱིན་པར་རིགས། །འཇིག་རྟེན་བདེ་འགྲོ་ངན་འགྲོ་ཡི། ། འདོད་དང་མི་འདོད་འབྲས་བུ་དེ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་པ་དང༌། །གནོད་པ་ལས་ནི་འབྱུང་བར་འགྱུར། །སེམས་ཅན་རྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །གོ་འཕང་བླ་མེད་བསྙེན་འགྱུར་ན། །ལྷ་དང་མི་ཡི་ལོངས་སྤྱོད་གང༌། །ཚངས་དང་དབང་པོ་དྲག་པོ་དང༌། །འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བས་རྟེན་དེ་དག། སེམས་ཅན་ཕན་པ་ཙམ་ཞིག་གིས། །མ་དྲངས་པ་ནི་འགྲོ་གསུམ་འདིར། །འགའ་ཡང་མེད་ལ་མཚར་ཅི་ཡོད། །དམྱལ་བ་དུད་འགྲོ་ཡི་དྭགས་སུ། །སྡུག་བསྔལ་རྣམ་པ་དུ་མའི་དངོས། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མྱོང་བ་གང༌། །དེ་ནི་སེམས་ཅན་གནོད་ལས་བྱུང༌། །བཀྲེས་སྐོམ་ཕན་ཚུན་རྡེག་པ་དང༌། །གཟིར་བ་ཡི་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཉིད། །བཟློག་པར་དཀའ་ཞིང་ཟད་མེད་དེ། །སེམས་ཅན་གནོད་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཉིད་དང༌། །བདེ་འགྲོ་དང་ནི་ངན་འགྲོ་དང༌། །སེམས་ཅན་དག་གི་རྣམ་པར་སྨིན། །ངོ་བོ་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱ། །དངོས་པོ་ཀུན་གྱིས་བརྟན་བྱས་ཤིང༌། །རང་གི་ལུས་བཞིན་བསྲུང་བར་བྱ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆགས་བྲལ་བ། །དུག་བཞིན་འབད་

བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ།

365

པས་སྤང་བར་བྱ། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་ཆགས་བྲལ་བས། །བྱང་ཆུབ་དམན་པ་ཐོབ་མིན་ནམ། །སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མ་དོར་བས། །རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་འཐོབ། །དེ་ལྟར་ཕན་དང་མི་ཕན་པའི། །འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་དཔྱད་པ་ན། །དེ་དག་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཀྱང་ནི། །རང་དོན་ཆགས་ཤིང་ཇི་ལྟར་གནས། །སྙིང་རྗེ་བརྟན་པའི་རྩ་བ་ཅན། །བྱང་སེམས་མྱུ་གུ་ལས་གྱུར་བ། །གཞན་དོན་གཅིག་འབྲས་བྱང་ཆུབ་ནི། །རྒྱལ་བའི་སྲས་རྣམས་སྒོམ་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས། སྟོང་པ་ཉིད་འདི་ནི་སྟེ་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ལྟར་སྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིས་བསྒོམ་པར་བྱས་ན་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་ལ་ཆགས་པ་སྟེ། གཞན་འཁོར་བ་ལས་སྒྲོལ་འདོད་ཀྱི་བློ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་བསྒོམ་པས་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ངམ་ངམ་ཤགས་ཀྱིས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེ་སྒོམ་དགོས་པའི་གཏན་ཚིགས་ནི། བདག་ལ་སྔོན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཕན་གདགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱས་པར་གྱུར་བའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་རྣམས་ལ་ནི་བྱས་པ་གཟོ་བར་གྱུར་པར་བྱ་རིགས་སོ་སྙམ་དུ་བསྒོམ། ཕན་ཇི་ལྟར་བཏགས་ན། སེམས་ཅན་གང་དག་ལུས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕ་དང་མ་དང་ནི་ཕ་མའི་རིགས་གཉེན་བཤེས་སུ་གྱུར་པའི་སྒོ་ནས་ཕན་ཚད་མེད་པ་བཏགས་ཚུལ་བསམ་པའོ། །སྲིད་པ་སྟེ་འཁོར་བའི་གནས་བཙོན་རྭ་དང་འདྲ་བར་ནི་སེམས་ཅན་ཉོན་མོངས་པའི་མེ་ཡིས་གདུངས་བ་རྣམས་ལ་བདག་གིས་སྔོན་དགྲ་གཉེན་དུ་རིགས་སུ་བཅད་ནས་སྡུག་བསྔལ་བྱིན་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་དེ་ལས་བཟློག་ནས་བདེ་བ་སྒོ་དུ་མ་ནས་སྦྱིན་པར་རིགས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་འགྲོ་དང་ཕན་འགྲོ་ལ་འདོད་པའི་འབྲས་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

366

བུ་བདེ་བ་དང་མི་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་དང་དེ་ན་རྒྱུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་པ་དང་གནོད་པ་བྱས་པ་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་དུ་སྒོམ་མོ། །
དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། སེམས་ཅན་ལ་ཕན་བདེ་བསྒྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་བླ་ན་མེད་པ་རྙེད་པར་འགྱུར་ན། ལྷ་དང་མིའི་ལོངས་སྤྱོད་གང་ཁྱད་པར་ཅན་ཚངས་པ་དང་ལྷའི་དབང་པོ་རྒྱ་བྱིན་དང་དྲག་པོ་དབང་ཕྱུག་དང་འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་མི་ལྷ་སོགས་གནས་སྐབས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་འདོད་པས་བརྟེན་པར་འོས་པ་དེ་དག་རྒྱུ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་བདེ་བསྒྲུབ་པར་འདོད་པའི་བསམས་པ་ཙམ་ཞིག་གིས་མ་དྲངས་པ་སྟེ་མ་བསྐྱེད་པ་ནི་ས་འོག་ས་སྟེང་ས་བླའི་འགྲོ་བ་གསུམ་པོ་འདི་ལས་འགའ་ཡང་མེད་པ་ལ་མཚར་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་དང་དུད་འགྲོ་དང་ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེས་ནས་སྡུག་བསྔལ་རྣམ་པ་དུ་མའི་དངོས་པོ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མྱོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པ་བྱས་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་དང༌། ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེས་ནས་བཀྲེས་སྐོམ་དང་ཡང་སོས་སོགས་སུ་ཕན་ཚུན་རྡེག་པ་དང་ལུས་བཅད་པ་སོགས་ཀྱིས་གཟིར་བ་ཡི་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་བཟློག་པར་དཀའ་ཞིང་ཟད་པའི་མཐའ་མེད་དེ་མེད་པ་དེ་དག་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་གནས་འདི་གཟབ་པར་བྱའོ། །མདོར་ན་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་དང་བདེ་འགྲོ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་བདེ་བསྒྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་དང༌། ངན་འགྲོ་གང་ཡིན་པ་ནི། སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་དག་གི་ལས་དང་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ངོ་བོའམ་འབྲས་བུ་ནི་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོ་ན་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་བདེ་ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ་པར་

བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ།

367

བྱ་ཞེ་ན། ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་སྦྱིན་པ་སོགས་དངོས་པོ་ཀུན་གྱིས་བརྟེན་པར་བྱ་ཞིང་སེམས་ཅན་རྣམས་རང་གི་ལུས་བཞིན་དུ་གཅེས་པར་འབད་པར་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་སྟེ་ཕན་སེམས་དང་བྲལ་བ་ནི་དུག་བཞིན་དུ་འབད་པ་དྲག་པོའ་སྒོ་ནས་སྤང་བར་བྱའོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ ིཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་སྟེ་ཕན་སེམས་དང་བྲལ་བས་བྱང་ཆུབ་དམན་པ་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་ཞིང༌། སེམས་ཅན་རྣམས་བློ་གྲོས་ཡོངས་སུ་མདོར་བ་སྟེ་ཕན་བདེ་བསྒྲུབ་པས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པར་བསམ་པ་སོགས་དེ་ལྟར་སེམས་ལ་ཕན་པ་བསྒྲུབ་པ་དང་མི་ཕན་པ་གནོད་པ་བསྒྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་བདེ་སྡུག་སོ་སོར་བྱུང་བར་དཔྱད་པ་ན་དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་གང་ཟག་དེ་དག་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཀྱང་ནི་རང་དོན་ལ་གཙོ་བོར་ཆགས་ཤིང་ཇི་ལྟར་གནས་ཏེ་གནས་པའི་སྐབས་མེད་དོ། །རང་རྒྱུ་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལས་བྱུང་བས་ན་སྙིང་རྗེ་བསྟན་པའི་རྩ་བ་ཅན་སྨོན་འཇུག་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་མྱུ་གུ་ལས་བྱུང་བ། གཞན་དོན་དུ་རོ་གཅིག་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་རྒྱལ་སྲས་ས་ཐོབ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་དགོས་པ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །
བདུན་པ་མ་བསྒྲལ་བ་བསྒྲལ་བ་སོགས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ལ་བཞི། མ་
བསྒྲལ་བ་བསྒྲལ་བའི་དོན། མ་གྲོལ་བ་དགྲོལ་བའི་དོན། དབུགས་མ་ཕྱུང་བ་དབུགས་དབྱུང་བའི་དོན། མྱ་ངན་ལས་མ་འདས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཞིག་བསྒོམ་པས་བསྟན་པ་ནི། །གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་བྲེད་ན། །བསམ་གཏན་བདེ་བ་དོར་ནས་ཀྱང༌། །མནར་མེད་པར་ཡང་འཇུག་པར་བྱེད། །འདི་ནི་ངོ་མཚར་འདི་བསྔགས་འོས། །འདི་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

368

ནི་དམ་པའི་ཚུལ་ལུགས་མཆོག། དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་རང་ལུས་དང༌། །ནོར་རྣམས་བྱིན་བ་ངོ་མཚར་མིན། །ཆོས་རྣམས་སྟོང་པ་འདི་ཤེས་ནས། །ལས་དང་འབྲས་བུ་བརྟེན་པ་གང༌། །དེ་ནི་ངོ་མཚར་བས་ངོ་མཚར། །རྨད་བྱུང་བས་ཀྱང་རྨད་དུ་བྱུང༌། །ཞེས་གསུངས་སོ༑བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གང་ཞིག་བསྒོམས་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་སེམས་ཅན་གཞན་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བ་མཐོང་བས་བྲེད་པ་རྣམས་ནི༑རང་དོན་དུ་བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་དོར་ནས་ཀྱང་མནར་མེད་པའི་དམྱལ་བར་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ལ་དགའ་སྤྲོ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པ་འདི་ནི་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་ཞིང༌། འདི་ནི་རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་པས་བསྔགས་པར་འོས་པ་འདི་ནི་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་ཚུལ་ལུགས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་སྲས་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་རང་གི་ལུས་དང་ནོར་རྣམས་བྱིན་པ་དེ་ཙམ་དུ་ངོ་མཚར་ཆེ་བ་མིན་གྱི་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཚུལ་འདི་ཤེས་ནས་ལས་འབྲས་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་ཡང་མེད་ཅེས་སྨྲ་བའི་སྒོ་ནས་ལས་འབྲས་ཁྱད་དུ་མི་གསོད་པར་ལས་དང་འབྲས་བུ་བརྟེན་པ་སྟེ་ལས་འབྲས་ལ་བླང་དོར་དང༌། ཐུབ་པའི་བཅས་པའི་མཚམས་ལས་མི་འདའ་བ་འདི་ནི་ངོ་མཚར་བས་ཀྱང་ཆེས་ངོ་མཚར་ལ་རྨད་དུ་བྱུང་བ་གང་ལས་ཀྱང་འདི་རྨད་དུ་བྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །
གཉིས་ལ་མ་གྲོལ་བ་དགྲོལ་བའི་དོན་བཤད་ནི། སེམས་ཅན་བསྐྱབ་པའི་བསམ་པ་ཅན། །དེ་དག་སྲིད་པའི་འདམ་སྐྱེས་ཀྱང༌། །དེ་བྱུང་ཉེས་བས་མ་གོས་པ། ། ཆུ་ཡི་པདྨའི་འདབ་མ་བཞིན། །ཀུན་བཟང་ལ་སོགས་རྒྱལ་བའི་སྲས། །ཉོན་མོངས་བུད་ཤིང་སྲེག་མོད་ཀྱི། །དེའང་སྙིང་རྗེས་བརླན་གྱུར་ཅིང། །སྙིང་རྗེའི་དབང་དུ་གྱུར་པ་རྣམས། །གཤེགས་དང་བལྟམས་དང་རོལ་བ་དང། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ།

369

ཁབ་ནས་བྱུང་དང་དཀའ་བ་སྤྱོད། །བྱང་ཆུབ་ཆེ་དང་བདུད་སྡེ་འཇོམས། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་དང༌། །ལྷ་རྣམས་ཀུན་ནི་བཞུགས་པ་དང༌། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་མྱ་ངན་ལས། །འདས་པ་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཡིན། །ཚངས་དང་དབང་བོ་ཁྱབ་འཇུག་དང༌། །དྲག་སོགས་གཟུགས་སུ་སྤྲུལ་མཛད་ནས། །འགྲོ་བ་གདུལ་བའི་སྦྱོར་བ་ཡིས། །ཐུགས་རྗེའི་རང་བཞིན་ཅན་གར་མཛད། །ཅེས་སྨོས་ཏེ། འོ་ན་བྱང་སེམས་རྣམས་གཞན་དོན་དུ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཚེ་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གནོད་དམ་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་ལས་བསྐྱབ་པའི་སྙིང་རྗེའི་བསམ་པ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་སྲས་དེ་དག་གཞན་དོན་དུ་སྲིད་པའི་འདམ་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་འཁོར་བ་དེ་ལྟས་བྱུང་བའི་ཉེས་པས་མ་གོས་པ་སྟེ་གོས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེས་འཁོར་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ཆུའི་ནང་དུ་སྐྱེས་པའི་པདྨའི་འདབ་མ་ལ་ཆུ་ཡིས་མ་གོས་པ་བཞིན་ནོ། །རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་ལ་སོགས་པ་བྱམས་པ་སྒྲིབ་སེལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་ཡིས་ནི། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་བུད་ཤིང་མ་ལུས་པ་བསྲེགས་པས་ལས་ཉོན་གྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ཟད་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ནའང་གཞན་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྙིང་རྗེས་རྒྱུད་བརླན་པར་གྱུར་ཅིང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའ་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་ ིགཞན་དོན་དུ་དགའ་ལྡན་ནས་མིའི་ཡུལ་དུ་གཤེགས་པ་སྟེ་འཕོ་བ་དང༌། ཡུམ་གྱི་ལྷུམས་སུ་འཇུག་པ་དང་སྐུ་བལྟམས་པ་དང་བཙུན་མོའ་འཁོར་ལ་ ིསོགས་པར་དགྱེས་པར་རོལ་བ་དང་ཁབ་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར་དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ཆེ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དྲུང་དུ་གཤེགས་པ་དང་ལྷའི་བུའི་བདུད་ཀྱི་སྡེ་འཇོམས་པ་དང༌། འཁོར་ལོ་རིམ་པ་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

370

གསུམ་དུ་བསྐོར་བ་དང་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་སོགས་ལྷ་ཡུལ་དུ་གཤེགས་ནས་ལྷ་རྣམས་ཀུན་ནི་ཐར་པའི་སའི་ལམ་ལ་བཞུགས་པར་མཛད་པའི་དཔལ་ལྷ་ལས་བབས་པའི་མཛད་པ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་ནི་སྐུ་དངོས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་གདུལ་བྱ་རྫོགས་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཛད་པ་སྟོན་པར་མཛད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའ་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། །དེར་མ་ ིཟད་ཚངས་པས་འདུལ་བ་ལ་ཚངས་པའི་གཟུགས་པ་དང་དབང་པོ་དང་ཁྱབ་འཇུག་དང་དྲག་པོ་དབང་ཕྱུག་གིས་འདུལ་བ་ལ་ཡང་དབང་ཕྱུག་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་སྤྲུལ་པ་མཛད་ནས། འགྲོ་བ་འདུལ་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིས་ཟློས་གར་མཁན་གཅིག་ཉིད་ཆས་གོས་ཀྱི་དབང་གིས་ཆ་ལུགས་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པ་ལྟར། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའ་རང་བཞིན་ནམ་གཞན་ ིདབང་ཅན་གྱིས་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྤྲུལ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །
གསུམ་པ་དབུགས་མ་ཕྱུང་བ་དབུགས་དབྱུང་བའི་དོན་བཤད་པ་ནི། སྲིད་པའི་ལམ་ལ་སྐྱོ་རྣམས་ལ། །ངལ་བསོའ་དོན་དུ་ཐེག་པ་ཆེ། །འབྱུང་བའི་ ིཡེ་ཤེས་གཉིས་པོ་ཡང༌། །གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ་དོན་དམ་ནི། །ཇི་སྲིད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་བསྐུལ། །དེ་སྲིད་ཡེ་ཤེས་ལུས་དངོས་ཅན། །ཏིང་འཛིན་མྱོས་པ་རྒྱལ་གྱུར་པ། །ཉན་ཐོས་དེ་དག་གནས་པར་འགྱུར། །བསྐུལ་ནས་སྣ་ཚོགས་གཟུགས་ཀྱིས་ནི། །སེམས་ཅན་དོན་ལ་ཆགས་གྱུར་ཅིང༌། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་བསགས་ནས། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །གཉིས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །བག་ཆགས་ས་བོན་བརྗོད་པ་ཡིན། །ས་བོན་དེ་དངོས་ཚོགས་པ་ནི། །སྲིད་པའི་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པར་བྱེད། །འཇིག་རྟེན་མགོན་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ། །སེམས་ཅན་བསམ་དབང་

བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ།

371

རྗེས་འགྲོ་རྣམས། །འཇིག་རྟེན་དུ་ནི་ཐབས་མ་པའོ། །རྣམ་པ་མང་པོ་ཐ་དད་འགྱུར། །ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་དབྱེ་བ་དང༌། །ལ་ལར་གཉིས་ཀའི་མཚན་ཉིད་ཅན། །ཐ་དད་བསྟན་པ་ཡིན་ཡང་ནི། །སྟོང་དང་གཉིས་མེད་ཐ་དད་མིན། །ཅེས་གསུངས། སྲིད་པའི་ལམ་ལ་སྐྱོ་བ་སྟེ་སྲིད་པའི་ལམ་གྱིས་ཡུན་རིང་དུ་དུབ་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་རེ་ཤིག་ངལ་བསོ་བའི་དོན་དུ་དང༌། མཐར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པ་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་ལྟར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་ཉན་རང་གི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་གཉིས་པོ་ཡང་གསུངས་པ་ཡིན་ཀྱང་དོན་དམ་པ་སྟེ་ངེས་པའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དེད་དཔོན་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ལམ་གྱིས་དུབ་པའི་ཚོང་པ་རྣམས་ངལ་བསོ་བའི་ཕྱིར་དུ་གྲོང་ཁྱེར་དུ་སྤྲུལ་ནས་ངལ་བསོ་བ་དང༌། རིན་པོ་ཆེའི་གླིང་དུ་འཁྲིད་པར་བྱེད་པ་ལྟར་རོ། །འཇུག་པར། དེ་ཕྱིར་མཁས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གླིང་དུ་ཆས་པའི་སྐྱི་ཚོགས་ཀྱིས། །ངལ་བ་ཉེར་སེལ་གྲོང་ཁྱེར་ཡིད་འོང་བར་དུ་རྣམ་པར་བཀོད་པ་ལྟར། །ཁྱོད་ཀྱི་ཐེག་པ་འདི་ནི་སློབ་མ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཚུལ་ལ་ཡིད། །སྦྱར་ཞིང་རྣམ་པར་དབེན་ལ་བློ་སྤྱངས་རྣམས་ལ་ལོགས་སུ་གསུངས། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །འོ་ན་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་དུས་རྒྱུན་ཇི་ཙམ་གྱི་བར་ངལ་བསོ་ཞེ་ན། དུས་ཇི་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་མ་བསྐུལ་བ་དེ་སྲིད་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལུས་དངོས་ཅན་ཏེ་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་དང་ལྡན་པ་གཞན་དོན་རྒྱུན་ཆད་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་མྱོས་པ་སྟེ། སེམས་བརྒྱལ་བ་སྟེ་དྲན་པ་ཉམས་པ་ལྟར་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་དེ་དག་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་བསྐུལ་ནས་སྣ་ཚོགས་གཟུགས་ཀྱི་ནི་སྟེ་སྤྲུལ་པའི་ལུས་གཟུང་སྟེ༑བྱང་ཆུབ་ཏུ་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

372

སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྙིང་རྗེའི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་ཆགས་པ་སྟེ་དོན་གཉེར་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང༌། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་ནས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། ། སྨྲི་ཏིའི་འགྲེལ་བར། བསྐུལ་ནས་སྣ་ཚོགས་གཟུགས་ཀྱིས་ནི། ཞེས་པའི་སྣ་ཚོགས་གཟུགས་སྐུལ་བ་པོ་སངས་རྒྱས་བཤད། །འོ་ན་ཉན་རང་ལྷག་མེད་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་སླར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཡོད་པས་སྒྲིབ་ཆགས་སྲིད་པའི་ས་བོན་དང་འདྲ་བར་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། སྲིད་པའི་ས་བོན་དང་འདྲ་བའི་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང༌། ཆག་མེད་ཀྱི་ལས་དང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་འཆི་འཕོའ་དངོས་པོ་སྟེ་རྒྱུ་ཚོགས་དེ་རྣམས་ ིཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་སྲིད་པའི་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པ་ལྟར་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་ན་མི་བདེན་པ་གསུངས་པས་དོན་དུ་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་གང་བསྟན་པ་ཆོས་ཟབ་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་མ་བྱས་པར་སེམས་ཅན་བསམ་པའི་དབང་གི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་རྣམ་པ་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་ཐབས་མང་པོ་འཇིག་རྟེན་དུ་ནི་གདུལ་བྱ་གདུལ་བའི་ཆོས་རྣམ་པ་མང་པོ་དྲང་དོན་དང༌། ངེས་དོན་ཐ་དད་པ་མང་པོ་གསུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མ་མཛངས་མས་བྱིས་པ་ཆུང་དུ་བསོ་ན་ཟས་བཟའ་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་མི་བྱེད་པར་ལྟོ་འཚམ་པར་སྟེར་བར་བྱེད་པ་དོན་དུ་འགྱུར་བ་ལྟར་རོ། །རྒྱལ་བས་ཟབ་ཅིང་སྟེ་ཟབ་མོ་

བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ།

373

སྟོང་པ་ཉིད་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དབྱེ་བ་སྟེ་སྙིང་རྗེ་དང་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཐ་དད་པ་གཉིས་བསྟན་པ་དང༌། ལ་ལར་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ཀའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཡང་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གདུལ་བྱས་དངོས་དང་བརྒྱུད་པའི་སྒོ་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཤ་སྟག་སྟོན་པ་ཡིན་པས། སྟོང་དང་གཉིས་མེད་ཐ་དད་མིན། །ཞེས་སྨོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ངོ་བོའ་བདེན་གཉིས་ལས། ཆོས་ཀྱི་ ིཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་དང༌། །བཞི་སྟོང་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ། །ཆོས་ཉིད་ལ་ནི་གཞོལ་བཞིན་འབབ། །ཅེས་གསུངས་པ་ཡང་འདི་ལ་དགོངས་སོ། །
བཞི་པ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་མ་འདས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་
དོན་བཤད་པ་ནི།
གཟུངས་རྣམས་དང་ནི་ས་རྣམས་དང༌། །སངས་རྒྱས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་གང་དག། དེ་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཆར། །ཀུན་མཁྱེན་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཡིན། །ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱིས་རྟག་པར་ནི། །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་པ། །སྟོང་ཉིད་རྩོད་པར་སྨྲ་རྣམས་ལ། །ཆད་པའི་རྩོད་པ་ཉིད་ཡོད་མིན། །འཁོར་བ་མྱ་ངན་འདས་པ་ལ། །བདག་ཉིད་ཆེ་དེ་མི་གནས་པས། །དེ་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི། །མི་གནས་མྱ་ངན་འདས་འདིར་བཤད། །སྙིང་རྗེ་རོ་གཅིག་བསོད་ནམས་འགྱུར། །སྟོང་ཉིད་རོ་ནི་མཆོག་གྱུར་པ། །བདག་དང་གཞན་དོན་གྲུབ་དོན་དུ། །གང་འཐུང་དེ་དག་རྒྱལ་སྲས་མིན། །དངོས་པོ་ཀུན་གྱིས་དེ་ལ་འདུད། །ཅེས་གསུངས། ཚིག་དང་དོན་རྣམས་མི་འབྱེད་པར་འཛིན་པའི་གཟུངས་རྣམས་དང་ནི་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་ས་རྣམས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆར་ཏེ་ཡོན་ཏན་ཀུན་མཁྱེན་སངས་རྒྱས་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

374

རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཡིན། ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དུས་རྟག་པར་ནི་སྔར་མང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་གྱིས་དོན་བྱེད་པ་དེ་གདུལ་བྱ་གང་དང་གང་ལ་ཅི་དང་ཅི་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པ་ལ་རྩོད་པ་སྨྲ་བ་རྣམས་ལ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ལས་རྒྱུ་འབྲས་རྒྱུན་ཆད་ནས་མེད་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྩོད་པ་ཉིད་འཇུག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་རྐྱང་བརྟགས་ཡོད་ཙམ་དུ་འཇོག་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། གཞུང་ཁ་ཅིག་ཏུ། སྟོང་ཉིད་བརྩོན་པར་སྨྲ་རྣམས་ལ། །ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ༌། །མདོར་བསྡུ་ན་སྐབས་ཀྱི་དོན་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སྐབས་འདིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྐུལ་བར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་འཁོར་བའམ་སྲིད་པའི་མཐའ་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཐའ་ལ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བྱང་སེམས་ས་བརྒྱད་པ་བ་མི་གནས་བར་ལམ་བགྲོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱ་དགོས་བ་དེའི་ཕྱིར་འདི་བྱང་སེམས་ས་བརྒྱད་པ་བ་ལ་མཉམ་གཞག་ཏུ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་འབའ་ཞིག་སྒོམ་དུ་མི་འཇུག་པར། རྗེས་ཐོབ་དུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསོག་པར་བསྐུལ་བ་ལ། ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་མ་འདས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་དོན་དུ་འཐད་པར་མཐོང་ངོ༌། །དེས་ན་སྙིང་རྗེ་རོ་གཅིག་སྟེ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཀུན་ནས་བླངས་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་པར་འགྱུར་བ་དང༌། སྟོང་ཉིད་རོ་ནི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དགོས་བ་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་མཐར་ཐུག་

བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ།

375

པ་སྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་འཐུང་བར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་དེ་དག་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི་དངོས་པོ་སྟེ་ཡོ་བྱད་ཀུན་གྱིས་འདུད་པ་སྟེ། མཆོད་པར་རིགས་ཞེས་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་བ་ཀུན་ལ་སྤྱིར་འདོམས་པའོ། །གང་འཐུང་དེ་དག་རྒྱལ་སྲས་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟར་ན་འཐུང་བ་དང་སྟོང་ཉིད་རོ་ནི་མཆོག་གྱུར་པ་ཞེས་འབྲེལ་ལོ། །དཔེ་ལ་ལར་གང་འཐུན་ཞེས་དང༌། ལ་ལར་གང་བྱུང་ཞེས་པ་ཡང་འདུག་གོ། བརྒྱད་པ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ། སྲིད་པ་གསུམ་ན་རྟག་མཆོད་འོས། །སངས་རྒྱས་གདུང་ནི་ཚབ་དོན་དུ། །འཇིག་རྟེན་འདྲེན་པ་དེ་དག་བཞུགས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་འདི་ཐེག་ཆེན་ནོ། །མཆོག་ནི་ཡིན་པར་བཤད་པ་སྟེ། །མཉམ་པར་གཞག་པས་འབད་པ་ཡིས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་པར་བགྱི། །རང་དང་གཞན་དོན་གྲུབ་དོན་དུ། །སྲིད་ན་ཐབས་གཞན་ཡོད་མ་ཡིན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་མ་རྟོགས་པར། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྔར་ཐབས་མ་གཟིགས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཙམ་གྱིས་ནི། །བསོད་ནམས་ཕུང་པོ་གང་ཐོབ་པ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་ཅན་ཡིན་ན་ནི། །ནམ་མཁའ་གང་བ་བས་ཀྱང་ལྷག། སྐྱེས་བུ་གང་ཞིག་སྐད་ཅིག་ཙམ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་སྒོམ་བྱེད་པ། །དེ་ཡི་བསོད་ནམས་ཕུང་པོ་ནི། །རྒྱལ་བ་ཡིས་ཀྱང་བགྲང་མི་སྤྱོད། །ཉོན་མོངས་མེད་པའི་རིན་ཆེན་སེམས། །འདི་ནི་ནོར་མཆོག་གཅིག་པུ་ཏེ། །ཉོན་མོངས་བདུད་སོགས་ཆོམ་རྐུན་གྱིས། །གནོད་མིན་ཕྲོག་པར་བྱ་བ་མིན། །ཇི་ལྟར་འཁོར་བར་སངས་རྒྱས་རྣམས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨོན་ལམ་ནི། །མི་གཡོ་དེ་ལྟར་བློ་ཉིད་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་གཞོལ་རྣམས་ཀྱིས་བྱ། །ངོ་མཚར་གྱིས་ཀྱང་ཁྱེད་ཅག་གིས། །ཇི་ལྟར་བཤད་པ་ལ་འབད་ཀྱི། །དེ་རྗེས་ཀུན་བཟང་སྤྱོད་པ་ནི། །རང་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཅེས་གསུངས། འོ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ཡོན་ཏན་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

376

ནམ་ཕན་ཡོན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདིའི་དངོས་བསྟན་སྨོན་འཇུག་དང་ཤགས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་འོད་གསལ་དང་ཟུང་འཇུག་ལ་ངོས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱིས་ལྷ་དང་བཅས་པའི་སྲིད་པ་གསུམ་ན་རྟག་ཏུ་མཆོད་བར་འོས་པ་དང༌། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུང་གི་ཚབ་ཏུ་སྟེ་གདུང་རྒྱུད་མི་འཆད་པའི་རྒྱུ་དཔེར་ན་མར་མེ་གཅིག་པས་མར་མེ་གཞན་འབྱུང་བ་ལྟར། བྱང་སེམས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་དེ་བར་མ་ཆད་པར་འབྱུང་བའི་དོན་དུ་འཇིག་རྟེན་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འདྲེན་པའི་བྱང་སེམས་དེ་དག་བཞུགས་པ་ཡིན་ཞིང༌། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་པོ་འདི་དོན་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་ིལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་མཆོག་ནི་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཤད་པ་སྟེ་གསུངས་པ་དང༌། མཉམ་པར་བཞག་པས་འབད་པ་ཡིས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་མན་ངག་བདུན་དང༌། དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱེད་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དམ་དེ་ལྟར་བསྒོམ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་མཐར་ཐུག་པ་གྲུབ་པ་སྟེ། གྲུབ་པའི་དོན་དུ་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་སྟེ་དེ་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཐབས་གཞན་སྲིད་པའམ། འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་མ་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྔར་མ་གཟིགས་པ་དང༌། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་ནི། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གང་ཞིག་ཐོབ་པ་སྟེ། གལ་ཏེ་གཟུགས་ཅན་ཞིག་ཡིན་ན་ནི། ནམ་མཁའི་གང་བ་བས་ཀྱང་ལྷག་པར་སྟེ། ནམ་མཁའི་ཁམས་སུ་ཡང་མ་ཤོང་བ་དང༌། སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེས་བུ་གང་ཞིག་སྐད་ཅིག་གམ། སེ་གོལ་གཏོགས་པ་

བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ།

377

ཙམ་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོའ་ིམཐའ་ནི་རྒྱལ་བ་ཡིས་ཀྱང་བགྲང་བར་མི་སྤྱོད་པ་སྟེ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཙམ་དུ་ཟད་དམ་ཞེ་ན་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཞི་མི་བྱེད་པས་ན། ཉོན་མོངས་མེད་པ་རྙེད་པར་དཀའ་ཞིང་རིན་ཆེ་བས་ན་རིན་པོ་ཆེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་ནི་ནོར་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་འགྲན་ཟླ་མེད་པས་གཅིག་པུ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་སོགས་བདུད་རྣམས་ཀྱི་ཆོམ་རྐུན་ཀྱིས་གནོད་པར་བྱ་བ་དང་ཕྲོག་པར་བྱ་བར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་ཕུལ་བྱུང་བརྗོད་པའོ། །ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་འཁོར་བའི་གནས་འདིར་སྙིང་རྗེ་དང་སྨོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་གཞན་དོན་ལ་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང༌། ཀུན་བཟང་སོགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྨོན་ལམ་སོགས་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་རྣམས་ནི་གཡོ་བ་སྟེ། བློ་བརྟན་པོས་བསྒྲུབ་པ་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཞོལ་བ་སྟེ། སྒོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལོག་སྒྲུབ་སོགས་ཀྱིས་མི་གཡོ་བར་བློ་བརྟན་པོའ་སྒོ་ནས་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་གོང་དུ་བཤད་པའི་ངོ་མཚར་བའི་རྒྱུ་ ིམཚན་གྱིས་ཀྱང་གདུལ་བྱ་ཕྱིས་འབྱུང་ཁྱོད་ཅག་གི་གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་ལ་འབད་པ་ཆེན་པོའ་སྒོ་ནས་ཉན་པ་དང་བཤད་པ་དང་དེ་ལ་སེམས་པ་དང་ ིཕྱི་ནས་སྒོམ་པ་ལ་བརྩོན་པར་བགྱིས་པ་དང༌། དེའི་རྗེས་སུ་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའ་སྤྱོད་པ་སྟེ་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རླབས་པོ་ཆེ་ཕྱིན་བཅུ་ ིབསྡུ་བཞི་དང་དེ་དག་གི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་ཁ་སྦྱོར་ཡན་ལག་བདུན་ལྡན་པའི་ལོངས་སྐུ་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཉིད་སྒྲུབ་པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྟེ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཆེད་དུ་གདམས་པའོ། །གསུམ་པ་མཇུག་དགེ་བ་བསྔོ་བ་ནི། རྒྱལ་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་བསྟོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བསྟོད་བྱས་ནས། །བསོད་ནམས་མཚུངས་མེད་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

378

དེང་དུས་བདག་གིས་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ཡི་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་རྦ་ཀློང་ནང་དུ་ནུབ་པ་ཡི། །སེམས་ཅན་རྐང་གཉིས་དབང་པོས་བརྟེན་པའི་ལམ་དུ་འགྲོ་བར་ཤོག། ཅེས་གསུངས། འགྲོ་བར་ཤོག་ཅེས་དྲང༌། གང་དུ་ན་རྐང་གཉིས་ཀྱི་དབང་པོ་མཆོག་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བརྟེན་པ་སྟེ་བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་དང་ཟུང་འཇུག་གི་ལམ་དུའོ། །གང་ན་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་སྐྱེ་རྒ་ན་འཆིའི་རྦ་ཀློང་གིས་ནུབ་པ་ཡི་མར་གྱུར་སེམས་ཅན་རྣམས་སོ། །ཐབས་སམ་རྒྱུ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེ་ན། རྒྱལ་བ་མཆོག་རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟོད་པ་དེ་གསུངས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་བསྟོད་པ་བྱས་པ་སྟེ། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་དགེ་བ་གཞན་དང་མཚུངས་པ་མེད་པ་དེང་དུས་ཏེ་དེ་རིང་ཀླུ་སྒྲུབ་བདག་གིས་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡིས་སོ། །བཞི་པ་མཇུག་གི་དོན་ལ་གཉིས། གང་ཟག་གང་གིས་མཛད་པ་ལོ་པཎ་གང་གིས་བསྒྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་སློབ་དཔོན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བ་ལྟར་ན་ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཕྱི་མ་བདེ་བ་ཅན་དུ་གཤེགས་པ། མ་འོངས་པ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དང་བའི་འོད་ཅེས་བྱ་བར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་འོད་ཅེས་བྱ་བར་འགྱུར་ཞིང༌། རྣལ་འབྱོར་བླ་ན་མེད་པའི་ཐེག་པ་ལྟར་ན་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་མཆོག་གི་ས་བརྙེས་པ་དེས་མཛད་པ་རེ་ཤིག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་བརྡའ་སྤྲོད་པའི་མཁན་པོ་གུ་ན་ཀ་ར་ཤྲཱི་བྷ་དྲ་སྟེ་ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་དཔལ་བཟང་པོ་དང༌། བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་རབ་ཞི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་རྒྱ་སྐད་ནས་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས། སླད་ཀྱི་པནྜི་ཏ་

བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ།

379

ཀ་ན་ཀ་ཝརྨ་སྟེ་གསེར་གྱི་གོ་ཆ་དང༌། བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་འདྲེན་པ། པ་ཚབ་ཉི་མ་གྲགས་ཀྱིས་སྐད་གསར་བཅད་དང་མཐུན་པར་བཅོས་ནས་འཆད་ཉན་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །། །སརྦ་མངྒ་ལཾ། །

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

380

༄༅། །ལྷག་བསམ་རབ་ཏུ་དཀར་བའི་རྣམ་བཤད་དྲིས་ལན་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ཕྲེང་བ་མཁས་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་
བ་བཞུགས་སོ། །

ལྷག་བསམ་རབ་དཀར་གྱིས་དྲིས་ལན།

༈བླ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གང་གི་མཚན་ཙམ་དྲན་པས་ཤེས་བྱ་ཡི། །དཀྱིལ་འཁོར་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བློ་གྲོས་དང༌། །རྩེ་གཅིག་གསོལ་བཏབ་མཆོག་གི་གོ་འཕང་ཡང༌། །ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་སྩོལ་བའི་འཕྲིན་ལས་ཅན། །མཉམ་མེད་མཁྱེན་བརྩེའི་བདག་ཉིད་བཙོང་ཁ་པ། །ཡབ་སྲས་བརྒྱུད་པར་བཅས་ལ་ཕྱག་བགྱིད་དོ། །ཡང་དག་ལམ་བཟང་སྟོན་པའི་གཟི་བྱིན་གྱིས། །ལམ་རྨོངས་མུན་པའི་གོ་སྐབས་འཕྲོག་བྱེད་པ། །ཉམས་ལེན་གནད་ལ་འདྲི་བའི་ཐབས་མཁས་ཕུལ། །ལྷག་བསམ་རབ་ཏུ་དཀར་བས་འདིར་བཤད་ཀྱིས། །སྲིད་པའི་ཕུན་ཚོགས་རྨི་ལམ་ལྟར་མཐོང་སྟེ། །སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་བྱེད་རྣམས་མཉན་པར་རིགས། །དེ་ལ་འདིར་སྒོམ་ཆེན་རྣམས་ལ་དགེ་སྦྱོར་གྱི་གནད་ཀྱི་དྲི་བ་ལྷག་བསམ་རབ་ཏུ་དཀར་བ་ཞེས་བྱ་བ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ་དོན་གསུམ་སྟེ། བཤད་པའི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ། བཤད་པ་དངོས་ལ་འཇུག་པ། མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཆོད་པར་བརྗོད་པ། བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་བ། དྲི་བའི་ཀུན་སློང་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ན་མོ་གུ་རུ་མཉྫུ་ཤྲཱི། དགེ་སྦྱོར་གནད་ཀྱི་དྲི་བ་སྙན་བསྐུལ་ལྷག་བསམ་རབ་དཀར་ཞེས་བྱ་བ། ཞེས་མཚམས་སྦྱར་ཏེ། ན་མོ་ནི་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གུ་རུ་བླ་མ། མཉྫུ་ཤྲཱི་འཇམ་

སྤྱོད་ཕྱོགས་ཀྱི་དྲིས་ལན།

381

དཔལ་ལོ། །དགེ་སྦྱོར་གྱི་སྒོ་གསུམ་དགེ་བ་ལ་བསྐུལ་བའི་ཐབས་ཀྱིས་གསང་སྟེ། དེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ། དོན་དེ་ཉིད་དྲི་བའི་ཚུལ་གྱིས། རྣ་བའི་ལམ་དུ་གསལ་བཏབས་པས་ཡིད་བསྐུལ་བ་ནི་སྙན་བསྐུལ་ལོ། །ལྷག་བསམ་རབ་ཏུ་དཀར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདིར་བསྐུལ་བ་པོའ་ཐུགས་ཀྱི་ ིཀུན་སློང་སྟོན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། གང་དྲི་བའི་ཡུལ་གྱིས་མཚོན་ནས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པའི་དོན་བདག་གིས་བྱའོ་ཞེས་ཁུར་ཁྱེར་བའི་ཡིད་ཀྱིས་དགེ་བའོ། །དེ་ལྟར་མཚམས་སྦྱར་ནས་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་དངོས་ནི། ལི་ཁྲི་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་སྟེ། དཔེར་ན་ཁ་ཏོག་གསལ་ཞིང་དྲི་ཞིམ་པའི་སྨན་ལི་ཁྲིས་བྲན་པའི་ཆུའི་རྒྱུན་ལས་འོངས་པའི་ཆར་གྱིས་སྤགས་པ་སྟེ། བྲན་པའམ་གཡོགས་པར་གྱུར་པའི་གསེར་གྱི་ས་འཛིན་ཏེ། རི་བོའ་རྩེ་མོ། རིན་ཆེན་ཨིནྟྲནི་ལེའི་ ིརང་བཞིན་གྱི་ཆུ་འཛིན་ཏཻ། སྤྲིན་ཁ་ཏོག་སྔོན་པོ་ཤིན་ཏུ་སྟུག་པོས་མཛེས་པར་དཀྲིས་པ་ལྟར། ལྷག་པའི་ལྷ་སྐུ་མདོག་དམར་སེར་དེའི་སྐུ་ལ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་རལ་པ་ཁ་དོག་མཐིང་ཀ་ཅུང་ཟད་སྐུའི་གཡོན་ཕྱོགས་སུ་འཁྱིལ་བའི་ཟུར་ཕུད་ལྔ་དང་ལྡན་པའི་རབ་ཏུ་མཛེས་པའི་འཇམ་དབྱངས་གང་གིས་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་བཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཉིན་རེ་བཞིན་ཡང༌། གསུང་གི་བདུད་རྩི་འདོམས་པས་ན། བླ་མ་དེ་ཡིས་འགྲོ་ཀུན་རྟག་ཏུ་སྟེ་རྒྱུན་དུ་བརྩེ་བས་སྐྱོང་ཞིང༌། དགེ་ལེགས་གོང་ནས་གོང་དུ་སྤེལ་པར་མཛོད་ཅིག། ཅེས་བཀོད་པ་ནི་རྩོམ་པའི་བར་ཆད་ཞི་བ་ལ་སོགས་བའི་དགོས་པ་ཉེར་བར་བསྒྲུབ་པའི་སླད་དུའོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དམ་བཅའ་བ་དངོས་དང༌། ཡིད་རངས་ཤིང་
དྲན་བསྐུལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་ཚིག་ཉུང་དུས་ཀྱང་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བདེབླག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་གདམས་ངག་ཐུགས་ཀྱི་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

382

བདུད་རྩིའི་བཅུད་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའི་ཉམས་ལེན་གྱི་སྙིང་པོའ་རོ་ཕུན་ ིསུམ་ཚོགས་པ་ལ་རང་ཉིད་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་ཤིང༌། དེར་མ་ཟད་གཞན་ཡང་ཚུལ་དེ་ལ་འགོད་པར་འདོད་བའི་གངས་རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་སྒོམ་ཆེན་ཏེ། སྤོང་བ་བར་ཁས་འཆེ་བ་རྣམས་དང༌། མཁས་པ་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་རྣམས་ལའང་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གནད་ཀྱི་དྲི་བ་འོག་ནས་འབྱུང་བ་འདི་དག་འབུལ་ཏེ། དྲི་བར་བྱའོ་ཞེས་པའོ། །
གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་དྲི་བ་རྣམས་ལ་རྒྱལ་བས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པའི་ལན། ཉམས་མྱོང་དང༌། སྦྱངས་པ་དང༌། སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཀྱང་རུང་སྟེ་ལེགས་པར་ཐེབས་པ་རྣམས་ལ་བསམ་པས་ཕན་པའི་སྒོ་ནས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་འབྲལ་མེད་དུ་སྒོ་གསུམ་གུས་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱག་བགྱིད་པས། ཞེས་པ་ནི་ཡིད་རངས་བར་འོས་བའི་གནས་རྣམས་ལ་ཡིད་རང་འབུལ་བའི་དོན་ནོ། །དེ་ཡང་རང་གི་རྒྱུད་ཐོག་ནས་མ་ཡིན་པར་གཞན་གྱི་ཟེར་ཟློས་ཙམ་སྐྱོར་བ་དང༌། སྐབས་དོན་ལ་མི་འབྱོར་བ་དང༌། ཞེ་འདོད་གང་ཡིན་མི་བསམ་པ་དང༌། ཤིང་གི་ཕག་ཏུ་འཆོལ་བ་ལྟ་བུར་ལན་མི་འདོན་པ་སྤང་དགོས་པར་དགོངས་ཏེ། གསལ་བར་མྱུར་དུ་བདག་ལ་སྩལ་དུ་གསོལ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི་ཆེས་བརླིང་བ་དང༌། ཁྱད་པར་ལྟ་སྒོམ་ཀྱི་ཕྱོགས་ནི་ཤིན་ཏུའང་གོ་དཀའ་བར་གསུངས་པས། ཇི་སྐད་ཞུ་བར་འགྱུར་པའི་ལན་མི་ཐེབས་པ་རྣམས་ནི། འདི་སྙམ་དུ། གང་ཡང་མ་བསླབས་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པ་དག་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་དྲིར་མི་འཚམ་བ་དྲིས་ནས་ལན་ཐོབ་ཟེར་བ་ནི་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་མཚང་འབྲུ་བར་བྱེད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་ཀྱི། ཞེས་བཟུང་ནས་བདག་ཁོ་བོ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་ཕྲག་དོག་དང་སྡང་སེམས་མཛད་མི་འཚལ་ཏེ། བདག་གིས་འདི་ལྟར་འདྲི་བའི་ཀུན་སློང་ནི་ད་ལྟ་

སྤྱོད་ཕྱོགས་ཀྱི་དྲིས་ལན།

383

ཉིད་དུ་གསལ་བར་སྨྲ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའོ།
གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཀུན་སློང་དངོས་དང༌། ངེས་པ་བསྐྱེད་པའི་
ཐབས་སོ། ། དང་པོ་ནི། དེས་ན་འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་རང་གི་ཤེས་རྒྱུད་ལ་ཞིབ་པར་བརྟགས་ལ་སེམས་ལ་བཅང་རྒྱུའི་སྒོམ་སྔར་མ་རྙེད་པར་འདུག་པས། ཕྱིས་ཀྱང་མི་རྙེད་སྙམ་དུ་མི་བསམ་པར། ཇོ་བོ་བཀའ་གདམས་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་ལས། ལྷ་དང་བླ་མ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ། རུས་ཤིང་དང་བཅས་ཏེ་སྒྲུབ་ན། འདུས་བྱས་སོ་ན་མི་གནས་པ་ཡིན་པས། རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་མི་སྲིད་སྙམ་པ་གཅིག་ཀྱང༌། ཅི་ཞིག་ལྟར་ན་སྐྱེ་བ་ཡིན། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ད་དུང་བདག་ལ་བརྙས་པ་མ་བྱ་བར་འཁྲུལ་མེད་ཀྱི་གདམས་པ་ལེགས་པར་སྩལ་དགོས་ཏེ། དེ་མ་སྩལ་ན་རང་ཉིད་དང་གཞན་རྗེས་འབྲང་རྣམས་ཀྱང་བསླུས་ནས་ཉམ་ང་བའི་གནས་རྣམས་སུ་ལྷུང་ཉེན་གདའོ། །ཞེས་པ་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་དྲན་བསྐུལ་མཛད་པའོ། །དེ་ཡང༌། བདག་གིས་དྲི་བ་ཞུ་བ་འདི་རྣམས་ནི་རང་མཁས་འདོད་དང༌། གཞན་དམའ་དབབ་པར་འདོད་པ་དང༌། རྙེད་བཀུར་དང༌། གྲགས་འདོད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཞེས་པ་རྣམས་ནི་ཀུན་སློང་ཇི་ལྟ་བུས་དྲི་བ་ཤུགས་ལ་སྟོན་པ་སྟེ་གོ་སླའོ། །
གཉིས་པ་ནི། ཅི་སྟེ་ན། ཞེས་པ་མཚམས་སྦྱར་ནས། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་ས་པཎ་གྱིས་རིགས་གཏེར་དུ་གསུངས་པ་འདིར་དྲངས་པ་ནི། རྟག་ཏུ་བརྩོན་པས་ཏིང་འཛིན་བསྒྲུབས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་དགྱེས་པའི་ལམ་ལས་གོལ། །སྙིགས་དུས་སྐྱེ་བོ་ཆོག་ཤེས་ཅན་རྣམས་ལེགས་པར་བསོམས་ལ་མཁས་པ་བརྟེན། །ཞེས་དང༌། སྡོམ་གསུམ་རབ་དབྱེ་སོགས་སུའང་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་མང་དག་གསུངས་འདུག་པ་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

384

དང༌། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཞུ་དོན་བསྐུར་བའི་འཕྲིན་ཡིག་ལས་ཀྱང༌། དིང་སང་སྙིགས་མའི་དུས་འདི་ན། །ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ཕལ་ཆེར་ནུབ། །ཆོས་མངོན་མཛོད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། །ངན་རྟོགས་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་བཀྲུགས། །ཁྱད་པར་དུའང་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི། །ཁ་བ་ཅན་གྱི་བསྟན་པ་འདི། །ངན་རྟོགས་མུན་པས་རྣམ་པར་ཁྱབ། །ཅེས་གསུངས་པ་རྣམས་ནི། བསྟན་པ་ཉམས་པ་ཐུགས་ཀྱིས་མ་བཟོད་ནས་གསུངས་པའི་གསུང་དུ་སྣང་བས། རྣ་བའི་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་དཔྱོད་ལྡན་རྣམས་ལ་བསྟན་པ་འཛིན་པའི་ཁུར་དང་སྙིང་རུས་སྐྱེ་བར་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཆར་དུ་ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་གསུམ་ལ། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལས། ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་ནོར་པ་མཐའ་ཡས་པ་འབྱུང་འདུག་ཅིང༌། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྟ་སྒོམ་ལ་འདྲ་མིན་གྱི་ནོར་པ་ཞུགས་ན། དེ་སྒོམ་པ་པོ་ཕུང་འགྲོ་བར་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་གསུངས་ཏེ། དབུ་མ་རྩ་བར། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྟ་ཉེས་ན། །ཤེས་རབ་ཆུང་རྣམས་འཕུང་བར་འགྱུར། །ཇི་ལྟར་སྦྲུལ་ལ་བཟུང་ཉེས་དང༌། །རིགས་སྔགས་ལོག་པར་བསྒྲུབས་བ་བཞིན། །ཞེས་དུག་སྦྲུལ་བཟང་བའི་ཐབས་ཀྱིས་མ་ཟིན་ན་ནི༑དུག་རང་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་དང༌། རིག་སྔགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ལ་གནད་ཟབ་མོས་མ་ཟིན་པར་ལོག་པར་སྒྲུབ་ན་བྱུར་དུ་རེད་པ་བཞིན་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྒོམ་ཚུལ་ལའང་ཕན་ཡོན་དང་གོལ་སའི་ཕུང་ཚེང་གི་གནས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང༌། གཞན་ཡང་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་དུ་མ་ཞིག་གི་གསུང་ལས་ཀྱང༌། དང་པོར་སྒོམ་རྒྱུ་རང་མ་ནོར་བ་གཅིག་རྙེད་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ཞེས་དད་པ་དང་སྙིང་རུས་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར། སྒོམ་རྒྱུ་འཆུགས་མེད་མ་རྙེད་ན་ཇི་ཙམ་བསྒོམས་ཀྱང་དབང་པོ་

སྤྱོད་ཕྱོགས་ཀྱི་དྲིས་ལན།

385

ངལ་ཞིང་ཆོས་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་མཐོང་ཞིང༌། ཚུལ་དེ་ལྟ་ན་མི་ཚེ་སྟོང་ཟད་ལ་འགྲོ་བའི་སྒོམ་ལ་རང་ཉིད་ཀྱང་སྙིང་རུས་སྐྱེད། གཞན་ཡང་འགོད་ཅིང་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ཡིན་མིན་སོགས་གང་ལ་ཡང་མི་དཔྱོད་ཅིང༌། མི་ཤེས་པར་འདི་ཁོ་ན་ཟབ་པ་ཡིན་པས་ཞེས་སྙིང་ཁམས་སྐྱེད་དེ་སྨྲ་བ་རྣམས་ལ། ཁོ་བོ་བཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་བརྩེ་བས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ། སྙན་བསྐུལ་དུ་ཞུ་བ་འདྲི་བ་ནི་འདི་ལྟར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལམ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་འདི་ཉིད་འབའ་ཞིག་ལྷག་པའོ་སྙམ་པ་སོགས་ཀྱིས་ཡིད་དཔྱོད་ཤགས་དྲག་པོ་གོམས་སུ་འཇུག་པ་ནི་རང་ཉིད་བསླུ་བའི་ཉམས་ལེན་ལས་རྒྱང་མི་འདའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རེ་ཞིག་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་གནས་དེར་ཐག་གཅོད་མ་སྔ་བར་སྒོམ་རྒྱུ་ཡི་མ་འཁྲུལ་བ་ཞིག་རྩལ་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །
གཉིས་པ་བཤད་པ་དངོས་ལ་འཇུག་པ་ལ་གསུམ། སྤྱོད་ཕྱོགས་ཀྱི་དྲི་ལན། ལྟ་སྒོམ་གྱི་དྲི་ལན། གདམས་ངག་ཟབ་མོ་ལ་ལྷད་བསལ་བའོ། དང་པོ་ལ་གཉིས། དྲིས་ལན་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་དང༌། དོན་བསྡུས་ཏེ་བསྐུལ་མ་གདབ་པའོ། དང་པོ་ལ་གཉིས། གསུང་རབ་སྤྱིའི་དགོངས་པའི་དྲིས་ལན་མདོར་བསྟན་པ་དང༌། བྱེ་བྲག་སོ་སོའ་དྲིས་ལན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་ ིཔོ་ནི། བརྩེ་བ་མཐར་སོན་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས། དངོས་སུ་དྲི་བ་མཛད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤགས་བསྟན་ལ་ལན་གྱིས་བསྟན་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནས་རྣམས་ཞིབ་མོར་དཔྱོད་ཤེས་ན་གོ་ནུས་པར་སྣང་མོད། འོན་ཀྱང་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་མ་སྦྱངས་པ་དག་ལ་ཚུལ་དེ་ཅུང་དཀའ་བས། ཁོ་བོས་ཇི་ལྟར་འདྲི་བའི་ཚུལ་དུ་བཀའ་སྩལ་པ་རྣམས་ལ། གསུང་རབ་སྤྱི་དང་མཐུན་ཞིང་སྒོམ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིའང་དགོངས་བདེ་བ། ཁྱད་པར་རྗེ་ཉིད་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

386

ཀྱི་དགོངས་པ་དང་མི་འགལ་བའི་ལན་རྣམས་ཇི་ལྟར་དྲིས་པའི་རིམ་པས་འདོམས་པར་བྱའོ། །ཞེས་རྩད་པོ་མཁའ་སྤྱོད་ཀྱི་གུར་ཁང་ན་གནས་པའི་སྒོམ་ཆེན་གཞན་ལ་ཕན་པའི་སྡེ་ཞེས་བྱ་བས་ཁས་འཆེའོ། །དེ་ལ་ཐོག་མར་བདག་ཅག་སྒོམ་ཆེན་རྣམས་ལ་དངོས་སུ་དྲི་བ་མཛད་པ་ལྟར་བསྟན་ནས། དཀའ་བའི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་ལ་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ལན་མདོར་བསྡུས་ཏེ་ཕྱོགས་མཐོང་བ་རེ་གནང་བ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འགག་དྲིལ་བའི་དགོངས་པའི་གཏད་ས་དེ་གང་ཡིན། འདིའི་ནང་དུ་མ་འདུས་པའི་གདམས་ངག་ནི་ག་ལ་སྲིད། དེས་ན་འདི་རྣམས་ཀྱི་དངོས་གཞི་དང་སྔོན་འགྲོ་ལས་བརྩམས་ཏེ། དྲི་བ་བགྱིས་པ་ནི་གླེང་གཞིའོ། །ཞེས་གསུངས་ནས། དྲི་བ་འདིའི་ལན་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་མདོར་བསྡུས་ཤིག་འདིར་གསུངས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དགོས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་འདི་ལས་ཐར་བར་བྱེད་པ་དེ་དང་པོའ་དགོས་པ་ཡིན། གཉིས་པ་ནི་དེ་ལས་ཐར་རྟིང་ཉན་ ིརང་གི་མྱང་འདས་སུ་མི་ལྟུང་བར་བྱེད་པ་དེ་ཡིན། མདོར་ན་འཁོར་འདས་གཉིས་ལས་རིམ་གྱིས་རྒལ་ནས་མཐར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡིན། ཅེས་པའི་དོན་འདི་གསུངས་སོ། །ཡང་འདིའི་དོན་མི་ལ་རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱུག་གིས་ཚེ་རིང་མ་ལ་མགུར་དུ་གསུངས་པ་ནི། སྤྱིར་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས། ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཇི་སྙེད་གཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང༌། གདུལ་བྱ་གང་ཟག་གི་བསམ་པ་དང་བསྟུན་ནས་ཐེག་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། མཐར་ཐུག་གི་སྐྱེལ་ས་གཅིག་ལས་མེད། གཅིག་པུ་དེ་བཞིན་ཆོས་ཉིད་མ་བཅོས་པ་ཡིན། དེ་ཡིན་

སྤྱོད་ཕྱོགས་ཀྱི་དྲིས་ལན།

387

ལུགས་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་གྲོལ་ཏེ། ལམ་ལ་སྦྱངས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས། ལམ་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ཟུང་འཇུག་ཡིན། ལམ་གྱི་བགྲོད་ཚུལ་ལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང༌། མདོར་ཧྲིལ་གྱིས་དྲིལ་ན་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག་གམ། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་དུ་ཁྱེར་འཚལ་ལོ། །ཞེས་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་བརྗོད་བྱ་སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེའི་སྙིང་པོ་ཅན་བསྒོམས་པས་གྲོལ་བ་ཉིད། དེ་གསུངས་པའི་དགོངས་པའི་འགག་ཏུ་གསུངས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཁོ་བོ་ནི་སྔ་མ་གཉིས་དང་དོན་འདྲ་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་རིམ་གྱིས་འགག་ནས་མཐར་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པ་ཉིད། དེ་གསུངས་པའི་འགག་དྲིལ་བའི་དགོངས་པའི་གཏད་ས་ཡིན་ཅེས་སྨྲའོ། གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་སོ་སོའ་དྲིས་ལན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ིཐར་པའི་རྒྱུ་ལས་བརྩམས་པའི་དྲིས་ལན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱུ་ལས་བརྩམས་པའི་དྲིས་ལན། ལས་འབྲས་ཀྱི་མདོར་ལེན་ལས་བརྩམས་པའི་དྲིས་ལན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྩ་བའི་ངེས་འབྱུང་ངོས་བཟུང་བ། ངེས་འབྱུང་སྐྱེད་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོའ་དྲིས་ལན། གྲོལ་བའི་ཐབས་དང༌། འཆིང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་ ིདྲིས་ལན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ངེས་འབྱུང་རྣམ་དག་དང༌། ངེས་འབྱུང་ལྟར་སྣང་ངོ༌། །དང་པོ་ནི། འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་བློ་ཤགས་དྲག་ལ་རྒྱུན་རིང་བ་བསྐྱེད་དགོས་པར་གསུངས་པ་དེའི་དོན་ཡང༌། །འདིར་གསུངས་པ་ནི། རང་རང་གི་རྒྱུད་སྟེང་དུ་འགེལ་ན་འདི་ཡིན་ཏེ། གནས་དབེན་པ་ལྟ་བུར་ལུས་དྲང་པོར་བསྲངས་ནས་བློ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ཏེ་ལེགས་པར་བསམས་པའི་ཚེ། ག་ན་ངས་སྔོན་ཆད་ཐོག་མ་མེད་པའི་འཁོར་བའི་མལ་གཏིང་འདིར། གསུམ་དང་དྲུག་དང་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཟུག་གཟེར་འདི་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

388

ཙམ་པ་དུས་རྒྱུན་དུ་མྱོང་བར་རང་གི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་འདི་འདྲར་གྱུར་འདུག་པ། ད་འདི་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་གཅིག་གཏན་མེད་ན་ནི། དུ་རུང་ཡང་ནམ་མཁའ་ཇི་སྲིད་གནས་ཀྱི་བར་དུ་སྔར་བཞིན་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་དགོས་པས། ཤིན་ཏུའང་སྦུགས་ཐུམ་ཞིང་སྒྱིད་ལུག་པས། ཐར་པའི་ཐབས་ཤིག་ཡོད་ན་ནི། ད་ཕྱིན་ཆད་འདི་ལྟ་བུའི་གནས་སུ་ཡི་རང་མི་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཅི་ནས་ཀྱང་བྱ་དགོས། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་ང་སྙིང་རུལ་སྙམ་པའི་མྱོང་བ་ལྷང་བ་མཁལ་མའི་ཟུག་གཟེར་ཚོར་བ་ལྟ་བུ་གཅིག་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ལ་དང་པོར་འབད་དགོས་ཏེ། རེ་ཞིག་ལ་ཤིན་ཏུ་སྐྱེ་དཀའ་ཡང༌། ལེགས་པར་བསམ་དགོས་ཏེ༑འདི་ལ་མྱོང་བ་མ་སྐྱེས་ན་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བའི་ཐབས་ཟབ་མོ་བླ་མས་ཇི་ཙམ་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་གོ་ཡང་སྔར་ལྟར་འཁྱགས་སྟེང་གི་ཆུ་དང་མཚུངས་པར་གདམས་ངག་གི་དོན་ཉམས་སུ་མི་མྱོང་བར་འདྲེད་འགྲོ་སྟེ། དཔེར་ན་སྐོམ་པས་གདུངས་བ་སོགས་ཀྱིས་བསྐུལ་བའི་འཐུང་འདོད་མེད་ན། ཆུ་འཐུང་བ་སོགས་ཀྱི་རྩོལ་བ་མི་བྱེད་པར་སྡོད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དེའི་སྒོམ་ལུགས་ཡང་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ད་འཁོར་བ་འདིར་མི་སྐྱེ་བར་བྱེད་དགོས་སྙམ་པ་ཙམ་གྱིས་གདོད་ཚུགས་སམ། ཨུ་ཚུགས་ཀྱི་བཏུགས་པོ་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ༑དེ་ནི་ཕག་ཁྱིས་བརྡས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། གེགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་གཅོད་ཆུང་པས་སོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟ་བུའི་ཡིད་འབྱུང་དང༌། འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་འདོད་ཀྱི་བློ་དོན་མི་གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་ངེས་འབྱུང་སྐྱེད་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོའ་དྲིས་ལན་ལ་གཉིས། དྲི་ ིབ་དང་ལན་ནོ། དང་པོ་ནི། དེས་ན་ཤིང་བཟོ་མཁས་པའི་འཕྲུལ་འདེགས་ནི། འོག་གི་ཀ་བ་གཅིག་ལྡེགས་པའི་སྦྱོར་བས་ཀྱང༌། ཕོ་བྲང་དགུ་ཐོག་གི་ཡང་ཐོག་གི་བར་དུ་གཡོ་ཞིང་ལྡེགས་ནུས་པ་བཞིན་དུ༑དམིགས་པ་གཞན་

སྤྱོད་ཕྱོགས་ཀྱི་དྲིས་ལན།

389

མ་གཅིག་གི་གནད་དམ་པ་གཅིག་སྒོམ་པས། བྱིན་གཡོས་ཡོང་པ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེས་དྲི་བ་མཛད་ནས། ལན་གྱི་མཐའ་གཞན་འགོག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ། ཁ་ཅིག་འདིའི་ལན་དུ་མི་རྟག་པ་བསྒོམ་པ་ལྟ་བུའམ། དཀོན་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལྟ་བུའམ། སྡིག་བཤགས་སམ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམ་པའམ། ཕྱིན་དྲུག་ལ་སློབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཟེར་བ་འོང་སྲིད་དེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁྱད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་ཡོང་ནའང་དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་དེ་ཁའི་ཐད་ཀྱི་མྱོང་བ་འདོན་པའི་དམིགས་སྐོར་གནད་དུ་བསྣུན་པ། རྒྱལ་བས་བཤད་པའི་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་བཅོས་བུ་མིན་པ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་དམ་པ་གཅིག་ཡོད་སྣང་བས། མན་ངག་དེ་ཐུགས་ཀྱིས་དགོངས་ན་སྟེ། དགོངས་སམ་ཞེས་པ་ནི་དྲི་བའོ། །
གཉིས་པ་ནི། ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་རྣལ་མ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ཀྱི་གནད་རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་ནི། སྡུག་བདེན་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་སེམས་པ་འདི་ཡིན་ལ། འདི་ལའང་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་སེམས་པའི་སྒོ་མང་མོད། གཙོ་བོ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་འདི་སྲིད་པའི་རྩེ་མོ་ནས་དམྱལ་བའི་བར་གང་དུ་གྲུབ་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་ཤིང༌། ངན་སོང་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་མའི་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་འདྲེན་པ་དང༌། ན་བ་དང་རྒ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྟེན་དང༌། སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དང༌། འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གཉིས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བས་སྡུག་བསྔལ་དེ་གཉིས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ། རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ངོ་བོར་སྐྱེ་བས། འདི་ལ་ནད་དང་འབྲས་དང༌། ཟུག་རྡུ་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་ཞིག་སྐྱེས་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་བསྒོམ་པའོ། །འདི་ལེགས་པར་བསྒོམས་པས་ཐར་པ་དོན་གཉེར་སོགས་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

390

འཕྲུལ་ལྡེགས་བཞིན་དུ་གཡོས་མཐོང་ལུགས་ནི། བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོའ་སྐྱོན་ཞིབ་ཏུ་བསམ་པ་ན། འདིས་བདག་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་ ིགྱི་མནར་བར་བྱས་འདུག་སྙམ་ནས། དེ་ལ་མདོར་འདོད་ངང་གིས་སྐྱེ། དེ་སྐྱེས་པ་ན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོའ་རྒྱུ་ལྡོག་པའི་ཉམས་ལེན་ལ་བརྩོན་པར་ ིའགྱུར། རྒྱུ་དེ་ལྡོག་ནུས་སུ་མཐོང་བ་ན། རྒྱུ་དེ་འགགས་པའི་འགོག་པ་ཐོབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཡིད་དམ་བཅའ་བར་འགྱུར། དེའི་རྒྱུར་ཐར་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་རྣམས་ཤགས་དྲག་ཞན་གྱི་དབང་གིས། ཐར་པ་དོན་གཉེར་ཤགས་དྲག་ཞན་འབྱེད་པའོ། །
གཉིས་པ་ལ་དེའི་ཐབས་དང་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་ལན་ལ་གཉིས། སྒྲོལ་བའི་ཐབས་ཀྱི་དྲི་ལན་དང༌། འཁོར་བའི་རྒྱུའི་དྲི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་དང་དེའི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་འབྲེལ་ཆགས་སུ་འབྱུང་བའི་དྲི་བ་ཚན་པ་གསུམ་ཙམ་ཞིག་སྣང་བ་རྣམས་རིམ་གྱིས་བརྗོད་ན། ད་འོ་ན་འཁོར་བ་འདི་ལས་རང་རེ་རྣམས་ཐར་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་དམ་པ་བཅར་བ། རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་གཅིག་ཆོག་འཆང་ཐུབ་ཅེས་པ་དེ་གང་ཡིན་ཅེས་པ་རྣམས་ཏེ། འདི་རྣམས་ལ་ཐབས་དམ་པ་བཅར་བ་ཞེས་པ་དང༌། རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་ཞེས་པ་དང༌། འཆང་ཐུབ་གཅིག་ཆོག་ཅེས་པ་རྣམས་ལ་ནུས་པ་ཡོད་པ་དེ་ཤེས་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ནི༑འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བསླབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་ནོ། །དེའང་སྔར་བཤད་པའི་ཚིག་སྣ་གསུམ་པོས། བསླབ་པ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་གོ་རིམ་དང་བཅས་པ་དང༌། ཤེས་བྱེད་དང༌། ཕན་ཡོན་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་བསྟན་ནོ། །དེ་ཡང་བསླབ་པ་གསུམ་པོ་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་དམ་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པས་དྲན་ཤེས་བཞིན་གྱི་ལས་རུང་དུ་སྐྱེད།

སྤྱོད་ཕྱོགས་ཀྱི་དྲིས་ལན།

391

ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཞི་ནས་རྩེ་གཅིག་གི་ཤིན་སྦྱངས་འདྲེན། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པས་འཁོར་བའི་ས་བོན་རྩ་བ་ནས་འབྱིན་པའི་ཕྱིར། བཅར་པ་ཞེས་པ་ནི་མ་འཆོལ་ཤེས་པའི་དོན་ཡིན་པས། བསླབ་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་ངེས་ཏེ། སྡ་མ་སྡ་མ་སྔོན་དུ་ངེས་པར་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་བ་ལྡོག་བའི་ལམ་གྱི་མཆོག་བསླབ་པ་གསུམ་ཡིན་པ་ལ་ཤེས་བྱེད་ཡོད་དེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའ་མདོ་ལས། ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་སྟོང་པ་ ིའདི་རྟོག་པ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པའི་མགོ་ལ་འདི་འདུག་སྟེ། ཞེས་དང༌། གལ་ཏེ་ཆོས་ལ་བདག་མེད་སོ་སོར་རྟོགས། །སོ་སོར་དེ་རྟོགས་གལ་ཏེ་སྒོམ་བྱེད་ན། །དེ་ནི་མྱ་ངན་འདས་ཐོབ་འབྲས་བུའི་རྒྱུ། །རྒྱུ་གཞན་གང་ཡིན་དེས་ནི་ཞི་མི་འགྱུར། །ཅེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསླབ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་ནི། འཁོར་བ་ལྡོག་པའི་ཐབས་འཆང་ཐུབ་གཅིག་མཆོག་ཡིན་ཏེ། འདི་ཡོད་ན་གཞན་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་འཁོར་བ་ལྡོག་ནུས་ལ། གཞན་ཡོད་ཀྱང་འདི་གསུམ་མེད་ན་འཁོར་བ་ལས་ལྡོག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་འཁོར་བའི་རྒྱུའི་དྲིས་ལན་ལ་གཉིས། ངོས་འཛིན་དཔེ་དང་བཅས་པ་དང༌། ངེས་པ་འདྲེན་ཚུལ་དཔེ་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐབས་སྔར་ལྟར་ངོ་ཤེས་པ་དེ་ལ་ཡང༌། སྔོན་དུ་རང་རེ་རྣམས་འཁོར་བ་འདིར་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་དངོས་གཞི་མཐར་ཐུག་པ་རང་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ངེས་དགོས་ཏེ། དེ་མ་ཟིན་ན་འོག་ནས་འཆད་པའི་དཔེ་དང་འདྲ་བའི་སྐྱོན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་ལྟ་བུ་རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་དེ་གང་ཡིན། ཅེས་གསུངས་པ་ནི། སྐབས་འདིའི་དྲི་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། འདི་ངོས་ཟིན་དགོས་པས་ཤིན་ཏུ་གཅེས་པའི་གནད་རྣམས་སླར་ཡང་གསུངས་པ། འདི་བཅར་པ་ངོས་མ་ཟིན་ན། འདི་འཇོམས་པའི་གཉེན་པོ་གང་ཡིན་དང་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

392

འཇོམས་ལུགས་ཇི་ལྟར་བྱེད་བཅར་བ་ཡང་ངོས་མི་ཟིན་པར། ཕོ་ཚོད་ཙམ་ལས་མི་འོང་སྟེ། དཔེར་ན་དགྲ་ངོས་མ་ཟིན་པར་དམག་འདྲེན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་མ་རིག་པ་ཡིན། དེ་ཡང་གཏི་མུག་ཡིན། དེ་ཡང་དངོས་འཛིན་ཡིན། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན། ཞེས་སོགས་སྨྲ་བ་འོང་ཡང༌། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བཅར་བ་ཡང་ངོས་མ་ཟིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དིང་སང་གི་ཐོས་བསམ་པ་དང༌། སྤོང་བ་བ་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྨྲ་ཚུལ་དང༌། ཞེ་རྩེ་གཏད་པ་མངོན་པར་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་སྣང་ངོ༌། །དཔེར་ན་རྐུན་མ་གང་ཡིན་ངོས་ཟིན་དུ་བཅུག་པའི་ཚེ་མི་ཡིན། དེ་ཡང་བཙུན་པ་ཡིན། དེ་ཡང་གཞོན་པ་ཡིན་ཞེས་སོགས་ཇི་སྙེད་གཅིག་སྨྲས་ཀྱང༌། གང་ཟག་གཅིག་ལ་རྐུན་མ་དེ་འདི་ཡིན་ཞེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་འཆུགས་མེད་དང་བཅས་ཏེ་མཛུབ་མོ་མ་ཚུགས་པར་ལ། རྐུན་མ་ངོས་ཟིན་པར་འཇོག་མི་ནུས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རང་རྒྱུད་ལ་བཀར་ནས་བལྟས་པའི་ཚེ། ད་འཁོར་བ་འདིར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་རང་མཐར་ཐུག་པ་དེ་འདི་ཡིན་པར་འདུག་སྙམ་པའི་མྱོང་བ་ལྷང་བ། རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ཅིང༌། མོས་ནུས་སུ་མ་སོང་བ་གཅིག་དང་པོར་སྐྱེ་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་སྨན་གཏོང་བ་ལ་དང་པོར་ནད་ངོ་ཤེས་པ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་ཟིན་ན་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་སྨྲོས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །སྔར་ངོས་མ་ཟིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གསུང་འདི་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ངོས་ཟིན་པའི་གནད་འཁྲུལ་མེད་ཐིག་པར་འགྱུར་བས། འདིར་ཅུང་ཟད་རྒྱས་ཙམ་བཀོད་པར་སྣང་ངོ༌། །གཉིས་པ་འདིའི་ལན་ནི། གསུང་རབ་རྣམས་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་དུ་བསྒོམ་པའི་ངེས་ངོར་ཡང་དགག་བྱ་དང་གཉེན་པོ་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྤྲོས་པ་མི་འཆར་བར་གསུངས་པས། འཁྲུལ་གཞི་སྐྱེས་པ་ཁ་ཅིག།འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཟེར་བའི་ངན་པ་གཅིག་སྤང་རྒྱུ་ཡང་མེད། མྱང་འདས་དང་

སྤྱོད་ཕྱོགས་ཀྱི་དྲིས་ལན།

393

གྲོལ་ཟེར་བའི་བཟང་པོ་གཅིག་བསྒྲུབ་རྒྱུ་ཡང་མེད་དེ། འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་རོ་མཉམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། མི་རིགས་ཏེ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་རོ་མཉམ་པའི་དོན། དོན་དམ་བདེན་མེད་དུ་རོ་མཉམ་པའི། ཀུན་རྫོབ་ཏུའང་རོ་མཉམ་པའི་དོན་གཉིས་ལས་གང་ཡིན། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་མཉམ་པ་མེད་དོ། །དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ལས། ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་འདིར་ཟད་དེ། ཞེས་གྲངས་ངེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལྟར་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡོད་པ་བཀག་པས་ཁའི་རོ་མཉམ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། འཁོར་བ་པ་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། འཁོར་འདས་གཉིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུའང་རོ་མཉམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །
ཡང་ཁ་ཅིག། འཁོར་བ་འདི་ནི་བཅིངས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས།
འཇུར་བུས་བཅིངས་པའི་སྐུད་པ་དང་འདྲ་བར། འདིའོ་སྙམ་པའི་རྟོག་པ་གྲིམ་པོ་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པས། ཚོགས་དྲུག་ལྷུང་བར་འཇོག་པ་ལ་སོགས་པའི་གློད་ཅི་ཐུབ་བྱེད་པ་མཆོག་ཡིན་ཅེས་གསུངས། འདིའང་བཟང་རྟོག་དང་ངན་རྟོག་གི་ཤན་མ་ཕྱེད་པར་དཔྱད་སྒོམ་སྒོམ་མིན་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ཡིན་པས། བཟང་བཟང་འདྲ་བར་སྣང་ཡང་གྲུབ་མི་ཐུབ་པས། འོག་ཏུ་དགག་པར་བྱའོ། །དེང་སང་ཞིག་མོར་འདོད་པ་ཁ་ཅིག། ང་ཡུལ་སྟེང་ནས་གྲུབ་པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་འཁོར་བའི་རྩ་བར་འདོད་པ་ཡང་རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པ་སྟེ། ཕུང་སོགས་ཀྱང་ཡུལ་སྟེང་ནས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ང་ཡུལ་སྟེང་ནས་མ་གྲུབ་ཅིང་ང་དང་ཕུང་སོགས་ཡོད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕུང་སོགས་ཡུལ་དུ་གྲུབ་ཀྱང༌། ཕུང་སོགས་ཡུལ་སྟེང་ནས་མ་གྲུབ་ཅེས་པའི་ཁྱད་འབྱེད་དུ་སོང་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

394

བས། ཕུང་སོགས་ཡུལ་ཡིན་ཡང༌། ཕུང་སོགས་ཡུལ་དུ་མ་གྲུབ་ཅེས་པའི་ཁྱད་པར་ཡང་འབྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི་པོ་སུའི་ལུགས་ལའང་ཡུལ་སྟེང་ནས་གྲུབ་པ་སྐབས་འདིར་དགག་བྱར་བཤད་པ་མི་སྣང་བས། སུའི་ལུགས་ཡིན་བསམ་པར་བྱའོ། །ཡང་ངའོ་སྙམ་པའི་བློས་དགར་དགར་ཚོར་བ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ། རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱར་སྨྲ་བ་ཡང༌། ལུས་ཅན་རེག་བྱ་ཅན་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱར་འདོད་པ་གཞད་གད་ཀྱི་གནས་མིན་ནས། དེ་ལྟར་སྨྲ་བ་མིན། ངའོ་སྙམ་པའི་བློ་ལྡན་སྐྱེས་ལ་ངའོ་སྙམ་དུ་དགར་རེ་སྣང་བ་དེ་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ལ་དགག་བྱའི་སྣང་ཚུལ་ཡིན་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། འདི་ཡང་དཔྱད་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན། དེ་ལ་ངའོ་སྙམ་དུ་ཧྲེམ་མེ་སྣང་བ་དང༌། ཧྲོང་ངེ་སྣང་བ་སོགས་ལའང་མཚུངས་པས་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྐབས་འདི་དག་ཏུ་ལུགས་འདི་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། རྗེའི་གསུང་གི་ཟུར་ཙམ་ཡང་མ་ཟིན་པའི་རྟོག་ཟོ་ཉུང་ན་མཛེས་སོ། །
དེས་ན་ལན་དངོས་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མ་མེད་པའི་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར། རང་གི་ངོ་བོའ་སྒོ་ནས་ཡུལ་སྟེང་དུ་གྲུབ་པར་ ིཞེན་ཚུལ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་གིས་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་དང༌། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཀ། འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་པས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ལ་ཡང༌། སྔ་མས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ང་ཙམ་དང༌། ཕྱི་མས་གཟུགས་ཕུང་དང༌། མིག་སྣ་དང༌། སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་རྟོག་པའི་དབང་གིས་གཞག་པ་ཙམ་མིན་པར། རང་གི་ངོ་བོའ་སྒོ་ནས་ཡུལ་སྟེང་དུ་གྲུབ་པར་ཞེན་ ིཔའི་ཞེན་ཚུལ་ཡོང་ཐག་ཆོད་པས། དེ་ཁ་ནང་དུ་ལོག་ནས་མྱོང་བས་གྲུབ་པ་

སྤྱོད་ཕྱོགས་ཀྱི་དྲིས་ལན།

395

གཅིག་བྱུང་བྱུང་གི་བར་དུ་འབད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འདུག་པ་མྱོང་བས་གྲུབ་ན། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་ཞེན་པ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པ་ཉིད། བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལྡོག་ཏུ་འོང་བས། དེ་ལ་དགོངས་ནས། སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས། དེ་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་གང་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ངོ་བོའ་རང་བཞིན་ཏེ། དེ་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་པའོ། ། ིདེ་ཡང་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་རྟོགས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང༌། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་འཛིན་སྟངས་འདི་མིན་པར་འདུག་སྙམ་དུ་ལེགས་པར་ཐིག་པ་ན། ཁོས་བཟུང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་ཕྱིར་དུ། གཅིག་དུ་བྲལ་དང༌། རྟེན་འབྲེལ་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཆེན་པོ་རྣམས་འཇུག་དགོས་པས། དགག་བྱ་མ་ཤར་བར། འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་མང་པོ་བྱས་ཀྱང༌། གནད་དུ་འགྲོ་དཀའ་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བཏགས་བའི་དངོས་ལ་མ་རེག་པར། །དེ་ཡི་དངོས་མེད་འཛིན་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་དམིགས་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ང་ལ་དམིགས་ནས། རྣམ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ། འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་བའི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་ལ། དམིགས་པ་ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས། རྣམ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་ནི། འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་ཅིང༌། དེ་གཉིས་ཀྱང་ཕྱི་མ་རྒྱུ་དང་སྔ་མ་འབྲས་བུར་གསུངས་ཞིང༌། བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་པ་མི་འདྲ་ཡང༌། འཛིན་སྟངས་མཐུན་པས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་རིགས་མི་མཐུན་གཉིས་སུ་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་ཡང་མེད་དོ། །
གཉིས་པ་ངེས་ཤེས་འདྲེན་ཚུལ་དཔེ་དང་བཅས་པ་ལ་གསུམ།

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

396

མཚམས་སྦྱོར་གྱི་དྲི་བ་དང༌། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དྲི་བ་དངོས། དེའི་ལན་བཏབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ངེས་འབྱུང་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་གསུངས་པ། རང་ཉིད་འཁོར་བ་འདིར་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་དེ། འཁོར་བའི་ཚུལ་ལ་མྱོང་བ་ལྷང་ངེ་བ་མ་སྐྱེས་ན། འཁོར་བ་ལ་ཞེན་ལོག་དང༌། སྐྱོ་ཤས་ངེས་འབྱུང་རྣམས་རྣལ་མ་འོང་བ་མེད་ཅིང༌། དེ་ལྟར་འཁོར་བར་འཁྱམས་ཚུལ་ལ་མྱོང་བ་ལྷང་ངེ་སྐྱེ་བ་ནི། རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་འཁོར་ཚུལ་སྒོམ་པ་ལ་རག་ལས་པས། ཞེས་གསུངས། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་ཟབ་མོ་ལ་ཤེས་འདོད་ཤགས་དྲག་པོ་བསྐྱེད་དུ་གཞུག་པའི་ཐབས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེའི་འཁོར་ཚུལ་དང༌། རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་དང༌། གོ་རིམ་ངེས་པ་ཅན་དང༌། དེ་རྣམས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་དང༌། དེའི་ཁོངས་ནས་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ཁྲིད་འོང་ཚུལ་རྣམས་གང་ཡིན། ཅེས་བའི་དྲི་བ་ཚན་པ་ལྔ་པོ་འདི་ཡིན་ནོ། །
གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ་དང་པོ་འཁོར་ཚུལ་གྱི་ལན་ནི། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། ལམ་གསུམ་ཐོག་མཐའ་དབུས་མེད་པ། །འཁོར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་མགལ་མེ་ཡི། །དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུར་ཕན་ཚུན་གྱི། རྒྱུན་ཅན་འདི་ནི་འཁོར་བར་བྱེད། ཅེས་དང༌། འཇུག་པ་ལས། ཟོ་ཆུན་འཕྱན་ལྟར་ཞེས་ཟོ་ཆུན་གྱི་ཁྱུད་མོ་དང༌། མགལ་མེའི་འཁོར་ལོ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་འཁོར་བར་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ཡང༌། དང་པོ་བརྒྱད་པ་དགུ་ཉོན་མོངས། །གཉིས་དང་བཅུ་པ་ལས་ཡིན་ཏེ། །ལྷག་མ་བདུན་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དང་པོ་མ་རིག་པ་དང༌། བརྒྱད་པ་སྲེད་པ་དང༌། དགུ་པ་ལེན་པ་སྟེ་ཉོན་མོངས་གསུམ་དང༌། གཉིས་པ་འདུ་བྱེད། བཅུ་པ་སྲིད་པ་སྟེ། ལས་གཉིས་དང༌། མིང་གཟུགས་ནས་རེག་པ་ཚོར་བའི་བར་བཞི་དང༌། སྐྱེ་བ་དང་རྒ་ཤི་གཉིས་

སྤྱོད་ཕྱོགས་ཀྱི་དྲིས་ལན།

397

སྟེ་དྲུག། རྒྱུ་དུས་དང་འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་ཏུ་གྲངས་པས། སྡུག་བསྔལ་བདུན་པོ་རྣམས་རགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཕན་ཚུན་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་ལ། ཉོན་མོངས་གསུམ་པོ་དེ་ལས། ལས་གཉིས་དང༌། དེ་ལས་སྡུག་བསྔལ་བདུན་དང༌། དེ་ལས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་གསུམ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་འཁོར་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། གསུམ་པོ་དག་ལས་གཉིས་འབྱུང་ཞིང༌། །གཉིས་ལས་བདུན་འབྱུང་བདུན་ལས་ཀྱང༌། །གསུམ་འབྱུང་སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ་དེ། །ཉིད་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཁོར། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲངས་ངེས་པའི་ལན་ནི། འདིར་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་དེ་ལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་གོ་རིམ་ངེས་ཏེ། འཕེན་བྱེད་དང༌། འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གོ་རིམ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་ནི། ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གང་གིས་འཕངས་ན། མི་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་འཕངས། གང་འཕངས་ན། མིང་གཟུགས་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག། རེག་ཚོར་གཉིས། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་དང་བཅས་པ་འཕངས། ཚུལ་ཇི་ལྟར་འཕངས་ན། རྒྱུ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བགོས་ཏེ། གསོས་འདེབས་པའི་རྒྱུ་དང་ཕྲད་ན༑འབྲས་བུ་འགྲུབ་རུང་དུ་བྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཕངས་སོ། །འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱང༌། གང་གིས་འགྲུབ་པར་བྱེད་ན། སྲེན་ལེན་གཉིས་ཀྱི་འགྲུབ་པར་བྱེད། གང་འགྲུབ་པར་བྱེད་ན། སྐྱེ་བ་དང་རྒ་ཤི་གཉིས་འགྲུབ་པར་བྱེད། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་པར་བྱེད་ན། ལས་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་བྱས་པའི་སྲིད་པས་ཏེ། དེ་དབང་གིས་མངལ་དུ་ཉིད་མཚམས་སྦྱར་ཏེ། ནུར་ནུར་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྒ་ཤི་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའོ། །མདོར་ན་འཕེན་བྱེད་གཉིས་ཀྱིས་འཕངས་པ་དེ་རྣམས། སྲེད་ལན་སྲིད་པ་གསུམ་གྱིས་གསོས་བཏབ་པས།

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

398

སྐྱེ་བ་དང་རྒ་ཤིའི་འབྲས་བུ་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་གོ་རིམ་ངེས་སོ། །དེས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་ཡང་ཤེས་ཟིན་པས། ཚེ་གཅིག་ལ་རྫོགས་པར་འདོད་པ་སོགས་ནི་འཕེན་འགྲུབ་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མ་ཕྱེད་པའི་གཏམ་ཡིན་ནོ། །ལྔ་པ་དེའི་ཁོངས་ནས་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་ཁྲིད་འོང་ཚུལ་ནི། སྐབས་འདིའི་འཕེན་འགྲུབ་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ན། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཀྱིས་ངན་འགྲོར་འཕེན་པ་དང༌། ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་སེམས་པ་གཉིས་སྦྲེལ་བས་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུའི་ཁྲིད་དང༌། སྔར་ལྟར་མནར་མེད་ནས་སྲིད་རྩེའི་བར་དུ་འཁོར་བའི་འཇིགས་སྐྲག་བསམ་པས་འབྲིང་གི་ཁྲིད་དང༌། དེའི་ཚེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ལ་དཔགས་ནས་གཞན་སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་ཡང་བསལ་འདོད་སྐྱེས་པ་ན་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའ་ཁྲིད་ཀྱང་ ིའབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བའི་རྒྱུ་ལས་བརྩམས་པའི་དྲི་བ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དྲི་ལན་དང༌། བྱེ་བྲག་གི་དྲི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི་སྔར་ཐར་པའི་རྒྱུ་ལས་བརྩམས་པའི་དྲི་བ་དེ་དག་གི་ལན་གང་ཡིན་དེ་རྣམས་ངོས་ཟིན་ན། ད་ནི་འདི་འདྲི་སྟེ། ཞེས་མཚམས་སྦྱར་ནས། དྲི་བ་དངོས་ནི། ངེས་དོན་སྒོམ་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒོམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བསྒྲུབ་པའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རང་གི་རྒྱུ་དེ་གང་ཡིན། ཅེས་གསུངས་པ་འདི་ཡིན་ལ། འདི་ལས་འཕྲོས་པའི་དྲི་བ་གསུམ་སྣང་ཡང༌། ཐོག་མར་འདིའི་ལན་གསོལ་བར་བགྱིའོ། །དེ་ལ་སྤྱོད་འཇུག་ལས། དེ་རིང་སངས་རྒྱས་རིགས་སུ་སྐྱེས། །སངས་རྒྱས་སྲས་སུ་ད་གྱུར་ཏོ། ། ཞེས་དང༌། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། ཐེག་མཆོག་ལ་མོས་ས་བོན་ཤེས་རབ་ནི། །སངས་རྒྱས་ཆོས་སྐྱེས་མ་དང་

སྤྱོད་ཕྱོགས་ཀྱི་དྲིས་ལན།

399

བསམ་གཏན་གྱི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀུན་རྫོབ་པ་ཁོ་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། སེམས་འདི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་ཀྱི་དབང་གིས། གང་ཟག་དེ་ཐེག་ཆེན་པར་ཚུད་མྱོང་མ་མྱོང་དུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེའི་འཕྲོ་ནས། འཁོར་བ་ལས་འདོན་པའི་གཙོ་བོ་དེ་གང་ཡིན་ཞེས་པའི་ལན་ནི། བདག་མེད་པའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉིད་ཡིན་ཏེ༑འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་པའི་ས་བོན་འགག་པར་གྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །དེའང་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱི། བདག་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་མི་ཆོག་པས། སྡར་བཤད་པའི་བདག་འཛིན་གཉིས་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བ་བཟུང་དགོས་སོ། །ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒོམ་པའི་དང་པོར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་གི་མར་ཤེས་པ་ལ་མྱོང་བ་འདོན་དགོས་ཤིང༌། དེའང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྟ་ཞོག། སྒོ་རྩའི་ཁྱི་འདི་ཙམ་ཞིག་ལ་དམིགས་པའི་ཚེ། འདི་རང་གི་མ་ཡིན་ངེས་སྙམ་པའི་མྱོང་བ་ལྷང་བ་གཅིག་དང་པོར་མི་སྐྱེ་ཁ་མེད་ཡིན་པས་ན། དེའི་སྒོམ་ལུགས་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཅེས་པའི་ལན་ནི། རྒྱུ་མཚན་འགོད་རྒྱུ་མེད་པར། འདི་ངའི་མ་ཡིན་སྙམ་པའི་མུ་གཏུགས་དེ་ག་ཙམ་ཡིན་ནམ། འཕྲུལ་འདེབས་ལྟ་བུ་དམིགས་པ་གཞན་གཅིག་ནས་བྱས་ཡོད་དམ་ཡོད་ན་དེ་གང་ཡིན། དེ་ལའང་དབང་པོ་རྟུལ་དང་རྣོན་པོའ་སྒོམ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རང་ཉིད་ཡིད་ ིཆེས་པའི་བླ་མ་དམ་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཙམ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་བསྒོམས་པས། བྱམས་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་བ་ལ་ཕན་པ་ཙམ་གྱིས་དགོས་པ་འགྲུབ་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

400

ལ། དབང་རྣོན་གྱིས་ནི། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། བུ་ཆུང་སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་རིག་པ་ཆོས་ཅན། རིག་པ་སྔ་མ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ད་ལྟར་གྱི་འདོད་ཆགས་ལས་ཞེ་སྡང་འབྱུང་བ་བཞིན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རིག་པའི་སྔ་མཐའ་ཐུག་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པའི་རིག་པས། འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པར་འགྲུབ་ལ། དེ་གྲུབ་ན་རང་གི་སྐྱེ་བ་ལའང་ཐོག་མ་མེད་པར་འགྲུབ་པས། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བདེ་འགྲོ་དང༌། ངན་འགྲོ་རྣམས་སུ་འཁོར་བ་དང༌། སེམས་ཅན་རེ་རེའི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་བླངས་པའི་ལན་གྲངས་ཀྱང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱི་ལྟ་བུ་དེས་ཀྱང་རང་གིས་མ་བྱས་པར་འགྲུབ་ལ། དེའང་ལན་གྲངས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་བྱས་པ་འགྲུབ་བས། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། མའི་ཐུག་མཐའ་རྒ་ཤག་ཚི་གུ་ཙམ། །རིལ་བུར་གྲངས་ཀྱང་ས་ཡིས་ལང་མི་འགྱུར། །ཅེས་གསུངས་ཤིང༌། མ་བུ་གཉིས་ལྟ་བུ་ལུ་གུ་རྒྱུད་དུ་འོང་ངམ་སྙམ་པ་དགག་པའི་ཕྱིར། ཕ་ནི་བུ་ཉིད་མ་ནི་ཆུང་མ་ཉིད། །སྐྱེ་བོ་དགྲར་གྱུར་པ་ཡང་བཤེས་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་བདག་གཞན་བརྗེ་ཚུལ་གྱི་དྲི་ལན་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་སྒོམ་ཞེས་གསུངས་པའི་བརྗེ་ལུགས་དེ་ཡང་གང་ཡིན། ཚུར་ཁའི་རང་དང༌། ཕར་ཁའི་གཞན་གཉིས་བརྗེ་བ་ལ་དམིགས་པ་གཏོད་པ་ཡིན་ནམ། དེ་ལས་གཞན་པ་གཅིག་ཡོད། དང་པོ་ཡིན་ན་དེའི་དགོས་པ་གང་ཡིན། གཉིས་པ་ཡིན་ན་གདམས་ངག་དེ་རང་གང་ཡིན། ཅེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་ཁའི་རང་དང༌། ཕར་ཁའི་གཞན་གཉིས་བརྗེ་བ་ལྟ་བུ་མིན་ཏེ། དེ་ནི་ཇི་ཙམ་བསྒོམ་ཀྱང་བརྗེ་ནུས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང༌། གལ་ཏེ་སྲིད་ན་ལས་འབྲས་འཆོལ་པར་འགྱུར་ཞིང༌། གསུང་

སྤྱོད་ཕྱོགས་ཀྱི་དྲིས་ལན།

401

རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡང་དེ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྤྱོད་འཇུག་ཏུ། བདག་དང་གཞན་དུ་བརྗེ་བྱ་བ། །གསང་བའི་དམ་པ་དཔྱད་པར་གྱི། །ཞེས་དང༌། བདག་བདེ་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དག། ཡང་དག་བརྗེ་བར་མ་བྱས་ན། །སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་མི་འགྲུབ་ཅིང༌། །འཁོར་བ་ན་ཡང་བདེ་བ་མེད། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་ཚིག་ལ་བརྟེན་ནས། བདག་གི་བདེ་བ་དང་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བརྗེ་ཚུལ་གྱི་དམིགས་པ༑རླུང་ཕྱི་ནང་དུ་རྒྱུ་བ་ལ་སྐྱོན་པའི་གཏོང་ལེན་སྤེལ་མ་ཞེས་བྱ་བ་གཅིག། ད་ལྟ་བློ་སྦྱོང་བར་གྲགས་པ་ཅི་རིགས་བཞེད་པར་སྣང་ལ། དེ་ཡང་འཆད་ཁ་བ་སོགས་ཀྱི་ཕྱག་བཞེས་སུ་སྣང་བས་ལེགས་པོ་ཡིན་མོད། འདི་ལ་ནུས་པ་ལེགས་པར་ཐོན་པའི་སྐབས་སུ། དངོས་གནས་ལ་བརྗེ་ནུས་པ་ཡོང་བ་ནི། ཐུབ་རྣམས་སྡིག་པ་ཆུ་ཡིས་མི་བཀྲུ་ཞིང༌། །འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཕྱག་གིས་མི་སེལ་ལ། །ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་གཞན་ལ་སྤོ་མིན་ཏེ། །ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་བསྟན་པས་གྲོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཇི་ལྟར་འཆད། གཞན་ཡང་དེ་གཉིས་བརྗེ་ནུས་པའི་སྐབས་ཤིག་སྲིད་ན། སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ་ནུས་དགོས་པས། ངན་སོང་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལེན་ནུས་བཞིན་དུ་བཏང་སྙོམས་སུ་བཞག་ན༑བརྩེ་བ་མཐར་མ་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །
རང་ལུགས་ནི། རང་ཉིད་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་བློ་དང༌། གཞན་ཡལ་བར་འདོར་བའི་བློ་གཉིས། གོ་ས་བརྗེ་བ་གོམས་སུ་བཅུག་པ་ན། བློ་དེ་གཉིས་གོ་ས་འཕོས་པ་དངོས་གནས་ལ་འོང་བའི་དཔེར། སྤྱོད་འཇུག་ལས། དཀའ་ལས་ཕྱིར་ལྡོག་མི་བྱ་སྟེ། །འདི་ལྟར་གོམས་པའི་མཐུ་ཡིས་ནི། །གང་གི་མིང་ཐོས་སྐྲག་པས་ཡང༌། །ཕྱི་ནས་མེད་ན་མི་དགར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བདག་གཅེས་འཛིན་ནི་རྒུད་པ་ཀུན་གྱི་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

402

སྒོ་དང༌། གཞན་གཅེས་འཛིན་ནི་ཕུན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་སུ་ལན་གཅིག་མིན་པར་གསུངས་པས། བདག་བདེ་གཞན་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་དག།ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡང༌། བདག་བདེ་ཉིད་ལ་གཅེས་སྤྲས་བྱེད་པའི་བློ་དང༌། གཞན་སྡུག་བསྔལ་བ་ཡལ་བར་འདོར་བའི་བློ་གཉིས་རིམ་གྱིས་བརྗེ་བའི་དོན་ཡིན་པར་གདོན་མི་ཟའོ། །
གཉིས་པ་དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་ལ་ལྔ༌། ཐུན་དངོས་གཞི་དང་ཐུན་
མཚམས་གྱི་དྲི་ལན། སྒོམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དང་པོའ་དྲི་ལན། བཤེས་གཉིས་ ིབརྟེན་ཚུལ་གྱི་དྲི་ལན། བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དྲི་ལན། དགེ་སྦྱོར་གྱི་ལག་རྗེས་ཀྱི་དྲི་ལན། དང་པོ་ལ། དྲི་བ་དང་ལན་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། འདི་ལ་དྲི་བ་འགའ་ཞིག་གནང་འདུག་པའི་དང་པོ། གཞན་ཡང་དམིགས་པ་གང་སྒོམ་ཡང༌། དུས་ཚོད་ལ་ཐུན་དངོས་གཞི་དང་ཐུན་བར་གཉིས་སུ་འབྱེད་དགོས་པས་ན། ཐུན་དངོས་གཞིའི་ཚེ་དམིགས་པ་གང་འདྲ་བ་གཅིག་སྒོམ་ན། དེའི་ཐུན་མཚམས་ལ་དགེ་སྦྱོར་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་བྱེད་ལུགས་ཅི་འདྲ་གཅིག་བྱས་ན། དེའི་དངོས་གཞིའི་བོགས་འདོན་དུ་འགྱུར། ཅེས་པའོ། །འདིའི་ལན་ནི། ཐོ་རངས་དང༌། ཉིན་གུང་དང༌། ཕྱི་དྲོ་དང༌། མཚན་མོ་ནི་ཐུན་བཞིའི་དུས་སུ་གསུངས་པས་བཞི་ཀའི་དུས་སུ་དགེ་སྦྱོར་རིགས་གཅིག་པ་ཉམས་སུ་ལེན་ནམ། དང་པོ་གཉིས་ལ་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་ན། ཐ་མ་ཉིད་ལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དང༌། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒོམ་པ་ལྟ་བུ་གང་བྱེད་ཀྱང་འདྲ་སྟེ། དངོས་གཞི་གང་དང་གང་གི་ཐུན་མཚམས་དེར་ཡང༌། རིག་པ་རྒྱ་ཡན་དུ་མི་གཏོང་བར། དངོས་གཞིའི་དམིགས་པ་དེ་ཡང་ཡང་དྲན་པར་བྱ་ཞིང༌། དེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཆེད་དུ་བསག་སྦྱང་དང༌། དེ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ལྟ་བ་དང་དེ་ལ་ཞེ་རྩིས་ཡོད་བཞིན་པའི་ངང་ནས། དབང་པོའ་སྒོ་སྡོམ་པ་དང༌། ཟས་ ི

སྤྱོད་ཕྱོགས་ཀྱི་དྲིས་ལན།

403

ཀྱི་ཚོད་རིག་པ་སོགས་དང༌། ཕྱག་དང་སྐོར་བ་སོགས་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན། དངོས་གཞི་དང་ཐུན་རྗེས་གཉིས་ཀར་ཡང་བོགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དངོས་བཞི་ལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་བསྒོམ་པའི་ཐུན་མཚམས་སུའང༌། གང་སྣང་སྒྱུ་མར་ལྟ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ནས་སྤྱོད་ལམ་རྣམས་དགེ་སྦྱོར་དུ་གཏོང་ལུགས་ཇི་ལྟར་བྱེད་གསུངས་པའི་ལན་ནི། །འགྲོ་འདུག་ཆག་གསུམ་སོགས་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དགེ་སྦྱོར་གྱི་གཙོ་བོ་གང་ལ་བྱེད་པ་དེའི་རྩིས་ཟིན་པར་བྱས་ནས། གཙོ་བོ་དེ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་གྲོགས་སུ་འཁྱེར་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཟན་ཆངས་གཅིག་སྟེར་བ་ཡང༌། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བསམ་པས་ཟིན་ནས་གཏོང་བ་བཞིན་ནོ། །གཙོ་བོ་དེ་འདྲ་གཅིག་གིས་ཟིན་པའི་ངང་ནས་སྒོ་གཅོད་པ་ན། མི་ཁོམ་གནས་བརྒྱད་ཀྱི་སྐྱེ་སྒོ་འགོག་པ་དང༌། སྐས་ལ་འཛེག་པ་ན་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་ལམ་དབྱེ་བར་སྒོམ་པ་སོགས་ཀྱང་མི་འགལ་ལོ། །དེ་ནས་ཐུན་དངོས་གཞི་ལ་གྲངས་དང་ཐུན་ཚད་ཇི་ཙམ་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པའི་ལན། ཐུན་བཞིར་འབྱེད་པ་སྔར་ལྟར་ཡིན་ལ། ཐུན་དྲུག་ཏུ་བྱེད་ན། ཉིན་ཐུན་གསུམ། མཚན་མོ་ཐུན་གསུམ་སྟེ་དྲུག་ཏུ་བྱས་ནས། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་དམིགས་པ་སོགས་ལ་ཇི་ཙམ་འཇོག་པའི་ཐུན་ཚད་ནི། ལས་དང་པོའ་སྐབས་སུ་ཐུན་ ིཆུང་ལ་གྲངས་མང་བའི་བཟང་གྱིས་བསླབས་ཏེ། ལུས་སེམས་ལ་ཟུག་རྔུ་སྐྱེས་ཀྱང་ཨུ་ཚུགས་ཆེ་བ་ནི། དགོས་པ་ཆུང་ཞིང་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཆུ་ཚོད་གཅིག་གམ། ཐུན་དྲུག་ཏུ་བྱས་པའི་དྲུག་ཆ་གཅིག་གི་ཆའམ། དྲུག་ཆ་གཅིག་གི་ཕྱེད་དམ། ཐུན་རྫོགས་པ་གཅིག་ལ་སོགས་པ། རང་གི་བློའ་ནུས་པ་དང་སྦྱར་ནས། བར་ཆད་མ་ཞུགས་པའི་སྤྲོ་སེང་ངེ་བའི་ ིངང་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

404

དེ་དུས་ལུས་གནད་སོགས་ཇི་ལྟར་བྱེད། གྲངས་དུར་བགྲོད་ཅེས་པའི་ལན་དུ། མན་ངག་སོ་སོ་ནས་འབྱུང་བའི་ལུས་གནད་ནི་འདིར་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་ལ༑སྤྱི་འགྲོ་ལ་སེམས་གནས་སྐྱེ་བ་དང༌། རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ལུས་རྣམ་སྣང་གི་ཆོས་བདུན་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། རྐང་པ་རྡོ་རྗེ་སྐྱིལ་ཀྲུང་ངམ། སེམས་དཔའི་སྐྱིལ་ཀྲུང་གང་བདེ། རྒལ་ཚིགས་དྲང་པོར་སྲང༌། མགྲིན་བ་ཅུང་ཟད་དགུག།མགོ་མི་མཐོ་མི་དམའ་བར་མིག་སྣ་རྩེར་བལྟ། སྣ་ནས་དྲང་པོར་བཙལ་ནས་ལྟེ་བའི་ཐད་སོ་སོར་འོང་བར་བྱའོ། །སོ་དང་མཆུ་རང་ལུགས་པར་བཞག།ལྕེའི་རྩེ་མོ་ཅུང་ཟད་གྱེན་དུ་ལྡོག། ལག་པ་གཉིས་མཉམ་གཞག་གི་ཕྱག་རྒྱ་སྟེ། བདུན་པོ་འདི་ཡིན་ནོ། །གྲངས་ནི། དམིགས་པའི་གྲངས། གནད་ཀྱི་གྲངས། རླུང་གི་གྲངས། རྩོལ་བའི་གྲངས་སོགས་ཡིན་ནོ། །དང་པོ་ལ། ཁྱབ་པའི་དམིགས་པ། སྤྱད་པ་རྣམ་སྦྱོང་གི་དམིགས་པ། མཁས་པའི་དམིགས་པ། ཉོན་མོངས་རྣམ་སྦྱོང་གི་དམིགས་པ་སྟེ་བཞི་དང༌། གཞན་ཡང༌། མི་སྡུག་པ་དང༌། ཡིད་དུ་འོང་བ་དང༌། དབུགས་འབྱུང་རྔུབ་དང༌། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང༌། ཁམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་སོགས་ཀྱང་དམིགས་པའི་གྲངས་སོ། །གནད་ཀྱི་གྲངས་ནི། ལུས་ཀྱི་གནད། དུས་ཀྱི་གནད། རླུང་གི་གནད། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནད། རྫས་ཀྱི་གནད། དམིགས་པ་གཏོད་པའི་ཡུལ་གྱི་གནད་དེ་གལ་ཆེའོ། །རླུང་གི་གྲངས་ནི༑ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་ཚུལ་གྱི་གྲངས་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་དགོས་སོ། །རྩོལ་བའི་གྲངས་ནི། སུམ་འགྱུར་མཆོག་གིས་གཞོམ་པ་ནི། བརྒྱད་ལྷག་པའི་བརྒྱ་ཙམ་མོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། གཞན་ཡང༌། ཆུ་སྲང་དང༌། ཆུ་ཚོད་དང༌། རྩ་དང༌། དབྱུག་གུ་དང༌། ཐུན་དང༌། ཉིན་མཚན་གྱི་ཆ་ལ་སོགས་པ་ལེགས་པར་ཤེས་ནས། དེ་སྲིད་ཀྱི་བར་དགེ་སྦྱོར་ལ་ནུས་པ་འདོན་ཚུལ་གསུངས་པ་ལྟར་ཉམས་ལེན་

སྤྱོད་ཕྱོགས་ཀྱི་དྲིས་ལན།

405

ལ་སྦྱར་དགོས་སོ། །
གཉིས་པ་སྒོམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དང་པོའ་དྲིས་ལན་ལ། དྲི་བ་དང་ལན་ ིནོ། དང་པོ་ནི། སྒོམ་རྣམས་ཀྱི་དང་པོའ་མགོ་རྒྱ་གར་སྐད་འདྲ་བ་དེ་འདི་ ིལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་འདིའོ། །འདིའི་ལན་ནི། སྒོམ་ལ་དཔྱད་སྒོམ་དང་འཇོག་སྒོམ་གཉིས་ལས། དཔྱད་སྒོམ་གྱི་སྟེང་ནས་སྒོམ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་སྐད་འདྲ་བ་དེ་ངོས་འཛིན་དགོས་ལ། དེ་ནི་དཀར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་དད་པ་སྒོམ་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ཅིང༌། དད་པ་ལའང་དང་བའི་དད་པ་དང༌། ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ། དོན་གཉེར་གྱི་དད་པ་སོགས་ཡོད་པའི་ནང་ནས། དང་བའི་དད་པ་སྒོམ་པ་དེ་ཡིན། དེ་ལ་ཡང་དད་ཡུལ་གྱི་སྒོ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང༌། འདིར་ལམ་གྱི་རྩ་བ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་དམིགས་ནས་དད་པའི་དང་བ་སྒོམ་པ་དེ་ཡིན་ཏེ༑དེ་སྒོམ་པ་ལས་བཤེས་གཉེན་བརྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་དད་པ་སྐྱེ། དེ་ཡང་ཕན་ཡོན་འབྱུང་བར་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་སྐྱེ། དེ་ལས་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བརྟེན་པ་འབྱུང༌། དེ་ནས་དལ་འབྱོར་སེམས་པ་ནས་བརྩམས་པའི་སྒོམ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དད་པ་སྔོན་འགྲོ་མ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་སྟེ། ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བསྲུང་ཞིང་འཕེལ་བར་བྱེད། །ཅེས་དང༌། ལག་པ་བཞིན་དུ་དགེ་སྡུད་རྩ་བ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་དད་པ་སྒོམ་པ་དཀར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་མའམ་རྩ་བར་གསུངས་པ་འདྲ་བ། གཞན་གང་ལའང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དེའི་འོག་ཏུ། དིང་སང་གི་སྒོམ་ཆེན་པ་འགའ་ཞིག་ལ། མཉམ་རྗེས་འདྲེས་པའི་རྟོགས་པ་ཡོད་ཟེར་མཁན་འདུག་པ་དེ་ཨེ་བདེན། བདེན་ན་འདྲེས་ལུགས་ཇི་ལྟར་འོང་གི་འདུག། མ་འདྲེས་པའི་ཚེ་ན་མཉམ་རྗེས་ཀྱི་མཚམས་གང་གིས་འབྱེད་པ་ཡིན། གསུངས་པ་འདི་ལ་བཤད་ཚོད་ཀྱི་ལན་དང༌། མྱོང་ཐོག་གི་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

406

ལན་གཉིས་དབུལ་བར་བྱའོ། །
དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་མཉམ་རྗེས་འདྲེས་པའི་རྒྱུ་མཚན། ས་དེ་ན་མཉམ་པར་མ་གཞག་པའི་ཐུགས་མི་མངའ་ཞིང༌། རྒྱ་ཡན་པ་མིན་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཙམ་སངས་རྒྱས་ལའང་ཡོད་པར་རྒྱུད་བླ་མའི་འགྲེལ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་མཐའ་མན་ཆད་ཀྱི་དམིགས་རྟེན་མ་རྩལ་བར་སེམས་མ་གཡེངས་པ་ཙམ་གོམས་བཅུག་པ་དང༌། ཟག་བཅས་དང༌། ཟག་མེད་དང༌། ཀུན་རྫོབ་པར། དོན་དམ་གང་ལ་དམིགས་པའི་བྱ་བ་དང་ནང་པའི་སྒོམ་གང་ལའང་མཉམ་རྗེས་འདྲེས་པ་ནི་རི་བོང་གི་ར་དང་མཚུངས་སོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་མཉམ་བཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གང་ལ་བྱེད་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་པས། དེ་སེམས་མཉམ་པར་ཞོག་ལ་སྨྲོས་ཤིག།ཅེས་པ་ལྟ་བུ། མ་གཡེངས་ཙམ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པར་མིང་བཏགས་པ་དང༌། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། དམིགས་པ་དེ་ལ་གང་གིས་སེམས་འཇུག་པ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་མཉམ་བཞག་ཅེས་བྱ། །ཞེས་དང༌། འཇོག་གོ། རྒྱུན་དུ་འཇོག་གོ། ཞེས་སོགས་དང༌། དམིགས་རྟེན་གང་རུང་ལ་སེམས་གཏད་པའི་རྗེས་སུ་གནས་ཆ་ཅུང་ཟད་རྙེད་པ་རྣམས་ལ་མཉམ་བཞག་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡོད་ཀྱང༌། དེ་དག་ནི་མཉམ་བཞག་མཚན་ཉིད་པ་མིན་ཏེ། བྱིང་རྒོད་རགས་པ་ཙམ་དང་ཡང་མ་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཇོ་བོ་རྗེས། དམིགས་པ་གང་རུང་གཅིག་དག་ལ། །ཡིད་ནི་དགེ་ལ་བཞག་པར་བྱ། །ཞེས་དམིགས་རྟེན་གང་རུང་གཅིག་ལ་གཏད་ཙམ་ལ་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་སེམས་དགུ་པ་ཐོབ་པའི་སྐབས་སུ་རྩོལ་བ་མ་བྱས་ཀྱང་བྱིང་རྒོད་མི་འབྱུང་བ་དང༌། མིང་ལའང་མཉམ་པར་འཇོག་ཅེས་གསུངས་པས། འདི་ནས་མཉམ་བཞག་མཚན་ཉིད་པར་འགྲོ་དགོས་ཏེ། འཕགས་པ་སྡུད་པ་ལས།

སྤྱོད་ཕྱོགས་ཀྱི་དྲིས་ལན།

407

མཉམ་པར་མ་བཞག་རྒོད་ཅིང་སེམས་གཡེངས་གྱུར་པ་སྟེ། །ཞེས་པའི་ཤུགས་ལ་བྱིད་རྒོད་དང་བྲལ་ནས་མཉམ་བཞག་ཏུ་གསུངས་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན་དེའི་ཚེ་ཡང༌། རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་གོམས་པས་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་ཅིང་རང་དབང་ཐོབ་པ་ཡོད་ཀྱང༌། མཉམ་བཞག་མཚན་ཉིད་པ་མིན་ཏེ། ཡིད་བྱེད་ཆུང་བ་ཙམ་ཡང་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཡིད་བྱེད་ཅེས་པ་འདི་ཡང༌། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དེ་ནས་དེ་ཡི་ལུས་དང་སེམས། །ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཆེ་ཐོབ་ནས། །ཡིད་ལ་བྱེད་དང་བཅས་ཞེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལུས་ཤིན་སྦྱངས་ཐོག་མར་སྐྱེས་པའི་རྗེས་སུ་དགའ་བདེ་རགས་པས་སེམས་གཡོ་བ་གཅིག་འོང་བས། དེ་ཡང་ལོག་པའི་རྗེས་སུ་མཚན་ཉིད་རྫོགས་ཤིང་བརྟག་སླ་བ། གྲིབ་མ་ལྟར་སྲབ་ཅིང་མི་གཡོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་མཐུན་པའི་ཤིན་སྦྱངས་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེ་ལ། འདི་ཐོག་མར་ནམ་སྐྱེས་པ་ནས་མཉམ་པར་གཞག་པའི་སས་བསྡུས་པའི་ཡིད་བྱེད་ཆུང་ངུ་ཐོབ་པར་འཇོག་པས། བསྒྲིམས་ཏེ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡིད་བྱེད་བཞིའི་ནང་ཚན་གྱི་ཡིད་བྱེད་དང་དོན་མི་གཅིག་གོ། མཉམ་བཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་མཉམ་བཞག་དེ་ནི་མཉམ་བཞག་གིས་སས་བསྡུས་པའི་ཡིད་བྱེད་ཆུང་ངུ་ཡན་ཆད་ཐོབ་པ་གཅིག་ལ་གོ་དགོས་པས། ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་མཉམ་བཞག་མཚན་ཉིད་པ་མེད་དོ། །དེས་ན་ཤིན་སྦྱངས་འདིས་ཟིན་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བྱེད་པ་དང་མ་བྲལ་བ་དེ་སྲིད་དུ། དེ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དེ་ཡང༌། མཉམ་བཞག་མཚན་ཉིད་པ་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། འདི་ལ་གནས་བཞིན་པའི་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། དེ་ལས་ལངས་ནས་ཡིད་བྱེད་དེའི་བྱེད་པ་དང་བྲལ་བའི་ཚེ་རྗེས་ཐོབ་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེས་ན་ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་པར་འཇོག་པར་ཤིན་སྦྱངས་ངེས་པར་ཡོད་དགོས་ཞེས་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

408

པའི་གློ་རྩེ་གཏད་པའི་ཤིན་སྦྱངས་དེ་ཡང་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཤིན་སྦྱངས་འདི་ཡིན་གྱིས། ལུས་ཤིན་སྦྱངས་ཐོག་མར་སྐྱེས་པའི་དགའ་བདེ་ཡེར་ཡེར་ཙམ་ལ་བཟུང་དུ་མི་རུང་ངོ༌། །གལ་ཏེ་ཉན་སར་བསྒྲིམས་ཏེ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡིད་བྱེད་བཞི་ལྷག་མཐོང་ལའང་ཡོད་པར་གསུངས་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ལྷག་མཐོང་སྒྲུབ་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། གྲུབ་ཟིན་གྱི་ལྷག་མཐོང་ལ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཞི་གནས་སྒྲུབ་པ་ལ་སེམས་དགུ་པ་མན་ཆད་ལ་ཡིད་བྱེད་བཞི་བཞག་པ་བཞིན་ནོ། ། དེས་ན་སེམས་གནས་དགུ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་རྩེ་གཅིག་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་སྒོམ་ཐམས་ཅད་འཇོག་སྒོམ་ཡིན་ཀྱང༌། མཉམ་བཞག་མིན་ལ། འཇོག་སྒོམ་ལ་མཉམ་བཞག་གི་ཁྱབ་ན་ནི། སྒོམ་ལའང་འཇོག་སྒོམ་གྱིས་ཁྱབ་དགོས་པར་མཚུངས་སོ། །མདོར་ན་རྒྱུན་མཐའ་མན་ཆད་དུ་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་གང་ལ་དམིགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡིན་ཀྱང༌། ཤིན་སྦྱངས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཟིན་པའི་ཞི་གནས་སམ་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་གནས་ཚེ་དང་ལྡན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་དགོས། མཉམ་བཞག་གི་གནས་དེ་ལས་ལངས་པའི་ཆོ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་འགྱུར་བས། གནས་ཆ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་གཞི་མཐུན་མི་འདུག་པའི་ཕྱིར། མཉམ་རྗེས་འདྲེས་པའང་མི་འོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཇོ་བོ་ཆེན་པོས་ཀྱང༌། མཉམ་བཞག་ལངས་པའི་དུས་དག་ཏུ། །སྒྱུ་མའི་དཔེ་བྱད་ལྟ་བུར་ནི། །ཆོས་ཀུན་ལྟ་བ་གོམས་བྱས་པས། །རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པ་སྦྱང་བ་དང༌། །ཐབས་ལ་སློབ་པ་གཙོ་བོར་བྱ། ། མཉམ་པར་གཞག་པའི་དུས་དག་ཏུ། །ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་ཆ་མཉམ་ཞིང༌། །དེ་རྒྱུན་རྟག་ཏུ་བསྒོམ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
གཉིས་པ་མྱོང་ཐོག་ནས་ཀྱི་ལན་ནི། བདག་ལྟ་བུའི་སྒོམ་ཆེན་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་མ་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས། མཉམ་རྗེས་འདྲེས་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་

སྤྱོད་ཕྱོགས་ཀྱི་དྲིས་ལན།

409

ཅེས་པའི་བློ་རྩེ་གཏད་པའི་མཉམ་བཞག་ནི། རྣམ་པར་དག་པའི་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་ལ་འཇོག་པ་མེད་ཀྱང༌། སེམས་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པའི་སོ་མའམ་རྩོམ་འཇོག་དེ་ཉིད། དེ་ཡུན་རིང་དུ་གོམས་པ་ན་དེ་ལ་སེམས་འཛིན་པའི་གནས་ཆ་འབྱུང༌། དེ་ལས་བདེ་དྲོད་ཅུང་ཟད་སྐྱེ། དེ་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་རྣམས་ལ་ཅུང་ཟད་སྤྲོས་ནས་བཅད་ཀྱང༌། སྡར་གྱི་གནས་ཆའི་བདེ་དྲོད་ཀྱི་རྩི་དེས་ཟིན་པའི་བར་ལ་ནང་དུ་འགུགས་པ་དང༌། ཕྱིར་སྤྲོ་བ། གང་བྱས་ཀྱང་བླ་བ་འདྲ་བ་བློ་ངོར་འཆར་བས། དེ་ལ་བསམས་ནས་མཉམ་རྗེས་འདྲེས་པ་ཡོད་ཅེས་སྨྲས་པ་ཡིན་ལ༑དེ་ཉིན་ཞག་སྤྲེལ་བ་ཙམ་སྐྱོང་ཐུབ་པ་ན་དེ་ནས་ཉིན་མཚན་ཁོར་ཡུག་མར་སོང་ཞེས་སྨྲས་པ་ཡིན་པས། མཉམ་རྗེས་འདྲེས་པ་དང༌། གནས་ཆ་མ་ཤོར་བའི་ངང་ནས་ཅུང་ཟད་དཔྱོད་ཐུབ་པ་གཉིས་ནོར་བའི་བཞད་དུ་གདའ་སྟེ། དེའི་སྐབས་ཀྱི་སྦྱོང་ཚུལ་དེ་རྗེས་ཐོབ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སྒོམ་དང༌། ཆད་ལྟ་དང༌། རྟག་ལྟ་སོགས་ཡུན་རིང་དུ་གོམས་པའི་འཇོག་སྒོམ་རྣམས་ལས་ལངས་མ་ཐག་པའི་བློ་རྣམས་ཀྱང་རྗེས་ཐོབ་མཚན་ཉིད་པར་འོངས་ས་མེད་སྙམ་པའི་བློ་ཤར་ལགས་སོ། །
གསུམ་པ་བཤེས་གཉེན་བརྟེན་ཚུལ་གྱི་དྲིས་ལན་ལ། དྲི་བ་དང༌། ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཡང་མདོ་རྒྱུད་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ནས་བཤེས་གཉེན་བརྟེན་ཚུལ་ལ་བསྔགས་པ་ཆེ་བར་བརྗོད་འདུག་ཅིང༌། ཁྱད་པར་དུ་སྒོམ་ཆེན་པ་རྣམས་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་རྩལ་དུ་འདོན་པ་ཡིན་ན། བླ་མ་སྒོམ་པའི་གནས། བླ་མའི་གྲངས། བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དངོས་གཞིའི་སྒོམ་ཁྱེར་རྩ་བའི་བླ་མ་དང༌། རྡོ་རྗེ་འཆང་ལྟ་བུ་དབྱེར་མེད་བྱེད་ལུགས། འོད་ཟེར་གྱི་སྤྲོ་བསྡུ་རྣམས་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་རྣམས་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

410

འདྲིའོ། །ཞེས་པའོ། །
གཉིས་པ་ལན་ནི། བདག་ཅག་རྣམས་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད་ལུགས་ནི། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་ཉན་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་བླ་མ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་ཐག་བཅད་ནས། ཅི་མཛད་ལེགས་པར་མཐོང་བའི་མོས་གུས་བྱས་པས། དེ་དག་གི་བྱིན་རླབས་སྤྱིར་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་དང་ཁྱད་པར་རང་གི་སྙིང་ལ་འཇུག་པའི་གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་འདེབས། ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་མཆོད་པ༑ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དགེ་བའི་མཆོད་པ། བླ་ན་མེད་པའི་མཆོད་པ་རྣམས་བློས་བླངས་ཏེ་བླ་མ་ལ་འབུལ། ཁྱད་པར་དུ་རྗེ་བཙུན་གླིང་རས་ཀྱི་བླ་མ་མཆོད་པའི་ཆོ་ག་མར་འབྱུང་བ་ལྟར། རྟོགས་པའི་མཆོད་པ་སོགས་ཀྱང་འབུལ། བླ་མ་སངས་རྒྱས་སུ་འདུག་པ་ངས་ངོ་མ་ཤེས། བརྒྱུད་པ་ཉེ་རིང་བསྒྲེང་དུ་བྱས་པ་མཐོལ་ལོ་བཤགས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་མཐོལ་བཤགས་ཀྱང་བྱེད། བླ་མ་དེ་དཀོན་མཆོག་ཀུན་འདུས་ཀྱི་ངོ་བོར་བལྟས་ནས། འདི་དང་སྐྱེ་བ་རྟིང་མ་སོགས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱབས་མགོན་རེ་ས་གཞན་ནས་མི་འཚལ། བླ་མའི་བྱིན་རླབས་གཅིག་པུས་ཆོག་པར་ཡིད་ཆེས་གཅིག་བྱེད་པ་ལགས། དེ་ནས་བླ་མ་སྒོམ་པའི་གནས་ནི། རྗེ་ཡང་དགོན་པ་ཆེན་པོའ་གསུངས་ལས། མཆོད་པ་འབུལ་ཚེ་ནམ་མཁའི་མཐོངས། ། ིགསོལ་བ་འདེབས་ཚེ་སྤྱི་བོའ་གཙིུ ག། དུས་གསུམ་རྒྱུན་དུ་སྙིང་གི་དཀྱིལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གནས་གསུམ་པ་དེ་དང༌། གཞན་ནི་སྣང་གྲགས་ཐམས་ཅད་བླ་མའི་ཐུགས་རྗེའི་ཞིང་གི་རྣམ་འཕྲུལ་དུ་བལྟས་ནས། བློ་གོམས་སུ་འཇུག་པ་ཡང་བྱེད་ལགས། དེ་ནས་བླ་མའི་གྲངས་ནི། རིགས་བསྡུ་ན་རྩ་དང་བརྒྱུད་པའི་བླ་གཉིས་སམ། རྗེའི་གླིང་རས་པ་ལྟར་ན། བླ་མ་ལ་ཆོས་སྐུ་ལོངས་སྐུ་སྤྲུལ་སྐུ་གསུམ་དུ་ངེས་པར་ཡང་མཛད་ལགས། གཞན་ཡང་

སྤྱོད་ཕྱོགས་ཀྱི་དྲིས་ལན།

411

དབང་བསྐུར་རྒྱུད་བཤད་མན་ངག་གནང་བ་ལ་གསུམ་ལྡན་གྱི་བླ་མ། རྗེ་ས་པཎ་གྱིས་གསུམ་ལྡན་གྱི་བླ་མ་འདི་རྩ་བའི་བླ་མར་ཡང་བཤད། སྡགས་རྙིང་མ་བ་དག་རྒྱལ་བ་དགོངས་པ་བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་སོགས་འདོད་དེ། འདིར་མི་སྤྲོ། དམ་ཆོས་འདུལ་བ་བྱ་བ་ནས་མཁན་པོ་དང༌། ལས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་དང༌། གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སློབ་དཔོན་དང༌། དགེ་ཚུལ་གྱི་སློབ་དཔོན་དང༌། ཀློག་པའི་སློབ་དཔོན་ཏེ་བླ་མ་ལྔར་བཤད་ཟེར་ཏེ༑དེ་ཀུན་ཐེག་པ་ཐུན་མོངས་པའི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པ་འདྲ། གསང་སྔགས་པ་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་བྱ་བ་སྣང་སྟེ། འདི་ལ་བླ་མེད་པ་ལྟར་ན་རང་གི་དམ་ཚིག་སློབ་དཔོན་ཞེས་པ། སྲོག་དང༌། བུ་དང༌། ཆུང་མ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་མཉེས་པར་བྱ་བ་དང༌། ཡང་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་དེ་བས་ལྷག། ཅེས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པར་རང་ལ་དྲིན་ཆེ་བའི་ངོས་ནས་ལྟ་དགོས་པའི་ཚུལ་ཡང་གསུངས་སོ། ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསྡུ་ན་ཆོས་འབྲེལ་དངོས་སུ་ཡོད་པ་དང༌། བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་གཉིས་སུ་ངེས་སོ། །
དེ་ནས་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དངོས་བཞི་སྒོམ་ཁྱེར་ནི། ཐུན་མོངས་པ་དང་ཐུན་མོངས་མིན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སེངྒེ་བརྒྱད་ཀྱིས་སྟེགས་པའི་ཁྲིའི་སྟེང་དུ། དྲིན་ཅན་རྩ་བའི་བླ་མ་དེ་ཉིད་སྐུ་ལྟ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པ། གསུངས་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུའི་དབྱངས་སྒྲོག་པ། ཐུགས་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་མཁྱེན་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ལས་སྒྲོལ་བའི་མཉན་པ་ལྟ་བུ། ཉོན་མོངས་པའི་ཟུག་རྔུ་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པར་བྱེད་པའི་སྨན་པ་ལྟ་བུ། ཡིད་བཞིན་གྱི་གླིང་དུ་སྐྱེལ་བར་བྱེད་པའི་དེད་དཔོན་ལྟ་བུ། མདོར་ན་འཁོར་བ་དང་མྱང་འདས་གཉིས་ཀའི་དཔལ་དམ་པར་གྱུར་པ།

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

412

བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་རྣམས་དང༌། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་སྐྱོང་སྲུང་མ་དང་བཅས་པས་བསྐོར་བ་གཅིག་དམིགས་ལ་ཕྱག་མཆོད་སོགས་ཡན་ལག་བདུན་པ་མཎྞལ་དང་བཅས་པ་བྱས་ལ། འདོད་དོན་ལ་གསོལ་བ་གདབ། དེ་ནས་འཁོར་གཞན་རྣམས་བླ་མ་ལ་བསྡུ། བླ་མ་རང་གི་སྤྱི་བོར་བྱོན་ནས་རང་ཉིད་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་མོས་པ་བྱེད་པའོ། །
ཐུན་མོང་མིན་པའི་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ནི། གསང་བ་འདུས་པའི་དགེ་སྦྱོར་ལ་སྤྲོ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། མདུན་གྱི་ནམ་མཁའི་གནས་སུ་སེངྒེ་བརྒྱད་ཀྱིས་སྟེགས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་སྤྲས་པའི་སྟེང་ན་སྣ་ཚོགས་པདྨ་དང་ཉི་མའི་སྟེང་དུ། རང་གང་ལ་མོས་པའི་རྩ་བའི་བླ་མ་དེ་ཉིད། ངོ་བོ་བླ་མ་ལ་རྣམ་པ་རིགས་དྲུག་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་སྐུ་མདོག་སྔོན་པོ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པའམ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་རྡོ་རྗེ་སྐྱིལ་ཀྲུང་གིས་བཞུགས་པ། ཡུམ་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མ་པདྨའི་སྐྱིང་ཀྲུང་ཅན་བསྐྱེད། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀའང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དང༌། དར་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ན་བཟའ་ཅན། ཡབ་ཀྱི་སྐུ་ལ་རྣམ་སྣང་སོགས་ལྷ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་བཀོད། དེ་ནས་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀའི་སྤྱི་བོར་ཟླ་བ་ལ་ཨོཾ་དཀར་པོ། མགྲིན་པར་པདྨ་ལ་ཨཱཿདམར་བོ། ཐུགས་ཁར་ཉི་མ་ལ་ཧཱུཾ་སྔོན་པོ། ཐུགས་ཁའི་ཧཱུཾ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། རྡོ་རྗེ་འཆང་ནས་བཟུང་སྟེ་བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་ཐམས་ཅད་དང༌། ཁྱད་པར་དུ་རང་ལ་ཆོས་འབྲེལ་ཡོད་པའི་བླ་མ་ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དེ་ལ་བསྟིམ། བླ་མ་དེ་ཉིད་བཀའ་བརྒྱུད་ཀུན་འདུས། སངས་རྒྱས་ཀུན་འདུས། ཡི་དམ་ཀུན་འདུས། ཆོས་སྐྱོང་ཀུན་འདུས་སུ་བལྟས་ལ། ཕྱག་མཆོད་མཎྜལ་བསྟོད་པ་ཐུན་མོང་དང༌། ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྡོམ་པ་བཟུང་བ། གསོལ་བ་འདེབས་པ་རྣམས་བྱའོ། །དེས་ནི་བླ་མ་དང་རྡོ་རྗེ་འཆང་དབྱེར་མེད་དུ་བྱེད་ལུགས་ཀྱང་

སྤྱོད་ཕྱོགས་ཀྱི་དྲིས་ལན།

413

ཤེས་ཟིན་ལ། དེ་ནས་འོད་ཟེར་གྱི་སྤྲོ་བསྡུ་བྱེད་ལུགས་ནི། བླ་མའི་སྤྱི་བོའ་ཨོཾ་ིདཀར་པོའ་དེ་འོད་ཟེར་དཀར་པོ་དང་བཅས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང༌། རང་ ིགི་སྤྱི་བོ་ནས་ཞུགས། ལུས་ཐམས་ཅད་འོད་ཟེར་དཀར་པོས་གང༌། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བསགས་པའི་ལུས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པར་བྱང་ཞིང་དག། སྐུ་རྡོ་རྗེའི་ས་བོན་བཞག། བུམ་པའི་དབང་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་བྱུང་སྙམ་དུ་བྱ། དེ་བཞིན་དུ་མགྲིན་པའི་ཨཱཿདམར་པོ་དེ་ལས་ཨཱཿདམར་པོ་འོད་ཟེར་དམར་པོ་དང་བཅས་པ་གཅིག་ལས་གཉིས་ཆད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བྱུང༌། རང་གི་མགྲིན་པ་ནས་ཞུགས། ལུས་ཐམས་ཅད་འོད་ཟེར་དམར་པོས་གང༌། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བསགས་པའི་ངག་གི་སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པ་བྱང་ཞིང་དག། གསུང་གི་ས་བོན་བཞག། གསང་བའི་དབང་ཞེས་སོགས་སྦྱར། ཐུགས་ཀའི་ཧཱུཾ་སྔོན་པོ་དེ་ལས་ཧཱུཾ་སྔོན་པོ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པ་གཅིག་ལས་གཉིས་ཆད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་རང་གི་སྙིང་ག་ནས་ཞུགས། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བསགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པ་བྱང་ཞིང་དག། ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་ས་བོན་བཞག། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་སོགས་སྦྱར་ལ། སླར་ཡང་བླ་མའི་སྐུའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ལས་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་པ་འཕྲོས་པས། རང་གི་ལུས་ཀྱི་བ་སྦུའི་སྒོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཞུགས། སྒོ་གསུམ་གྱི་དྲི་མ་ཕྲ་བ་ཐམས་ཅད་དག། དབང་བཞི་པ་ཟུང་འཇུག་གི་དབང་ཐོབ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་བྱུང་སྙམ་པ་བྱ། དེ་ནས་རྡོ་རྗེ་བསྡུ་བའི་ཕྱག་རྒྱས་སྤྱན་དྲངས་པས་བླ་མ་དེ་ཉིད་རང་གི་སྤྱི་བོར་བྱོན་ནས་རང་ལ་ཐིམ་པས། རང་གི་སྒོ་གསུམ་དང༌། བླ་མའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ཡིན་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་བྱ། དེ་དག་ཀྱང་སྒོས་ཀྱི་དམིགས་སྐོར་ཡིན་གྱི། མཐའ་ལེགས་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

414

པར་ཆོད་པ་ལ་ནི་ཐེག་པའི་སྐབས་གང་ཡིན་གྱི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ལེགས་པར་ཤེས་པར་བྱས། དེ་ནས་བརྟེན་ཚུལ་གྱི་གནད་རྣམས་ཤེས་པར་བྱ་ཚུལ་གསུང་རབ་དཔང་དུ་འཇུགས་དགོས་ཤིང༌། ཁྱད་པར་མཉེས་པ་གང་ཡིན་བསྒྲུབ། མི་མཉེས་པ་ཐབས་ཀྱིས་སྤང༌། སྐྱོན་རྟོག་པའི་བློ་ཡེ་མ་ཤོར་བ་བྱ་ཞིང༌། ཡོན་ཏན་འབའ་ཞིག་སེམས་པའི་དད་པས་སྐྱོ་ངལ་མེད་པར་བླ་མ་རྒྱུན་རིང་དུ་རྟེན་དགོས་སོ། །འདི་ནས་འདྲེད་ཕྱིན་ཆད་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲེད་པས། དེར་མ་སོང་བ་གལ་ཆེའོ། །
ལྔ་པ་དགེ་སྦྱོར་གྱི་ལག་རྗེས་ཀྱི་དྲིས་ལན་ལ། དྲི་བ་དང་ལན་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་དིང་སང་གི་སྒོམ་ཆེན་པ་ཕལ་ཆེ་བ། དལ་འབྱོར་དང་མི་རྟག་པའི་སྒོམ་ལ་སླ་ཆོས་སུ་བྱེད་པར་སྣང་བས་ན། དེ་ལ་འདི་འདྲི་སྟེ། སྤྱིར་དགེ་སྦྱོར་གང་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོས་པ་ནི། བློ་སྣ་བསྟུང་ནས་འཁོར་བ་ལས་རྒལ་ཏེ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལས་འོས་མེད་ན་འདི་གཉིས་རང་བསྒོམས་པའི་ལག་རྗེས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགོས་པ་ཆེན་པོ་རང་རང་ས་ནས་ཡོད་པས་དེ་གཉིས་རང་གང་ཡིན། ཅེས་པ་འདི་ལས་འཕྲོས་པའི་དྲི་བ་ཚན་པ་བཅུ་གཉིས་ཙམ་ཞིག་སྣང་བ་ལས། ཐོག་མར་དགེ་སྦྱོར་འདིའི་ལན་གསོལ་ན༑འདིར་སྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ནི། མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་འཁྲིད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དལ་འབྱོར་བསམ་པའི་ལག་རྗེས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། ལམ་དེ་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་ལ་དལ་འབྱོར་ཁྱད་པར་ཅན་འདི་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་མེད་པ་ལ་ངེས་པ་རྟིང་ནས་འདྲོངས་ནས། ལམ་དེ་བསྒྲུབ་པ་ལ་བསྐུལ་བ་དང༌། མི་རྟག་པ་སྒོམ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལག་རྗེས་ནི། ལམ་དེ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱིས་བསྒྲུབས་བས་ཆོག་སྙམ་པའི་ཕྱི་བཤོལ་བཀག་ནས། དེ་རིང་ཉིད་ནས་སྒྲུབ་དགོས་པ་ལ། ངེས་པ་

སྤྱོད་ཕྱོགས་ཀྱི་དྲིས་ལན།

415

ཤུགས་དྲག་པོ་འདྲོངས་ཏེ། ལམ་དེ་སྒྲུབ་པའོ། །དེའི་འོག་དལ་འབྱོར་སྒོམ་ན། དལ་ལུགས་དང༌། འབྱོར་ལུགས་གང་ཡིན་གསུངས་པའི་ལན་ནི༑དལ་ལུགས། མཐའ་འཁོབ་དབང་པོ་མ་ཚང་ལོག་ལྟ་ཅན། །རྒྱལ་བའི་བཀའ་མེད་མིའི་མི་ཁོམ་བཞི། །ཚེ་རིང་ལྷ་དང་ངན་སོང་གསུམ་དེ་བརྒྱད། །དེ་དང་བྲལ་བ་དལ་བ་ཡིན་པར་གསུངས། ཞེས་པ་ལྟར་དང༌། འབྱོར་ལུགས། མི་ཉིད་དབུས་སྐྱེས་དབང་པོ་ཚང་བ་དང༌། །མཚམས་མེད་མ་བྱས་སྡེ་སྣོད་གསུམ་ལ་དད༌། །སངས་རྒྱས་བྱོན་ནས་ཆོས་བསྟན་བསྟན་པ་གནས། །དེར་རྗེས་འཇུག་དང་གཞན་གྱི་སྙིང་བརྩེ་བའོ། །འབྱོར་པ་བཅུ་ལྡན་རྟེན་ནི་རྙེད་གྱུར་ནས། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །རྒྱུད་སྟེང་དུ་བསྒོམ་ན་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པའི་ལན་ནི། ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་རང་ལ་ཚང་མ་ཚང་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་ནས། ཇི་ཙམ་ཚང་བ་རྣམས་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ། བདེ་སྐྱིད་ཆོས་ལས་རག་ཕྱིར་ཆོས་སྒྲུབ་དགོས། །བཤེས་གཉེན་དལ་འབྱོར་ཚང་ཕྱིར་ཆོས་སྒྲུབ་ནུས། །འདིར་མ་བསྒྲུབས་ན་དལ་འབྱོར་ཕྱིར་རྙེད་དཀའ། །ནམ་འཆིའི་དུས་བཏབ་མེད་པས་དེང་ནས་སྒྲུབ། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། མི་རྟག་པ་ལྟ་བུའི་སྒོམ་ལུགས་ཀྱང་ཁ་བཤད་དུ་མ་སོང་བ་བྱས་ཏེ། སེམས་ལ་སྒོམ་ན་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ལན་ནི། རང་གི་ལུས་འདི་རྐྱེན་དང་གནོད་པ་ཕྲན་ཚེགས་ཙམ་གྱི་འཇིག་ནུས་པ་དང༌། གསོན་རྐྱེན་ཉུང་ཞིང་འཆི་རྐྱེན་གྱིས་མཐའ་འཁོར་བ་དང༌། གྲོགས་དང་ཉེ་དུ་ལ་སོགས་པ་ཡང་མི་འཆི་སྙམ་པ་ལ་ཕལ་ཆེར་འཆི་ཡིན་འདུག་པའི་མཐུན་དཔེས། རང་ལའང་དེ་རིང་མི་འཆི་བའི་གདེང་དང་དཔང་པོ་མེད་པར་ཐག་བཅད་ནས་ཆོས་སྒྲུབ་པའོ། །རྒྱུད་ལ་འཕྲུལ་ཆེ་བའི་དམིགས་པ་རྣོ་ཤོས། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ལས་བྱུང་བ་ཇི་ལྟར་ཡོད། ཅེས་པའི་ལན་ནི། སྤྱིར་རྒྱལ་བས་མི་རྟག་པ་སྟོན་པའི་ཆོས་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

416

ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མང་བས་རང་རང་གི་བློ་ལ་འཆར་གང་བདེ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་མྱ་ངན་ལས་འདས་རྐྱེན་ལས། ཞིང་རྨོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་སྟོན་གྱི་ལོག་མཆོག་གོ། འདུ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་མི་རྟག་པ་དང་འཆི་བའི་འདུ་ཤེས་མཆོག་གོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཆོས་བྱེད་འདོད་ལ་ཧུར་ཤ་ཐོན་མ་ཐོན་ནམ་འཆི་ངེས་མེད་དྲན་མ་དྲན་ལ་རགས་ལས་པ་མྱོང་བ་ལ་དཀར་ནས་བལྟའོ། །ཡང་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་བསྒོམ་པའི་སྒོམ་ལ་མྱོང་བ་གཤའ་མ་གཅིག་མ་སྐྱེས་ན་སྐྱབས་འགྲོ་ཡང་དག་པ་འོང་མི་སྲིད། ཅེས་སྨྲ་ན། དེ་འདྲ་སྲིད་པར་མཁས་ལེན་ནུས་མཁན་ཇི་ལྟར་ཡོད། མི་སྲིད་ན་དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་གང་ཡིན་ཅེས་པའི་ལན་ནི། དྲི་བ་འདི་མཛད་པའི་དགོངས་པ་ཡང༌། ངན་སོང་གི་འཇིགས་སྐྲག་སྒོམ་པ་ལ་ཡང་མྱོང་བ་གཤའ་མ་སྟེ་ཤགས་དྲག་པོ་མ་སྐྱེས་ན་སྐྱབས་འགྲོ་ཡང་དག་པ་སྟེ་ཤགས་དྲག་པོས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་མི་འབྱུང་ཞེས་དོན་གྱི་བཞེད་པ་ཡིན་པས། དེ་ནི་གང་ལ་འདིར་སྐྱོ་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ལ་ཞི་གུས་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ངན་སོང་གི་འཇིགས་སྐྲག་བསྒོམ་པའི་མྱོང་བ་ཤགས་དྲག་མེད་ན་ངེས་འབྱུང་ཤགས་དྲག་ཀྱང་མི་འབྱུང་བས། ངེས་འབྱུང་ཤགས་དྲག་གིས་མ་ཟིན་པའི་ཉམས་ལེན་རྣམས། དེས་ཟིན་པས་ཁྱད་པར་བྱས་པའི་ཐར་ལམ་དུ་མི་འགྱུར་ཞེས་སོགས་སྨྲ་དགོས་ཀྱིས། སྔ་མ་དེ་མེད་ན་སྐྱབས་འགྲོ་དང་ཐར་ལམ་དུ་འགྱུར་པའང་མེད་ཅེས་འདོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། སྐྱབས་འགྲོ་དང༌། ངེས་འབྱུང་དང༌། ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་སོགས་ལ་ཤགས་དྲག་མེད་པ་ཐམས་ཅད་དེ་རྣམས་མིན་པར་སྨྲ་ན། སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ལའང་མཚུངས་པས། དྲན་འདུན་དུ་རེ་བས་མ་ཟིན་པ་དང༌། སྤྱོད་པ་ནན་ཏན་དང་བྲལ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་པ་ཡང་མི་ནུས་ཏེ།

སྤྱོད་ཕྱོགས་ཀྱི་དྲིས་ལན།

417

མདོ་ལས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྡོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ནན་ཏན་དང་བྲལ་ཡང་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་དུ། ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྟ་འདོད་ནས་བསྔགས་པ་རྗོད་པ་ཙམ་གྱི་དགེ་བ་དེ། ཕྱོགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིག་ཕྱུང་ཞིང་བཙོན་རར་ཚུད་པ་ལ་མིག་སྦྱིན་ཞིང་བཙོན་ཁང་ནས་བཏོན་ནས་ཚངས་པའི་བདེ་བ་ལ་སྦྱར་བ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེ་བར་གསུངས་པས། བྱང་སེམས་ལྟ་འདོད་པ་ཙམ་ལ་ངེས་འབྱུང་ཤགས་དྲག་དགོས་ན་ནི་ཧ་ཅང་ཐལ་ལ། དགེ་རྩའི་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གང་གི་ཡང་ལམ་གྱི་རྒྱུར་འགྲོ་མི་སྲིད་པར་སྨྲ་ན་ནི། འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་འབའ་ཞིག་གི་རྒྱུར་འགྲོ་བར་དེ་བས་གང་གིས་སྒྲུབ། གང་གི་རྒྱུར་ཡང་འགྲོ་མི་སྲིད་པར་འདོད་པ་སོགས་ཆོས་སྤོང་བསོག་པ་ལས་མ་འདས་སོ། ། གཞན་ཡང་རང་གི་རྩ་བའི་བླ་མ་ལ་སྐྱོན་རྟོག་པའི་བློ་སྡོམ། ཡོན་ཏན་འབའ་ཞིག་གི་ངོས་ནས་སེམས་ཤིང༌། བཀའ་དྲིན་དྲན་ཏེ། སྙིང་ནས་གུས་པ་བསྐྱེད་ལ། ལམ་གྱི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་ཁས་ལེན་པའི་བློ་འདི་བླ་མའི་སྐྱབས་འགྲོ་མིན་ན་ནི། བླ་མའི་སྐྱབས་འགྲོ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ལ། ཡིན་ན་ནི་དལ་འབྱོར་དང༌། མི་རྟག་པ་དང༌། ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་སྒོམས་པ་མ་བྱས་པའི་སྡོན་ནས་སྐྱེ་བ་སྲིད་དེ། བཤེས་གཉེན་གྱི་ཆོས་སྐོར་ཙམ་ཉམས་སུ་བླངས་པའི་དུས་དེར་འདི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བཤེས་གཉེན་ནས་ལས་འབྲས་ཀྱི་བར་གྱི་སྐོར་རྣམས་རིམ་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་གཅིག་སྲིད་པའི་ཕྱིར་སྟེ། བཤེས་གཉེན་ནས་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པའི་བར་གྱི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་བློ་སྣ་མཐའ་དག་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གོ་རིམ་ངེས་པར་ཁྱེད་ཀྱང་འདོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཆོས་སྐོར་ཉམས་སུ་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

418

བླངས་པའི་དུས་དེར། འདི་ལ་བདག་གི་རྩ་བའི་བླ་མ་འཆོལ། འདི་བདག་གི་རྩ་བའི་བླ་མ་ཡིན་སྙམ་པའི་བློ་རྣལ་མ་མི་སྐྱེ་ན་ནི་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་བསྒོམས་པས། ཐར་པ་ལ་དོན་གཉེར་རྣལ་མ་སྐྱེ་བ་ཡང་གཞད་གད་གྱི་གནས་སུ་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་ངེས་འབྱུང་ཤགས་དྲག་གིས་མ་ཟིན་ན་ཐར་ལམ་དུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་ན། ངེས་འབྱུང་ཤགས་དྲག་དང་འཛིན་སྟངས་འགལ་བ་མིན་ན་ཐར་པའི་གེགས་སུ་མི་འགྱུར་བ་ཡང་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་འདི་དག་ཞིབ་ཏུ་མི་སྤྱོད་པར་རི་བོང་ཅལ་བཞིན་མ་རྒྱུག་ཅིག། ཡང་སྐྱབས་འགྲོ་ངག་ཏུ་བཏོན་ནས་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་འདི་ལས་གཞན་ཡིད་ལ་བསྒོམས་ན། སྒོམ་ལུགས་ཀྱི་རྒྱགས་ཁྱེར་ཇི་ལྟར་གདའ། ཞེས་པའི་ལན་ནི། ངག་ཏུ་བརྗོད་པ་འདི་སྐྱབས་འགྲོ་སྐུལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཙམ་ཡིན་གྱི། སྐྱབས་འགྲོ་དངོས་ནི། བླ་མ་དང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང༌། དཀོན་མཆོག་ནང་ཕན་ཚུན་གྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་པ་དང༌། དེ་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བཏོན་པ་དང༌། སྐྱབས་དངོས་དང༌། གྲོགས་སུ་བློ་ཁེལ་པའི་སྒོ་ནས་ཁས་ལེན་པའི་སེམས་སྟེང་ནས་འཇོག་ལ། འདི་ལ་ཡང་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང༌། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་སོགས་ཀྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྐྱབས་འགྲོའ་ཁྱད་པར་ ིཡང་དབྱེར་ཡོད་དོ། །ཧྲིལ་གྱིས་དྲིལ་ན་ཆེད་དུ་བྱ་བ་རང་ཉིད་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཐར་བའི་ཆེད་དུ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྡུག་བསྔལ་དེ་ལས་སྐྱོབ་བའི་རེ་ལྟོས་སྙིང་ཐག་པ་ནས་འཆའ་ནུས་པའི་སེམས་དཔའ། སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུའི་སྐབས་ཀྱི་སྐྱབས་འགྲོའ་དོན་ལྡོག་ཡིན་ལ། ཡང་ཆེད་དུ་བྱ་ ིབ་རང་ཉིད་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཐར་བའི་ཕྱིར་དུ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྡུག་བསྔལ་དེ་ལས་སྐྱོབ་པའི་རེ་ལྟོས་འཆའ་ནུས་པའི་སེམས་པ། །སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་སྐབས་ཀྱི་སྐྱབས་འགྲོ། །ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་

སྤྱོད་ཕྱོགས་ཀྱི་དྲིས་ལན།

419

ཐམས་ཅད་སྲིད་ཞིའི་རྒུད་བ་ལས་སྐྱོབ་པའི་ཆེད་དུ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་རྒུད་པ་དེ་ལས་སྐྱོབ་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པར་ངེས་པའི་སྐོ་ནས་རེ་ལྟོས་འཆའ་ནུས་པའི་སེམས་པ། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའ་སྐབས་ཀྱི་སྐྱབས་འགྲོའི་དོན་ ིལྡོག་ཡིན་ནོ། ། སྔ་མ་གཉིས་ལ་ཡང་ནུས་པ་ཡོད་ངེས་པའི་སྒོ་ནས་ཞེས་འདི་སྦྱར་བར་བྱའོ། །དེས་ན་སྟོན་པ་དང༌། སྐྱབས་དངོས་དང༌། གྲོགས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ཡང་རེ་ལྟོས་འཆའ་ནུས་པའི་ཁོངས་ན་ཡོད་དེ། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་དང༌། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་རྒྱུད་བླ་མ་སོགས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་འདི་ལ་སྒོམ་དུས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་འདི་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིད་ལ་བྱེད། རང་རེ་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་ལྔའི་ཡུལ་དུ་སྣང་བའི་དཀོན་མཆོག་གི་རྟེན་གསུམ་འདི་རྣམས་ལས་མ་གཏོགས་པ་གཅིག་ཡིད་ལ་བྱེད་དམ། འདི་རྣམས་ལ་བྱེད་པ་ཡིན། དང་པོ་ཡིན་ན། གང་འདྲ་ཞིག་ཡིད་ལ་སྒོམ། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལན་ནི། བཀའ་གདམས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར། རེ་ཤིག་ལ་དཀོན་མཆོག་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ལྟ་བ་ཙམ་ལས་མ་བྱུང་ཡང༌། དད་པ་སྒོམ་གསུངས་པ་ལྟར། ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་གཟུས་ལས་ཀྱང༌། དཀོན་མཆོག་གི་སྒྲ་ཙམ་ཐོས་པ་ཡང་སྨོན་ལམ་གྱིས་བསྒྲུབ་དགོས་པར་གསུངས་པས། ལས་དང་པོའ་ངོར་དགག་སྒྲུབ་མང་ན་འཐོར་འགྲོ་ ིབའི་ཕྱིར་རོ། །ཅུང་ཟད་དབང་པོ་རྣོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ངོར་ནི་དཀོན་མཆོག་གི་གཞི་ལྡོག་ལེགས་པར་ངོས་ཟིན་ན་ཁྱད་ཆེ་བས། དེ་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པ་བདེན་འཛིན་ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྒྲིབ་པར་བཞེད་པས། དེས་བཞག་པའི་བདེན་སྣང་གིས་བསྡུས་པའི་བག་ཆགས་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འཇོག་པ་ལྟར་ན། ས་བཅུ་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དུས་ན་ཡང༌། བར་ཆད་མེད་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

420

ལམ་དེ་ཁ་ཟག་མེད་དུ་སྐྱེས་བས། དེའི་སྟེང་དུ་སྤང་བྱའི་བག་ཆགས་སྒོ་བར་མི་རུང་ཡང༌། ལུགས་འདི་ལ་དེའི་ཚེ་ཡང༌། ང་ཙམ་གྱི་སྟེང་དུ་འཇོག་པས། སེམས་ཅན་རང་རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲིབ་པ་གཏན་མེད་པའི་གཞི་མཐུན་ཁས་ལེན་མ་དགོས་ལ། སྒྲིབ་པ་ཡང་ཉོན་སྒྲིབ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཟད་པས། དེའི་རྒྱུད་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་ས་བོན་མེད་ཅིང༌། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང༌། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ན་ལ་ལྡོག་གི། གཞན་དག་ལས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཁོ་ནའི་ནུས་པས། དེ་ནས་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེའི་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་ངང་ནས་དེའི་རྒྱུན་རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོར་སོང་བའི་ཚེ་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པ་ལ་གེགས་བྱེད་ཀྱི་དྲི་མ། ང་ཙམ་གྱི་སྟེང་ན་བདེན་འཛིན་གྱིས་གཞག་པའི་བག་ཆགས་ཕྲ་བའི་མཐར་ཐུག་པ་དེ། རྐྱེན་མ་ཚང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟད་པ་ཡིན་གྱི། གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འགགས་པ་ཡིན་ཀྱང༌། དེ་དེའི་དངོས་གཉེན་དུ་སོང་བ་ཡང་མིན་ལ། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོས་དེའི་དངོས་གཉེན་བྱས་པའང་མིན་པས། བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་དངོས་གཉེན་དུ་སོང་བའི་སྤང་བྱ་ནི། སྔར་བཤད་པ་དེ་ལས་རགས་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་གཅིག་ཡིན་པས། བར་ཆད་མེད་ལམ་དེའི་སྦང་བྱ་ལས་ཕྲ་བའི་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་འདོད་པའི་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་དང་འདི་མི་འདྲའོ། །འདི་ཤེས་ན་ས་བཅུའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ༑ཡེ་ཤེས་རྣམས་ཟག་མེད་ཀྱི་ངོ་བོར་སྐྱེ་བ་དང༌། སྒོམ་སྤང་གང་གི་སྟེང་དུ་འཇོག་པ་ཡང་ཤེས་པར་ནུས་སོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རྒྱུན་རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོར་ནམ་སོང་བའི་དུས་དེར། ཐེག་ཆེན་པ་ཐུན་མོང་བ་ལྟར་ན། རྒྱུན་མཐའི་སྐབས་ཀྱི་མཚན་དཔེས་སྤྲས་པའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་སྐུ། དེའི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་ཡང༌། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་

སྤྱོད་ཕྱོགས་ཀྱི་དྲིས་ལན།

421

སྐུར་སོང་ནས། ངེས་པ་ལྔ་ལྡན་གྱི་ཚུལ་དུ་འོག་མིན་དུ་བཞུགས། ལོངས་སྐུ་དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཡང་འབྱོན་མོད། འོན་ཀྱང་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་ནི་ལོངས་སྐུ་དེས་བདག་རྐྱེན་བྱས་ནས་འཁྲུངས་པར་བཞེད་དོ། །ལོངས་སྤྲུལ་ཀྱི་སྐུ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་ལ། རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ཞེས་བྱ་ལ། ཞིག་པ་དངོས་པོར་འདོད་པའི་རིགས་པས། ཤེས་སྒྲིབ་འགགས་ཙམ་གྱི་ཞིག་པ་དེ་འདུས་བྱས་ཡིན་ཀྱང༌། ཤེས་སྒྲིབ་ཟད་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དང་འགོག་བདེན་ཞེས་འཇོག་པས། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་འགོག་བདེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འདོད་པ་རྣམས་དང་བཞེད་པའི་ལུགས་མི་གཅིག་གོ། དེས་ན་འདི་སྐབས་ཀྱི་ཡང་དག་མཐའ་ཞེས་པ་དང༌། སྔགས་ནས་བཤད་པའི་ཡང་དག་མཐའ་གཉིས་མངོན་དུ་བྱས་ཚུལ། སྒྲིབ་བྲལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཐོག་མར་མངོན་དུ་བྱས་པའི་སྟེང་ནས་འཇོག་པར་མཚུངས་ཀྱང༌། མངོན་དུ་བྱེད་མཁན་གྱི་གང་ཟག་གི་དངོས་པོའ་ིསྤུས་གཏན་མ་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་བྱེད་དགོས་ལ། རང་རྒྱུད་པས་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ལ་བྱས་ནས། དེ་སངས་མ་རྒྱས་པའི་སྡོན་ནས་ཀྱང་མངོན་དུ་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་གདམས་ནས་བྱེད་ནུས་པར་འདོད་པ་སོགས་དང་ཡེ་མི་འདྲ་བས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཞི་ལྡོག་ནི་དེ་འདྲ་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །
དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཞི་ལྡོག་ནི། ལམ་དང་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་གཉིས་ཀ་ན་ཡོད་དེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། གང་ཞིག་གང་ལ་ཆགས་བྲལ་བ། །བདེན་གཉིས་མཚན་ཉིད་ཅན་དེ་ཆོས། །ཞེས་དང༌། རྣམ་པར་བྱང་བའི་བདེན་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཐུབ་པ་ཞེས་ཀྱང་འགྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལྟར། མཐར་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

422

ཐུག་གི་སྐྱབས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དང་རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་གཉིས་ཡིན་ལ། ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་གཞིར་བཞག་ནས། མ་མཐའ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་བཟོད། བར་ཆད་མེད་ལམ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཉམ་རྗེས་ཀྱི་དབྱེ་བས་བསྔུས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐའ་དག་ལམ་གྱི་བདེན་པར་རིགས་བསྡུས་ན་འདུ་བས་དེ་དག་དང༌། གཉེན་པོ་ཟག་མེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྣམས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས། རང་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་ཅི་རིགས་པ་འགགས་པའི་བྲལ་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམས་འགོག་པའི་བདེན་པར་བྱ་དགོས་པས་དེ་ལྟར་འགོག་ལམ་གཉིས་ཀ་ཡང་ལམ་དུས་ཀྱི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཡིན་ནོ། །རྒྱུད་བླ་མའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཚོགས་དང་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱང་དེའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། མཉམ་མེད་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་སངས་རྒྱས་དང་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ། ལམ་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། སྔར་བཤད་མ་ཐག་པའི་འགོག་ལམ་དེ་དག། རྒྱུད་ལྡན་གྱི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ། ། དེས་ན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་མཚན་གཞིའམ་གཞི་ལྡོག་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ངེས་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལགས། སྒོ་ལྔའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དཀོན་མཆོག་གི་རྟེན་གསུམ་རྣམས་ནི་དཀོན་མཆོག་དངོས་དེ་རྣམས་ཡིད་ངོར་མི་རྗེད་པའི་མཚོན་བྱེད་ཡིན་ལ། འདི་རྣམས་ལའང༌། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་འདུ་ཤེས་བཞག་ནས། ཕྱག་མཆོད་བསྟོད་པ་བསྐོར་བ་སོགས་བྱས་ན་ཕན་ཡོན་འབྱུང་ཚུལ་ནི། མཆོད་རྟེན་ལ་བསྐོར་བའི་ཕན་ཡོན་གྱི་མདོ་དང༌། བསླབ་བསྡུས་སོགས་ལས། དགེ་སློང་གིས་ནི་དེ་

སྤྱོད་ཕྱོགས་ཀྱི་དྲིས་ལན།

423

བཞིན་གཤེགས་པའི་དབུ་སྐྲ་དང་སེན་མོའ་རིང་བསྲེལ་ཅན་གྱི་མཆོད་རྟེན་ ིལ་ཕྱག་བྱས་པའི་ཕན་ཡོན། རང་གི་ལུས་ཀྱིས་ཇི་ཙམ་གནོན་པའི་ས་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ། གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལ་ཐུག་གི་བར་གྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རེ་རེ་ཡང་སྟོང་དུ་འགྱུར་བའི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་རྒྱལ་དུ་སྐྱེ་བ་འཛིན་ནུས་པ་སོགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་མཐའ་ཡས་པ་འབྱུང་བ་རྣམས་ཡིན་ལ། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང། འདི་ཡི་དོན་ལྡན་འགའ་ཞིག་ལ། །ང་ནི་དེ་ཡི་ལུས་ཞུགས་ཏེ། །སྒྲུབ་པོ་གཞན་ལ་མཆོད་པ་ལེན། །ཅེས་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་ལུས་ལ་ཞུགས་ནས། དངོས་གྲུབ་སྩོལ་བར་གསུངས་པ་འདིར་ཡང་མཚུངས་པས། སེམས་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་སྣོད་དུ་རུང་ན་སངས་རྒྱས་གདུལ་བྱའི་དོན་མཛད་པ་དུས་ལས་མི་ཡོལ་བར་གསུངས་པས། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་གསུམ་དུ་མ་ཟད། གཟིངས་དང༌། ཟམ་པ་དང༌། ལྗོན་ཤིང་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་བསྟན་ནས་གཞན་གྱི་དོན་མཛད། ཅེས་ཀྱང་ངེས་པར་བྱ་ཞིང༌། འཕྲལ་དུ་ཡང༌། རྒན་པའི་མཐའ་ལོགས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་བཞུགས་ན་བརྗིད་པ་དང་མི་བཞུགས་ན་མི་བརྗིད་པས་སྐུ་བཞེངས་བར་གནང་བ་སོགས་ཆོས་འདུལ་བ་ནས་འབྱུང་བ་དང༌། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ནས། བྲིས་སྐུའི་ཆོ་ག་སོགས་གསུངས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྲིས་སྐུ་ལན་གཅིག་མཐོང་བས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ས་བོན་འཇོག་པ་སོགས་དང༌། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་ལ་བསྐལ་བའི་བར་དུ་ལྷའི་ཟས་རོ་བརྒྱ་བ་སོགས་ཀྱིས་མཆོད་པ་བས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཟུགས་སྐུ་ལན་ཅིག་མཐོང་བ་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་སོགས་མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པར་གསུངས་པས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ཙམ་ཡང་ཚོགས་ཀྱི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང༌། སྒོམ་བྱེད་པའི་དམིགས་རྟེན་ཀུན་ཀྱང་རྡེའུ་ཤིང་བུ་སོགས་ལས། ལྷ་སྐུ་དང་ཕྱག་མཚན་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

424

སོགས་ཆེས་བཟང་བར་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའ་མདོ་ལས་འབྱུང་ངོ༌། །འདི་ ིརྣམས་གོ་ན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་དངོས་ལ་ཇི་ཙམ་གུས་པ་ལྟར་གྱི་རྟེན་གསུམ་འདི་རྣམས་ལ་ཡང་གུས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་ནི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་དངོས་དེ་རང་གང་ཡིན་སྐྱབས་འགྲོའ་ངོ་བོ་ཨིཐ་བ་དེ་གང་ ིལ་བྱེད་གསུངས་པའི་ལན་ཀྱང་ཕུལ་ཟིན་ཏོ། ། འདི་རྣམས་ལ་གོ་བ་མ་རྙེད་པར་སྐྱབས་འགྲོ་བར་ཁས་ལེན་པ་ནི་སྲེག་འཚོད་མི་ནུས་པའི་མེ་དང་འདྲ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཅིས་ཀྱང་ཡིན་ལགས་ཏེ། དིང་སང་ནི་དུས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱབས་འགྲོ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡང་ཅུང་དཀོན་པ་ཙམ་དུ་སྣང་ལགས་སོ། །
གསུམ་པ་ལས་འབྲས་ཀྱྀ་ཉམས་ལེན་ལས་བརྩམས་པའི་དྲིས་ལན་ལ་གསུམ། སྡིག་པ་བཤགས་པའི་དྲིས་ལན། རྣམ་སྨིན་གྱི་ནུས་པ་ཆེ་ཆུང་གི་དྲིས་ལན། མདོར་བསྡུས་ཏེ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་དང་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཡང་སྡིག་པ་བཤགས་པ་ལ་གཙོ་ཆེ་ཞིང་གལ་ཆེ་ངེས་ཤེས་པ་རང་གཅིག་ངོས་འཛིན་གང་ལ་བྱེད། ཅེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལན་ནི། སྡིག་པ་བྱས་པ་ལ་འགྱོད་པ་མང་བ་དང༌། སྟོང་ཉིད་ལ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་གཟུངས་སྔགས་ཟབ་མོའ་བཟླས་བརྗོད་སོགས་དང༌། ིཕྱིན་ཆད་སྲོག་ལ་བབ་ཀྱང་མི་བྱེད་པར་སྡོམ་སྙམ་པ་དང༌། སེམས་བསྐྱེད་དང༌། སྐྱབས་འགྲོ་སོགས་ཡོད་ན་སྟོབས་བཞི་ཚང་བ་ཡིན་ལ། བཞི་བོའ་ིནང་ནས་ཀྱང་གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྟོབས་འགའ་ཞིག་གིས་སྡིག་པའི་ས་བོན་ཡང་འབྱིན་ནུས་པས། དེ་གལ་ཆེ་ངོ་རང་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། སྡིག་པ་འདག་ལུགས་ཀྱང༌། སྟོབས་བཞི་ཚང་ན་མྱོང་ངེས་ཀྱི་ལས་ངན་ཡང་འདག་པར་ཤནྟི་པས་གསུངས་པས། དམྱལ་བ་ལྟ་བུར་ཡུན་རིང་གནས་དགོས་པ་

སྤྱོད་ཕྱོགས་ཀྱི་དྲིས་ལན།

425

རྣམས་ཡུན་ཐུང་ངུས་ཆོག་པ་དང༌། སྡིག་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཆུང་ངུར་འགྱུར་པ། མ་ལུས་པར་ཟད་པ་དང༌། ངན་འགྲོར་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་མྱོང་དགོས་པ་རྣམས་བཤགས་པ་བྱས་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱི་ཚེ་འདིར་ཅུང་ཟད་ན་བ་དང༌། ཡིད་ཅུང་ཟད་མི་བདེ་བ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་འདྲོངས་ནས་ཕྱིས་མྱོང་མི་དགོས་པ་སོགས་ཅི་རིགས་སུ་འགྱུར་རོ། །
གཉིས་པ་རྣམ་སྨིན་ནུས་པ་ཆེ་ཆུང་གི་དྲིས་ལན་ལ་གཉིས། དྲི་བའི་གསུང་རྣམས་བཀོད་པ་དང༌། དེའི་ལན་ཞིབ་ཏུ་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་དགེ་སྡིག་སྟོབས་འདྲ་འདྲེས་མར་མཉམ་དུ་སྤྱོད་པ་འདི་ཀུན་གྱི་དགེ་བ་དེའི་མཐུས་སྡིག་པའི་རྣམ་སྨིན་མི་འབྱིན་པ་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་ནི་དེའི་སྡིག་པས་ཀྱང་དགེ་བ་མི་འཇོམས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན། འོན་ཏེ་སྡིག་པས་ཀྱང་དགེ་བ་འཇོམས་ཏེ༑སྤྱོད་འཇུག་ལས། བསྐལ་བ་སྟོང་དུ་བསགས་པ་ཡི། །སྤྱིན་དང་བདེ་གཤེགས་མཆོད་ལ་སོགས། །ལེགས་སྤྱོད་གང་ཡིན་དེ་ཀུན་ཀྱང༌། །ཁོང་ཁྲོ་གཅིག་གིས་འཇོམས་པར་བྱེད། །ཅེས་པས་སོ་སྙམ་ན། དེ་ལྟར་ན་དེ་འདྲའི་གང་ཟག་གིས་དགེ་བ་གང་བྱས་སྡིག་པས་བཅོམ་ནས་འབྲས་བུ་འབྱིན་མི་སྲིད་པར་སོང་བས་ན། གང་ཟག་དེ་དགེ་བ་བྱེད་པ་འཁྲུལ་པར་ཁས་ལེན་ཨེ་ནུས། འོན་ཏེ་དགེ་སྡིག་གཉིས་མགོ་བསྡོས་ནས་གཉིས་ཀའི་འབྲས་བུ་མི་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་སྙམ་ན། འོ་ན་ཞིང་གཅིག་ལ་ནས་སྲན་གཉིས་མཉམ་དུ་བཏབ་པའི་ཚེ་ཡང་དེ་གཉིས་མགོ་བསྡོས་ལ་སོང་ནས་གཉིས་ཀའི་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་ནས་སྟོབས་ཆེ་བས་སྲན་མ་བཅོམ་ནས་སྲན་མའི་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བ་གང་ཁས་ལེན། འོན་ཏེ་དཔེ་དེ་ལྟ་ན་གཉིས་ཀའི་འབྲས་བུ་སོ་སོར་སྨིན་གྱི་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་མི་གནོད་དོ་སྙམ་ན། དེ་ལྟ་ན། དགེ་བས་ཀྱང་སྡིག་པ་ལ་མི་གནོད་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

426

པས་ན། འོ་ན་དགེ་བ་བརྟེན་ནས་མཚམས་མེད་ལྔའི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པར་འདག་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་གང་ཡིན། ལུང་དེ་བདེན་ན་སྤྱོད་འཇུག་གི་ལུང་དེའི་དགོངས་པ་ཡང་གང་ཡིན་འདྲིའོ། །སྤྱོད་འཇུག་གི་ལུང་དེའི་དོན་ནི། ཁོང་ཁྲོ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་བསྐལ་པ་སྟོང་དུ་བསགས་པའི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་འཇོགས་པ་ལ་བྱེད་ན། འོ་ན་ཁོང་ཁྲོ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་སྐྱེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དགེ་བ་གང་བྱས་རྣམས་འབད་པ་དོན་མེད་དུ་སོང་བ་ཁས་ལེན་ཨེ་ནུས། ནུས་ན་ནི་དིང་སང་ཁོང་ཁྲོ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་སྐྱེས་ཤིང༌། སྐྱེ་འགྱུར་ཀ་ཤས་ཆེའོ། །གཞན་ཡང་སྔར་སྡིག་བཤགས་ཀྱིས་དགེ་བ་གང་བྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང༌། ཕྱིས་ཀྱི་ཁོང་ཁྲོ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པོ་དེས་བཅོམ་པས་ན། བཤགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྡིག་པ་དག་པ་རྣམས་ཀྱང་སླར་ལོག་ནས་འབྲས་བུ་སྨིན་དགོས་པ་ཡང་ཁས་ལེན་ཨེ་ནུས། འདི་རྣམས་ལ་བློ་རྩེ་གཏད་རྒྱུ་མེད་ན་ནི་ངེད་ལས་འབྲས་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ཡང་དད་པ་ཙམ་དུ་བས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཏེ། དོགས་པ་ཤིན་ཏུ་དཔྱད་དཀའ་བའོ། །
གཉིས་པ་དེའི་ལན་ཞིབ་ཏུ་སྦྱར་བ་ནི། དེ་ལ་དགེ་སྡིག་གཉིས་སྟོབས་ཆེ་བ་དེས་ཆུང་བ་ཐག་བསྲིང་བ་ཙམ་གཅེས་པའི་དོན་དུ་འདོད་པ་དང༌། གཉིས་ཀ་མགོ་བསྡོས་ལ་སོང་ནས་གཉིས་ཀའི་འབྲས་བུ་མི་འབྱིན་པ་དང༌། བསྐལ་པ་སྟོང་དུ་བསགས་པའི་སྡིག་པ་དེ་རིང་ལྟ་བུ་བཤགས་པས་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱང༌། སང་ཁོང་ཁྲོ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་སྐྱེས་མ་ཐག་བཅོམ་པ་དང༌། དགེ་སྡིག་གཉིས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་གནོད་པའི་སྐབས་གཏན་མི་སྲིད་པ་སོགས་འདིར་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་སྙམ་ན། དགེ་སྡིག་སྟོབས་འདྲ་བ་འདྲེས་མར་མཉམ་དུ་སྤྱོད་པའི་ཚེ༑སྤྱིར་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་

སྤྱོད་ཕྱོགས་ཀྱི་དྲིས་ལན།

427

ཤེད་མཚུངས་པར་སོ་སོར་འབྱིན་ལ། རྣམ་སྨིན་བྱུང་མ་ཟིན་པར་ཤེས་རྒྱུད་ལ་འབྱིན་འགྱུར་གྱི་ཚུལ་དུ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་དུས་དེར་གསོས་འདེབས་པའི་རྐྱེན་གཉིས་པོ་ལ་ཟིན་བྱེད་ཀྱི་དགེ་བ་དེ་སྟོབས་ཆེ་ལ། མི་དགེ་བ་སྟོབས་ཆུང་བའམ། དེ་ལས་ལོག་པ་ལྟ་བུའི་ཚེ། གང་སྟོབས་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་དེས་ཅིག་ཤོག་འཇོམས་པར་ནུས་པ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་བསྐལ་པ་སྟོང་དུ་བསགས་པའི་གཞི་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་ཡུལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོབས་ཅན་ལ་ཁོང་ཁྲོ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་སྐྱེས་པས་འཇོམས་པར་གསུངས་པ་དང༌། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྣམ་དག་གིས་ཟིན་པའི་ཚེ། མཚམས་མེད་དང༌། མི་དགེ་བཅུ་ཆེན་པོའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ ིརོ། །བཅོམ་པ་དང༌། ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་དོན་ཡང༌། དགེ་སྡིག་གང་ལའང་འདྲ་བས། རྣམ་སྨིན་དེ་རྐྱེན་གཞན་གང་དང་ཕྲད་ཀྱང་འབྱིན་མི་ནུས་སུ་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། རྒྱུ་མཐུན་རྣམས་ཀྱང་འཇོམས་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མི་སྣང་ངོ༌། །དགེ་སྡིག་ཆ་མཉམ་ཞིང་ཟིན་བྱེད་ལའང་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་མ་ཞུགས་པའི་ཚེ་ནི། ཞིང་གཅིག་ལ་ནས་སྲན་གཉིས་མཉམ་དུ་བཏབ་པའི་སྟོན་ཐོག་སོ་སོར་འབྱིན་པ་བཞིན་དུ། མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་དང༌། དེ་འདག་པའི་ཕྱིར་དུ་བསགས་པའི་དགེ་རྩས་ཀྱང༌། གཅིག་གིས་གཅིག་རྣམ་སྨིན་ལ་ཟད་པར་བྱེད་མི་ནུས་སོ། །འདི་ལ་མཁྱེན་རབ་དབང་ཕྱུག་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས། དང་པོ་དགེ་སྡིག་སྟོབས་མཉམ་པར་བསགས་ཀྱང༌། ཞག་རེ་ཙམ་གྱི་འཕེལ་རྩིས་ནས་དགེ་བ་འཕེལ་ཆེ་བར་བཞེད་ཅེས་གྲགས་སོ། །སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་དགེ་རྩ་ཁོང་ཁྲོས་གཅོད་མི་ནུས་པ་དང༌། རྣམ་མཁྱེན་དུ་བསྡོས་ཀྱང་གཅོད་ནུས་པར་ཡང་བཞེད་དོ། །སྡིག་པ་ནི་མྱོང་ངེས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ཡང་སྟོབས་བཞིས་འདག་པ་ཡིན་ཏེ། བསམས་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

428

བཞིན་དུ་བྱས་བསགས་ཚང་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་འདག་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཚེ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་མདོ་ལས། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ནི་གང་ལ་ཡང་མ་གཏོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་དྲངས་སྙམ་ན། དེ་ནི་ཕྱུང་ཟིན་བཅོས་སུ་མེད་པའི་མིག་ཞར་ཟིན་པ་ལྟ་བུའོ། གཞན་དུ་ན་མདོ་དེར་སྡོན་གྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡང་མ་ལུས་པར་བྱང་བར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། བསྐལ་པ་སྟོང་དུ་བསགས་པ་ཡི། ། ཞེས་དང༌། ཁོང་ཁྲོ་གཅིག་གིས་འཇོམས་པར་བྱེད། །ཅེས་པ་ཁོང་ཁྲོ་ཙམ་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་ལ་བྱེད་པ་ནི། ཁོང་ཁྲོ་མི་སྐྱེ་བའམ། དགེ་རྩ་གནས་པ་མེད་པར་འདོད་པ་སོགས་ཉེས་པ་དུ་མའི་བྱུང་ཁུངས་ཡིན་ནོ། །སྐབས་འདིར་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་སྒོ་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་དེ། བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་ཆུ་ཐིགས་ལྷུང་བ་དཔེར་མཛད་ནས། བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོས་པས་དགེ་བ་ཡང་དེ་མ་ཐོབ་པར་དུ་མི་ཟད་པར་གསུངས་པ་དང༌། སྡོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོར། གསེར་འགྱུར་གྱི་རྩི་སྲང་གཅིག་གིས། ལྕགས་སྲང་སྟོང་གསེར་དུ་བསྒྱུར་ནུས་པའི་དཔེས། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་དགེ་བ་ཡང་ལས་ཉོན་གྱིས་འཇོམས་མི་ནུས་པར་གསུངས་པས། རྣམ་མཁྱེན་དུ་བསྔོས་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་དགེ་རྩ་ཁོང་ཁྲོས་གཅོད་མི་ནུས་སྙམ་ན། དེ་ནི་མིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འགའ་ཞིག་གིས་རང་ལས་སྟོབས་ཆུང་བའི་བྱང་སེམས་ལ་ཁྲོས་ན་བསྐལ་པ་བརྒྱར་བསགས་པའི་དགེ་རྩ་འཇོམས་པར་འཇུག་འགྲེལ་དུ་འཇམ་དཔལ་རོལ་བའི་མདོར་དྲངས་ནས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་རྣམ་མཁྱེན་དུ་མ་བསྔོས་པ་དང༌། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་མ་ཟིན་པའི་དགེ་རྩ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་སྟོབས་ཆུང་བས་རང་ལས་སྟོབས་ཆེ་བའི་

སྤྱོད་ཕྱོགས་ཀྱི་དྲིས་ལན།

429

བྱང་སེམས་དང་རང་དང་མཉམ་པ་ལ་ཁྲོས་ན་བསྐལ་པའི་ཙམ་དུ་བསགས་པའི་དགེ་རྩ་འཇོམས་པ་སོགས་ལུང་ལ་བསྟེན་ནས་དཔྱད་པར་བྱ་ཞིང༌། བྱང་སེམས་མིན་པས་བྱང་སེམས་ལ་ཁྲོས་ན་བསྐལ་པ་སྟོང་དུ་བསགས་པའི་གཞི་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་དགེ་རྩ་འཇོམས་པ་དང༌། ཁྲོ་སེམས་ཀྱི་གྲངས་ཇི་སྙེད་བསྐལ་བར་དམྱལ་བར་གནས་དགོས་པར་ཡང་གསུངས་སོ། །ཡང་འཕགས་པ་སྡུད་པ་ལས། ཐ་བ་སྐྱོན་ལྡན་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ཇི་སྙེད་པ། །དེ་སྙེད་བསྐལ་པར་གཞི་ནས་གོ་ཆ་བགོ་དགོས་སོ། །ཞེས་དང༌། བྱམས་པ་སེངྒེའི་སྒྲའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཅིག་ཤོས་ལ་ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེས་ན༑གཞི་ནས་གོ་ཆ་བགོ་དགོས་ལ་དེ་ཡང་དཔེར་ན་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ནས་མྱུར་པོར་སྦྱོར་ལམ་དུ་འཕོ་ཐུབ་པ་གཅིག་གིས་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཁྲོས་ན་ཁྲོ་སེམས་ཀྱི་གྲངས་དེ་སྙེད་ཀྱི་བསྐལ་པར་སྦྱོར་ལམ་དུ་འཕོ་མི་ནུས་པར་གཞི་ནས་ལམ་ལ་སློབ་དགོས་པ་དང༌། གྲངས་དེ་སྙེད་དུ་བསྐལ་པར་དམྱལ་བར་གནས་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །བྱང་སེམས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིད་ཀྱིས་ཁྲོས་པ་སོགས་ལ་དེ་ལྟ་བུ་གསུངས་པ་མི་སྣང་ངོ༌། །དེ་ནས་བསྐལ་པ་བརྒྱའམ་སྟོང་གི་བར་དུ་བསགས་པའི་དགེ་རྩ་ཁོང་ཁྲོ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་འཇོམས་པའི་ཁོང་ཁྲོའ་ཡུལ་ལ་ནི་བྱང་སེམས་ངེས་པར་དགོས་སོ། །དགེ་ ིརྩ་དེའི་རྣམ་སྨིན་བཅོམ་པས་ས་བོན་བཅོམ་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་པ་ནི་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱིས་གོ་བར་ནུས་ཤིང༌། ཁ་ཅིག་ཁོང་ཁྲོ་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་སྨིན་སྐྱེ་མི་རུང་དུ་བྱེད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་བས་ལྷག་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གང་གིས་ཀྱང་སྤང་བྱའི་ས་བོན་སྤོང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་རིགས་ཏེ། སོ་སྐྱེས་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞིས་མི་དགེ་བ་སྦྱངས་པའི་དག་པ་ཡང་ས་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

430

བོན་སྤངས་པ་མིན་ཡང༌། ད་གཟོད་རྐྱེན་དང་ཕྲད་པས་རྣམ་སྨིན་འབྱིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང༌། བཟོད་ཐོབ་ངན་སོང་ཡོངས་མི་ལྟུང༌། །རྩེ་མོ་ཐོབ་པ་རྩ་མི་འཆད། །ཅེས་སོགས་ཀྱང༌། ས་བོན་སྤངས་པས་དེར་འཇོག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། ས་བོན་ཉམས་པ་རྐྱེན་དང་ཕྲད་ཀྱང་མྱུ་གུ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། མི་དགེ་བ་སྟོབས་བཞིས་སྦྱངས་པ་དང༌། ལོག་ལྟ་དང་གནོད་སེམས་སོགས་ཀྱིས་དགེ་རྩ་བཅོམ་པ་གཉིས་ཀ། ད་གཟོས་རྐྱེན་དང་ཕྲད་ཀྱང༌། ས་བོན་སྤངས་པས་དེར་འཇོག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། འབྲས་བུ་འབྱིན་མི་ནུས་པར། དབུ་མ་སྙིང་པོའ་འགྲེལ་བར་ཡང་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོང་ཁྲོ་སོགས་ཀྱིས་ ིདགེ་རྩ་ལ་གནོད་པ་སྐྱེས་ཚུལ་ཡང༌། ལམ་གསར་པ་མྱུར་པོར་སྐྱེ་བའི་ནུས་པ་བཅོམ་པ་དང༌། བདེ་འགྲོ་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ལ་གནོད་པ་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི། ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེས་མ་ཐག་དགེ་བ་མེད་པར་འགྲོ་བ་མིན་ནོ། །བྱང་སེམས་ལ་ཁྲོས་པ་དང་སྨད་པ་སོགས་ལ་ནི། ཡུལ་དེ་བྱང་སེམས་སུ་ངེས་མ་ངེས་དང༌། ཁྲོ་བའི་རྒྱུ་མཚན་བདེན་བརྫུན་ཡང་འདྲ་བར་གསུངས། ཁོང་ཁྲོ་སྤྱི་དང༌། ཁྱད་པར་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་དང་བྱང་སེམས་ལ་དམིགས་པའི་ཁོང་ཁྲོ་ཡེ་མ་སྐྱེས་བ་ལ་འབད་པར་བྱ་ཞིང་ཐ་ན་འགལ་སྡུམ་ལ་ཁྲོ་བ་ཙམ་ཡང་དྲན་ཤེས་སྐྱེད་ལ་དགག་པར་བྱའོ། །
གསུམ་པ་མདོར་བསྡུས་ཏེ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། སྔར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་མདོར་བསྡུ་ན། སྐྱབས་འགྲོ། ལས་འབྲས། སྡིག་བཤགས་འདི་རྣམས་ལ་ཡང་དིང་སང་རང་ཅག་བོད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་པ་རྣམས་ཏེ། ཕལ་ཆེ་བ་སླ་ཆོས་སུ་བྱེད་པར་སྣང་མོད་ཀྱང༌། ཁོ་བོ་བློ་དང་རྩོལ་བ་ཞན། ཉམས་དང་རྟོགས་པ་དམའ་བའི་གང་ཟག་གི་བློ་ངོར་ནི། འདི་རྣམས་ཡང་གལ་ཆེ་ཞིང་དཀའ་བར་སྣང་ལ། ཞེས་པའི་ཁེངས་བསྐྱུངས་པ་

སྤྱོད་ཕྱོགས་ཀྱི་དྲིས་ལན།

431

དག་ཀྱང་གནང་ནས། ཡང་གསུངས་པ༑འདིས་མཚོན་ནས་གཞན་ཡང་མང་དག་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་མང་དོགས་ནས་ཡི་གེར་མ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། སྤྱོད་པའི་རྟེན་མན་ངག་བདུན་མའི་རིམ་པ། ཕྱིན་དྲུག་ངོ་བོ་དང་གྲངས་ངེས་གོ་རིམ། བསྡུ་བཞི་ལ་སློབ་ཚུལ་སོགས་འདིར་མ་བཀོད་པ་སྟེ། སྒོམ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་བློས་མི་ཆུན་ཞིང༌། ཉེ་བར་མཁོ་བ་དག་ནི། འདིར་ཡང་ཚང་བའི་ཕྱིར་སྙམ་དུ་དགོངས་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་གསུངས་ཏེ། སྤྱིར་རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་གདམས་ངག་རྣམས། ལྟ་བ་ཡིན་ལུགས་ཕུ་ཐག་ཆོད་པ་དང༌། སྒོམ་པ་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་དང་བཅས་པ། སྤྱོད་པ་བསླབ་གསུམ་གྱི་བཅས་མཚམས་ལས་མི་འདའ་བར། ཉམས་སུ་ལེན་པ་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པ་མེད་པས་ན། ཉམས་སུ་ལེན་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང༌། ནོར་མ་ནོར་ཐུགས་རྟོག་བཅུག་ན་འདི་གསུམ་ལ་འཇུག་རྒྱུར་འདུག་ན་སྟེ། འདུག་པས་ཁོ་བོས་ནི་སྔར་ཞུས་པ་རྣམས་སྤྱོད་ཕྱོགས་ལས་བརྩམས་པའི་འགག་ཞུས་པའོ། །ཞེས་བཀའ་སྩལ་པ་འདི་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཞིབ་ཏུ་སྤྱོད་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་ནི་གསུང་རབ་ཀྱི་གནད་དམ་པ་མང་པོ་ཞིག་སྣང་སྟེ། སྔར་བཤད་པ་དེ་རྣམས་ལ་ས་བོན་མཛད་པའི་སྒོ་ནས། བློ་གྲོས་ཆེ་ལ་ཞིབ་པ་ཉམས་ལེན་མཛད་པའི་ནུས་པ་མི་དམན་པ་རྣམས་ཀྱིས། བཤད་སྒྲུབ་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་གསལ་བར་མཛད་དུ་གསོལ། འདིར་སྨྲས་པ། གངས་རིའི་ཁྲོད་ན་མཁས་གྲུབ་རྒྱུ་སྐར་དག། བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ལ། །རང་རང་བཞེད་པའི་ལམ་སྲོལ་མང་ཕྱེ་ཡང༌། །ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་འཇུག་ངོགས་ལས་འོངས་པའི། །མན་ངག་བདུད་རྩིའི་སྙིང་པོ་ཉིང་ཁུའི་བཅུད། །མཁས་པ་བྱེ་བའི་བློ་གྲོས་གཅིག་བསྡོམས་པ། ། གང་གི་མཁྱེན་པའི་གྲྭ་ཟུར་དག་ལའང༌། །དོགས་པ་མེད་པར་ངལ་གསོ་རབ་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

432

སྟེར་བ། །མཉམ་མེད་གོས་དཀར་ཅན་དེའི་ཞལ་སྒོ་ལས། །ལྷུན་གྲུབ་ཚུལ་དུ་བྱུང་འདིས་ཚིམ་བགྱིས་ལ། །ཉམས་ལེན་གནད་ཀྱི་གཟི་བྱིན་རྒྱས་པར་མཛོད། །ཅེས་པའོ། །སྤྱོད་པའི་དྲིས་ལན་བཤད་ཟིན་ཏོ། །སརྦ་མངྒལཾ། །

ལྟ་སྒོམ་དྲིས་ལན།

433

༄༅། །དྭགས་པོ་མཁན་ཆེན་ངག་དབང་གྲགས་པའི་ལྷག་བསམ་རབ་དཀར་གྱིས་ལྟ་སྒོམ་དྲིས་ལན་
བཞུགས་སོ། །

ལྟ་སྒོམ་དྲིས་ལན།

༈གཉིས་པ་ལྟ་སྒོམ་གྱི་དྲི་ལན་ལ་གསུམ། ལྟ་སྒོམ་སྤྱི་ལ་དོགས་པ་དཔྱད་པ་དང༌། ལྟ་བའི་འཆར་ཚུལ་མང་པོ་ལ་དོགས་པ་དཔྱད་པ་དང༌། ལྟ་བ་འཚོལ་ལུགས་ཀྱི་གནད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ནས་བརྩམས་པའི་དྲི་ལན། བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་ནས་བརྩམས་པའི་དྲི་ལན། མདོར་བསྡུས་ཏེ་ངེས་པ་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ༌། ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་དངོས་ཀྱི་དྲི་ལན། བྱིང་རྨུགས་ཁྱད་པར་ལ་དྲི་ལན། བྱིང་བ་ཕྲ་རགས་ཀྱི་དྲི་ལན། དྲན་པ་ཤེས་བཞིན་གྱི་དྲི་ལན། གཡེངས་མ་གཡེངས་ཀྱི་ཁྱད་འབྱེད་ཀྱི་དྲི་ལན་ནོ། །
དང་པོ་ལ་དྲི་བ་དང༌། ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འདིར་མཚམས་སྦྱོར་བའི་གསུང་ནི། ད་ནི་ལྟ་སྒོམ་ལས་བརྩམས་པའི་འགག་ཞུ་བས། སྐྱོ་མ་སྔ་བཙན་དོར་དེ་འདི་དགོངས་འཚལ་ཅེས་པ་འདི་གོ་སླའོ། །ཡང་འདི་གསུངས་པ༑སྤྱིར་རྒྱལ་བའི་གསུང་ནི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལྟར་གཏིང་ཟབ་ཅིང༌། རི་རབ་ལྟར་ལྷུན་སྟུག་པོས་བརླིང༌། ཁྱད་པར་ལྟ་སྒོམ་འདིའི་མཚམས་ན། ཕུང་འཚེང་གི་གཞི་དང་ཡིན་ཐོག་ཏུ་ཁེལ་བའི་གནད་ཀྱིས་ལེགས་པར་མ་ཟིན་ན། ལམ་གོལ་སར་ལྟུང་ཉེན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་ཐུགས་ཞིབ་དགོས་ཏེ།

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

434

གནས་སྐབས་ཀྱི་ལམ་འདི་ཡང་ཉི་མ་གཅིག་ཙམ་ནོར་ནའང་ཇི་འདྲ་ཡིན། འདི་ནི་གཏན་གྱི་བྱ་བར་འདུག་པས་ན་གོལ་བའི་མཚམས་ལ་ཞིབ་ཆ་ཇི་འདྲ་དགོས་པར་འདུག་གི་ཐུགས་རྟོག་ལེགས་པར་མཛད་པར་ཞུ་ཞིག། ཅེས་ཟབ་མོའ་གནད་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའི་བ་རྣམས་བློ་གྲོས་ཀྱི་རྩེ་མོ་ཤིན་ཏུ་རྣོན་པོས་མ་ཞུགས་ན། ལམ་རྣམ་དག་དང༌། ལམ་ལྟར་སྣང་མི་ཕྱེད་པས། སྔར་གསུངས་པ་ལྟར། མདུན་མའི་ཁམ་ཆེ་ཆུང་བསམས་ནས། སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལེགས་པར་སྒྲིམས་ཏེ་དཔྱོད་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །སྐྱོ་མ་སྔ་བཙན་ཞེས་པའི་དོན་ནི། འདིར་གྲགས་ཆེ་བ་དང་བསྟུན་པ་མ་གཏོགས། ཆོས་འདུལ་བ་ནས་སྐྱོ་སྔོགས་སྔ་ཤེས་བཙན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡིན་པ་འདྲའོ། །དེ་ནས་དྲི་བ་དངོས་ནི། ད་འོ་ན་སྒོམ་ཆེན་རྣམས་ལྟ་སྒོམ་ལ་གཙོ་བོར་འབད་པ་ལགས་ན། ལྟ་བ་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློ་དེ་སྒོམ་པ་ཞི་གནས་དང་མ་བྲལ་བ་གཅིག་དགོས་ཏེ། དེ་བྱུང་ན་ལྟ་སྒོམ་ཟུང་འབྲེལ། ཞི་ལྷག་ཟུང་འཇུག་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་དང་པོར་འཇར་རྩི་དང་འདྲ་བའི་ཞི་གནས་བརྟན་པོ་མེད་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སེམས་བཅར་ཏེ་སྡོད་མི་ནུས་ལ། སྟོང་ཉིད་ལ་སེམས་བཅར་གནས་པའི་མཉམ་བཞག་བཟང་པོ་མེད་ན། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་ས་མེད་པས་ན། ལྷག་མཐོང་ངམ། ངེས་དོན་སྒོམ་པའི་སྔོན་ལ་ཞི་གནས་གལ་ཆེ་ཞིང༌། དེ་ཆེ་བས་དེ་གང་ཡིན། ཅེས་གསུངས་པ་འདི་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ལ་ནི། ཞི་གནས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་མི་གཡེང་
བར་ནང་དུ་དམིགས་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་ཤིང་རྣམ་པར་མི་སྤྱོད་པའི་ངང་ནས་ལུས་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་ཁྱད་ཅན་དྲངས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཏིང་འཛིན་ནོ། ། འདི་ལ་དམིགས་རྟེན་མེད་པའི་སྒོམ་པ་ལ་མོས་པ་

ལྟ་སྒོམ་དྲིས་ལན།

435

རྣམས་ཀྱང་མ་གཡེངས་པའི་སྒོམ་གཅིག་འདོད་པར་སྣང་ལ། མ་གཡེངས་པ་དམིགས་རྟེན་མ་བརྗེད་པའི་དྲན་པའི་སྐྱོང་ཚུལ་དུ་འདུས་པ་དོན་ལ་དམིགས་རྟེན་ལ་བཞག་པར་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །
ལྷག་མཐོང་ནི། ཞི་གནས་ཀྱི་གནས་ཆའི་ངང་ནས་དཔྱད་སྒོམ་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤིན་སྦྱངས་ཁྱད་པར་ཅན་དྲངས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། ། དེའི་ཕྱིར་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་ན་ཞི་ལྷག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དཔྱད་སྟོབས་ཀྱི་ཤིན་སྦྱངས་དྲངས་པའི་ཚེ། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང༌། རྩེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་གཉིས་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཚུལ་དུ་འདྲེས་ནས་ཆ་མཉམ་པར་འཇུག་པ་ཡོད་དོ། །བདེན་པ་གཉིས་ཀ་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པས་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་མི་འབྱེད་ཀྱང༌། གཙོ་བོར་མི་སྤྱོད་པར་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤིན་སྦྱངས་དྲངས་པ་དང༌། གཙོ་བོར་དཔྱད་སྟོབས་ཀྱིས་ཤིན་སྦྱངས་དྲངས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། །ཟུང་འབྲེལ་གྱི་དུས་སུ་ཡང༌། ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཞི་གནས་དང༌། ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ལྷག་མཐོང་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་འདི་འབྱེད་དུ་རུང་ངོ༌། །
གཉིས་པ་བྱིང་རྨུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ། དྲི་བ་དང་ལན་གཉིས་ཀྱི། དང་
པོ་ནི། ཞི་གནས་དེ་འགྲུབ་པ་ལ་ཡང༌། དགྲ་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིང་བ་དེ་གང་ཡིན། རྨུགས་པ་དང་གཅིག་གམ་མི་གཅིག། གཅིག་ན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་དེ་སོ་སོར་ངོས་བཟུང་བ་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན། མི་གཅིག་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟར་འབྱེད། ཅེས་གསུང་པ་འདི་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉན་སར་དེ་གཉིས་དོན་སོ་སོར་གསུངས་པ་དང༌། བློའ་རིས་ཀྱང་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དོན་མི་གཅིག་ ིགོ །དེ་ལ་བྱིང་བ་ནི་སེམས་ནང་དུ་སྡུད་ཕུལ་ཆེས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་དམིགས་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

436

པའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ངར་ཤོར་བ་ཡིན་པས། དྭངས་ཆ་དང༌། གསལ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང༌། ངར་དང་ལྡན་པའི་གསལ་ཆ་མེད་པ། ངོ་བོ་དགེ་བའམ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཤེས་པ་གང་རུང་སོང༌། རྨུགས་པ་ནི་བྱིང་བ་དེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་གཏི་མུག་གི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པ། ལུས་སེམས་ལྕི་ཞིང་ལས་སུ་མི་རུང་བར་བྱེད་པའི་མི་དགེ་བའམ། སྒྲིབ་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའོ། །
གསུམ་པ་བྱིང་བ་ཕྲ་རགས་ཀྱི་དྲི་ལན་ལ་གཉིས་ལས། དྲི་བ་ནི། ཡང་མཉམ་པར་བཞག་དུས་བྱིང་བ་ཕྲ་རགས་སྐྱེ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་འོང༌། དེ་གཉིས་མི་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་གང་དང་གང་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པའོ། །ལན་ནི། དམིགས་རྟེན་ཇི་ལྟར་རིགས་པ་ལ་ཤེས་པ་ངར་ལྡན་དུ་བཞག་པའི་ཚེ། ངར་ཅུང་ཟད་ཤོར་བ་ཙམ་ནས་བྱིང་བ་ཕྲ་མོས་སླེབ་པ་ཡིན་ལ། ངར་མེད་པའི་དྭངས་ཆ་ཡོད་པ་ཙམ་ནས་བྱིང་བ་འབྲིང་གིས་སླེབ། དྭངས་ཆ་ཤོར་ནས་བྱིང་བ་ཆེན་པོས་ཟིན་པ་ཡིན་པས། བྱིང་བ་ཕྲ་མོ་འདི་ཤིན་ཏུ་རིག་དཀའ་བར་གསུངས་པ་དང༌། འདི་དང་དུ་བླངས་ཕྱིན་ཆད་དེ་བསགས་ནས་དགེ་སྦྱོར་སྐྱོན་ཅན་དུ་ངེས་པར་འགྲོ་བས། བྱིང་གིས་དོགས་པ་ཙམ་ནས་རིག་པར་བྱས་ལ་སྤོང་དགོས་སོ། །གང་གིས་སྤོང་ན་བྱིང་བ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་གཉིས་དང༌། དམིགས་རྟེན་འཛིན་པ་ལ་མི་དགའ་བ་སོགས་སྤོང་བ་དང༌། གདོང་ཆུས་བཀྲུ་བ་དང༌། འཛིན་སྟངས་སྟོད་པ་སོགས་ཀྱང་ཡིན་མོད། གཙོ་བོ་ནི། དྲན་ཤེས་བཞིན་གཉིས་ཡིན་ཏེ། འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །
བཞི་པ་དྲན་ཤེས་བཞིན་གྱི་དྲི་ལན་ལ་སྔར་བཞིན་གཉིས་ལས། དྲི་བ་ནི། ཡང་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གལ་ཆེ་ཟེར་བ་གཅིག་སྒོམ་ཆེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་ནས་རླུང་བཞིན་དུ་འོང་གྱིན་འདུག་པ་དེ་གཉིས་སོ་སོར་ངོས་འཛིན་བཅར་བ་ཇི་ལྟར་ཡོད་དྲིའོ། །མ་གཡེངས་པ་ཙམ་འདི་ཁ་དྲན་པ་ཡིན།

ལྟ་སྒོམ་དྲིས་ལན།

437

གཡེངས་མ་གཡེངས་བྱ་ར་བྱེད་པ་དེ་ཤེས་བཞིན་ཡིན་ཟེར་ན། ཞེས་པ་འདི་ཡིན་ནོ། །དེའི་ལན་ནི། དྲན་པ་ཞེས་པ་སྔར་ནས་ངེས་ཟིན་པའི་དམིགས་རྟེན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས། དམིགས་རྟེན་དེ་ལ་སེམས་བཏགས་ཡོད་དོ་སྙམ་དུ་ཐུ་རེ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང༌། དེ་ལས་གཞན་དུ་གཡེང་བའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བའི་སེམས་བྱུང་ཡིན་ལ། ཤེས་བཞིན་ནི། སེམས་དམིགས་པ་དེ་ལ་གནས་སམ་མི་གནས། མི་གནས་ན་བྱིང་རྒོད་གང་གི་ཕྱོགས་སུ་སོང་འདུག། ཅེས་ཟུར་ནས་རྟོག་པའི་བྱ་ར་བ་ལྟ་བུའི་སེམས་བྱུང་གཅིག་ཡིན་ལ༑འདི་ལ་སེམས་དམིགས་པ་ལ་འཇོག་མཁན་གྱི་གཙོ་བོ་དྲན་པའི་འཛིན་སྟངས་མ་ཉམས་པའི་ངང་ནས་རྟོག་ཤེས་ན་ནན་ཏུར་ལེགས་སོ། །དྲན་པའི་འཛིན་སྟབས་ཤོར་ཟིན་ནས་རིག་པ་ཙམ་ནི་ཁྱེར་ཁ་ཆུང་བའི་ཤེས་བཞིན་ནོ། །བཟང་ཤོས་དེས་ཀྱང༌། བློ་སྔ་མའི་ཤགས་མ་ཟད་ཙམ་ལ་ཡུལ་རིང་མ་གྲགས་པའི་བར་དུ་རྟོག་ཤེས་པ་ལ་བསླབ་པ་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ། །དྲན་ཤེས་ཀྱིས་མ་ཟིན་པའི་སྒོམ་ཡུན་རིང་བ་ནི། ཕལ་ཆེར་བྱིང་བ་ཁ་རྒྱལ་ལ་འགྲོ་ཉེན་ཆེ་བས། བརྗེད་ངས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྲོ་བ་མང་ངོ༌། །དེའི་ཕྱིར་མ་གཡེངས་བ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་དྲན་པའི་མཚན་ཉིད་མ་ཚང་ལ། གཡེངས་མ་གཡེངས་བྱ་ར་བྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་བཞིན་མ་རྫོགས་སོ། །
ལྔ་པ་གཡེངས་མ་གཡེངས་ཀྱི་ཁྱད་ལ་སྔར་བཞིན་གཉིས་ལས། དང་
པོ་དྲི་བ་ནི། གཡེངས་མ་གཡེངས་ཀྱི་དོན་དེ་གང་ཡིན། དམིགས་པ་འདི་འདྲ་ཞིག་ལ་གཡེངས་ལ་མ་གཡེངས་པ་ཞེས་པ་འཇོག་གི། དམིགས་པ་ལ་མི་བརྩི་བར། ཡིད་འདི་མ་འཕྲོས་ཙམ་བྱེད་པ་ལ་དྲན་པ་དང༌། འཕྲོས་མ་འཕྲོས་བྱ་ར་བྱེད་པ་ལ་ཤེས་བཞིན་ཡིན་ཞེས་འཇོག་པ་ཡིན། ཅེས་གསུངས་པའོ། །དེའི་ལན་ནི། འདིར་གཡེངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དྲན་པའི་རྩ་བའི་དམིགས་པ་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

438

བརྗེད་པ་ཡིན་པས། འདི་ལ་གཡེངས་པའི་ངོ་བོ་བྱིང་རྒོད་སྐྱེས་པ་ངོས་མ་ཟིན་པའི་སྟེང་ནས། རེ་ཞིག་བརྗེད་བྱང་དེ་མ་ཐག་ངོས་ཟིན་པའི་ཆུང་ངུ་དང༌། དེ་ལས་ཅུད་ཟད་འགྱངས་པའི་འབྲིང་པོ་དང༌། རྒྱ་ཡན་དུ་ཡུན་རིང་པོར་སོང་བའི་ཆེན་པོ་གསུམ་ཡོད་དོ། །གཡེངས་བ་དང་རྒོད་པ་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། རྒོད་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པའི་སེམས་རྣམ་པར་མ་ཞི་བ་ཡིན་ལ། གཡེངས་བ་ནི་ཞེ་སྡང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དང༌། སྡུག་བསྔལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་རྣམས་ལའང་གཡེངས་པ་ཙམ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དམིགས་པ་འདི་འདྲ་བ་གཅིག་ལ་གཡེངས་མ་གཡེངས་བརྩི་བ་ལས་འོས་མེད་དེ། གང་ལ་བཞག་པ་དེ་ལས་གཡེངས་པར་འཇོག་རྒྱུ་གཅིག་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དམིགས་པ་ལ་མི་བརྩི་བར་ཡིད་མ་འཕྲོས་པ་ཙམ་གྱི་སྟེང་ནས་སྒོམ་རྣམ་དག་འབྱུང་བར་ཁས་ལེན་ན། དེའི་སྟེང་ནས་བྱིང་རྒོད་དང་བྲལ་བ་དང༌། མ་གཡེངས་པ་ཡང་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་པས། མ་གཡེངས་པ་ནི་དམིགས་རྟེན་མ་བརྗེད་པའི་དྲན་པའི་སྐྱོང་ཚུལ་ལས་མ་འདས་པར་སྡར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེས་ན་དོན་ལ་དམིགས་པ་ལ་བརྩི་དགོས་པར་སོང་ངོ༌། །དེའི་ཕྱིར་ཡིད་མ་འཕྲོས་པར་བྱེད་པ་ཙམ་དྲན་པ་དང༌། འཕྲོས་མ་འཕྲོས་བྱ་ར་བྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་ཤེས་བཞིན་གྱི་དོན་ག་ལ་རྫོགས། དམིགས་རྟེན་ལ་མི་བརྩི་བར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་འདི་ལ་དོགས་དཔྱོད་ཞིབ་མོ་དགོས་པ་འོག་བྱེད་དོ། །
གཉིས་པ་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་ནས་བརྩམས་པའི་དྲི་ལན་ལ་གསུམ། བདེ་བ་ནས་བརྩམས་པའི་དྲི་ལན། སྟོང་ཉིད་ནས་བརྩམས་པའི་དྲི་ལན། དོན་བསྡུས་ཏེ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་ལས་མི་འདའ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་དེ་ལས་འཕྲོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་བདེ་གསལ་

ལྟ་སྒོམ་དྲིས་ལན།

439

མི་རྟོག་པ་སྒོམ་གྱི་ཡང་རྩེ་ཡིན་ཟེར་བ་གཅིག་ཀྱང་འདུག་པ། འདིའི་གསལ་བ་དང་མི་རྟོག་པ་གཉིས་པོ་ཇི་ལྟར་ངོས་འཛིན། གསལ་བའི་དོན་དེ་ཡང་སེམས་འདི་ལ་དམིགས་རྟེན་གསལ་བ་གཅིག་དགོས་པ་ཡིན་ནམ་དམིགས་རྟེན་ལ་མི་བརྩི་བར་གང་དུ་ཡང་མ་འཕྲོས་པ་ཙམ་གྱི་ངང་ནས། སེམས་འདི་ཁ་གསལ་ལེ་ཧྲིག་གེ་བའི་དྭངས་མ་ཅན་དེ་ཁས་ཆོག་པ་ཡིན། ཅེས་གསུངས་པ་འདི་ཡིན་ནོ། །འདི་ཡི་ལན་ནི། གསལ་བའི་དམིགས་རྟེན་ནི་གཉིས་ལས། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལྷ་སྐུ་དང༌། རླུང་དང༌། ཐིག་ལེ་སོགས་དམིགས་རྟེན་དུ་བྱེད་པ། དོན་དམ་བདེན་པ་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་ནི་དམིགས་རྟེན་དེ་དག་མིག་གིས་མངོན་སུམ་མཐོང་བ་ལས་ཀྱང་གསལ་བ་ལྟར་ཡིད་ངོ་དེར་སྣང་ཞིང༌། དེ་ཡང་གསལ་བའི་ངར་ལྡན་གྱི་ཚུལ་དུ་ཇི་སྲིད་འདོད་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱོང་ནུས་པ་འབྱུང་བའོ། །དོན་དམ་ལ་དམིགས་པའི་ཚེ་གསལ་བར་འཇོག་ལུགས་ནི། སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒོམ་དེའི་སྣང་ངོར་རེ་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་མི་ལྡོག་ཀྱང༌། ངེས་ངོར་སྟོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་ནས་རོ་གཅིག་པ་ལྟ་བུར། སོང་བའི་བློ་ཤགས་དྲག་པོ་སྐྱེ་བ་དེ་མིན་པས། འདི་བྱིང་རྒོད་དང་བྲལ་བར་བསྐྱངས་པའི་ཚེ། སྣང་ངོའ་ཡུལ་དང་རྒྱང་ ིཆད་ཀྱི་སྣང་བ་དེ་ཇེ་ཕྲར་སོང་ནས། མཐར་ངེས་ངོའ་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པ་འདྲ་ ིབའི་སྤྲོས་མེད་འབའ་ཞིག་སར་འགྲོ་བ་ཡིན། དེའི་ཚེ་དོན་དམ་ལ་དམིགས་པའི་གསལ་ངར་གཉིས་ཀ་ཚང་བའོ། །དམིགས་རྟེན་ལ་མི་བརྩི་བར། གང་དུ་ཡང་མ་འཕྲོས་པའི་ངང་ནས་སེམས་འདི་ཁ་གསལ་ལ་ཧྲིག་གེ་བའི་དྭངས་ཆ་གཅིག་འོང་བས་དེ་བྱིང་རྒོད་ཀྱི་ཕྱོགས་མ་ཤོར་བར་ངར་ལྡན་དུ་སྐྱོང་ཤེས་ན། བདེ་དྲོད་སྐྱེ་བ་དང༌། སྤྱོད་ལམ་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཡུན་རིང་པོར་སྡོད་ཚུགས་པ་དང༌། མཐར་ཤིན་སྦྱངས་འདྲེན་ནུས་པ་ཡང་ཡོང་སྟེ། འདི་ནི་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

440

སེམས་གཞན་དུ་མི་འཕྲོ་བ་དེ་ཉིད་མ་གཡེངས་པར་བསྐྱངས་པའི་སྒོམ་ཡིན་པས། དོན་ཐོབ་ལ་གཞན་དུ་མི་འཕྲོ་བའི་སེམས་དེ་ཉིད་དམིགས་པར་སོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་གཞན་དུ་མི་འཕྲོ་བ་མེད་དགག་གི་ཕྱོགས་སུ་སླན་པའི་ཚིག་འཁྲི་མི་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་སེམས་གསལ་རིག་ཡིན་པས། དེ་ལ་དམིགས་པའི་སྒོམ་ལའང་གསལ་ཉམས་འཆར་བ་ཅིས་ཀྱང་ཡོང་རིགས་ཏེ། གང་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་དེའི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྔོ་འཛིན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་སྔོན་པོའ་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་དེ་ ིལྟར་བསྒོམ་པའི་སྟོང་གསལ་གྱི་ཉམས་དེ་བསྐྱངས་པས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བར་འགྲོ་བ་ནི་གཏན་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཐོགས་བཅས་ཀྱིས་སྟོང་པ་དང་སེམས་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པ་གཉིས། སྔ་མ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང༌། ཕྱི་མ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པས་དོན་གཏན་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དང༌། སེམས་གསལ་རིག་ཏུ་རྟོགས་པའི་སེམས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པའང་གཏན་མིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡི་ཁྱད་རྣམས་ལེགས་པར་མ་ཕྱེད་པར། ཁ་ཅིག་སེམས་དངོས་མེད་དུ་འདོད་པ་དང༌། ཁ་ཅིག་སེམས་དམིགས་པར་བྱས་ནས་སྒོམ་པ་ལ། དམིགས་མེད་ཀྱི་སྒོམ་དུ་འདོད་པ་དང༌། ཁ་ཅིག་སེམས་ལ་དམིགས་པའི་གསལ་ཉམས་སྐྱེས་པ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྟོགས་པར་ངོ་སྤྲོད་པ་དང༌། ཁ་ཅིག་སེམས་རིག་ཅིང་གསལ་ཙམ་འདི་ཁ་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པ་དང༌། ཁ་ཅིག་གསལ་ཆ་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་ཞེས་གསུང་བྱའི་སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོར་འདོད་པ་སོགས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རིགས་པ་མཁྱེན་པ་རྣམས་ཀྱིས། སེམས་དམིགས་པར་བྱས་ནས་བསྒྲུབས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱོན་མེད་ཡོད་པ་ཡང་བཞེད་དགོས་ལ། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་སྒོམ་མིན་པར་ཡང་མཁྱེན་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། ། མདོར་

ལྟ་སྒོམ་དྲིས་ལན།

441

ན་གསལ་བའི་དོན་ནི་དམིགས་རྟེན་གསལ་བ་ཉིད་ལ་བྱ་དགོས་པར་འགྲུབ་བོ། །
ཡང་འདིར་དྲི་བ་གཅིག་ལ་མི་རྟོག་པའི་དོན་ཡང་དམིགས་རྟེན་ལ་གཏད་ནས་དེ་ལས་གཞན་གང་ལའང་མི་རྟོག་པ་གཅིག་དགོས་སམ། དམིགས་རྟེན་ལ་མི་བརྩི་བར་སེམས་འདི་ཁ་གང་ལ་ཡང་མི་རྟོག་པའི་མི་འཕྲོ་བར་གནས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། འོ་ན་དྲན་པ་ཡང་དམིགས་རྟེན་གཅིག་ལ་མ་གཡེངས་པ་གཅིག་ལ་བྱ་དགོས་པ་དང༌། ཤེས་བཞིན་ཡང་རྟེན་གཅིག་པོ་དེ་ལས་གཡེངས་མི་གཡེངས་བྱ་ར་བྱེད་པ་གཅིག་ཨེ་དགོས། དེ་ཡང་དགོས་སོ་ཞེ་ན༑འོ་ན་དེ་འདྲའི་དྲན་ཤེས་བཞིན་དང༌། གསལ་ལ་མི་རྟོག་པ་ལྡན་པའི་ཞི་གནས་དེ། ངེས་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་མ་ཚང་ན་ནི། ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་གཅིག་གང་ལ་བྱེད། ཚང་ན་དེ་འདྲའི་ཞིག་གནས་དེ་ལྷག་མཐོང་དང་སྦྲེལ་བའི་ཚེ། ལྷག་མཐོང་དེ་ཡང་དམིགས་རྟེན་ལ་གཏད་འདུག་པས། དམིགས་བཅས་སྒོམ་པར་སོང་གི་དམིགས་མེད་སྒོམ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ལ་ལན་ཇི་ལྟར་འདེབས་གསུང་པ་འདི་ཡིན་ལ། འདི་ལ་གཞན་གྱི་འདོད་ཚུལ་གྱི་ལན་ཞིག་འདི་ཁར་གསུངས་པ་ནི། དེས་ན་འདི་ལ་ཁ་ཅིག་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་དམིགས་རྟེན་ལ་མི་བརྩི་བར་སེམས་འདི་ཁ་གང་ལའང་མི་འཇུག་པར། མ་གཡེངས། མ་འཕྲོས། མི་རྟོག་པར་རྩེན་ནེ་གནས་ཤིང༌། དེའི་ངང་ནས་སེམས་འདི་ཁ་གསལ་ལེ་ཧྲིག་གེ་བའི་དྭངས་ཆ་ཅན་དེ་ལ། ཡུན་ཇི་ཙམ་སྡོད་ཐུབ་པའི་ཚེ་ན། དེ་ལ་དྲན་ཤེས་བཞིན་དང༌། བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་ལྔ་ཆར་ཚང་ཤིང༌། ཞི་ལྷག་ཟུང་འཇུག་ཡང་འདི་ཁ་ཡིན། མདོར་ན་ངེས་དོན་སྒོམ་པ། སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའ་དངོས་གཞི། སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་གིས་སོ་སོར་སྡུད་པ་ ི

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

442

རྣམས་འདི་ཁ་ཡིན་སྙམ་པ་འདུག་སྟེ། ཞེས་འདོད་པ་བཀོད་ནས། དེ་རྣམས་མིན་པའི་རྒྱུ་མཚནགསུངས་པ། ཁྱེད་ཀྱི་འདོད་པ་དེ་རྣམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ཏེ། ཁྱེད་འདོད་པ་དེ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མར་གྱུར་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་དང་ཤིན་ཏུ་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང༌། དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཨེ་ཡིན་འདུག་པ་ནི་མདོ་རྒྱུད་དེ་དག་གིས་དགོངས་འགྲེལ་རྣམས་ལས་ཤེས་དགོས་ལ། རྒྱལ་བའི་གདམས་ངག་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་ཡང༌། རྒྱ་གར་དུ་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཆེན་པོ་གཉིས་སུ་གྲགས་ཏེ། ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་གཅིག་དང༌། ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ཚན་པ་གཅིག་སྟེ། འདི་གཉིས་སུ་ངེས་ཤིང༌། དེ་གཉིས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་དྲན་ཤེས་བཞིན་དང༌། གསལ་ལ་མི་རྟོག་པ་རྣམས་དང༌། ཁྱེད་ཀྱི་དེ་མི་འགྲིག་པར་འདུག་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཁྱད་པར་དུ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཀ་མལ་ཤི་ལས་སྒོམ་རིམ་རྣམ་པ་གསུམ་གསུངས་པ་ཡོད་པས། དེ་རྣམས་ལེགས་པར་གཟིགས་དང༌། ཁྱེད་འདོད་པ་དེ་ཧཱ་ཤང་དང་རྩོད་གཞི་ཅན་དུ་གསུངས་ཡོད་པས་ན། མཁས་པ་དེ་རྣམས་ནོར་རོ་ཞེས་ཁས་ལེན་ཨེ་ནུས། ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། དམིགས་རྟེན་ལ་མི་བརྩི་བར་སེམས་གང་དུ་ཡང་མི་འཕྲོ་བར་རྩེན་ནེ་གནས་པ་ཙམ་འདི། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་ངེས་དོན་སྒོམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་སྟོང་ཉིད་ལ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པའི་མེད་དགག་ལ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས། མི་རྟོག་སྟོང་པ་སྡུག་བསྔལ་ཞེས། །བྱ་བ་གསུམ་པོས་སེམས་སྤྱོད་བྱེད། །མཆོག་ཏུ་སེམས་ནི་སྤྱོད་བྱེད་པའི། །ཆོས་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད། །ཅེས་དང༌། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་

ལྟ་སྒོམ་དྲིས་ལན།

443

པ་ཉིད། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྒོམ་པར་བྱ། །ཞེས་དང༌། འདི་མ་བསྒོམས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱང༌། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། གནས་བཅས་སེམས་དང་ལྡན་རྣམས་ལ། །ཉོན་མོངས་དུག་ཅན་ཅེས་མི་འབྱུང༌། །གང་ཚེ་ཐ་མལ་འདུག་པ་ཡང། །ཉོན་མོངས་སྦྲུལ་གྱིས་ཟིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱེད་འདོད་པ་དེ་ལ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་དྲན་པ་ཤེས་བཞིན་ཡང་མ་ཚང་སྟེ། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། དྲན་པ་གང་ཞེ་ན། འདྲིས་པའི་དངོས་པོ་ལ་སེམས་ཀྱི་བརྗེད་པ་མེད་པ་སྟེ། ཞེས་སྔར་ནས་ངེས་ཟིན་པའི་དམིགས་པ་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་ཤིང༌། ཁྱེད་ལྟར་ན་ཡུལ་གང་ལ་ཡང་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེའི་ལུགས་ཀྱི་ཤེས་བཞིན་ཡང་མ་ཚང་སྟེ། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་མཁས་པའི་ཞི་བ་ལྷས། ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྟག་བྱ་བ། །དེ་དེ་ཁོ་ན་འདོར་ན་ནི། །ཤེས་བཞིན་བསྲུང་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། ཁྱེད་ལྟར་ན། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སྒོམ་གྱི་གེགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་དོན་ཡང་མ་ཚང་སྟེ། སྤྱིར་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱོན་མེད་ཙམ་སྒྲུབ་པ་ལ་བདེ་བ་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་ཤིང༌། ཞི་ལྷག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པའི་བདེ་བ་ནི། ལུས་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་ཡིན་ལ་དེ་འབྱུང་བ་ལ་ནི་ཉེས་པ་ལྔའི་གཉེན་པོར་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བསྟེན་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པས། ཁྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཚུལ་དང་ཡེ་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དང༌། གསལ་བ་ཡང་དམིགས་རྟེན་གསལ་བ་དགོས་པས། ཁྱེད་དེ་ཡང་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང༌། མི་རྟོག་པ་ཡང་རྩ་བའི་དམིགས་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་རྟོག་པ་ལ་གསུངས་ཤིང༌། ཁྱེད་ནི་དམིགས་བརྟེན་ལ་མི་བརྩི་བར་རྩེན་ནེ་གནས་པ་ཉིད་མི་རྟོག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལས་ནི་ཁྱེད་འདོད་པ་འདི་ཧཱ་ཤང་དང་སྦྱར་ནས་ལེགས་པར་བཀག་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

444

པ་ཡིན་ཏེ། སྒོམ་རིམ་བར་པ་ལས། གང་ཞིག་ཤེས་རབ་ཀྱི་དངོས་པོའ་ངོ་བོ་ ིཉིད་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་མི་སྒོམ་གྱིས། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ཙམ་འབའ་ཞིག་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་དེའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནམ་ཡང་མི་ལྡོག་ཅིང༌། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ནམ་ཡང་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའ་དངོས་གཞི་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནི་འདིར་འོད་ ིགསལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་གྱི་དམིགས་པ་ལའང་འཇོག་རྒྱུ་མེད་པའི་བློས་མིན་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་སོར་སྡུད་ཀྱི་རིམ་པ་དང་ཡང་མི་འདྲ་སྟེ། དེ་ནི་སྲོག་ཨ་ཝ་ངྷཱུ་ཏིའི་ཡར་སྣར་བསྡུས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་འདྲེན་ཅིང༌། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་གཡེངས་པའི་གེགས་ཞི་བའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གཅིག་ཡིན་ལ། འདི་ལ་དུ་བ་དང༌། མར་མེའི་སྣང་བ་སོགས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་ཚུལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་གཅིག་ཡོད་ཅིང་ཁྱོད་ཀྱི་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་ཇི་ལྟར་མཚུངས་སོམས་ཤིག། འདིར་དེ་དག་གིས་ཀྱང་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བ་ཡིན་སྙམ་ན། དེ་ལྟ་ན་སོར་སྡུད་དང་མི་འདྲ་བ་གྲུབ་སྟེ། སོར་སྡུད་ལ་ནི་དུ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་བཅུ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ནང་དུ་རྟོགས་པ་འཕེལ་བའི་རིམ་པ་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དམིགས་རྟེན་ལ་བརྩིས་ནས་ཞི་གནས་གྲུབ་པའི་ཚེ་དེ་ལྷག་མཐོང་དང་འབྲེལ་བ་ན། ལྷག་མཐོང་དེ་ཡང་དམིགས་རྟེན་ལ་གཏད་འདུག་པས། དམིགས་བཅས་སྒོམ་པར་སོང་གི་དམིགས་མེད་སྒོམ་པར་མ་སོང་ཟེར་ན་དེ་ལ་ལན་ཇི་ལྟར་འདེབས་གསུངས་པའི་ལན་ནི། འདིར་དམིགས་བཅས་དང་དམིགས་མེད་ཅེས་པ། དམིགས་རྟེན་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་མིན་ལ། དོན་དམ་དམིགས་མེད་དང༌། ཀུན་

ལྟ་སྒོམ་དྲིས་ལན།

445

རྫོབ་དམིགས་བཅས་ཞེས་འཇོག་པས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀ་ཡང༌། དམིགས་བཅས་ཀྱི་སྒོམ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་དམ་དམིགས་མེད་དུ་འཇོག་པ་ཡང༌། ཁོའ་སྟེང་དུ་བདེན་འཛིན་གྱི་ ིདམིགས་གཏད་བྱ་ས་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། འདའ་ཀ་ཡེ་ཤེས་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བས་ན་མི་དམིགས་པའི་འདུ་ཤེས་རབ་ཏུ་སྒོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པར་ངེས་པར་འགྲོ་བའི་ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་གསུམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དགོས་ཀྱི། རང་གི་སྐྱོ་མ་སྔ་བཙན་གཅིག་དང་མི་མཐུན་པར་བྱུང་ན་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལའང་མི་བརྩི་བ་ནི་རིག་པ་སྤྱང་པོའ་རྣམ་འགྱུར་མ་ཡིན་ནོ། ། ིགཉིས་པ་དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་ལ་གསུམ། དཔྱད་སྒོམ་དང་འཇོག་སྒོམ་སོགས་ཀྱི་དྲིས་ལན། ཡིད་བྱེད་འགོག་པ་ཧཱ་ཤང་གི་ལུགས་སུ་བསྟན་པ། ཧ་ཅང་ཐལ་བའི་སྐྱོན་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། དཔྱད་འཇོག་གི་དྲི་ལན་དངོས། ཐོས་བསམ་གཉིས་སྒོམ་པའི་གྲོགས་སུ་འགྲོ་ལུགས་ཀྱི་དྲི་ལན། འཕྲོ་རྒོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་དྲི་ལན། འཇོག་སྒོམ་དམིགས་རྟེན་ལ་འདོགས་མི་འདོགས་ཀྱི་དྲི་ལན་ནོ། །
དང་པོ་ལ་དྲི་བ་དང་ལན་ལས། དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་སྒོམ་ལ་དཔྱད་སྒོམ་དང་འཇོག་སྒོམ་གཉིས་འོང་ངམ་མི་འོང༌། མི་འོང་ན་རྒྱ་གར་བའི་ཚད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པ་འདི་འགོག་གམ། འོང་ན་སྒོམ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཡང་དཔྱད་སྒོམ་སྒོམ་ཡིན་ནམ་མིན། མ་ཡིན་ན་རྒྱ་གར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒོམ་དུ་གསུངས་འདུག་པ་དེ་ནོར་རམ། དེ་སྒོམ་ཡིན་ན་བློ་འཕྲོ་བ་སྒོམ་གྱི་གེགས་ཡིན་པས་འཕྲོར་མ་བཏུབ་ཟེར་བའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན། ཐོས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་མཁས་པ་དང༌། མ་སོང་བའི་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

446

དྲན་པ་གཉིས་སྒོམ་པའི་ཚེ༑སྒོམ་བཟང་ངན་ལ་ཁྱད་མེད་ཟེར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་ཅི་ཡིན། གཞན་ཡང་འཕྲོ་བ་སྒོམ་གྱི་གེགས་ཡིན་ན། ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་སུ༑ཐོས་བསམ་ལ་མ་བརྟེན་པར་བསྒོམ་པ་ཡང་དག་མི་ཡོང་བར་བཤད་པ་དང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ་བ་སྨྲོས་ཤིག་ཅེས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི། འདི་རྣམས་ཀྱི་ལན་འཇུག་པ་བདེ་བའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ཕུལ་ན། ཚད་ལྡན་གྱི་གསུང་རབ་ཆེན་མོ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་འདོར་བ་ནི་རྨི་ལམ་དུ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། མན་ངག་ཏུ་གྲགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གསུང་རབ་ཆེན་མོ་རྣམས་དང་མཐུན་ན་ནི་ལེགས་པ་མི་མཐུན་ན་མན་ངག་ཏུ་གྲགས་པ་རྣམས་འདོར་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒོམ་ལ་དཔྱད་སྒོམ་འཇོག་སྒོམ་གཉིས་ངེས་པར་ཡོད་ལ། དང་པོ་སྒོམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མིན་ན་རྒྱ་གར་པའི་མཁས་པས་དེ་སྒོམ་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་མ་ཟད། ལྷག་མཐོང་སྒོམ་མིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྒོམ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང༌། བློའ་འཛིན་སྟངས་ ི ཤགས་དྲག་གཙོ་བོར་སྒྲུབ་པ་དང་དམིགས་པའི་གསལ་སྣང་གཙོ་བོ་སྒྲུབ་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ཏེ། བཤེས་གཉེན་ལ་དད་པ་སྒོམ་པ་དང༌། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང༌། ལས་རྒྱུ་འབྲས་སེམས་པ་སོགས་ལ་སྔ་མ་གཙོ་ཆེ། ཞི་གནས་ལྟ་བུ་འཇོག་སྒོམ་ལ། ཕྱི་མ་གཙོ་བོར་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཁས་པས་ཀྱང༌། ཞི་གནས་སོགས་སྒྲུབ་དགོས། ཀུ་ས་ལིས་ཀྱང༌། དད་པ་སོགས་སྒོམ་དགོས་པས། གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་སྒོམ་གཉིས་ཀ་དགོས་སོ། །ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པ་སོགས་སྒོམ་རྣམ་དག་ལ་དཔྱད་སྒོམ་ངེས་པར་དགོས་ལ། འཕྲོ་རྒོད་ནི་སྒོམ་གྱི་གེགས་ཡིན་པས། དཔྱད་སྒོམ་དང༌། འཕྲོ་རྒོད་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་བཟུང་ན། ཇི་ལྟར་མཁས་

ལྟ་སྒོམ་དྲིས་ལན།

447

པ་ཙམ་གྱི་དཔྱད་སྒོམ་མང༌། དེ་མང་བ་ཙམ་གྱིས་འཕྲོ་རྒོད་མང༌། དེ་མང་བ་ཙམ་གྱི་གེགས་བྱེད་མང་བས། མཁས་པ་བས་བླུན་པོ་དཔྱད་སྒོམ་ཉུང་བའི་ཕྱིར། སྒོམ་གྱི་གེགས་བྱེད་ཉུང་བས་སྒོམ་སྐྱེ་བ་བླུན་པོ་མྱུར་སྙམ་དུ་བཟུང་ནས། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གྱི་གེགས་ཡིན་ཞེས་ཆོས་སྤོང་བའི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་བློས་མི་འཁྱུད་པ་རྣམས་སོག་པ་སོགས་འབྱུང་བ་ཡིན་པས། འཕྲོ་བ་དང་དཔྱད་སྒོམ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེད་པ་གལ་ཆེའོ། དེ་ལ་འཕྲོ་བ་ནི། སེམས་གང་ལ་གཏད་པའི་ཕྱོགས་དེར་འགྲོ་མི་ཉན་པར་ཡུལ་གཞན་ལ་རླུང་ལྟར་འཕྱོ་བ་སྟེ༑འདི་ནི་འཇོག་སྒོམ་དུ་མ་ཟད་དཔྱད་སྒོམ་གྱིའང་སྐྱོན་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པས་ཁ་ནང་དུ་སློག་སྟེ་བལྟས་ན་ཆེས་གསལ་ལོ། །དཔྱད་སྒོམ་ནི་ཞི་གནས་ལྟ་བུའི་གནས་ཆའི་ངང་ནས་བྱེད་དམ་རང་གར་བྱེད་ཀྱང་འདྲ་སྟེ། དང་བར་འགྱུར་བ་དང༌། སྐྱོ་བར་འགྱུར་བའི་ཡིད་བྱེད་གང་ལ་དཔྱད་སྒོམ་བྱས་པ་དེ་ལ། ངེས་པའི་འཛིན་སྟངས་ཤགས་དྲག་ལ་རྒྱུན་རིང་བ་འདྲེན་བྱེད་ཡིན་པས། སྐྱོ་བ་ཤགས་དྲག་དང༌། དང་བ་ཤགས་དྲག་གཉིས་ཀྱིས་རིམ་པ་བཞིན། རྒོད་པ་དང་བྱིང་བ་སེལ་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང༌། བྱིང་རྒོད་གཉིས་ནི་འཇོག་སྒོམ་སྐྱེ་བའི་གེགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། ཞུམ་པ་དམིགས་པ་རྒྱ་ཆེན་ཀུན། །སྒོམ་པས་ཡངས་པ་ཉིད་དུ་བྱ། །རྒོད་པས་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཞི་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཕྲོ་བ་འཇོག་སྒོམ་གྱི་གེགས་སུ་འོང་བས། དཔྱད་སྒོམ་ཀྱང་དེའི་གེགས་སུ་མ་འཛིན་ཅིག། འོན་ཀྱང་ཞི་གནས་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་གཙོ་བོར་འཇོག་སྒོམ་བྱེད་དགོས་པའི་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ཐོས་བསམ་གཉིས་སྒོམ་གྱི་གྲོགས་སུ་འགྲོ་ལུགས་ཀྱི་དྲིས་ལན་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་མཁས་པ་དུ་མས་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

448

ཐོས་བསམ་སྒོམ་གྱི་གྲོགས་སུ་གསུངས་པ་རྣམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གསུངས་པ་ཡིན་ནམ། ཡང་འགའ་ཞིག་ནི་འཕྲོ་བ་སྒོམ་གྱི་གེགས་ཡིན་ཟེར་བ་དེ། མཐར་ཐུག་གི་ངེས་དོན་སྒོམ་པའི་དུས་ཡིན་གྱིས། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། འོ་ན་ངེས་དོན་སྒོམ་པའི་ཚེ། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་སྒོམ་དགོས་སམ་མི་དགོས། དགོས་ན་ནི་འཕྲོ་བ་སྒོམ་གྱི་གེགས་ཡིན་ཟེར་བ་དེ་འགལ་ལ། མི་དགོས་ན་ནི་དེ་འདྲའི་ངེས་དོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་ལྷག་མཐོང་དང་འགལ་བས་ན་དེ་མཐར་ཐུག་གི་སྒོམ་ཡིན་པར་དོར་ཅིག། ཅེས་གསུངས་པའོ། །འདི་རྣམས་ཀྱི་ལན་ནི་དཔྱད་སྒོམ་འཇོག་སྒོམ་གྱི་གེགས་སུ་འགྱུར་ན། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་གསུམ། སྡ་མ་སྔ་མ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་བར་མཁས་གྲུབ་འདི་ཙམ་ཞིག་གིས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ལ། དཔྱད་སྒོམ་དང་འཕྲོ་བ་དོན་མི་གཅིག་པར་སྔར་བཤད་ཟིན་པས། ངེས་དོན་སྒོམ་པའི་ཚེ་དཔྱད་སྒོམ་བྱེད་ཀྱང་དེ་བྱས་པས་འཕྲོ་བ་དང་རྒོད་པ་སྐྱེས་ནས་སྒོམ་དེ་སྐྱོན་ཅན་དུ་འགྲོ་བ་ག་ལ་ཡིན། དེ་ཕྱིར་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་དང་འགལ་བ་མེད་དོ། །
གསུམ་པ་འཕྲོ་རྒོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་དྲི་ལན་གཉིས། དྲི་བ་ནི། འགའ་ཞིག་འཕྲོ་བ་དང་སྒོམ་གཉིས་མི་འགལ། འཕྲོ་བ་སྒོམ་དུ་འགྲོ་བའི་མན་ངག་ཡོད་སྙམ་ན། དེ་ལ་འདི་འདྲི་སྟེ། རྒོད་པ་དང་འཕྲོ་བ་གཅིག་གམ་མི་གཅིག།ཞི་གནས་དང་སྒོམ་གཉིས་གཅིག་གམ་མི་གཅིག། གཅིག་ན་ཞི་གནས་ཀྱི་དགྲ་བྱིང་རྒོད་ཡིན་པས་ན། འཕྲོ་བས་སྒོམ་གྱི་གེགས་བྱེད་པར་སོང་ལ། མི་གཅིག་ན་ཁྱད་པར་གང་ཡིན། ཅེས་གསུངས་པའོ། །འདིའི་ལན་ནི། སྤྱིར་འཕྲོ་རྒོད་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། འཕྲོ་བ་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་རྟོགས་པས་མ་ཁྱབ། རྒོད་པ་ལ་དེས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་རྒོད་པ་འཕྲོ་བའི་ནང་ཚན་

ལྟ་སྒོམ་དྲིས་ལན།

449

ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཀས་འདིར་འཇོག་སྒོམ་དང༌། ཞི་གནས་ཀྱི་གེགས་བྱེད་པར་མཚུངས་ལ། དབང་པོ་རྣོན་པོའ་འཇུག་པ་ཕལ་ཆེ་བ་ལ། ི ཤུགས་རྟོགས་མང་པོ་འདྲེན་པའི་འཕྲོ་ཚུལ་གཅིག་ཡོད་ཀྱང༌། དེ་ནི་དངོས་རྟོགས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཛིན་སྟངས་ཤགས་དྲག་སྐྱེས་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས། སྐབས་འདིའི་འཕྲོ་རྒོད་དང་ཡེ་མི་འདྲའོ། །ཞི་གནས་སྒོམ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ཀྱང༌། སྒོམ་ལ་ཞི་གནས་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་བོ། །
བཞི་པ་འཇོག་སྒོམ་དམིགས་རྟེན་ཅིག་ལ་འདོགས་མི་འདོགས་ཀྱི་དྲི་ལན་ལ་གཉིས་ལས། དྲི་བ་ནི། ཡང་འཇོག་སྒོམ་བྱེད་དུས་སེམས་འདི་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་བཏགས་ནས་འཇོག་གམ་མི་འཇོག། མི་འཇོག་ན་འདི་ལ་འདི་འཇོག་མེད་པའི་འཇོག་སྒོམ་དེ་ཇི་འདྲ་ཅིག་འོང་བ་ཡིན། འོན་ཏེ་དམིགས་པ་འདི་ལ་འཇོག་མི་དགོས་ཀྱི། སེམས་ཁོ་རང་གང་དུ་ཡང་འཕྲོར་མི་འཇུག་པར་རྩེན་ནེ་འཇོག་པས་ན་འཇོག་སྒོམ་ཟེར་བ་ཡིན། སྙམ་ན་ནི། དམིགས་པ་གང་ཡང་སེམས་ངོ་ན་འཁྱེར་རྒྱུ་མེད་པའི་སེམས་ཧད་དེ་བ་དེ་འདྲ་བ་དེ་འཇོག་སྒོམ་ཡང་དག་ཏུ་གང་ནས་བཤད། འདི་ནི་སྙན་ནས་སྙན་དུ་བརྒྱུད་པས་ན། མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་དཔང་བཞག་ཀྱང་མི་བྱེད། ཐོས་པ་ཡང་མི་དགོས། འདི་ཀ་རང་བསྐྱངས་པས་མཐར་ཐུག་འགྲུབ་བོ་སྙམ་ན་ནི། གང་ཡང་ཡིད་ལ་མ་བྱས་པར་ཧད་དེ་བསྡད་པ་རང་གིས་དུས་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་མཁྱེན་པའི་ཀུན་མཁྱེན་ཐོབ་འོང་ན་ལེགས་ཀྱི། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་རྣམས་སོ། །དེའི་ལན་ནི། འཇོག་སྒོམ་བྱེད་པའི་ཚེ། དམིགས་པ་གཅིག་ལ་མི་འཇོག་ན། དུ་མ་ལ་འཇོག་པ་དེ་བས་ཀྱང་མི་རིགས་པས། འདི་ལ་འདི་འཇོག་མེད་པའི་འཇོག་སྒོམ་དེ་ཇི་འདྲ་གཅིག་འོང་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ༑སེམས་ཁོ་རང་མི་འཕྲོ་བར་རྩེན་ནེ་འཇོག་པས་འཇོག་པའི་ཡུལ་མི་འདོད་ཟེར་བ་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

450

ནི། ངའི་མ་མོ་གཤམ་ཡིན་ཅེས་སྨྲ་བ་དང་འདྲ་སྟེ། སེམས་འཇོག་པར་སྨྲས་པས། འཇོག་ཡུལ་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་ལ། དངོས་སུ་འཇོག་ཡུལ་མེད་པར་སྨྲས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན། དགག་བྱ་ལ་མ་བལྟོས་པར་མཐོང༌། ཅི་ཡང་མ་མཐོང་ཤེས། ཅི་ཡང་མི་ཤེས་ཞེས་སོགས་ཀྱང་སྨྲ་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ་འཇོག་སྒོམ་གང་ལའང་མི་འདོག་ཅེས་སྨྲ་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་ཁས་ལེན་པ་ལ། སྙན་རྒྱུད་ཡིན་ཅེས་པའི་འཕྲོས་ཁུངས་དང༌། མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་དཔང་བཞག་མི་དགོས་ཞེས་པའི་ལག་ཕུར་འཛུགས་པ་དགོས་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་བདེན་ལ༑འདི་བསྒོམས་པས་འཚང་རྒྱ་བ་ཡང་བདེན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཚང་རྒྱ་བའི་དུས་སྲིད་པའི་ཕྱིར་སྙམ་དུ་བསམ་པར་སྣང་ངོ༌། །གཉིས་པ་ཡིད་བྱེད་འགོག་པ་ཧྭ་ཤང་གི་ལུགས་སུ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། དངོས་དང༌། ཨུ་ཚུགས་ཀྱི་སྐྱོན་བསལ་བ། མཐའ་བཞིར་མི་ལྟ་བའི་འཇོག་ཚུལ་གྱི་སྐྱོན་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྐབས་འདིར་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་སྒོམ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སེལ་བར་མཛད་པའི་དོན་དུ་འདི་གསུངས་ཏེ། ཁོ་བོས་ནི་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དེ་ལྟའི་སྒོམ་དེ་ཧྭ་ཤང་གི་སྒོམ་ལུགས་དང་ཁྱད་པར་གཏན་ནས་མ་ཕྱེད་དོ། ། འོན་ཏེ་འདི་སྙམ་དུ། ཧྭ་ཤང་གི་ལུགས་དང་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། ཧྭ་ཤང་ནི་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་དགེ་བ་ཀུན་ལ་སྐྱོན་དུ་ལྟ་ཤིང༌། ངེད་ནི་དགེ་བ་ཀུན་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་བས་སོ་སྙམ་ན། དེ་ནི་ལྟ་སྒོམ་ལ་ཁྱད་མི་འདུག་ཅེས་སྨྲས་པའི་ལན་དུ། དེ་ལ་ཁྱད་ཡོད་དེ། སྦྱོར་བ་ལ་ཁྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྨྲ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་འདྲའི་ལན་འདེབས་ལུགས་དེ་ནི། དཔེར་ན་གདོང་དཀར་ནག་དྲིས་པའི་ཚེ། བཤང་ལམ་ཆེ་ཆུང་གི་ལན་འདེབས་པ་དང་འདྲའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་བདེནའང༌། ཐོས་མྱོང་མེད་པ་ལ་ལན་འདེབས་པའི་ཁྱེར་ཁ་

ལྟ་སྒོམ་དྲིས་ལན།

451

ཡང༌། དེ་འདྲ་བ་རང་མང་བར་གདའ་ལགས། འོན་ཀྱང་དེང་གི་སྒོམ་འདི་གང་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ་སྙམ་ན། དེའི་ལན་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་འདིར་གསུངས་པ། ཁྱེད་འདོད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྟ་སྒོམ་དང་མཐུན་པར་འདུག་གམ་མི་འདུག་གཟིགས་ལ། ཀླུ་སྒྲུབ་དང་མི་མཐུན་པ་དེ་ནི་ཁྱི་ལ་སེངྒེ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་ཁྱད་པར་ཅི་འདུག། མཐུན་པར་ཁས་ལེན་ན། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྟ་སྒོམ་ལ་ནི། དེའི་གོལ་ས་རྟག་ཆད་དུ་མ་ཤོར་བ་གཅིག་དགོས་པ་ཡོད་པས། གང་འདྲ་གཅིག་ལ་སེམས་བཞག་ན་རྟག་ལྟར་འགྲོ་གང་འདྲ་གཅིག་ལ་བཞག་ན་ཆད་ལྟའི་སྒོམ་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ལེགས་པར་གསུངས་ཤིག་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །འདི་ལྟ་བུའི་ལན་འདོན་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་མོད་ཀྱང༌། ཁོ་བོས་བློས་ཇི་ཙམ་ཆུན་པ་དེས་འདིར་ཞུ་བར་བགྱིའོ། །སྤྱིར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པའི་ཉམས་ལེན་ལ། ལྟ་སྤྱོད་གཉིས་ཀ་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པ་གཅིག་དགོས་ཤིང༌། ཁྱད་པར་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་རྣམ་དག་ནི། རྟག་པའི་མཐའ་དང༌། ཆད་མཐའ་གང་དུའང་མ་ལྷུང་བ་གཅིག་དགོས། དེ་ཡང་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་ལ། མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་ལས་འདི་མི་སྲིད་པར་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་བཞེད་དེ། དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱི་ལམ་ལས་ནི། ། ཕྱི་རོལ་གྱུར་ལ་ཞི་བའི་ཐབས་མེད་དོ། །དེ་དག་ཀུན་རྫོབ་དེ་ཉིད་བདེན་ལས་ཉམས། །དེ་ལས་ཉམས་པས་ཐར་པ་གྲུབ་ཡོད་མིན། །ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང༌། །དོན་དམ་བདེན་པ་ཐབས་འབྱུང་གྱུར་པ་སྟེ། །དེ་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་གང་གིས་མི་ཤེས་པ། །དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་ལོག་པས་ལམ་ངན་ཞུགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་བཟང་པོ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་གཞིའི་བདེན་གཉིས་འཇོག་པ་ན། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

452

རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་གཉིས་ཚད་མས་ལེགས་པར་ངེས་པའོ། །དེའི་དང་པོ་ནི། རྒྱུ་འབྲས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་འཆོལ་བར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་གཏིང་ནས་འདྲོངས་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། འདི་ཡོད་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་ལ་སྙིང་ནས་གུས་པ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་ལ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྐྲའི་རྩེ་མོ་ཙམ་ཡང་མེད་པ་ལ་ངེས་པ་གཏིང་ནས་འདྲོངས་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་ནུས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་འཕེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཐད་པར་ཁས་བླང་རུང་བ་དང༌། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཁེགས་པ་གཉིས་མི་འགལ་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། གྲོགས་སུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་འདྲོངས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚེ་ཚོགས་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ཏུ་གསོག་ཤེས་པ་ཡིན་པས། དེ་ལས་འབྲས་བུ་དམ་པ་གཉིས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། དགེ་བ་འདི་ཡིས་སྐྱེ་བོ་ཀུན། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་བསགས་ཤིང༌། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ལས་འབྱུང་བའི། །དམ་པ་གཉིས་ནི་ཐོབ་པར་ཤོག། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བས་ན། ཆོས་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པ་དང༌། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་པར་སྨྲས་ན་ཡང༌། རྟག་ལྟ་དང༌། ཆད་ལྟ་སྨྲས་པའོ། །
མཐའ་གཉིས་སུ་ལྷུང་བའི་དོན་ནི། དཔེར་ན་གཡང་དུ་ལྷུང་བ་ལྟར། རང་གི་ཡིད་འདིས་ཆོས་རྣམས་གཏན་མེད་པར་འདུག་སྙམ་དུ་བཟུང་ན་ཆད་མཐར་ལྷུང་བ་དང༌། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པར་འདུག་སྙམ་དུ་བཟུང་ན་རྟག་མཐར་ལྷུང་སྟེ། བློ་ལྟ་བ་ངན་པར་ལྷུང་བས་མཐར་ལྷུང་དུ་བཞག་པའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱང་གཙོ་ཆེ་བས་མཚོན་པ་ཙམ་སྟེ། གཞན་ནི་དངོས་པོ་རྒྱུ་མེད་

ལྟ་སྒོམ་དྲིས་ལན།

453

ལས་སྐྱེས་བར་འདོད་པ་དང༌། དབང་ཕྱུག་རྟག་པར་འདོད་པ་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་བཟུང་དགོས་སོ། དེའི་ཕྱིར། ཆོས་རེ་རེའི་སྟེང་ནས་ཀྱང༌། གཏན་མེད་ཆད་མཐའ་དང༌། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྟག་མཐའ་ཡིན་པར་གྲུབ་བོ། །ཚུལ་འདི་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་མཐའ་གཉིས་པོ་ལ་ལུགས་སྒྲོ་བཏགས་ནས། སངས་རྒྱས་དང་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པར་སྨྲ་བ་ནི། སྐབས་འདིར་ཁྱི་ལ་སེངྒེར་བཏགས་པ་དང་འདྲ་བར་བཞེད་དོ། །དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་སྙམ་ན་ནི་ཆད་པར་ལྟ་བ་ཡིན་ལ། ཡོད་ཀྱང་ཡུལ་གང་ལ་ཡང་འཇོག་རྒྱུ་མེད་པར་ནང་དུ་བསྡུས་པ་ཙམ་སྒོམ་པ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་འདོད་པ་ཡང༌། ཡུལ་མེད་པའི་ཚད་མ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་པས། ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མི་མཁས་པར་ཟད་ཅིང༌། སྒོམ་དེ་ཧྭ་ཤང་གི་འདོད་པ་ཡིན་ཚུལ་ནི་སྔར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གོ་བར་ནུས་སོ། །གཉིས་པ། ཨུ་ཚུགས་ཀྱི་སྐྱོན་བསལ་བ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང༌།
དེ་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་འདི་སྙམ་དུ་སྔར་བཤད་པ་དེ་འདྲའི་རྣམ་དབྱེ་འབྱེད་པ་མི་ཤེས་ཀྱི། ངེད་རང་གི་འདི་ཁ་ལ་འོང་བ་ཡོད་དོ་སྙམ་ན་ནི༑ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གོལ་སར་ཤོར་བ་དང་མ་ཤོར་བའི་གནད་མ་ཤེས་པར་ནི། ཁྱེད་རང་གི་ད་ལྟའི་སྒོམ་དེ་ཡང་མ་ནོར་བར་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་ལ་གཏན་པའི་བསྟན་པ་ཐོབ་པ་དེར་མ་སོང་བས། ངེས་པ་གཏིང་ཚུགས་འདྲོངས་ཤིང་བློ་ཐག་ཆོད་པའི་སྒོམ་དུ་རློམས་ཀྱང༌། བློ་ཐག་ཆོད་པའི་སྒོམ་ཡང་དག་པ་དེར་མ་སོང་གི། ནང་དུ་བརྟག་པ་ཞིབ་མོ་མཛོད་ལ། མོས་མནོས་ཙམ་དུ་སོང་བ་དགོངས་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་གསུངས་སྟེ། སྒོམ་གྲུལ་ཐུབ་མ་སྐྱེས་ཀྱང༌། དེར་རློམ་པ་ནི་རང་ཚོད་མ་ཤེས་པའི་བླུན་པོས་ཁྱུར་འགྲོ་བ་ཡིན་པས། གསུང་རབ་རྣམ་དག་དང༌། བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

454

གསུང་དང༌། རང་གི་བློ་ཚོད་གསུམ་ཞུ་གཏུགས་གང་ལེགས་སོ་བྱ་དགོས་པའི་དོན་དུ་གདའོ། །
གསུམ་པ་མཐའ་བཞིར་མི་ལྟ་བའི་འཇོག་ཚུལ་གྱི་སྐྱོན་བསལ་བ་ལ།
འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང༌། དེ་ལ་བརྟགས་ཏེ་སྐྱོན་བསལ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འདིར་གསུངས་པས། འོན་ཏེ་ཡོད་པར་བལྟས་ན་རྟག་ལྟར་འགྲོ། མེད་པར་བལྟས་ན་ཆད་ལྟར་འགྲོ། དེ་གཉིས་ཀར་ལྟ་བ་དང༌། དེ་ལས་གཞན་དུ་ལྟ་བ་ཡང་མཐར་ལྟར་འགྲོ་བས་ནས། མུ་དེ་བཞི་དང་བྲལ་བའི་ལྟ་ཚུལ་དེ། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྟ་སྒོམ་ཡིན་སྙམ་ན་ནི། ཞེས་གསུངས་ནས། གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞི་དང་བྲལ་བའི་ལྟ་ལུགས་དེ་ཇི་འདྲ་གཅིག་ཡིན། དེ་ལྟ་བ་ཡིན་ཞེས་སྨྲས་ཀྱང༌། གང་ལ་ཡང་མ་ལྟས་པར་སོང་འདུག་པ་དེ་མ་དགོངས་སམ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། མཐའ་བཞིར་མི་ལྟ་བའི་དོན་དེ་ལྟར་བཟུང་ན་གང་ལ་ཡང་ལྟ་བ་མེད་པའི་སྒོམ་དུ་འགྲོ་བར་དགོངས་ནས། སྔར་སྨྲས་ཟིན་པའི་དམིགས་རྟེན་ལ་མི་བརྩི་བར་ཡིད་བྱེད་བཀག་ནས་སྡོད་པ། ཧྭ་ཤང་གི་ཕྱོགས་སུ་བསླན་པ་སྟེ། དེ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཧད་དེ་བ་གང་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དེར་ད་རུང་མ་སོང་བར་འདུག་གམ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཡོད་མིན་མེད་མིན་གཉིས་ཀའང་མིན། །གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་མིན་པའང་མིན། །མཐའ་བཞི་རྣམ་པར་གྲོལ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཡོད་པའང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན། མེད་པའང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན། གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕུང་གསུམ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕུང་གསུམ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན། ཅེས་པའི་དོན་གྱི། ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་དང༌། དོན་དམ་པར་ཡོད་པའང་མ་ཡིན། དོན་དམ་པར་མེད་པའང་མ་ཡིན། ཞེས་སོགས་སྨྲ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་འགལ་མི་རིགས་པའི་རྣམ་

ལྟ་སྒོམ་དྲིས་ལན།

455

འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་ཧ་ཅང་ཐལ་བའི་སྐྱོན་བསལ་བ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང༌། དེ་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པའོ། དང་པོ་ནི། འོན་ཏེ་གང་ཡང་ཡིད་ལ་མ་བྱེད་ཅིང༌། མི་སྒོམ་པ་དེ་ཁ་སྒོམ་པའི་མཆོག་ཡིན། གང་ལ་ཡང་མི་ལྟ་བ་དེ་ཁ་ལྟ་བའི་མཆོག་ཡིན། གང་ལ་ཡང་མི་སྤྱོད་པ་དེ་ཁ་སྤྱོད་པའི་མཆོག་ཡིན་སྙམ་ན་ནི། ཞེས་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འདིར་ཧ་ཅང་ཐལ་བའི་སྐྱོན་གསུངས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་འདྲ་བ་སྨྲ་བ་དེ། བླུན་པོ་བརྟག་དཔྱད་མི་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོར། ཉམས་རྟོག་བཟང་བཟང་འདྲ་བ་གཅིག་ཏུ་མངོན་ཡོང་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་སྨྲ་བར་འདུག་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་དགེ་སྦྱོར་ཡང་མ་བྱས་པ་ཡིན། སྒྲིབ་པ་མ་དག་པ་དེ་ཁ་དག་པ་ཡིན་པར་སོང་ཞིང༌། དེ་སྐད་ཅིག་ཅེས་ཀྱང་སྨྲ་བ་ནི། དེ་ལྟ་ན་རྐྱག་གཏད་མི་འདུག་པས། རི་ཕུག་ཏུ་ཞེན་པས་མ་ཞུགས་པར་ཅི་དྲན་ལག་ལ་བླངས་པས་ཆོག་པར་གདའ་བ། ཞེས་བཀའ་བཀྱོན་པའི་རྣམ་པར་གསུངས་ཏེ༑གང་ལ་ཡང་མི་ལྟ་བ་སོགས་ཡིན་ན། ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། མ་གྲོལ་བ་དེ་ཁ་དགྲོལ་བར་ཡང་སོང་བས། རི་ཕུག་ཏུ་སྒོམ་པའི་དུལ་བས་ཅི་བྱེད་གསུང་པའོ། །ཡང་གསུངས་པ། དེ་ལྟར་ཅི་དྲན་བྱས་ཆོག་པའི་མཚམས་གཅིག་ཀྱང་ཨེ་ཡོད་ན་ཡོད་དེ། དེར་ད་དུང་སླེབ་མ་སླེབ། རང་རྒྱུད་ལ་ཞིབ་ཏུ་བཅར་ནས་གཟིགས་ལ༑གཡོ་ཟོག་ཏུ་མ་སོང་པར་གཟབ་གལ་ཆེའོ། །ཞེས་པ་རྣམས་ཐུགས་བརྩེ་བས་ཀུན་ནས་བླང་སྟེ། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཕྲ་མོ་དེས་ཀྱང༌། དམྱལ་བ་ཡང་སོས་སུ་འཁྲིད་པར་གསུངས་ན། སྤྱིར་ཡང་བརྫུན་གང་སྨྲས་རང་བཞིན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བར་གསུངས་ཤིང་ཁྱད་པར་ཁོ་བོ་ཅག་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་འཛེམ་དགོས་པའི་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

456

གང་ཟག་དམན་པ་ཡིན་གྱིས། ཅི་བྱས་ཆོས་སུ་འགྲོ་བའི་གྲོལ་པོ་དང་ཞིག་པོ་ཡིན་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི། རྒྱལ་བའི་སྤྱན་སྔར་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་བསླུ་བ་ནི་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། ངེས་པར་གྲོལ་བར་རང་ཅིག་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་སྨྲ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་གསུང་རབ་དག་ལས། མཐོང་བ་མེད་པ་ནི་མཐོང་བ་དམ་པའོ། །ཞེས་དང༌། མ་མཐོང་བ་དེ་དེ་མཐོང་ཡིན། །ཅེས་ཅི་ཡང་མི་མཐོང་བ་དེ་ཁ་མཐོང་བའི་མཆོག། གང་ལ་ཡང་མི་ལྟ་བ་དེ་ཁ་ལྟ་བའི་མཆོག་ཏུ་རྒྱལ་བས་གསུངས་འདུག་པ་ཅི་ཡིན་སྙམ་ན། ཞེས་དོགས་པ་བླངས་ན༑དེའི་ལན་གསུངས་པ། དེའི་དགོངས་པ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པར་ཡོད་པ། དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་གཟུ་བོར་གནས་ན། སྔར་གྱི་རྩིང་པོ་དེ་རྣམས་མ་ཡིན་གྱི། ཕ་བླ་མ་མཁས་པའི་མན་ངག་ཁུངས་མཁོ་བོས་འབོགས་པར་འདོད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་གལ་ཆེ་བས་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། རྒྱལ་བས་མདོ་རྒྱུད་དུ་མ་ནས་ངེས་དོན་འགྲེལ་བར་ལུང་བསྟན་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་གསུངས་པའི་རིགས་ཚོགས་དྲུག་སོགས་ནས་གསུངས་པའི་ཟབ་མོའ་ལྟ་བ་ ིདེ་ཉིད། འདུས་པ་ལ་སོགས་པའི་གསང་སྔགས་ཟབ་མོའ་སྐབས་སུ་ཡང༌། ིཡུལ་ཅན་ཐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ནི་འཕར་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང༌། ཡུལ་གྱི་སྤྲོས་བྲལ་ལ་ཁྱད་མེད་པའི་ཚུལ་གསལ་བར་གསུངས་པ་མང་ཞིང༌། ཚུལ་འདི་ལེགས་པར་དགོངས་ནས། རྗེ་བཙུན་ས་སྐྱ་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང༌། སྔགས་དང་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལ། །ལྟ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་མ་ཡིན། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་པའི་སྤྲོས་བྲལ་ལས། །ལྷག་པའི་ལྷ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི། །ལྟ་དེ་སྤྲོས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རིགས་ཚོགས་དྲུག་ལ་སོགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་གྱི་ཟབ་མོའ་ིལྟ་བ་སྟོན་པའི་བསྟན་ཆོས་དང༌། དེ་དག་གི་དགོངས་འགྲེལ་ཐལ་འགྱུར་དང་རང་རྒྱུད་དུ་བཀྲལ་བའི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མན་ངག་དཔྱིས་

ལྟ་སྒོམ་དྲིས་ལན།

457

ཕྱིན་པའི་གནད་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་ཁྲིད་ཀྱི་གདམས་པ་རྗེ་འདིས་མཛད་པའི་ལྷག་མཐོང་རྣམ་པ་གཉིས་དང༌། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད། གཞན་ཡང་རྩ་འཇུག་གི་རྣམ་བཤད་ལ་སོགས་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་གསུང་རབ་དག་ལས་ངེས་པ་རྙེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་འབོགས་པར་འདོད་དེ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ནས་རེ་ཞིག་དུས་ལ་མ་བབས་པར་སྣང་བས་ད་དུང་གཞན་རྣམས་དྲི་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། འཇུག་པ་ལས། དེ་ལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བློ་ཡི་ས་བོན་ཡོད། །དེ་ཉིད་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་སྣོད་ནི་དེ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་སྣོད་རུང་བྱེད་པ་ལ་འབད་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །
གཉིས་པ་སྙོང་ཉིད་ནས་བརྩམས་པའི་དྲི་ལན་ལ་གཉིས། དངོས་དང་དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་དང༌། ལན་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པ་བླ་ན་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་སྒོམ་རྒྱུའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཡང་གང་ཡིན། གང་དུའང་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཡིན་སྙམ་ན། གང་དུའང་མ་གྲུབ་པར་སྒོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཡང༌། གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་ལས་འོས་མེད་པས། དེ་འདྲའི་སྒོམ་དེ་བླ་ན་མེད་པའི་སྒོམ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། འདི་ལ་སྤྱིར་རྒྱུ་གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་གཅིག་ཁོ་ན་སྒྲུབ་པ་དང༌། ཅི་ཡང་མེད་པའི་རྒྱུ་ལས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཀྱང༌། གང་དུའང་མ་གྲུབ་པ་སྒོམ་པའི་རིགས་འདྲ་ཇི་ཙམ་འཕེལ་བའི་རིང་ལ། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྣང་བ་མི་རྒྱས་ཏེ། ཤེས་རབ་དེའི་རྒྱུ་བཀག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྟོན་པའི་ཉན་ཐོས་གཅིག་གིས་སྔ་མ་ལ་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་བསྒོམས་པས་ཚེ་དེར་དབྱར་ཟླ་བ་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་རྡུལ་སྤངས། དྲི་མ་སྤངས་ཞེས་པའི་ཚིག་འདི་ཙམ་ཡང་ཡིད་ལ་མ་ཟིན་པར་འདུལ་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

458

བ་ལུང་དུ་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་མང་དུ་ཐོས་པ་དང༌། ཐོས་པ་བསགས་པ་དང༌། ཐོས་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་རྣམས་གསུང་རབ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་འབྱུང་བ་ལ་ནི༑སྐྱེས་རབས་ལས། ཐོས་པ་གཏི་མུག་མུན་སེལ་སྒྲོལ་མེ་ཡིན། །ཞེས་དང༌། ཐོས་པའི་རྗེས་འཇུག་སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་བྱེད། །སྐྱེ་བའི་རྫོང་ལས་ཚེགས་ཆུང་ཐར་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་མཐོང་ནས། ཐོས་པས་ངོམས་པའི་མི་ཤེས་པ་ལྟ་བུར་འཇུག་པ་ཞིག་དགོས་ཤིང༌། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་སྒོམ་ལ་སྐྱོན་དུ་ལྟ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་མཁྱེན་པའི་སྐད་ཅིག་གིས་ཀྱང༌། ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཁྱབ་པ་དང༌། ཁྱད་པར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རིག་འདྲའི་རྒྱུ་དགག་པ་ཡིན་པས། ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བླ་མེད་ཀྱི་དབང་ཐོབ་ནས། ཉིན་རེ་བཞིན་ཡང་ཐེག་པ་གསུམ་པོ་མཐའ་དག་ལ་མཁས་པར་བྱ་སྙམ་ནས་དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པ་མ་གྱུར་ན། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་དམ་ཚིག་དང་འགལ་བའི་སྦོམ་པོ་རེ་འབྱུང་བར་གསུངས་སོ། །འོན་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དེ་ནི། གང་དུའང་མི་དམིགས་པ་དེ་ཁ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། འོ་ན་གང་དུའང་མི་དམིགས་པའི་དོན་དེ་གང་ཡིན། གང་ལའང་རྣམ་རྟོག་མི་འཇུག་པ་དེ་ཡིན་སྙམ་ན། འདི་མི་འཐད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གསུངས་པ༑འོ་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་འཁོར་གསུམ་མི་རྟོག་པའི་སྦྱིན་པ་མེད་པར་འདོད་ན་ནི༑སྐུར་འདེབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང༌། དག་སྣང་ཡང་ཆུང་བས་མི་རིགས་ལ། ཡོད་ན་ནི་འཁོར་གསུམ་མི་རྟོག་པའི་སྦྱིན་པ་གཏོང་ན་ཇི་ལྟར་བྱེད། སྦྱིན་པ་པོ་དང༌། སྦྱིན་ཡུལ་དང༌། སྦྱིན་པའི་ངོ་བོ་གསུམ་ལ་རྣམ་རྟོག་ཞུགས་ན་ནི། དམིགས་བཅས་ཀྱི་སྦྱིན་པར་འགྲོ་བ་འདུག་ལ། དེ་གསུམ་ལ་རྣམ་རྟོག་མ་ཞུགས་པར་ནི། སོ་སོའ་སྐྱེ་བོས་སྦྱིན་ ི

ལྟ་སྒོམ་དྲིས་ལན།

459

པ་གཏོང་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་མི་ཤེས་པ་ཁ་ཅིག། ལམ་ཞུགས་ཀྱི་སོ་སྐྱེར་མ་ཟད། ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པའི་སྐབས་ནའང༌། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཉིས་ལ་མངོན་སུམ་ལམ་བྱེད་ཡོད་པས། དེ་ཉིད་ལ་རྗེས་དཔག་རྒྱུད་དགོས་པའི་ལམ་གྱི་ལུགས་གཅིག་ཀྱང་མེད་མི་ཟེར་གྱི་དབང་རྣོན་གྱི་ལུགས་སྔ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཤིན་དུ་མི་རིགས་ཏེ། མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱེད་ན། ཚོགས་སྦྱོར་མཐོང་བའི་ལམ་གསུམ་རིམ་གྱིས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དབང་རྣོན་ ིམི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཚོགས་ལམ་པས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་ལ། མཐོང་ལམ་པས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་པ་དེས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་བདག་མེད་གཉི་ག་ལ་མངོན་སུམ་ལམ་བྱེད་ཡོད། རྗེས་དཔག་ལམ་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དབང་རྣོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པའི་གནས་སྐབས་ནའང༌། བདག་མེད་གཉི་ག་ལ་མངོན་སུམ་ལམ་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྔགས་ཀྱི་ཚུལ་ལས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དབང་རྣོན་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དབང་རྣོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསལ་རྒྱུད་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་སྦས་རྒྱུད་གསང་བ་འདུས་པ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་འདི་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། རྒྱུད་དེ་ལས། འཁོར་བར་མི་ཉིད་དུ་ནི་འགྱུར་བ་དག་ཀྱང་འགའ་ཞིག་ཏུ་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་བློ་ཡང་རེས་འགའ་ན། ། དེ་བས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་རྗེས་ཆགས་དགེ་བའི་དབང་གིས་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

460

འགྱུར་ཞིང་དང་པོའ་ཐེག་པར་རབ་ཏུ་འཇིུ ག། དེ་བས་དཔལ་ལྡན་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་ནི་བློ་གྲོས་མ་ལུས་བརྒྱ་ལམ་དག་ན་འཇུག། ཅེས་སོགས་ཀྱིས་རིམ་ངེས་གསུངས་ཤིང༌། ཀྱཻ་རྡོར་ལས་ཀྱང༌། དང་པོར་གསོ་སྦྱོང་སྦྱིན་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ནས། སྔགས་ཀྱི་རིམ་པ་ཀུན་ཤེས་ནས། །དེ་ནས་ཀྱཻ་རྡོ་རྗེ་བརྩམ། །ཞེས་པའི་རིམ་ངེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་དང་པོའ་དོན་ཡང་གཙོ་བོར་ ིསྡགས་བླ་མེད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ཚེ་གཅིག་ལ་མཆོག་གྲུབ་པ། འཛམ་བུ་གླིང་པའི་རྟེན་ཅན་མངལ་སྐྱེས་ཁམས་དྲུག་ལྡན་ལྟ་བུ་གཅིག་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་དེའི་སྟོབས་ཀྱི་ངེས་འབྱུང་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བློ་ཤགས་དྲག་སྐྱེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་རྗེས་ཆགས་ཀྱི་དགེ་བ་ཤགས་དྲག་སྐྱེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པར་འཇུག། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཆོག་གི་བདེ་བའི་གོ་འཕང་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་རྣམས་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ཕྱི་མའི་དོན་ཡང༌། གཙོ་བོར་དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་གི། ཐོག་མར་གསོ་སྦྱོང་དང་དགེ་བཅུ་ལ་སློབ་ཚུལ་ནས་བརྩམས་ཏེ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ནས་གསང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་བར་གྱི་ལམ་འགྲོད་ཚུལ་སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་ངེས་པ་དྲངས་ནས། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལ་འཇུག་པའི་གོ་རིམ་ངེས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། འདི་དག་དབང་རྟུལ་འབའ་ཞིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ན། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཆོས་འཛིན་པར་གསུངས་པ་ཡང༌། དབང་རྟུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་མཚུངས་པས། རིགས་ལྔའི་སྡོམ་པ་བླངས་ནས་བསྲུངས་པ་ཡང་དབང་རྟུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་ཐལ་ལོ། །གསང་བ་འདུས་པའི་ལུགས་དང་ཡང་འགྲིག་སྟེ། སྤྱོད་བསྡུས་སུ་བླ་མེད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། གང་གི་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའི་བསམ་པ་ལ་ལོབས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ། ཐེག་པ་གསར་པ་དྲན་པ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སློབ་བོ། །གང་གི་

ལྟ་སྒོམ་དྲིས་ལན།

461

ཚེ་ཐེག་པ་གསར་པ་དྲན་པ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ལོབས་པ་དེའི་ཚེ། རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སློབ་བོ་ཞེས་སོགས། སྔ་མ་ལྔ་མ་ལོབས་ནས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལ་འཕོ་བའི་གོ་རིམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱེད་དབང་རྣོན་ལ་རྟོགས་པ་ལམ་བྱེད་མི་འདོད་པ་ལྟར་ན། རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་སོགས་ལ་རིམ་པ་ངེས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཁས་ལེན། གཞན་ཡང༌། སྤྱིར་སྐོག་གྱུར་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་དཔག་འཇུག་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་པས། བྱེ་བྲག་བདག་མེད་གཉིས་ལའང༌། རྗེས་དཔག་གི་རྟོགས་ཚུལ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་ཅེས་སྨྲ་བ་ཡང་རྣམ་བཞག་མ་ཆགས་པའི་གཏམ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་ལྐོག་གྱུར་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་པའི་ངེས་པ་མེད་པས། བྱེ་བྲག་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ལ་སོ་སྐྱེའི་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གི་རྟོགས་ཚུལ་སྔོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་ཞེས་སྨྲ་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྨྲ་ན་ནི། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་སོགས་རྗེས་དཔག་གཞན་དེ་ལ་མི་འཇུག་པས། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་སོ་སྐྱེ་ཐ་མལ་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱི་སོ་སྐྱེ་ཐ་མལ་པ་ནི་ཡོད་དེ། སྦྱིན་པ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བར་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པའི་ཚུར་མཐོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་དེས་བཤད་པའི་གདུལ་བྱ་ཤིན་ཏུ་དབང་པོ་རྣོ་བ་དང༌། ཐེག་པ་དེའི་ལམ་ལ་སློབ་བཞིན་པ་གཉིས་ཚོགས་པའི་གཞི་མཐུན་ནི། ཐེག་པ་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དབང་རྣོན་དུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་པའོ། །མདོར་ན་གདུལ་བྱ་དབང་རྣོན་གྱི་གཙོ་བོའ་ལམ་གྱི་བགྲོད་ཚུལ་དེ་ལ། རྟོག་པ་གོམས་པ་ལས་ ིམི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་མི་དགོས་པར་འདོད་པ་ནི། དབང་རྣོན་ལམ་སྒོམས་པའི་སྔོན་དུ་ཐོས་བསམ་གཉིས་ཀྱི་ཤེས་རབ་མི་དགོས་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་ཐ་ཆད་ཡིན་པས། རྒྱ་ནག་གི་ཧྭ་ཤང་གི་ལུགས་བཟང་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

462

འདི་ལ་བཟང་བརྫུའི་སྨྲ་ཚུལ་མི་འདྲ་ཙམ་རེ་བཅོས་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་སུམ་མ་འབྱིན་མཛོད་ཅིག། མངོན་སུམ་ལམ་དུ་བྱེད་ཅེས་པའི་མངོན་སུམ་དེ་ཡང་ཐལ་འགྱུར་ལ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ནས་རྣམ་རྟོག་གཏིང་ཚུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་པ་ལྟར་ཡིན་ནམ། རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་གིས་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་བཞེད་པ་ལྟར་རམ། དེ་གཉིས་མིན་པའི་མངོན་སུམ་ཁས་ལེན་ཚུལ་གཅིག་ཡོད། གྲུབ་མཐའ་གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག་གིས་གོམས་པས་ལམ་འབྲས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བར་ཁས་ལེན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་དེ་རྣམ་དག་ཡིན་པར་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐག་ཆོད་བྱ། སྔ་མ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་དང་སྒོ་བསྟུན་ན་ནི། མངོན་སུམ་ལམ་བྱེད་ཁས་ལེན་པའི་བློ་རྩེ་གཏད་པ་དེ་དང་མི་འགྲིག་པར་སྣང་བས་ཞིབ་མོར་སྤྱོད་པ་ཞུ། ཡང་གསུངས་པ། འོན་ཏེ་གསུམ་ཆར་ལ་བདེན་པར་མི་འཛིན་པར་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་དེ། འཁོར་གསུམ་ཡོངས་དག་གི་སྦྱིན་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། དེ་བདེན་པར་མི་འཛིན་པའི་དོན་དེ་གང་ལ་བྱེད། སྔར་གྱི་རྣམ་རྟོག་བཀག་སྡོད་པ་དེ་ཀ་ཡིན་ནམ། བདེན་པ་མེད་སྙམ་པའི་མུ་སྟུགས་དེ་ལ་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པ་ནི། སྤྱིར་དེ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་མ་ཆོད་ཀྱང༌། དྲི་བ་བྱ་ཡུལ་གྱི་བློ་ངོ་དང་བསྟུན་ན་འདི་གཉིས་སུ་ངེས་དགོས་ཏེ། བདེན་མེད་སྒོམ་པའི་དོན་བདེན་འཛིན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་མ་སོང་བར། ཡིད་བྱེད་བཀག་ཙམ་ལ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྦྱིན་པའི་འཁོར་གསུམ་པོ་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པར་བྱས་ནས་གཞན་ལ་སྤྱིན་པ་ནི་འཁོར་གསུམ་ལ་བདེན་པར་མི་རྟོགས་པའི་སྦྱིན་པར་གསུངས་སོ། །
གཉིས་པ་དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་ལ་གསུམ། གང་ཟག་གི་བདག་

ལྟ་སྒོམ་དྲིས་ལན།

463

མེད་ལ་དྲི་ལན་འཛིན་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དྲི་ལན། ངོ་སྤྲོད་ཀྱི་གནད་ལ་དོགས་པ་སྤྱད་པའོ། །དང་པོ་ལ། དྲི་བ་དང༌། ལན་བཏབ་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་ཟེར་བ་གཅིག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞལ་ནས་རླུང་འཕྱོ་བ་བཞིན་དུ་འོང་གིན་འདུག་པ་ལ། འདི་འདྲི་བར་འདོད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རེ་ཞིག་ཞོག། དང་པོར་གང་ཟག་རང་རེ་བདེན་པར་མེད་པའི་དོན་དེ་གང་ལ་བྱེད། བདེན་པར་གྲུབ་ན་ཇི་འདྲ་ཞིག་འོང་རྒྱུ་ཡིན། དཔེན་ན་རི་བོང་གི་མགོ་ལས་རྭ་མི་སྲིད་མོད། བརྒྱ་ལ་གལ་ཏེ་སྲིད་ན་ཆགས་ལུགས་འདི་ཙམ་ཞིག་འོང་རྒྱུ་ཡིན་སྙམ་པ་བློ་ལ་འཆར་དགོས་པ་བཞིན་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཆགས་ལུགས་ཀྱང་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་འོང་རྒྱུ་ཡིན་སྙམ་པ་དགོས་པ་དེ་གང་ཡིན། ང་བདེན་སྙམ་པ་དེ་ཁ་ལ་བྱེད་དམ། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ནི༑སྤྱིར་བདེན་གྲུབ་མི་སྲིད་པས། བདེན་འཛིན་གྱི་འཛིན་སྟངས་ལ་ཞེན་ལུགས་ཇི་ལྟར་འདུག་ལེགས་པར་བལྟས་ནས། དེ་གསལ་སིང་ངེ་བ་གཅིག་ཐིངས་བྱུང་བ་དང༌། འདིས་བཟུང་བ་ལྟར་གྲུབ་ན་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་ཚུགས་ཐུབ་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་དགོས་པར་འདུག་སྙམ་དུ་སྨྲ་བདེ་བ་ཞིག་འོང་སྟེ། བདེན་འཛིན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་དེ་ལྟོས་མེད་ཚུགས་ཐུབ་ལྟ་བུར་སྣང་བ་ཡོད་པ་དང༌། ཁྱད་པར་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ལ། ང་ཙམ་དེ་ཡང་ལྟོས་མེད་ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་ཞེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན། ཁོས་ཞེན་པ་ལྟར་མེད་པས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་འཇོག་ནུས་ཁོ་རང་ཡང་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་ལོག་ཤེས་སུ་འཇོག་ནུས། གལ་ཏེ་བརྒྱ་ལ་ཁོས་ཞེན་པ་ལྟར་དུ་གྲུབ་ན་རྐྱེན་གྱིས་སྒྱུར་དུ་མེད་པའི་དངོས་པོ་དང༌། བདེན་གྲུབ་དང༌། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང༌། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སོགས་ཡོད་པར་འགྲོ་བ་ཡིན་པར་འདུག་སྟེ། ངར་འཛིན་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

464

ལྷན་སྐྱེས་ལ་ང་དེ་གང་ལ་ཡང་ལྟོས་མེད་ཚུགས་ཐུབ་པ་འདྲ་བ། འདི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་ལིང་གིས་སྣང་གི་འདུག་མི་འདུག་མྱོང་བ་ལ་བཀར་ན་ཤེས་ཤིང༌། ལྟོས་མེད་ཚུགས་ཐུབ་དེ་ཡོད་པ་ནི་རིགས་པས་དགག་ནུས་པའི་ཕྱིར་སྙམ་དུ་ངེས་པ་དྲང་ངོ༌། །དེས་ན་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ལ་ང་ཙམ་དེ། སྣང་ཡང་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ལ་རེ་ཙམ་དེ་ཙམ་དུ་མི་སྣང་བར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་ཡོད་ལ། དེར་ཞེན་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །དཔེར་ན་སེམས་ཙམ་པའི་སྐབས་སུ་དབང་ཤེས་ལ་སེམས་ཙམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་བུམ་སོགས་སྣང་ཡང༌། བུམ་སོགས་སེམས་ཙམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་མི་སྣང་བར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་སྣང་བར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མིན་པར། ངར་འཛིན་གྱི་དགག་བྱ་འཛིན་ཚུལ་སྨྲོས་ཤིག་བྱས་པའི་ཚེ། ང་བདེན་སྙམ་དུ་འཛིན་པ་འདི་ཀ་ལ་བྱེད་སྙམ་ན། འོ་ན་ང་བདེན་མེད་དུ་སྒོམ་ལུགས་ཀྱང་ང་མི་བདེན་སྙམ་པ་འདི་ཀ་ལ་བྱེད་པར་སོང་ལ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ནི། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་རྒྱུ་མཚན་གང་ལ་ཡང་མ་བསྟེན་པའི་མོས་བསྣོས་ཙམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དགག་བྱ་འཆར་ཚུལ་འདི་འདྲ་ཅིག་འདུག་སྙམ་པ་དེ་ཡང༌། གཞུང་ལུགས་རྣམ་དག་ནས་བཤད་པ་གཉིས་མཐུན་པའི་ངེས་པ་མ་འདྲོངས་ཀྱི་བར་དུ་ཚིམ་མི་སླ་བར་རྡོ་རུས་གཏུག་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །ཡང་གསུངས་པ། འོན་ཏེ་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་དེ་བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་ཡིན་སྙམ་ན། འོ་ན་དེར་ལྟ་བ་ནི་ཆད་ལྟ་ཡིན་པས་དོར་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལ། ཆད་ལྟར་འགྲོ་མཚམས་གཉིས་ཡོད་དེ། རིགས་པས་དཔྱད་པའི་ཚེ་དཔྱོད་བྱེད་དེའི་ངོར་གང་ཡང་མ་རྙེད་པ་ན། ད་ཡུལ་མི་འདུག་པས། དཔྱོད་མཁན་གྱི་བློ་ཡང་འདི་དང་འདྲ་བར་མེད་པར་འདུག་སྙམ་ནས་ཆད་ལྟར་འགྲོ་བ་གཅིག་དང༌། བཤེས་གཉེན་ངན་པ་ལྟ་བུས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་བསླབས་པ་ལྟར་ཞེན་པ་

ལྟ་སྒོམ་དྲིས་ལན།

465

འདོད་པ་གཉིས་ཡོད་པས། དང་པོའ་གཉེན་པོར་ཐ་སྙད་འཇོག་ཚུལ་ལ་ངེས་ ིཔ་དྲང་དགོས་ཤིང༌། གཉིས་པའི་གཉེན་པོར་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་བརྡར་ཤ་དཔྱད་པ་དང༌། གྲོགས་ཤེས་རབ་ཅན་དང་འགྲོགས་པ་དང༌། སྐྱོ་མ་སྔ་བཙན་ལ་སྐྱོན་དུ་ལྟ་བ་དང༌། ཅུང་ཟད་རེ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཚིམ་མི་སླ་བར་དཔྱོད་པ་དགོས་སོ། །
གཉིས་པ་འཛིན་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་དྲི་ལན་གཉིས། དང་པོ་
དྲི་བ་ནི། གཞན་ཡང་བདེན་པར་མི་འཛིན་པ་དང༌། བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་ནི་མི་དགེ་བ་བྱེད་པ་དང༌། དགེ་བ་མི་བྱེད་པ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཅིང༌། དེ་ལྟ་ན་མི་དགེ་བ་མ་ཡིན་པ་དང༌། དགེ་བ་ཡིན་པ་གཉིས་ལ་ཁྱད་མི་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་དགེ་མི་དགེ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ལུང་མ་བསྟན་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཞིང༌། ངན་པ་མ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་བཟང་པོར་འགྱུར་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་བཟང་ངན་འབྲིང་གསུམ་མི་སྲིད་པར་སོང་ངོས། འོན་ཏེ་བདེན་པར་མི་འཛིན་པ་དང༌། བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་ན་ཁྱད་པར་གང་ཡིན་གསུངས་ཤིག། ཅེས་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཇི་སྐད་གསུངས་པའི་སྐྱོན་རྣམས་མཐོང་བས། དེ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་མི་འདོད་ལ། ཁྱད་པར་ཡོད་ཚུལ་ནི། སྤྱིར་བདེན་གྲུབ་དང༌། བདེན་མེད་གཉིས་གང་དུའང་མི་འཛིན་པའི་བློ་ཕུང་པོ་གསུམ་པ་དུ་མ་ཡོད་ཅེས་འབྱེད་པ་ཡིན་ཀྱང༌། དེ་ཡང་ཞིབ་མོར་དཔྱད་ན། གཞི་བུམ་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཀྱང༌། བདེན་གྲུབ་ཏུ་མི་འཛིན་པའི་བློ་དེ་ཁ་ལ་ཡང་རིགས་མང་ཞིང་བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པའི་བློ་ལ་ཡང་རིགས་མང་བས། དམིགས་ལེགས་པར་ཕྱེད་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་སྨྲས་ཀྱང་མོས་བསྣོས་ཙམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

466

བུམ་པ་བདེན་པར་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ་སྙམ་དུ་དཔྱོད་པ་ན། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་བློ་ཐམས་ཅད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་མི་འཛིན་ཅིང༌། བདེན་མེད་དུ་ཡང་མི་འཛིན་པའི་མུ་དང༌། བུམ་པ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་ཐམས་ཅད་བདེན་གྲུབ་མི་འཛིན་ཅིང༌། བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པའི་མུ་ཡིན་ལ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བུམ་འཛིན་མངོན་སུམ་དང༌། བུམ་ཙམ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་ལ༑བུམ་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྣང་བ་ཡོད་ཀྱང༌། དེར་ཞེན་པ་མེད་དེ། ཡོད་ན་བདེན་འཛིན་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་དེའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་མེད་དགོས་པས་བུམ་པ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ། བུམ་པ་ལམ་གྱིས་སྣང་བའི་ཚེ། བུམ་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཡང་སྣང་མོད་ཀྱང༌། ཞེན་ཚུལ་ལ། འདི་བུམ་པའོ། །སྙམ་དུ་ཞེན་པ་ཡོད་ཀྱི། ཇི་ལྟར་གྲུབ་སྙམ་དུ་མ་ཞེན་པས་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་ཀྱང༌། ཞེན་ཡུལ་མེད་པའི་བློར་མི་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་བུམ་པར་སྣང་བ་དང༌། བུམ་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྣང་བ་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་སོ། །འདིས་བདེན་མེད་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་འཁྲུལ་ཤེས་སུ་འཇོག་ཚུལ་སོགས་ཀྱང་གོ་བར་ནུས་སོ། ། འདི་ལྟ་བུ་རྣམས་མ་ཕྱེད་ན། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའ་ིབློ་ལ་གང་སྣང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་ཡང༌། བདེན་སྣང་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་ལ་བདེན་འཛིན་གྱིས་མ་ཁྱབ་པའི་ཞིབ་ཆ་ཁྱད་པར་དབྱེ་མི་ནུས་སོ། །བུམ་པ་བདེན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ལ་ནི༑བུམ་པ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་དེ། སྣང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པར་ཞེན་པ་ངེས་པར་ཡོད་དེ། དེ་མེད་ན། ཁོའ་ིཞེན་ཡུལ་མེད་པར་སྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པ་ལ་ཡང༌། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ། བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྤྲོས་པ་དང༌། ཆོས་ཉིད་རྒྱང་ཆད་དུ་སྣང་བའི་གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་

ལྟ་སྒོམ་དྲིས་ལན།

467

གཉིས་ཀ་མེད་པ་དང༌། རིག་ཤེས་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ་བདེན་ཞེན་གྱི་སྤྲོས་པ་ལོག་ཀྱང་གཉིས་སྣང་མ་ལོག་པ་དང༌། རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཡིད་སྤྱོད་ཙམ་གྱིས་བུམ་སོགས་བདེན་པར་མེད་སྙམ་དུ་འཛིན་པ་གསུམ་ཡོད་པས། དེ་ལྟ་བུའི་འཛིན་ཚུལ་མེད་པའི་བློ་ཐམས་ཅད་བདེན་འཛིན་དུ་མི་ཡོང་བ་ལྟར། ཡུལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཞེན་པའི་འཛིན་སྟངས་དང་མི་ལྡན་པའི་བློ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པའི་བློར་ཡོང་བས་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་ཀྱང་ཐ་སྙད་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ངོ་སྤྲོད་ཀྱི་གནས་ལ་དོགས་པ་དཔྱད་པ་ལ་དྲུག། ཁ་དོག་དབྱིབས་སོགས་སུ་མ་གྲུབ་པར་མཐོང་བ་སེམས་མཐོང་བར་འདོད་པ་དགག། སེམས་མ་གྲུབ་པ་ངོ་འཕྲོད་པར་འདོད་པ་ལ་དྲི་ལན། དེ་ཉིད་སེམས་ཀྱི་ངོ་སྤྲོད་དུ་འཁྲུལ་བ་ལ་དྲི་ལན། རྣམ་རྟོག་ཆོས་སྐུར་འདོད་པ་ལ་དྲི་ལན། ལྟ་ཚུལ་གྱི་གནད་ལ་དྲི་ལན། དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ངོ་སྤྲོད་ལྟར་སྣང་གི་རྣམ་གྲངས། གཞན་ཡང༌། དོན་དམ་གྱི་སྤྱོད་ཚུལ་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པ་འགའ་ཞིག་འདི་སྙམ་དུ། སེམས་འདི་ཁ་དོག་དང་དབྱིངས་གང་དུ་གྲུབ་ལེགས་པར་བལྟས་པའི་ཚེ། དེ་གཉིས་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པར་མཐོང་བ་དེ་ཁ་སེམས་མཐོང་བ་ཡིན་སྙམ་དུ་འཛིན་པ་འདུག་སྟེ། སེམས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས། དང་པོའ་མཐོང་ལུགས་ཁྱེད་འདོད་པ་དེ་ལྟ་ན། རྭ་རྣོ་ལ་རིང་བ་དེ་བོང་ ིབུའི་མགོ་ལ་གྲུབ་བམ། རྟའི་མགོ་ལ་གྲུབ་འདུག་ལེགས་པར་བརྟགས་པའི་ཚེ། འདི་གཉིས་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པར་མཐོང་བ་དེ་ཁ་རྭ་མཐོང་བ་ཡིན་ནམ་སྟེ་མིན་པས། དཔེའི་སྐབས་དང་འདྲ་བར་སེམས་དེ་ཡང་གྲུབ་ན། ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་གང་དུ་ཡང་གྲུབ་མི་དགོས་པར་མ་ཟད། དེ་གཉིས་གང་དུའང་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

468

མ་གྲུབ་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སེམས་ཁ་དོག་དབྱིབས་སོགས་སུ་མ་མཐོང་བ་སེམས་མཐོང་བ་མིན་ཏོ། །
གཉིས་པ་ནི། ཡང་བེམ་པོར་མེད་པ་དང༌། གཏན་མེད་པའི་ཁྱད་པར་ཙམ་ཡང་མ་བྱེད་པ་འགའ་ཞིག། སེམས་འདི་ཁ་དོག་ཏུ་འདུག་གམ། དབྱིབས་སུ་འདུག་བལྟས་ནས། དེ་གཉིས་གང་དུ་ཡང་མ་མཐོང་བའི་ཚེ་རྒྱུ་མཚན་དེ་བཟུང་ནས། སེམས་མ་གྲུབ་ཅེས་ངོ་སྤྲོད་པར་འདུག་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་ཁྱི་དེ་སེང་གེར་འདུག་གམ་ཝར་འདུག་ལེགས་པར་བལྟས་པས་དེ་གཉིས་གང་དུའང་མ་མཐོང་བའི་ཚེ། ཁྱི་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞེས་འཐད་ལྡན་དུ་སྨྲ་ནུས་སམ། ཞེས་དྲིས་ནས། དེ་མི་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གསུངས་པ། བཤད་མ་ཐག་པའི་དཔེ་དོན་འདི་གཉིས་ནི། ཤིན་ཏུ་མཚུངས་ཏེ། དཔེར་ན་ཁྱི་དེ་སེངྒེ་དང་ཝར་མ་གྲུབ་པས་ཁྱི་མ་གྲུབ་པར་མི་འགྲོ་བ་བཞིན་དུ། སེམས་འདི་ཡང་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སུ་མ་གྲུབ་པས་སེམས་མ་གྲུབ་པར་མི་འགྲོ་སྟེ། མ་གྲུབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །
གསུམ་པ་ལ་དྲི་བ་དང༌། ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཡང་འགའ་
ཞིག་སེམས་འདི་སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་བལྟས་པའི་ཚེ། ཁ་དོག་དང་དབྱིངས་གང་དུ་ཡང་མ་མཐོང་བ་དེ་སེམས་མཐོང་བ་མིན་ཀྱང༌། སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སམ་ངོ་བོ་མཐོང་བ་ཡིན་ཞེས་ངོ་སྤྲོད་པ་འདུག་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་ཁྱི་དེ་སེངྒེ་དང་ཝར་ཨེ་འདུག་བལྟས་པའི་ཚེ། དེ་གཉིས་གང་དུ་ཡང་མ་མཐོང་བ་དེ། ཁྱིའི་གནས་ལུས་སམ་ངོ་མཐོང་བ་ཡིན་ནམ། འདི་གཉིས་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་གསུངས་ཤིག། ཅེས་གསུངས་པའོ། །འདིའི་ལན་ནི། སེམས་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སུ་འཛིན་པའི་བློ་ལྷན་སྐྱེས་དེ། སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་ན་ནི། སེམས་བེམ་

ལྟ་སྒོམ་དྲིས་ལན།

469

པོ་མིན་པར་རྟོགས་པ་ཡང་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་བློར་འགྱུར་དགོས་ཤིང༌། དེ་དེ་འདྲའི་མ་རིག་པ་མ་ཡིན་ན་ནི། སེམས་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སུ་མེད་པར་མཐོང་བ་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐོང་བ་མིན་ཏེ༑སེམས་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སུ་མ་གྲུབ་པ་དེ་སེམས་ཁ་དོག་དབྱིབས་སུ་བསྡུས་ཀྱི་བེམ་པོ་མིན་པའི་དོན་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་མཐོང་བས་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐོང་བར་མི་འདོད་དེ། འདི་ནི་སེམས་ལ་གང་སྣང་བེམ་པོར་སྣང་བར་འདོད་པ་དང༌། བེམ་པོར་མེད་ཙམ་ཐམས་ཅད་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་སོ། །བཞི་པ་རྣམ་རྟོག་ཆོས་སྐུར་འདོད་པའི་དྲི་ལན་ལ། དྲི་བ་དང་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཡང་འགའ་ཞིག་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་པ་ཡང་འདུག་སྟེ། ད་ལྟའི་སེམས་སྐད་ཅིག་མ་འདི་ཀའི་ངོ་ལ་གཅེར་ལྟ་བའི་དྲན་འཛིན་མཐོང་ན། དེ་ཀའི་མོད་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དེ་ལ་སེམས་སྟོང་པར་རྟོགས་འོང་བས་ན། རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་འདྲ་ཅིག་ཤར་ཡང༌། གང་ཤར་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་དེ་ཁའི་ངོ་ལ་གཅེར་ལྟ་བའི་དྲན་པ་འདི་དང་མ་བྲལ་བ་གལ་ཆེ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་དྲན་འཛིན་གྱིས་སྐྱོང་ཐུབ་ན། ཅི་ཐུབ་པའི་བར་ལ་རྣམ་རྟོག་གང་སྐྱེས་ཐམས་ཅད་ཆུ་བུར་བཞིན་དུ་གང་ཤར་རང་དག་ཏུ་འགྲོ་བ་རྟོགས་འོང་བས་ན། མདོར་ན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ཀྱང༌། དེ་འདྲའི་དྲན་པས་བསྐྱངས་པའི་ཚེ། སྔ་མའི་རྣམ་རྟོག་དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་ཆོས་སྐུར་འཆར་བ་ཡིན་པས་ན། རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཟང་ངན་ཅི་འདྲ་ཅིག་སྐྱེས་ཀྱང་མི་དགག། ཆོས་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཟུར་ནས་མི་འཚོལ་གྱི། རྣམ་རྟོག་གང་སྐྱེས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་སུ་གཏོང་བའམ། གང་ཤར་ཆོས་སྐུའི་རང་ཞལ་ལྟ་བའི་ཕྱིར། མཉམ་རྗེས། འཆི་ཁ་བར་དོ་སོགས་རྐྱེན་ཆེ་ཆུང་དུ་འཁྱོར་བ་ཡིན། འདི་ལས་ཟབ་པ་མེད། སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་རྣམ་རྟོག་ལས་མ་འདས། རྣམ་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

470

རྟོག་ཐམས་ཅད་ཆོས་སྐུར་རོ་མཉམ་པས་ན། རོ་སྙོམས་ཡིན་ཟེར་བ་འདུག་པ་ལས། ཞེས་པ་རྣམས་ནི་འདོད་པ་བརྗོད་པའོ། །དེ་ནས་དྲི་བ་དངོས་ནི། འདི་འདྲི་སྟེ། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ལྟ་ཚུལ་དེ། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་མན་ངག་སངས་རྒྱས་ནས་དམྱལ་བའི་བར་ཀྱི་ཕྱི་ནང་གང་ཤར་ཀྱང་དེ་ཁའི་ངོ་བོ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཀྱི་དཔྱད་ནས་ལྟ་ཚུལ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་ནམ། དེ་འདྲ་མི་བྱེད་པར་སྤོམ་འཇོག་ཏུ་ལྟ་བ་དེ་ཡིན། དང་པོ་ཡིན་ན་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱོད་ལུགས་ཇི་འདྲ་བ་གཅིག་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པའོ། །འདིའི་ལན་ནི། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་གཅིག་གིས་ལྟ་བ་པོ་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་ལྟ་བ་པོར་འགྲོ་ཚུལ་གསུངས་པ་ནི། ཆོས་ཅན་གཅིག་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་སྟེང་དུ་གཅིག་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པས། རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ངེས་པ་རྙེད་པའི་ཚེ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་རམ། དམྱལ་བ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གང་ལ་ཡང༌། ཆ་དང་ཆ་ཅན་ནམ། གདགས་གཞི་དང་བཏགས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་ནས། སྣང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་མཚང་རིག་པ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ངེས་པའི་རིགས་པ་འཕོ་ལུགས་དེ་ནི༑འདིའི་རོ་སྙོམས་དང་གཏན་མི་གཅིག་སྟེ། རོ་སྙོམས་སུ་འདོད་པ་འདི་ནི༑རྣམ་རྟོག་སྐྱེ་འགག་གི་ཚུལ་ལ་མ་གཡེངས་པར་བལྟས་པ་ན། དེ་དག་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་པའི་མི་རྟག་པའི་མཚང་གཅིག་ཡོད་པ་དེའི་ཐ་སྙད་མ་ཤེས་ཀྱང༌། དོན་ལྡོག་དེ་བློ་ངོར་གྲུབ་པའི་ཚེ། འདྲ་བ་གཞན་འབྱུང༌། ཡོད་པ་བར་མ་ཆད་ཀྱི་འཁྲུལ་རྒྱུ་དེ་དག་ཇི་བཞིན་དུ་མི་ཤེས་པའི་བློ་ངན་པ་ཤེད་མེད་ཀྱི་སྐྱོན་ཅི་རིགས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྐབས་སུ། ཐོག་མེད་ནས་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པའི་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་དཔལ་ཅུང་ཟད་གཞོམ་ནུས་པའི་ཡིད་བདེ་ཕྲ་མོར་སྐྱེ། དེ་བྱུང་བ་ན། རྣམ་རྟོག་

ལྟ་སྒོམ་དྲིས་ལན།

471

རྣམས་ཀྱི་འདུག་ཚུགས་འདི་ལྟར་ཤེས་པ་འདི་གསུང་རབ་རྣམས་ནས་འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆོས་སྐུ་ཞེས་པ་དེ་མཐོང་བར་འདུག་སྙམ་ནས། རྣམ་རྟོག་གི་གཏིང་མཚང་རིག། ཆོས་སྐུའི་རང་ཞལ་མཐོང་བཟང་རྟོག་དང་ངན་རྟོག་གང་སྐྱེས་ཀྱང༌། ངོ་ལ་བལྟས་བའི་ཚེ་ཚུགས་མི་ཐུབ་པ་ལ་ཁྱད་པར་མི་འདུག་ལ། གཉིས་ཀའི་རྗེས་སུ་ཡང་སྔར་གྱི་ཉམས་མྱོང་དེ་ནི་སྐྱེ་བར་མྱོང་བས་གྲུབ་པས། ངན་རྟོག་སྐྱེས་པའང་མི་དགག་ཅེས་སྨྲས་པ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་རང་གི་ཤེས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཕྲ་བའི་མི་རྟག་པའི་མཚང་རིག་པ་ཡིན་པས། འདི་ཡོད་ན། སྐྱེ་བ་ཤགས་དྲག་པ་དང༌། བློ་སྣ་ཐུང་བ་དང༌། དགེ་སྦྱོར་ལ་བསྐུལ་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་འགངས་ཅན་འགྲུབ་ཅིང༌། འདི་སྐྱེད་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡང༌། དྲན་པའི་སྐྱོང་ཚུལ་གྱི་གནད་དང༌། ཤེས་བཞིན་གྱི་རྒྱང་སོ་འཛུགས་པ་སོགས་ཡོད་ན་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང༌། སྒོམ་འདིས་ཀྱང་རྒོད་པ་སེལ་བ་སོགས་བྱེད་པས། ཏིང་འཛིན་སྐྱེ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཕན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ཆོས་སྐུའི་རང་ཞལ་མཐོང་ཞེས་སྨྲས་ཀྱང༌། སྒོམ་དེ་གནས་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་སྒོམ་དུ་བཟུང་ན་ཆེས་རྣམ་པར་འཁྱམས་ཏེ། དེ་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་འཛིན་སྟངས་དང་འགལ་བའི་ཉམས་ལེན་ཅི་ཡང་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་འཇིག་པར་ལྟ་བའི་བློས་ཀྱང་བདེན་འཛིན་སྤོང་བ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་གསུངས་པ། བརྟག་པ་གཉིས་པ་སྤོམ་འཇོག་ཏུ་ལྟ་བ་དེ་ཡིན་ན་ནི། དེ་འདྲའི་ལྟ་ཚུལ་གྱི་ཆོས་སྐུ་ལྟ་ཞོག་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡང་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་དོ། །ཅི་སྟེ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་རྣམ་རྟོག་རྭ་ཤར་བྱུང་དུས། དེ་ཀ་ལ་གཅེར་ལྟས་པས། སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་ཚེ་རང་ཡལ་དུ་འགྲོ་བ་འདུག་པ་དེ་ཀ་ལ་ཆོས་སྐུར་ཤར་བ་ཟེར་སྙམ་ན། སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ཐོལ་སྐྱེས་པ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་འདོད་པར་མཐོང་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

472

བ་དེ་ནི། མི་རྟག་པར་ལྟ་བའི་ཚུལ་ཡིན་གྱིས། ཀླུ་སྒྲུབ་ལུགས་ཀྱི་སྟོང་པའི་ལྟ་ཚུལ་ཡིན་དུ་ཆུག་ནའང༌། ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱི་སྟོང་པའི་ལྟ་ཚུལ་ལས་མ་འཕགས་ཞུས་ན་ཅི་གསུང༌། ཞེས་པའོ། །འདི་ལ་སེམས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པ་ལ། ཆོས་སྐུའི་ཐ་སྙད་གསུང་རབ་ཚད་ལྡན་གང་དུའང་མ་བྱུང་བས། དེ་མཐོང་བ་ཡང་ཆོས་སྐུའི་ཞལ་མཐོང་བ་ག་ལ་ཡིན། འདུས་བྱས་ཀྱི་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་སངས་ཀྱི་ས་ལས་གཞན་ན་མེད་དོ། །འདིར་གཙོ་ཆེར་ཤེས་པའི་སྟེང་དུ་ཕྲ་བའི་མི་རྟག་པ་འཇོག་སྒོམ་བྱེད་པར་འདུག་པས། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་མདོ་སྡེ་པ་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟར། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དང༌། ཕུང་པོའ་ཚོགས་རྒྱུན་གང་ལ་ཡང་མི་བལྟོས་པའི་རང་ ིསྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱི་བདག་འགོག་ཚུལ་དང་མཐར་གཏུགས་ན་ཤིན་ཏུ་འགྲིག་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་དེ་དག་ཀྱང༌། བདག་ཐ་སྙད་ཙམ་གྱི་མཚན་གཞི་འཛིན་དུ་བཅུག་པའི་ཚེ། ཀུན་གཞི་དང༌། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སོགས་ལ་འདོད་ལ། དགག་བྱ་ཡང༌། བདག་ཚུགས་ཐུབ་དང༌། རྟག་གཅིག་པུ་སོགས་འགོག་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱི་སྟོང་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་སྟོང་པའི་ལྟ་ཚུལ་ལས་མ་འདས་སོ། །ཡང་གསུངས་པ༑སྤྱིར་མདོ་རྒྱུད་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནས། སྟོང་པ་དང་ཆོས་སྐུ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གསུངས་པའི་བརྡ་ཆད་ལས་འགལ་བའི་སྟོང་པ་དང་ཆོས་སྐུ་གཅིག་པའི་བརྡ་ཆད་འདི་སུའི་རང་བཟོ་ཡིན་དྲིས་ན་ཅི་ཟེར་ཅེས་གསུངས་ཏེ། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་སྐུ་གསུམ་དང་བཞི་གང་དུ་འདོད་ཀྱང༌། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་སྐུ་དང༌། ཁྱད་པར་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དང༌། རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ལ་ཆོས་སྐུར་གསུངས་ཤིང༌། ལམ་དུས་སུ། ས་དང་པོ་ནས་གློ་བུར་དྲི་བྲལ་གྱི་ཆ་རྣམས་ལ་ཆོས་སྐུར་གསུངས་ཀྱང༌།

ལྟ་སྒོམ་དྲིས་ལན།

473

སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཆོས་སྐུ་མཚན་ཉིད་པར་གསུངས་པའི་གསུང་རབ་རྣམ་དག་བསྟན་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཆོས་སྐུར་སྨྲ་བ་ནི། སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཆོས་སྐུ་ཞེས། སེམས་བདེན་སྟོང་ལ། དེའི་སྟེང་གི་དྲི་མ་བུད་ན། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆོས་སྐུར་འགྲོ་བ་ལ་བསམས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་མ་གོ་བས་ནོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིར་ཡང༌། འོན་ཀྱང་ཆོས་སྐུར་འགྲོ་རྒྱུའི་གཞི་ཡིན་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་སྐུ་ཞེས་བརྡ་ཆད་མཛད་ན་ནི་འགལ་བ་མེད་དོ། །
ལྔ་པ་ལྟ་ཚུལ་གྱི་གནད་ལ་དྲི་ལན་ལ། དྲི་བ་དང་ལན་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་ནང་གི་སེམས་འདིར་མ་ཟད་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ལྟ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པའི། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྟ་ཚུལ་འདི་ལས་གཞན་པའི་ལྟ་ཚུལ་ནི། བློའ་ངོར་དང་ངེས་པ་ ིཅི་འདྲ་ཞིག་གི་སྒོ་ནས་བལྟས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ལྟ་ཚུལ་ལས་མ་འདས་པ་ན། ལྟ་ཚུལ་དེས་ཆོས་སྐུ་ལྟ་ཞོག། སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་སྨྲས་ན་ལན་ཅི་གདབ་ཅེས་གསུངས་རྣམས་སོ། དེའི་ལན་ནི། སྔགས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ། སོ་སོར་རྟོག་པའི་དཔྱད་སྒོམ་ལ་མི་བལྟོས་པར་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཀྱང༌། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའ་མདོ་ལས། རྒྱུ་གཞན་གང་ཡིན་དེས་ནི་ཞི་མི་འགྱུར། །ཅེས་པའི་ ིདགོངས་པ་ཡང༌། སྒོམ་གང་ལ་སྟོང་ཉིད་དམ་བདག་མེད་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་སོང་བའི་སྒོམ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས། དེ་ཇི་ཙམ་བསྒོམས་ཀྱང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲུབ་མི་ནུས་ཞེས་ཆོས་སྐུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་བླ་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་འབྱུང་བ་ལ་ཡང༌། ལམ་ཐུན་མོང་བའི་སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་དཔྱད་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

474

སྒོམ་ངེས་པར་བྱས་པ་དགོས་པས། མདོར་ན་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་དཔྱད་སྒོམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བར། ལྟ་ཚུལ་ཇི་འདྲ་ཞིག་བྱས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་དེ། བདེན་འཛིན་གྱིས་འཛིན་སྟངས་དང་མི་མཐུན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཐོག་མར་སྟོང་ཉིད་ལ་དཔྱད་སྒོམ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་འཇོག་སྒོམ་བྱེད་དགོས་པས། སོ་སོར་དེ་བརྟགས་གལ་ཏེ་སྒོམ་བྱེད་ན། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་དང༌། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པར་ནི། འཇོག་སྒོམ་རྐྱང་པས་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་གང་ཡང་མི་འགྲུབ་བོ། །འོན་ཀྱང་སྔར་སྟོང་ཉིད་ངེས་ཟིན་གྱི་ལྟ་ཐོག་ཏུ་བཞག་པའི་སྐྱོང་ཚུལ་ལ་ནི་ཞི་ལྷག་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡོད་དོ། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་སོགས་ལ་ལྟ་ཚུལ་ནི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་རིག་པའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སེམས་ཤིང་དཔྱོད་པའོ། །དེས་ན་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་གང་ཡིན་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ལ། སྟོང་ཉིད་ལ་ནི་དཔྱད་སྒོམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བར་འཇོག་སྒོམ་ཙམ་ཁོ་ནས་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྟ་ཚུལ་མེད་ན། སྟོང་ཉིད་གསར་དུ་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པ་ཡིན་ནོ། །དྲུག་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། འདིར་གསུངས་པ། དེ་ལྟར་ན་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་དེས་བལྟས་ན། རྣམ་རྟོག་གི་གནས་ལུགས་སམ་ངོ་བོ་འམ། གཤིས་དེ་རྙེད་འོང་ལ། དེ་ལྟར་རྙེད་པ་དེ་སྟོང་པ་ཡིན། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཡིན་བྱས་ན་ལན་ཅི་གདབ་གསུངས་པ་ནི། གཞན་ལ་ཅོ་འདྲི་བ་ཙམ་མིན་གྱི། ཇི་ལྟར་བཀའ་སྩལ་བ་བཞིན་ཁས་བླངས་དགོས་པའི་དོན་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བདེན་པས་སྟོང་པ་ནི། བདེ་

ལྟ་སྒོམ་དྲིས་ལན།

475

གཤེགས་སྙིང་པོའ་གཞི་ལྡོག་གམ་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ིགསུམ་པ་མདོར་བསྡུས་ཏེ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་ལས་མི་འདའ་བར་བསྟན་པ་ནི། མདོར་ན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་ཚུལ་དང་འགལ་བའི་ལྟ་བ་ཅི་འདྲ་གཅིག་ཡིན་ཞེས་བརྒྱ་ཕྲག་གཅིག་སྨྲས་སུ་ཟིན་ཀྱང་ལྟ་བ་ནོང་ཞེས་སྨྲས་ན་ཅི་ཟེར་གསུངས་པ་ནི། སྲོག་པས་ཀྱང་གཅེས་པའི་གསུང་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་ངེས་པ་གཏིང་ནས་མ་འདྲོངས་ཀྱི་རིང་ལ། ལྟ་བ་རྣམ་དག་གི་གོལ་ས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམས་ལྷག་མ་མེད་པར་མི་ཁེགས་པས། ཡིན་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ཕུ་ཐག་ཆོད་པ་རྙེད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀླུ་སྒྲུབ་བཞེད་པ་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། ཆོས་རྣམས་སྟོང་པ་འདི་ཤེས་ན། །ལས་དང་འབྲས་བུ་རྟེན་པ་གང༌། །ངོ་མཚར་བས་ཀྱང་འདི་ངོ་མཚར། །རྨད་བྱུང་བས་ཀྱང་འདི་རྨད་བྱུང༌། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེའི་སྟོང་པ་ཞེས་གསུངས་པའི། གང་གིས་སྟོང་པར་འཇོག་པའི་དགག་བྱའི་ཚད་དང༌། ལས་དང་འབྲས་བུ་རྟེན་ཚུལ་གྱི་ཐ་སྙད་འཇོག་ཚུལ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བའི་ཞབས་ཀྱི་གསུངས་པ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསལ་བར་ཕྱེ་བ་ལྟར་ཡིན་པས། སྐབས་འདིར་སྐྱེས་བུའི་རྩལ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས། སྐྱེ་དགུའི་ཕན་བདེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་སྒྲོ་སྐུར་དང་བྲལ་བར་འཛིན་ནུས་པའི་སྲོག་དམ་པ་འདི་ལ་རྐང་གི་ཁོང༌། རུས་པའི་གཏིང་ནས་གཅེས་སྤྲས་སུ་བྱ་དགོས་སོ། །སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་མཛད་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ནི་གསུང་གི་མཛད་པ་ཡིན་ལ༑དེ་ཡང་གཙོ་བོ་སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེའི་སྙིང་པོ་ཅན་སྟོན་པའི་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་རྣམས་ཡིན་ཞིང༌། ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འགྲེལ་མཁན་ཡང༌། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཉིད་ཡིན་པར་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་ལུང་བསྟན་པ་འདྲ་བ། གཞན་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

476

ས་ར་ཧ་དང༌། ཏེ་ལོ་ནཱ་རོ་དང༌། ལུ་ཨི་པ་དང༌། བིར་ཝ་པ་ལ་སོགས་པའི་གྲུབ་ཆེན། དབྱིག་གཉེན་དང༌། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང༌། ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་ལ་སོགས་པའི་མཁས་པའི་པཎ་ཆེན་སུ་ལ་ཡང་མེད་པས། བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་འདི་ལ་ངེས་པ་ལེགས་རྟེན་དགོས་ཤིང༌། ཁྱད་པར་དུ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ཞི་སྒོ་གཉིས་པ་མེད་པ་དང༌། །ཞེས་དང༌། གཅིག་ནི་ངན་འགྲོ་ཉིད་འགྲོ་ལ། །ཐ་མ་མ་ཡིན་ཞི་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་ཡང༌། ངེས་དོན་གྱི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་པ། དགག་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁེགས་པ་ལ༑ངེས་པ་དྲངས་ནུས་པའི་སྟེང་ནས་འཇོག་པ་འདི་དོར་ན། བསྟན་པའི་སྲོག་མི་ཟིན་ལ། འདི་ཡོད་ན་བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པའི་ཚུལ་འདི་ལེགས་པར་དགོངས་པར་མཛོད་ཅིག། ཅེས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཐལ་མོ་སྙིང་ཁར་སྦྱར་ཏེ་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །
གསུམ་པ་མདོར་བསྡུས་ཏེ་ངེས་པ་བསྐྱེད་པ་ནི། འདིར་དོན་བསྡུས་ཏེ་གསུངས་པ། མདོར་ན་སྔར་ཞུས་ཀྱི་དེ་རྣམས་ཀྱི་མཚམས་ན་ལྟ་བའི་གནད་དམ་པ་འདུག་པས་རག་པ་བསྡུས་ནས་ཞུས་པ་ཡིན། ཅེས་གསུངས་སྟེ། དངོས་སུ་སྒོམ་ཆེན་རྣམས་ལ་དྲི་བ་མཛད་པ་ལྟར་སྟོན་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས། ཇི་སྐད་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ལྟ་སྒོམ་གྱི་གནད་རྣམས་ལ། གལ་ཆེ་བ་དང༌། གོ་དཀའ་བ་རྣམས་ལ་གཞན་གྱིས་ཇི་བཞིན་མ་གོ་དོགས་པ་དགོངས་ནས། ལན་གྱི་ཕྱོགས་མཐོང་སྟེ་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་སྣང་བ་དེ་དག་ལ་ས་བོན་བྱས་ནས་དཔྱོད་ནུས་པར་སྣང་ལ། གཞན་ཡང་མཁྱེན་བརྩེས་ཀུན་ནས་བླངས་བའི་རྣམ་འགྱུར་མང་པོ་ཞིག་འདུག་པ་སྔར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །རྒྱས་པར་དྲི་ན་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདོར་བསྡུས་རགས་རིམ་ཞུས་པ་ཡིན་མོད་ཅེས་གསུངས་སོ། །

ལྟ་སྒོམ་དྲིས་ལན།

477

གཉིས་པ་ལྟ་བའི་འཆར་ཚུལ་མང་པོ་ལ་དོགས་པ་དཔྱད་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་འདི་གསུངས་ཏེ། སྤྱིར་ནི་ལྟ་བའི་འཆར་ཚུལ་མཐའ་ཡས་པ་འདི་ལྟར་སྣང་སྟེ༑ཞེས་འཆར་ཚུལ་ལམ་འདོད་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་གསུངས་པ། བོད་འདིར་ངེས་དོན་གྱི་གོ་ཡུལ་རིགས་མི་འདྲ་བ། རང་རང་གི་འདོད་པ་དེ་ལ་གསུང་རབ་དང་འགལ་བ་དང༌། རང་ཚིགས་སྡ་ཕྱི་འགལ་བ་དང༌། ཁས་བླངས་དངོས་ཤགས་འགལ་བ་སོགས་ཀྱང་མི་རིགས་པར། བྱུང་རྒྱལ་དུ་སྨྲས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་སྟེ་འདི་ལྟར། འགའ་ཞིག་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་བཟང་ངན་གང་འདུག་ཀྱང་དགག་རྒྱུ་ཡིན་ཟེར་བའི་ཚན་པ་གཅིག་དང༌། ཞེས་གསུངས་པའི་འདི་འདོད་པ། རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་བཞུགས་པའི་དུས་སུ། རྒྱ་ནག་ཧྭ་ཤང་གིས་རྣམ་རྟོག་དང་སྤང་བྱ་མ་ཕྱེད་པར་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་མྱང་འདས་ཀྱི་གེགས་ཡིན་པས་སྤང་དགོས། སྤོང་ཚུལ་ཡུལ་སུན་ཕྱུང་ནས་སྤོང་བ་མིན་གྱི། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་བཀག་ནས་སྡོད་པ་ཉིད་མཆོག་ཡིན་ཅེས་པའི་རྒྱབ་ཆོས་ལ་བསམ་གཏན་ཉལ་བའི་འཁོར་ལོ། བསམ་གཏན་གྱི་ལོན་དང་ཡང་ལོན། ལྟ་བའི་རྒྱབ་ཤ་སྤྱོད་པ་ཟེར་བའི་བསྟན་བཅོས་བརྩམས། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་དུ་མདོ་སྡེ་བརྒྱད་ཅུ་ཙམ་ནས་ཁུངས་དྲངས་པའི་བརྒྱད་ཅུ་ཁུངས་ཞེས་པ་རྣམས་སྦྱར་ནས། མདོ་སྡེ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་དང༌། དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་སོགས་མཐོང་བ་ན་དེ་དག་ནས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་དཔྱད་སྒོམ་དགོས་པའི་ཚུལ་གསུངས་པ་རྣམས་མ་བཟོད་པར། འདི་རྣམས་བཀའ་མིན་པར་འདུག་ཟེར་ནས་རྡོག་པས་མནན་དུས་དེའི་ཚེ། ཧྭ་ཤང་གི་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡིད་བྱེད་བཀག་འདོད་པ་སྒོམ་གྱི་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ཞིག་བྱུང་ནས། དེ་ཉིད་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལས་ལེགས་པར་སུན་ཕྱུང་པའི་རྗེས་ནས། སྤྲུལ་སྐུ་ཆེན་པོ་པོ་ཏོ་བ་བཞུགས་དུས།

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

478

སྒོམ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་མིང་གང་ཟག་ལ་ཆགས་པ་མ་ན་སི་ཀར་བྱ་བ་ཡིད་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་ཨ་ཐུང་གིས་བཀག་པས། ཨ་མ་ན་སི་ཀར་ཟེར་བའི་ཚན་གཅིག་གིས། ཧྭ་ཤང་གི་ལུགས་དེ་བསྐྱངས་པས། བསྟན་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་གནོད་པར་བྱུང་ནས། བཀའ་གདམས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བཀག་པ་རྣམས་ཡིན་པས། ད་དུང་ཡང་འདི་ཚན་པ་ཅུང་ཟད་སྣང་ངོ༌། །ཡང་འགའ་ཞིག་རྟོག་པ་བཟང་ངན་གང་བྱུང་ཐམས་ཅད་དགག་རྒྱུ་མ་ཡིན། རྟོག་པ་ཇི་ཙམ་རྒྱས་པ་ཙམ་གྱིས་ཉམས་རྟོགས་རྒྱས་པ་ཡིན། དཔེར་ན་བུད་ཤིང་ཇི་ཙམ་མང་གིས་མེ་ལྕེ་རྒྱས་འོང་བ་ཡིན་ཟེར་བའི་ཚན་པ་གཅིག་སྟེ། གཉིས་ཀ་འགལ་བ་ལྟ་སྤྲོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་འདོད་མཁན་ནི། ཞི་བྱེད་རྗེས་འབྲས་ཁ་ཅིག། དུག་ལྔ་གང་སྐྱེས་ལམ་དུ་བྱེད་ཟེར་ནས། དེའི་ལམ་ཁྱེར་སྒོམ་པ་དང༌། གསང་སྔགས་རྙིང་མ་བ་ཁ་ཅིག། སྦྱོར་སྒྲོལ་གཉིས་ལ་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐིལ་དུ་བྱེད་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །འདི་གཉིས་ཀྱང་སྔ་མས་རྣམ་རྟོག་དགག་བྱའི་གཙོ་བོར་འདོད་པ་དང༌། ཕྱི་མས་རྣམ་རྟོག་རྒྱས་པས་ཉམས་རྟོགས་རྒྱས་པར་འདོད་པ་གཉིས་འགལ་བ་ལྟག་སྤྲོད་དུ་སོང་བའོ། །ཡང་འགའ་ཞིག་རྣམ་རྟོག་མ་རིག་ཆེན་པོ་སྟེ། །ཞེས་རྒྱུད་ནས་གསུངས་པས། རྣམ་རྟོག་མ་རིག་པ་ཡིན་ཟེར་བའི་ཚན་པ་གཅིག་དང༌། ཞེས་གསུངས་པའི་འདོད་མཁན་ནི། ཀྱཻ་རྡོར་གྱི་རྒྱུད་དུ། འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པའི་རྣམ་རྟོག་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་མ་གོ་པར། རྣམ་རྟོག་ཙམ་མ་རིག་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། ཡང་འགའ་ཞིག་རྣམ་རྟོག་ཆོས་སྐུ་ཡིན་ཟེར་བའི་ཚན་པ་གཅིག་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱང་འགལ་བ་ལྟག་སྤྲོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར། ཆོས་སྐུའི་རང་ཞལ་ལྟ་ཞེས། རྣམ་རྟོག་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་དུས་གཉིས་པར་མ་བསྡད་པ་ཆོས་སྐུར་ངོ་སྤྲོད་པ་རྣམས་

ལྟ་སྒོམ་དྲིས་ལན།

479

ཡིན་ཏེ། འདི་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་རྟོག་ཆོས་སྐུ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཚུགས་མི་ཐུབ་པར་ཡལ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་སྙམ་པ་འདི་ཡིན་ནོ། །སྡ་ཕྱི་འདི་གཉིས་ཀྱང་མ་རིག་པ་དང༌། ཆོས་སྐུའི་གཞི་མཐུན་གཞི་རྣམ་རྟོག་གི་སྟེང་དུ་མི་འདུ་བས་འགལ་བ་ལྟག་སྤྲོད་དོ། །ཡང་འགའ་ཞིག་ཡིད་ནི་མ་འཕྲོས་པར་རྩེན་ནེ་གནས་པའི་ཚེ། སངས་རྒྱས་སམ་མྱང་འདས་ཡིན། ཅུང་ཞིག་འཕྲོས་པའི་ཚེ་སེམས་ཅན་ནམ་འཁོར་བ་ཡིན་ཟེར་བའི་ཚན་པ་གཅིག་དང༌། གསུངས་པ་ནི་བཀའ་རྒྱུད་པའི་རྗེས་འབྲས་ཁ་ཅིག། ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་རང་ཚུགས་མ་ཐུབ་པས་འཁོར་བར་འཁྱམས་པ་ཡིན། དེ་ཐུབ་ན་མྱང་འདས་ཟུར་ན་མེད་ཟེར་བ་རྣམས་ཡིན། འདི་རྣམས་ཀྱིས་ནི། བདེན་འཛིན་གྱིས་མ་བསླད་པའི་བློ་དང༌། ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་མ་བཅོས་པའི་བློ་གཉིས་མ་ཕྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་མ་འདི་ཇི་ཙམ་སྐྱོང་ཐུབ་པ་བཟང་བར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་རྣམ་རྟོག་འཕྲོས་པའི་ཚེ་རྒྱུད་པ་ཇི་ཙམ་འཕྲོས་ཀྱང༌། དེ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་ལ་གཅེར་གཅེར་བལྟས་པས་ཆོས་སྐུར་ལམ་ལམ་འཆར་ཟེར་བའི་ཚན་པ་གཅིག་སྟེ༑དེ་གཉིས་འགལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཡང་བཞག་པར་མི་སྡོད་པར་འཕྲོ་བའི་ཚེ་ན། འཕྲོས་མཁན་གང་ཡིན་བཙིར་གྱིས་བཟུང་དང༌། ཞེས་སོགས་འདོད་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། ཡིད་བྱེད་བཀག་པའི་རྩོམ་འཇོག་བྱས་པའི་རེ་ཞིག་རྣམ་རྟོག་མི་འཕྲོ་བ་འོང་ལ། གལ་ཏེ་འཕྲོ་ན་འཕྲོ་མཁན་ཁོ་རང་དེ་ཇི་འདྲ་བ་གཅིག་འདུག་སྙམ་དུ་གནས་ཆའི་རྩེ་གཅིག་གི་ངང་ནས་བལྟས་པའི་དུས་དེར་སྔ་མའི་རྣམ་རྟོག་དེ་ཞིག་པ་དང་འགྲིག་པ་ན། རྣམ་རྟོག་ཆོས་སྐུར་སོང་སྙམ་པ་ཡིན་པས། སྔ་ཕྱི་འདི་གཉིས་ཀྱང༌། སྔ་མས་རྣམ་རྟོག་མི་འཕྲོ་བར་རྩེན་ནེ་གནས་པ་སངས་རྒྱས་སུ་འདོད་པ་དང༌། ཕྱི་མས་རྣམ་རྟོག་འཕྲོས་པའི་ངོ་བོ་ཆོས་སྐུར་འདོད་པར་འདུག་ལ༑འཕྲོ་མི་འཕྲོ་གཉིས་ནི་ཕུང་པོ་གསུམ་པ་མེད་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

480

པའི་འགལ་བ་ཡིན་པས། འདོད་པ་དེ་གཉིས་ཀྱང་འགལ་བའོ། །ཡང་ཆོས་སྐུ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མིང་ཙམ་ཐོས་ཤིང༌། དོན་འདི་འདྲ་བ་གཅིག་ལ་ཟེར་གྱི་ངེས་པ་གང་ཡང་མི་ཤེས་པ་འགའ་ཞིག་ནི༑སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་པ་སོགས་སྒོམ་པའི་ཚེ། མུན་ཁང་དང༌། ལུས་གནད་དང༌། རྣམ་རྟོག་བཀག་པ་ཙམ་ལས་བྱུང་བའི་མཐོང་སྣང་བན་བུན་དེ་ཆོས་སྐུ་ཡིན། རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་པ་ཡིན་པས་ན། སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་ཀྱང་ཆོས་སྐུ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་ངོ་སྤྲོད་ཚན་པ་གཅིག་དང༌། ཡང་གཞིའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གིས་སྟོང་ཉིད་ལ་ཆོས་སྐུར་འཇོག་ན་དེ་ཉིད་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འདུས་མ་བྱས་པ་ཡིན་པ་དང༌། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་ནི། སངས་རྒྱས་ནང་ཕན་ཚུན་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གཞུང་ལུགས་ཚད་ལྡན་དག་ལས་གསུངས་པ་མཐོང་བ་ཁ་ཅིག་དེ་ལྟ་བུ་དེ་ཆོས་སྐུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མཐོང་བ་མིན་གྱི། ཆོས་སྐུའི་སྣ་རྩེའམ། ཡན་ལག་གམ། ཆ་ཤས་མཐོང་བ་ཡིན་ཟེར་བའི་ཚན་པ་གཅིག། ཡང་འགའ་ཞིག་དེ་ལྟ་བུ་ཆོས་སྐུ་ཡོངས་རྫོགས་དང༌། ཆ་ཤས་གང་ཡང་མཐོང་བ་མིན་གྱི། སྟོང་པ་ཙམ་མཐོང་བ་ཡིན། སྟོང་པ་ལ་ཡང་རང་སྟོང་དང་གཞན་སྟོང་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ཟླ་གྲགས་དང༌། སེང་བཟང་འདོད་བའི་རང་སྟོང་ངན་པ་དེ་མིན་གྱི། དབུ་མ་པ་ཆེན་པོ་ཐོགས་མེད་འདོད་པའི་གཞན་སྟོང་དེ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཚན་པ་གཅིག་དང༌། ཞེས་དེ་ལྟར་འདོད་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་གསུམ་གསུངས་པའི་བར་པ་དེ་ནི་བོད་ཀྱི་སྦྱོར་དྲུག་པ་མང་པོ་ཞིག་གི་བཞེད་པར་སྣང་ཞིང༌། ཆོས་སྐུ་ཞེས་པ་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྐུ་ཀུན་རྫོབ་པ་ལ་བྱས་ནས། དེ་འབྱུང་བའི་སྔ་ལྟས་སམ། ཡན་ལག་དེ་རྒྱུ་ཙམ་ཡིན་པ་ལ་འགལ་བ་ཆེར་མེད་དེ། རྨི་ལམ་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུའི་གཟུགས་བརྙན་མཐོང་བ་རྨིས་པ་ཡང༌། སྒྲིབ་པ་ཅི་རིགས་པ་དག་པའི་རྟགས་

ལྟ་སྒོམ་དྲིས་ལན།

481

སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དང་ཐ་མ་གཅིག་ནི་ཇོ་ནང་པ་དག་གི་ལུགས་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་རྟགས་དངོས་བདེན་གྲུབ་མིན་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་མེད་པར་འདོད་པར་སྣང་བས། དུ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་སྐུ་རྟག་དངོས་བདེན་གྲུབ་དེ་ལ། སྒོམ་པ་པོའ་གང་ཟག་གི་རྟོགས་པ་འཕེལ་བའི་ ིརིམ་པའི་དབང་གིས་མཐོང་ཚུལ་གྱི་རིམ་པས། ཉིན་མོ་དང་མཚན་མོའ་ིརྟགས་རིམ་རྣམས་འབྱུང་བར་འདོད་ཅིང༌། འདིའི་དབང་གིས་རང་སྟོང་སྐྱོན་མེད་འཇོག་མ་ཤེས་པས། སེང་བཟང་དང་ཟླ་གྲགས་སོགས་ལ་མི་མཐུན་པར་འཛིན་དགོས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་པོར་བྱེད་ཕྱིན་ཆད། རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་འདུས་མ་བྱས་པའི་སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་འོངས་ས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུགས་འདི་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཕྱིས་ཀྱི་ཆོས་རྗེ་པཎ་ཆེན་ནགས་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་སྒྲོས་ས་སྐྱ་བས་ཡི་གེར་བྱས་པ་ཁ་ཅིག་ལ་ཡང༌། སོར་སྡུད་ཀྱི་རྟགས་རྣམས་འབྱུང་བའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་དྲིས་པའི་ལན་དུ་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ལས་རྟགས་དེ་དག་འབྱུང་བ་དང༌། འདིའི་སྒྲིབ་པ་ནི་མིག་སོགས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་མ་འཕྲོ་ཞིང་འཇུག་པ་ལ་བྱ་ཟེར་བ་དང༌། ཡང་རྣམ་རྟོག་འཕྲོ་བའི་ཚེ། རྟོག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ཞིབ་མོར་དཔྱད་ལ། དཔྱད་པ་ན་ངོ་བོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་རྙེད། མ་རྙེད་པའི་ཚེ་ན་སླར་ཡང་སྤྲོས་མེད་ལ་མཉམ་པར་གཞག། ཅེས་པ་དང༌། གཟུང་འཛིན་སྟོང་པ་ཉིད་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས། གཟུང་འཛིན་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒོམ་པ་མན་ངག་མཆོག་ཏུ་བྱས་ནས། དུ་སོགས་ཀྱི་མཚན་མ་ནཱ་རོ་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་བཞེད་ཅིང༌། ཁ་ཅིག་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་ཞིང་ཞེས་པའི་གཞན་ལུགས་དང༌། རང་ལུགས་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

482

དགག་ཏུ་བྱ་དགོས་པ་དང༌། སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་པ། མཆོག་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུར་བྱས་ནས། དཔའ་བོའ་རིམ་པ་ལུས་ལ་སྲོག་ཟད་པར་བྱེད་ ིཔའི་རྣལ་འབྱོར་དང༌། བདག་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་རིམ་པ་ལ་ཁམས་མཐོང་བའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པས། ཡན་ལག་དྲུག་གི་རྣལ་འབྱོར་ཉིད་ཡིན་ཞེས་འདོད་བཞིན་དུ། དཔའ་བོའ་རིམ་པ་དང༌། བདག་བྱིན་རླབས་ཀྱི་རྣལ་ ིའབྱོར་གཉིས་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན། ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ༑ནང་འགལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཤིན་ཏུ་མང་བར་སྣང་བས། རིགས་པ་མཁྱེན་པ་དག་གི་ཡིད་བརྟན་རུང་བའི་གནས་སུ་ཨེ་རུང་ཞིབ་མོར་གཟིགས་ཤིག། ཡང་འགའ་ཞིག་སྔར་བཤད་པའི་ཉམས་སྣང་དེ་རྣམས་མཐོང་བ་སྟོང་པ་ལ་རང་སྟོང་དང་གཞན་སྟོང་གཉིས་ཡོད་པའི། རང་སྟོང་མཐོང་བ་ཡིན་ཟེར་བ་རྣམས་ཀྱང་འགལ་བ་ལྟག་སྤྲོད་དུ་འདུག་པ་གོ་སླ་ཞིང༌། སྙིང་པོ་མེད་པའི་སྦུན་པ་ཤ་སྟག་ཏུ་སྣང་ངོ༌། །ཡང་དེ་ལས་ལོག་པར་འདོད་པ་འགའ་ཞིག།སྟོང་པ་དངོས་མིན་གྱི་སྟོང་པའི་གཟུགས་སམ་མདངས་ཡིན་ཆོས་སྐུ་མིན་གྱི་ཆོས་སྐུའི་རྟགས་ཡིན། དཔེར་ན་མེ་མཐོང་པའི་རྟགས་ལ་དུ་བ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ་ཟེར་བའི་ཚན་གཅིག་དང༌། ཞེས་གསུངས་པ། འདི་འདོད་པ་པོ་ཡང༌། སྣང་སྲིད་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའི་རྩལ་ཡིན། སེམས་ཀྱི་ཆོ་འཕྲུལ་ཡིན། རང་སེམས་དངོས་མེད་ཡིན། ཞེས་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤན་ཞུགས་པའོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའ་ལྟ་བ་དངོས་གཞི་དང༌། སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་ ིགི་སོར་སྡུད་གཉིས་གནད་གཅིག། རང་སྟོང་ཡིན། དེའི་སྟེང་དུ་སྦྱོར་དྲུག་གི་བསམ་གཏན་གྱི་ལྟ་བ་གཞན་སྟོང་གི་ན་འཕར་རྒྱུ་ཡོད། དེས་ན་ཕྱག་ཆེན་ལས་སྦྱོར་དྲུག་ལྟ་བ་མཐོ་ཟེར་བ་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་སྣང་ཞིང༌། ཞེས་གསུངས་པའོ། །འདིར་ཕྱག་ཆེན་དང་སྦྱོར་དྲུག་སོར་སྡུད་གྱི་ལྟ་བ་རང་སྟོང་

ལྟ་སྒོམ་དྲིས་ལན།

483

དུ་མཚུངས་པར་འདོད་པའི་བློ་རྩེ་གཏད་པ་གང་ཡིན་དཔྱད་པ་ན། རང་སྟོང་གི་དོན་ཡིད་བྱེད་བཀག་ཙམ་ལ་བྱེད་པ་དང༌། སོར་སྡུད་ཀྱང༌། དབང་ཤེས་དྲུག་ཡུལ་སོ་སོ་ལ་འཇུག་པ་ནང་དུ་བསྡུས་ནས་གནས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ནང་དུ་གནས་ལུགས་ནི། སྐབས་འདིར་ཡིད་བྱེད་བཀག་ཙམ་ལས་གཞན་ལ་བྱས་ནས། བསམ་གཏན་སོགས་སུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་སྙམ་དུ་བསམ་ཞིང༌། བསམ་གཏན་སོགས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྟོང་གཟུགས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ནུས་པ་ཡོད་པས། ན་འཕར་བར་འདོད་པ་ཡིན་ཀྱང་རིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ནི་སྔར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གོ་བར་ནུས་སོ། །ཡང་གསུངས་པ། གཞན་ཡང་སྲོག་རྩོལ་སོགས་སྦྱོར་བ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་དང༌། ནཱ་རོ་ཆོས་དྲུག་དང༌། ནི་གུ་ཆོས་དྲུག་གི་སྐབས་རྣམས་སུ། རྩ་རླུང་ཐིག་ལེ་ཁྱད་པར་དུ་གཏུམ་མོའ་སྒོམ་ ིཚུལ་སོགས་ཀྱང༌། མི་གཅིག་པ་མང་དག་འདུག་ནའང༌། དེ་རྣམས་ནི་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐབས་ལམ་དུ་སྣང་བས་གསང་བ་སྒྲོག་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྲོ་བའང་སྲིད་སྙམ་ནས། ཡི་གེར་མ་བཀོད་དོ། །འོ་ན་སྔ་མའི་ངེས་དོན་ཟབ་མོའ་སྐབས་རྣམས་ཀྱང་བྱ་ཤོར་དུ་མི་འགྲོའམ་སྙམ་ན། དེ་ཀུན་ལ་ནི་ ིབྱ་ལན་བརྒྱ་སྟོང་དུ་ཤོར་ཡང་དགག་བྱ་མི་འདུག་ཅིང༌། ལྟ་བ་ཟབ་མོ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་འདུག་སྙམ་ནས་ཡི་གེར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དིང་སང་ཡང༌། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང༌། སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རིམ་པ་དང༌། མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའ་དགོངས་པ་ ིསྤྱོད་ཡུལ་གྱི་ཟབ་དོན་སྒོམ་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཙམ་དུ་འདོད་པ་དང༌། ཡང་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ལས། ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་དུག་ཆུ་ཡིས། །རྣམ་འཁྲུལ་ཐག་པའི་སྤྲུལ་བཞིན་དུ། །སྣང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

484

ངེས། །ཞེས་གསུངས་པ་དང༌། སྣ་ཚོགས་འདི་དག་དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོར་ཤེས་པར་གྱིས་དང་སེམས་ཁྱོད་ཅི་ལ་འཁྲུལ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པར་བསམས་ནས། མ་དག་པའི་སྣོད་བཅུད་གཞི་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལ་དག་པའི་ང་རྒྱལ་འཇོག་ལུགས་སོགས་ལ་འདོད་ཚུལ་མང་པོ་སྣང་ཞིང༌། ཁོ་བོས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་བརྒལ་ཞིང་བརྟག་པར་ནུས་མོད་ཀྱིས། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བསྒྲགས་པར་གྱུར་དུ་དོགས་ནས། ཞིབ་མོར་འགོད་པ་མ་བྱས་སོ། །ཐུན་མོང་བ་སྔར་བཤད་པ་དེ་དག་ལའང༌། ཟབ་མོའ་ིགནད་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང༌། འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་དགག་བྱ་དང༌། དགོས་པ་རྩི་ལུགས་དབང་བཙན་པའི་ལུགས་བཟུང་བའོ། །
གསུམ་པ་ལྟ་བ་འཚོལ་ལུགས་ཀྱི་གནད་བསྟན་པ་ནི། འདིར་གསུངས་པ༑མདོར་ན་མི་མཐུན་པའི་གྲུབ་མཐའ་འགལ་འདུ་ཅན། སྣ་ཚོགས་གཅིག་རང་རང་ས་ནས་སྨྲ་བར་འདུག་ནའང༌། མདོ་རྒྱུད་སོགས་དང་མི་བསྟུན་པར་དེ་སྤང་བཞག་མི་བྱེད་བར་རང་བཟོའ་བརྡ་ཆད་འབའི་ཞིག་བྱེད་ན་ནི་བྱང་བལྟས་ཀྱི་བྲག་ཁུག་ཉི་མ་མི་འདོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་བཏང་སྙོམས་མིན་པ་གཞན་མི་འཚལ་ན། དེ་འདྲ་བ་ནི་གང་ལ་ཡང་མ་གཏོགས། དེ་ལྟ་མིན་པར་མདོ་རྒྱུད་དང༌། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་ཚད་ལྡན་གྱི་བརྡ་ཆད་དབང་དུ་བཙུགས་ཏེ། རང་རང་གི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་རིགས་པས་ཀྱང་འཐད་མི་འཐད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་བརྟགས་ནས། སྟོང་པ་དང་ཆོས་སྐུ་ལ་ཁྱད་ཨེ་འདུག། གསུང་རབ་དག་ལས། ཆོས་སྐུ་མཐོང་བའི་མཚམས་གང་ཙམ་ལ་བྱས་འདུག། ཕྱག་ཆེན་དང་སྦྱོར་དྲུག་གཉིས་ཀ་རྒྱུད་སྡེ་ཟབ་མོ་རྣམས་ནས་མཐར་ཐུག་གི་ཁྲིད་དུ་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཨེ་གསུངས། གསུངས་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་ཁྱད་འོང་རྒྱུ་འདུག་གམ་མི་འདུག། ཁྱད་པར་དུ་སེམས་

ལྟ་སྒོམ་དྲིས་ལན།

485

འདི་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་ཁྱད་པར་ཨེ་འདུག། སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་འཚོལ་ལུགས་ག་འདྲ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པར་འདུག་པ་རྣམས། རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་གཞག་བྱེད་ན་ནི། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་འདྲིས་ཆེ་བའི་དགོངས་འགྲེལ་མཁན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་དང༌། ཁྱད་པར་དུ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ལས་བཙལ་ན་ལེགས་པར་དམིགས་བྱེད་འོང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ནི། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་འདིས་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་ཟབ་མོའ་མན་ངག་འཚོལ་ ིལུགས་ཀྱི་གནད་རྫོགས་པར་འདོམས་པ་སྟེ། གསུང་རབ་ཚད་ལྡན་དབང་དུ་བཙུགས་ནས། རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་འཇུག་པ་རྣོན་པོས་དཔྱད་པ་ན། ཡང་དག་པའི་དོན་རྣམས་རིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་མིག་གིས་མཐོང་བར་འགྱུར་གྱིས། ཕྱོགས་རེ་བ་དང༌། ཆེ་ལོང་རགས་པ་ཙམ་དང༌། མ་དག་པ་རྒྱུན་རིང་དུ་བརྒྱུད་པའི་ཞེན་པས་ཕྱོགས་འཛིན་ཙམ་ལ་དགའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། བསྐལ་བ་མང་པོར་བསྒྲུབས་ཀྱང༌། ཡིན་ལུགས་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀའི་གནད་མི་ཟིན་ལ། དེ་མ་ཟིན་ན་ཉམས་མྱོང་རྣལ་མ་མི་སྐྱེ་ཞིང་ཁལ་ཁོལ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱང་ལམ་མཐོན་པོར་འཁྲུལ་བ་དང༌། ཡང་རྣམ་དག་སྐྱེ་བའི་སྔ་ལྟས་བྱུང་ཡང༌། དེའི་དྲོད་ཚད་མི་ཤེས་པར་སླར་ཡང་དོན་མེད་དུ་འཁྱམས་པའམ། དོན་མ་ཡིན་པ་ལ་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་རྣམས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཕྱག་ཆེན་དང་སྦྱོར་དྲུག་དོན་གཅིག་པར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ན། སྒོམ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་གང་ལ་འཇོག་པའི་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའམ། ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ལ་ཁྱད་མེད་པའམ། ལུས་གནད་དང་དམིགས་པ་གཏོད་པ་ལ་ཁྱད་མེད་པའམ། བསྒོམས་པ་ན་རྟོགས་པ་དེ་གཉིས་ཐོག་མཐའ་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

486

བར་གསུམ་གང་རུང་དུ་དོན་གཅིག་པའི་གནས་སྐབས་ཡོད་པ་སོགས་གང་གི་སྒོ་ནས་དོན་གཅིག་པར་འདོད་བརྟགས་ན། འགལ་བ་དང་མ་འབྲེལ་བ་ཤ་སྟག་སྨྲ་དགོས་པར་འགྱུར་གྱི་ལན་རྣམ་དག་སྤུ་ཙམ་ཡང་སྨྲ་རྒྱུ་མེད་དེ། ཚོད་འཇོག་ཕོབ་པོ་བ་དེ། བརྟགས་ན་འཇིག་པ་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྤྲོས་པས་ཆོག་གོ། །
གསུམ་པ་གདམས་ངག་ཟབ་མོའ་ལྷད་བསལ་བ་ལ་དྲིུ ག། རྒྱུ་ངོས་བཟུང་བ༑དོགས་པ་བསལ་བ། ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་རིམ་པ། དགག་བྱ་དང་དགོས་པ་བརྩི་ཚུལ། དགོས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲུབ་པ་རྣམ་དག་གི་ཐབས་སུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་གསུངས་པ། ད་ནི་གདམས་ངག་ཟབ་མོ་རྣམས་ལ་ལྷད་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་འདིར་སྣང་སྟེ། ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་ནས། ཉམས་ལེན་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་འདོད་ཁ་ཅིག་ནི། ཐོས་བསམ་ལ་གེགས་སུ་འཛིན་པར་འདུག། ཡང་ཐོས་པ་བྱེད་འདོད་ལ་ཡང་ཐོག་མ་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་སྒོམ་དོན་ཚོལ་བའི་རྩིས་མི་འཇུག་པར། གཞན་རྨ་དབབ་འདོད་དང༌། རང་མཁས་འདོད་གྲག་སྐམ་སྒྲུབ་པའི་བསམ་པས། ཁ་ཕྱིར་ལྟས་སུ་ཤོར་ནས་ནང་དུ་མ་བསྒོམས་པས་ལན་པས་སོ། །དེས་ན་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་འདི་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་གསུམ་ཀའི་སྒོ་ནས་འཛིན་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་འདི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྔ་མ་ཆོས་སྤོང་དང༌། ཕྱི་མ་ཚེ་འདིའི་སྣང་ཤས་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་བས་གེགས་བྱས་པའོ། །
གཉིས་པ་ནི། ཡང་གསུངས་པ། ཁོ་བོས་འདི་ལྟར་དུ་རིགས་པ་དང་མི་རིགས་པ་ཅུང་ཟད་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་ལ་ཡང་འགའ་ཞིག་ན་རེ། ད་དུང་རྒྱུད་མ་ཐུལ་བར་འདུག་ཟེར་བ་ཡང་སྣང་ཞིང༌། ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་འགལ་འདུའི་གྲུབ་མཐའ་དེ་རྣམས་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དུ་མ་རོ་གཅིག་ཡིན་པས།

ལྟ་སྒོམ་དྲིས་ལན།

487

དེ་ཐམས་ཅད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ལ་ཡང༌། ཕལ་ཆེ་བ་ཆོས་པ་རང་ཇོ་བོ་བཟང་ཞེས་དད་པར་གདའ་ན་ཡང༌། ཁོ་བོས་ནི་དེ་ཡང་འདི་འདྲི་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དུ་མ་རོ་གཅིག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་འདྲིའོ། །འཁོར་འདས་མཉམ་ཉིད་ཡིན་ཟེར་ན༑འོ་ན་སངས་རྒྱས་དང་དམྱལ་བ་རང་མཉམ་མམ། དགེ་སྡིག་ཡང་རོ་གཅིག་ཡིན་ནམ། ཞེས་དྲིས་དུས། སྔ་མའི་རྩ་བ་བསྣན་ནས། དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཉམ་ཉིད་རོ་གཅིག་ཡིན། ཞེས་ཐམས་ཅད་ལ་མཐོ་དམན་དང་བཟང་ངན་མེད་པར་ཁས་ལེན་ཞིང༌། རྒྱལ་བ་བྱམས་པས། སྲིད་དང་ཞི་བ་མཉམ་ཉིད་དང༌། །ཞེས་པའི་དགོངས་པ་གང་ཡིན་མ་ཤེས་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ལ་ཇོ་བཟང་ཡིན་ཞེས་མི་སྨྲ་སྟེ༑དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ལུང་རིགས་ཀྱི་གནོད་པ་ཆར་བཞིན་འབབ་ཅིང༌། སྔ་ཕྱི་འགལ་བ་ལྟག་སྤྲད་པ་དེ་རྣམས་མ་རིག་པར་ཐམས་ཅད་ལེགས་པོ་ཡིན་སྙམ་ནས་དེ་སྐད་ཟེར་བ་ཡིན་ན་ནི། དེ་བླུན་པོ་མ་ཡིན་ནམ། ཡང་འགལ་བ་སོགས་རིགས་ཅིང་དགག་བཞག་བྱེད་ཀྱང་ཤེས། བྱས་ན་འགྲོ་དོན་ཡང་འོང་བ་རིག་བཞིན་དུ༑འགལ་འདུ་ལུང་རིགས་ཀྱི་གནོད་པ་འབབ་པ་དེ་རྣམས་ལ། ཐམས་ཅད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཟེར་ན་ནི། བསྟན་པ་ལ་གཅེས་སྤྲས་མེད་པ་དང༌། སྙིང་རྗེ་ཆུང་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རམ། ཡང་དེ་ལྟར་ཤེས་ཀྱང་གདུལ་བྱ་ལ་ཕན་པའི་དགོས་པ་ཆུང་ཞིང༌། དེ་བས་ཀྱང་ཆེ་བའི་དགག་བྱ་གཅིག་འདུག་ན་ཡང༌། སྐྱོན་ཅན་དེ་རྣམས་ལ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ཟེར་བའི་ཁ་ན་མེད་ཀྱི་བཏང་སྙོམས་སུ་བཞག་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུང་བ་རྣམས་ཏེ། གསུང་འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཧྲིལ་གྱིས་དྲིལ་ན། རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་ཆེན་པོའ་གསུང་ལས། ིབདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་ལ། །དགག་སྒྲུབ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱེད། །མི་རྣམས་འཆིང་བ་འདྲལ་བ་ལ། །ཁྱི་ལ་གཉེར་ཁ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

488

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་བུས། བསྟན་པའི་གནད་ཟབ་མོ་རྣམས་ཀྱི་དག་ཐེར་མཛད་པ་ལ། བློ་ཁུགས་མ་ཁུགས་བརྩི་བ་ནི། ཤེས་རིག་དང་ལྡན་པ་སུ་ལའང་འོང་ས་མེད་ཅིང༌། མ་བཅོལ་བའི་བླུན་པོ་དག་ལ་དེ་ལྟ་བུ་འོང་སྲིད་ཀྱང༌། དེ་དག་ནི་མཁས་པའི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། །སྙིང་ཚེ་འདིའི་རྙེད་བཀུར་འབའ་ཞིག་ལ་ཟུག་ནས། དེ་ཉམས་ཀྱི་དོགས་པའི་ཕོངས་པས། ངན་པ་ལ་བསྟོད་པ་དང༌། བཟང་པོ་ལ་སྨོད་པ་དང༌། གཉི་ག་ལ་དག་སྣང་སྦྱོང་བའི་ཚུལ་གང་བྱས་ཀྱང༌། མཁས་པས་བལྟས་ན་ངོ་ཚ་བའི་གནས་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་ཀྱི། དེ་ལ་ཆོས་དཔང་དུ་བཙུགས་པའི་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་ལུགས་དང་དག་སྣང་སྦྱོང་ལུགས་འོང་ན། ཁྱི་ལུད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལས་ཀྱང་རིང་བསྲེལ་འབྱུང་དགོས་སོ། །མདོར་ན་བསྟན་པ་ལ་ཕན་པའི་དགོས་པ་གཙོ་ཆེ་བར་འདུག་ན། ཆོས་མིན་གྱི་ལུས་ངན་པ་ཐམས་ཅད་མཁས་པ་གསུང་རབ་ཀྱི་གནད་མཁྱེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་དགག་དགོས་ལ། ལུགས་ངན་པ་དེ་དག་བཀག་པ་ན། དེའི་རྐྱེན་གྱིས་ཁོང་ཁྲོ་ཚབས་ཅན་སྐྱེ་བ་དང༌། དེས་བསྟན་འཛིན་རྣམས་ལ་ཞེ་འགྲས་པར་བྱེད་པ་སོགས་དགག་བྱ་ཤས་ཆེ་བར་འདུག་ན། རེ་ཞིག་བཏང་སྙོམས་སུ་བཞག་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། བསྟོད་ར་གཏོང་བ་སོགས་བྱས་ན་བསྟན་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་གནོད་པའི་ཕྱིར་དང༌། བསྟན་པ་ལ་གནོད་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་སྐྱིད་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རང་གི་ཀུན་སློང་ལ་ཞིབ་ཏུ་བརྟག་པ་ནི་གལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། འདི་མེད་ན། རང་ཉིད་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པ་པོ་དེ་ཡང་བསྟན་བཤིག་གི་ཁྱུར་འགྲོ་ཉེན་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དོན་འདི་རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་ཐོགས་མེད་བཟང་པོ་དཔལ་གྱིས་གསུངས་པ། མདོར་ན་གང་དུ་སྤྱོད་ལམ་ཅི་བྱེད་ཀྱང༌། །རང་གི་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཅི་འདྲ་ཞེས། །རྒྱུན་དུ་དྲན་དང་ཤེས་བཞིན་ལྡན་

ལྟ་སྒོམ་དྲིས་ལན།

489

པ་ཡིས། །གཞན་དོན་སྒྲུབ་པ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་སོ། །དུ་མ་རོ་གཅིག་གི་དོན་ཡང་རིགས་ཤེས་གྱི་གཟིགས་ངོར་རོ་སྙམ་པའམ། བདེན་སྟོང་དུའམ། ཡོད་ཙམ་དུ་རོ་སྙམ་ཞེས་སོགས་སྦྱར་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་འཁོར་འདས་རོ་མཉམ་བྱེད་ན། སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་ལོག་པར་འཆད་དགོས་པར་འགྱུར་ཞིང༌། སྔར་ཡང་བཀག་ཟིན་ཏོ། །
གསུམ་པ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་རིམ་པ་ནི། འདིར་གསུངས་པ། འོ་ན་ཁྱོད་གྲུབ་མཐའ་ལ་དགག་བཞག་འདི་ལྟར་བྱེད་པ་ལ། དགག་བྱ་ཆུང་ཞིང་དགོས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གང་མཐོང་སྙམ་ན། ཁོ་བོ་ནི་འདི་བསམས་ཏེ། ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་གསུམ་གོལ་སར་ཤོར་ཅིང༌། གནས་ཟབ་མོ་དང་བྲལ་འདུག་ཀྱང༌། དེ་རྣམས་ལ་སྙིང་རུས་དང་དཀའ་སྤྱད་ཀྱི་དུས་འདའ་བ་མང་བ་ཞིག་སྟོང་ཟད་ལ་སོང་ན་མི་བཟང་བར་མཐོང་བ་དང༌། ཡང་ཁོ་བོས་ཟུར་ཙམ་གྱི་དགག་གཞག་བྱས་པ་འདི་ཙམ་ཡང་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་དྲངས་ངེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བླངས་ཏེ། སྒྲོ་འདོགས་མཐའ་དག་པར་བཅད་ནས། གནས་ལུགས་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པར་མཛད་པའི་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་གསུམ་ཆར་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་ན་ཐུགས་དགྱེས་པའི་མཆོད་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་དང༌། ཡང་འདི་རྣམས་ལ་སྔར་ཐུགས་རྟོགས་མ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱང་འཇུག་བར་འགྱུར་བ་དང༌། ཡང་སྒོམ་པ་ལ་འཇུག་པ། ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཟུར་ཙམ་ཐོས་ན་ཡང༌། ཐམ་ཐོམ་གྱིས་མི་འཇུག་པར་ལེགས་པར་བརྟགས་ཏེ། ཡོངས་འཛིན་མཁས་པ་ལ་བརྟེན་པ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་མང་པོ་འདུག་ཅིང༌། ཡང་རང་ཉིད་སྔོན་ཆད་འདི་རྣམས་ལ་རྣམ་དཔྱོད་མ་ཞུགས་ཤིང༌། ཁོ་བོས་འདི་ལྟར་དགག་གཞག་བྱས་པ་ལ་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

490

ཡང༌། ཕྲག་དོག་གིས་ཀུན་ནས་བླང་སྟེ། རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་མ་མཐོང་བཞིན་དུ། ཁ་ཙམ་སྨྲ་བའི་དགག་བྱ་ཅུང་ཞིག་འདུག་ནའང༌། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཀའ་སྩལ། འདི་རྣམས་ནི་སྔར་དྲི་བའི་ཀུན་སློང་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ས་བཅད་ཀྱི་དོན་དང་སྦྲེལ་ནས་ལྟ་ཤེས་པ་གཅིག་གིས་བལྟས་ན། དཔག་པར་དཀའ་བའི་མཁྱེན་རབ་དང༌། རྨད་དུ་བྱུང་བའི་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས། ཐར་འདོད་རྣམས་ལ་བསྟན་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་སྲོག་སྤྱིན་པར་མཛད་པའི་ཐབས་མཁས་ཁྱད་པར་ཅན་འདི་ལ། ངེས་པ་རྟིང་ནས་དྲངས་ནུས་པས། འདིར་ཞིབ་ཏུ་བཤད་མི་དགོས་པར་སྣང་ངོ༌། །
བཞི་པ་དགག་བྱ་དང༌། དགོས་པ་བརྩི་ཚུལ་ནི། སྔར་བཤད་པའི་
དགག་བྱ་ཕྲ་མོ་དེ་ཙམ་ནི། དོགས་པ་སྔ་མ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སེལ་ནུས་པར་འདུག་ན། ཞེས་གསུངས་ཏེ། བླུན་པོ་རེ་རེ་གཅིག་གིས་རྒྱུ་མཚན་མ་མཐོང་བར་ཁ་ཙམ་གྱིས་སྨོད་པའི་དགག་བྱ་ནི། ཟླ་མེད་རྩ་བའི་སྟོན་པ་ལ་ཡང༌། མུ་སྟེགས་བྱེད་དག་གིས། དགེ་སྦྱོང་གོའུ་ཏ་མ་ནི་བལ་གྱི་ལ་བ་གོན། འོ་མ་འཐུང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྨོད་པ་བྱུང་བས། འདིར་ཡང་དགག་བྱ་དེ་ཙམ་མི་ཆེ་བར་སྣང་ལ། དགོས་པ་སྔར་གསུངས་པ་དེ་དག་ནི་ཇི་སྐད་བཀའ་སྩལ་བ་ལྟར་ཡོད་པར་ངེས་པས། དགོས་པ་དབང་བཙན་པར་མཛད་པའོ། །ལྔ་པ་དགོས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པ་ནི། ཁོ་བོས་ཅུང་ཟད་སྡུད་དེ་གདམས་ངག་གི་གནད་འགའ་ཡི་གེར་ཞུས་པ་ལགས་པས། ཞེས་པའི་གསུང་འདིར་བསྟན་ཏེ༑འདིར་གདམས་ངག་ནི། ལྟ་སྤྱོད་ཀྱི་ལམ་ཚང་ལ་མ་ནོར་བ་ཚིག་ཉུང་ངུས་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་གནད་ནི་དྲི་ལན་གྱིས་ཇི་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་རྣམས་སོ། །
དྲུག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲུབ་པ་རྣམ་དག་གི་ཐབས་སུ་བསྟན་པ་

ལྟ་སྒོམ་དྲིས་ལན།

491

ནི། འདིར་གསུངས་པ། མདོར་ན་འདི་གཟིགས་ཏེ། སྒྲུབ་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བའི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་རྒོལ་ས་རྣམས་རིང་དུ་སྤངས་ཏེ། རྒྱལ་བའི་མན་ངག་འཁྲུལ་མེད་ཟབ་མོའ་སྦྲང་རྩི་ལ་ཉམས་ ིལེན་གྱི་བུང་བས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་རོལ་བར་མཛད་དུ་གསོལ། ཅེས་གསུངས་པ་ནི་ཐོས་པའི་བྱ་བ་རྫོགས་ནས། དེའི་དོན་ལ་སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་མཛད་བཞེད་པ་རྣམས། རང་གིས་ཐོས་བསམ་ལེགས་པར་བྱས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་སྒོམ་པའི་ཚེ་ཡང་གཙོ་བོར་ཉམས་སུ་བླངས་ན། འཁྲུལ་མེད་ཀྱི་ཉམས་མྱོང་རྣམ་དག་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། མི་ཚེ་རིལ་པོར་ཐོས་བསམ་ལ་འབད་ཀྱང༌། སྒོམ་བྱེད་པའི་ཚེ། སྔར་ཐོས་བསམ་བྱས་པའི་ནང་ནས་སྒོམ་རྒྱུ་གང་ཡང་མི་རྙེད་པར། བླུན་སྒོམ་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པ་གཅིག་གི་མདུན་དུ་ཕྱིན་ནས། བདག་ལ་མན་ངག་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པའི་འཆང་ཐུབ་ཅིག་ཐུགས་ལ་འདོགས་པར་ཞུ་ཞེས་སྨྲ་དགོས་བྱུང་ན། སྔར་བྱས་ཚད་འཆང་མི་ཐུབ་ཀྱི་ཁ་ཕྱིར་ལྟས་སུ་སོང་བ་ཡིན་པས། སྐྱོན་འདི་མི་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་ལ། དང་པོ་ནས་སྒོམ་རྒྱུ་དེ་ཁ་ཉིད་ཞིབ་མོར་རྩད་ཆོད་པའི་ཐོས་བསམ་བྱེད་ལུགས་གཅིག་ཤེས་པས། ཚུལ་འདི་ལ་བླ་མས་ཀྱང་བརྡ་སྤྲོད། རང་གིས་ཀྱང་གོ་བ་ཆགས་པ་གཅིག་གནད་དུ་ཆེ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་བཟུང་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་འཁོར་བས་བསྡུས་པའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་ལོངས་སྤྱད་ཀྱང༌། ཚིམ་པ་དང་ཟིན་པའི་མཐའ་གང་ཡང་མ་བྱུང་བར་འདུག་པ་ངོ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། ཚེ་འདིའི་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཐམས་ཅད་བཙན་ཆོད་དུ་བཏང༌། བསམ་གཏན་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་གནས་སུ་སྒྲུབ་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བར་མི་བྱེད་ན་ཁོ་བོ་སྙིང་རུལ་བ་ལས་གཞན་དུ་ཅི་ཞིག་རྟག་ཏུ་ཡོད་སྙམ་དུ་བསམས་ལ། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷས།

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

492

གསད་བྱའི་མི་གཅིག་ལག་བཅད་དེ། །གལ་ཏེ་ཐར་ན་ཅིས་མ་ལེགས། །གལ་ཏེ་མི་ཡི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས། །དམྱལ་བ་བྲལ་ན་ཅིས་མ་ལེགས། །ཞེས་དང༌། དོན་མེད་དགྲ་ཡི་སྨྲ་སྲོལ་བལྟོས་པ་ཡང༌། །ལུས་ལ་བརྒྱན་དང་འདྲ་བར་བསྲེལ་བྱེད་ན། །དོན་ཆེན་སྒྲུབ་ཕྱིར་ཡང་དག་བརྩོན་གྱུར་པ། །བདག་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཅི་ཕྱིར་གནོད་བྱེད་ཡིན། །ཅེས་དང༌། ཉ་པ་གདོལ་པ་ཞིང་པ་ལ་སོགས་པ། །རང་གི་འཚོ་བ་ཙམ་ཞིག་སེམས་པ་ཡང༌། །གྲང་དང་ཚ་ལ་སོགས་པའི་གནོད་བཟོད་ན། །འགྲོ་བ་བདེ་ཕྱིར་བདག་ལྟས་ཅིས་མི་བཟོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་དཀའ་སྤྱད་བཟོད་པའི་སྙིང་རུས་བསྐྱེད་དེ། ཡིན་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ཕུ་ཐག་ཆོད་པ་དང༌། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཅོས་བུ་མིན་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་ལེགས་པར་འབད་པར་བྱའོ། །དེ་ཉིད་སྐྱེས་ན་དེ་ནས་སྒྲུབ་པ་ལ་ནང་ནས་བསྐུལ་བས་དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྙིང་པོ་དམ་པ་ལོན་པ་ཡིན་ནོ། །
གསུམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ་ནི། འདིར་གོང་དུ་ཇི་ལྟར་བཀའ་སྩལ་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གསུངས་པ། རྟག་ཆད་མཐར་ལྟའི་མུན་པ་མ་གསལ་ན། །གནས་ལུགས་འོད་གསལ་རྟ་བདུན་མི་མཐོང་བས། །ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་གསུམ་ལ་འདྲིས་པ་ཡི། །ཡིད་བཞིན་ནོར་འདྲའི་བཤེས་གཉེན་མི་ཚོལ་བར། །ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས། འགལ་རྐྱེན་ལྟ་བ་ངན་པ་རྣམས་སྤང་དགོས་པ་དང༌། མཐུན་རྐྱེན་བཤེས་གཉེན་རྣམ་དག་རྟེན་དགོས་པར་བསྟན་ལ། དེ་ནས། འབྲས་བུ་མཐོ་ན་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་ལྷ། །དམའ་ན་དུད་འགྲོའ་རྒྱུ་ལ་ཉིན་མཚན་དུ། །འབད་པའི་སྒོམ་ཆེན་རྣམས་ལ་མ་བཟོད་ནས། ། ིཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས། ཡིད་བྱེད་དཀག་ཙམ་གྱི་སྒོམ་ལ་བཀའ་སྤྱད་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་དང༌། དེ་སྒོམ་པའི་གང་ཟག་ཐུགས་བརྩེ་བའི་ཡུལ་དུ་མཛད་པ་

ལྟ་སྒོམ་དྲིས་ལན།

493

བསྟན། ཟུར་ཙམ་ཞུས་མོས་ནོངས་ན་བཟོད་པར་གསོལ། །ཅེས་པས། ལམ་ལྟར་སྣང་དེ་དག་སུན་འབྱིན་པའི་ཚུལ་ཉུང་ཟད་ཅིག་འདིར་གསུངས་པ་ལ། གལ་ཏེ་ནོངས་པ་སྲིད་ན་ཞེས་མཐའ་བཟུང་ནས། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཉེས་པ་འཆགས་པའི་ཚུལ་ཙམ་ཞིག་བསྟན། དེ་ནས་བདག་གིས་ལྷག་བསམ་དཀར་བས་ཀུན་བླངས་ཏེ། །ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་པའི་དྲི་བ་ཞུས་པ་ཡིས། །ཞེས་པས་ཀུན་སློང་དང༌། གང་ལ་བརྩམས་ནས་འདྲི་བའི་གཞི་དང༌། དྲི་བ་སྔར་མཛད་པའི་ཚུལ་རྣམས་བསྡུས་ཏེ་བསྟན། དགེ་འདིས་སྒྲུབ་པ་བསམ་གཏན་འཁོར་ལོ་ཡི། །བསྟན་པ་རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པའི་དོན། །ལོག་པར་རྟོག་པའི་ལྟ་ངན་རང་བཟོ་ཡི། །དྲི་མ་མཐའ་དག་བཀྲུས་ཏེ་རྒྱལ་བ་ཡི། །ཇི་ལྟར་དགོངས་པའི་ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་པ་ལ། །བདག་གིས་རིང་ནས་ཐམས་ཅད་འགོད་པར་ཤོག། ཅེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་གསུམ་ལས། བསྒྲུབ་པ་བསམ་གཏན་གྱི་འཁོར་ལོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ངེས་ཏེ། བླུན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཟོ་དང༌། ཚོད་འཇོག་ཙམ་གྱིས་ཆུད་གསོན་པ་རྣམས་བཀྲུས་ཏེ་བསལ་ནས། ལམ་གཙང་མ་སྒྲོ་སྐུར་དང་བྲལ་བ་ལ། བདག་གིས་ཏེ་དྲི་བ་མཛད་པ་པོས་རིང་ནས་ཏེ༑དངོས་སམ་བརྒྱུད་པའི་སྒོ་ནས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་འགོད་པར་འདོད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་མདོ་རྒྱུད་མང་དུ་ཐོས་ཏེ། དེ་དོན་སྒྲུབ་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བའི་བསམ་གཏན་པ། འཇམ་དབྱངས་བླ་མས་རྗེས་སུ་བཟུང་ཞེས་བགྱི་བས། དབེན་པའི་སྒྲུབ་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རི་སུལ་ནས་ཞུས་པ་འདི་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་བསྟན་པ་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་གསུངས་ཏེ༑མདོ་རྒྱུད་མང་དུ་གསན་པ་དང༌། དེའི་དོན་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བ་དང༌། འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་རྣམས་ནི་དོན་ལྡན་གྱི་མཚན་ཡིན་ལ༑དབེན་པའི་རི་སུལ་ནི་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

494

འོད་དཀར་བྲག་ལྟ་བུ་ཡིན་ནམ་བརྟག་གོ།
འདིར་སྨྲས་པ། བློ་གཏེར་མི་ཟད་འཇམ་དབྱངས་བདྨོའ་གཉེན། ། ིབཟང་པོའ་འཕྲིན་ལས་འོད་ཟེར་བྱེ་བའི་ཚོགས། །གྲགས་པའི་འདྲེན་བྱེད་ ིབསིར་བུས་རབ་བསྐྱོད་དེ། །དཔལ་ལྡན་ཕན་བདེའི་སྐྱེད་ཚལ་ལ་ཆགས་པས། །རྒྱ་ཆེན་ཐབས་མཁས་ཆ་ཤས་ཡོངས་རྫོགས་གང༌། །མཁའ་དབྱིངས་སྟོང་ཉིད་མཛེས་པའི་ལང་ཚོ་དང༌། །མི་ཕྱེད་སྙིང་རྗེའི་མཚམས་སྤྲིན་རོལ་པ་ལས། །ལེགས་བཤད་གསར་པའི་དགའ་སྟོན་འདི་ལྟ་བྱུང༌། །ཕྱོགས་འདིར་གང་དག་བཟླས་བརྗོད་དཀའ་ཐུབ་དང༌། །མང་ཐོས་ཟབ་མོའ་སྒོམ་པ་ལ་ ིབརྩོན་པས། །ཉིན་རེ་བཞིན་ཡང་གོ་འཕང་མཐོར་གཤེགས་པ། །དེ་དག་ཀུན་ལ་ངེས་པའི་གསལ་འདེབས་དང༌། །རང་ཉིད་འཆིང་བྱེད་ཕྱོགས་ཙམ་མཐོང་བྲལ་བས། །བླུན་སྒོམ་མི་ཚེ་རིལ་པོར་འབད་ན་ཡང༌། །རྒྱལ་བས་བསྔགས་པའི་ཉམས་མྱོང་སྨོས་ཅི་དགོས། །རྣམ་དག་ལྟ་སྒོམ་ཕྱོགས་ཙམ་མ་གོ་ཞིང༌། །ལུས་ཀྱི་དྲོད་དང་འདུ་ཤེས་མཉམ་དུ་རྒས། །སྒོ་གསུམ་ངལ་ཞིང་མི་འདོད་འབྲས་ཅན་རྣམས། །གསུང་རབ་དགོངས་པའི་ལམ་དུ་བཀྲི་བ་དང༌། །ཐོས་ཉུང་སྦྱངས་པ་དམན་པ་བདག་ཉིད་ཀྱང༌། །ཟབ་མོའ་ལམ་རྣམས་སེམས་ལ་ ིའདྲིས་ཕྱིར་དུ། །བཤེས་གཉེན་བརྟེན་པའི་ཚུལ་ལ་ངེས་རྙེད་ནས། །ཐུབ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་བཟང་པོ་ལ་གནས་པ། །དད་ལྡན་བློ་གྲོས་སེང་གེས་བསྐུལ་བའི་ངོར། །ཇི་བཞིན་དགོངས་པ་གསལ་བྱེད་འདི་བཀོད་པའི། །རྣམ་དཀར་དུས་གསུམ་དགེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། །བླ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བསྔོ༌། །ཞེས་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁྱེན་བརྩེའི་བདག་ཉིད་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའ་གསུང་གི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལས། རེ་ཞིག་གངས་ཅན་ ིགྱི་སྤོང་བ་པ་རྣམས་ལ༑སྙན་བསྐུལ་ལྷག་བསམ་རབ་དཀར་གྱི་དྲི་ལན་དངོས་

ལྟ་སྒོམ་དྲིས་ལན།

495

གྲུབ་ཀྱི་འཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད། རྗེ་བཙུན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བློ་གྲོས་བརྟན་པའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོས་ཉེར་བར་འཚོ་བའི་སྒོམ་ཆེན་ངག་དབང་གྲགས་པས་བློ་གློས་ཀྱི་སྩལ་པོ་མཁའ་སྤྱོད་ཀྱི་གུར་ཁང་དུ་སྦྱར་བ་འདིས་ཀྱང༌། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག། མངྒ་ལཾ། །

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

496

༄༅། །དྭགས་པོ་མཁན་ཆེན་ངག་དབང་གྲགས་པས་ཇོ་ནང་པའི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་དོན་བཞི་པ་བཞུགས་སོ། །

ཇོ་ནང་པའི་འདོད་པ་བརྗོད་པ།

༈དང་པོ་ཐེག་པ་རིམ་ལྔར་བྱས་ནས། ལྷ་དང་ཚངས་པའི་ཐེག་པ་གཉིས་ལས། དགེ་བ་བཅུ་དང་ཞི་རགས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་གྲུབ་པ་དང༌། དང་པོས་འདོད་པའི་མི་དང་གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་བར་དུ་བགྲོད་ལ། གཉིས་པས་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་པ་དང༌། དགེ་བཅུ་མི་སྤྱོད་པའི་ཐེག་པ་གཞི་མ་གྲུབ་པ་དང༌། དགེ་བཅུའི་དོན་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་དང༌། ལས་དང་འབྲས་བུ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་ལྟ་བས་ངེས་པར་ཟིན་པས་ཁྱབ་པ། ཐེག་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་བགྲོད་པའི་གང་ཟག་ལ་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་ལ་ཕྱིར་ཕྱོགས་པའི། །ཞེས་སོགས་དྲངས་སོ། །གཉིས་པ་ཉན་རང་གཉིས་ཀྱི་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་ལམ་ལ་ཁྱད་མེད་པར་མི་འདོད་ཅིང༌། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། མེད་པར་བཤད་པ་ཚད་མར་བྱེད། །གསུམ་པ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་ལ། རྣམ་བཅས་པ་དང༌། རྣམ་མེད་པ་གཉིས་ལས། རྣམ་བཅས་པ་ལ་མདོ་སྡེ་པ་དང་མཐུན་པར་སྨྲ་བ་དང༌། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་དང་མཐུན་པར་སྨྲ་བ་གཉིས་འདོད་དོ། །བཞི་པ་ནི། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྣོན་པོ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་དབང་རྟུལ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ལ་མོས་ཤིང་བཟོད་ལ། རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་མེད་པ་དང་དབང་རྣོན་ནི་དེ་ལས་ལོག་ལ། ཐབས་མཁས་ལ་སྤྱོད་པའི་

ཇོ་ནང་པའི་འདོད་པ་བརྗོད་པ།

497

བྱང་སེམས་སུ་འདོད། ལྔ་པ་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་གདུལ་བྱ་ནི་ཤིན་ཏུ་དབང་རྣོན་དང༌། ཐེག་ཆེན་དུ་ཞུགས་ན་སྨོན་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་ཟིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད། དྲུག་པ་འཁོར་ལོ་གསུམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ནི། ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཚུལ་ལུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང༌། འདི་ཉིད་རྒྱུད་བླ་མའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་འདོད་དོ། །བདུན་པ། རྫོགས་སངས་སྐུ་ནི་འཕྲོ་ཕྱིར་དང༌། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་གཉིས་བསྟན་པའི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྐུ་དེས། ནམ་མཁའ་ཇི་སྲིད་པའི་སེམས་ཅན་དང༌། རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་བར་དུ་ཉེ་རིང་མེད་པར་བཞུགས་པ་དང༌། དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང༌། དེའི་སྙིང་པོའ་གཞི་མཐུན་དུ་ ིའདོད་དོ། །བརྒྱད་པ༑སངས་རྒྱས་ནས་དུད་འགྲོའ་བར་གྱི་སེམས་ཀྱི་རང་ ིབཞིན་འོད་གསལ་ནམ་ཡང་འགྱུར་བ་མི་བརྟེན་པ་དེ་ཉིད་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་འགྲོ་བ་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཅན་དང༌། སྙིང་པོའང་མཚན་ཉིད་པར་འདོད་དོ། །བདེ་གཤེགས་ཡིན་མིན་ཆ་གཉིས་པོ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ནི། སྙིང་པོ་དེ་དང་ལྡན་པ་ཙམ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་དོ། དགུ་པ། ང་ཙམ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་བློ་རྩིང་གེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང༌། ཞིབ་ཏུ་བརྟག་ན། ཀུན་གཞིའི་མིང་ཅན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཉིད་བདག་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ལ་ཀུན་གཞིའི་མིང་གིས་བཏགས་ཀྱང་དེ་ལ་འོད་གསལ་བའི་སེམས་བརྟན་དུ་འཇུག་པ་གཅིག་ཡོད་པར་འབྲས་རྟགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔོག་དགོས་པ་དང༌། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ། བྱེད་པ་པོ་ནི་སེམས་ཙམ་ཡིན་པར་རྟོགས་ཞེས་འདྲེན་ནོ། །དེ་ཕྱིར་ཟླ་གྲགས་སོགས། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་གཙོ་བོ་སེམས་ཡིན་པར་བཞེད་པ་དང༌། སེམས་བརྟན་པ་ཕྲ་མོ་དེ་ཉིད་སྔགས་ནས་ཨེ་ཧཾ་ཞེས་བྱ་བའི་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

498

སྒྲའི་དོན་དུ་རྒྱུད་དུ་མ་ལས་གསུངས་སོ་ཞེས་འདོད་དོ། །བཅུ་པ་ནི། ཐོས་སོགས་ཀྱི་དགེ་རྩ་གསར་དུ་བླངས་པས། སེམས་ཅན་དེའི་རྒྱུད་སྔར་བས་ཀྱང༌། སངས་རྒྱས་ཉིད་དང་འདྲ་བ་དེ་ལ་བརྗོད་ལ། འདྲ་ཆོས་དེ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བས་རྟོགས་དཀའ་བ་དང༌། དེ་ཉིད་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་ཆར་གྱུར་པའོ་ཞེས་འདོད་དོ། །དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་འདྲ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་དང༌། དེ་ཉིད་མདོ་ལས། སྔགས་རྒྱས་པར་བསྟན་ནོ། །དེ་དང་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བརྒྱུད་དེ་འོང་བ་ཞེས་དང༌། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ཞེས་གསུངས་པས། དགེ་རྩས་གསར་དུ་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་པས། རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཞེས་གསུངས་པ་དང༌། བླངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རིག་པ་ནི། ཐར་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དགེ་རྩས་གསར་དུ་བླངས་པས་སེམས་དེའི་རྒྱུད་སྔར་བས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཉིད་དང་འདྲ་བར་གྱུར་པའི་འདྲ་བ་དེ་ལ་བརྗོད་ལ། ཁམས་རྒྱས་བྱེད་ཡིན་གྱི་ཁམས་ནི་མ་ཡིན་ཞེས་འདོད་དོ། །བཅུ་གཅིག་པ། སངས་རྒྱས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་བར་གྱི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མིང་ཅན་འོད་གསལ་བའི་འཆར་སྒོ་ཡིན་པར་རྟགས་སོ་ཞེས་སོ། །བཅུ་གཉིས་པ། སྙིང་པོ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་སུ། མོས་ཤེས་རབ། སྙིང་རྗེ། བསམ་གཏན་བཞིར་བྱས་ནས། ཕྱི་མའི་དོན་ལ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་བསམ་གཏན་གྱིས་སྒོམ་ལ། དམིགས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཞེས་རྟོག་པས་བཀོད་པ། འགའ་ཡང་ཡིད་ལ་མ་བྱེད་ཀྱི། ཚོགས་དྲུག་གི་སྣང་བ་འགོག་པ་མེད་པར་ངང་གིས་གནས་པར་བསྒོམས་ན། དང་པོར་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་མཐོང༌། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་གདོད་མ་ནས་འགགས་པར་མཐོང་ངོ༌། །འོ་ན་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཐོང་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། རྣམ་རྟོག་རྣམས་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པས། སྐད་

ཇོ་ནང་པའི་འདོད་པ་བརྗོད་པ།

499

ཅིག་ཕྱི་མས་སྔ་མ་ལ་མཚམས་མི་སྦྱོར་བས། དེ་སྦྱོར་བར་མཐོང་བ་ཆེར་འཁྲུལ་ལོ། །དེ་རྣམས་གློ་བུར་བར་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་ནི། ཉེ་ཉོན་གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པར་མཐོང་བ་ཡིན་ལ། དེས་ན་རང་གི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་མངོན་པ་དེ། ནམ་མཁའ་ལྟར་འོད་གསལ་བའི་སེམས་རང་བཞིན་དུ་དབྱེར་མེད་དམ་པར་མཐོང་བ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྩ་བ་མེད་པའི་རྩ་བ་ཅན་དུ་མཐོང་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །བཅུ་གསུམ་པ། རྣམ་རྟོག་གིས་གཞན་དབང་དུ་མ་གྱུར་པས། བདག་དམ་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་ལོ། །ས་བཅུ་པའི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་དེ། སྡུག་བསྔལ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ལོ། །སྣོད་བཅུད་སྣང་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྐྱེན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་གཞན་དབང་མིན་ལོ། ། བཅུ་བཞི་པ། སེམས་ཀྱི་བབས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བཞག་པས། འཁོར་བ་སྣང་བརྙན་དང༌། མྱང་འདས་སྣང་མེད་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་འོང་ལོ། །བཅུ་ལྔ་པ། ཕྱི་རོལ་པ་ལ་སྔགས་ཀྱི་ལམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་ལ། ལྷ་མིའི་གོ་འཕང་དོན་དུ་གཉེར་བ་ནས་བླ་མེད་ཀྱི་བར་ལ། རྒྱུ་དང་སྔགས་ཀྱི་ཚུལ་གཉིས་གཉིས་རྟོག་ལོ། །འོན་ཀྱང་སྔགས་ཀྱི་ཚུལ་དེ་མང་དུ་མ་གྲགས་པ་ནི། རབ་ཏུ་གསང་བའི་སྒོ་ནས་བསྒྲུབ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང༌། རྒྱུའི་ཚུལ་ལ་དེ་ལྟར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཅུ་དྲུག་པ༑བྱང་སེམས་ཕར་ཕྱིན་པས་གསང་སྔགས་མང་པོ་ཞིག་ཉམས་སུ་ལེན་ཀྱང༌། ཉམས་ལེན་དེ་ནི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གང་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །བཅུ་བདུན་པ༑སྨོན་སེམས་བསྐྱེད་པས་ཐེག་ཆེན་དུ་ཞུགས་གོ་མ་ཆོད་ཀྱང༌། བྱང་སེམས་ཡིན་ལོ། །བཅོ་བརྒྱད་པ། དབང་མ་བསྐུར་བར་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་ན་སྔགས་པའི་གྲངས་སུ་འགྲོ་མོད་ཀྱི། སྔགས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་པ་མིན་ལོ། །སྔགས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་པས་ཉམས་སུ་བླང་བྱའི་སྔགས་ཀྱང༌། ལྷ་དང་དེའི་མཚན་མ་དང༌། དེའི་སྙིང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རིག་པ་རྣམས་ལ་བྱའོ། །

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

500

འདི་དག་ཕྱི་རོལ་པ་ལ་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་ནས། དེ་འདྲའི་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་དེ། ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་ལས་ཁྱད་འཕགས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། དོན་ཅིག་ནའང་མ་རྨོངས་དང༌། །ཞེས་འདྲེན་ནོ། །བཅུ་དགུ་པ། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ལ། བྱ་བ། རྩ་བ། སྤྱོད་པ། རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་བཞི་དང༌། ཕྱི་མ་ལ། རྣལ་འབྱོར་དང༌། རྣལ་འབྱོར་བླ་མ་དང༌། རྣལ་འབྱོར་བླ་ན་མེད་པ་གསུམ་དུ་བྱས་ནས་ཕྱི་མའི་མཚན་གཞིར་བདེ་མཆོག། བར་པ་གསང་འདུས། དང་པོ་དེ་ཉིད་བསྡུས་པ། ཉི་ཤ་པ། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་སྔ་མ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་གཞིར་བྱས་ནས། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལ་གསང་དབང་མེད་དོ། །ཉེར་གཅིག་པ། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་སློབ་མ་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་ཤེས་དགོས་པ་དང༌། བསྟན་རྒྱུའི་དམ་ཚིག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ། གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད། དབང་བསྐུར་བ་བཞི་ཡིན་ལོ། །ཉེར་གཉིས་པ། དམ་ཚིག་བཞི་པོ་འདི་ལ་ངེས་པ་རྙེད་པའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་གསུམ་བསྟན་ལོ། །ཉེར་གསུམ་པ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཐ་སྙད་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་རག་ལས་སོ་ལོ། །ཉེར་བཞི་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོད་ན་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་ལུགས་ལ་མི་སྨོད་པས་ཁྱབ་ལོ། །ཉེར་ལྔ་པ། ཕྱི་རོལ་པ་ལ་དབང་བསྐུར་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་པ་དང༌། ཆུ་དང་ཅོད་པཎ་གྱི་དབང་ཙམ་གྱིས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཅན་ཡིན་ལོ། །ཉེར་དྲུག་པ། དུས་འཁོར་རྩ་རྒྱུད་རྗེས་སྔགས་ཀྱི་སྡེབ་སྦྱོར་དང༌། གསང་བ་འདུས་པ་མེ་ཏོག་ཕྲེང་འཛིན་དུ་བྱས་ནས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡེ་ཤེས་སྐུ་དང་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་སྐུ་སྟེ་པདྨའི་འདབ་མ་རྒྱས་པའི་སྤྱན། ཞེས་པ་ལ། རྒྱ་གར་གྱི་ཡི་གེ་ཤ་རྩ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་དང༌། ཡང་ཡུལ་གྱི་སྒྲའི་དོན་ཤེས་ན། དེ་ལ་བསྟན་ཆོས་སྒྲ་ཡིས་ལྕི། །ཞེས་གསུངས་པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་

ཇོ་ནང་པའི་འདོད་པ་བརྗོད་པ།

501

དགོངས་པ་ངེས་མེད་ཡིན་ཞེས། གོང་གི་རྗེས་སྔགས་རྐང་པ་རེ་ལ༑བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་བཅུ་དགུ་དང༌། རྐང་པ་རེ་ལ་བོད་ཀྱི་རྐང་པ་གསུམ་གསུམ་དང༌། ཉི་ཤ་རྩ་གཅིག་མ་གསུམ། འབྲོ་ལོ་ཙྪ་དང༌། གྱི་ཇོ་དང༌། ཤོང་གསུམ་གྱིས་རིམ་བཞིན་འདོད་ལོ། །ཉེར་བདུན་པ། གསང་བ་འདུས་པ་ནས། བདེ་བའི་ཡེ་ཤེས་རྩལ་དུ་སྟོན་ལ། དུས་འཁོར་བས་གཟུགས་སྐུའི་རྒྱུ་རྩལ་དུ་སྟོན་པས། སྔ་མ་མ་རྒྱུད་དང༌། ཕྱི་མ་ཕ་རྒྱུད་དུ་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད་ཅིང༌། ཀྱཻ་རྡོར་བརྟག་པ་དང་པོ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རིམ་པ་ཡིན་པས། མ་རྒྱུད་དང༌། ཕྱི་མ་སྒྱུ་མའི་རིམ་པ་ཡིན་པས་ཕ་རྒྱུད་དུ་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་ཀྱཻ་རྡོར་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད། །དང་པོར་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། །ཕྱི་ནས་རྣལ་འབྱོར་མ་རྒྱུད་ནི། །དེ་ཉིད་མོ་གཟུགས་བསྡུ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ་ལོ། །དེས་ན་ཁོང་རང་གི་ལུགས་ནི། རྗོགས་རིམ་ལ་ལྟོས་ནས་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་འཇོག་བྱེད་མེད་པ་དང༌། ཀུན་རྫོབ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཞན་ལ་ཁ་འཕང་པ་མ་ཡིན་པར། ལྷ་མོ་འབའ་ཞིག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོན་པ་དེ་ལ་མའི་རྒྱུད། ཕོ་འབའ་ཞིག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོན་པ་དེ་ལ་ཕའི་རྒྱུད་པ་ཅེས་སྨྲ་ཞིང༌། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ། དྲི་མེད་འོད་དུ༑འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས། ཕུང་པོ་དག་ཁམས་རྣམ་པར་དག་པས་ཞེས་སོགས་འདྲེན་ནོ། །ཉེར་བརྒྱད་པ། རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ་རྒྱུན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་ལ། རང་བཞིན་ནི་རྒྱུའི་རྒྱུད་ཡིན་པས། དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་སྟེང་ནས་འཇོག་དགོས་པས། སེམས་ཅན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཚུལ་ནམ་མཁའ་ལྟར་འགྱུར་བ་མེད་པར་གནས་པ་དེ་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱ་ཞིང༌། དེ་ལ་རྒྱུའི་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའམ། དང་པོའ་སངས་རྒྱས་ ིསེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་བསྙད་ལ། དེ་ཉིད་བག་ཆགས་དང་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

502

བྲལ་བའི་སྐབས་སུ་དེ་ལ་རིགས་སམ། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ཚུལ་ཞེས་ཟེར། དེས་ན་སྔ་མ་ལ་རྡོ་རྗེ་དབུགས་དབྱུང༌། ཕྱི་མའི་སྐབས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དབུགས་དབྱུང་ཞེས་འདོད་ལོ། །སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་སྟེང་ནས་རྒྱུའི་རྒྱུད་བཞག་ཏུ་མེད་དེ། དེ་ལ་སྐྱེས་པས་རྒྱུན་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཨབལྱ

༔་དང་ཤནྟི་པས་ཀྱང༌། རྒྱུའི་རྒྱུད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དང༌།
རུས་སུ་བཤད་ལོ། །ཉེར་དགུ་པར། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་རྒྱུད་ལས། སྟོང་པ་ ིཡེ་ཤེས་ཀྱང་སྟེ་ཐེག་ལེ་མཆོག་དང་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཞེས་པ་འདིས། རྒྱུད་བླ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འདུས་བྱས་གཅིག། རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་རྒྱུའི་རྒྱུད་དུ་བསྟན་ནས། གཞུང་ལྷག་མ་བཤད་དུ་གསོལ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས། རིགས་དེའི་རིགས་ཅན་དང༌། ལམ་དང་འབྲས་རྒྱུ་དེ་བསྟན་ལོ། །སུམ་ཅུ་པ། སྔར་བཤད་པའི་སེམས་ཕྲ་བ་དེ་ཉིད་ལ། ཕྲ་བའི་བདག་ཡིན་པས། དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་དེ། བདག་འཛིན་གྱི་དངོས་གཉེན་དང༌། བདག་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ཞེས་ཟེར་ཞིང༌། དེ་ཉིད་སྟོང་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་སྟེ་ཞེས་པའི་སྟོང་པའི་དོན་ཡིན་པ་དང༌། སྔགས་ཀྱི་ཝཾ་ཡིག་གི་དོན་ཡིན་ལོ། །སོ་གཅིག་པ། ཆོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་མེད་དགག་འདི་ཡང༌། བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་ཀླུ་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱིས་གསུངས་ཀྱང༌། འདིར་དུས་འཁོར་ནས་རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་སྟོང་པར་གསུངས་པས། ཝཾ་ཡིག་གི་དོན་མིན་ལ། སྟོང་ཉིད་གོ་ཆོད་ཅིག་ཡིན་ན་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ལ། དེ་ནི་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས། དུས་གསུམ་མཁྱེན་པས་མ་བྱས་པའི། །སྟོང་པ་ནམ་མཁའ་དབྱེར་མེད་མཚན། །འདི་ཉིད་ཁོ་ན་དོན་དང་སྟེ། །སོ་སོར་རང་རིག་མཚན་ཉིད་དེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལོ། །སོ་གསུམ་པ། སྡུད་པ་ལས། ནམ་མཁའ་ཇི་ལྟར་མཐོང་ཞེས་དོན་འདི་བརྟག་པར་གྱིས། །ཞེས་སོགས་

ཇོ་ནང་པའི་འདོད་པ་བརྗོད་པ།

503

ཀྱིས་བསྟན་པའི་ནམ་མཁའ་ལ་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་ཡོད་པས། སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་གི་དཔེར་ལོན་པའི་ནམ་མཁའ་དགག་པ་དེས་མཚོན་ལ། སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོ་ནམ་མཁའ་སྒྲུབ་པ་གཅིག་གིས་མཚོན་པ་དང༌། ཆོས་སྐུ་སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་ལ་མེད་པར་ཁས་བླངས་ནས་སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་ཆོས་སྐུར་འདོད་པ་ནང་འགལ་ལོ་ལོ། །སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་ཆོས་སྐུར་གསུང་རབ་ནས་མང་དུ་བཤད། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་མེ་དགག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོར་ཁས་ལེན་པ་དང༌། དེ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྙིང་པོར་མི་འདོད་པའང་འགལ་ལོ་ལོ། །སོ་བཞི་པ། རིག་སྟོང་ཟབ་མོ་ཁས་ལེན་པའི་སྐབས་འདིར། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མ་རིགས་པའི་ནམ་མཁའ་དཔེར་ལེན་ལ། རགས་པའི་ཤེས་པ་དང༌། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་དུ་མེད་པའི་རྣམ་རྟོག་གི་བག་ཆགས་ཕྲ་མོ་ཡང་མིན་པའི་ཤེས་པ་ཕལ་ཆེ་བའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་རིགས་ཙམ་ཞིག་ལ་རིག་སྟོང་ཟེར་ལ། དེ་ཉིད་སྔ་མ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཕྱི་མའི་དུས་སུ་ཡང་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཡོད་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲས་བསྟན་པ་ཡིན་ལོ། །འདི་ལ་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་ཡང་ཟེར། གཉུག་མ་ཡང་ཟེར། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཟེར། རང་བཞིན་གྱི་སྐད་དོད་པྲ་ཀྲིཏ་ཐ་མལ་ལ་ཡང་འཇུག་པས། རིག་པ་ཟབ་མོ་དེ་ལ་ཐ་མལ་པར་བཤད་པ་ནི། རང་གཞན་གྱི་དོན་ཡིན་པས། འདི་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པར་རིག་ཙམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོར་ཁས་བླངས་པ་ལ་དགག་པ་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་འཁྱམས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་རིག་ཙམ་ཟབ་མོ་ནི་བློ་གང་གིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ན་སྤྲོས་པའི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ལོ། །སོ་ལྔ་པ། དེས་ན་རིག་སྟོང་ཟབ་མོ་འདི་ཉིད། ཀྱཻ་རྡོར་གྱི་རྒྱུད་དང༌། རྒྱུད་བླ་སོགས་སུ་བསྟན་པར་ཁྱད་མེད་པར་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

504

བསྟན་པ། ཀྱཻ་རྡོ་རྗེའི་རྒྱུད་ལས། དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་དང༌། །ལྷ་དང་ལྷ་མིན་མི་རྣམས་དང༌། །བཤང་བའི་སྲིན་བུ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང༌། །བདེ་བ་གང་ཡིན་མི་ཤེས་པ། །རྟག་ཏུ་རང་གཞན་བདེ་བ་ཅན། །འཇིག་རྟེན་ཁམས་ནི་གང་དུ་ཡང༌། །སངས་རྒྱས་གཞན་དུ་རྙེད་མི་འགྱུར། །དེ་ཉིད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཏེ། །སངས་རྒྱས་གཞན་དུ་བསྟན་པ་མེད། །ཅེས་དང༌། ཨིནྡྲ་བྷུ་ཏིས། བདེ་ཆེན་མི་རྟག་མ་ཡིན་ཏེ། ། བདེ་བ་ཆེན་པོ་རྟག་ཏུ་བརྟག། ཅེས་གསུངས་པས། ཟླ་བ་འགྲིབ་པའི་ཚེ། ཟླ་བ་ཡོད་ཀྱང་མ་མཐོང་བ་བཞིན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བ་ཡོད་ཀྱང༌། སྒྲིབ་པས་བཀག་པས་མི་མངོན་པར་ཟད་པས་སྡགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཕྱག་རྒྱ་སོགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པའི་བདེ་བ་ནི། བདེ་ཆེན་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འདོད་པ་ནི་སྐལ་མེད་ཡིན་ལོ། ། དེ་སྐད་དུ་ཨིཎྡྲབྷུ་ཏིས་དབང་པོ་གཉིས་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད། །དེ་ཉིད་ཞེས་ཡིན་སྐྱེ་ངན་སྨྲའི། །དེ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་ཡིན་ཞེས། །རྒྱལ་དབང་མཆོག་གིས་མ་གསུངས་སོ། །ཞེས་འདྲེན་ནོ། །སོ་དྲུག་པ། ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཅིང༌། ཆུའི་ཆུ་བུར་འདྲ་བར་ཡང་མི་ ིབཞེད་ཅིང༌། མདོར་ན་ཝཾ་ཡིག་གི་མིང་ཅན་རྒྱུའི་རྒྱུད་རིག་སྟོང་འོད་གསལ་དེ། སྤྲོས་པའི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་པ་དང༌། རང་གི་ངོ་བོ་འོད་གསལ་བའི་རང་རིག་ཡིན་པ་དང༌། དེ་ཡང་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ ིཔ་དང༌། སངས་རྒྱས་ནས་དམྱལ་བའི་བར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་འཇིགས་པོ་ཅིག་ཡིན་ལོ། །སོ་བདུན་པ། ཝཾ་ཡིག་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ། ཨེ་ཡིག་གི་དོན་དེ་ཡང༌། ཕུང་སོགས་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཆ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྒྲིབ་པ་བཀག་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་མ་ཡིན་པས། ཕུང་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། སྔར་བཤད་པའི་རྒྱུའི་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་

ཇོ་ནང་པའི་འདོད་པ་བརྗོད་པ།

505

འཁོར་འདས་གཉིས་ཀ་འཐོབ་པས། དེ་ནི་ཐོག་པ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་ཁམས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ལོ། །སོ་བརྒྱད་པ༑དཔལ་འཕྲེང་གི་མདོ་དང་རྒྱུད་བླ་མ་ལས། ཡུལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཞེན་པ་ལས་ཆེས་ཕྲ་བའི་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བྱ་བ་གཅིག་འཁོར་བའི་རྩ་བར་བཤད་ལོ། །སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ནི། ཁམས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་བའི་འོད་གསལ་བའི་སེམས་བྱ་བ་ཞིག་འཁོར་རྩར་བཤད་ལ། འདི་ལ་དུས་འཁོར་དུ་ཀུན་གཞི་དང༌། བཞིའི་སྐབས་ཀྱི་སེམས་ཞེས་བྱ་བར་གསུངས་ལ། འདིའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་རིམ་ལྔ་ལས། འདིར་ནི་འགའ་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད། །འགའ་ཡང་འཆི་བ་ཡོད་མ་ཡིན། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམ་གནས་པར། །འཁོར་བ་ཉིད་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་དང༌། འགྲོ་ཀུན་རང་དབང་མེད་པ་སྟེ། །རང་དབང་དུ་ནི་འབྱུང་མ་ཡིན། །དེ་ཡི་རྒྱུ་ནི་འོད་གསལ་བ། །འོད་གསལ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའོ། །སེམས་ནི་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ནས་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཉིད་འདིར་གསལ་དུ་བཏང་བས་ཡིན་ལོ། །སོ་དགུ་པ། འོད་གསལ་འཁོར་རྩར་བྱུང་བ་འདི་དང༌། རླུང་དང་ཁམས་ཕྲ་བ་གསུམ་འདྲེས་པ་གཞོམ་དུ་མེད་པ་ཡིན་པས། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཁམས་སུའང་མི་ལྡོག་ལ། རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོའ་མ་རིག་པ་ནི། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་ ིགསུམ་ཡིན་ལོ། ། བཞི་བཅུ་པ། རྡོ་རྗེ་སྙིང་འགྲེལ་ལས། འཆིང་ན་མ་རིག་ལ་འཇུག་ཅིང༌། །དེ་ལས་འདུ་བྱེད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞེས་པ་ནི་དུག་གསུམ་གྱིས་དགེ་མི་དགེའི་ལས་གསོག། ལས་དེ་ལ་འདུ་བྱེད་ཟེར་བས། དེས་རང་གི་ནུས་པ་འོད་གསལ་བའི་སེམས་ལ་དགོས་པས་དེ་ལ་བྱེད་ལོ། །ཞེ་གཅིག་པ། བར་དུ་མའི་མངལ་དུ་ཉིད་མཚམས་སྦྱར་བ་ན་ཕུང་པོ་འགགས་ནས། འོད་གསལ་བའི་སེམས་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེ་ནས་འོད་གསལ་དེ་དང་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

506

ཚོགས་པ་གཅིག་པའི་ཁམས་ཀྱི་ནུས་པ་ལས། འོད་ཟེར་གྱི་སྣང་བ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར། འོད་ཟེར་སྔོ་ནག་ལྗང་གསུམ་ལས། སྲོག་ཐུར་སོགས་རླུང་དགུ་འབྱུང༌། རླུང་འདི་དག་གིས་རླུང་རགས་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རྩ་རྣམས་བསྐྱེད། བཤང་གཅིའི་བུག་པ་སོགས་འབྱུང་བ་ཡིན་ལོ། །ཞེ་གཉིས་པ། སྔགས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་འོད་གསལ་བའི་སེམས་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ལས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ལ། དེ་འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཡིན་ཅིང༌། དེ་ལྟ་བུའི་འོད་གསལ་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དེ་ལ་ཁྱབ་བྱེད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཟེར་ལོ། །ཞེ་གསུམ་ལ། ཟླ་བའི་གླིང་ནས་རི་གངས་ཅན་གྱི་བར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་པ་དང༌། འཛམ་གླིང་ཆེན་པོའ་ིས་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལས་ཀྱི་ས་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེ་བཞི་པ། རི་རབ་ཀྱི་གཙུག་ཏོར་གཟུགས་མེད་ཀྱི་གནས་ན་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུའི་རྣམ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐོར་བ་བཞུགས་ལོ། །ཞེ་ལྔ་པ། མི་རྣམས་ཀྱི་དབུགས་གཅིག་ནི་མིའི་ལུས་ལ་སྐྱེ་བའི་སྲིན་བུ་རྣམས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་གཅིག། མིའི་དབུགས་སུམ་ཅུ་ནི་ཡི་དྭགས་རྣམས་ཀྱི་དབུགས་གཅིག། མི་རྣམས་ཀྱི་དབུགས་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ནི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབུགས་གཅིག། མི་རྣམས་ཀྱི་ཞག་གཅིག་ནི་ལྷ་མིན་གྱི་དབུགས་གཅིག། མི་རྣམས་ཀྱི་ལོ་གཅིག་འོག་མིན་པའི་དབུགས་གཅིག་ཡིན་ལ། འོག་མིན་པའི་ཞག་གཅིག་ནི་སྲིད་རྩེ་བའི་དབུགས་གཅིག། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་རང་གི་དབུགས་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ལ། རང་རང་གི་ཞག་གཅིག་དང༌། དེ་སུམ་ཅུ་ཟླ་བ། དེ་བཅུ་གཉིས་ལོ། ལོ་བརྒྱ་ལ་སྐྱེས་བུ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་ལོ། །ཞེ་དྲུག་པ། དག་པའི་སངས་རྒྱས་ཞིང་ནི། ས་ཐོབ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི། སྤྱོད་ཡུལ་གཟུགས་བརྙན་ནམ། ས་བཅུ་གཉིས་པོ་ཉིད་ལ་དག་

ཇོ་ནང་པའི་འདོད་པ་བརྗོད་པ།

507

པའི་ཞིང་ཞེས་བྱ་ལ། རྡུལ་གཅིག་སྟེང་ན་རྡུལ་རྙེད་པ་ཡང་འདི་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་ཡིན་ལོ། །ཞེ་བདུན་པ་ནི། ལྟེ་བ་ནས་གཙུག་ཏོར་བར་གྱི་རྩ་མདུད་ཀྱི་གནས་ལྔར་འཁོར་ལོ་རེ་ཡོད་དེ། འཁོར་ལོ་དེ་དག་གི་ལྟེ་བའི་ནང་ཨ་ཝ་ངྷཱུ་ཏིའི་བུག་པ་དང་འབྲེལ་བར་འཁོར་ལོའ་རྩིབས་རྣམས་ཅི་རིགས་ ིཔར་འཐོན་པ་ཡིན་ལོ། ། ལྟེ་བའི་ཁྱིམ་བཅུ་གཅིག་ཀྱི་རྩེ་རེ་རེ་ལའང་གྱེས་པ་ལྔ་ལྡ་ཡོད་པ་དང༌། དབུས་ཀྱི་མཉམ་རྒྱུ་ནི། སྟོང་པའི་རྩ་བཞི་ཡོད་པའི་དབྱེ་བ་ཡིན་ལོ། །ཞེ་བརྒྱད་པ༑དག་པའི་སྐུ་དང༌། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐུ་དང༌། རང་བཞིན་གྱི་སྐུ་དང༌། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་རྣམས་དོན་གཅིག་ལ། དེ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང༌། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ་དང༌། སྤྲུལ་རྣམས་སྐུ་བཞིར་བྱེད་ལོ། །ཞེ་དགུ་པ། གསང་བ་འདུས་པ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐུ་གསུམ་དང༌། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ལ་སོགས་པའི་སུམ་ཚན་དུ་བསྡུས་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ལ། སྤྲུལ་སྐུ་སེམས་སུ་བསྡུ་ཞིང༌། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐུ་ཆོས་སྐུར་བསྡུས་ལོ། །ལྔ་བཅུ་པ་ནི། ཟླ་ཉི་སྒྲ་གཅན་གྱི་འཆི་ལྟས་གསུམ་ལས། འཆི་ལྟས་ཐོག་མར་ཞུགས་ནས་ལོ་གསུམ་ན་འཆི་བ་དང༌། མཐར་རླུང་མཉམ་རྒྱུའི་དུས་སུ་འཆི་ཞིང༌། ཟླ་ཉི་གཉིས་ལ། ཟླ་བ་དྲུག་ལ་དུས་སྦྱོར་གྱི་རྩ་ལྟེ་བར་གནས་པའི་འདབ་མ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་སྤྱོད་ལ། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་འདབ་མ་ལྷག་མ་བཅུ་གཅིག་གཅོད་པ་དང༌། མཐར་མཉམ་རྒྱུས་ཞག་གཅིག་གིས་ལྟེ་བའི་འཁོར་ལོའ་ལྟེ་བ་གཅོད་ཅིང༌། བཙས་ནས་ཞག་གསུམ་སོང་ནས་འཆི་ ིན་ཟླ་ཉིའི་གང་རུང་གི་འཆི་ལྟས་ཀྱིས་འཆི་ལ། དེ་ཡང་ཟླ་ཉིའི་མཐའི་ཞག་གཉིས་དང་མཉམ་རྒྱུ་ཞག་གཅིག་སྟེ་གསུམ་གྱིས་འཆི་བ་ཡིན་ལོ། །ང་གཅིག་པ༑ཆུ་ཞེང་གབ་པའི་དབང་དུ་ནི། མིའི་ལུས་ལ་རྒྱ་དཔངས་མཚུངས་པར་སོར་དགུ་བཅུ་རྩ་དྲུག་ཡོད་པས་སྤྱི་གཙུག་ནས་གསང་གནས་ཀྱི་བར་དུ་ཁྲུ་གཉིས་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

508

དང༌། གསང་གནས་ནས་རྐང་མཐིལ་གྱི་བར་དུ་ཁྲུ་གཉིས་ཏེ། རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་འོག་ནས་སྲིད་རྩེ་མན་ཆད་ལ་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་སྦྱར་དགོས་ལོ། །ང་གཉིས་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་མཚན་ཉིད་པས་གདོད་མ་ཉིད་ནས་སེམས་ཅན་ལ་ཁྱབ་པར་ཁས་བླངས་ནས། ལམ་དང་འབྲས་བུ་དེ་དག་གདོད་མ་ནས་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་ལ་ཡོད་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་སངས་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཞེས་སྨྲའོ། །ང་གསུམ་པ། སྔར་བཤད་པའི་རྒྱུའི་རྒྱུད་དེ་ཉིད་གདོད་མ་ནས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་གློ་བུར་དྲི་མས་གོས་པའི་ཚེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོས་མཐའ་ཡས་པ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་དང་ལྡན་ཞིང༌། དེ་ཉིད་གློ་བུར་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་ན། དེའི་ཡན་ལག་ཕུང་སོགས་ཀྱང་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ལོ། །ང་བཞི་པ། དབང་གི་སྣོད་རུང་སོགས་རྒྱུད་ཉན་པའི་སྣོད་ངོས་འཛིན་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྟོང་པའི་ངང་ཚུལ་དང་ལྡན་པ། ཡོན་ཏན་ཤེས་པ། གདུག་པའི་གྲོགས་འཇོམས་པ་གསུམ། སོ་སོ་ཐར་པའི་རིགས་བདུན་ཙམ་གྱི་སྣོད་ཡིན་ལོ། །ང་ལྔ་པ། སློབ་མ་འབྲིང་པོས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བདུན་བསྐུར་བ་ཐོབ་ནས་མི་ཟབ་པ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་སྒོམ་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏི་ལ་གནད་དུ་མི་སྣུན་པའི་བར་གྱི་ལས་རྒྱལ་མཆོག་མན་ཆད་མི་ཟབ་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ཡིན་ལོ། །གདུལ་བྱ་མཆོག་ལ་ཡང༌། མཆོག་དམན་འབྲིང་གསུམ་བྱས་ནས། མཆོག་ལ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དབང་བཞི་པ་བསྐུར་ནས། སྐྱེ་དགུའི་བདག་པོ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་དུ་བྱ་བའི་འོས་དང༌། འབྲིང་ལ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་དབང་བཞི་པ་བསྐུར་ནས། གནས་བརྟན་ཉིད་དུ་བྱ་བར་འོས་ཤིང༌། དམན་པ་ལ་བྱིས་པའི་དབང་བདུན་དང༌། དེས་དགེ་བསྙེན་བུམ་དབང༌། དེས་དགེ་ཚུལ། གསང་དབང༌། དེས་དགེ་སློང་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་

ཇོ་ནང་པའི་འདོད་པ་བརྗོད་པ།

509

འོས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལོ། །ང་དྲུག་པ། འཁོར་ལོ་འདི་ལ་རྒྱལ་བ་མཆོག་གི་དམ་ཚིག་བསྐྱང་བར་གྱི་ཞེས་སོགས་ལ། འདོད་པ་གཞན་ལ་སྟེར་བ་སོགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ། ལུས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པར་སྦྱངས་པ་ཞིག་དགོས་པས། བཟའ་བའི་དམ་ཚིག་བཅུ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཞིང༌། དེ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔས་ཡུལ་སྣང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་དམ་ཚིག་ཏུ་བཞག་པ་ཡིན་ལོ། །ང་བདུན་པ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱི་རྫས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་སོགས་ཀྱིས། སློབ་མའི་སྒྲིབ་པ་སྦྱངས་ནས། གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཁམས་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རྫོགས་པ་དང༌། ཐར་པ་ཐོབ་པའི་རིམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་སློབ་མའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ནི་དབང་དེ་དང་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུ་སློབ་དཔོན་གྱིས་རྫས་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་སློབ་མ་ལ་སྦྱིན་པ་ནི་བསྐུར་བར་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་ལོ། །ང་བརྒྱད་པ། འཇིག་རྟེན་པའི་དབང་བཞི་པའི་དོན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་འཕོ་བ་སྡོམ་པ་བྱིན་པའི་འོག་ཏུ༑སློབ་དཔོན་གྱིས་དབང་གི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཤད་ནས། བཞི་པའི་དོན། སློབ་མས་སློབ་དཔོན་གྱི་ཚིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ནི་དབང་ཐོབ་པའི་དོན་ཡིན་ལ༑ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ལ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གཉིས་སུ་བྱས་ནས། དོན་དམ་ནི༑ཤེས་རབ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེའི་བྷ་ག་ནི། འཁོར་ལོ་དྲུག་གི་ལྟེ་བའི་དབུས་ཡིན་ཞིང༌། སློབ་མས་ཕྱག་རྒྱ་དེ་སོར་བསམ་གྱི་ཡན་ལག་གིས་མཐོང་ན། སྲོག་རྩོལ་གྱི་ཡན་ལག་གིས་འཁྱུད་དེ། འཛིན་པའི་ཡན་ལག་གིས་སེམས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་འཁོར་ལོ་དྲུག་གི་ལྟེ་བའི་བྷ་གར་བཅུག་ནས་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས། རྗེས་སུ་དྲན་པས་ཡན་ལག་ཏུ་དགའ་བ་བཅུ་དྲུག་ཉམས་སུ་མྱོང་ནས་དེའི་མཐར། འགྱུར་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པ་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

510

ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་སྟེ། འདི་ལ་ཤེས་རབ་ཆེན་པོའ་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་ ིབར་བརྗོད་དོ་ལོ། །ང་དགུ་པ༑དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་རྒྱུད་ལས། སྤོམ་པོའི་ལྟུང་ ིབ་དངོས་སུ་མ་གསུངས་སོ་ལོ། །དྲུག་ཅུ་པ། རྩ་ལྟུང་བཅུ་བཞི་པ། ཕྱག་རྒྱ་ཡན་ལག་ཉམས་པ་སོགས་ཡིན་ཀྱང་སྤྱོད་པའི་ཚེ་མ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ངོ་ལོ། །རེ་གཅིག་པ། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་ཐོབ་ ིཔས། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་དུ་དབང་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་མི་འགྱུར་བ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ཡིན་ལོ། །རེ་གཉིས་པ། གསང་དབང་མན་ཆད་ཀྱི་སྣོད་དུ་གྱུར་པ་དེས། ཐོག་མ་ནས་བྷ་གའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རིམ་པ་ཉིད་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང༌། དེ་འདྲའི་མཚན་གཞི་རྗེ་མི་ལ་ཡིན་ལ། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་མན་ཆད་ཀྱི་སྣོད་དུ་གྱུར་པ་དེ་ནི། ལམ་སྒོམ་པ་ན་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སློབ་སྟེ། དཔེར་ན་རས་ཆུང་ལྟ་བུ་ཡིན་ལོ། །རེ་གསུམ་པ༑དབང་འདུན་ཐོབ་ཙམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་གང་ཟག་ལ་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་དོན་དུ་གཉེར་བ་གཉིས་དང༌། དེ་གཉིས་ཀས་ལམ་ཐོག་མར་སྒོམ་པའི་ཚེ། ཕྱིའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད་སྒོམ་པ་དང༌། བུམ་དབང་གི་སྣོད་སོགས་ཀྱི་གང་ཟག་ལ་ཡང་རྟོགས་རིགས་ཡར་ལྡན་དུ་དགོས་པར་ཁས་བླངས་ནས། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་གི་སྣོད་དུ་རུང་བ་དེས་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སློབ་པ་དང༌། བྱིས་པའི་དབང་ཙམ་ཐོབ་པ་དེས། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལྷ་སྒོམ་པ་ན༑བྲིས་སྐུའམ། ཆུ་ནང་དུ་ཤར་བའི་ཟླ་གཟུགས་སོགས་ལ། མིག་རེངས་རེངས་སུ་བལྟས་ནས། དེ་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་སྒྲུབ་ཅིང༌། དེ་སྒྲུབ་ནས་བདག་ཉིད་ཀྱང་དེ་འདྲ་བའི་ལྷར་སྐྱེས་ནས་ཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་སྒྲུབ་པ་དང༌།

ཇོ་ནང་པའི་འདོད་པ་བརྗོད་པ།

511

བསད་ལས་བྱེད་པ་ན། མངོན་ཤེས་ངེས་པར་ཐོབ་པ་དགོས་སོ་ལོ། །རེ་བཞི་པ། བུམ་པའི་དབང་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེས། འགྲོ་བ་མཐའ་དག་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཤེས་པའི་མོས་པ་བརྟན་པོས་ལྷའི་འཁོར་ལོ་ལ་དང་པོར་སེམས་འཇོག་ཅིང༌། དབང་བཞི་པ་ལམ་དུ་བྱེད་པས་ནི། དང་པོ་ཉིད་ནས་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ལ་སློབ་ཅིང༌། རྫོགས་རིམ་གྱིས་དྲངས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་ཡང་སློབ་པ་ཡིན་ལོ། །རེ་ལྔ་པ། སྒྲུབ་པའི་ལེའུ་ར་བཤད་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཕལ་ཆེ་བ་ཟབ་མོ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ཡིན་པས། དབང་གོང་མ་དང་འབྲེལ་བའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱི་བསྒོམ་བྱ་དང༌། དབང་བདུན་ཙམ་ལ་གནས་པས་ནི། དེ་དག་ལ་ཆ་ཤས་ཙམ་ཞིག་སྒོམ་པར་བྱེད་ཀྱི། རྫོགས་པར་སྒོམ་ལམ་ཡིན་ལོ། །རེ་དྲུག་པ། རྫོགས་རིམ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་དང༌། མི་རྟོག་པ་དང༌། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་ལྡན་དུ་བྱས་ནས་ཕྱི་མའི་དོན། སྣང་བ་མེད་པའི་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ལུགས་རྣམ་ཤེས་དགོས་སོ་ལོ། །གནས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྫོགས་རིམ་ཡིན་པ་གཅོད་ལོ། །རེ་བདུན་པ། ཡན་ལག་དྲུག་གི་རྣལ་འབྱོར་ནི་རྫོགས་པའི་རིམ་པས་བགྲོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་ཡིན་ལོ། །ཡང་ཡན་ལག་དྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་གམ་རིམ་པ་གཅིག་ཏུའང་འདུ་བ་དང༌། དེས་རྒྱུད་སྡེའི་རྫོགས་རིམ་ཐམས་ཅད་མིང་སྤོས་ཙམ་མ་གཏོགས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནས་བཤད་པའི་ཡན་ལག་དྲུག་པོ་འདི་ཉིད་ཡིན་ལོ། །རེ་བརྒྱད་པ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟོག་པ་ཡིན་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱང་རྟོག་བཅས་སུ་འགྱུར་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས། སྔོན་ལམ་དུས་ན། སོ་སོ་རྟོགས་པ་གོམས་པར་བྱས་པས་ཐར་པ་བརྙེས་ནས། ས་བཅུ་རྣམས་སུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པ་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

512

ན་སོ་སོར་རྟོག་པ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། མདོར་ན་སོ་སོར་རྟོག་པ་སྐབས་གང་ན་ཡོད་སྨྲོས་ཤིག། གལ་ཏེ་ལས་དང་པོ་པ་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པ་ལ་རྗེས་དཔག་ངེས་པར་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་སོ་ཞེ་ན། དེ་འདྲ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་མོད་ཀྱི། གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་རྟ་ཐུལ་གྱིས། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་བརྗོད་པས། ཤཱ་རིའི་བུས་བདེན་པ་མཐོང་བར་བཤད་པ་དང༌། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་མང་ཞིང༌། སྐུའི་འོད་ཀྱིས་རེག་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་རྟོགས་པ་ཡོད་ལ༑ཡུལ་གཞན་དུ་ཨུ་ཏྲ་ཡ་ནས་བྲིས་སྐུ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་བདེན་པ་མཐོང་བ་སོགས་དང་འགལ་ལོ། །གལ་ཏེ་དེ་འདྲ་བ་རྣམས་སྔོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མང་དུ་གོམས་པས་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་ལ་ཚེ་འདིར་ངག་བརྗོད་པ་ལ་མ་བལྟོས་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འཕགས་པ་ལམ་ཆུང་བ་ལ་ཡང་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་བག་ཆགས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་ས་གོམས་པ་དང༌། རང་སངས་རྒྱས་ལ་དད་པའི་སྨོན་ལམ་ཙམ་རྒྱུ་ཉིད་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་གསུང་པར་མཛད། མདོར་ན་ལྐོག་གྱུར་གྱི་དོན་ལ། ཕྱིས་མངོན་སུམ་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུར་རྗེས་དཔག་འཇུག་པས་ཁྱབ་ན་ནི་ཧ་ཅང་ཡང་ཐལ་ལ། འགའ་ཞིག་ལ། ནད་ཀྱི་རྐྱེན་སོགས་ཀྱིས་དུང་སེར་པོ་སོགས་སུ་སྣང་བའི་ཚེ། དུང་སེར་པོ་ཕྱོགས་འདི་ན་མེད་ཅེས་སོགས་རྒྱུ་མཚན་གྱི་སྒོ་ནས་ལོག་རྟོག་འགོགས་པ་དང་རྗེས་དཔག་གི་ལམ་གཉིས་འདྲ་ལ། མིག་སྨན་བྱིན་པས་རྒྱུ་མཚན་གཞན་འགོད་མི་དགོས་པ་དུང་སེར་པོ་མིན་པར་རྟོགས་པ་དང༌། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མངོན་སུམ་ལམ་བྱེད་གཉིས་འདྲ་བས། རྗེས་དཔག་ལམ་བྱེད་ཀྱང་བཤད་མོད། ས་ར་ཧ་ལ་སོགས་པས། རྟོགས་པ་ཉམས་ན་ཤེས་རབ་ཉམས་པར་འདོད་པ་བློ་དམན་གྱི་ལུགས་སུ་བཤད་ལོ། །རེ་དགུ་པ། ཀྱཻ་རྡོ་རྗེ་ལས།

ཇོ་ནང་པའི་འདོད་པ་བརྗོད་པ།

513

ཀོ་ཊ་པའི་ས་བོན་ལས། །ས་ལུའི་འབྲུ་ནིའབྱུང་བ་མེད། །རྣམ་རྟོག་ས་བོན་ལས་བྱུང་བའི། །འབྲས་བུ་རྣམ་རྟོག་བཅས་པར་འགྱུར། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ལས་སྐྱེས་པའི། །འབྲས་བུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་འགྱུར། །ཞེས་དང༌། བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྤངས་ཏེ། །ཉི་མ་གཅིག་ནི་ཡོངས་སུ་བརྟག། ཅེས་གསུངས་པས། རྫོགས་རིམ་སྐྱེ་བ་ངེས་པར་བསྐྱེད་རིམ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ན༑གསུང་དེ་དག་མ་འབྲེལ་བར་འགྱུར་རོ། །འདིས་ནི། བསྐྱེད་རིམ་སྒོམ་པ་སོགས་ཀྱི་མཐར་རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་པའི་སྒོ་ནས་མཚན་མ་བྱུང་བ་རྫོགས་རིམ་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཡང་བཀག་པ་ཡིན་ལོ། །བདུན་ཅུ་པ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། སོ་སོར་སྡུད་པ་ཞེས་པ་ལ། འཁོར་བ་རྣམས་ཀྱི་སྡུད་པ་ནི། མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་འཛིན་པའོ། །དེ་ཡོངས་སུ་སྤོང་བ་ནི་སོ་སོར་སྡུད་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། ཞེས་གསུངས་པས། སྡུད་པ་ནི་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་སོ་སོའ། པྲ་ ིཏིའི་སྒྲས་བཀག་པས། སོར་སྡུད་ཀྱི་ཡན་ལག་ནི། འཁོར་བའི་དབང་པོ་ལྔ་པ། གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལྔ་ལ་མི་སྡུག་པ་སྟེ། འཇུག་པ་བཀག་ཙམ་ཡང་མིན་ཏེ། ཤའི་མིག་སོགས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ནོ། །འདི་མ་གོ་བར་གསལ་སྒྲོན་སོགས་ནས། སོར་སྡུད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་རྣམས་དང༌། དུས་འཁོར་གྱི་སྦྱོར་བ་དྲུག་གི་ཁྲིད་རྣམས་ཀྱང་གསང་བ་འདུས་པའི་སྐོར་དང་མི་མཐུན་པར་བཤད་པ་རྣམས་མི་འཐད་ལོ། །དོན་གཅིག་པ། ཕྱོགས་འདི་དག་གིས་འདུས་པའི་ཡན་ལག་དྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་དུ་འཁོར་གྱི་ཡན་ལག་དྲུག་དང་ཐ་མི་དད་དུ་ཤེས་ལོ། དོན་གཉིས་པ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་གྲུབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ནི། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་དང་སྐལ་པ་མཉམ་པར་གྱུར་པ་ཡིན་པས། མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་མི་འོང་ཞིང༌། ལུས་ཀྱང་དེ་དག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

514

མ་ཡིན་ལ། བསམ་གཏན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འདོད་ཁམས་སུ་སྤྲུལ་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་ལ། བདག་ཉིད་ཀྱང་རྫོགས་པའི་རིམ་པས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་སྦྱོར་རོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱ་བ་ཐམས་ཅད་མིའི་རྟེན་ལ་སངས་རྒྱ་བ་ནི་དུས་འཁོར་གྱི་ལུགས་མིན་ལ། འོ་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་གྲུབ་པ་དེ་གང་དུ་སངས་རྒྱ་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་སུ་སངས་རྒྱ་བ་ཡིན་ཀྱང༌། སངས་རྒྱ་བའི་སྔ་རོལ་ཏུ་ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་ནས་དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་གྲུབ་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་སངས་རྒྱ་བ་ཡིན་ལོ། །དོན་གསུམ་པ། མིའི་རྟེན་ལ་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ལ་མ་ཞུགས་ཀྱང་སངས་རྒྱ་བ་ཡོད་དེ། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པས་སྐུ་ཚེའི་འདུ་བྱེད་བཏང་ནས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་པས། བར་དོར་སངས་རྒྱ་བ་ལ་སྐྱེ་སྲིད་ལེན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང༌། དགོས་ན་བར་དོར་འདའ་བ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང༌། སླར་ཡང་རགས་པའི་ལུས་ལེན་དགོས་ན། བདག་གི་སྐྱེ་བ་ཟད་དོ་འདི་ལས་སྲིད་པ་གཞན་མི་ཤེས་ཞེས་སོགས་དང་འགལ་ལོ། །དགྲ་བཅོམ་པའི་ཡིད་ལུས་བར་དོར་དང་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་གང་ཡང་མིན་པས། མདོར་ན་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་ཡིད་ཀྱི་ལུས་ལ་གནས་པ་དེ། དམན་པའི་ས་བཅུ་གཅིག་ལུས་ཚར་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ལ་ས་གཅིག་བྱས་པའི་བཅུ་གཉིས་སུ་བྱེད་པས། བྱང་སེམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་གྲུབ་པ་དེ་ལ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འཇོག་པར་དུས་འཁོར་རྒྱུད་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པས། འདི་རྣམས་ཤེས་དགོས་ལོ། །དོན་བཞི་པ་ལ། སྐུའི་བཤད་པ་ཡོད་པས་ད་དུང་ལྟ་དགོས་ཡོད་དོ། །ཞེས་པ་འདི་ཡང་དགེ་སློང་ངག་དབང་གྲགས་པས་བགྱིས་པའོ། །། །སརྦ་མངྒ་ལཾ། །

པར་བྱང་སྨོན་ཚིག

515

པར་བྱང་སྨོན་ཚིག

༈ རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབས་ཀླུང་། །
ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །
དྲི་མ་ཡོངས་འཁྲུད་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་འདི། །

དཔར་དུ་བསྐྲུན་པའི་རྣམ་དཀར་ཕུང་པོའ་མཐུས། ། ིཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ། །
གདེངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྔའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །
ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག།

ཅེས་པ་འདི་ཡང་དེང་དུས་ཡིད་སྲུབ་ཀྱི་རྒྱུད་བརླམས་པའི་ཀླ་ཀློའ་སྡིག་སྤྱོད་ ིམི་ཟད་པས་གངས་ལྗོངས་ཆོས་ལྡན་གྱི་ཞིང་དུ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མོའ་སྣང་བ་ལྟར་འབར་བ་དེ་ནི་མིང་གི་ལྷག་མ་ཙམ་དུ་ཉམ་ཉེས་པར་ ིབྱས། ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་ན་རྡུལ་ཕྲན་གྱི་མཚོན་ཆ་སོགས་གདུག་པའི་གནོད་ཚེ་གྱ་གྱུའི་སྦྱོར་བ་ནི་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དར་བ་སོགས་སྒོ་ཀུན་ནས་ལྔ་བདོའ་རྒུད་ཚོགས་མཚོ་ལྟར་བརྡོལ་བ་འདི་དག་ལྷག་མེད་དུ་ཞི་ཞིང༌། བྱང་ ིཕྱོགས་བོད་ཁ་བ་ཅན་དུ་བསྟན་པའི་མེ་རོ་སླར་ཡང་སྔར་བཞིན་གསོས་ཏེ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ལྗོངས་འདིར་ཡང་ཐུབ་པའི་བཞེད་དགོངས་དྲི་མ་མེད་པ་དར་རྒྱས་སུ་འཕེལ་སླད་དང༌། འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ན་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱ་སེངྒེའི་རིང་ལུགས་སྒོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་

དྭགས་པོ་སྒོམ་ཆེན་གསུང་པོད།༼༢༽

516

སོགས་འཕྲལ་ཡུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དཔར་དུ་བསྐྲུན་དང་བསྐྲུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྔོའ་སྨིན་ཚིག་ཏུ། ཤཱཀྱའི་དགེ་སྦྱོང་ཆོས་སྨྲ་བ་ ིངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ། ། ། །